

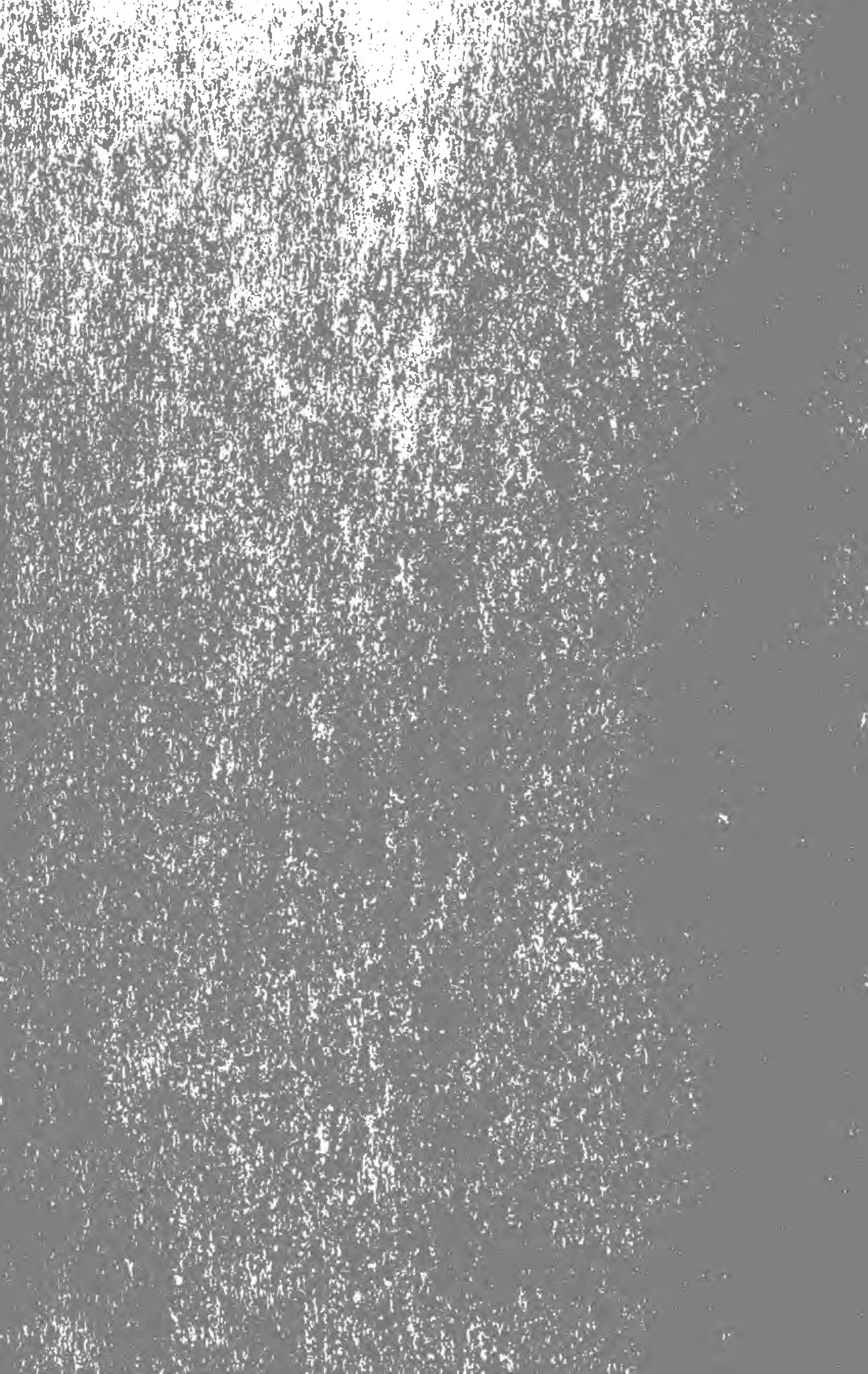

3 1761 07828409 8

Purchased for the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
from the
KATHLEEN MADILL BEQUEST

Statky a jmění

kollejí jesuitských, klášterů, kostelů,

bratrstev a jiných ústavů

v království Českém

od císaře Josefa II. zrušených.

Dle pramenů původních

sepsal

Tomáš V. Bílek,

řídítel c. k. Akademického gymnasia pražského ve výslužbě.

V PRAZE 1893.

Nakladatel Dr. FRANT. BAČKOVSKÝ, knihkupec.

Všechma práva vyhrazuje si spisovatel i nakladatel.

BX
1516
B5

I.

Kolleje jesuitské.

Král Ferdinand I., chtěje mocnou stranu pod obojí v Čechách seslabiti a víru katolickou zachovati, povznésti a rozšířiti, založil r. 1556. *první kollej jesuitskou v Praze* v klášteře u sv. Klimenta, od Dominikánů k tomu účelu postoupeném, do něhož zakladatel řádů jesuitského Ignác Loyolský 12 údů nové řehole své z Říma poslal.*) Aby však činnost Jesuitů po veškerém království Českém se rozšířila, založeny byly z mateřské kolleje pražské nové kolleje, zejména v Olomouci roku 1566., v Brně r. 1572., v Krumlově r. 1584., v Chomútově r. 1589., v Hradci Jindřichově r. 1592. a r. 1597. v Kladsku. V těchto kollejích, k jesuitské provincii Rakouské náležejících, bylo r. 1616. již 127 údů bratrstva Ježíšova, z nichž na kollej pražskou u sv. Klimenta 55, olomouckou 51, brněnskou s domem noviců 100, krumlovskou 22, chomútovskou 17, jindřichohradeckou 17 a kladskou 16 připadalo.

Z dotčených kollejí, k nimž po navrácení se Jesuitů roku 1621. do Čech nová sídla (residence) v Jičíně a Nisě přibyla, zřízena byla r. 1623. k rozkazu generála řádu Mutia nová provincie Česká Societatis Jesu, obsahující kolleje a sídla v Čechách, na Moravě a v Slezsku se nacházející. V těchto 7 kollejích a 2 residencích *Provinciae Bohemiae Societatis Jesu* bylo dle

*) Podrobnější zprávy o tom jakož i o působení Jesuitů až do jejich vypovězení r. 1618. ze zemí království Českého obsahuje můj spis »Tovaryšstvo Ježíšovo v zemích království Českého« (Praha 1873. Cena 50 kr.). O činnosti Jesuitů po jejich navrácení se do Čech od r. 1620. pojednáno jest ve spise mém »Reformace katolická v království Českém« (Praha 1892. Cena 2 zl. 80 kr.). Oba spisy ty jsou na skladě v knihkupectví Dra Frant. Bačkovského.

katalogu z r. 1625. úhrnem 288 členů, mezi nimi 118 kněží, 74 scholastici (s. magistri), 54 fratres coadjutores, 29 novitii scholastici a 13 novitii coadjutores (laici).

Od r. 1625. — 1633. přibýlo k předešlým sídlům sedm kollejí, totiž v Jičíně (roku 1624.), v Kutné Hoře (1625.), v Novém městě pražském (1628.), v Znojmě. v Jihlavě, v Nisě a Hlohově, pak dům professní u sv. Mikuláše v Menším městě pražském a šest residencí, totiž v Chebě. v Litoměřicích, v Žampachu, v Opavě, v Zahani a ve Svídnicích, takže r. 1633. čítala provincie Česká 1 dům professní, 14 kollejí a 6 residencí, v nichž bylo 547 členů, mezi nimi 202 kněží, 172 scholastici (non sacerdotes), 122 coadjutores a 51 noviců.

R. 1636. vznikla kolleje v Hradci Králové, kamž Jesuité ze Žampachu přesídlili. R. 1643. zřízeny byly nové kolleje v Litoměřicích, v Opavě a v Kroměříži, r. 1644. kolleje v Klatovech, r. 1650. kolleje z dosavadních residencí v Chebě a v Březnici, taktéž r. 1652. v Zahani a Svídnicích, potom r. 1653. kolleje v Telči, takže r. 1653. byly v provincii České 23 kolleje se 628 členy, mezi nimi 322 kněží.

R. 1747. vzrostl počet členů bratrstva Ježíšova v provincii České na 1295 osob, které žily v 43 sídlech, mezi nimiž byl 1 dům profesní, 27 kollejí a 15 residencí. Z těchto se nacházely v Čechách: dům professní (domus professorum) v Menším městě pražském s gymnasiem, pak 12 kollejí, jmenovitě u sv. Klimenta v Starém městě pražském s konviktem a seminářem, u sv. Ignáce v Novém městě pražském, v Krumlově, v Chomútově, v Jindřichově Hradci, v Jičíně, v Kutné Hoře, v Hradci Králové, v Litoměřicích, v Klatovech, v Chebě a v Březnici; k tomu 9 residencí, totiž v Liběšicích, v Tuchoměřicích, v Opořanech, v Košumberku (na Chlumku), v Jeníkově Golčově, v Staré Boleslavi, v Tuří, na Sv. Hoře u Příbrami a v Bohusudově. Tato 22 sídla čítala 621 členů, z nichž v sídlech pražských byly 233 osoby a z těchto 174 v kolleji staroměstské u sv. Klimenta. K vytčeným sídlům přibýla r. 1757. ještě residence v Doupově. — Na Moravě bylo (r. 1745.) kollejí 6, zejména v Brně s domem *primae probationis*, v Olomouci s konviktem a seminářem, v Hradišti a v Jihlavě, v Telči s domem *tertia probationis* a v Znojmě; pak residence v Čejkovicích

(Tuřanech) a missí v Novém Jičíně. V těchto osmi sídlech moravských žily 402 osoby řádu jezuitského, z nichž na Brno 131 a na Olomouc 145 připadlo. — V *Slezsku* bylo 9 kollejí, totiž v Kladsku, v Opavě, v Nisé, v Hlohově, v Zahani, ve Vratislavě, ve Svidnicích, v Lehnici a v Opoli; pak 4 residence, totiž v Jemeticích, v Těšíně, v Hirschbergu a ve Wartenbergu; mimo to missie v Břehu a v Tarnovicích. V těchto sídlech slezských bylo (r. 1745.) 196 členů bratrstva Ježíšova. Avšak odtrhnutím hrabství Kladského a většího dílu Slezska od království Českého mírem Vratislavským a Drážďanským (r. 1742. a 1745.) odpadla sídla jezuitská v Slezsku od jezuitské provincie České mimo kolleji opavskou a residence těšínskou a jemeticickou.

R. 1773., když řád jezuitský dle papežské bully, od císaře Josefa II. 21. července r. 1773. potvrzené,*) *byl zrušen*, čítala provincie Česká Societatis Jesu 32 sídla (20 kollejí a 12 residencí), v nichž bylo 1071 členů, mezi nimi 5 consultores provinciae, 594 sacerdotes (z nich 44 v missiích), 250 magistri scholastici (non sacerdotes) a 222 fratres coadjutores: mimo provincii bylo 54 kněží, totiž 29 missionářů (z nich 18 v Sasku, 1 v Sedmihradsku, 1 v Polsku a 9 v Asii, Africe a Americe), 21 kaplanů polních a 4 kněží ve Vídni a v Římě. *Z těchto všech členů bylo v Čechách:* 43 missionářů, pak v 13 kollejích a 9 residencích 588 osob, totiž v kollejích: u sv. Klimenta v Starém městě pražském 164, v Menším městě pražském 33, v Novém městě pražském 23, v Krumlově 25, v Chomútově 29, v Jindřichově Hradci 26, v Jičíně 45, v Kutné Hoře 33, v Klatovech 38, v Hradci Králové 26, v Litoměřicích 18, v Chebě 20 a v Březnici 27; pak v residencích: v Boleslavi Staré 8, v Doupově 4, na Sv. Hoře 3, v Jeníkově 4, v Košumberku 7, v Liběšicích 20, v Bohusudově 20, v Tuchoměřicích 4 a v Opořanech 10. — *Na Moravě* bylo v 6 kollejích a 1 residenci 372 členů bratrstva Ježíšova, totiž v Brně 112, v Olomouci 128, v Hradišti 42, v Jihlavě 24, v Telči 29. ve Znojmě 31 a v residenci tuřanské 6, pak 4 missionáři. — *V Slezsku* bylo téhož času 40 členů, totiž v kolleji opavské 24,

*) Český překlad její vydán r. 1873. s názvem »Zrušení řádu jezuitského r. 1773. od papeže Klimenta XIV.«. (Dostati lze v knihkupectví Dra Frant. Bačkovského. Cena 20 kr.)

v residenci těšínské 10 (z nich 5 missionářů) a v residenci je-
metické 6 (z nich 2 missionáři).

Z uvedených sídel propuštěni byli po zrušení řádu S. J. všichni jeho údové, z nichž ti, kteří již byli posvěceni, stali se kněžími světskými (tak řečení exjesuité) s ročním výslužným 200—300 zl.; ostatní všichni laici sprostěni byli slibů svých a dostávali výslužné ročně po 150 zl. Mnozí exjesuité však nastoupili již 1. listopadu r. 1773. úřad učitelský při universitě, zvláště pak při gymnasiích bývalých kollejí, z nichž praefektům vy-
kázáno bylo služné po 400—500 zl. a profesorům po 350 až 400 zl. z fondu studijního. — Toto výslužné obnášelo v Čechách r. 1777. v jedné summě 123.796 zl. 15 kr., z čehož připadlo na služné učitelů při universitě a gymnasiích 35.600 zl., na výslužné exjesuitů při správě duchovní 10.509 zl. 50 kr. a na výslužné ostatních exjesuitů a laiků 77.686 zl. 25 kr. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Veškero jmění a statky zrušených kollejí *) bývalé jesuitské provincie České připadly vedle cis. resolucí ze dne 17. září 1773. a 25. června 1774. *k fondu studijnímu*, z jmění toho nově zřízenému, avšak vyhrazeny byly z něho části fondům náboženskému a nadačnímu náležející. Statky pak odevzdány byly c. k. administraci statků komorních, od níž jesuitské statky v Čechách již 16. listopadu roku 1774. odhadnuty byly za 6,413.254 zl. 15 kr., vynášely však fondu r. 1777. jenom 129.543 zl. 28³/₄ kr. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

O veškerém jmění a statech sídel jesuitských v bývalé provincii České podáváme v následujícím zprávy obšírné, čerpané z král. desk zemských (D. Z.), z knih města Prahy, při dskách zemských uložených (Libri contractuum), z knih gruntovních vinohradských a z archivu místodržitelského.

*) Dle ustanovení zakladatele řádu Societatis Jesu dovoleno bylo jednotlivým kollejím, k vyučování mládeže založeným, nabývatí statků pozemských a mítí stálé příjmy; naproti tomu členové domu professního, sloužící jenom Bohu a pečující o blaho lidu duchovní i tělesné, poukázáni byli, jako jiní žebraví řádové, na almužny příznivců svých.

A. Jesuitská sídla v Čechách.

I. Kollej u sv. Klimenta v Starém městě pražském a residence její v Liběšicích, v Tuchoměřicích, v Opořanech a Staré Boleslavi.

K zřízení této kolleje daroval král Ferdinand I. Jesuitům r. 1556. klášter Dominikánův u sv. Klimenta v Starém městě pražském se vším příslušenstvím a vykázal k jejímu vydržování a k úplnému založení kolleje roční důchody 2.150 kop míš.

Tyto příjmy zaručeny byly Jesuitům král. listem (zlatou bullou), od Ferdinanda I. dne 18. března r. 1562. daným a od Maxmiliána II. dne 18. května r. 1567., též od Rudolfa II. dne 1. dubna r. 1581. schváleným, takto:

1. Ze statků bývalého kláštera ojbínského (Ojvín, v markrabství Lužickém ležící) odváděti se mělo od jejich držitelů ročně 1.400 kop míš. Tuto summu kolleji vydávati povinna byla obec Žitavská, kteréž statky ojbínské od Maxmiliána II. r. 1574. byly prodány, ze summy 23.000 kop míš za ně nedoplatené.

2. Z král. komory české dáváno býti mělo kolleji ročně 300 kop míš. Za upuštění od tohoto deputátu král Maxmilián II. propůjčil majestátem, daným r. 1573. v pondělí po neděli Jubilate, kolleji pražské do vůle své dvůr Kopaninu, který Izaiáš Velík vedle jiného statku svého v pokutě propadl. Tyž dvůr Kopaninu propustil a na vždy přenechal Jesuitům Rudolf II. listem, daným v úterý po památce sv. Filipa a Jakuba r. 1581., na ten způsob, aby jej jenom s král. povolením prodati směli; platy pak, které z dědin k témuž dvoru náležejících vycházely, totiž kapitole kostela hradu pražského 7 gr. m. a konventu kláštera sv. Tomáše v Menším městě pražském 26 gr. m., přejal král na sebe tak, že potom z ungeltu královského v Starém městě pražském byly vydávány. (D. Z. 16.C. 25 & 22, D. 19 a 22.)

3. Z kláštera Dobroluku, v Dolejší Lužici ležícího, vycházeti mělo Jesuitům každoročně 450 kop míš. Když pak klášter dobrolucký s příslušenstvím Henrychovi Anselmovi Promnicovi z Promnic na Hoyerswerdu, císař. radovi a landvogtu v markrabství Dolní Lužici, dědičně byl prodán, král. listem daným r. 1603., v úterý po sv. Prokopu od Rudolfa II. vydáno bylo Jesuitům za plat předešlý ročních 450 kop. míš.

z král. úřadu rentmistrského 15.000 kop. míš. peněz hotových a zároveň jim povoleno, aby ke kolleji své za ty peníze statek pozemský koupili. (D. Z. 16, C. 25; 22, D. 23. & 131, O. 8.)

Potom 26. srpna r. 1616. král Matyáš učinil kolleji staroměstské nadání, jímž vykázal z příjmův a důchodů komorního statku Chlumeckého Jesuitům ročně 2000 kop. míš.; kdyby však statek ten byl prodán anebo jinak postoupen, měla se kolleji vyplatiti summa hlavní 40.000 kop. míš. k uložení na úroky nebo k zakoupení statků. (D. Z. 138, J. 21.)

Tyto důchody kolleje u sv. Klimenta rozmnoženy byly časem také znamenitými dary, na hotových penězích Jesuitům poskytovanými. Tak darováno bylo Jesuitům až do r. 1618. od krále Rudolfa II. a od mnohých šlechticů katolických v jedné summě 88.276 zl. rýn. hotových peněz. Mimo to věnovala vdova po Zdenkovi z Waldšteina, Marie roz. z Martinic r. 1598. k fundaci kolleje 7600 kop míš., které r. 1667. vyplaceny byly Jesuitům od knížete Leopolda Viléma, markraběte z Baden a Hochbergu, na jehož statcích (Mory, Vršovice a Obora) byly pojištěny. (D. Z. 132, G. 10 & 102, E. 11.) R. 1600. odkázala vdova Markéta z Lobkovic kolleji 1000 kop míš. (D. Z. 129, O. 1.) Též Oldřich Felix z Lobkovic odkázal r. 1604. kolleji 4000 kop míš., z nichž 1500 kop na dostavení nového kostela sv. Salvatora naloženo býti mělo, kterážto summa na statku Beškovském pojištěná nezaplacením úrokův od r. 1604.—1660. na 11.820 kop 34 gr. a nákladem v té příčině učiněným na 17.003 kopy míš. vzrostla a r. 1660. od držitele statku Beškovského, Jana hraběte z Rothalu, kolleji byla zaplacená. Také semináři sv. Václava pro vychování chudých studentův odkázal Oldřich Felix z Lobkovic 1000 kop. míš. na statku Bílině pojištěných. (D. Z. 132, G. 9. & 28, J. 17 a 26.) Roku 1610. pojištěno bylo k ruce kolleje na statku Žďáře (kr. Plzeňský) 1200 kop. míš., kteréž jí r. 1662. byly vyplaceny. (D. Z. 135, D. 7.) R. 1648. odkázal Hynek Albrecht Mičan z Klinšteina a z Roztok kolleji u sv. Klimenta všecko jmění své na 25.000 kop. míš. vynášející. Z této pozůstalosti, na statcích Ctiněvsi, Nižburku, Vesci a jiných pojištěné, postoupili Jesuité dle porovnání s Václavem Mičanem z Klinšteina r. 1655. učiněného, témuž Mičanovi pátý díl, totiž 5000 kop míš. (D. Z. 28, B. 3,

E. 24, J. 15. — 94, M. 3; 99. P. 25; 261, D. 23—309. Q. 12.) R. 1649. odkázala Maria Maximiliána paní z Šternberka, roz. hraběnka z Hohenzollerů, kolleji staroměstské 300 zl. (D. Z. 256, B. 5.)

Část těchto hojných darův, úhrnem 145.179 zl. rýn. vynášejících, Jesuité naložili k rozšíření a vystavění kolleje svato-klimentské. K tomu skupili dle práva v základní listině jim vyhrazeného všechny domy a grunty v okršku kolleje, totiž: R. 1577. koupen rozsáhlý dům, od starého kostela sv. Bartoloměje na západ (k mostu) ležící, na jehož místě s kostelem sv. Bartoloměje spojeným vystavěn byl chrám sv. Salvatora. — R. 1577. koupen od Jana Fibika, truhláře. za 35 kop gr. českých kus dvoru podle kolleje ležící za domem téhož Fibika. (Lib. contract. coerul. 1, fol. 11.) — R. 1583. koupeny tři domy za 1800 zl. rýn. — R. 1586. koupen od Anny Hylzovy z Semanína za 950 kop gr. česk. dům řečený Přemyslovský, proti kostelu Matky Boží na Louži mezi domem Zikmunda Kapra mladšího z Kaperšteina a domem Kloučkovie ležící. (Lib. contr. 1, 233.) — R. 1586. koupen od Doroty Vítové kožešnice za 120 kop gr. česk. dům v osadě Matky Boží na Louži vedle fary kostela sv. Eloi (Eligia) ležící. (Lib. c. 1, 242.) — R. 1588. přikoupeno 15 domů za 7060 kop. míš. — R. 1592. koupen od Jiříka Řepíka kloboučníka za 287½ kop gr. česk. dům v koutě vedle kostela sv. Eligia ležící. (Lib. c. 1, 377.) — R. 1593. koupen od Jakuba Menšíka z Menštejna na Mokropsech a Vonoklasech, místosudího král. Českého, za 1000 kop gr. česk. dům nárožní proti mostu pražskému při křehovu kolleje ležící. (Lib. c. 1, 401.) — R. 1596. koupen od Matesa Ryttera jircháře za 700 zl. rýn. dům nárožní vedle kolleje proti špitálu (Křížovníků) ležící. (Lib. c. 2, 55.) — R. 1598. koupen od Jana Vostrovského za 1000 kop. gr. česk. dům u Červených Křížů řečený s pivovarem a svršky v Platnýřské ulici vedle domu Zikmunda Kapra z Kapršteina na rohu proti kůru kostela sv. Eloi (Eligia) ležící. (Lib. c. 2, 89.) — R. 1598. koupen od Jiříka Podhorského za 300 kop. gr. českých dům nárožní, v osadě Matky Boží nad Louží vedle domu chudého žákovstva (domus Pauperum) kolleje ležící. (Lib. c. 2, 96.) — R. 1607. koupen od Pavla Srbeckého za 375 kop gr. česk. dům v osadě Matky Boží na Louži v koutě za domem

Zikmunda Kapra z Kapršteina ležící. (Lib. c. 2, 417.) — R. 1621. koupen od Anny vdovy po Ciprianovi Kaprovi z Kapršteina pozůstalé za 1350 kop. gr. česk. dům v Platnýřské ulici, u Selvestrův řečený, vedle domu u Vostrovských ležící. (Lib. c. 3, 282.) — R. 1622. koupen od paní Ludmily Vratislavské a paní Zuzany Radoňovské, sester vlastních z Kapršteina, za 750 ko-gr. česk. dům Rejšpanovský řečený, proti Matce Boží nad Louží mezi domy kolleje (domus Pauperum) a u Srbenských oboustranně ležící. (Lib. c. 3, 309.) — R. 1623. kolleji postoupen byl zvodem pro summu 1050 kop míš. dluhu Jesuitům i s úrokem povinných dům. vedle konviktu a kostela sv. Klimenta ležící, po někdy Janovi Mynychovi pozůstalý a Sabíně manželce jeho náležející. (Lib. c. 3. 325.)

K těmto domům, za 22.588 kop. míš. od Jesuitů skoupeným, dostala kollej darem několik domů v okršku jejím ležících, totiž: R. 1562. Ferdinand I. postoupil kolleji dům, kterýž od vdovy Alžběty Uzdarské koupil *k ubytování konvikvistů*, s kostelem farním sv. Bartoloměje (D. Z. kvat. 16, C. 25.) — R. 1579. daroval kolleji *k ubytování chudých studujících*. Jan starší z Lobkovic a na Točnicku dům svůj v osadě Matky Boží na Louží vedle domu Obrázkovic na rohu ležící, jehož právem pro summu 1000 kop gr. česk. na tom domě (někdy kněze Baltasara opata Voseckého) jemu náležející zveden i zmocněn byl. Dům ten Jesuité postoupili svolením Křištofa Popela z Lobkovic r. 1586. Jeronymovi Vodičkovi změnou za dva jeho domy v okršku kolleje mezi domy Víta kožešníka a Fibika truhláře ležící, k jichž upravení pro chudé studující Křištof z Lobkovic 1800 zl. věnoval a k témuž účelu r. 1587. ještě přikoupil onen prostranný dům, který král Václav r. 1250. vystavěl a v němž po delší čas desky král. Českého byly uschovány. (Lib. contract. 1, fol. 233.) — R. 1593. daroval kolleji král. místodržící Jiří z Lobkovic starobýlý kostelíček sv. Eligia s domem vedlejším.

Všechny domy vytčené, jichž bylo 32, s 3 kostely, 7 prostrannými dvory a dvěma ulicemi Jesuité spojili v jeden celek a vystavěli na místě jich časem budovu velikou, nynější kollej klementinskou. *)

*) Již r. 1577. vystavěna byla nová část Klementina o třech patrech.

K této kolleji nabyli Jesuité, jimž teprve r. 1609. sněmem zemským povoleno bylo kupovati statky pozemské (D. Z. kvat. 189, O. 9.), znenáhla *mnoho statků a domů*, totiž:

1. R. 1567. koupili *zahradu na Petříně* za 430 kop. míš., pak r. 1570. *hospodářství ve vsi Nebušici* za 350 zl. rýn.

2. R. 1573. postoupen byl od krále Matyáše kolleji *dvůr Kopanina* oproti upustění od ročního důchodu 300 kop míš. z král. komory, jak svrchu již jest uvedeno. (D. Z. 16, C. 25.) Dvůr ten Jesuité připojili r. 1621. k statku Tuchoměřickému.

3. R. 1587. daroval nejvyšší purkrabí Jiří z Lobkovic Jesuitům *k vydržování semináře chudých studentů jeden mlýn s pozemky*, mající cenu 3000 zl.

4. R. 1594. koupila kollej pro *seminář chudých studujících*

v níž školy klenuté v přízemí, osm velkých síní pro musea v I. patře, byty pro scholastiky řádu v II. patře a pro světské (laiky) v III. patře zřízeny byly. Potom r. 1578. vedle starého kostela sv. Klimenta založen byl *chrám sv. Salvatora*, který z příspěvků šlechty, přes 30.000 kop míš. vynášejících, již r. 1602. byl dostavěn a upraven, pak r. 1638. a 1640. z nových příspěvků některých šlechticů v presbyteriu ozdoben malbami (obrazy Boha Otce a proměnění Páně od dvorního malíře Jana Haringa za 500 zl. rýn.) a prací plastickou (od architekta Karla Luraga za 900 zl. rýn.). R. 1649. vystavena byla z daru hraběte Václava Michny 4000 zl. rýn. *kopule* nad lodí chrámu na 4 sloupech s 8 okny ve dvou řadách nad sebou spočívající, plechem pokryta a bání pozlacenou s křížem španělským vysokým okrášlena a vnitř pak prací plastickou ozdobena; po sto letech však k návrhu jednoho jesuity (zedníka), jenž se beze vsí příčiny obával, že kopule ta spadne, proti dobrému zdání zkušeného stavitele hořejší část její od polovice byla snesena; r. 1654. dokončena byla vnitřní i zevní stavba kostela tohoto přistavěním předsíně (propylaeum) u vchodu jeho. (Schmidl, Hist. Soc. J. IV. 1. & 2.) — R. 1600. založena byla *kaple vlaská* (kostel Nanebevzetí Panny Marie), která pak z příspěvků od Vlachů v Praze žijících byla vystavěna. — R. 1617.—1618. Jesuité rozšířili kollej budovou novou, obsahující čtyry prostranné sklepy, nad nimi prostrannou jízdárnu klenutou se sedmi velikými okny k jihu, v I. patře dvě velké síně klenuté pro musea scholastiků a v II. patře sedm pokojů k jich ubytování. — Potom r. 1654. položen základní kámen k nové stavbě kollegia, kteráž cí. nákladem od r. 1654.—1711. byla provedena. (Schmidl IV. 2.) — Konečně r. 1712.—1715. vystavěn byl na místě starého kostela nynější chrám sv. Klimenta, k jehož vystavění Jakub Hendrych *Paradis sv. p. z Eschaide* Jesuitům již r. 1638. jistinu 16.000 zl., kterou měl v Slezsku za knížetem Olešnickým a Bernstadtským, postoupil a mimo to k témuž kostelu hedvábné čalouny ze tří pokojův odkázal. (D. Z. 146, M. 5.)

z daru značných *dvůr ve vsi Motolech* blíž Prahy za 500 kop m., k němuž r. 1595. přikoupila ještě *dvě jiné živnosti* za 1660 kop: potom *tři vinice* (2 pod Bílými horami jdouc k Motolům, 1 v Zadních Šárkách ležící) za 585 kop míš. (Knihy vinohrad. lib. 17, fol. 211: 18, fol. 44, 91 a 143); pak některé lesíky, zahrady a louky; ale r. 1609. prodány byly tyto dvory za 3000 kop míš. k potřebám semináře.

5. R. 1600. darovala kolleji Marie Pernšteinská, roz. Manriquez z Laru, vdova po Vratislavu z Pernšteina a na Litomyšli, dědictví své za 7.200 kop koupené, totiž *domy a zahrady* při řece Vltavě pod zámek pražským, pod Bruskou až k šlechtatě královské ležící, se vším příslušenstvím. (D. Z. kvat. 129, G. 6.) Tento statek (nynější zahrada jezuitská) po zrušení řádu r. 1773. připadl fondu náboženskému.

6. R. 1606. darovala kolleji paní Marie Waldšteinová, roz. z Martinic, vdova po Zdenkovi z Waldšteina, *stateček svůj v Čelakovicích* (kr. Praž.), totiž sídlo neb hradištko s dvěma dvory poplužními v jeden spojenými s poplužím, též mlýn Šelakovský řečený s domem a dvěma chalupami, jak to vše král. majestátem bylo osvobozeno. Tento statek, k němuž Jesuité přikoupili jeden dvůr kmetců v městečku Šelakovicích (Čelakovice), na gruntech král. panství Brandýsského ležící a krčmu ve vsi Mstěticích s dědinami, lukami a vším příslušenstvím, prodán byl od kolleje r. 1616. králi Matyáši za 22.000 kop míš. (D. Z. kvat. 189, O. 8.)

7. R. 1606. koupila kollej u sv. Klimenta statek *Bernartice* na Bechyňsku — tvrz a polovici městečka Bernartice s podacím kostelním, dvorem poplužním, pivovarem, mlýny, pilou, rybníky, též polovici vsi Podolí s mlýnem Podolským, pilou a řekou Vltavou s mýtem, lesy a vším příslušenstvím, jak to někdy Petrovi Bechyňovi z Lažan náleželo, od Anny Puchfelderové, roz. Zelingerové z Hennersdorfu, měštky Starého města pražského, za 12.700 kop míš. (D. Z. kvat. 133, K. 11 & kvat. 180, E. 17.) Po zrušení řádu r. 1773. připadly Bernartice k fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, F. 7.)

8. R. 1621. dostala kollej císař. resoluací ze dne 27. března vyhrazením škod v čas vzpoury vzatých od císaře darem: a) *Dům Langenbrukovský*, též »u Danielů« (jinak »domus

Pleskiana«) řečený, v Starém městě pražském blíž mostu na rohu proti kolleji ležící, po Mikuláši z Langenbruku konfiskovaný, v dluhu 5000 kop. míš. na témž domě Jesuitům pojištěných, kterýžto dům Jesuité r. 1624. prodali za 20000 zl. rýn. knížeti saskému Juliovi Henrichovi, po němž pak domem Saským byl nazýván. (Lib. contrac. coerul. 3, fol. 28 a 285. — *b*) Statek *Sluky*, Ehrenfrido viz Berbisdorfu konfiskovaný, v summě 15.000 kop. míš.; *dvůr ve vsi Fenštejně* po Abrahamovi Sixtovi z Ottersdorfu král. komoře v pokutě připadlý, v summě 2000 kop. míš., pak *dvůr v Dechtarech* Janovi Ledeckému z Granova v pokutě odňatý, v summě 3800 kop. míš., kteréžto tři statky Jesuité r. 1623. za 20.800 kop. míš. Jiřímu Beníkovi z Petersdorfu prodali. (D. Z. kvat. 141, G. 17. a kvat. 153, L. 9 & 21.)

9. R. 1621. kollej koupila statek *Kolešov* (Kolíšov, kr. Tábor, dom. Opařany), ves s dvorem poplužním a vším příslušenstvím, za 3500 kop. míš. od Bohuslava Vostromířského z Rokytníka před jeho odsouzením. (D. Z. kvat. 141, F. 15 a kvat. 292, A. 12.) Po zrušení řádu jesuitského statek ten připadl fondu studijnímu a prodán byl se statkem Opařany.

10. R. 1621. darována byla konviktu kolleje *vinice Bašta* řečená s domem v Novém městě pražském za špitálem sv. Bartoloměje v Podskalí ležící, po Janovi Peldřimovském z Vyškořic konfiskovaná; potom však vedle nařízení král. komory ze dne 16. března 1641. po dlouhém zdráhání se Jesuitů r. 1656. navrácena byla deceři Peldřimovského Dorotě Petržilkové. (Archiv místodržít. C. 215, C. 15 & P. 7.)

11. R. 1621. dne 6. září kollej staroměstská koupila statky *Tuchoměřice a Čičovice* (Čečevice, kr. Praž.) od Otty Jindřicha sv. p. z Wartenberka za 36.000 kop. míš., z kteréžto summy trhově darováno bylo Jesuitům od císaře 10.000 kop. na témž statku odsouzenému Janovi Benjaminu Služskému z Chlumu pojištěných, pak 6000 kop. odsouzenému Petru Pešíkovi z Komarova náležejících. (D. Z. kvat. 252, D. 9; kvat. 620, A. 11 & 621, N. 14.) *V Tuchoměřicích měli Jesuité residenci pro 4 členy.* Po zrušení řádu připadly tyto statky fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, F. 7.)

12. R. 1621. dne 10. listopadu kolleji u sv. Klimenta byly postoupeny a cís. resolučí ze dne 13. května 1623 v summě

200.000 zl. rýn. na srážku fundace v summě 400.000 kop míš. od císaře téže kolleji udělené darovány statky tyto: *a*) panství *Úšť* (Úštěk, Auscha, kr. Litom.), panství *Liběšice*, statek *Fišterpy* (Jiřtrpy, Dížčerpy, Girsdorf) a městečka *Levín* a *Verneřice* (Wernstadtl) odhadnuty se svršky za 91.504 kopy míš., též ves *Vrbice**) odhadnutá za 9.500 kop míš., kteréžto statky všecky Jiří Vilém Sezima z Sezimova Ouští v pokutě propadl; — *b*) statky *Rochov* (Hrochov, Roche) a *Těčíněves* (Tetschendorf), Adamu Křištofu Sezimovi ze Sezimova Ouští konfiskované a za 95.135 kop. míš. odhadnuté. (D. Z. kvat. 620, B. 21 & L. 30.) V Liběšicích zřídili Jesuité residenci pro 20 členů. — Ze statku Liběšického odvádělo se ročně 2940 zl. kolleji Litoměřické. (Arch. místodrž. F. II. 87.) — Vytčené statky i s jinými od Jesuitů k nim přikoupenými připadly po zrušení řádu k fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, F. 7.)

13. R. 1621. vedle nařízení knížete z Lichtenšteina ze dne 23. listopadu postoupeno bylo od cís. rychtáře města Mostu *osm vinic*, čtyrem měšťanům tam konfiskovaných, k dědičnému držení a užívání Jesuitům u sv. Klimenta náhradou za fundaci, dle které se jim každoročně 6 sudů vína deputátu vydávati mělo, a na porážku 24 sudů vína na týž deputát jim zadržalého. Za to Jesuité odřekli se dotčené fundace, a naproti tomu od král. komory převzaty byly všecky dluhy na těch vinicích vězící. (Arch. místodržit. C. 215, E. 4.)

14. R. 1622. darován byl od císaře kolleji k chudému domu (semináři sv. Václava) *dům Švihovský se zahradou*, blíž přívozu pod hradem pražským u Vltavy ležící, s kostelíkem sv. Petra, hřbitovem a okrškem, po Ferdinandovi Švihovském z Ryzmberka konfiskovaný a za 3000 kop. míš. odhadnutý, který teprve r. 1656. jesuitům pro seminář sv. Václava do desk zemských byl vložen. (D. Z. kvat. 152, M. 4.)

15. R. 1623. Jesuité koupili ke kolleji sv. Klimenta *statek Borovany* (dom. Opařany, kr. Táb.) — tvrz a ves B. s dvorem

*) Ze vsi Vrbice, k panství Liběšickému ponechané, měl vycházeti ke kostelu, škole a špitálu v městě Litoměřicích úroční plat; avšak teprve r. 1697. uvolila se kollej u sv. Klimenta za tento plat až na ten čas zadržalý zaplatiti obci Litoměřické pro vždy 2.100 zl. rýn. (D. Z. kvat. 404, P. 12.)

poplužním, pivovarem, mlýnem a vápenicí, půl městečka Bernartice a vsi Rakov, Podolí (díl) s dvorem poplužním a Srlín s krémou, řekou a přívozem — od Oldřicha mladšího Bechyně z Lažan za 14.000 kop míš. (D. Z. kvat. 141, K. 14 a kvat. 292, J. 26.) Po zrušení řádu připadl ten statek k fondu studijnímu. (D. Z. 735, F. 7.)

16. R. 1630. císařskou resolucí danou dne 25. dubna postoupen byl kolleji u sv. Klimenta na srážku 50.000 zl., od ní k potřebám válečným r. 1623. půjčených, *statek Pokratice*, tvrz a ves s příslušenstvím, po Janu Kechelovi (Köchel) z Hollenšteina konfiskovaný, za 11.988 kop míš. (D. Z. kvat. 143, N. 2. & kvat. 297, F. 28.) Tento statek připojili Jesuité k panství Liběšickému, s nímž po zrušení řádu k fondu studijnímu připadl. (D. Z. kvat. 735, F. 8.)

17. R. 1638. postoupeno bylo Jesuitům u sv. Klimenta panství *Kostelec nad Orlicí* — zámek a městečko s 3 dvory poplužními a vesnicemi —, které jim od Kašpara svob. p. z Gramb dle kšaftu jeho bylo odkázáno *) a rozsudkem nejvyššího soudu ze

*) Kašpar sv. pán z Gramb na Kostelci, Pottenštejně a Vamberku, císařský plukovník odkázal r. 1633. dne 1. ledna veškeré statky a jmění své nezletilému synu svému Kamillovi Norbertovi, dcerám pak svým Františce Magdaleně a Eleonoře Barboře po 10.000 kop míš. a sestře své Františce provdané de Ronne dvůr v Jedlině a ves Klemnou s mlýnem a příslušenstvím; kdyby však dotčený syn v letech dětinských zemřel, ustanovil Gramb, aby připadlo panství Pottenštejnské dceři Františce a panství Vamberské dceři Eleonoře, panství však Kostelec s mlýnem Jesuitům u sv. Klimenta v Praze, kteříž i kostel nový v Kostelci ve správě své míti měli a na něž i dědický podíl jedné neb obou dcer, kdyby před provdáním anebo vstoupením do kláštera zemřely, přejiti měl. (D. Z. kvat. 144. L. 24.) — Po smrti Grambové († 21. dubna r. 1633.) obdržela vdova po něm bez podílu pozůstalá Magdalena roz. Reichlovna, potom opět provdaná Stossová, na odpor a žádost svou vedle císařské resoluce 3. dubna r. 1634. čtvrtý díl z pozůstalosti jí náležející, v kterémž r. 1636. zvedena byla do statku Vamberku, od Gramba odkázaného dceři Eleonoře, kteréž za to náhradou postoupena byla Lhota Žalmanova. (D. Z. menší kvat. 40, D. 31.—33.) — Po smrti nezletilého syna Grambova († 31. srpna r. 1636.) povolen Jesuitům dne 13. září r. 1636. zvod do statku Kosteleckého, avšak odporovala tomu dotčená vdova Grambova, kteráž dědictví dítek svých jakožto jejich poručnice spravovala, a nechtěla panství Kostelecké postoupiti Jesuitům, jimž však rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 16. června r. 1638. bylo přiručeno. D. Z. menší kvat. 40. D. 33. G. 17.)

dne 16. června r. 1638. přirčeno; potom r. 1640. odevzdán jim vedle cí. resoluce ze dne 1. října r. 1640. též *statek Lhota Žalmanova* po dceři Grambově Eleonoře v měsíci červenci r. 1638. zemřelé. — Jesuité přikoupili r. 1652. dva dvory k panství Kosteckému, jehož se potom ujímal manžel dcery Grambovy Františky, Václav Záruba z Hustiřan tak, že mu cí. povolením ze dne 20. října r. 1667. od Jesuitů za 65.000 zl. bylo prodáno. Za vytčenou summu trhovou Jesuité koupili si dle cí. poručení jiné statky, totiž Průhonice, pak vesnice Řepory, Kopaninu, Novou Ves a Zlíchov k statku Tuchoměřickému a Vodochody. (D. Z. 389. K. 1.)

18. R. 1638. koupila kollej u sv. Klimenta rozsáhlou *vinici* s domem, polem a vším příslušenstvím, pod kostelem sv. Apollináře na Větrově v Novém městě pražském ležící, od hraběte Oktaviana Vchynského z Vchynic a z Tetova za 6500 kop míš. (Vinohradské grunt. knihy, Lib. contr. 20, fol. 423.) Po zrušení kolleje tato vinice (ke konviktu náležející) upravena byla za botanickou zahradu a r. 1777. za 4000 zl. odhadnuta. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

19. R. 1644. odkázal Rafael Mnišovský ze Sebusína kolleji sv. Klimenta *vinici* řečenou »*Mazaná*« u Litoměřic, kterou pak kollej ta postoupila kolleji litoměřické směnou za *část gruntu Oušteckého* (Auscha). (D. Z. kvat. 148, L. 25.)

20. R. 1644. koupila kollej u sv. Klimenta *dům* někdy *Ouštecký* neb *Sezimův* řečený, proti klášteru sv. Jiljí v Starém městě pražském ležící a již sbořeniště, za 1158 zl. 57 kr. rýn. od Jana Benjamina Beníka z Petersdorfu. (D. Z. kvat. 303, F. 30.) Od tohoto prostoru vedle domu Tří kalichů proti sv. Jiljí ležícího a k semináři sv. Václava připojeného Jesuité odprodali r. 1702. místo šířky 3 sáhů a 1 lokte a délky 7 sáhů 2 lokte, od rohu Tří kalichův až ke kolně kolleje ležící, Václavu Ignáci Vratislavovi z Mitrovic k domu jeho u Tří kalichů za 50 zl. rýn. (D. Z. kvat. 409, E. 18.) Po zrušení řádu připadl svrchu dotčený dům (č. p. 539. star.) s nádvořím českému fondu studijnímu.

21. R. 1649. odkázal Jaroslav Bořita z Martinie kolleji sv. Klimenta statek *Vokoř* (Okoř, dom. Tuchoměřice), totiž starý zámek pustý Vokoř s dvorem poplužním, ves Vokoř s krčmou, mlýn nájemní, vše pustý, s dědinami, lukami, rybníky, lesy a vším

příslušenstvím, tak aby Jesuité za to povinni byli v domě svém chudých studentů tři mládence, poddané každého pána domu Smečenského, za vlastní alumny chovati a sami je tam stravou, oděvem a knihami potřebnými náležitě opatřovati až do vysvěcení jich na kněžstvo a dosazení za kaplany a faráře na kollatury a statky Smečenský a Slanský. (D. Z. kvat. 256, B. 10 & 13.) Z tohoto statku, majícího cenu 18.000 zl. rýn., platil rektor kolleje na dotčené tři alumny ročně 240 zl. Dle ustanovení hraběte Jiřího z Martinic ze dne 21. června r. 1551. přenesen byl statek Vokoř od domu Pauperum ke konviktu sv. Bartoloměje a počet stipendistů snižen byl na dvě místa. (D. Z. kvat. 550, E. 26.) Po zrušení řádu jesuitského spojen byl statek Okoř s Tuchoměřicemi a odevzdán českému fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, F. 7.)

22. R. 1649. koupila kollej u sv. Klimenta od Doroty Bukové za 400 zl. rýn. *vinici* » *Vokočná*« řečenou, u sv. Pankrací při silnici ležící a 7 korců míry držící, kterou pak Jesuité r. 1703. prodali za 400 zl. rýn. Janu Jiřímu Linkertovi, měšťanu a chirurgu Nového města pražského. (Knihy grunt. vinohradské, Lib. contract. 21, fol. 209 & 24, fol. 554.)

23. R. 1645. koupen byl od kolleje sv. Klimenta pro seminář sv. Václava statek *Středokluky*, po panně Johanně šlechtičně z Kolovrat pozůstalý a pro dluhy prodaný — totiž tvrz Středokluky s pivovarem, mlýnem a dvorem poplužním, dvory poplužní v Zájezdu, v Kněžovsi a v Kozinci s poplužím, s lesy, rybníky a vším příslušenstvím, též vsi Středokluky, Dobroviz, Chejnov a Kozinec, dílem vsi Velký Kněžoves a Běloky s jedním chalupníkem, rybářem, dílem řeky ve vsi Libezicích s krčmami výsadními a všelijakými spravedlnostmi, jak to r. 1630. dotčená šlechtična z Kolovrat od Julia Hendrycha, knížete saského, za 63.000 zl. koupila — za 75.000 zl. rýn., kterážto summa Jesuitům poražena byla z fundace 60.000 kop míš. do téhož seminaria vykázané na statech po Severinovi Tahlovi z Horšteina pozůstalých. (D. Z. kvat. 298, M. 21. & kvat. 306, E. 18.) Po zrušení řádu připadly Středokluky k studijnímu fondu nadačnímu. (D. Z. kvat. 735, K. 28.)

24. R. 1647. přikoupila kollej k zahradě jesuitské (viz sub. 5.) *vinici* za hradbami novými a domy u Písecké brány

ležící od Daniele Kapra z Kapršteina za 450 zl. rýn. (Vinohrad. kn. Lib. contr. 22. fol. 8.)

25. R. 1650. koupili Jesuité u sv. Klimenta od konventu dominikánského kláštera sv. Máří Majdaleny v Menším městě pražském *statky Henikovský a Helvíkovský* *) ve vsi Pokraticích u Litoměřic za 6000 kop míš. a připojili je se statkem Pokraticemi k panství Liběšickému. (D. Z. kvat. 404, K. 20.)

26. R. 1652. postoupen byl kolleji u sv. Klimenta pro konvikt sv. Bartoloměje statek *Chvaly* (okr. Karlín) od Jana Daniele Kapra z Kapršteina pro neplacení úroků ročních 900 kop míš., po mnohá léta zadržalých ze summy 15.000 kop míš., na témž statku jesuitské kolleji pro alumnát pojištěné. (D. Z. kvat. 141. E. 28.) Po zrušení řádu připadl též statek r. 1783. nadačnímu fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735. K. 28.)

27. R. 1654. koupila kollej u sv. Klimenta *dědinu svobodnou, Hauskovskou* řečenou, mezi Litoměřici a Pokratici ležící a 52 korce míry pražské držící, za 500 zl. rýn. od Šimona Petra Aulíka z Třebnic a připojila ji se statkem Pokratickým k panství Liběšickému. (D. Z. kvat. 309, L. 24.)

28. R. 1656. odkázala Ludmila z Trnče kolleji všecko jmění své, k čemuž náležela též *vinice* (10 $\frac{1}{2}$ korce.) »*Mazan-kovská*« řečená, na Vysokém blíž Radlic ležící. Tuto vinici zpustlou prodali Jesuité r. 1676. Matouši Strahlovi za 450 zl. rýnských. (Vinohrad. kn. Lib. contr. 22, fol. 414 a 418; 23, fol. 244.)

29. R. 1658. kolleji u sv. Klimenta pro konvikt sv. Bartoloměje zastaveny byly od Václava sv. p. Michny v dluhu 3000 zl. k nadání alumnátu od Ferdinanda II. vykázaných (D. Z. 97, K. 14.) *statek Hlubočepy* a *dvůr Klukovice*, kteréž pak témuž konviktu r. 1667. právem zástavním vedle král. reskriptu ze dne 26. října r. 1672. byly postoupeny a cí. povolením ze dne 2. října r. 1717. za vlastní ponechány podle vyrovnání s věřiteli Michnovskými za zaplacení 16.000 zl. dotčeným věřitelům. (D. Z. kvat. 493, O. 8 & 10.) Po zrušení řádu jes. připadly Hlubočepy, r. 1793. za 14.137 zl. 20 kr. odhadnuté, k nadačnímu fondu pro studenty. (D. Z. 688, D. 14 & 735, K. 24.)

*) Rozsah těchto statků jest ve spise mém »Dějiny konfiskací«.

30. R. 1659. koupili Jesuité u sv. Klimenta pro kollegium alumnů a konviktistů k vystavění prostranného konviktu: *a) Dům Aulikovský* v Starém městě pražském ležící, též zbořeniště v koutu vedle téhož domu a jiná dvě místa, proti domu Pařizovic ležící, s ním spojená za 6500 zl. rýn. od synů a dědiců Simeona Petra Aulíka z Třebnic. — *b) Dům »u Hořejších«* řečený, v Starém městě pražském vedle domu Ryvolovského a Aulikovského z obojí strany ležící, se vším příslušenstvím, jak jej Václav Vyšín z Klarenburku od paní Lidmily Hořejší kšaftem odkázaný měl, od dědiců Vyšínových, paní Majdaleny Petráčkové, roz. Vyšínové, její sestry panny Rozíny Anny Vyšínové a bratra jejich Karla Vyšína, za 2400 kop míš. Za povolení obce Staroměstské k propuštění obou domů jak Aulikovského tak Vyšínovského z rukou městských a z šosu, jak se říká »ad manus mortuas«, uvolili se Jesuité náhradou navrátiti k ruce obce Staroměstské obligaci na 2000 zl. rýn. (na níž se však již 1778 zl. 20 kr. zaplatilo), tedy z ní restující nedoplačenou summu kapitální i se vším úrokem zadržalým; přes to ještě prominuli Jesuité obci Staroměstské úroků v summě 1080 zl. rýn., z 9000 zl. od obce témuž konviktu povinnovaných; což vše cíś. resolucí ze dne 24. března r. 1660. bylo schváleno. (Lib. contract. coerul. 4, fol. 411—416.) Při konviktě sv. Bartoloměje z těchto domů vystavěném zbudovali Jesuité okolo r. 1700. též kostel sv. Bartoloměje. Po zrušení řádu jes. připadla všecka stavení konviktu sv. Bartoloměje k nadačnímu fondu studijnímu. Tato stavení konviktu obsahovala devatero oddělení, totiž kostel sv. Bartoloměje a osmero domů (dle plánu Lib. contract. rubro 21, fol. 190 přiloženého). Z těchto domů prodáno bylo r. 1785. od c. k. administrace statků komorních k ruce fondu nadačního: *a) Patero domů* o dvojím poschodí (dle plánu oddělení 2, 3, 7, 8 a 9) s věží, dvorem a 4 dvorky, sklepy (z nichž jeden pod kostelem sv. Bartoloměje) a jiným příslušenstvím koupil za 7905 zl. pražský mistr truhlářský Josef Feigl, který tyto domy r. 1787. spojil v jeden dům, pod čísl. p. 942 (nyní 291) v Konviktské ulici ležící a do ulice Bartolomějské dosahující, za 18.300 zl. odhadnutý. (Lib. contract. 21, fol. 190 & 193.) Tento dům r. 1823. do pozůstalosti paní Alžběty Feiglové náležející koupil advokát JUDr. Josef Likawec

za 30.044 zl. stříbra. (Lib. c. 45, 232.) — *b)* Jeden dům (dle dotčeného plánu oddělení 4.) s dvěma pokoji v 1. patře, s dvorkem, sklepem a 2 skladišti koupil pražský truhlář Václav Nistl za 745 zl. Tento dům pod čísl. p. 941 (nyní 292) v Konviktské ulici ležící prodán byl r. 1791. od věřitelů Nistlových za 1508 zl. Josefovi Feiglovi a jeho manželce Alžbětě; po jejíž smrti jejímu synovi Františku Feiglovi za 10.062 zl. stříbra byl postoupen. (Lib. c. 21, fol. 321; 23, fol. 283 a 45, fol. 187.) — *c)* Díl bývalého konviktu (dle plánu dotčeného oddělení 5. a 6.), za kostelem sv. Bartoloměje v Konviktské ulici pod čísl. p. 293 ležící, postoupen byl vedle cís. listu ze dne 28. října k účelům c. k. knihtiskárny školních knih, která se tam podnes nachází, a jest pro studijní fond dne 9. října r. 1871. do desk zemských vtělen. (D. Z. Kniha hlavní lit. G. XVII. 105.) — *d)* Poslední část bývalého konviktu, kostel sv. Bartoloměje (dle plánu dotčeného oddělení 1.) mezi domy č. p. 291 a 308 v Bartolomějské ulici ležící, zůstal od r. 1785. zamčený a prodán byl teprv r. 1853. od c. k. finanční prokuratury vedle vynesení c. k. ministeria kultu a vyučování ze dne 23. července r. 1850.

č. $\frac{1670}{1494}$ k ruce fondu studijního (Normalschulfond) za 4736 zl. stříbra Gabriele sv. paní Thysebartové s tou výmínkou, aby k účelu kat. církve byl obřázen. R. 1860. darován byl týž kostel Congregací sester III. řádu sv. Františka k opatrování nemocných. (D. Z. kniha hlavní G. XIV. 241 & 242.)

31. R. 1660. obdrželi Jesuité u sv. Klimenta, jimž roku 1648. Hynek Albrecht Mičan z Klinšteina a z Rostok veškeré jmění své odkázal, tímto dědičným právem a právním odhadem *statek Vesec* (Vesce, kr. Hrad.), totiž tvrz a dvůr poplužní Vesce s dědinami, lukami, štěpnicemi, rybníky, lesy, lidmi osedlými, krčmou výsadní, s třetím dílem kollatury kostela filiálního sv. Petra a Pavla, se všemi svršky a nábytky, jak toho někdy Jan nejstarší Hubryk z Hennersdorfu v držení a užívání byl. Tento statek prodali Jesuité kolleje u sv. Klimenta r. 1660. kolleji královéhradecké za 3500 zl. rýn. (D. Z. kvat. 399, M. 17.)

32. R. 1661. dne 18. ledna koupila kolleje u sv. Klimenta *díl vsi Vedlice* (kr. Litom., dom. Liběšice) s příslušenstvím, jak to od krále Václava kolleji Václavské, při universitě pražské

r. 1380. založené, bylo darováno, za 2400 zl. rýn. od rektora magnif. university pražské a od starších fakulty právnické a lékařské a připojila jej k panství Liběšickému. (D. Z. kvat. 313, E. 3.)

33. R. 1661. koupili Jesuité u sv. Klimenta od fakulty právnické a lékařské akademie Karlovy *kapli Betlemskou* *) s právem patronátním i s *kollejí sousední Nazaretskou a Laudanovou* dskami zemskými se řídícími (avšak bez vesnic, polí a platů k nim náležejících) za 3200 zl. rýn. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 28, fol. 206.), kteréž pak r. 1690. měšťanům odprodali se uvolili proti povolení obce k postoupení domu Knechtovského od kláštera Plasského kolleji u sv. Klimenta pro seminář sv. Václava. (Knihy grunt. Star. m. praž. Lib. contract. 2, fol. 370—376.) Po zrušení řádu jes. připadla kaple Betlemská, se seminářem sv. Václava spojená, i s jistinou fundační 2055 zl. fondu náboženskému. Když pak r. 1783. vedle poručení císaře Josefa II. seminář sv. Václava byl zrušen, stržena byla r. 1786. kaple Betlemská, takže z ní nezbylo nic, než prázdné místo, upravené za kolnu na dříví, mimo dvoje sklepení bývalé sakristie. Tato kolna prodána byla r. 1802. od c. k. správy statků státních vedle dekretu král. gubernia ze dne 18. března r. 1802. k ruce fondu náboženského veřejnou dražbou Janovi Špalkovi a jeho manželce Anně za 4201 zl. (avšak bez dotčeného dvojího sklepení bývalé sakristie, již předtím za skladiště odprodaného) s tou výminkou, aby kupující místa toho neužíval více za ohradu na dříví, nýbrž k vystavení domů s východem na náměstí Betlemské. Špalek prodal r. 1818. toto místo pod čís. p. 255. ležící za 5000 zl. stří. Janovi Havránkovi, pražskému kupci a obchodníku, od něhož je r. 1836. k vystavění velikého domu koupil František Kopriva za 7000 zl. stříbra. (Lib. contract. rub. 42, fol. 235 & lib. 55, fol. 29.)

34. R. 1665. dne 20. listopadu koupili Jesuité u sv. Klimenta *díl vsi Nučnice* (kr. Litom. dom. Liběšice) u Labe ležící se vším příslušenstvím od obce Litoměřické za 4000 kop míš. a připojili jej k druhé své polovici téže vsi k panství Liběši-

*) Tato kaple postoupena byla Jesuitům od císaře Ferdinanda II. již r. 1622. s akademií Karlovou, potom však r. 1638. císaři s akademií opět navracena.

ckému náležející. (D. Z. kvat. 315, Q: 15.) Po zrušení řádu odhadnuta byla ves Nučnice r. 1774. za 61.780 zl. rýn. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

35. R. 1666. koupila kollej u sv. Klimenta *statek Liběchovičky* (dom. Tuchoměřice) — tvrz Libochovičky s dvorem poplužním, ovčínem, chmelnicí, vinicí, 2 krčmami výsadními, mlýnem a rybníky, též vesnici Hola řečenou s příslušenstvím — od paní Anny Walderové, rozené Devitové z Lilienthalu, za 8000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 316, H. 25.) Po zrušení řádu jesuit. připadl tento statek českému fondu studijnímu a povolením c. k. českého soudu zemského ze dne 1. prosince r. 1832. přivtělen byl se statkem Letky k panství Tuchoměřickému. (D. Z. kvat. 735, E. 7 & K. 24 a kvat. 1137, E. 25.)

36. R. 1666. koupila kollej u sv. Klimenta *stateček Letky* (dom. Tuchoměřice), sídlo a vesničku s dvorem poplužním a vším příslušenstvím, se svršky a zásobami za 5000 zl. rýn. od plnomocníků dědice Kristiana Viléma markrabího Braniborského. (D. Z. kvat. 317, B. 8.) — Ostatně viz statek Libochovičky č. 35.

37. R. 1667. prodala kollej jes. u sv. Klimenta Simeonovi Trunsovi z Trumu za 1400 zl. rýn. *dům »u Pekárků«* od starodávna řečený, na Kanském trhu v Novém městě pražském vedle domu u Mačovských a na rohu ulice Květonské proti domu u Holovských z druhého rohu téže ulice ležící, s hvozdem, humnem, sladovnou, pivovarem, zahrádkou a jiným příslušenstvím, jak to kollej staroměstská po panně Ludmile z Tručové testato zdělila. (Lib. contract. virid. 17, fol. 83.)

38. R. 1668. koupila kollej jes. u sv. Klimenta *druhý díl statku Snědovského* (Snědovice, kr. Litoměř.), totiž tvrz Snědovskou s dvorem poplužním, krčmou výsadní, s lidmi poddanými, polmi, lukami, mlýnem, pivovarem, vinicí a vším příslušenstvím za 5000 zl. rýn. od Zdeňka Ferdinanda Vlka z Kvítkova. (D. Z. kvat. 317, G. 2.) Týž statek prodala kollej r. 1672. Danielovi Paachtovi z Rájova za 4000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 389, N. 17.)

39. R. 1669. koupili Jesuité u sv. Klimenta statek *Průhonice* (kr. Kouřim.) — zámek P. s pivovarem, vsi celé Průhonice s dvorem poplužním, Hole. Oujezd s dvorem popl., Nebřenice s dvorem popl., též dvůr poplužní a krčmu výsadní

ve vsi Křeslicích a díl vsi Chomútovic, s lesy, rybníky, mlýny a vším příslušenstvím — od dědiců (syna a deť nezletilých) po Ondřejovi Bernardovi Borovanském z Borovan za 36.000 zl. rýn. a 300 zl. klíčného. (D. Z. kvat. 318, J. 25.) K tomu přikoupili Jesuité r. 1674. *chalupu ve vsi Česlicích* (Čestlice) od opata kláštera sv. Mikuláše v Starém městě pražském za 120 kop míš. (D. Z. kvat. 391, Q 6.) a prodali potom r. 1685. statek Průhonický Janovi Dietrichovi ryt. z Rumerskirchu za 48.000 zl. rýn. a 300 zl. klíčného. (D. Z. kvat. 398, C. 9.)

40. R. 1669. koupila kollej u sv. Klimenta *vesnice Řepory* (Reporyje) s filiálním kostelem a krčmou, *Kopaninu*, *Novou Ves* a *Zlíchov* (Slíchov) s krčmou, kovárnou a mlýnem (Červený řečen.) pustým i s kollaturou při kostelíčku na Skále pod Zlíchovem stojícím, se vším příslušenstvím od dědiců po Václavu Michnovi hraběti z Vacinova za 15.000 zl. rýn. a připojila je k statku Tuchoměřickému. (D. Z. kvat. 318, L. 15.) Za stálý roční plat 6 kop gr. česk., ze vsi *Řepor* klášteru zbraslavskému povinný, uvolili se Jesuité r. 1690. témuž klášteru zaplatiti na vždy 300 zl. rýn. (D. Z. kvat. 467, J. 16.)

41. R. 1669. koupili Jesuité u sv. Klimenta od kolleje jes. jindřichohradecké za 35.000 zl. rýn. *statek Vopořany* (Opořany, kr. Táb.) se dvěma dvory poplužními, ovčínem, lesy, rybníky, mlýny a vším příslušenstvím. (D. Z. kvat. 402, Q. 26.) *V Opořanech zřídili Jesuité residenci*, která u poddaných Bernatických měla jistiny 8000 zl. rýn. (Arch. místodrž. F. II. 87.) Po zrušení řádu připadly Opořany k fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, F. 7 & K. 24.)

42. R. 1671. koupila kollej u sv. Klimenta *statek Vodochody* (okr. Karlín. dom. Odolena Voda) — tvrz a ves Vodochody s pivovarem a dvorem poplužním, dvěma mlýny, rybníky, lesy a vším příslušenstvím i se svršky — od Jana Ondřeje Kotvice ryt. z Kotvic a jeho manželky Alžběty Eufrosiny, roz. Kapříkové Lesnické z Lesnic, za 15.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 389, H. 27.) Tento statek připojen byl k statku *Odolena Voda*, s nímž po zrušení řádu připadl k fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, F. 7 & K. 24.)

43. R. 1671. postoupila kollej jes. u sv. Klimenta knížeti Václavovi z Lobkovic *statek Ctinoves* (Ctiněves, kr. Slan.), totiž

tvrz a ves Ctinoves s dvorem poplužním, též ve vsi Stražkově grunt Jiříka Dvořáka s krčmou výsadní a vším příslušenstvím, jak to k panství Roudnickému od starodávna přináleželo a r. 1655. téže kolleji jes. pro úroky zadržalé 5703 kop 10 gr. mš. a pro škody vynaložené 1155 kop 9 gr. v jedné summě pro 6858 kop 19 gr. k držení a užívání bylo zapsáno. Proti tomu postoupen byl kolleji od knížete z Lobkovic *statek Vodolyna Voda* (Odolena Voda, jinak Vodolka), tvrz a ves Vodolka s dvorem poplužním, pivovarem, ovčínem a dílem vsi Dřínova se vším příslušenstvím, jak to kněžna Polyxena z Lobkovic r. 1623. po Ladislavu Sekerkovi z Sedčic za 9000 zl. rýn. koupila, pak dvůr popl. Červená Lhota s příslušenstvím, téže kněžně z Lobkovic r. 1629. od bratří Sekerků prodaný, a k tomu přidáno ještě kolleji 4500 zl. rýn. (D. Z. kvat. 28, A. 28 a kvat. 389, A. 29.) Od toho statku odprodala kollej r. 1764. dvůr poplužní Lhotu Červenou Rudolfovi hraběti Chotkovi za 5000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 595, M. 23.) Po zrušení řádu připadl statek Vodolka k fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, F. 7 & K. 24.)

44. R. 1673. koupila kollej u sv. Klimenta *dvůr na Zličově*, od starodávna *Dolejší* řečený, s dědinami, rolemi, lukami, s kostelíčkem pohanským s štěpničkou a viničkou okolo něho ležící, s vápenicí, cihelnou, skalou vápenou a vším příslušenstvím i se svršky za 1420 zl. rýn. od sirotků po Alšovi Ferdinandovi Vratislavovi hraběti z Mitrovic. (D. Z. kvat. 390, L. 16.) Statek ten připojen byl k panství Tuchoměřickému.

45. R. 1675. koupili Jesuité u sv. Klimenta pro alumnát v konviktě sv. Bartoloměje založený *statek Šestajovice* (dom. Chvaly), tvrz a ves Š. s pivovarem, kovárnou, vinopalnou, dvorem poplužním, ovčínem, lesy, rybníky a jiným příslušenstvím i se všemi svršky — od dědiců a synů po Křištofu Albrechtu Hloškovi z Žampachu pozůstalých za 15.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 391, M. 5.) Po zrušení řádu připadl statek ten se statkem Chvaly nadačnímu fondu studijnímu. (D. Z. kvat. 735, K. 28.)

46. R. 1675. koupila kollej u sv. Klimenta *mlýn při vsi Třebani*, nedaleko od zámku Karlšteina ležící, s chalupami k němu náležejícími, rolemi, lukami, řekou, ostrovem a vším příslušenstvím od Alžběty Vratislavové, roz. z Gerstorfu, za 1000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 392, C. 19.) Tento mlýn Jesuité

prodali s král. povolením ze dne 22. ledna 1689. Petrovi Mikuláši Strakovi z Nedabylic za 1000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 467, J. 14.)

47. R. 1675. koupili Jesuité u sv. Klimenta *polovici panství Ouštěckého* (Auscha, kr. Litom.) od kolleje jes. litoměřické za 49.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 392, N. 19.) a připojili ji k panství Ouštěckému a Liběšickému, s kterým po zrušení řádu připadla k fondu studijnímu.

48. R. 1679. kolleji u sv. Klimenta k věčné fundaci pro tři Patres S. J. v *residenci staro-boleslavské, též kolleji přivtělené*, darován a postoupen byl od Doroty Kateřiny ovdovělé Turkové z Šturmfeldu a z Rosenthalu, roz. Payerové z Payersbergu (Bayersberg) *statek Bukolí* (Bukol, okr. Velvar.) — *dvůr poplužní Bukolí* (Bukoly) s dědinami, krčmou výsadní, kovárnou, masným krámem, s lidmi poddanými, s platy, též s platy na lidech cizopanských ve vsi Bukolí a Křivousech, pak *druhý dvůr ve vsi Křivousech* se vším příslušenstvím, jak to l. 1649. Krištof Turek z Rosenthalu od Jana Graefa z Graefenburgu za 5266 zl. rýn. koupil a synu svému odkázal (D. Z. kvat. 257, A. 14 & kvat. 152, R. 23), Jesuité však měli zaplatiti dluhů 2000 kop. míš. klášteru sv. Jiří a 2000 zl. konventu bratří Milosrdných a odvozovati dotčené vdově k jejímu vyživení až do smrti ročně 600 zl. na penězích a jistý deputát. (D. Z. kvat. 466, V. 29.) Mimo dvůr Bukolí měla residence boleslavská 28 korců polí, za 871 zl. koupených. (Arch. místodrž. F. II. 87.) Po zrušení řádu připadl tento statek k fondu studijnímu a prodán byl se statkem Odolená Voda.

49. R. 1680. koupila kollej u sv. Klimenta od paní Anny Markéty Vratislavové, roz. z Vřesovic, za 35.500 zl. rýn. *statek Chobolice Dolejší* (Unter-Koblitz, kr. Litoměř., dom. Liběšice), totiž tvrz a ves Chobolice s dvorem poplužním a ovčínem, dvůr popl. Chotoveský řečený, městečko Verneřice (díl) s podacím kostelním a dílem vsi Liběšice s podacím kostelním a krčmou výsadní, Chotinoves (Chotiněves) a Zinken (Stinky), s lesy, rybníky, vším příslušenstvím i se všemi svršky. (D. Z. kvat. 259, A. 1.) Tento statek připojili Jesuité k panství Liběšickému, s nímž po zrušení řádu připadl k fondu studijnímu.

50. R. 1683. koupili Jesuité u sv. Klimenta pro konvikt sv. Bartoloměje *dvůr svobodný v Satelicích, Panenský řečený*,

se vším příslušenstvím, od Albrechta Václava Hložka ryt. z Žampachu za 1900 zl. rýn. (D. Z. kvat. 396, K. 27.) Po zrušení řádu připadl ten dvůr fondu studijnímu, jemuž podnes náleží. (D. Z. kvat. 1160, G. 3.)

51. R. 1687. Jesuitům v pohledalosti jejich 10.505 kop 34 gr. míš. na statku Košetickém pojištěné, z níž kolleji u sv. Klimenta a semináři sv. Václava r. 1677. jistina 2333 zl. 20 kr. (D. Z. 109, L. 29), provinciálovi Soc. Jesu provinciae Bohemiae r. 1679. jistina 2000 zl. (D. Z. 110, E. 22) a kolleji v Chebu jistina 6000 zl. náležela (D. Z. 111, H. 25.), postoupen byl dvůr a ves *Chyšna* (kr. Čásl.) s příslušenstvím, ve vsi *Chejstovicích* 1 chalupník, 2 pusté chalupy a hospoda, ve vsi *Buřenicích* 5 poddaných s platy, hospoda, kovárna a kostel filiální, vše za 10.523 kop míš. odhadnuto. Dotčený dvůr Chyšná se vším příslušenstvím prodala kollej u sv. Klimenta r. 1690. Janovi Albrechtovi Bergovi ryt. z Reinfeldu za 7000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 403, K. 23 & kvat. 510, G. 7 a J. 22.)

52. R. 1689. vedle cíš. reskriptu daného dne 11. července přivlastněn a postoupen byl Patribus societatis Jesu *dům* »*Krönhaus*« řečený na Staroměstském náměstí ležící, který dle kšaftu Ondřeje Flanderky l. 1589. zřízeného (Lib. testament. 2, fol. 163) na dědice Větrovské jakožto fideicommissum familiae přišel, takže po vymření této rodiny obci Staroměstské připadnouti měl, avšak po vstoupení posledního člena té rodiny Maxmiliána Větrovského do řádu jezuitského připadl Jesuitům, kteříž týž dům l. 1694. Václavu Vilémovi Hoffmannovi za 3000 zl. a 300 zl. klíčného prodali. (Lib. contract. rub. 2, fol. 448.)

53. R. 1691. koupila kollej u sv. Klimenta od Anny Jakubky sv. paní z Klebersbergu za 37.000 zl. rýn. a 300 zl. klíčného statek *Dobronice* (kr. Tábor., dom. Opařany), totiž tvrz Dobronice novou a starou vedle sebe ležící, vesnice Dobronice, Sedlo Staré, Srln a Zběšice s dvory poplužními, 4 krčmami, pivovarem, mlýny, lesy a vším příslušenstvím. (D. Z. kvat. 401, K. 24.) Po zrušení řádu připadl tento statek fondu studijnímu a prodán byl se statkem Opořanským.

54. R. 1690. koupili Jesuité u sv. Klimenta pro seminář sv. Václava s cíš. povolením ze dne 17. září t. r. od opata a konventu kláštera Cisterciáků v Plasech za 10.500 zl. *dům*

šosovní témuž klášteru náležející, od starodávna řečený *Knechtovský* (Knechtthof), v Starém městě pražském proti kostelu sv. Jiljí a při kostele sv. Anny ležící. do něhož dotčený seminář sv. Václava z kolleje byl přeložen. Za svolení obce Staroměstské k postoupení tohoto domu kolleji jesuitské s tou výminkou, že dům ten má zůstatí jako předešle domem šosovním pod jurisdikcí obce a domem průchodním od kostela sv. Jiljí ke kostelu sv. Anny, jakož i za povolení k vedení vody do domu dotčeného zavázali se Jesuité, že nejdéle ve třech letech měšťanům prodají za cenu mírnou domy své svobodné u kaple Betlemské ležící, mezi nimi též dva dskami zemskými se řídící, *Collegium Nazarenum* a *Laudanum* řečené (vyjmouc průchod ke kapli), pak že k návrhu magistrátu do semináře u sv. Václava přijímáti a tam stravou zapotřívati budou na všecky budoucí časy dva syny chudých měšťanův. (Lib. contract. rub. 2, fol. 370—376.) Po zrušení řádu připadlo toto stavení semináře sv. Václava (čís. p. 240-I.) fondu studijnímu a umístěno v něm gymnasium Akademické (Lib. contract. 29, fol. 259); potom r. 1803. stavům král. Českého k zařízení ústavu polytechnického, dekretem dvorn. ze dne 14. března 1803. povoleného, postoupeno a r. 1804. od c. k. české správy statků státních jménem fondu studijního odevzdáno bylo. (Lib. c. rubro 52, fol. 429.) — Druhý dům k bývalému semináři sv. Václava náležející, v Starém městě vedle normální školy ležící, č. p. 542 (nové č. 238), prodán byl r. 1784. od c. k. správy česk. statků státních Janovi Ferdinandu Fischerovi za 370 zl. rýn. (Lib. c. rub. 25, fol. 292.)

55. R. 1691. koupila kollej u sv. Klimenta k ruce semináře sv. Václava *dvůr emfiteutický ve vsi Kněžovsi* (Kněževes, dom. Středokluky) s příslušenstvím od probošta a konventu sv. Benedikta na Hradčanech za 700 zl. rýn. (D. Z. kvat. 403, H. 6.) Po zrušení řádu připadl dvůr ten se statkem Středokluky studijnímu fondu nadačnímu. (D. Z. kvat. 735, K. 29 & kvat. 258, A. 11.)

56. R. 1746. založil Vilém hrabě Kinský fundaci s jistinou 4000 zl. rýn. ke konviktu sv. Bartoloměje a pojistil summu tu na statku svém Richenburku. Za to povinen byl jeden z alumnův ecclesiasticis téhož konviktu sloužiti mši sv. každého dne v kostele sv. Salvatora na intenci zakladatelovu. (D. Z. 473, E. 24.)

57. R. 1751. koupili Jesuité pro císař. seminář sv. Václava v Starém městě pražském od rytíře Jana Křištofa z Schönau za 3600 zl. rýn. *dvůr svobodný ve vsi Kněževsi* (Grossherrndorf), k právu (dominium directum) kostela sv. Jana Křt. pod vrškem v Menším městě pražském náležející, který též připojili k statku Středoklukům. (Lib. urbar. St. Venceslai. Miscellanea 73, fol. 259.)

58. Semináři sv. Václava náležela též *vinice »na Stromkách«* s domem před branou Žitnou $\frac{3}{4}$ hodiny, v kraji Kouřimském ležící, která po zrušení semináře k ruce fondu nadačního roku 1785. dražbou byla prodána za 1285 zl. rýn. Janu Jiřímu Tichému. (Vinohrad. Lib. contr. 31, fol. 258.)

59. R. 1774. koupili Jesuité pro císař. seminář sv. Václava *dvůr »Vlachovka«* řečený, za vsí Holešovicemi ležící, s vinicí pod vsí Kobylisí u Prahy za 7000 zl. rýn., který po zrušení semináře prodán byl r. 1785. k ruce fondu nadačního veřejnou dražbou za 4400 zl. rýn. Antonínu Reithmannovi, jenž též dvůr r. 1792. za 6000 zl. rýn. prodal. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 30 fol. 197; 31 fol. 247 a 32 fol. 283. — Libri Libnensis albi Nr. 3, fol. 39.)

Ze statků vytěčených náležely kolleji u sv. Klimenta až do zrušení řádu jezuitského :

a) Panství *Liběšice* a *Ouštěk* (sub čís. 12. a 47.), statek *Pokratice* (čís. 16.) s Henikovským a Helvikovským dvorem (čís. 25.) a dědinou Houškovskou (čís. 27.), statek *Vedlice* (čís. 32.), ves *Nučnice* (čís. 34.) a statek *Chobolice Dolejší* (čís. 49.), v jedné summě za 313.052 zl. rýn. kolleji postoupené. Po zrušení řádu r. 1773. připadly k fondu studijnímu a odevzdány byly c. k. administraci statků komorních v Čechách, kteráž od Liběšic r. 1783. odprodala *Kelchberg* (Kalich, Kelch) s porostlinami na něm a 10 domkáři ve vsi Kelchbergu za 2300. Františku Karlovi Kreselovi sv. p. z Qualtenbergu k statku jeho Třebušínu (D. Z. kvat. 605. D. 16). Potom r. 1797. vedle dvorní dekrety 21. února r. 1795. připojen byl k panství Liběšickému *stateček Černiště* per 1141 zl. 20 kr., předešle ke klášteru Minoritů v Litoměřicích náležící a po jeho zrušení náboženskému fondu připadlý. (D. Z. kvat. 735, L. 22) Konečně dne 20. července r. 1839. prodáno bylo panství Liběšické s dotčenými

statky knížeti Ferdinandovi z Lobkovic, vévodovi roudnickému, za 467.800 zl. stříbra, ačkoliv r. 1774. odhadnuto bylo panství Liběšické za 1.356.507 zl. 30 kr. a Ouštěk za 82.274 zl. 35 kr. rýn. (Arch. místodrž. F. II. subn. 87. — D. Z. kvat. 1223, L. 23).

b) Panství *Tuchoměřice* a *Čičovice* (sub čís. 11.) s dvorem Kopaninou (čís. 2.) a statky *Leiky* (čís. 36.), *Libochovičky* (čís. 35.) a *Vokoř* (čís. 21.), též vsi Řepory, Kopanina, Nová Ves a Zlíchov (čís. 40.) a dvůr na Zlíchově (čís. 44.), kolleji v jedné summě za 95.420 zl. rýn. postoupené, kteréž po zrušení řádu jes. českému fondu studijnímu připadly a r. 1774. za 409.314 zl. 35 kr. odhadnuty, pod správou kr. statků státních zůstaly. Potom přiřknuto [bylo panství Tuchoměřické konviktu novoměstskému v Praze, po jehož zrušení připadlo fondu náboženskému. (D. Z. kvat. 735, F. 7, K. 24 & 28. Arch. místodrž. F. II. 87.)

c) Statky *Vodolka* (Odolena Voda, sub čís. 43.), *Vodochody* (čís. 42.) a *Bukolí* (čís. 48.), kolleji v jedné summě za 23.766 zl. rýn. postoupené, připadly po zrušení kolleje českému fondu studijnímu a byly r. 1774. za 152.734 zl. 35 kr. odhadnuty, potom r. 1804. přepsány ke král. fondu náboženskému a připojeny k statku Břežanům Panenským, připadlému po zrušení kláštera Benediktinek u sv. Jiří v Praze fondu náboženskému. (D. Z. kvat. 735, K. 24 & 30; kvat. 847, C. 4 a kvat. 949, H. 24). — Tyto statky se statkem Břežanským, jenž měl cenu do 170.000 zl. (vynášelt r. 1788. na 8860 zl.), prodány byly r. 1820. k ruce fondu náboženského hraběti Augustovi Ledebourově za 270.000 zl. (D. Z. kvat. 1061, D. 9 & 26), potom r. 1823. postoupeny za 271.000 zl. stříbra hraběti Janovi Somssichovi (D. Z. kvat. 1052, M. 27), od něhož je r. 1828. koupil Matěj Fridrich ryt. z Riese za 287.000 zl. stříbra.

d) Statky *Bernartice* (čís. 7.) s *Kolíšovem* (čís. 9.), *Bcrovany* (čís. 15.), *Opořany* (čís. 41.) a *Dobronice* (čís. 52.), od kolleje v jedné summě za 107.532 zl. rýn. koupené, připadly po zrušení řádu jes. českému fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1774. za 465.251 zl. 40 kr. odhadnuty a teprve r. 1826. od správy statků státních prodány byly knížeti Karlovi Paarovi za 131.500 zl. stříbra. (D. Z. kvat. 735, F. 7 & K. 24. a kvat. 1131, C. 7)

e) Dům někdy *Oušťecký* (viz čís. 20.) prodán byl r. 1776. k ruce fondu studijního za 3080 zl. rýn. hraběnce Teresii Lažanské, která část jeho přední r. 1777. prodala c. k. správě banky úpadkové. (Pozem. knihy města Prahy, Lib. contr. rub. 18, fol. 27. a 30.)

f) *Zahrada jezuitská s domy* a vším příslušenstvím (viz čís. 5. a 24.), řečená »Stružka«, r. 1774. za 7000 zl. odhadnuta a k ruce fondu náboženského r. 1786. od c. k. správy česk. statků státních prodána byla za 6170 zl. pražskému měšťanu Františkovi Bertonimu a jeho manželce Alžbětě. (Arch. místodrž. F. II. 87. — Knihu grunt. vinohradské, lib. contr. 32, fol. 153)*.)

Mimo tyto statky k ruce fondu studijního připadlé odevzdána byla po zrušení kolleje u sv. Klimenta též celá její budova, r. 1774. za 200.000 zl. rýn. odhadnutá, fondu studijnímu a náboženskému. Jedna část té budovy, totiž nynější *Klementinum* čís. p. 190 s třemi dvory a dvěma kolnami (čís. katastral. 201. a 202/1), přivtělena byla fondu studijnímu. (D. Z. gruntov. kniha Starého města pražského čís. 190.) — Druhá větší část, do které *arcibiskupský seminář* r. 1777. byl přeložen z Králova Dvora, obsahuje kostely sv. Salvatora (čís. katastrální 198.) a sv. Klimenta (čís. katastr. 200.), arcibiskupský seminář (čís. katastr. 202/2), zahradu a dvůr s kolnou naproti kostelu sv. Klimenta (čís. katastr. 16.), zahradu a dvůr za třetím dvorem Klementina u c. k. knihovny (čís. kat. 17.), velkou zahradu u prostřed semináře (čís. katastr. 18.), zahradu při parcele 16 a dva dvory při kostele sv. Salvatora a sv. Klimenta (čís. kat. 19.). Tato část přivtělena jest za majetek *fondu kníž. arcibiskupského semináře* s některými služebnostmi pro Klementinu, k nimž náleží: užívání místností v 1. patře křídla seminaria, k Platněrské ulici ležícího, které ponechány jsou universitní knihovně; též užívání místností, které nad kostelem seminaria (kaplí zrcadlovou) a nad částí vedle refektoria proti kostelu sv. Klimenta

*) Tuto zahradu, pod čís p. 128 v Menším městě pražském ležící. postoupil r. 1806. Karel Bertoni za 10.533 zl. manželce své Karolině, po jejíž smrti r. 1845. připadla na její dceru Annu Bertoni, kteráž r. 1859. část 116□02' od ní odprodala měšťanské plovárně za 4200 zl. rak. m. (Knihy grunt. vinohrad. lib. contract. 34, fol. 148 p. v. a lib. contr. 38, fol. 216.) R. 1878. koupena dotčená zahrada k ruce nadačního fondu hraběte Straky za 145.000 zl. r. m. (D. Z. grunt. kn. malostran. č. d. 128.)

ležící universitní knihovně postoupeny; pak užívání místností v části seminaria vedle kaple vlaské jsoucích, které fakultě bohoslovecké za posluchárny jsou postoupeny; konečně užívání místností přízemních pod universitní knihovnou vedle refektoria semináře ležících, v nichž předešle byl fyzikální kabinet a nyní sbírka archaeologická se nachází. (D. Z. knih. gruntov. Starého města pražského čís. 1040.) — Třetí část bývalé kolleje, totiž *vlaská kaple Panny Marie* přivtělena jest za majetek *kongregací vlaské*. (Čís. katastr. 199. knih. gruntov. Starého města pražského.)

Konečně měla kollej svatoklimentská *na jistinách 126.248 zlat. rýn.*, totiž: *a)* Jistiny kostela sv. Salvatora 69.045 zl., z nichž bylo 30.935 zl. jistin fundačních a 38.110 zl. k fundacím na mše, pak jistiny fundační kostela sv. Klimenta 8350 zl., kteréž obě postoupeny byly nově zřízenému c. k. generálnímu semináři, nynějšímu semináři arcibiskupskému. (D. Z. 572, E. 5; 575, K. 14; 735, D. 22.) — *b)* Jistiny kaple Betlemské 2055 zl. a jistiny fundační téže kaple 12.234 zl.; též jistina kaple sv. Eligia v Klementinu 50 zl. a jistiny domu u sv. Apollináře (Exercitienhaus) 8200 zl., kteréž připadly fondu náboženskému. — *c)* Jistiny 8500 zl. rýn., z nichž náleželo 4000 zl. pro knihovnu klementinskou, 500 zl. pro kabinet mathematický, 1000 zl. pro observatorium astronomicum a 3000 zl. pro fakultu theologickou. — *d)* Jistiny 8000 zl. rýn. náležející k residenci v Opořanech. — *e)* Jistina 4864 zl. náležející stálé missí v Jáchymově a jistina 4100 zl. k fundaci Zniovské. — *f)* Jistina 850 zl. stálé missie v v Drážďanech. (Arch. míst. F. II. 87.)

Veškero jmění kolleje u sv. Klimenta obnášelo na statcích 1,322.065 zl. a na jistinách 126.248 zl., tedy úhrnem 1,448.313 zl., z čehož po srážce dluhů 116.503 zl. zůstalo fondu studijnímu a částečně náboženskému 1,331.810 zl.

S kollejí u sv. Klimenta spojeny byly *seminář sv. Václava* a *konvikt sv. Bartoloměje*, které teprve s jinými semináři r. 1783. byly zrušeny, takže jejich jmění a statky připadly fondu nadačnímu.

K semináři sv. Václava, který prvé v domě chudých studentů v kolleji klementinské (viz str. 8.) byl umístěn a r. 1691. do vlastního domu (viz statky pod čís. 54.) přeložen, náleželo:

a) *Nadační semináře chovanců papežských* (seminarium alumnorum pontificum), které již r. 1575. papež Řehoř XIII. při kolleji klementinské pro 12 chudých synků šlechtických založil, vykázav na vydržování jich ročně 200 dukátů, a r. 1584. na ročních 1530 dolarů říšských zvýšil pro 20 chovanců, totiž 8 z Čech, 3 ze Slezska, 2 z Lužice, 2 z Kladska, 2 z Braniborska, 2 ze Saska a 1 z Hesska: kdyby však ze zemí mimo Čechy nebylo žádných chovanců, měla se uděliti všecka místa Čechům. Toto nadání hned po bitvě bělohorské bylo obnoveno a od papeže Urbana VIII. r. 1627. zvláštní listinou potvrzeno, takže z něho ročně 1400 zl. jezuitskému semináři sv. Václava vycházelo. — b) *Nadání Ferdinandovo*, založené r. 1622. od císaře Ferdinanda II. listinou 60.000 kop míš., na statech konfiskovaných. Ronšperku, Údrči a Újezdě nade Mží, Severýnovi Táhlovi z Horšteina prodaných, zůstavenou, z níž úroky na vydržování chovanců císařských v semináři sv. Václava vycházeti měly. Počet chovanců těch ustanovil císař listinou nadační danou 22. července r. 1630. na 22 jinochů českých ze stavu panského a rytířského s tím doložením, že z přebytku, pokud postačí, i jinochové stavu nižšího v semináři vydržovati se mají. Fundace tato přenesena byla r. 1645. na statek *Středokluky*, od Jesuitů k ruce semináře sv. Václava s dvory v Kněževsi koupený a po zrušení semináře za 228.458 zl. 20 kr. odhadnutý. (Viz statky čísl. 23., 55. a 57.) — c) Dvůr »Vlachovka« za 4400 zl. rýn. (Viz čísl. 59.) — d) Vinice »na Stromkách« za 1285 zl. rýn. prodaná. (Viz čísl. 58.) — e) Dům Švihovský se zahradou a kostelíkem sv. Petra a Pavla za 3500 zl. odhadnutý. (Viz čísl. 14.) — f) Stavení semináře (dům Knechthof) s druhým domem semináři náležejícím za 10.870 zl. odhadnuté. (Viz čísl. 54.) — g) Kaple Betlémská, která připadla fondu náboženskému. (Viz čísl. 33.) — h) Na listinách 37.693 zl. — Na rozdílných nadacích 370.158 zl. 45 kr. — Veškero jmění semináře sv. Václava obnášelo tedy v jedné summě 656.365 zl. 45 kr., z čehož po srážce dluhů 4500 zl. zůstalo fondu nadačnímu 651.865 zl. 45 kr.

Konvikt sv. Bartoloměje s kollejí alumnův umístěn byl r. 1562. v domě při kolleji klementinské a kostele farním sv. Bartoloměje, Jesuitům od císaře postoupeném, potom r. 1660. v prostranné budově z dvou domů k tomu účelu koupených

vystavěné. (Viz statky čísl. 30.) K tomuto konviktu a kolleji alumnů náležely: *a) Nadání od královny Anny*, manželky krále Matyáše I., založené listinou, danou 11. listopadu r. 1618., takže z úroků summy 15.000 kop míš. na statku Mělnickém královně pojištěné, ročních 900 kop míš. vydržovati se mělo v konviktě jesuitském 10 alumnů, s polovice šlechticů, s polovice takových, kteří k stavu kněžskému vzdělati se měli. — *b) Nadání království Českého* (fundatio Regni) od Albrechta z Waldšteina r. 1622. zřízené z pokuty 10.000 kop míš., kterou složili někteří židé pražští za pardon udělený jednomu židovi k smrti provazem odsouzenému, protože koupil od vojáků klenoty v ceně 8000 zl. knížeti z Lichtenšteina z příbytku jeho ukradené. Z úroků dotčené výplaty za hrdlo židovo, u obce Starého města pražského uložené, vychovávat se měli v konviktě jesuitském hoši židovští, kteří by k víře katolické přistoupili, a kdyby se jich nedostávalo, na místě jejich jiní mladíci buď ze stavu vyššího nebo takový, kteří by se oddati chtěli stavu duchovnímu. — *c) Nadání alumnátu pro budoucí kněze v království Českém*, k němuž Ferdinand II. r. 1629. ze statků konfiskovaných značnou summu (na 100.000 zl. vynášející) kolleji u sv. Klimenta k ruce konviktu sv. Bartoloměje vykázal s tím ustanovením, aby chovanci tito po vysvěcení svém na kněžství zvláště na fary královské kollatury byli dosazováni. Z dotčené summy k ruce alumnátu pojištěno bylo 15.000 kop míš. na statku Chvalech a 3000 zl. rýn. na statku Hlubočepch, kteréž kolleji u sv. Klimenta k ruce konviktu sv. Bartoloměje byly postoupeny. (Viz statky číslo 26. a 29.) — *d) Statky: Chvaly* (číslo 26.) za 167.397 zl. 55 kr.; *Šestajovice* a *Satalice* (čís. 45. a 50.) za 17.175 zl. 25 kr.; *Hlubočepy* s dvorem Klukovickým (čís. 29.) za 20.978 zl. 52 $\frac{1}{2}$ kr. odhadnuté. — *e) Vinice u sv. Apollináře* s domem, lisem, polem a jiným příslušenstvím (viz čís. 18.), která byla prodána od administrace c. k. statků k ruce fondu nadačního duchovního r. 1789. veřejnou dražbou Evě Staenglové za 3000 zl. rýn. (Vinohrad. knihy, lib. contr. 32, fol. 339.) — *f) Stavení konviktu* s kostelem sv. Bartoloměje (viz čís. 30.) za 14.149 zl. prodané. — K tomu měl konvikt na listinách 89.539 zl., na hotových penězích 50 zl. 38 $\frac{1}{4}$ kr., na penězích zadržovaných 3134 zl. 24 $\frac{1}{2}$ kr. a na zásobách 3371 zl.

14 $\frac{1}{2}$ kr., takže veškero jmění konviktu obnášelo 318.796 zl. 29 $\frac{3}{4}$ kr., z čehož po srážce dluhů 83.112 zl. 34 $\frac{3}{4}$ kr. zbylo fondu nadačnímu 235.683 zl. 55 kr.

Veškero jmění zrušené jesuitské kolleje u sv. Klimenta, pak semináře sv. Václava a konviktu sv. Bartoloměje vynášelo tedy v jedné summě: 2,223.859 zl.

II. Dům professní (domus professa s. professorum) s kollejí u sv. Mikuláše v Menším městě pražském.

K založení domu professního pro novou provincii Českou vykázan byl r. 1625. Jesuitům starobylý kostel sv. Mikuláše v Menším městě pražském na náměstí Vlaském ležící (r. 1282. založený), který i se školami a domy k němu náležejícími přičiněním arcibiskupa pražského, zvláště pak jeho otce Karla hraběte Harracha vedle cís. nařízení daného 4. dubna r. 1625. Jesuitům od obce Menšího města pražského 11. července r. 1625. se vším příslušenstvím (mimo kalichy, roucha a jiné potřeby kostelní) postoupen býti musil, s tou však výminkou, aby obec kostela toho ještě užívala, pokud by fara a školy nebyly jinde umístěny. Dle návrhu Jesuitů připojena býti měla fara Mikulášská buď ke kostelu sv. Jana Křtitele, pod vrchem Petřínem u Vltavy ležícímu, nebo ke kostelu sv. Ludvíka blíže chrámu Karmelitánův neb ke kostelu sv. Vavřince na Oujezdě ležícímu; ale prvních dvou z těchto kostelů nechtěli držitelé jich postoupiti a poslední jsa obmezený nelíbil se měšťanům. Konečně ustanoveno a od císaře schváleno bylo, aby za nový kostel farní upravena byla kaple sv. Václava (Translationis St. Venceslai), na blízku kostela sv. Mikuláše se nacházející. *) Škola farní přeložena byla od obce zatím 10. prosince r. 1626. do domu blíže Karmelitánův, a stavení její u sv. Mikuláše odevzdáno bylo i s farou, na ten čas přesazením dosavadního faráře do Litoměřic též uprázdněnou, osmi jesuitům z kollegia sv. Klimenta, kteří se tam usadili a k prvnímu zařízení domu professního od zakladatele jeho Albrechta z Waldšteina 4000 zl. obdrželi.

*) Tato kaple (rotunda) vystavěna byla od vojvody Boleslava Pobožného na památku divu, jenž stal se na tom místě za Boleslava Ukrutného, když ostatky sv. Václava z Boleslavi na hrad pražský byly vezeny. (Balbín. Epit. lib. I. c. 12.)

A poněvadž Jesuité při domu professním, v němž počet členů již r. 1627. na 20 osob byl rozmnožen, také gymnasium zříditi obmyšleli, žádal P. provinciál císaře, aby k rozšíření tohoto domu bylo postoupeno jedenácte domů, okolo kostela sv. Mikuláše ležících, v ceně 24.090 kop míš. a majitelům jich aby dány byly výměnou jiné grunty konfiskované. K zaplacení domů těch vykázáno bylo cís. resolucí ze dne 1. března r. 1628. oněch 9000 kop míš., které jesuitská kollej chomútovská ještě dlužna byla za konfiskované statky téže kolleji prodané, jakož i některé pokuty měšťanům pražským uložené.*) Naproti tomu Jesuité domu professního zavázali se kapli sv. Václava rozšířiti a upravití za farní kostel sv. Václava pro obec Malostranskou, a k vydržování faráře a kostelníků jistou část ze summy od Waldšteina k domu professnímu přislíbené uložití pod tou výminkou, aby jim ponechán byl patronát nad týmž kostelem farním. (Arch. místodrž. C. 215, P. $\frac{2}{2}$) Brzy potom zbořena byla kaple sv. Václava a na jejím místě položen 5. května r. 1628. základ k novému chrámu farnímu (85 stop zdělí a 35 stop zšíří), který již r. 1629. úplně byl dostavěn nákladem 8.800 zl. rýn.***) Na vystavění tohoto kostela, pak fary a školy k němu náležející, jakož i k skoupení domů k tomu i k domu professnímu potřebných vykázáno bylo 17. dubna r. 1628, od zakladatele domu professního Albrechta z Waldšteina 45.000 zl. rýn. Mimo to Waldštejn vykázal domu professnímu měsíční podporu 50 zl. rýn., kterou však roku 1630. Jesuitům odňal, když přičiněním jesuity P. Lamormaina velitelství nad cís. vojskem byl zbaven.

Cís. diplomem ze dne 6. května r. 1628. potvrzeno bylo založení domu professního a k vzdělání jeho darováno r. 1628. též několik domů konfiskovaných, v summě 2.673 zl. rýn., totiž:

a) Dům na Příkopech proti sv. Martinu v Novém městě pražském ležící, po měšťanu Pavlovi Cerhovském konfiskovaný, který Jesuité domu professního potom r. 1636. za 450 zl. rýn. měšťanu novoměstskému Gregorovi Opavskému prodali. (Libri contract. virid. 13, fol. 230 a 231.) — b) Dům na Pasířské ulici v Novém městě pražském ležící, po Janu Vackovi sv. p.

*) Viz spis můj »Dějiny konfiskací«, str. 969.

**) V tomto kostele Jesuité zastávali správu duchovní, kázající tam česky, německy pak v professním chrámě svém u sv. Mikuláše.

z Růženého konfiskovaný a za 415 kop míš. odhadnutý. (Lib. c. v. 13, fol. 230 & 15, fol. 409.) — *c)* Dům s pivovarem na Košicích řečený, v Jirchářích v Novém městě pražském ležící, po Pavlu Vošklaudovi (jinak Vošlanda) konfiskovaný, který Jesuité roku 1637. Křištofovi Peckovi (Beck) z Lilienthalu za 1.400 zl. rýn. prodali. (Lib. c. v. 13, 230 & 260.) — *d)* Dům na Poříčí v Novém městě pražském ležící, po Janu Stanlíkovi za 150 kop míš. odhadnutý. (Lib. c. v. 15, 409.) — *e)* Dům Smrtkovic též na Poříčí ležící, odhadnutý na 140 kop míš. (Lib. c. v. 15, 409.)

Na doplnění fundace domu professního vykázal císař Ferdinand II. r. 1636. na statech Hradišti Chustníkově a Heřmanicích, po Janovi Trčkovi konfiskovaných a hraběti Františkovi z Ulfeldu odevzdaných 5.797 zl. 30 kr. (D. Z. kvat. 102, C. 9.); pak za svršky J. M. C. vyhražené na statech Trčkových (Žáky, Kluky a Vrvice) 3.162 zl. 40 kr. (D. Z. kvat. 316, Q. 1. — Viz též kollej jičínská). Potom r. 1646 císař. dekretem sprostěn byl dům professní placení daně z vína, piva a masa.

Ostatně podporován byl dům professní, jenž žádných statkův ani stálých příjmů míti nesměl, značnými dary od mnohých příznivců svých, kteréž v jedné summě 68.500 zl. rýn. vynášely. Tak odkázala Johanna Pruskovská, roz. Kaplířka ze Sulevic, r. 1629. domu professnímu 10.000 zl. rýn., kteráž summa dle král. výpovědi r. 1635. dána a zaplácena býti měla kolleji s domem professním spojené ze statku a jmění všeho jmenované Pruskovské náležitého. (D. Z. kvat. 143, K. 28 & kvat. 299, A. 2.) — R. 1631. daroval Adam Jiří Kokořovec z Kokořova 4200 zl. rýn. za obcí Žateckou pojištěných domu professnímu k založení nadání pro hudebníky při kostele sv. Mikuláše. K témuž účelu, totiž k zvelebení služeb Božích hudbou o svátcích, daroval r. 1668. hrabě Trautmannsdorff 9000 zl. rýn. (Letopisy jesuit. v archivě Lobkovic.) — R. 1633.—1635. dostalo se domu professnímu od rozdílných dobrodinců podpory na 9400 zl. vynášející. — R. 1637. vykázal Václav z Kumburku a Bliživa domu professnímu ročně 100 kop míš. z jistiny kolleji klatovské odkázané. (D. Z. kvat. 145, M. 7. — Viz též kollej klatovská.) — R. 1649. odkázala Maria Maximiliána z Sternberka, roz. hraběnka Hohenzollernská, domu professnímu 1000 zl. (D. Z. kvat. 256, B. 5.) — Téhož roku dostalo se domu professnímu mnoho jiných

darů, zejména od Františka hraběte Nádasdyho, od Ferdinanda a Maximiliána z Lobkovic a od Rudolfa sv. p. z Tiefenbachu; zvláště pak od Anny Polyxeny hraběnky Michnové odkazem 10.000 zl. a od Ludmily Kavkové z Říčan, vdovy po Františkovi hraběti z Sternberka, 3500 zl. (Schmidl, Hist. Soc. J. IV. 2, p. 493.) — R. 1651. odkázala Lucie Otilie hraběnka z Martinic, vdova po Františku Oldřichovi Libšteinském hraběti z Kolovrat, domu professnímu 12.000 zl. rýn., jichž úroky nakládány býti měly na potřeby k slavným mšem zpívaným za mrtvé. (D. Z. kvat. 150, L. 9.) — R. 1661. postoupila domu professnímu Alžběta de Boye, vdova po Vilému Reimundovi de Boye, jménem svým a na místě dětí svých pretensi ročních 300 zl. rýn., manželu jejímu od Jakuba Henrycha Paradise sv. p. z Eschaide r. 1638. odkázanou i s konvicí a mísou stříbrnou, 10 hříven stříbra vážící. Za tuto pretensi, na statku Kamenici České pojištěnou, dle porovnání dána byla Jesuitům r. 1682. od Antonína Martina de la Saga Paradis summa 6200 zl. rýn. (D. Z. kvat. 146, M. 5 & kvat. 395, P. 12.) — Konečně odkázala r. 1772. Anna Barbora Gabrielová, měštká a kupcová malostranská, kostelu sv. Mikuláše domu professního dvě třetiny jmění svého, k čemuž náležela též jistina 1200 zl. rýn. (D. Z. kvat. 236, D. 24.)

K vystavění nového domu professního a chrámu sv. Mikuláše na místě dosavadního kostela již sešlého postoupeny byly Jesuitům od r. 1627. až do r. 1672. domy tyto: 1. Dům Valentina Gense (Jense), měštěná a radního v Menším městě pražském, při kostele sv. Mikuláše ležící, za 2200 kop míš. odhadnutý, vedle cí. resoluce dekretem komory české ze dne 18. května 1627. postoupen byl domu professnímu bez všech závad, kteréž na domě Škretovském v Novém městě pražském ležícím, král. komoře v pokutě připadlém, pojištěny býti měly. Naproti tomu Jensovi v summě odhadní za týž dům jeho odevzdán byl od král. komory k užívání dům po Adamovi Segmillerovi v Menším městě ležící a za 2800 kop míš. odhadnutý. (Lib. contract. 7, fol. H. 11.) — 2. Dům na hořejším rynku v Menším městě pražském na rohu vedle domu někdy farního a druhého domu zádušního ležící, který r. 1628. dne 13. června superior domus professae k témuž domu od Michala

Bambole za 4300 zl. rýn. koupil. (Lib. c. 7, H. 41.) — 3. Dům ležící v rynku dolejším na rohu proti masným krámům koupili Jesuité r. 1628. dne 2. května k vyzdvižení fary neb školy od Marianny Špalkové za hotových 1400 kop míš. (Lib. c. 7., H. 41 p. v.) — 4. Dům při hřbitově kostela sv. Mikuláše, ležící mezi domy někdy Josefa Bočka sklenáře a Markéty Rydingrové, koupili Jesuité dne 12. října 1628. od Valentina Jense (Gense) za 2000 zl. rýn. (Lib. c. 7, H. 55 p. v.) — 5. Dům proti masným krámům ležící, Cukrmanovský řečený, Jesuité koupili r. 1628. od Jana Rudolfa a Jindřicha bratří Nelclův z Levenastu za 3000 kop míš. (Lib. c. 7, H. 59 p. v.) — 6. Kuchyně obecní blíž kostela sv. Mikuláše ležící, kterou k rozšíření téhož kostela Jesuité koupili r. 1630. od obce Menšího města pražského za 1500 kop míš. (Lib. c. 7, J. 44.) — 7. Dům v ulici za kostelem sv. Mikuláše, mezi domem dědiců po Antonínu Kupferovi a domem Anny Wolfiusové ležící, koupili Jesuité r. 1631. od paní Anny Trevisiusové za 3500 zl. rýn. (Lib. c. 7, J. 58 p. v.) — 8. Dům v ulici blíž kostela sv. Mikuláše, mezi domy někdy Pavla Nelcle a Anny Trevisiusové ležící, koupili Jesuité od paní Anny někdy Jana z Rybnice, potom Pavla Oldřicha Wolfiusa manželky, za 1000 kop míš. (Lib. c. 7, J. 59 p. v.) — 9. Dům vedle kostela sv. Mikuláše ležící prodán byl Jesuitům r. 1637. od paní Barbory Bartolomějové za 1200 zl. rýn. (Lib. c. 7, L. 11 p. v.) — 10. Dům řečený Kupferovský, na rohu hořejšího rynku při kostele sv. Václava ležící, prodán byl r. 1638. Jesuitům od sester paní Doroty Krausové a paní Marie Tyglové za 4000 kop míš. a 200 zl. klíčného. (Lib. c. 7, L. 11.) — 11. Dům u Zlatého Kříže řečený, vedle kostela sv. Mikuláše ležící, koupili Jesuité r. 1657. od měšťánina a kupce Adama Leuxa za hotových 600 zl. rýn. (Lib. c. 10, B. 30) — 12. Dům mezi dveřmi kostela sv. Mikuláše a domem u Zlatého Kříže ležící prodal r. 1671. Jan Václav Kleeblatt z Löwenthurmu a Wasserthalu domu professnímu za hotových 800 zl. rýn. (Lib. c. 10, B. 31.) — Tyto domy za 27.883 zl. rýn. skoupené byly všech povinností měšťanských osvobozeny, zvláště pak dva domy posléz uvedené r. 1673. od obce z jurisdikce její propuštěny. (D. Z. kvat. 390, H. 7.)

Dle smlouvy, mezi Jesuity domu professního a obcí Malo-

stranskou 17. března r. 1673. uzavřené a od císaře Leopolda I. 16. května r. 1673. potvrzené, Jesuité postoupili obci k rozšíření Vlaského náměstí od domů skoupených část (asi 4 lokte zšíří) na rohu ulice k mostu proti domu Liechtensteinskému ležící, též strhli kapli umrlčí při starém kostele sv. Mikuláše vystavěnou, čímž ulice o 9 loket byla rozšířena. Proti tomu obec povolila Jesuitům stavěti nový chrám sv. Mikuláše a dům professní rovnou čarou skrz náměstí Vlaské až do ulice k mostu vedoucí; mimo to postoupila obec r. 1674. Jesuitům domy a místa, v nichž farář u sv. Václava, kantoři a zvoník až dosavad bydleli. Za to složili Jesuité obci 3000 kop míš., vydali jí též obligaci na 1000 kop míš., které obec kolleji u sv. Klimenta byla dlužna, a postoupili jí za obydlí pro faráře a kostelníky polovici domu Kolovratského, za školou jesuitskou a za domem u Divokých mužů ležícího, kteroužto školu dům professní r. 1656. od hraběte Henrycha Viléma z Stahremberku a jeho manželky darem obdržel. (D. Z. kvat. 390, H. 2.)

Na stavbu nového domu professního a jeho chrámu postoupil a daroval Jesuitům r. 1654. Václav Libšteinský z Kolovrat, Societatis Jesu religiosus, dne 24. září všecky statky své, po strýci svém Oldřichovi Františku Liebšteinském z Kolovrat zděděné, totiž: a) Statky Střela a Hoštice, z nichž všecky užítky a důchody (po zapravení ročních úroků z 31.500 zl. rýn., jesuitské kolleji klatovské povinných dle zařízení Lucie Otilie Kolovratové, roz. Martinicové) vynaloženy býti měly na stavbu jesuitského domu professního v Praze a jeho nového chrámu; po vystavění pak chrámu z týchž důvodů zřízen býti měl stkvostný hlavní oltář a kostelní obleky, potom určeno bylo 1000 zl. na cínový náhrobek pro otce Kolovratova tam pochovaného a na exequie při vložení pozůstatků jeho do krypty, která pro rodinu Kolovratovu v chrámě onom vystavěna býti měla. — b) Statky Hrádek (Staré Sedlo) a Strejčkov, jejichž důchody všecky po smrti Alžběty starší Kolovratové, roz. Lobkovicové, manželky někdy Henricha Libšteinského z Kolovrat, též na stavbu domu professního a chrámu po deset let Jesuité nakládati měli. Po uplynutí tohoto desítiletí měly se statky ty prodati Františkovi Karlovi Libšteinskému z Kolovrat za 30.000 zl., z kteréž summy dáno býti mělo jesuitské kolleji březnické 4000 zl., residenci na

Sv. Hoře 1000 zl., na fundaci klášteru Strahovskému od předků Kolovratových založenou 2000 zl. a špitálu téhož kláštera Strahovského 2000 zl., zbytek pak 21.000 zl. na vystavění domu professního. Kdyby však řečený Kolovrat dříve zemřel neb statky dotčené za summu vytčenou koupiti nechtěl, postoupeny a prodány býti měly statky kolleji březnické pod týmiž výminkami; což se také stalo, když Kolovrat týchž statků r. 1665. se vzdal. (Viz kollej březnická.) Mimo tyto statky postoupil a daroval Václav Kolovrat k dostavění domu professního a chrámu jeho všecko dědictví své, zejména které by po matce jeho Kateřině Kokořovcové, roz. z Vrtby, na něho připadlo. (D. Z. kvat. 159, P. 24.)

Toto dědictví Kolovratské, vynášející 80.000 zl., k naléhání hraběte z Kolovrat, předsedy nejvyššího soudu appellačního, r. 1665. k účelu vytčenému zcela bylo odevzdáno. Avšak teprve r. 1673. po dlouhém vyjednávání s obcí Malostranskou o postoupení prostoru k novému stavení potřebného zvláště přičiněním hraběte Maximiliána Valentina z Martinic odstraněny byly smlouvou svrchu již vytčenou veškeré překážky, takže téhož roku od císaře Leopolda I. základní kámen k novému domu professnímu slavnostně byl položen. Stavba domu tohoto dospěla r. 1677. a 1678. až do třetího patra, a již r. 1680. dne 6. května část jeho od arcibiskupa Fridricha hraběte z Waldšteina byla vysvěcena a hned potom obydlena. Roku pak 1686. vystavěn byl zcela nově kostel sv. Václava v severozápadním rohu domu professního, potom r. 1687. provedena byla skorem celá stavba části severní a vyhnána byla část domu západní od základů až do polovice své; konečně r. 1691. byl dostavěn celý nový dům professní na 4 patra vysoký.

Zároveň s domem professním nově založen byl chrám sv. Mikuláše, jehož západní část od Křištofa Dienzenhofera, východní pak část od jeho syna Jana Kiliana r. 1752. byla vystavěna. Znamení kupola nad chrámem velebně se vypínající pokryta byla mědí nákladem 7921 zl. (dle kvitance z r. 1748. v archivě c. k. místodržitelstva uložené). Na vnitřním upravení chrámu pracováno bylo až do zrušení řádu jezuitského.

V domě professním byl též prokurator provincie s dvěma pomocníky svými, na jichž vydržování domu professnímu dáváno

bylo ročně 700 zl. rýn. z důchodů jesuitské provincie České. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

*S domem professním spojena byla výmínečně povolením generála řádu P. Mutia dle přání zakladatelova též kollej a gymnasium pro četnou mládež malostranskou, zvláště pro jinochy šlechtické. Na založení této kolleje a školy daroval dne 12. května r. 1628. Jesuitům hrabě Adam Erdmann Trčka z Lípy na Náchodě a Novém Městě nad Metují statek svůj Chuchel v kraji Čáslavském ležící za spupné dědictví (D. Z. kvat. 144, G. 16), a vykázal jim r. 1629. ještě 7000 zl. rýn. na zakoupení domu, v němž by mimo šest škol bylo též obydlí pro 12 členů řádu. K tomu účelu Jesuité koupili roku 1629. od paní Heleny na onen čas Fidlerové a již Jakuberové z Lusteneku dům svobodný »U tří labutí« řečený, mezi domy »U černé růže« a »U divokého muže« řečenými v Menším městě pražském ležící, se vším příslušenstvím za 6000 zl. rýnských. (D. Z. kvat. 296, G. 5.) Do tohoto domu od Trčky upraveného přeloženo bylo v měsíci listopadu r. 1629. gymnasium o čtyrech třídách (grammaticae), které již r. 1628. bylo zařízeno, potom r. 1630. pátou třídou (poetikou) rozmnoženo a r. 1645. doplněno nejvyšší třídou rhetorikou. *) Aby pak kollej a gymnasium místností prostrannějších nabylo, Jesuité domu professního koupili r. 1654. s cis. povolením ze dne 10. dubna od obce Malostranské za hotových 5000 zl. rýn. dva domy šosovní, předešle pověstnému hraběti španělskému Don Baltasarovi de Marradas náležející, u Divokých Mužů (též u Faunů neb Wildmanů) řečené, po Kašparovi Marradasovi na obec připadlé, kteréž pak r. 1672. za náhradu 1200 zl. z jurisdikce obce byly propuštěny a král. dekretem ze dne 16. května r. 1673. do desk zemských vloženy. (Lib. contract. 10, B. 19. — D. Z. kvat. 390, H. 11 & 466, M. 24.) K těmto domům postoupila obec Malostranská r. 1724. za 150 zl. též prostor asi na dva kroky široký, na severní části těch domův ležící, k rozšíření nového*

*) Toto gymnasium, které již r. 1630. ve čtyrech třídách 370 žáků čítalo, po všecka léta následující četně bylo navštěvováno. takže mělo r. 1690. žáků 339, mezi nimi 45 šlechticů (totiž 3 vévodové, 1 kníže, 17 hrabat, 7 baronů a 17 rytířů), roku pak 1699. vzrostl počet žáků na 473.

gymnasia, od domu professního ulicí odděleného, do něhož roku 1725. školy byly přeloženy.

Pro kollej domu professnímu připojenou Jesuité koupili:

a) R. 1631. zahradu s domečkem, řečenou Lazarovskou, mezi zahradou Doroty od Háje a domem Šimona Berana ležící, od paní Kateřiny vdovy po spoluradním Janu Graffovi z Graffenburgu za 800 kop míš. (Lib. contract. 7, K. 4.) — *b)* R. 1640. od měštěnána a mydláře Bartoloměje Fuxa zahradu, vedle ulice a proti domu a zahradě Plantovské ležící, za 900 kop míš. (Lib. contract. 7, N. 46.) — *c)* R. 1647. dům řečený Plantovský se zahradou (vedle ulice, která mimo týž dům a zahradu Jesuitům příslušející až k řece běží, z jedné a vedle domu JUDra Jana Wendlingera z druhé strany ležící) od paní Virginie Campionové (potom Guttmannové), roz. de Casa Nova, za 1400 zl. rýnských. (Lib. contract. 7, N. 47.) K této zahradě Plantovské darovala a postoupila obec Malostranská dotčené kolleji též místo obecní a břeh vedle ní ležící a povolila k tomu, aby nadjmenované ulice, jedna napříč a druhá nadél zdmi ohrazeny byly, na ten však způsob, aby Jesuité povinni byli ulici, domu pana Wendlingera se týkající, zanechati otevřenou k volnému a svobodnému příchodu k vodě pro případ požáru, pak aby ve zdi v druhé ulici napříč vystavěné udělána byla velká vrata též k svobodnému průchodu k vodě v čas požáru potřebné. (Lib. contract. 7, N. 48.) — *d)* R. 1649. koupena zahrada od Ferdinanda Bruggera za 1200 zl. rýn., z kteréžto summy prodávající Jesuitům polovici slevil. (Schmidl, Hist. Soc. J. IV. 2.)

R. 1643. prodala kollej a dům professní s cís. povolením ze dne 29. dubna r. 1643. statek *Chuchel* (kr. Časl.) — totiž tvrz Chuchel. vsi Čičkovic (Čečkovice), Jeryšno (Řeřišno) a Rozteyney (Rostejné). dvůr na Hůrce (Hůrka) a dvůr Drhotín, s mlýnem, pivovarem, lesy a rybníky, jak to Adam Erdmann Trčka kolleji daroval — paní Theodoře Saloméňe Lažanské, roz. Hertlové z Leytersdorfu, za 15.500 rýn. (D. Z. kvat. 303, A. 12.) Tato summa uložena byla k ruce kolleje u stavů zemských.

Zvláštní pak jmění kolleje a gymnasia při domu professním u sv. Mikuláše uloženo bylo na úroky r. 1694. v summě 30.700 zl. rýn., kteráž po zrušení řádu jes. fondu studijnímu připadla.

K založení seminaria (S. S. Angelorum) při kolleji domu professního odkázal r. 1680. Tomáš de Storbegg, rada při nejvyšším soudu appellačním, dům svůj a vinici, a tento odkaz od císaře Leopolda I. 15. září r. 1694. byl potvrzen. (Letopisy jesuit. v archivě Lobkovic.) — Potom okolo r. 1700. vykázáno bylo 10.000 zl. na vydržování několik jinochů chudých v témž semináři. Zvláště pak založil děkan domažlický Antonín Příhoda nadání pro 8 studujících s jistinou 5000 zl., která potom na 19.200 zl. vzrostla. (Arch. místodrž. F. II. 87.) — *Při zrušení řádu jesuitského obnášelo jmění seminaria kolleje malostranské úhrnem 58.446 zl.,* totiž na jistinách 57.300 zl. a na penězích zadržaných 1146 zl., a připadlo fondu nadačnímu.

Po zrušení řádu jesuitského odevzdáno bylo veškero jmění bývalého domu professního a kolleje u sv. Mikuláše c. k. správě státních statků. K tomu jmění náležely mimo nadání a jistiny svrchu vytčené též stavení školní (kollegium a gymnasium) a rozsáhlá budova domu professního, kteréž vedle vlastnoručního listu císaře Josefa II. dto. v Litoměřicích dne 19. září r. 1783. upraveny byly pro nejvyšší úřady zemské. Právo vlastnické bývalého domu školního, k ubytování nejvyššího purkrabí a k umístění c. k. gubernia zemského r. 1784. upraveného, přirčeno bylo státnímu pokladu, k jehož ruce dům ten (nynější stavení c. k. místodržitelstva pod čís. pop. 1.) r. 1835. za 5130 zl. víd. čís. odhadnutý r. 1838. do desk zemských byl vložen. (D. Z. Instrum. Tom. 1137, lit. F. 12.) — Budova bývalého domu professního, r. 1774. za 80.000 zl. rýn. odhadnutá (Arch. místodrž. F. II. 87.), ostatním nejvyšším c. k. úřadům k užívání postoupená (nynější stavení čís. pop. 2., v němž jest c. k. vrchní soud zemský, c. k. státní účtárna a hlavní pokladnice zemská), r. 1838. za 60.000 zl. stříbra byla odhadnuta a vložena do desk zemských r. 1846. k ruce komorního pokladu státního. (D. Z. Instr. Tom. 1338, F. 17.) — Kostel sv. Mikuláše s věží pod čís. pop. 556 postoupen byl r. 1775. za farní chrám i s patronátem a jměním svým 43.460 zl. obci Pražské, kteréž právo vlastnické téhož chrámu r. 1835. bylo přirčeno a r. 1845. do knih městských malostranských vloženo. Užívání však krypty, celý prostor pod týmž chrámem zaujímající, vyhraženo jest c. k. úřadům, zvláště c. k. místodržitelstvu pro archiv, který

tam od r. 1783. jest uložen. (D. Z. Instrum. Tom. 1338. lit. F. 17.)

Statky Střela a Hoštice, r. 1774. za 289.272 zl. 55 kr. rýn. odhadnuté, připadly českému fondu studijnímu, k jehož ruce prodány byly od král. správy statků státních dne 28. října r. 1812. a 12. ledna r. 1809. se statkem Zuklínem na 15.846 zl., odhadnutým a bývalé kolleji klatovské náležejícím, Erasmovi Obstovi za 175.050 zl. (D. Z. kvat. 992, A. 1. — Arch. místodrž. F. II. 87.)

Veškero jmění bývalého domu professního, kolleje a semináře v Menším městě pražském vynášelo dohromady 356.145 zl., nepočítaje v to cenu chrámu sv. Mikuláše ani jistiny domu professního náležející.

III. Kollej u sv. Ignáce v Novém městě pražském.

K rozmnožení členů jesuitské provincie České založen byl dle přání císařova r. 1628. v Novém městě pražském *dům pro nováčky* (Noviciat. Tyrocinium), při němž též kollej zřízena býti měla. K vystavění tohoto noviciátu a kolleje vykázano a vyměřeno bylo král. listem ze dne 10. dubna r. 1628. skrze jisté komisary místo na Novoměstském rynku a Dobyčtím trhu ležící z obou stran kostela Božího Těla*), který již r. 1622. Jesuitům u sv. Klimenta od císaře byl darován, a k zakoupení 20 domků na témž místě stojících a za 3598 kop míš. odhadnutých. povolena byla z král. fisku summa 3300 zl. rýn.

Avšak k žádosti obce Novoměstské, kteréž by postoupení dotčeného místa u prostřed rynku na nemalou škodu a překážku bylo, upustili Jesuité smlouvou dne 21. října r. 1630. od místa jim pro nové sídlo vykázaného a zvolili sobě jiné místo naproti tomu výše ležící, totiž rozsáhlý okršlek (ostrov) od jiných stavení zcela oddělený. od rynku až do Krupné ulice a od ulice Ječné až do Svinské se rozprostírající, na němž uprostřed stál prostorný dům. řečený Mediolan (Mediolanum),

*) Tento kostel uprostřed Dobyčtího trhu stojí, založený r. 1382. od představených jistého bratrstva. Ješka Ocasa ze Zásady. Ždimíra ze Sedlce a Bucka z Heroltic, vystavěn byl z kamene čtvercového v podobě hvězdy. (Schmidl, Hist. Soc. J. III. p. 362.)

a vedle něho devět jiných stavení s 13 zahrádkami. Tento okršlek Jesuitům od obce do knih městských byl vložen a všech poplatků osvobozen, takže Jesuité oprávněni byli domy a pozemky na něm ležící sobě kupovati. Obec pak převzala povinnost o to se starati, aby domečky na rynku ležící za jistou náhradu jich držitelům vykázanou k zboření přišly, rynek se srovnal a svým časem v jistých místech vydláždil. Kotce však před domem radním od starodávna vystavěné, které žádné překážce Dobytčímu trhu a rynku nebyly, měly zůstatí v celosti, aby v nich jak předešle trhy a jiné obchody se držely. Mimo to zanechala obec Jesuitům místo na témž Dobytčím trhu před kollejí pro volnější k ní přístup od jednoho rynku až do druhého dvanácte loktů zšíří, a na ulici Ječné vedle kostela budoucího až k druhému rohu šest loktů zšíří; pak povoleno Jesuitům rozšířiti i prodloužiti dle vůle své kostel Božího Těla až ke kašně a z jiných stran okolo tak daleko, jak tehdy hřbitov byl; též kopati k potřebě své písek na místech Dobytčího trhu od obce vykázaných, avšak tak, aby jámu vybranou zase zavéztí a vyrovnati byli povinni. Konečné měla obec vedení vody tak opatřiti, aby k žádné škodě kostela Božího Těla a hřbitova nebylo a aby takového vedení vody též kollejí novoměstská (však na svůj náklad) užiti mohla. (D. Z. kvat. 303, K. 28.)

V okresku jesuitské kolleji novoměstské od obce postoupeném skupili Jesuité pro nové sídlo své domy tyto: R. 1629. dva domy na Dobytčím trhu vedle Mediolana ležící se vším příslušenstvím od Daniele Prona za hotových 500 kop míš. (Lib. contract. virid. 13, fol. 2.) — R. 1629. dům se zahrádkou na Dobytčím trhu mezi domy Václava Soukupa a stodolou Vokáčovskou ležící se vším příslušenstvím od Oldřicha Čermáka za 350 kop míš. (Lib. c. v. 13, 16.) — R. 1631. dva domy vedle sebe v Krupné ulici ležící se vším příslušenstvím od Marty Kvítkovy za 400 kop míš. (Lib. c. v. 13, 73.) — R. 1638. dům od starodávna Mediolan řečený na Dobytčím trhu ležící od Magdaleny Dvořecké z Olbramovic, roz. z Kuhrova (Skuhrova) za 2500 kop míš. (Lib. c. v. 13, 363.) — R. 1641. dům od starodávna Pernikářovský řečený, v Žitné ulici mezi domem Andresa Fryčera a domem na Korábě řečeném v osadě sv. Štěpána ležící, od sester Anny Kolsiniusovy a Alžběty

Podolské, deer po Šebestianovi Podolském pozůstalých, za 450 kop míš. (Lib. c. v. 13, 366 & 489.) — R. 1651. dům na Dobyčtím trhu vedle domu hraběte z Nagaroli a domu kolleje ležící od Jana z Heisteru za 400 kop míš. (Lib. c. v. 15, 22.) — Dům v Žitné ulici vedle seminaria ležící od Andresa Fryčera za hotových 800 zl. rýn. (Lib. c. v. 15, 182.) K těmto domům skoupeným dostali Jesuité ke kolleji novoměstské též stodolu na Dobyčtím trhu ležící, po Simeonovi Vokáčovi konfiskovanou a za 250 kop míš. odhadnutou, na kteréž jim právo a spravedlnost svou Anna prv Rytteršicová a potom Ješková z Petersdorfu postoupila místo 50 zl. jim od manžela jejího Michala Rytteršice z Ryttersfeldu odkázaných. (Lib. c. v. 13, 490.) — Mimo to postoupen byl od král. komory r. 1640. kolleji novoměstské dům Hurtěcký (Hurta řečený), na rohu prostoru, k vystavění budoucího kostela sv. Ignáce určeného, ležící s dvěma domy sousedními za 1633 zl. odhadnutý. (Arch. místodržit. C. 215, C. 1/7 & P. 2/5.)

K založení a vzdělání kolleje novoměstské vykázán byl Jesuitům vedle dekretu komory české ze dne 18. března r. 1628. zbytek pokut za perdon některým měšťanům uložených, v jedné summě 2210 kop míš. vynášející. Též jim postoupeno a odevdáno bylo 13 domů fiskálních, v Novém městě pražském konfiskovaných, v summě odhadní 8279 kop míš., totiž: *a)* Dům po Albrechtovi Kekulovi ze Stradonic na Konském trhu ležící, odpolu spálený, odhadnutý za 1100 kop míš. — *b)* Dům po Janovi Vackovi z Růženého, v ulici Pasířské ležící, odhad. za 415 kop míš., potom postoupen domu professnímu. — *c)* Dům po Eliášovi starším Rozínovi na Příkopích, v čtvrti sv. Jindřicha ležící, odhad. za 1000 kop míš., který Jesuité r. 1629. vedle dekretu komory české ze dne 4. září t. r. Jindřichovi Bystřickému za 400 kop míš. prodali. (Lib. c. v. 13, 10.) — *d)* Dům vedle předešlého ležící a témuž Rozínovi náležející, odhad. za 600 kop míš. — *e)* Dům po Simeonovi Vokáčovi proti kapli Božího Těla vedle Huerty ležící, odhad. za 430 kop míš., který Jesuité r. 1629. Janovi Frankovi směnou za dům jeho v krámcích ležící s dodáním 30 kop postoupili. (Lib. c. v. 15, 411.) — *f)* Dům po Janovi Stanlíkovi na Poříčí ležící, odhad. za 150 kop míš., který potom domu professnímu byl postoupen. — *g)* Dům

Smrtkovic řečený, na Poříčí ležící, odhad. za 140 kop, též domu professnímu postoupen. — *h)* Dům s pivovarem na Košicích řeč. v Jirehářích ležící, po Pavlovi Voškloudovi, odhadnutý za 3550 kop míš., který též domu professnímu byl odevzdán. — *i)* Dům po Markovi Chejnovském na Židovské zahradě ležící, odhad. za 55 kop míš. — *k)* Dům v Krámcích u Božího Těla ležící po Václavu Kolidiusovi, odhad. za 66 kop. — *l)* Dům po Simeonovi Vokáčovi konfiskovaný, též v krámcích ležící, odhadn. za 55 kop. — *m)* Dům Jiřího Rozína v Pasířské ulici na rohu ležící r. 1623. za 2400 kop míš. odhadnutý, Jesuitům v perdonu 700 kop postoupený, ponechán byl dekretem komory české ze dne 21. října 1640. kolleji novoměstské, od níž r. 1660. prodán byl Václavu Kamenickému (jinak Povejšilovi) za 500 kop míš. (Lib. c. v. 10, 228 & 15, fol. 415.) — *n)* Dům v krámcích ležící, Matěji Veselému náležející, postoupen Jesuitům v perdonu 19 kop míš. (Lib. c. v. 15, 409.)

Takto založené sídlo jesuitské v Novém městě pražském zaujali 14. července r. 1628. dva jesuité z kolleje sv. Klimenta, P. Adam Kravarský jakožto superior této nové residence a Bernard Opperl, k jichž výživě kolleji staroměstská potravy a nápoje poskytovala, pokud se jim nedostalo stálých příjmů, potřeby pak jiné zvláště do kostela Božího Těla, k novému sídlu náležejícího, zaopatřeny byly dílem z 1000 zl. rýn., které P. Lammormain ročně tomuto sídlu až do založení fundace dávatí přislíbil, dílem z darů poskytovaných od některých příznivců, zvláště od kanovníka Jana Platejse, eís. komisaře k reformaci katolické v Novém městě pražském nařízeného. (Schmidl, Hist. Soc. J. III. pag. 856.)

Již r. 1629. dostalo se tomuto sídlu jesuit. značnějších darů, zejména od paní Majdaleny Dvořecké z Olbramovic 600 zl. rýn., od P. Lammormaina 4000 kop míš. a od Jana Sferina 500 kop míš. (Schmidl III. 921.) K tomu odkázala též r. 1629. Marta Řečická, měšťanka pražská, kolleji novoměstské pretensí svou 6907 kop míš., již měla na statcích konfiskovaných za král. komorou. (Lib. c. v. 14, 347.)

Na vystavění kostela sv. Ignáce a domu pro žáky chudé a jich vydržování odkázala 10. dubna r. 1629. Johanna Pruskovská z Pruskova, roz. Kaplířka ze Sulevic, kolleji novo-

městské vše, co by po splacení dluhův a jiných odkazech jí n. Johanně Pruskovské přebývalo. Tato summa dle král. výpovědi r. 1635. dána a vyplacena býti měla ze statku a jmění všeho jmenované Pruskovské náležitého. K této pozůstalosti kolleji novoměstské odkázané náležely dvě jistiny (jedna na 50.000, druhá na 16.000 zl.) pak rozdílných pohledaností na statech konfiskovaných, za král. komorou se nacházejících, v jedné summě 300.000 zl. rýn., kteráž konečně r. 1669. dne 9. února s král. komorou na 18.000 zl. vyrovnána a r. 1688. kolleji novoměstské zapravena byla. (D. Z. kvat. 143, K 28 & kvat. 299, A. 3.)

R. 1630. darovala Jesuitům k *zařízení kolleje (gymnasia)* v Novém městě pražském vdova po Adamovi z Šternberka pozůstalá, hraběnka Maria Maximiliana roz. z Hohenzollern, z věna svého 10.000 zl. rýn., z kteréžto jistiny první stálý příjem ročních 600 zl. úroků kolleji vycházel. K témuž účelu věnovala dotčená hraběnka r. 1633. ještě 23.000 zl. rýn., čímž se stala zakladatelkou této nové kolleje,*) k jejíž vystavění její starší syn František ze Šternberka též 50.000 kop gr. českých, které jeho otec, bývalý král. místodržící v Čechách, za služby své za císařem měl, listem daným 13. listopadu r. 1633. provinciálu P. Kirchnerovi postoupil. (Schmidl IV. 1. pag. 19.) K *fundaci pak této kolleje*, cis. diplomem r. 1635. potvrzené, odkázala též paní Šternberková kšaftem ze dne 3. září r. 1649. Jesuitům 25.000 kop míš. a k tomu ještě 3000 zl. rýn., tedy úhrnem 32.166 zl. 40 kr. rýn. (D. Z. kvat. 256, B. 4.)

R. 1635. daroval Jan Oktavian Chynský z Vchynic a Tetova kolleji novoměstské 1500 zl. rýn. R. 1646. postoupila kolleji novoměstské paní Anna Marie Tettaurová, dcera Magdaleny Hložkové z Tetova, práva svého na díl její z 10.000 kop míš., totiž 3333 kop, z kteréž summy r. 1652. téže kolleji zůstalo dle porovnání s bratřími Hložkovými 3000 kop míš. a úrok od sv. Havla r. 1652. (D. Z. kvat. 307, S. 8.) R. 1675. po-

*) Při této kolleji zřízeny byly již dne 26. března r. 1633. dvě školy; r. 1635. rozšířeno bylo gymnasium třetí třídou (grammaticae), r. 1636. třídou syntaxeos. r. 1638. třídou poeseos a r. 1640. nejvyšší třídou rhetoricae.

stoupil jesuita Magister Adam Račín z Račina kolleji novoměstské díl po otci svém Františkovi právem dědičným na něho připadlý, v hotových penězích 13.644 zl. 38 kr. vynášející. (D. Z. kvat. 74, O. 26.) Konečně odkázal r. 1675. Mikuláš Aleš Vitha ze Rzavého na Dobřejovicích kolleji novoměstské 4000 zl. rýn., z nichž úroky rozdávány býti měly chudým a nemocným lidem. (D. Z. kvat. 265, H. 17.)

Mimo dary a jistiny vytčené nabyli Jesuité kolleje v Novém městě pražském též některých domů, pozemků a statků, totiž:

1. R. 1629. koupili Jesuité *tři domy* v krámcích na Dobytčím trhu ležící, jeden od Krištofa Švible za 150 kop, druhý od Jiřího Skřivana za 60 kop a třetí od Jana Franka za 460 kop míš. (Lib. contract. virid. 15, fol. 411.)

2. R. 1631. odkázal Václav Vlaverýn, měšténín a spoluraduí Nového města pražského kolleji jesuit. u Božího Těla *vinici* s lisem a vším příslušenstvím na Srpových Horách ležící, 8 koreů míry držící. (Knihy vinohrad. lib. contract. 20, fol. 267.) Tuto vinici s lisem zbořeným prodala kollej r. 1569. Matyáši Kreysingerovi z Eckersfeldu za 450 zl. rýn. (Lib. contr. 22, 146.)

3. R. 1633. král. resolucí ze dne 15. června dle dekretu král. komory české ze dne 20. července postoupen byl kolleji novoměstské darem *dům* v rynku Nového města pražského na Dobytčím trhu mezi domy u Vodolanských a někdy Jiříka Ševce ležící, řečený *Vokáčovský*, se sladovnou a vším příslušenstvím za 2504 kop míš. odhadnutý, který Jesuité r. 1634. Anně starší Preidarové z Falkenberku k ruce jejího syna Jana Preidara z Heilberku za 2000 kop míš. prodali. (Lib. c. v. 13, 133 & 134.)

4. R. 1634. postoupeny byly kolleji u Božího Těla v Novém městě pražském od král. komory vedle cí. resoluce ze dne 10. listopadu 1633. *tři kusy polí* (57 koreů držící) nad Volšany rozdílně ležící, za 1300 zl. rýn. odhadnuté, pak *vinice* nad Bráníkem ležící za 700 zl. rýn. odhadnutá, jak to vše po smrti vdovy Anny Vokáčové král. komoře bylo přisouzeno, za 1714 kop míš., na kterou summu poraženo bylo kolleji 1214 kop ze summy 6907 kop téže kolleji od Marty Řečické odkázaných. (Arch. místodrž. C. 215, W. 23. — Lib. c. v. 14, 347. — Knihy vinohrad. lib. contr. 20, 282.) — Dotčené tři kusy polí u Volšan

prodali Jesuité r. 1643. paní Saloméňe manželce Jana Severina z Kriegsfeldu za 800 zl. (Knihy vinohrad. lib. contr. 21, 123.) Vinici nad Bráníkem prodala kollej r. 1662. konventu Domini- kánů u sv. Jiljí za 240 zl. rýn. (Knihy vinohr. lib. c. 22, 216 & 293.)

5. R. 1635. daroval kolleji novoměstské hrabě Oktavian Chynský z Vchynic a Tetova, pán na Chlumci, *dům* od staro- dávna u *Ventrusů* (jinak u Tří orlů) řečený, v osadě sv. Jindřicha na Příkopích v Novém městě praž. ležící, který Jesuité r. 1635. Martinovi Ferdinandu Horeckému z Horky, měšťenínu novoměstskému, za hotových 1200 zl. rýn. prodali. (Lib. contract- virid. 13, 206.)

6. R. 1636. koupila kollej novoměstská *dvůr poplužní svobodný ve vsi Roztylech* (kr. Kouř.), Rostele řečený, pustý s loukou, zahradou, hájem dubovým a vším příslušenstvím od bratří Jana Jetřicha a Jindřicha Karla Mlýnských z Ottopachu za 2750 kop míš. (D. Z. kvat. 498. D. 15.) Po zrušení řádu připadl též dvůr, r. 1774. za 9188 zl. odhadnutý, fondu stu- dijnínmu, k jehož ruce r. 1786. Jakobovi Naglovi z Königshofen za 14.000 zl. byl prodán. *) (D. Z. kvat. 735, K. 24. & kvat. 686, E. 29.)

7. R. 1638. daroval kolleji novoměstské děkan kostela sv. Petra na Vyšehradě Václav z Růžové vinice v ceně 4000 zl. rýn. a prominul jí též dluh jemu povinný 1000 zl.; potom r. 1639. ponechal jí užitek z dotčených vinic jemu ještě ná- ležející a na 3000 zl. vynášející; k tomu vzdal se hrabě Václav Michna z Vacinova navždy ročního poplatku 31 zl. rýn. z těch vinic jemu jakožto pánu té půdy náležejícího. (Schmidl, Hist. Soc. J. IV. pag. 1. 450.)

8. R. 1638. koupila kollej novoměstská *vinice na Srpových Horách* pod Bílými Horami ležící — totiž vinici Třeboušku s lisem, vinici Bonum Mane řečenou, vinici Chvatěrubskou a vedle ní vinici Mydlářku s lisem, též vinici Malou Pernikářku pod vinicí Chvatěrubskou ležící — od dědiců po Jakubu Bassewovi z Tragenberku (Treunbergu), židu pražském, pozůstalých za 6000 zl. rýnských. (Knihy zápis. vinohradské, lib. contr. 20, 436.)

*) Od dědiců Naglových koupil dvůr ten r. 1795. Adam Dohalský hrabě z Dohalic za 22.000 zl. (D. Z. kvat. 690, H. 18.)

9. R. 1642. odkázal Jan z Špornfeldu jesuit. kolleji novoměstské a Františkánům u Matky Boží Sněžné společně *dům Firnfantovský* (jinak Koudelovský) řečený, na Široké ulici mezi domy Jana Pachty z Rájova a Jana Soběslavského ležící, který dotčení Patres r. 1642. Janovi Krtkovi, zámečníku a měšťanu novoměstskému, za 300 zl. rýn. prodali. (Lib. contr. virid. 13, 496—499.)

10. R. 1643. koupila jesuit. kollej novoměstská u Božího Těla od paní Doroty Šlayerové, měšťanky novoměstské, za 21.500 zl. rýn. *statek Krašovice* (kr. Tábor.) — tvrz (sídlo) Krašovice s dvorem poplužním, pivovarem, chmelnicí, vinicí, ovčínem, mlýnem, pilou, rybníky, lesy a vším příslušenstvím, též dvůr *Vitíně* řečený s příslušenstvím, vsi Krašovice s krčmou výsadní, Mezihoří, Tynčany, Vrbice, Vokříce, a dílem vsi Kuníčko, Kuni a Kozobudy. (D. Z. kvat. 302, K. 7.) Po zrušení řádu připadl statek Krašovice fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1809. prodán byl se statkem Petrovickým (viz kollej březnická) a svobodnickým dvorem, Hořichovský řečeným, Václavovi Bechyni z Lažan za 86.300 zl., ačkoliv tyto statky r. 1774. za 138.172 zl. rýn. byly odhadnuty. (D. Z. kvat. 735, K. 24 & kvat. 903, K. 6. — Arch. místodrž. F. II. 87.)

11. R. 1644. dekretem komory české postoupen byl jesuit. kolleji novoměstské *dům u Řečických* řečený, po Jiřím Řečickém konfiskovaný, v Novém městě pražském proti masným krámům blíž radnice ležící, za 2240 kop míš. na srážku 6907 kop téže kolleji od Marty Řečické odkázaných. (Lib. contr. virid. 14, 346.)

12. R. 1644. koupil rektor kolleje novoměstské ke kostelu téže kolleje na vydržování světla při oltáři sv. Ignáce *domek* se zahrádkou mezi domy Matěje Skaly a zahrádkou Bartoloměje Rottenbergera ležící, od Václava Rottenbergera za 100 zl. rýn. (Lib. contr. v. 14, 77.)

13. R. 1660. prodal rektor kolleje novoměstské P. Joannes de Vrbna *dům Bettenglovský*, v Starém městě pražském naproti kostelu P. Marie Sněžné na Můstku ležící, který do pěti dílů po † Janovi Bettenglovi kollej dotčená zdělila, v těchto dílech se 17 jinými nápadníky Bettenglovskými za 2600 zl. rýn. Martini novu Hendrichu sv. p. z Paradisu. (Lib. contr. coerul. 5, 2—5.)

14. R. 1661. darovali Jan Bapt. Birko, Phil. a Med. Doctor,

měšťan novoměstský, a manželka jeho Anna Apolena z Nevitkova kolleji novoměstské *statek Bruky* (kr. Kouřím.) — tvrz a ves B. s dvorem poplužním, ovčínem, krčmou výsadní, 2 háji, vinicí a vším příslušenstvím, jak to vše r. 1652. od paní Maryanny Lobkovicové, roz. z Machovic, za 5000 kop míš. bylo koupeno — vyhradivše si jenom 1000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 307, P. 3 & kvat. 313, B. 10.) Tento statek prodala kollej s cis. povolením ze dne 18. února r. 1682. rytíři Blažejí Eugeniu Salazarovi de Monte Albano za 7000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 397, A. 10.)

15. R. 1669. založeno bylo při kolleji novoměstské »*Dědictví sv. Václava*«, t. j. *nadání na vydávání katolických knih jazykem českým*, od P. Matěje Šteyera, který k tomu daroval dědictví své po otcí 500 zl. a matka jeho Marie měšťanka novoměstská 800 zl. R. 1670. k tomuto nadání, správě kolleje novoměstské svěřenému, přibylo 230 zl. a časem vyrostlo Dědictví Svatováclavské na jistinu 12.176 zl., z jejichž úroků vydávány byly katolické spisy věro- a mravoučné, životy svatých, kancionály, zvláště pak r. 1715. Biblí Svatováclavská a jiné spisy, které lidu českému buď levně byly prodávány neb zdarma rozdávány. Po zrušení kolleje z jistiny 12.176 zl. k dědictví sv. Václava náležející připadly úroky s polovice fondu škol normálních a s polovice arcibiskupské konsistoři. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

16. R. 1676. koupil rektor kolleje novoměstské P. Franciscus z Vrtby k ruce téže kolleje od Jana Šebestiána hr. z Pöttingu *statek Mratín* (kr. Kouřím.) — sídlo Mratín s dvorem poplužním ovčínem, pivovarem, hospodou, s lidmi poddanými a vším příslušenstvím — za 16.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 392, L. 7.) Tento statek se vsí Mratínem prodala kollej novoměstská r. 1752. hraběti Františkovi Václavovi z Nostic a Rhinek za 60.000 zl. rýn. a 500 zl. klíčného. (D. Z. kvat. 596, G. 2.)

17. R. 1753. koupilo jesuitské kollegium u sv. Ignáce v Novém městě pražském *statek Ostředek* (kr. Kouřím.) s vesnicemi, k němu náležejícími a vším příslušenstvím od paní Susanny Ludmily Puteanové, roz. Mladotové ze Solopisk, za 54.000 zl. a 400 zl. rýn. klíčného. (D. Z. kvat. 590, C. 25.) K tomu statku přikoupila kollej dotčená r. 1764. od Františka Čapka, hospodářského ředitele v Týně nad Vltavou a měšťana

novoměstského, *sedlský grunt, Filipovský* řečený, ve vsi Čákově k statku Ostředeckému náležející, za 1300 zl. rýn. (D. Z. kvat. 595, H. 3.) Po zrušení řádu připadl statek Ostředecký, r. 1774. za 69.351 zl. odhadnutý, fondu studijnímu, k jehož ruce od správy c. k. statků prodán byl r. 1821. veřejnou dražbou Aloysiu Subati za 41.800 zl. stříbra. (D. Z. kvat. 735, K. 28 & kvat. 1051, K. 15.)

Po zrušení jesuit. kolleje novoměstské ujato bylo veškero jmění jí náležející pro český fond studijní, totiž: *a) Na jistinách* 44.342 zl. 40 kr., z nichž náleželo k fundaci kolleje 32.166 zl. 40 kr. a k Dědiectví sv. Václava 12.176 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.) *b) Statky* Krašovice (sub. P. N. 10), Ostředecký (sub. P. N. 17.) a dvůr v Roztylech (sub. P. N. 6) svrchu vytčené, které prodány byly v jedné summě za 95.800 zl. — Také budova kolleje novoměstské r. 1659. založená, nynější nemocnice vojenská (čís. pop. 594.—II.) i se zahradou, r. 1774. za 100.000 zl. odhadnutá, připadla českému fondu studijnímu, jemuž právo vlastnické na domy, kteréž k založení téže kolleje od Jesuitů upotřebeny byly, vedle c. k. místodržitelství ze dne 9. dubna r. 1852. č. 7336. do knih bylo vtěleno, takže bezplatné užívání téhož domu se zahradou c. k. eráru vojenskému za zapravování výloh na jeho vydržování bylo pojištěno. — Kostel sv. Ignáce k téže kolleji náležející (r. 1665.—1678. vystavěný) s jistinami fundačními na mše 2000 zl. a jistinami vlastními 21.037 zl. připadl fondu náboženskému, jemuž právo vlastnické na dům (dle lib. contract. virid. 14, fol. 77) k témuž kostelu od Jesuitů upotřebený též r. 1852. bylo přivtěleno. (Lib. obligationum sexviratus Nr. 3, fol. 290.) — Kostel Božího Těla, k bývalé kolleji novoměstské náležející, r. 1784. k rozkazu císaře Josefa II. byl zavřen a r. 1788. k ruce fondu náboženského prodán. (Viz kostely zrušené.) — Po srážce dluhů 18.551 zl. 55 kr. obnášelo veškero jmění kolleje této úhrnem 244.627 zl. 45 kr.

Při kolleji novoměstské r. 1640. zřízen byl ze summy od Johanny Pruškovské r. 1629. pro chudé žáky odkázané *seminář sv. Františka Xaveria*, k jehož umístění přenechán byl na čas od král. fisku dům sirotčí v okršku kolleje ležící. Potom přeložen byl seminář do nové budovy kollejní, při které na jižní r. 1690. vystavěn byl pro seminář kostel sv. Františka

Xaveria. K tomu semináři odkázala r. 1649. Maria Maximiliana paní z Šternberka, roz. hraběnka z Hohenzollern, na vychování 9 šlechtických neb měšťanských studentů chudých katolického náboženství 9000 zl., kterážto summa od její dcery Marie Evy Alžběty z Teuffenbachu na statku Vršovickém k ruce dotčené semináře byla pojištěna. (D. Z. kvat. 99, O. 18 a kvat. 256, B. 6.) Mimo to založila r. 1693. hraběnka Maria Františka z Heyssenšteina, roz. hraběnka z Vrtby, fundaci v témž semináři jistinou 1500 zl. rýn., z jichž úroků 5% jeden studující až do odbyté VI. třídy gymnasia stravou a šatstvem měl býti zapotříván. Jistina dotčená r. 1710. od dcery a dědičky zakladatelky, Susanny Antonie hraběnky z Vrtby, pro kollej novoměstskou byla vyplacena. (D. Z. kvat. 467, Q. 1.) K témuž semináři koupila kollej novoměstská r. 1715. od Alžběty Makovcové za 600 zl. rýn. *zahradu se stavením*, ležící blíž u kostela sv. Františka Xav. (Lib. contract. 31, fol. 155.) Po zrušení řádu prodána byla dotčená zahrada a dům bývalého semináře (čís. pop. 773) od c. k. komorní správy r. 1784. paní Teresii hraběnce Wildensteinové za 1650 zl. (Lib. c. 61, 290.) Kostel sv. Františka Xav. r. 1784. byl zrušen, r. 1787. přestavěn a připojen k nemocnici vojenské. Ostatní jmění téhož semináře vynášelo v jedné summě 24.340 zl., totiž *dvůr Vlachovka* (u Libné Staré) koupený za 8050 zl., který r. 1774. prodán byl pro cís. seminář sv. Václava za 7000 zl. rýn. (Viz kollej u sv. Klimenta); pak na jistinách 17.000 zl. a na penězích zadržalých 340 zl., z čehož všeho po srážce dluhů 10.292 zl. pro fond nadační zbylo 15.698 zl.

Veškero jmění bývalé jesuitské kolleje novoměstské a semináře vynášelo tedy úhrnem 260.325 zl. 45 kr., počítaje v to jistiny a odhadní summu za budovu dotčené kolleje.

IV. Kollej krumlovská a missie v Římově.

R. 1584. založil Vilém Ursin z Rožmberka a na Českém Krumlově, vladař domu Rožmberského, rytíř slav. tovaryšstva zlatého rouna a nejvyšší purkrabí pražský, v Českém Krumlově residenci Jesuitům, jimž vykázal za obydlí zatímné dům kněží Beneficiátův a 250 kop míš. k zařízení věcí potřebných.

R. 1588. odevzdal zakladatel Jesuitům novou kolej, vystavěnou ze čtyř domů na blízku Vysoké brány a pojistil důchody a práva tohoto kollegia, listem daným 22. dubna roku 1588., kterýmž ustanovil k vydržování 20 členů Soc. Jesu ročně 1200 kop míš. z důchodů města Prachatic (totiž 300 kop z daně solní a 900 kop z jiných příjmů), kteréž kolleji na městě Prachaticích a vesnicích Vejrově, Zděnicích a Těšovicích zapsal; pak roční deputát na obilí z panství Krumlovského (totiž 120 korců žita, 60 korců pšenice, 35 korců ječmene, 10 korců hrachu a 20 korců ovsa, vše míry pražské), kterýž kolleji pojistil zápisem měst svých Husince a Záblatí, též dvorův a vsí Dlažístě (Laziště), Kratošína (Kratušín), Saladína, Řepešína, Borku, Švihova a Zábrdí s mlýnem a vším příslušenstvím; konečně postoupil kolleji zvláštní zahradu a k zásobení kolleje dřívím les na panství Třeboňském naproti klášteru »Hairafel« (Hejrov zadní neb na Vejtoně) na levé straně Vltavy ležící. Tato fundace schválena byla cí. listem 27. prosince r. 1588. daným. (D. Z. kvat. 25, J. 3 & 6 a 143, A. 27.)

Při kolleji této zřízen byl též seminář pro chudé studující, jemuž zakladatel kolleje důchody bursy krumlovské, od Václava z Rožmberka pro 12 jinochů zpěváků 3770 zl. rýn. založené, postoupil, a potom r. 1586. také daroval statek Vrcov (Wrzau), ves s 9 poddanými, platícími ročně 17 zl. 51 kr. úroků, pak dvůr svobodný Cikán řečený s polmi, lukami a lesem.

R. 1591. postoupil a odevzdal zakladatel kolleje s cí. povolením rektorovi, otcům a mistrům Soc. Jesu kolleje krumlovské kollaturu fary v Českém Krumlově a kaplanství téže fary se vším k tomu příslušenstvím. (D. Z. kvat. 26, B. 24.) Téhož roku vykázal zakladatel kolleji k předešlé fundaci ještě 500 kop míš. ročně k vydržování třídy rhetoriky, při gymnasiu nově zřízené. Avšak tento přídavek po smrti zakladatele od jeho dědice Petra Voka z Růže kolleji, byl odňat,*) a když Petr Vok panství Krumlovské králi Rudolfovi postoupil, teprv r. 1614. od krále Matyáše z důchodů téhož panství opět byl povolen, ale až do r. 1625. zadržán, takže na 5378 zl. 20 kr. vzrostl. Tento dluh po odevzdání panství Krumlovského knížeti

*) Viz spis můj »Tovaryšstvo Ježíšovo«, str. 34.

z Eggenberga převzítí měla dle nařízení krále Ferdinanda II. král. komora; avšak teprv r. 1677. poručeno bylo od Leopolda I., aby za dotčený dluh na 20.000 zl. vzrostlý, kolleji vyplaceno bylo jenom 4000 zl., pak aby úrok z jistiny svrchu vytčené 5378 zl. 20 kr. vždy z král. komory se odváděl. (Rieggers Materialien 3. S. 511.) R. 1602. odevzdán byl kolleji kostel sv. Jošta (dříve sv. Alžběty) skrze zvláštní kommissary od císaře Rudolfa, jemuž jej Petr Vok z Rosenberka postoupil. K tomuto kostelu náležela jistina 1400 zl., pak 6 nadací zádušních, roku 1713.—1768. založených v summě 1790 zl. Také při arciděkan-ském kostele sv. Víta měli Jesuité zvláštní sakristii, kterou jim zakladatel kolleje již r. 1588. vystavěti přislíbil, a teprv r. 1638. arciděkan krumlovský Jiří z Kleblattu vystavěti dal. (Riegger's Material. 3. S. 526.)

Důchody kolleje krumlovské rozmnoženy byly časem též mnohými dary, poskytovanými r. 1623. od Karla arcivévody rakouského v summě 1400 zl. rýn., pak na penězích i jiných potřebách od Václava z Rulandu, faráře v Horních Rakousích, jakož i od prelátů klášterů Augustianův u sv. Floriana a Cisterciáků ve Vyšším Brodě a v Koruně Zlaté. Také seminář krumlovský dostával vedle císař. nařízení z král. panství Třeboňského od r. 1629. ročně potřebné množství rozličného obilí; témuž pak semináři daroval r. 1638. Urban Textor, prelát a opat kláštera benedikt. Admontu v Štýrsku, dům svůj v Krumlově vedle kolleje ležící. R. 1647. odkázal Eliáš Insell, ohňostrojec v císař. vojsku ve Vídni, kolleji krumlovské 500 zl. rýn. a semináři k vychování jednoho alumna též 500 zl. rýn. (Schmidl, Histor. Soc. Jesu III. pag. 420, 958; IV. 1. pag. 514 a IV. 2, pag. 361.) R. 1657. pojištěn byl k ruce semináře a kolleje krumlovské dluh 3000 zl. rýn. na statku Budyni, sirotkům Sternberským náležejícím, kterýžto dluh r. 1668. na statek Bechyni byl přenesen. (D. Z. kvat. 99, J. 5.)

Konečně k vydržování dvou missionářů Soc. Jesu při *loretanské kapli Navštívení Panny Marie blíže Říмова* r. 1650. od mnohých dobrodinců, zejména od člena kolleje krumlovské Jana Gurre vystavěné,*) daroval r. 1694. prof. Soc. Jesu Jan

*) Tento kostelíček byl 1. července r. 1658. slavně otevřen a stal se poutnickým místem, kamž každoročně mnoho tisíc lidí z blízka i z daleka

Křištof Malovec 5000 zl., k nimž od rozdílných dobrodinců 5124 zl. přibylo, takže nadání této missie Soc. Jesu v Římově r. 1774. obnášelo 11.800 zl. rýn., z jichž úroků po zrušení řádu dekretem 13. února r. 1777. faráři v Římově vykázano bylo ročně 300 zl. Ostatní summa jakož i jistiny nadační loretanské kaple 1100 zl. rýn. připadly fondu náboženskému. (Arch. míst. F. II. 87.)

Mimo nadání vytčena měla kollej krumlovská též několik statků, totiž:

1. Statek *Vrcov*, již svrchu vytčený, který kollej od semináře převzala, ale do desk zemských z jistých příčin vložit nedala. (Informatio rectoris r. 1697. — Riegger's Materialien 3. S. 513.) — Po zrušení kolleje odhadnut byl tento statek r. 1774. za 13.043. zl. 50 kr. rýn. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

2. Stateček *Hammerle*, mlýn s dvorcem a lesem blíž Krumlova ležící, který r. 1623. dne 13. května kolleji odkázal D. Matyáš Haelderle, primas krumlovský. Z tohoto mlýna platil mlynář ročně činže 35 korců žita, 2 korce pšenice a 4 korce ječmene, a mimo to povinen byl pro kollej ročně 2 vepře vykrmiti. (Inform. rect. 1697. — Riegger's Mat. 3., 513.)

3. Statek *Dlouhá Ves* (Langendorf, kr. Buděj.), ves s dvorem poplužním, v níž bylo 6¹/₄ sedláků, kteří odváděli ročního platu 13 zl. 42 kr. 4 den., 26 slepic a místo mláčení 11 zl., pak každý po 4 korcích ovsa; též povinni byli dělati dříví pro dvůr potřebné. Tento statek, po Mikuláši Čejkovském z Čejkova konfiskovaný,*) darován byl r. 1620. od císaře primasovi krumlovskému Matyáši Helderle z Schattenbergu, po jehož smrti v summě 4000 kop míš., kteréž Helderle na chudý dům (seminář) kolleji krumlovské odkázal, téže kolleji z nařízení knížete z Lichtenšteina dne 19. května r. 1624. byl postoupen. (Arch. míst. C. 215, C. 14. — D. Z. 142, E. 14.)

se svými duchovními pastýři přicházelo. (Schmidl, Hist. soc. Jesu IV. 2, pag. 507.

*) Viz »Dějiny konfiskací«, str. 64. — Statek Dlouhá Ves — vsi Dlouhá Ves hořejší ad'olejší (Langendorf), Semany a Hosenšlok (Hossenschlag) s mlýnem řeč. Čirský, krčmami výsadními, lesy řečené hory Šemanské a jiným příslušenstvím koupil r. 1616. Mikuláš Čejkovský z Čejkova od Jana Višně z Větiřně za 3400 kop. míš. (D. Z. kvat. 138, E. 6.)

4. Statek *Římov* — tvrzka Ř. s dvorem poplužním a vsí Římov a Blansko s lesy, krčmou, mlýnem a jiným příslušenstvím — po Ctiborovi Vojíři z Protivce konfiskovaný, koupil kníže Jan Oldřich z Eggenberga r. 1628. od král. komory za 6453 kopy míš. (D. Z. kvat. 143, B. 2.) a daroval jej s cí. povolením téhož roku kolleji krumlovské, kteréž teprv r. 1667. do desk zemských byl vložen. (D. Z. kvatern červený Comunitatis lit. E. 4.) Z vesnice *Římova* odváděli poddaní ročně úroků 15 zl. 32 kr., 26 korců ovsu a 42 slepice; roční plat z krčmy vynášel 30 zl. a z mlýna 56 kor. žita a 2 krmené vepře po 5 zl. 50 kr. Z vesnice *Blanska* platili 3 osedlí úroků 7 zl. 34 kr. a za robotu 4 zl. (Inform. rect. 1697.) — Po zrušení kolleje statek Římov se statkem Langendorffem, k němu přivtěleným, odhadnut byl r. 1774. za 92.496 zl. 40 kr. rýn. (Arch. míst. F. II. 87.)

5. Pole u vsi *Reutt* (Reith, Loutka neb Švaňkov), pak louku na vrchu Blansku a chmelničku s polem. (Inform. 1697.)

6. Vinice v Rakousích u dvoru Leidacker na statku residence sv. Bernarda, náležejícím kolleji vídeňské, kteréž kollej krumlovská po r. 1697. prodala. (Inform. rect. r. 1697. — Riegger's Mat. 3., 514.)

Tyto statky jakož i důchody a příjmy jesuitské kolleji krumlovské dle fundační listiny náležející, totiž na penězích ročně 1200 kop míš. a deputat svrchu vytčený, připadly po zrušení řádu r. 1773. c. k. fondu studijnímu a dotčené důchody pojištěny byly na panství Krumlovském, na němž podnes vážnou. (D. Z. lit. K. VI. fol. 43. — D. Z. kvat. 735, F. 7. & K. 24.) Od statku Římovského odprodán byl r. 1799. obci Krumlovské les Heurafel s polem a loukou, 222 jiter a 1107 □^o obsahující za 17.110 zl. (D. Z. kvat. 852, H. 20.) Statky Římov s Langendorffem (odhadnutý za 56.448 zl. 10 kr.) a Vrcov (odhadnutý za 840 zl. 30 kr.) s dvorem Cikán řečeným, roboty osvobozeným, prodány byly r. 1806. za 36.709 zl. 31 kr. knížeti Josefovi ze Schwarzenberga, od něhož je r. 1816. František Lang za 62.000 zl., koupil. (D. Z. kvat. 882, C. 16. & 957, L. 15.) Stateček Hammerle prodán byl po zrušení kolleje za 5400 zl. (Riegger's Mat. 3., 513.)

Věškero jmění bývalé kolleje krumlovské obnášelo 107.329 zl. 31 kr., totiž za statky 59.219 zl. 31 kr., fundace na panství

Krumlovském pojištěna počítá se toliko za 38.360 zl. (ačkoliv nyní mnohem větší cenu má) a na jistinách 9750 zl. Po srážce dluhu 13.081 zl. 24 kr. zbylo fondu studijnímu 94.248 zl. 7 kr. — Bývalému seminariu náleželo na jistinách 47.500 zl. a zadržalých peněz 680 zl., úhrnem 48.180 zl., z čehož po srážce dluhů 506 zl. 40 kr. zbylo 47.673 zl. 20 kr. rýn. — Jesuitská missie v Římově měla nadání 11.800 zl.

V. Kollej chomútovská a residence v Bohusodově.

Kollej chomútovskou založil r. 1591. Jiří Popel z Lobkovic, nejvyšší purkrabí a pán na Chomútově, a dal k tomu účelu vystavěti novou budovu s kostelem i s rozsáhlým stavením pro 10 škol a zvláštním domem pro 100 chudých studujících. *)

K vydržování kolleje vykázal a ustanovil pán z Lobkovic listem základním 23. června r. 1591. daným 2000 kop míš. ročních důchodů a stálých příjmů: totiž z města Chomútova ročně 720 kop 7 gr., které rada městská od měšťanů sebrané půlletně o sv. Jiří a o sv. Havle po 360 kopách kolleji odváděti byla povinna; taktéž z města Borku (Görgau) 312 kop 33 gr., z městečka Údlice (Eidlitz) 342 kop 18 gr., z městečka Března (Priesen) 207 kop 14 gr., ze vsi Družkovic 126 kop 12 gr., Bran (Wran) 54 kopy 20 gr., Všehrd (Tschern) 49 kop 39 gr., Přečapel (Pritschapel) 41 kop 19 gr., z Nezabylic (Nesablicz) 37 kop 39 gr., z Otvic (Uttwitz) 21 kop 17 gr., ze Všestud (Schössel) 41 kop 13 gr., z Pesvic (Pöschwitz) 27 kop, z Křimova (Krima) 12 kop 10 gr. a z Drmal (Türmaul) 7 kop 15 gr. Kdyby však obce vytčené, pohromami postiženy, platy nadepsané odevzdati nemohly, vydány býti měly tyže platy z komory panství

*) K vystavění kolleje vykázal zakladatel v městě Chomútově domy tyto: dům Jana Cettpergera z Cettpergu, sousední dům nárožní na náměstí vdovy Anny Wolfrangové, dům Jana Pergnera vedle předešlého ležící, dům Valentina Schmita vedle Pergnera ležící a dům sousední Schrolův, kteréžto domy od náměstí a ulice samé až ke zdem městským se rozprostíraly, též dům Kašpara Kocha mezi domem Schrolovým a zdmi městskými ležící a dům Filipa Schindlera k hradbám městským připojený mimo tyto domy právozárečné i s právem várečným postoupen byl kolleji též celý prostor mezi nimi a zdmi městskými ležící i s hradbami a příkopy až k potoku sáhající. (D. Z. 26, G. 11.)

chomútovského Jesuitům úplně; a kdyby některý držitel panství chomútovského důchody tyto roční kolleji dávati nechtěl, povinen býti měl náhradou kolleji koupiti statky za summu 100.000 kop míš. — Mimo to udělil zakladatel kolleji chomútovské, kteráž měla býti úplnou č. universitou, práva kupovati si statky pozemské, též postoupil Jesuitům správu a kollaturu nejenom kostela farního a kaple zámecké, nýbrž i všech kostelů na panstvích svých. (D. Z. kvat. 26, G. 11.) Fundace tato schválena a potvrzena byla král. listem daným 25. ledna 1592. (D. Z. kvat. 26, G. 7.)

K vydržování domu pro chudé studenty (seminarium) ustanovil zakladatel kolleje zvláštní listinou ročně 1000 kop míš. na věčné časy.

R. 1600. odkázala vdova Markéta z Lobkovic kolleji chomútovské 20.000 kop míš. na zakoupení platu věčného k vyzdvižení téže kolleje náhradou za důchody z panství chomútovského, kteréž po pádu Jiřího z Lobkovic r. 1594. král. komoře připadlo. (D. Z. kvat. 129, N. 29. --- Viz též spis můj »Tovaryšstvo Ježíšovo«, str. 36.)

R. 1650. postoupila vdova po Alexandrovi Regniersovi sv. p. z Bleileben, Anna Maria z Pichelberga, kolleji chomútovské 3000 zl. rýn. na statku Stradenickém pojištěných. (D. Z. kvat. 307, H. 9.)

Mimo to nabyla jezuitská kolleje chomútovská několik statků, totiž :

1. R. 1623. koupila kolleje statek *Velemyšloves* (Welmschloss, kr. Žat.) — tvrz a ves Velemyšloves, ves Truzenice (Druženice, Trusenz), ve vsi Deněticích (Tenetitz) dva lidi osdlé a ve vsi Vysočanech 1 osdlého člověka — od Humprechta starš. Černína z Chuděnic za 25.700 kop. míš. (D. Z. kvat. 141, G. 20 a 21. & kvat. 292, D. 30.) K tomu přikoupili Jesuité r. 1632. dvůr ve vsi Velemyšlovsi od Václava Cukra z Tamfeldu. (Schmidl, Hist. Soc. Jesu III. 1194). Od toho statku odprodala kolleje s cís. povolením ze dne 19. prosince r. 1671. *dvůr ve vsi Deněticích* Tomáši Mikul. Negronimu z Risenbachu, měšťanu staroměstskému za 1400 zl. rýn. (D. Z. kvat. 390, E. 29.)

2. R. 1623. postoupeny byly kolleji chomútovské statky po Janu Jindřichu Strojeticém ze Strojetic konfiskované, totiž :

Běšice (Věšice, Weschitz, kr. Žat. dom. Velemyšloves), tvrz a ves s dvorem poplužním za summu odhadní 7000 kop míš.; *Nové Sedlo* (Neusattel), tvrz a ves s dvorem poplužním, za summu odhadní 14.000 kop míš., a ves *Chudeřín* (Kuteřín) za summu odhadní 1.884 kop míš. Ze summy trhové 22.384 kop míš. poraženo bylo kolleji vedle cí. resoluce ze dne 11. června r. 1624. na deputát a úroky zadržalé 10.035 zl. 11 kr., zbytek pak nedoplatených 8.392 zl. 58 kr. císařskou resolucí r. 1628. darován Jesuitům u sv. Mikuláše v Praze. (D. Z. kvat. 295, E. 22.) Z těchto statků postoupili Jesuité vedle cí. poručení ze dne 16. září r. 1629. statek Nové Sedlo a ves Kuteřín Kristiánovi Podpušovi sv. p. z Podpuše (D. Z. kvat. 143, H. 26.) a statek Věšice připojili k statku Velemyšlovsi.

3. R. 1623. kolleji chomútovské zastaven a potom r. 1628. prodán byl *statek Brusy* (Pruss, kr. Žat.), tvrz a ves s dvorem poplužním, pivovárem, mlýnem a vším příslušenstvím, po Eliášovi Schmidgrabnerovi z Lusteneggu konfiskovaný, za summu odhadní 4.911 kop. míš. (D. Z. kvat. 143, C. 3.) Statek ten připojen byl též k statku Velemyšlovsi.

4. R. 1628. koupili Jesuité kolleje chomútovské za 6000 kop. míš. *dvůr ve vsi Libědicích* (Liebotic, dom. Maštov) od Joachyma Ratiborského, jemuž jej před vzpourou Vilém Údreky z Údrče prodal. (Archiv místodržít. C. 215, A. 2.)

5. R. 1628. postoupeno bylo kolleji chomútovské náhradou za škodu vydrancováním jí r. 1618. způsobenou ze statků Jiřího Hopfa a jiných původců onoho spustošení v pokutě propadlých *sedmero polí a dvě luk* na blízku Chomútova ležících. Téhož roku koupili Jesuité chomútovští *dvůr ve vsi Spořici* za 2000 zl., které jim připadly z pokuty, druhému hlavnímu původci vydrancování kolleje uložené. (Schmidl, Hist. Soc. Jesu III. 420 & 861. — Arch. místodržít. F. II. 87.)

6. R. 1637. postoupen byl kolleji chomútovské v dluhu jí povinném mlýn na předměstí chomútovském vedle zahrady kolleje ležící. (Schmidl IV. 375.)

7. R. 1651. koupila kolleje chomútovská stateček rytířský *Starý Dvůr* (Althof, dom. Soběchleby) pod městem Krupkou ležící od Adama Peceliusa z Adlersteina za 3.200 zl. rýn. a připojila jej potom k statku Soběchlebskému. (D. Z. kvat. 307, 8.)

8. R. 1660. prodala kollej chomútovská *pusté dvory ve Sporici* (Sporitz, kr. Žat.) s 3 $\frac{1}{2}$ lánem rolí, s domkem a vším příslušenstvím, jak to r. 1628. koupila, Janovi Adamu Hrzaňovi sv. p. z Harrasova za 14.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 317. L. 6.)

9. R. 1665. odkázala vdova Anna Marie z Bleileben, roz. z Pichelberka, statek svůj *Soběchleby* (Soběchleben) — tvrz a ves Soběchleby s dvorem poplužním, ves Modlany s dvorem poplužním, vsi Schinu (Šejnov, Bohusodov, Mariaschein), Hunčín (Unčín, Hundstein) a Maršov (Marschen, Morschen) — kolleji chomútovské k ruce jesuitské residence a kostelu Matky Boží v Šejnově (Bohusodov, Schina, Mariaschein) pod Krupkou. (D. Z. kvat. 114, H. 22 & 263, C. 20.)*

Po zrušení řádu jesuitského připadl statek Velemyšloves se statky Běšicemi a Brusy k němu připojenými českému fondu studijnímu, k jehož ruce roku 1774. za 202.077 odhadnut a r. 1813. (1818.) prodán byl veřejnou dražbou Václavu a Janu Penischkovi z Dobroslav za 123.500 zl. (D. Z. kvat. 735, K. 24 & kvat. 1027, G. 12.) Potom však r. 1853. prodán byl statek Velemyšloves se statkem Dlažínem (Dlažím, Blažím, Ploschka) a dvorem Minicemi Jakubovi Doubrauerovi z Treuenwaldu za 80.000 zl. stříbra. (D. Z. kvat. 1051, N. 7.) Mimo to obdržel fond studijní jistiny kolleji chomútovské náležející úhrnem 82.207 zl. 27 kr. rýn., mezi nimiž byla jistina fundační 20.000 kop. míš. neb 23.333 zl. 20 kr. rýn. (Arch. místodržit. F. II. 87.)

Statky Soběchleby a Starý Dvůr, r. 1774. za 196.506 zl. rýn. odhadnuté, ujaty byly k fondu náboženskému, avšak již r. 1779. od císařovny Marie Terezie vzhledem na závět paní z Bleileben opět kostelu bohusodovskému do vlastnictví navráceny byly i s jistinou 17.512 zl. na statku Chotovinském uloženou, a jsou pod správou bisk. ordinariátu Litoměřického. (D. Z. kvat. 735, K. 30.) — Fondu náboženskému připadla jistina 496 zl. kapli P. Marie v Kvinově (Quinau) náležející. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

*) Statky Soběchleby a Stradonice, po Albrechtovi Kekulovi konfiskované, koupil r. 1623. Alexander Regniers z Bleileben za 32.335 zl., a odprodal r. 1630. statek Stradonice za 17.000 zl. (D. Z. kvat. 153, A. 21. & 297, B. 16.)

Jmění bývalého semináře sv. Xaveria při kolleji chomútovské připadlo chomútovskému fondu nadačnímu pro studenty a vynášelo v jedné summě 104.316 zl. 45 kr., totiž jistin 52.686 zl. 40 kr., peněz zadržovaných 816 zl. 14 kr., rozdílných příjmů uvedených na jistinu 45.218 zl. 1 kr. a polí 40 korců, majících cenu 5.595 zl. 50 kr. Za přivtělení těchto polí k statku Velemyšlovsi pojištěno bylo na témž statku r. 1795. dotčenému fondu nadačnímu ročních 50 zl. (D. Z. kvat. 686, J. 27.)

Věškero jmění kolleje chomútovské obnášelo po srážce dluhů 5.717 zl. 23 kr., úhrnem 199.990 zl. 15 kr., v kteréž summě však není obsažena budova této kolleje, k ubytování vojska (nynější kasárny) postoupená, ani jmění jesuitské residence v Šejnově ani jmění semináře svrchu vytčené. Jmění kolleje chomútovské a residence šejnovské obnášelo v jedné summě 414.504 zl. rýn.

VI. Kollej v Hradci Jindřichově.

Tuto kollej založil Adam z Hradce a na Hradci, nejvyšší purkrabí pražský, listinou danou 20. ledna r. 1594. K vystavění kolleje vykázal zakladatel prostranné místo a postoupil Jesuitům k službám Božím kostel farní, jehož faráře co do správy duchovní rektorovi kollegia podřídil, též kostel sv. Maří Majdaleny, a přenesl všecku péči a právo, jemu aneb předkům jeho náležející, kostela hradeckého i všech jiných kostelů na panstvích svých na Jesuity kolleje hradecké. K udržování této kolleje vykázal zakladatel ročních důchodů a stálých příjmů 1500 kop míš., takže placeno býti mělo od obce Hradecké z důchodů vrchnosti povinných, od obce Telče a z důchodů panství Hlubockého ročně po 500 kopách. K těmto stálým příjmům, na dotčených městech a statech pojištěným, přidal zakladatel ze statku Hradeckého ročně 150 korců žita, 80 korců pšenice, 60 korců ovsa, 40 korců ječmene, 12 korců hrachu; pak měsíčně z pivováru hradeckého 4 sudy piva bílého; potom ročně 6 sudů dobrého vína a 10 džberů ryb (5 džberů kaprů a 5 džberů jiných druhů); též dříví pro kollej a školy dle potřeby dodávati a dovážeti se mělo z lesů panství Hradeckého. — Kdyby však některý z dědiců zakladatelových anebo budoucích

držitelů panství Hradeckého této fundaci zadost neučinil, povinen býti měl náhradou za tu fundaci Jesuitům, kdekoliv by si jinou kollej zříditi chtěli, koupiti statky jiné za 100.000 kop míš. Kdyby však některý z budoucích držitelů panství Hradeckého Jesuity z Hradce vyhnal a jim za 100.000 kop statky jiné koupil, oni však v 100 letech žádné nové kolleje si nevystavěli, zbaveni býti měli nejenom těchto nových statků, nýbrž i původní fundace v Hradci jim náležející; když by si však novou kollej vystavěli a jiný jeho nástupce je do Hradce nazpět povolati chtěl, navrátiti se měli Jesuité bez odporu do kolleje hradecké do sto let; kdyby však toho učiniti nechtěli a raději v nové kolleji sobě zřízené zůstali aneb kdyby se vůbec navrátiti nemohli, ustanovil zakladatel, aby Jesuité všech důchodů a statků kolleje hradecké jakož i statků jim k nové kolleji koupených byli zbaveni a aby tyto statky navraceny byly pánu Hradce. (D. Z. kvat. 127, H. 11.) — Tato fundace od krále Rudolfa II. 25. září r. 1596. byla potvrzena a schválena. (D. Z. kvat. 127, H. 8.)

R. 1601. 1. dubna potvrdil Jachym Oldřich z Hradce a na Hradci Jindřichově dotčenou fundaci kolleji jesuitské v Hradci a přenesl roční důchod 500 kop míš. k vydržování téže kolleje na panství Hlubockém pojištěný po prodeji tohoto panství na panství Hradecké, z něhož se pak kolleji ročně 1000 kop vydávati mělo. Též deputát na obilí, pivo, vínu a rybách kolleji dle fundace původní vykázany a na městech Počátkách, Řečici a Lišově pojištěný, přenesl z města Lišova, s panstvím Hlubockým prodaného, na město Stráž, a vykázal kolleji ještě z dvorů svých ročně 4 centy sýra a 4 centy másla. Pak odevzdal kolleji a školám do vlastnictví dva lesy »Schacky« řečené, nad rybníkem Zásmuckým (neb Krvavým) ležící, též les »Cymrbolt« řečený u rybníka Musureckého ležící. Mimo to vykázal kolleji k potřebám kostela ročně 100 liber čistého vosku, 120 liber dobrého oleje a 6 sudů (60 věděř) dobrého vína. Konečně daroval kolleji místo zahrady od otce jeho ve fundaci přislíbené dvůr na předměstí ležící se zahradami, poli, lukami a vším příslušenstvím, jak to od dědiců Jana Litvína z Dotně koupil, a k tomu též část řeky od valchy až k mostu pod Lišným dvorem. (D. Z. kvat. 468, F. 5.)

R. 1605. potvrdila sestra a dědička Jachyma z Hradce, Lucie Otilie Slavatová, paní na Hradci a Telči, Jesuitům kolleje hradecké pro vychování chudých žáků v *semináři*, při též kolleji od matky její Kateřiny, roz. hraběnky z Montfortu, založeném, dva domy, zahradu, roli, louky, rybníky, nábytky, svršky, roční platy a jiné věci, kteréž před tím k menšímu špitálu blíž kláštera sv. Kateřiny při městě Hradci Jindř. náležely. Potom jim potvrdila a všech poplatkův osvobodila také domy, jichž někdy Jakub Eringer, zámečník, Krištof Kasolar, kamenník, a Jerolím Bulík v držení byli. Též nařídila a potvrdila, aby jim do domu poddaní z vesnic Klenového, Pohoře a Plasné každoročně 130 sáhů dřev k palivu z lesů panských zdělali a bez úplatků dovezli. K tomu nařídila, aby chudým žákům z pivováru hradeckého každý rok 60 sudů polovičního piva a každý týden malý soudek dobrého bílého piva a 2 džbery mláta se dávalo, pak času postního 3 kopy dobrých kaprů z panství Hradeckého vydávalo. (D. Z. kvat. 468, F. 9.) Těmuž semináři při kolleji hradecké darovala r. 1605. vdova po Jachymovi z Hradce Marie Maximiliana, opět provdaná Šternberková, roz. hraběnka z Hohenzollern, 10.000 kop míš., kterážto summa k ruce téhož semináře r. 1611. obci města Budějovic na roční úroky 600 kop míš. byla půjčena a r. 1672. od dotčené obce zaplacená. (D. Z. kvat. 98, F. 17.)

R. 1639. daroval kolleji jindřichohradecké Vilém hrabě Slavata 2000 zl. rýn. (Schmidl IV. 1. p. 624.)

Konečně nabyla kollej jindřichohradecká též některých statků pozemských, totiž: *a)* R. 1639. koupila kollej od Jana Uničovského za 11.000 kop míš. *ves Popelín* (na Moravě, kraj Jihlav.) s 30 osedlými nekatolíky (Českými bratry), která 22. září r. 1640. do desk byla vložena. (Schmidl IV. 1. 624.) — *b)* Roku 1667. koupila kollej *statek Vopořany* (Opařany, kr. Tábor.) s dvěma dvory poplužními, ovčínem, lesy, rybníky, mlýny a vším příslušenstvím, od Jana Jachyma hraběte Slavaty za 33.500 zl. rýn. a prodala jej r. 1669. kolleji pražské u sv. Klimenta za 35.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 317, E. 24 & kvat. 402, Q. 26.)

Dle listů přiznávajícího měla kollej jindřichohradecká r. 1771. statek *Popelín* na Moravě, za 36.000 zl. odhadnutý,

a *dvůr v Hradci* na předměstí, odhadnutý za 8000 zl. rýn. Mimo to dostávala kollej z důchodů panství Hradeckého a Telčského ročně 1750 zl. rýn. (1500 kop míš.) na hotových penězích a deputat z panství Hradeckého v roční summě 2225 zl. 50 kr., totiž: 6 sudů vína za 225 zl., 83 korce 1 věřt. pšenice po 3 zl., 186 kor. 1 věř. žita po 2 zl., 41 kor. 2 věř. ječmene po 1½ zl., 62 kor. 2 v. ovsu po 54 kr., 12 kor. 2 v. hrachu po 2½ zl., 60 sudů piva po 9 zl., 5 cent. 30 lib. kaprů po 8 zl., 7 cent. 60 lib. štik po 19 zl., 30 konvic ryb malých po 24 kr., 3 cent. 72 lib. másla po 20 zl., 3 cent. 72 lib. sýra po 4 zl., 500 sáhů dříví po 54 kr. a roční výnos z části řeky 15 zl. — Téhož roku bylo v kolleji jindřichohradecké 24 členů S. J., z nichž na každého k vychování počítalo se 300 zl., tedy ročně 7200 zl.; veškeré příjmy však obnášely ročně jenom 6774 zl. 37 kr., takže ročně se nedostávalo 425 zl. 23 kr. — Dluhy kolleje obnášely 19.769 zl. (Arch. místodrž. F II. 87.)

Po zrušení řádu jezuitského ujaty byly od král. komory vytčené statky a spravedlnosti kolleje jindřichohradecké, takže i důchody této kolleje na penězích a deputatu od zakladatele ustanovené z panství Hradeckého král. komoře vycházeti měly. Proti tomu odvolal se poručník nezletilého držitele panství Hradeckého, Rudolfa hraběte Černína r. 1778. k cis. kr. vyššímu právu zemskému, dokládaje, že dle základní listiny kollej se všemi důchody, spravedlnostmi a právy, tedy i s kollaturou probošství Hradeckého a far v Jarošově, Lodhěřově (Riegerschlag), Pěné (Baumgarten) a Čímčři (Schammers) připadnouti má nazpět majiteli panství Hradeckého; neboť dle bully papežské, týkající se zrušení řádu, potvrzené od císaře 21. července r. 1773., nařízeno bylo, aby všecka nadání, vyzdvižením řádu uprázdněná, obrácena byla k účelům od zakladatele ustanoveným. Rozsudkem král. soudu zemského z dne 18. června 1779 uznáno za právo, že dotčené důchody bývalé kolleje hradecké i s kollaturami vytčenými od král. komory navráceny býti mají držiteli panství Hradeckého. Avšak rozsudek ten od nejvyššího soudu dne 25. února r. 1780. byl zrušen, takže *důchody a spravedlnosti bývalé kolleje hradecké připadly fondu studijnímu* i s kollaturami far vytčených, jenom patronát probošství hradeckého císaři byl vyhrazen. (D. Z. kvat. 825, H. 7 & J. 7;

kvat. 742, D 28 & E. 16; kvat. 693, H. 4.) Za tyto důchody, na panství Hradeckém k ruce fondu studijního pojištěné, uvolil se majitel panství Hradeckého dle vyrovnání z dne 10. června 1883 zapraviti k fondu studijnímu summu výkupní 44.471 zl. 80 kr. r. m. (D. Z. Lit. N. Tom. V. fol. 233.) — Připočtou-li se k tomu summy odhadní za statky vytčené úhrnem 44.000 zl. rýn., obdržel fond studijní zrušením kolleje jindřichohradecké 88.471 zl. — Fondu náboženskému odevzdány byly jistiny kostela sv. Máří Majdaleny 410 zl., kostela sv. Jana Křt. 2460 zl. a sakristie jesuitské při kostele farním 107 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.) — Z fondu náboženského zřízena byla r. 1786. lokalie v Popelíně. — Budova kolleje upravena jest v kasárny, a kostel sv. Máří Majdaleny jest nyní skladištěm vojenským.

Jmění bývalého semináře kolleje jindřichohradecké připadlo fondu nadačnímu pro studenty a vynášelo úhrnem 60.255 zl. 47 $\frac{1}{2}$ kr., totiž na jistinách 53.706 zl. 40 kr., zadržovaných peněz 704 zl. 7 $\frac{1}{2}$ kr. a dvory za 5845 zl. Úroky z toho jmění vydávaly se dekretem ze dne 1. července 1779 konviktu nově zřízenému při kolleji piaristské v Praze až do jeho zrušení, potom vykázaný k nadáním pro studenty gymnasia jindřichohradeckého, kteréž nyní umístěno jest v stavení bývalého semináře s kaplí sv. Víta. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

VII. Kollej v Jičíně.

Ke kollejím po navrácení se Jesuitů do Čech po bitvě bělohorské nově založeným náležela přede všemi kollej jičínská. Toto nové sídlo založil Albrecht z Waldšteina r. 1623., povolav do Jičina k vychovávání a vyučování mládeže pět jesuitů z kolleje pražské u sv. Klimenta, jimž zatím v zámku svém obydlí a celé zaopatření vykázal, hned pak k prozatímné fundaci statek Smrkovice a listem daným dne 26. května 1623 ves Hořeněves s dvorem poplužním, též dvůr na podměstí jičínském, který od Jaroše Bukovského koupil, s lesem na blízku ležícím a prostrannou zahradou k užívání postoupil. R. 1624. dne 17. září odevzdal Waldštejn Jesuitům statek Milčeves náhradou za statek Smrkovice, který k zařízení hřebčince nazpět si vzal. *)

*) Jak horlivě Waldštejn zařízením a otevřením škol jesuitských v Jičíně se obíral, o tom svědčí mnohé listy jeho k P. Valentinu Coroniovi

Listinou základní ze dne 16. října r. 1624. přislíbil Waldštejn že v Jičíně na místě nejvhodnějším pro 60 členů Soc. Jesu vystaví kollegium spojené s 10 školami (totiž 6 pro gymnasium, 3 pro filosofii a 1 pro theologii morální), s prostranným kostelem a pohodlnou zahradou, také se zavázal výlohy se stavbou tou spojené zapraviti, takže k tomu z důchodů jeho po deset let ročně 4000 kop míš. a tolikéž z důchodů statků kolleji postoupených vycházeti mělo. K vydržování pak asi 40 členů Soc. Jesu a na jiné potřeby kolleje jičínské postoupil Waldštejn Jesuitům k užívání svrchu dotčený statek Milčeves s dvěma dvory poplužními, k němuž části panství Kumburského a Velišského s mnohými vesnicemi připojil, vyhradiv sobě jenom práva honební a horní jakož i jurisdikci, a ustanovil, aby Jesuité z těch statků na 81.830 zl. rýn. odhadnutých nejenom císař. a král. daně, nýbrž i kontribuce do komory jeho odváděti byli povinni. Konečně přislíbil Waldštejn při této kolleji zříditi též konvikt a seminář pro 100 chudých jinochů, z panství jeho k studiím schopných, k jichž zatímnému ubytování dům za 150 kop míš. r. 1624. koupil a vykázal zatím r. 1625. k vydržování a vychovávání 111 seminaristů ročně 1600 zl., pak dostatek piva, 100 sáhů dříví, 16 džberů ryb, 12 beček soli a 400 korců pšenice.

Tuto fundaci potvrdil Waldštejn 27. prosince r. 1627. s tou změnou, že k stavbě kollegia, téhož roku již započaté, pro nejbližších 7 let (od r. 1627.—1634.) ročně 3000 zl., pak na stavbu nového kostela při kolleji na místě starého kostela farního sv. Jakuba, který měl býti zbořen, od r. 1635. počínajíc po 5 let ročně 3800 zl. z důchodů svých ustanovil a nařídil, aby tolikéž Jesuité z důchodů statků sobě vykázaných na stavbu kolleje a kostela nakládali. — Zároveň vykázal Waldštejn listem základním z 26. prosince r. 1627. na vystavění seminaria pro 100 studujících (z nichž býti mělo 20 šlechticů, 10 alumnů kleriků a 70 seminaristů) 4000 zl. rýn. a k vydržování jich,

superioru jesuitského sídla jičínského roku 1623. zaslané. zvláště ddo v Kolíně 27. srpna, 1., 3. a 6. září a ddo v Brodě Německém 19., 20., 21., 23. a 25. září a veskrz jazykem českým psané, jimž Waldštejn sám vždy vlastní rukou připsal titul: »Velebnému v Kristu Pateru Valentinu Coroniusovi, knězi Societatis Jesu, mému velmi milému pánu a příteli v Kristu.« (Schmidl III. 469.)

pak dvou správců, 1 praeceptora, 1 lékaře a 1 lékárníka z duchodů knížectví svého ročně 2810 koreů žita, 15 beček soli, 24 džberů kaprů, 18 džberů štik, 130 sudů piva bílého, 180 sudů piva prostředního a 150 sáhů dříví, též vesnice Labouň a Lhotu Labouňskou s dvorem poplužním. K ubytování seminaristů koupil Waldštejn r. 1628. od měšťanů 4 domy na blízku kolleje ležící, které r. 1630. pro seminarium nově upravil.

Po zavraždění Waldštejna, když všechny statky jeho král. fisku připadly, obávali se Jesuité, aby kolleji jičínské odňaty nebyly statky od Waldštejna jí k užívání postoupené, zvláště proto, že fundace kolleje od císaře nebyla potvrzena. Avšak k žádosti jejich přijal císař listem daným 30. prosince r. 1634. kolleji a seminář v Jičíně do ochrany své a nařídil, aby nová listina základní byla sepsána. Zatím ponechány byly kolleji, jehož stavba téhož roku byla ukončena, všechny statky její i s dvorem na předměstí ležícím, který kolleji r. 1633. vedle rozkazu Waldštejnova k rozšíření města Jičina postoupiti měla. R. 1636. vykázal císař na statech Hradišti Chústníkově a Heřmanicích, po Janu Rudolfovi Trčkovi konfiskovaných kolleji jičínské na srážku fundace 3827 zl. a pro seminář téže kolleje 20.000 zl., kterážto summa i s úroky r. 1665. kolleji k ruce semináře zcela byla zaplácena. (D. Z. kvat. 99, E. 20; 102, C. 9 & 215, T. 13.) Novou fundaci kolleje jičínské od Ferdinanda II. učiněnou potvrdil Ferdinand III. listem daným 24. února r. 1654. a zároveň osvobodil všech poplatků domy a statky této kolleji náležející, totiž kollegium a gymnasium s domem novým, při něm ležícím a zahradu »Čerovku« řečenou s domem v ní ležícím.

K statkům kolleje náležely :

1. Statek *Milčeves*, totiž tvrz a ves Milčeves s dvorem poplužním, s platy, lesy, rybníky a právem várečným, vesnice Vrbice a Hrobičany se sídlem a dvorem poplužním; k tomu díl panství Kumburského, totiž vsi Němičoves s podacím kostelním a Vitiněves, polovice vsi Popovice, mlýn »Hoříšovský« řečený s příslušenstvím, vsi podhorní Cidlina, Březka, Zámezí Hoření s mlýnem v Dolením Zámezí »Horatický« řečeným, se zahradou a gruntem, též vsi Doubravice a Peklo s dvorem a mlýnem ve vsi Cidlině, lesy a rybníky, zejména rybník pod

vsi Kbelnicí, rybníky Kbelnický, Valcha, Železnický, Hluboký a Habřínský u Železnice; též část panství Velišského, totiž dvůr a ves Labouň, pak vsi Lhota Železničná s mlýnem a Těsín, dva menší rybníky nad rybníkem Habřínským neb Mazánkovským ležící, lesy řečené nad Šturmovskou horou, v Zabitím nad lukami, pod Ždarem nad Zlatníkem až k pustému zámku, Bradlecký a v Machonově hoře, všech dohromady 45 lečí, též dvůr poplužní Butovec s lesy k němu náležitými; pak rybník Jezero, mezi lesy Vrbickými a Kovařskými nad Hlubokým ležící, s právem vedení vody z rybníčku Nadýmáčku neb pod mlýnem na Budkách; konečně dvůr na podměstí, někdy Jarošovi Bukovskému náležející, jak to vše r. 1627. Albrecht z Waldšteina Jesuitům k fundací kolleje jičínské v summě odhadní 81.830 zl. rýn. postoupil. (D. Z. kvat. 552, C. 5.) K statku Milčevsi přikoupila kollej jičínská r. 1669. od dědiců po Janovi Korandovi za 6000 zl. rýn. statek Popovice, sídlo a dvůr poplužní, s lidmi poddanými, lesem, rybníkem a jiným příslušenstvím. (D. Z. kvat. 318, J. 3.) Po zrušení řádu připadlo panství Milčeves se vším příslušenstvím českému fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1774. za 501.172 zl. rýn. odhadnuto a teprve r. 1835. prodáno bylo Eugenovi hraběti Vratislavovi za 190.500 zl. stříbra. (D. Z. Tom. 735, K. 24 & 28 a Tom. 1223, K. 23.)

2. Statek *Tuří*, tvrz a ves Tuří, s dvorem poplužním a vesnice Vejrov (zašlá) a Hubálov se statečkem Hubojedy, od Waldšteina r. 1628. za 30.533 zl. koupený, postoupen byl po zavraždění Waldšteina vedle cí. resoluce z 14. června r. 1635. jesuitské kolleji jičínské k ruce semináře sv. Rosalie proti zaplacení 20.000 kop. míš. na témž statku vězících. (D. Z. kvat. 300, P. 27.) Od toho statku prodali Jesuité k ruce semináře r. 1677. stateček Hubojedy, dvůr poplužní a ves Hubojedy s 4 grunty sedlskými a 8 chalup s krčmou výsadní, mlýnem s pilou a vším příslušenstvím Václavu Stanisl. Halánkovi, měšťanu Starého města pražského, za 5000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 393, E. 1.) Po zrušení řádu prodán byl statek Tuří s následujícím statkem Zběří.

3. Statek *Zběř*, tvrz a ves Zběř s pivovárem, 4 dvory poplužními, 2 ovčiny, a vsi Seretice, Vilhošť a Hradiško s podacím kostelním, s krčmami výsadními, mlýny, rybníky a vším

příslušenstvím koupila kollej jičínská k ruce semináře sv. Rosalie r. 1675. od Anny Kateřiny hraběnky z Martinic, roz. z Bukové za 44.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 391, R. 4 & 392, A. 5.) Po zrušení řádu připadl týž statek se statkem Tuří v summě odhadní 185.173 zl. 45 kr. českému fondu nadačnímu studijnímu a vedle dekretu c. k. gubernia z dne 29. ledna r. 1833. c. k. českému fondu studijnímu (D. Z. kvat. 735, K. 24 & 29 a kvat. 1167, M. 6), k jehož ruce r. 1835. prodán byl se statkem Tuřím Janovi Nep. ryt. z Limbeku, c. k. appellačnímu radovi, a Karolině z Limbeku, roz. Schaabnerové z Schönbar, za 155.100 zl. stříbra. (D. Z. kvat. 1212, M. 19.)

4. Statek *Čermnou* (Leukersdorf, kr. Litoměř.), kolleji jičínské r. 1636. od císaře postoupený*), prodali Jesuité r. 1637. za summu odhadní 3521 zl. cís. plukovníku Janovi Křištofu Löblovi sv. pánu z Krainburku. (D. Z. kvat. 145, K. 17.)

5. Statek *Plotišťe* (kr. Hradec), tvrz a dvůr poplužní lenní ve vsi Dolejších Plotištích s pěti chalupami, s krčmou výsadní a vším příslušenstvím, za 6000 kop míš. odhadnutý, po smrti Jana Krále z Dobré Vody r. 1635., jakožto léno uprázdněné od král. komory byl ujat a r. 1636. kolleji jičínské na srážku její fundace postoupen. (D. dv. 7, fol. 16, 22, 28 a 70; 68, I. fol. 25.) Statek ten prodala kollej jičínská r. 1677. kolleji královéhradecké za 7000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 468, F. 4.)

Žmění bývalého semináře sv. Rosalie při kolleji jičínské vynášelo úhrnem 194.654 zl. 12 $\frac{1}{2}$ kr., totiž na jistinách 6948 zl., zadržených peněz 1722 zl. 20 $\frac{1}{4}$ kr., hotových peněz 249 zl. 7 $\frac{1}{4}$ kr., v zásobách 561 zl., a *statky Tuří a Zběř* v summě odhadní 185.173 zl. 45 kr.; z čehož po srážce dluhů 9130 zl., zbylo 185.524 zl. 12 $\frac{1}{2}$ kr. k ruce fondu nadačního. Z toho zřízeno bylo od r. 1781. na 40 nadání po 50 zl., z nichž připadlo 27 míst pro měšťanské synky jičínské a 11 míst pro měšťanské synky novopacké. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Žmění bývalé kolleje jičínské, totiž statky za 190.500 zl. stříbra prodané, též některé jistiny a budova kolleje, připadlo fondu studijnímu. — Fond náboženský obdržel jistinu kostela sv. Ignáce 1716 zl. a jistiny oltáře P. Marie v témž kostele

*) Viz spis můj »Dějiny konfiskací«, str. 874.

10.676 zl. rýn.; též jistinu kaple sv. Michala 450 zl. — Dle listu přiznávajícího měla kolleje jičínská r. 1771. ročních příjmů 18.313 zl., z nichž na zaplacení potřeb a úroků z dluhů (24.818 zl. 20 kr.) počítáno 4800 zl., takže zbylo 13.513 zl. k vychování 45 kněží po 300 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.). — V bývalé kolleji jsou kasárny, gymnasium, školy a krajský úřad.

VIII. Kolleje kutnohorská s residencí jenikovskou.

K naléhavé žádosti Viléma Ilburka z Vřesovic a z Doubravské Hory, nejvyššího mincmistra král. Českého a kommissáře reformačního v kraji Čáslavském, svolil císař r. 1624. k tomu, aby v Hoře Kutné, kde nebylo žádných katolíků, založena byla kolleje jesuitská. K tomu účelu vykázány byly cís. listem ze dne 14. září r. 1625. statky obci kutnohorské a jiným účastníkům minulé vzpoury v pokutě odňaté a král. fisku připadlé, z nichž Jesuitům r. 1626. z kolleje u sv. Klimenta do nového sídla kutnohorského přibylým od král. komory věci potřebné byly vydávány. Tím však nebyl spokojen superior jesuitské residence kutnohorské a ujal se již r. 1626. dotčených statků bez vědomí kr. komory, k čemuž pak president král. komory Vilém z Vřesovic svolil, takže cís. listem ze dne 16. října r. 1630. nové kolleji kutnohorské byly postoupeny a do desk zemských dne 12. prosince r. 1630. vloženy statky tyto: Křesetice, Chrást, Krupá, Pernšteinec, Neškaredice, Předbořice, Černíny, Bahno, Krašeňovice (Krasoňovičky), Paběnice, Šetějovice, Puchěř, Bykaneč a Týniště se vším jejich příslušenstvím. K vystavění kolleje, gymnasia, semináře. a jiných přibytků vykázal a daroval císař Jesuitům rozsáhlý prostor od kostela sv. Barbory k východu až k Hrádku ležící, též postoupil Jesuitům chrámy sv. Barbory a sv. Jiří na témž prostoru stojící. a nařídil, aby k udržování budovy chrámu sv. Barbory dávány byly z král. mincovny 4 kopy míš. týdně, jak to již od králů českých Ferdinanda I., Maximiliána II., Rudolfa II. a Matyáše bylo ustanoveno. Tato fundace kolleje kutnohorské potvrzena byla cís. listem daným dne 28. dubna r. 1633., kterým též uděleno bylo kolleji všech výhod a svobod, jichž ostatní kolleje užívaly, zvláště osvobození studujících z právomocnosti světské. (D. Z. kvat. 466, V. 23.)

Mimo to darovala paní Johanna Pruskovská, roz. Kaplířova

z Sulevic, dne 10. listopadu r. 1625. Jesuitům k novému sídlu kutnohorskému dům svůj v Hoře Kutné u chrámu sv. Barbory ležící. — K tomu účelu daroval r. 1627. též Jan Rudolf Trčka svůj dům veliký, stojící na místě pro budoucí kollej vykázaném. — Potom cíś. resolucí z dne 15. března r. 1627. postoupeno bylo darem k vystavění kolleje 15 domů v městě pozůstalých po osmi měšťanech pro náboženství odešlých. — Roku 1628. postoupena byla kolleji kutnohorské od císaře na přimluvu presidenta kr. komory hraběte Viléma z Vřesovic též zahrada rozsáhlá v Kutné Hoře ležící, po minulé vzpouře král. fisku v pokutě připadlá. — Téhož roku daroval Kašpar z Žerotína, ačkoliv nekatolík a přívrženec Českých bratří, kolleji kutnohorské vinici svou na vrchu Kholbachu u města Uherčic (Auerschitz) na Moravě ležící, pak k ozdobení kostela sv. Barbory 1600 zl. rýn. — R. 1628. odkázala Kateřina Lukavecká, která teprv před svou smrtí svou v 76. roce věku svého přičiněním Jesuitů víru katolickou přijala, kolleji kutnohorské 2000 zl. rýn. — R. 1631. ujali se Jesuité kolleje kutnohorské a pražské u sv. Klimenta pozůstalosti po arciděkanu kutnohorském Jonášovi Barjonu, dne 4. června t. r. zemřelém, obsahující na 8000 zl. rýn. hotových peněz, též mnohých stkvostů zlatých a stříbrných, které dotčený děkan v kolleji pražské měl uloženy. — R. 1637. darovala obec kutnohorská kolleji jesuitské celý prostor mezi německým kostelem sv. Jiří a branou Kouřimskou ležící. (Schmidl III. p. 608, 765, 858, 859, 860, 1098 ; IV. 1, pag. 376.)

Seminariu při kolleji kutnohorské zřízenému v Hrádku nad Páchem, který r. 1626. obci kutnohorské byl odňat a Jesuitům postoupen, odkázala r. 1640. paní Žofie z Tulichova veškeré jmění své. (Schmidl IV. 694.) Témuž semináři odkázal r. 1658. Jan Kamberský z Kamberka a v Hoře Kutné 1000 kop míš. (D. Z. kvat. 261. Q. 27.) — Potom r. 1737. založil Josef František hrabě z Schönfeldu fundaci na vychování tří šlechtických studujících v semináři kutnohorském, vykázav k tomu 6000 zl. na statku Seči pojištěných. (D. Z. kvat. 472, D. 7.)

Ke kolleji kutnohorské přivtělena byla jesuitská *residence jenikovská*, kterou 21. března r. 1657. listem nadačním založila paní Maria Majdalena Juliana, vdova po Martinovi Maximilianu sv. p. z Golče, roz. Opsinnigova, řečená Roe, na statku

svém Jeníkově a darovala této residenci: kapli S. Domus-Lauretana řečenou s příslušenstvím; nové stavení proti této kapli ležící k obývání pro pět patres Soc. J. a jednoho fratera i s kaplí sv. Františka při témž stavení se nacházející; spálené místo a pustý grunt, na konci městečka Jeníkova proti hospodě ležící, s poli, lesy, lukami a vším příslušenstvím k vystavění dvorce ode všech poplatků osvobozeného; kus pole za residencí ležící na 140 kroků dlouhé; statek Žandov s dvorem poplužním, ves Rašovice s dvorem poplužním a ves Lhotu Žandovu s poddanými, lesy, rybníky, mlýny a vším příslušenstvím. K tomu vykázala k vydržování této residence každoročně na 100 vozů dříví k palivu z lesů svých, pak jistinu 10.000 zl. rýn. za židy pražskými, kterou Jesuité jinde uložiti měli na věčné úroky, z nichž také povinni byli o slavnostech a poutích v Jeníkově studenty a hudebníky z Kutné Hory častovati a každému z nich po 1 zlatém neb po půl zlatém dávatí. Z této jistiny a úroků z ní zadržaných postoupila zakladatelkyně 4000 zlatých k vystavění kolleje kutnohorské a 1000 zl. na vydržování chudých studujících v semináři kutnohorském. (D. Z. kvat. 261, P. 10 & Q. 1.) Mimo to náležela residenci a kapli její jistina 2300 zl. rýn. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Dle fundace vytčené uvedeni byli Jesuité residence jeníkovské i na místě kolleje kutnohorské r. 1657. do statku Žandova, který pak r. 1689. s cís. povolením ze dne 4. listop. t. r. prodali Janovi Fridrichovi hraběti z Trautmannsdorfu za 16.000 zl. rýn. a 200 zl. klíčného. (D. Z. kvat. 113, L. 22, & kvat. 468, Č. 2.) Za to dostala residence od sv. p. z Golče statek Spitice a Sirakovice, který po zrušení řádu k fondu studijnímu byl potažen a r. 1774. za 54.482 zl. 55 kr. odhadnutý postoupen k rozkazu cís. Marie Terezie nejvyššímu kancléři hraběti Leopoldovi Krakovskému z Kolovrat, jenž jej k panství jeníkovskému přivtělil. (Arch. míst. F. II. 87. — D. Z. 978, H. 19.)

K statkům, jichž kollej kutnohorská nabyla, náležely:

1. Statky obci kutnohorské konfiskované, totiž: statek *Křesetice*, tvrz a ves K. s dvorem poplužním, ves Perštejnec se zámkem pustým, vsi Chrást a Krupá s příslušenstvím, tvrz Bykáneč (Bykán) s dvorem poplužním a dvůr ve vsi Týništích.

s lesy a rybníky: pak vesnice *Bahno* a *Krasoňovičky* (Krasoňovice) s dílem vsi Černíny, též ves *Neškaredice* s vinicemi a rybníky, ves *Předbořice* a 4 dvory kmetců ve vsi Černínách, dvůr kmetců ve vsi *Puchři*, ves *Šetějovice* a dvůr svobodný, řečený Veliký na Rybném trhu v městě Hoře Kutné ležící. Tyto statky postoupeny a darovány byly v summě odhadní 37.692 kop míš. od císaře Jesuitům u sv. Klimenta v Praze k založení a nadání kolleje kutnohorské vedle cís. resolucí ze dne 17. prosince 1629, 2. srpna a 16. října 1630 a dle nadační listiny ze dne 18. dubna 1633. (D. Z. kvat. 144, C. 17. & 466, V. 23.) Z těchto statků prodala kollej kutnohorská s král. povolením r. 1657. ves *Šetějovice* s krčmou výsadní a vším příslušenstvím regentu statkův arcibiskupských Jiřímu Františkovi Milčovskému z Braunberka na Březině a Dolních Kralovicích za 1408 kop míš. (D. Z. kvat. 312, C. 22. a 25.)

2. Statek manský *Paběnice* (kr. Čásl. dom. Křesetické), po smrti Petra Lukaveckého z Lukavce r. 1625. na krále připadlý, který za 6066 kop. míš. odhadnutý vedle návrhu presidenta král. komory Viléma z Vřesovic král. resolucí ze dne 2. září a 16. října 1630 k fundaci kolleje kutnohorské za dědictví svobodné darem byl postoupen. (D. dvor. 53, fol. 96 & D. Z. kvat. 144, C. 17.) Tento statek připojili Jesuité k panství Křesetickému.

3. Statek *Žišov* (Žižov, kr. Čásl.), tvrz a ves Žišov s dvorem poplužním, ovčínem, 2 mlýny s pilou, krčmou výsadní, s podacím kostelním, s lesy, rybníkem řečeným Veliký; též ves *Mitrov* celou s krčmou výsadní a ves *Malejovice* s podacím kostelním, krčmou výsadní a vším příslušenstvím, daroval r. 1628. Vilém z Vřesovic a z Doubravské Hory, jemuž týž statek pro summu 8000 kop míš. a úroky zadržalé byl zapsán, Jesuitům kolleje na Hoře Kutné, jimž pak statek ten pro dotčenou summu na něm pojištěnou hrabě Heralt Václav Libšteinský z Kolovrat postoupil. (D. Z. kvat. 96, B. 4. & 466, V. 15.)

4. Statek *Pucheř* (dom. Křesetické) sídlo a dvůr poplužní, po Jetřichovi Šlechtínovi ze Sezemic k manství a lénu odsouzeném pozůstalý, postoupen byl cís. resolucí ze dne 16. července r. 1631. v summě odhadní 1892 kop míš. Jesuitům kolleje v Hoře Kutné k pravému právu dědičnému a zpupnému proti

zaplacení dluhů na něm zdělaných. (D. Z. kvat. 144, G. 5.) Statek ten Jesuité připojili k panství Křesetickému.

5. Statek *Přítoky*, tvrz Přítoky s dvorem, ovčínem, dědinami, rolími, lukami a krčmou výsadní pustou, též ves *Bylany* s krčmou výsadní, 2 mlýny a jiným příslušenstvím i se svršky a nábytky, koupila kollej kutnohorská r. 1631. od Albrechta Libšteinského z Kolovrat za 10.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 393, J. 12.)

6. Statek *Kraseňovice* (Krasoňovice), ves s dvorem poplužním, a ves *Želivec* s krčmou, mlýnem, vším příslušenstvím a všemi svršky, který r. 1650. odkázal Rudolf Václav Střela z Rokyc k vyučování a vychování chudých studentů v semináři sv. Barbory při kolleji kutnohorské. (D. Z. kvat. 151, H. 1 & 112, E. 26.) Tento statek Jesuité prodali r. 1669. Vítovi z Nattermanu na Zruči, kr. španěl. plukovníkovi, za 3400 zl. rýn. (D. Z. kvat. 318, Q. 22.)

7. *Dva kusy rolí* pod vrchem Kuklíkem ležící, které kollej kutnohorská směnou obdržela r. 1710. od Františka Karla Fati-gata, souseda, horníka a staršího radního na Hoře Kutné, jemuž za to postoupila kus rolí za Kolínskou branou ležící a 18 koreů výsevku pšeničného v sobě obsahující. (D. Z. kvat. 414, H. 12.)

8. Statek *Oumonín* (Úmonín, kr. Čásl.) a *Mezholezy* (Mezholes), který r. 1738. od panství Malešovského, věřitelům hraběte Jachyma z Bredau odevzdaného, vykázán byl k zaplacení pohledanosti 122.993 zl. 47 kr. Jesuitům provincie české náležející a postoupen kolleji kutnohorské. (D. Z. kvat. 241, C. 6 & 510, M. 2.) Od toho statku prodal rektor kolleje kutnohorské a residence jeníkovské r. 1755. ves Mezholezy se 7 sedláky, hospodou a kovárnou panskou hraběti Lotharovi Františkovi z Osteina k ruce sirotků po hraběti Henrichovi Karlovi z Osteina za 7500 zl. rýn. (D. Z. kvat. 592, B. 27.)

Po zrušení řádu jesuitského připadly statky bývalé kolleji kutnohorské náležející, totiž panství Křesetice a statky k němu připojené Paběnice, Žišov a Mitrov, Puchěř, Přítoky s Bylany a Oumonín, českému fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1774. za 580.828 zl. rýn. odhadnuty a teprve r. 1824. dne 23. října prodány byly Janovi Františkovi Svobodovi za 129.000 zl. stříbra. (D. Z. kvat. 735, K. 24 a 28 & kvat. 369, K. 19.) R. 1826. odhadnuty byly právně dotčené statky za 293.341 zl. 40 kr. stříbra. (D. Z. kvat. 1058, C. 28.)

Veškeré jmění kolleje kutnohorské a residence jeníkovské obnášelo na statech a jistinách 204.483 zl., nepočítajíc v to budovu kolleje, k účelům vojenským postoupenou.

Jmění bývalého seminaria sv. Barbory při kolleji kutnohorské vynášelo úhrnem 27.586 zl., totiž jistin 19.457 zl., zadržovaných peněz 104 zl., mlýn se zahradou a domem odhadnutý za 2025 zl. a dvůr Mezoles (Mezholezy) odhadnuty za 6000 zl. Z tohoto jmění zbylo po srážce dluhů 1713 zl. k ruce fondu nadačního 25.873 zl.

IX. Kollej v Hradci Králové a residence košumberská na Chlumku.

Tato kollej jezuitská založena byla od Fridricha staršího sv. p. z Opperstorfu, který kšaftem svým ze dne 16. října r. 1629. statek Žampach s veškerým jměním svým (od něhož vlastní bratr jeho Otto z Opperstorfu z Dubu, Fridšteina, na Častalovicích, Týništi a Ledcké, nařízený kommissař nad reformací v kraji Hradeckém, upustil) odkázal a dal řádu Societatis Jesu k noviciátu a kolleji téhož řádu na Novém městě pražském, pakliby ten noviciát časem svým hodnou fundací opatřen byl, tehda ke kolleji města Králové Hradce, pokudž by se tam někdy založila. (D. Z. kvat. 144, B. 5.)

V Žampachu pak zřízeno bylo sídlo jezuitské, které z duchodů téhož statku kolleji novoměstské 400 zl. rýn. ročně až do r. 1633. odvádělo; potom když se kolleji v Novém městě pražském jiných stálých příjmů dostalo, postoupen byl statek Žampach r. 1633. s povolením generála řádu jezuitského k založení kolleje královéhradecké. Avšak teprve 20. července r. 1636. Jesuité uvedeni byli vedle král. nařízení s povolením královny Eleonory přičiněním p. Adama Kravarského a P. Larmoraina po dlouhém vyjednávání s obcí od král. kommissaře hraběte z Opperstorfu do Hradce Králové, kde k sídlu jejich na velkém náměstí postoupeno bylo devět domů měšťanům náležejících, na polo zpustlých, z nichž hned šest bylo koupeno a z těch tři k obývání pro 5 členů Soc. Jesu a pro první školy upraveno, ostatní pak tři domy přikoupeny teprv po dvou letech. Toto nové sídlo jezuitské, jehož superiorem byl P. Adam Kravarský, otevřeno bylo 31. července r. 1636. a potom r. 1646.

mezi kolleje vřaděno. K vystavění kolleje vynaloženo bylo jmění od zakladatele Fridricha z Opperštorfu Jesuitům odkázané, pak 2000 kop míš., které r. 1646. Maximilian z Černovic i s úroky od r. 1628. zadržalými k témuž účelu odkázal. K rozšíření kolleje daroval r. 1653. děkan pardubický Šimon Vojžnišovský kšaftem svým všecko jmění své, za kteréž koupili Jesuité rozsáhlé stavení k obývání pohodlnější, domy pak, které až na ten čas obývali, a jiné čtyry domy ustanovili za staveniště k novému kostelu, k němuž r. 1654. základ byl položen. Na stavbu tohoto kostela při kolleji královéhradecké dána byla s povolením arcibiskupa pražského a rektora kolleje pražské u sv. Klimenta summa peněz, která dle kšaftu Kašpara svob. pána z Grambe na vystavění nového chrámu v Kostelci nad Orlicí od jeho dědiců vynaložena býti měla, totiž 15.000 zl. rýn., jichž polovici Jesuité u sv. Klimenta v Praze, jímž Grambe statek Kostelec odkázal, druhou pak polovici dědicové Grambovi dle porovnání r. 1647. učiněného kolleji královéhradecké r. 1653. vyplatili. Za to převzala kollej hradecká při novém kostele svém vydržování kaplana, který při chrámě kosteleckém ustanoven býti měl. (Schmidl, Hist. Soc. J. IV. 1, p. 26, 276, 746 & IV. 2. pag. 870.) Jistina tohoto kostela 2000 zl. připadla po zrušení kolleje fondu náboženskému. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

K statkům, jichž jesuitská kollej královéhradecká nabyla, náležely :

1. Statek *Žampach* (kr. Hrad.), zámek Žampach s hradem Chudobou při něm, s dvorem poplužním pod týmž zámkem, městečko řečené Budy, domy šenkovní a dvory kmetců s platy, vsi Hnátnice, Hlavná, Hejnice, Dluhoňovice a Písečná, s krčmami výsadními, mlýny, clem, pivovárem, řekou Orlicí, potoky, rybníky a jiným příslušenstvím, jak to r. 1627. Fridrich starší sv. p. z Opperštorfu od Jana Votíka Bukovského z Hustiřan za 24.091 kop 35. gr. m. koupil a r. 1629. Jesuitům odkázal. (D. Z. kvat. 142, P 16 & 144, B. 5.) Po zrušení řádu připadl statek Žampach vídeňskému fondu studijnímu, k jehož ruce od c. k. kommisie k prodání českých statků státních nařizené r. 1814. prodán byl za 115.655 zl. 30 kr. v bankocetlích neb 66.088 zl. 51 kr. (víd. čísla (26.435 zl. stř.) Františkovi Antonínu Wünschovi, obchodníku v Kaiserswalde a měšťanu pražskému. (D. Z. kvat. 735, K. 24 a 28 & kvat. 903, O. 14.)

2. *Dvůr svobodný*, někdy *Farandovský* a jinak *Košállovský* řečený, *ve vsi Světi ležící*, s poli, lukami a vším příslušenstvím, koupila r. 1644. kollej královéhradecká a přikoupila k témuž dvoru, r. 1666. od šosu královéhradeckého vybavenému a k deskám zemským patřícímu, dva kusy rolí, Rážovské někdy Kyndlovské pod 28 koreů a Smetankovské pod 7 koreů s paloučkem, deskami zemskými se řídící. Tento dvůr se vším příslušenstvím prodali Jesuité r. 1684 Arnoštovi Maximiliánu Hozlaurovi z Hozlau za 1.800 zl. rýn. (D. Z. kvat. 397, L. 27.)

3. Statek *Vesce* (kr. Hradec.) koupila kollej královéhradecká r. 1660. od jesuitů kolleje pražské u sv. Klimenta za 3500 zl. rýn. a prodala jej se statečkem *Posadov* řečeným s hospodou a chalupami, poli, lesy, rybníky a jiným příslušenstvím r. 1684. Jesuitům u sv. Anny ve Vídni za 10.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 399, M. 17 a 29.)

4. *Dvůr lenní Plotiště* (kr. Hradec.) s krčmou výsadní a vším příslušenstvím koupila kollej královéhradecká r. 1677. od Jesuitů kolleje jičínské za 7.000 zl. rýn. Dvůr ten r. 1698. císařskou resolucí kolleji z manství za dědictví zpupné byl propuštěn. (D. Z. kvat. 468, F. 4.) Po zrušení řádu připadl českému fondu studijnímu, k jehož ruce se statky následujícími byl prodán.

5. Statky *Popovice*, *Rosnice* a *Přím*, do nichž Jesuité kolleje královéhradecké k pravému právu dědičnému dne 20. září 1677 byli uvedeni dle kšaftu Rudolfa Ferdinanda z Vnoře ze dne 30. července r. 1677., kterým ustanoveni byli univerzálními dědici s tou však výminkou, aby od této pozůstalosti nic neprodali ani nesměnili, pak aby při kostele ve vsi Probluzi vše, co při něm od dřeva stavěno, zbořili a od cihel vystavěli, též aby třem sestrám odkazatelovým, paní Barboře Kateřině z Vlkanova, paní Francelině Veronice Krajšťánové a paní Benigně Felicit. Rauffové po 300 zl. rýn. jim odkázaných vyplatili. Jesuité však dotčeným sestrám z dobré vůle dali po 600 zl. rýn.; vdově pak po odkazateli pozůstalé Alžbětě Františce rozené Zárubové z Hustiřan, uvolili se zaplatiti nejenom věno s obvěněním jí od manžela v summě 5500 zl. vykázané, nýbrž i 2500 zl. za jiné její pohledalosti (D. Z. kvat. 116, B. 6; 265, Q. 13 & 393, E. 30.)

Z těchto statků vynášel r. 1771. roční příjem kolleje

13.912 zl. a úroků z jistin 88 zl., úhrnem 14.000 zl., z nichž na zaplacení potřeb a úroků z dluhů 51.541 zl., způsobených válkou pruskou a vyhořením kolleje požárem od kozáků založeným, počítáno 6350 zl., takže zbylo 7650 zl. k vydržování 25 kněží po 300 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Po zrušení řádu připadly statky Přím, Popovice a Rosnice českému fondu studijnímu, k jehož ruce s dvorem Plotiště řečeným r. 1774. za 284.726 zl. odhadnuty a potom s dvorem Černůtky r. 1774. za 3495 zl. odhadnutým, r. 1809. prodány byly za 166.525 zl. Václavu Klementovi a Václavu Slivenskému, od nichž je r. 1811. koupil Jan Riedl za 200.000 zl. (D. Z. kvat. 919, C. 11 & 992, B. 9. — Arch. místodrž. F. II. 87.)

Kolleji královéhradecké přivtělena byla jesuitská *residence košumberská* na vrchu Velkém Chlumku, kterou Marie Maximiliana Eva Teresie Hieserlová, roz. hraběnka ze Žďáru (Saar), listem daným 25. října r. 1678. založila pro 4 kněze Soc. Jesu z kolleje královéhradecké, vykáavši r. 1683. summu 19.000 zl. rýn. na statecích svých pojištěnou, z níž k vydržování Jesuitů v residenci dotčené 13.000 zl., k vydržování hudebníků 5000 zl. a k vydržování školy 1000 zl. ustanovila. Na místě vyťčené summy postoupila Hieserlová listem ze dne 22. září r. 1684. k ruce jesuitské residence na Chlumku část panství Košumberského, totiž: městečko Luži s panskou hospodou, s panským mlýnem Podolským a pilou, 4 mlýny poplatnými a svobodným prodejem piva v témž městečku; též vsi celé Voletice s rybníčkem Koutským, Zděslav (Zdislav) s rybníčkem tamějším a rybníkem Hadinec řečeným, Štěnice (Štěnec), Srbeč (Srbce) a s dílem vsi Hluboké a jejím lesem, s krčmami v týchž vesnicích se nacházejícími; k tomu též zámek Košumberk s dvorem poplužním, ovčínem, sýpkou, pivovárem, vinopalnou a zahradou; pak dvůr poplužní Domanice, s nábytky a svršky, dobyt看em, obilím i se vším jiným příslušenstvím. Z tohoto statku povinna byla residence na Chlumku semináři sv. Václava jesuitské kolleje v Hradci Králové k vydržování studujících hudby znalých vydatí a složití 10.000 zl., z nichž Hieserlová po čas svého živobytí sobě vyhradila užívání úroků 6°/_o. Za to uloženo za povinnost dotčeným studujícím za zakladatelku se modliti, při službách Božích hudbu provozovati a jednou za rok buď na Navštívení nebo

Narození Panny Marie v processí s hudebními nástroji na Chlumek putovati. Naproti tomu Jesuité měli zakladatele navrátiti dvůr a ves Roubovice (Hrubovice), dle fundace první z r. 1678. jim k residenci postoupenou, aneb kdyby k tomu nebylo od krále svoleno, jí nebo dědicům jejím 7000 zl. rýn. zaplatiti. Též měli Jesuité residenci jim vystavěnou i s kaplí jim darovanou v dobrém stavu udržovati a k tomu věž s velkým zvonem zříditi. Kollaturu však a půl vsi Bělé residenci dle fundace první z r. 1678. postoupenou ponechala zakladatelka téže residenci a postoupila Jesuitům též kollatury na celém panství Košumberském a Domanickém. Tuto fundaci změněnou potvrdil císař Leopold dne 19. července r. 1685. a svolil zároveň k tomu, aby dvůr a ves Roubovice zakladatele byly navráceny. (D. Z. kvat. 466, S. 2 & 467, D. 4 a E. 25.) Dle listu přiznávajícího měla residence r. 1771. mimo statky vytčené též dvůr poplužní v Hluboké, pak dům v Lůži s pozemky na 60 korců v ceně 758 zl. 20 kr., který jí odkázal František Hořecký. Naproti tomu měla residence 12.668 zl. dluhů. (Arch. místodrž. F. II. 87.) Po zrušení řádu připadly statky bývalé residence na Chlumku, Košumberk a Domanice, k fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1774. za 195.892 zl. odhadnuty a teprve r. 1821. prodány byly za 104.000 zl. Leopoldovi sv. p. de Laing, od něhož je koupil r. 1826. kníže Karel Alexandr z Thurnu a Taxis za 100.000 zl. říšsk. čísla neb 83.333 zl. 20 kr. stříbra. (D. Z. kvat. 735, K. 24 a 28; kvat. 1140, A. 15 a 18.) Jistina 10.000 zl. ze statku Košumberského semináře sv. Václava kolleje královéhradecké odevzdaná připadla fondu nadačnímu pro studenty a zřízeno jest z ní 9 nadání po 82 zl. pro studující gymnasia královéhradeckého. — Jistina kostela P. Marie 1.800 zl. připadal fondu náboženskému. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Jmění bývalého semináře kolleje královéhradecké, fondu nadačnímu připadlé, vynášelo 21.966 zl. 43 kr., totiž jistin 21.536 zl. a zadržaných peněz 430 zl. 43 kr.

Ke kolleji královéhradecké náležela též *fundace pro stálého missionáře Soc. Jesu*, kterou r. 1748. dne 31. října založil Antonín Mladota ze Solopisk s manželkou svou Barborou Františkou, roz. z Golče, na statku svém řeč. Skalka (kr. Hradec.), vykážav k tomu na témž statku jistinu 6000 zl. rýn., z nichž úrok 5%

totiž 300 zl. každého čtvrt léta po 75 zl. témuž missionáři vydáván býti měl. (D. Z. kvat. 474, E. 17.)

Věškero jmění kolleje královéhradecké a residence na Chlumku s fundací pro stálého missionáře na statku Skalce vynášelo po srážce dluhů 64.209 zl. v jedné summě 252.309 zl. jistin, nepočítajíc v to budovy kolleje. Z tohoto jmění připadlo fondu náboženskému 9.800 zl., 10.000 zl. fondu nadačním, 26.435 zl. fondu stud. vídeňskému a ostatek českému fondu studijnímu.

X. Kollej v Chebě.

K založení této kolleje přislíbil Henrich hrabě Šlik r. 1628. Jesuitům summu 50.000 zl., kterou však k účelu tomu po čas svého živobytí neodvedl, nýbrž k vydržování členů Soc. Jesu, kteří již r. 1628. nové sídlo své v Chebě zaujali, ročně jenom jistou summu peněz vykázal. Teprve kšaftem svým 19. července r. 1649. ustanovil zakladatel kolleje, aby jeho syn a dědic František Arnošt dotčenou summu z celé pozůstalosti Jesuitům co nejdříve vyplatil. (D. Z. kvat. 149, Q. 26.) A tak teprve r. 1650. po smrti Henricha Šlika jesuitské sídlo v Chebě po 22 letech od svého založení s povolením generála řádu jesuitského Piccolominiho vřaděno bylo mezi kollegia jesuitská. Summu pak nadační 50.000 zl. uvolil se hrabě František Arnošt Šlik v pěti ročních lhůtách od r. 1655.-6. až do r. 1660. po 10.000 zl. zapraviti, a mimo to na vydržování kolleje od r. 1656. až do r. 1659. ročně 600 zl. rýn. dávatí přislíbil. (D. Z. kvat. 310, G. 9.) Když však pro neplacení fundace ve lhůtách vytčených rektor kolleje chebské r. 1663. do statků hraběte Šlika k ruce kolleje byl zveden, učinil hrabě Šlik s rektorem r. 1663. nové porovnání, dle něhož na úplné zapravení celé fundace k ruce kolleje chebské summu 30.000 zl. odvedl. (D. Z. kvat. 315, D. 11.)

Mimo fundaci vytčenou obdržela kollej chebská darem od bratří Jana Ondřeje a Jana Adama Marstadů, členů Soc. Jesu, zahradu (pole) před branou hradu ležící, která jí r. 1650. byla postoupena. K rozšíření a vystavění kolleje daroval Jesuitům r. 1651. generál Melchior hrabě z Hatzfeldu dva domy, po emigrantu chebském Janu Křištofu Tannerovi konfiskované a jemu r. 1633. postoupené, jakož i stateček Reichersdorf, který

však od Jesuitů dědicům Tannerovým proti zaplacení 2000 zl. rýn. byl postoupen. (Schmidl, Hist. Soc. Jes. IV./2. pag. 621.)

K statkům kolleje chebské náležely:

1. Statek *Kinsberg Starý* (Alt-Kinsberg, kr. Cheb.), který Jesuité r. 1658. od bratří z Schönfeldu a Ottengrünü za 17.750 zl. koupili. Po zrušení řádu připadl ten statek českému fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1774. za 66.096 zl. odhadnut a teprve r. 1824. prodán byl měšťanu pražskému Janu Nonnerovi za 54.605 zl. (D. Z. kvat. 735, F. 8 a K. 28 — Egerer Ritterschaftsquatern No X. fol. 24.) Jistiny loretánské kaple v Kinsbergu 2600 zl. obdržel fond náboženský. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

2. Statek *Podmokle* (kr. Plzeň.) — tvrz a ves Podmokle s dvorem poplužním, pivovárem, ovčínem, rybníky, lesy, vsi Ouněšov (Úněšov, Anneschau) a Byňoves, též dílem vsi Košetice, Klenovice a Nebřeň (Nebřemov) s 4 krčmami výsadními a vším příslušenstvím — který kollej chebská r. 1660. od paní Marie Františky hraběnky Vřesovcové, roz. hraběnky z Vrtby, za 16.000 zl. rýn. koupila, potom však r. 1667. s cís. povolením ze dne 14. května t. r. rytíři Janu Bapt. Morákovi z Morenfelsu na Malesicích za 18.000 zl. rýn. prodala. (D. Z. kvat. 313, A. 8 & 317, A. 7.)

3. Statek *Miltigau s Deschau* (Teschau, Těšov), *Krottensee* a *Schönficht* (kr. Cheb.) s mlýny, papírnou a vším příslušenstvím, který kollej chebská r. 1756. od rytíře Liebmannu Kazimíra Beusta koupila za 62.000 zl. rýn., z kteréž summy jí poraženo bylo 10.974 zl. na témž statku Jesuitům pojištěných. (D. Z. kvat. 592, F. 22.) Po zrušení řádu připadl ten statek českému fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1774. za 80.694 zl. odhadnut a r. 1801. prodán byl Františkovi Jířímu Karlovi hraběti Metternichovi z Winneburga a Beilsteina za 73.850 zl. 30 kr. (ačkoliv za 119.918 zl. 22 kr. byl odhadnut) a potom postoupen l. 1802. Klementovi Václ. Lotharovi, hraběti Metternichovi za 200.000 zl. (D. Z. kvat. 735, K. 24 a 28; kvat. 587, J. 25 & kvat. 839, A. 1.)

Veškero jmění bývalé kolleje chebské vynášelo 131.115 zl., nepočítajíc v to budovy kolleje. Dle listu příznávajícího měla tato kollej r. 1771. ročních příjmů 6758 zl., z nichž na zaplacení úroků z dluhů (59.719 zl. rýn.) počítáno 2388 zl. 22 kr., takže zbylo jenom 4369 zl. 38 kr. k vydržování 20 kněží. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

XI. Kollej v Litoměřicích.

Tuto kollej založil císař r. 1630. k naléhání P. Lammormaina, aby pomocí Jesuitů tvrdošijnost nekatolíků litoměřických byla zlomena. K fundaci této kolleje daroval císař listem daným 14. září r. 1630. Jesuitům onu část panství Ouštěckého (Auscha), kterou Jan hrabě z Merode po odsouzeném Mikulášovi z Gerštorfu r. 1622. za 22.000 kop míš. koupil a císaři r. 1630. postoupil za 50.000 zl., v kteréž summě hraběti z Merode od císaře listem ze dne 28. srpna 1630 statky Rheinstein (neb Regenstein) a Blankenburg, ve vévodství Brunšvicém od Waldšteina konfiskované, zástavou k užívání byly dány.

Tato polovice panství Ouštěckého — totiž polovice města Ouště s polovicí podací kostelního, s dvorem poplužním na předměstí, lesy, rybníky, 4 mlýny, pak vesnice Zimoř (díl), Ostré, Muckov, Vysoké, Habřina (díl), Lukov (díl), Kostelec s podacím kostelním, po jedné chalupě ve vsích Rüngel (snad Raj, Rein) a Schönborn, též městys Levín (díl) s krčmou výsadní a vším příslušenstvím — odevzdána byla od císař. kommissarů k tomu nařízených, Pavla hraběte Michny z Vacinova, Petra Oulíka z Třebenic a probošta kapitoly litoměřické Tiburciho Kotvy, 19. října r. 1630. rektoru kolleje pražské u sv. Klimenta P. Stredoniovi k správě pro novou kollej litoměřickou, kteréž císař také daroval šest domů v Litoměřicích, pozůstalých po měšťanech pro náboženství odešlých, též kostelíček Zvěstování Panně Marii, školy nekatolické, pak dvě zahrady před Dlouhou branou ležící a tři dvory ve vsi Mlíkojedech s větší částí ostrova v Labi, po emigrantu Mag. Pavlovi Stránském pozůstalé a konfiskované. (Schmidl, Hist. III. 1027. — Arch. místodržit. C. 215, C. $\frac{1}{10}$ a L. 7. — D. Z. kvat. 392, N. 19.)

K vydržování Jesuitů do nového sídla litoměřického 25. března r. 1641. příšlých odváděti měl rektor kolleje pražské ze statku Ouštěckého, r. 1633. za 37.000 zl. odhadnutého, ročně úroků 2940 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.) Z domů však, od císaře kolleji litoměřické vykázaných, teprv r. 1637. odevzdanc bylo jesuitské residenci od obce litoměřické po dlouhém se zdráhání pět domů k ubytování 7 členů tam se nacházejících a pro čtvero škol již zařízených. — R. 1643. v měsíci lednu

jesuitská residence litoměřická, kteréž r. 1641. statek Ouštěcký k fundaci byl odevzdán, vřaděna byla od generála Soc. Jesu Mutia mezi kollegia. — R. 1645. obdržela kollej litoměřická směnou za část gruntu Ouštěckého postoupenou kolleji pražské u sv. Klimenta od této kolleje vinici, řečenou »Mazaná« u Litoměřic ležící, kterou Rafael Mnišovský kolleji pražské r. 1644. odkázal. (D. Z. kvat. 145, L. 25.) — Téhož roku postoupila kolleji litoměřické vdova Jelínková polovici vinice v Újezdě ležící jakožto podíl syna svého, člena Soc. Jesu; druhá pak část té vinice připadla r. 1649. téže kolleji. — R. 1647. postoupil probošt kapitoly litoměřické Maximilian Rudolf ze Šleinic vinici svou, Homolka řečenou, kolleji k užívání na dvacet let. Mimo to získala kollej k třem dvorům v Mlíkojedech, za kteréž téhož léta obci litoměřické zadržalou cenu kupní zaplatila, ještě dvůr čtvrtý řečený Hradištský (Hradištko). — R. 1652. vystavěli si Jesuité dům letní o dvou patrech na ostrově kolleji náležejícím. — R. 1653. postoupeno bylo od obce litoměřické kolleji rozsáhlé a úrodné pole za to, že Jesuité převzali správu kostela sv. Martina na blízku statku jejich Mlíkojed stojícího. (Schmidl IV. 2. pag. 5, 190, 336, 800 a 872.)

R. 1675. postoupila kollej litoměřická polovici statku Ouštěckého, k fundaci její náležející, kolleji pražské u sv. Klimenta za 49.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 392, N. 19.)

R. 1771. vynášel příjem roční kolleje litoměřické dle listu přiznávajícího 5100 zl. 20 $\frac{1}{2}$ kr. (úroků z jistin 458 zl. 30 kr. a důchodů ze statků 4641 zl. 50 $\frac{1}{2}$ kr.), z čehož placeny byly úroky z dluhů 17.818 zl. 56 kr. a udržováno 17 kněží. Po srážce dluhů páčilo se tedy jmění kolleje na 84.182 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Vytčené jmění kolleje litoměřické připadlo po zrušení řádu jesuitského českému fondu studijnímu; jmění bývalého semináře při téže kolleji, vynášející 10.169 zl. na jistinách, fondu nadačního pro studenty, a jistina kostela P. Marie 50 zl. fondu náboženskému.

XII. Kollej v Klatovech.

K založení kolleje této daroval r. 1635. císař. plukovník Don Martin de Hoeff-Huerta na přímluvu Adaueta Jeníška

z Újezda ze statků, které po někdejším cís. rychtáři Danieli Korálkovi z Těšína od král. komory v pokutě byly ujaty a Huertovi postoupeny, dva domy v Klatovech na náměstí ležící a za 2000 kop míš. odhadnuté. (Arch. místodržít. C. 215, K. 20.) Mimo to zavázalo se 14 šlechticů kraje Plzeňského a Pracheňského, mezi nimi hrabě Vilém z Klenového, listem daným 1. listopadu r. 1635. provinciálu Kirchnerovi, že Jesuity v Klatovech tak dlouho budou vydržovati, dokud by se jim nedostávalo příjmů stálých. (Schmidl, Hist. Soc. Jes. IV. 220 & 272.) K žádosti těchto šlechticů nařízeno bylo cís. listem ze dne 12. února r. 1636. radě města Klatov, aby Jesuity do obce své přijala, což se také 12. března t. r. stalo, takže již 15. dubna r. 1636. Jesuité otevřeli školy, v jednom z dotčených dvou domů nákladem 2000 zl. od šlechty k tomu darovaných umístěné, při nichž i seminář pro 8 chudých studentů přičiněním jesuity Alberta Chanovského byl zařízen.

Prvních důchodů stálých nabylo toto nové sídlo Jesuitů tím, že od Dona Huerty ostatní statky po Korálkovi konfiskované a jemu k užívání postoupené — totiž 5 dvorů při městě Klatovech, 2 stodoly se zahradou, 2 spáleniště s 3 zahradami, 4 rybníky, dědiny na 421 korců výsevků, 14 luk a 7 chmelnic — s cís. povolením ze dne 31. ledna a 26. února r. 1637. za 10.000 kop míš. koupilo, dostavší k tomu účelu darem summu vytčenou od Marka Sallera, děkana blatenského. (Arch. míst. C. 215, K. 20. — Schmidl IV. 275.)

Tyto důchody brzy potom značně byly rozmnoženy mnohými dary. Tak odkázal Václav Heracleus sv. p. z Kumburku a Bliživa kšaftem svým ze dne 6. května r. 1637. na přimluvu Adaucta Jeniška z Újezda a opětované prosby P. Chanovského kolleji klatovské 16.000 kop míš., za Vilémem hrabětem z Klenového pojištěných, z jichž úroků, ročních 960 kop míš., ustanovil 700 kop na vychování Jesuitů kolleje klatovské, 100 kop k domu professnímu v Menším městě pražském, 100 kop na jednoho neb dva mistry, kteříž by mládež v české i německé řeči dobrému písmu a pěkným literám psátí i zpěvu a hudbě učili, a ostatních 60 kop lidem chudým a potřebným. K tomu vykázal kolleji klatovské ještě jistinu 3000 kop míš., kterou měl za Jiřím Malovcem z Chejnova a Winterberka, i s úroky zadržalými. (D. Z. kvat. 145, M. 7 a 16.)

Takto nabyvši jesuitské sídlo klatovské stálých příjmů, r. 1642. v měsíci květnu mezi kollegia provincie české bylo vřaděno. Téhož roku odkázal hrabě Vilém z Klenového a z Janovic kolleji klatovské 1000 zl. rýn., potom r. 1653. odstoupili Karel a Jaroslav z Dobrše k rozšíření kolleje polovici domu svého v Klatovech. (Schmidl IV. 748, 747 a 876.)

R. 1651. odkázala vdova Lucie Otilie Libšteinská z Kolovrat, [roz. hraběnka z Martinic, k fundaci kolleje klatovské 50.000 zl. s tou výminkou, aby ji Jesuité za zakladatelku této kolleje přijali. Na fundaci tuto, kterou bratr a universální dědic dotčené hraběnky Kolovratové, Jiří Adam Bořita z Martinic, 10.000 zl. rozmnožil, vyplaceno bylo od téhož Martinice dne 2. července r. 1651. kolleji klatovské 36.309 zl. 44 kr., 3 dn. (D. Z. kvat. 150, L. 10.) Mimo to přikázáno bylo na fundaci tuto z jistiny, kterou dotčená Lucie z Kolovrat za Bernardem Ignácem hrabětem z Martinic měla, 2000 zl., kterážto summa i s úroky r. 1665 kolleji byla vyplacena. (D. Z. kvat. 99, A. 16.) K tomu zapláceno bylo r. 1666. též 8000 zl., Křištofovi Ferdinandovi z Lobkovic r. 1651. půjčených a na statku Libčovsi pojištěných; pak 2500 zl. Františkovi Vilému Popelovi z Lobkovic půjčených a na statku Neudorfu pojištěných. (D. Z. kvat. 99. O. 28 & 30.) — Část fundace vytčené kolleje vynaložila r. 1652. na stavbu chrámu svého. (Schmidl IV. 815.)

R. 1670. připadlo kolleji klatovské 1000 zl. rýn. z podílu 3000 zl. Petru z Běšin, řeholníku Societatis Jesu, od otce jeho Viléma Alexandra z Běšin vykázaného. (D. Z. kvat. 390, N. 20.)

K statkům, jichž kolleje klatovská nabyla, náležely:

1. Dvůr poplužní svobodný *Korálkov*, při městě Klatovech ležící, r. 1774. za 21.323 zl. rýn. odhadnutý, prodán byl k ruce fondu studijního.

2. Statky *Cvrčoves* (Svrčeves, Grillendorf) a *Štěpanovice* — tvrze a vsi Svrčeves a Štěpanovice s dvory poplužními a podacím kostelním, pivovárem, mlýnem, lesy a vším příslušenstvím, též vsi Dechtino a Vicenice s krčmami výsadními — kteréž kolleje klatovská r. 1638. od Přibíka Jeniška z Újezda za 34.700 kop. miš. koupila. (D. Z. kvat. 147, J. 10 & 301, O. 18.) Od toho prodala kolleje r. 1694. s cís. potvrzením ze dne 9. dubna r. 1696. statek Štěpanovice — tvrz Štěpanovice s dvory po-

plužními Štěpanovickým a Vicenickým, ovčínem, lesy a vším příslušenstvím, též vsi Štěpanovice s podacím kostelním, Dechtín a Vicenice — Františkovi Maximil. Ottovi Černínovi z Chuděnic za 21.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 410, P. 4.) Po zrušení řádu připadl statek Svrčeves českému fondu studijnímu, k jehož ruce se statkem Dolany r. 1774. za 114.124 zl. rýn. odhadnut a r. 1807. prodán byl hraběti Janovi Rudolfovi Černínovi z Chudenic za 80.600 zl. (D. Z. kvat. 735, K. 24 & L. 25.)

3. *Dvůr poplužní Háje* (kr. Plzeň, dom. Merklín) s lukami, rybníky, lesy, též 3 dvory selskými a 2 chalupami ve vsi Přetíně, 1 sedlákem ve vsi Oujezdci s rybníkem při též vsi a 1 sedlákem ve vsi Pteyně (Pteníně), který r. 1660. kollej klatovská odhadem právním dostala a r. 1663 Janovi Šebest. Braunovi z Miretic za 2350 zl. rýn. prodala. (D. Z. kvat. 317, C. 18.)

4. Statek *Habartice* (kr. Plzeň.) — tvrz a sídlo Habartice s dvorem poplužním, s poli, lukami, lesy, rybníky, pilou a jiným příslušenstvím, ves Habartice s podacím kostelním a ves pustá Chuchle, s 2 krčmami — který s jiným všelijakým jměním r. 1663. odkázala Regina Kocová, roz. z Klenového a z Janovic Jesuitům kolleje klatovské, jakožto dědicům od ní kšaftem zřízeným, takže z celé pozůstalosti zapraviti měli 680 zl., z nichž připadlo do semináře sv. Josefa kolleje klatovské 20 zl., Jesuitům kolleje březnické 50 zl. a Jesuitům na Sv. Hoře 10 zl. rýn. a k tomu 4 klisny, 2 volky a 2 krávy. (D. Z. kvat. 263, M. 18.) Tento statek, do něhož Jesuité r. 1667. k pravému právu dědickému uvedeni byli, prodala kollej klatovská r. 1680. Janu Václavu Karlovi ze Svárova za 6100 zl. rýn. (D. Z. kvat. 114, K. 21 & kvat. 395, N. 2.)

5. Statek *Úsilov* (kr. Plzeň.), který postoupen byl kolleji klatovské r. 1654 od magistra Soc. Jesu Františka Šice z Šicu, na něhož po jeho otcí Janu Filipovi připadl. Statek ten, z něhož Jesuité matce dotčeného Františka Šice Polyxeně Kateřině, potom opět provdané Štaufenbergrové, na místě 10.000 zl. rýn. jí pojištěných porovnáním r. 1666. jenom 6000 zl. zaplatili, prodán byl r. 1667. paní Markétě Ludmile Vencelíkové z Sarabic, roz. Lapáčkové ze Rzavého, za 13.600 zl. rýn. (D. Z. kvat. 314, P. 29; 316, B. 20 a Q. 26.)

6. Statek *Dolany* (kr. Plzeň.) — tvrz Dolany s dvorem

poplužním, pivovárem, ovčínem, mlýnem a vším příslušenstvím, též díl vsi Dolan s podacím kostelním a krčmou — koupila kollej klatovská r. 1679. od Evy Kateřiny Nosticové, roz. Oplové z Gross-Petersdorfu, za 15.000 zl. rýn. a 300 zl. klíčného. (D. Z. kvat. 394, H. 8.) Druhý díl téhož statku Dolan, totiž ve vsi Dolanech dvůr kmetců, Valčovský řečený, pustý, z něhož dvůr panský učiněn, též dvůr selský, Logdovský řečený, s lidmi při prodeji vsi Tětětíc k témuž dílu Dolan vymíněnými, s kovárnou, 5 chalupami (z nichž 2 pustý), s pilou při mlýně nově vystavěnou, mlýnem pustým Kubíkovským řečeným a rybníkem pustým; pak dvůr poplužní panský Balkov, pustý, s ovčínem a chalupami pustými, s poli, lesy a vším příslušenstvím — koupila kollej klatovská r. 1679. od Hendricha Františka Wideršpergara z Wideršpergu za 3450 zl. rýn. (D. Z. kvat. 394, H. 3.) Po zrušení řádu připadly Dolany fondu studijnímu a prodány byly se statkem Svrčevsí. (Viz sub. P. N. 2.)

7. *Díl vsi Kladrúb* (kr. Prachen.), náležející k panství Střele, na němž kolleji klatovské dle zařízení zakladatelky Lucie Otílie Libšteinské z Kolovrat r. 1651. vykázáno bylo 31.500 zl. rýn. (viz kollej a dům professní u sv. Mikuláše v Praze) — prodali Jesuité kolleje klatovské s cis. povolením r. 1686. Ferdinandovi Ign. Ježovskému z Lub a na Kalenicích za 3350 zl. rýn. (D. Z. kvat. 399, T. 13.)

8. Statek *Zuklín* (kr. Prachen.) — tvrz s dvorem poplužním, s dobytky a všemi svršky, lesy, mlýnem, 2 pilami, s vesnicemi, hospodami a šenky výsadními ve vsi Malči, Nahoránkách, v Pohorsku a při dvoře Zuklíně — koupila kollej klatovská r. 1713. od Václava Hynka hraběte Vratislava z Mitrovic za 9500 zl. a 50 zl. klíčného. (D. Z. kvat. 490, C. 9.) Po zrušení řádu připadl statek Zuklín českému fondu studijnímu a za 15.846 zl. 15 kr. rýn. odhadnutý prodán byl se statky Střelou a Hošticemi. (Viz kollej u sv. Mikuláše v Praze.)

Z veškerého jmění kolleje klatovské vycházelo r. 1771. (dle listu přiznávajícího) příjmu 19.474 zl., vydání však i s úroky z dluhů 35.526 zl. počítáno na 9074 zl., takže zbylo k vydržování 34 kněží 10.400 zl. rýn. Po srážce dluhů páčilo se tedy jmění kolleje na 289.140 zl. rýn. (Arch. místodrž. F. II. 87.) Toto jmění připadlo po zrušení kolleje českému fondu studijnímu a stavení kolleje proměněno v kasárny.

Semináři kolleje klatovské náleželo jistin 4500 zl., zadržných peněz 70 zl., zahrada a chalupa za 600 zl., úhrnem 5170 zl., z čehož po srážce dluhů zůstalo 4660 zl. k ruce fondu nadačního pro studenty. Stavení semináře r. 1818. prodáno bylo od fondu studijního dle cí. resoluce ze dne 8. listopadu r. 1817. klatovskému měšťanstvu pravovárečnému za 10.110 zl. víd. čísla neb 4044 zl. stříbra. (D. Z. 1104, E. 26.)

XIII. Kollej v Březnici a residence na Sv. Hoře.

Kollej březnickou založil r. 1650. Adauctus (Příbík) Jeníšek z Újezda na Březnici, nejvyšší písař král. Českého, se svou manželkou Ludmilou Kateřinou, roz. sv. paní z Talmberka, v městě svém Březnici, kde již r. 1637. Jesuitům sídlo vykázal.

Dle listiny fundační ze dne 23. dubna r. 1650. cí. listem ze dne 22. ledna r. 1677. potvrzené postoupil k tomu zakladatel Jesuitům : 1. Kostel ke cti sv. Ignáce a sv. Františka Xaveria v Březnici, který r. 1642. nákladem 44.700 zl. mimo stavivo nově vystavěl, se vším příslušenstvím a odevzdal jim též starý chrám sv. Mikuláše na náměstí stojící. — 2. Daroval jim k stálému sídlu celý čtverec stavení vedle chrámu ležící, jehož část pro sídlo jesuitské již r. 1638. vystavěl a ostatní dle přání jejich vystavěti přislíbil. — 3. K vydržování Jesuitů v kolleji vykázal a daroval 20.000 zl. rýn. a k této fundaci přidal ještě 2000 zl. rýn. za vykonávání služeb Božích v kapli Panny Marie na Sv. Hoře u Příbramě; místo těchto peněz postoupil a daroval kolleji statek Petrovice, který za 20.416 zl. rýn. koupil, se vším příslušenstvím beze všech závad, takže Jesuité též statek i prodati byli oprávněni. — 4. Udělil kolleji též právo, aby si koupila dvůr některý svobodný na podměstí na blízku ležící a vykázal k tomu z fundace dotčené ještě zbývající summu 1534 zl. — 5. Postoupil rektorům kolleje právo své patronátní a kollatury při kostelích v Bubovicích a Tochovicích jakož i právo, aby jen s povolením rektora dosazováni byli učitelé na školy panství Březnického. (D. Z. kvat. 466, S. 27.) — K tomu postoupil dědic a bratrovce zakladatele Adauctus František Jeníšek sv. p. z Újezda kolleji velký prostor za zahradu a upravil Jesuitům k obývání dvě křídla kolleje dostavěné.

Mimo to dostalo se kolleji březnické též některých darů. Zvláště pak daroval r. 1667. Jan Václav Karel ze Svárova, vstoupiv v řád a řeholi Tovaryšstva Ježíšova, kolleji v Březnici 9500 zl. rýn., pak téže kolleji a residenci svatohorské jistý komorní dluh. Když však potom r. 1673. z řádu byl propuštěn, podvolil se provinciál r. 1678. dávatí na jeho vychování každoročně 300 zl., dokud by k vyživení svému odjinud prostředků nedostal. (D. Z. kvat. 393, Q. 22.) R. 1670. připadlo kolleji březnické 1000 zl. rýn. a residenci na Sv. Hoře 300 zl. z podílu Petrovi Běšínovi z Běšin, Soc. Jesu řeholníku, od jeho otce Viléma Alexandra vykázaného. (D. Z. kvat. 390, N. 20.)

K statkům kolleje březnické náležely :

1. Statek *Petrovice* (kr. Tábor.), který k fundaci této kolleje zakladatel její daroval. (D. Z. kvat. 466, S. 27.) Po zrušení řádu připadl tento statek fondu studijnímu, k jehož ruce vedle dekretu komory dvorské ze dne 29. prosince r. 1804. prodán byl r. 1809. se statkem Krašovickým, kolleji novoměstské v Praze náležejícím, Václavovi Bechyni z Lažan za 86.300 zl. (D. Z. kvat. 735, K. 24 & kvat. 903, K. 6.)

2. *Dům v městečku Bělčicích* (kr. Písek) s chalupou řečenou »Nedbalovská« s příslušenstvím, který r. 1662. Maximiliana Veronika hraběnka Vratislavová, roz. Švihovská z Riesenburga, kolleji březnické odkázala. (D. Z. kvat. 262, K. 2.) Tento statek Jesuité prodali r. 1663. s král. povolením Alexiu Ferdinandovi Vratislavovi hraběti z Mitrovic za 2000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 315, N. 14 & 390, A. 1.)

3. Statky *Sedlo Staré, Hrádek* (Altsattel-Hrádek, kr. Písek) a *Strejčkov*, které Václav Libšteinský z Kolovrat, Societatis Jesu religiosus, r. 1654. Jesuitům na vystavění domu profesního v Praze daroval (viz kollej a dům profesní u sv. Mikuláše), postoupeny a prodány byly r. 1665. od dotčeného domu profesního se vším příslušenstvím i s třemi hospodami v Příbrami témuž domu profesnímu náležejícími kolleji březnické za 30.000 zl. rýn., z kteréž summy poraženo bylo kollej 4000 zl. od Kolovrata jí na týchž statech vykázaných. (D. Z. kvat. 152, P. 24 & 467, G. 11.) Od statku Sedla Starého, Hrádku prodala kollej krčmu výsadní ve vsi Pohoří a tři sedlské grunty, jmenovitě Mašatovský, Kosmovský a Hudcovský,

a jeden selský grunt ve vsi Rastely, řeč. Mokrovský, dskami zemskými se řídící, se vším k tomu příslušenstvím za 2300 zl. rýn. Janovi Tuněhovskému z Poběžic a jeho dědicům. (D. Z. kvat. 467, G. 13.)

4. Statek *Tisov*, dvůr s ovčínem a ves Tisov a ves Laz dolejší, Mikuláši Velemickému z Velemyšlovsi náležející, který roku 1665. v summě odhadní 3317 kop postoupen byl k právu dědickému kolleji březnické pro nezaplacení jistiny a úroků v jedné summě 2667 kop míš. téže kolleji náležející. (D. Z. kvat. 29, J. 13 a 15.)

5. Statek *Naryserov* (Narysov), ves s dvorem poplužním a ovčínem, dědicům po Janovi Fremdarovi z Pruku náležející, postoupen byl r. 1665. v summě odhadní 3670 kop 13 gr. k ruce kolleje březnické v pohledalosti její 10.088 kop míš. (D. Z. kvat. 29, J. 18.)

6. Ves *Bohutín* s lesem, lukami, grunty, kostelíkem sv. Máří Majdaleny, krčmou výsadní a vším příslušenstvím, koupila kollej březnická r. 1669. od obce král. města horního Příbramě za 1800 zl. rýn. (D. Z. kvat. 392, B. 18.)

Po zrušení řádu jezuitského připadly statky Sedlo Staré, Hrádek a Strejčkov se statky k nim připojenými, Tisovem, Narysovem a Bohutínem, českému fondu studijními a r. 1774. za 201.521 zl. rýn. odhadnuté zůstaly ve správě státních statků. (D. Z. kvat. 735, K. 24.) Od statku Bohutína postoupen byl r. 1790. les kostelní $38\frac{3}{8}$ měř obsahující bohutínskému kostelu sv. Máří Majdaleny. (D. Z. kvat. 685, F. 28.) Též budova kolleje březnické r. 1839. přivtělena byla za majetek fondu studijnímu, k jehož ruce s povolením c. k. soudu zemského ze dne 15. června 1844 do desk zemských jest vložena. (D. Z. kvat. 1137, F. 14.)

Kolleji březnické přivtělena byla též jezuitská *residence na Sv. Hoře* u Příbramě. K ruce této residence daroval císař Leopold roku 1665. kolleji březnické kostelíček Matky Boží na Sv. Hoře s divotvorným obrazem, se Sv. Horou a se stavením, jak to již Ferdinand III. r. 1647. dotčené kolleji odevzdal, vyhradiv si jenom právo hornictví. (D. Z. kvat. 466, O. 12.) — K zázračnému obrazu blahoslavené Panny Marie na Sv. Hoře učinil Jan Václav Častolar z Dlouhé Vsi r. 1650. fundaci summou 1299 kop míš. (D. Z. kvat. 466, A. 10.) K ruce a ke cti téhož chrámu Páně

ustanovila Salomena Ludmila Kateřina šlechtična Čabelická ze Soutic r. 1680. superiora Soc. Jesu residence svatohorské za universálního dědice. (D. Z. kvat. 258, A. 4.) Mimo to Jesuitům na Sv. Hoře r. 1655. postoupil Vilém Václav František z Talmberka summu 2304 kop míš., kterou měl za Annou Marií de Hoeff-Huertovou, potom Donínovou. (D. Z. kvat. 152, C. 14.) R. 1665. připadlo residenci svatohorské 1000 zl. rýn. ze statku Sedla Starého a Strejčkova Jesuitům darovaných. (Viz kollej a dům professní u sv. Mikuláše v Praze.) R. 1663. postoupil hrabě Vojtěch Jan Ladislav z Mitrovic residenci dvoreček spolužní u Příbrami za 300 zl. rýn. s povinností, aby Jesuité v kostele P. Marie vydržovali věčné světlo a sloužili mši sv. každý měsíc. K tomuto dvorečku připojili Jesuité několik polí r. 1661. koupených, takže pozemky k témuž dvorci náležitě obnášely 177 korců polí, na 29 vozů luk a rybníček na 10 kop násady. Dvorec ten měl r. 1771. cenu 5850 zl. rýn. — Jistiny kostela P. Marie páčily se r. 1773. na 10.100 zl. rýn. — Naproti tomu měla residence svatohorská 2746 zl. 30 kr. dluhů. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Veškero jmění kolleje březnické a residence svatohorské páčilo se po srážce dluhů 9046 zl. na 251.803 zl. rýn. — Bývalému semináři téže kolleje náleželo na jistinách 13.550 zl. a na peněžích zadržovaných 271 zl., úhrnem 13.821 zl., které fondu nadačnímu pro studenty připadly.

XIV. Residence v Žirči a Šaclíři.

Tato residence založena byla od kollegia Soc. Jesu domus probationis u sv. Anny ve Vídni k správě statků, jichž dotčená kollej v Čechách nabyla.

K těmto statkům náležely:

1. Panství *Žireč* (Schurz, kr. Hradec.), které po Janu Rudolfovi Trčkovi konfiskované a za 75.216 zl. rýn. odhadnuté, se statkem Šaclířským, po Adamovi Trčkovi konfiskovaným a za 42.000 zl. rýn. odhadnutým, vedle cí. resolucí ze dne 1. března 1635 a 15. července 1636 darováno a dědičně postoupeno bylo Jesuitům k nadání jich domus probationis u sv. Anny ve Vídni do summy 100.000 zl., zbytek pak summy odhadní

týchž statků 17.216 zl. vykázan byl jesuitské kolleji jičínské na srážku její fundace. Když však Jesuité si stěžovali na příliš vysokou taxu týchž statků, vedle cí. resoluce ze dne 18. června r. 1642. statky ty r. 1644. znova odhadnuty byly toliko za 84.386 zl. rýn. a jejich postoupení Jesuitům vedle cí. resoluce ze dne 3. září r. 1646. řádným listem nadačným od cí. kancláře dvorské ztvrzeno bylo na ten způsob, že jim k doplnění dotčené fundace per 100.000 zl. ještě jiné statky v Čechách v summě 15.614 zl. rýn. měly býti dány. Vklad dotčených statků do desk zemských, k němuž Jesuité vídenští nebyli oprávněni, cí. resolucí ze dne 12. listopadu r. 1650. byl nařízen. (Arch. místodržitel. C. 115, T. 13. — D. Z. kvat. 151, H. 23 & 628, G. 4.) K panství Žirečskému přikoupili rektorové kolleje a domus probationis ve Vídni, jimž císař Ferdinand III. diplomem ze dne 19. června 1651 udělil inkolát král. Českého (D. Z. kvat. 151, H. 20), statky tyto: *a*) R. 1656. koupil superior jes. residence žirečské k ruce domus probationis ve Vídni od Albrechta Odkolka z Oujezdce dva kusy role, dědictví to zpupné, vedle obce Hříbojed hořejších a dolejších ležící, za 97 zl. rýn. (D. Z. 311, J. 30.) — *b*) Statek Dubenec se vším příslušenstvím koupili Jesuité domus probationis ve Vídni r. 1662. od vdovy po Františkovi Pieronim za hotových 19.000 zl. rýn. (D. Z. 313, S. 9.) — *c*) Statek a dědiny Albrechta Odkolka z Oujezdce, totiž díl vsi Litice s poddanými, též rolí orných 6 $\frac{1}{2}$ lánu a 46 provazců, louku a les, postoupila r. 1660. Anna Kateřina Fabriciová, kteréž týž statek odhadem právním r. 1659. v summě 1676 kop míš. přivlastněn byl, za touže summu Jesuitům k statku žirečskému. (D. Z. kvat. 28, H. 14.) — *d*) Díl statku Litice, totiž tvrz s dvorem poplužním a chalupami ve vsi Litici se vším příslušenstvím, který r. 1675. domus probationis ve Vídni prodal rytíř František Brüssel na Kratonohách za 2400 zl. rýn. (D. Z. 391, O. 23.) — *e*) Druhý díl statku Litice, totiž tvrz k němu náležející s dvorem poplužním, ovčínem a dílem kollatury, s poli, lukami, lesy, rybníky a vším příslušenstvím i se svršky, který r. 1685. rektor domus probationis ve Vídni od bratří Litických z Šonova, synův a dědicův po Hannibalovi Litickém, za 9150 zl. rýn. koupil. (D. Z. 398, A. 12.) — *f*) Statek Vestec (Vesce), tvrz a ves s dvorem poplužním, hospodou,

chalupami, s kolaturou v Zaloňově (Salney) a vším příslušenstvím i se svršky; též stateček Pošadov s hospodou a chalupami, poli, lesy, rybníky, kovárnou, krámem masným a jiným příslušenstvím, koupil rektor domus probationis ve Vídni r. 1684. od kolleje královéhradecké za 10.000 zl. rýn. (D. Z. 399, M. 29.) — *g)* Statek Koclířov (Kötzelsdorf), řečený Hořejší díl Koclířova, totiž tvrz s dvorem poplužním, chalupami, sedláky, 2 hospodami, kovárnou, krámem masným a vším příslušenstvím i se svršky, který r. 1685. koupil superior residence žirečské a šaclířské k ruce noviciátu u sv. Anny ve Vídni od Albrechta Hynka Rychnovského sv. p. z Rychnova za 12.000 zl. rýn. (D. Z. 397, O. 15.) — *h)* Přední díl statku Koclířova, tvrz Koclířov s dvorem poplužním a vsí tohoto dílu s příslušenstvím, koupil rektor domus probationis ve Vídni k residenci a statku žirečskému od bratří Fridricha Albrechta a Václava Ignáce Talacků z Ještětic, totiž díl Fridrichův r. 1692. za 8100 zl. rýn. a díl Václavův r. 1705. za 9050 zl., z nichž si kupující porazil dluh dotčené residenci na témž statku pojištěný ke kostelu koclířovskému per 2355 zl. 9 kr. a na úrocích 552 zl. 14 kr. (D. Z. 590, J. 6 & 590, J. 2.) — *i)* Chalupu svobodnou ve vsi Koclířově se zahradou, poli a lukami, koupil r. 1726. rektor domus probationis ve Vídni k ruce residence žirečské od Jana Jiřího Demutha, purkrabího na panství Bělohradském, za 650 zl. rýn. (D. Z. 500, J. 8.) — Jesuitské residenci v Žírči odkázal r. 1709. Ferdinand Rudolf Dobřenský z Dobřenic na fundaci 12 mší sv. 2000 zl., za kterouž summu Jesuité r. 1726. od dědiců Dobřenského přijali 1800 zl., z nichž na zvon ke kostelu v Žírči se znakem Dobřenských 1500 zl. naložili. (D. Z. 498, N. 23.) Po zrušení řádu připadlo panství Žireč se všemi statky vytčenými vídeňskému fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1828. dne 2. července prodáno bylo manželům Martinovi a Kláře Wagnerovým za 125.000 zl. stříbra. (D. Z. 735, F. 8 a K. 29; 978, K. 4 & 1140, F. 9.)

2. Panství *Šaclíř* (Schatzlar, kr. Hradec.), kteréž s panstvím Žirečským, jak již svrchu praveno, Jesuitům k fundaci domus probationis u sv. Anny ve Vídni bylo darováno. K tomuto panství připojeny byly vesnice Königshan, Bečkov (Potschendorf), Bernartice (Bernsdorf) a Lampertice (Lampersdorf), které od

obce trutnovské r. 1600. konventu kláštera křešovského (Grössau) za 12.800 kop. míš. byly prodány, potom však r. 1622. s panstvím Šaclířským odevzdány Adamovi Erdmannovi Trčkovi, po jehož zavraždění r. 1634. Jesuitům s panstvím Šaclířským byly darovány, a protože konvent kláštera křešovského o ně se neucházel, r. 1778. král. komoře přirčeny jakožto k panství Šaclířskému náležející. (D. Z. 174, N. 16 & 742. C. 4.) K panství Šaclířskému připojen byl též statek Krinsdorf — tvrz Krinsdorf s dvorem poplužním, ovčínem, pivovárem, mlýnem a pilou, lesy a vším příslušenstvím — který r. 1692. rektor domus probationis ve Vídni k ruce residence žirečské a šaclířské od Jana Cornelia ryt. z Coenens za 13.500 zl. rýn. koupil. (D. Z. 590, H. 30 & 1209, C. 27.) Po zrušení řádu připadlo panství Šaclířské s vesnicemi vytčenými a se statkem Krinsdorfem vídeňskému fondu studijnímu a prodáno bylo od c. k. kommise k prodání českých statků státních nařízené r. 1839. Karlovi Pulpánovi ryt. z Feldšteina, za 222.222 zl. stříbra. Tento prodej byl však zrušen a panství Šaclířské r. 1877. prodáno Karlovi Augustovi Hessovi, fabrikantu ze Sebnitz, za 444.800 zl. stříbra. (D. Z. 735, F. 8 a K. 28 & 1223, M 5.)

Veškero jmění jesuitské residence v Žírči obnášelo s jistinami 2.475 zl. úhrnem 572.275 zl.

XV. Residence v Doupově.

Tuto residenci založil r. 1756. Antonín Josef Clement, bývalý dvorský kontrolor císařovny Alžběty Kristiny v rodišti svém svobodném městečku Doupově (Duppau, kr. Žatec) pro šest kněží Societatis Jesu, a zavázal se pro tyto kněze nejenom na gruntu od něho koupeném a všech poplatkův osvobozeném na své útraty vystavěti kostel, residenci a školy a vším nábytkem potřebným je zaopatřiti, nýbrž vykázal též k jich stálému vydržování jistinu 18.000 zl. rýn., též daroval a postoupil jim dům v Doupově po otcí svém zděděný s poli a lukami k němu náležejícími. Za to povinni byli nadepsaní kněží v kostele svaté Alžběty od zakladatele nově vystavěném služby Boží každou neděli a o svátcích konati a mládež městečka v 6 třídách latinských vyučovati, též k vyučování čtení, psaní, počtům a hudbě dva

světské instructores držeti, a jednomu z nich, který regenschori býti měl, ročně 70 zl. služného a 50 zl. na stravu, druhému pak mimo byt a stravu se stipendisty mu poskytovanou ještě 35 zl. ročně služného z důchodů residence své dávatí.

Při této residenci založil zakladatel též fundaci 5000 zl. pro 6 potřebných hochů (stipendistů) z příbuzenstva Clementovského neb z měšťanstva doupovského pocházejících, jimž z úroků nadepsaných 5000 zl. Jesuité v residenci stravu a oděv a jiné potřeby po čas studií šestiletých dávatí povinni byli. Konečně vykázal zakladatel k residenci této ještě jistinu 1000 zl. rýn., jichž úroky požívatí měl jeden z dotčených šesti stipendistů, který by po skončeném šestiletém studiu v residenci doupovské vyšším studiím se věnoval. (D. Z. 474, H. 26.) Fundace této residence schválena a stvrzena byla od císařovny Marie Terezie listem daným 2. května r. 1757. (D. Z. 474, J. 17.) Po zrušení řádu dotčená fundace značně zvýšená od zakladatele r. 1774. ustanovena byla na vychování a vzdělání 24 chudých hochů k stavu duchovnímu i světskému a vydržování 8 paterů řádu piaristického; jistina na 31.000 zl. zvýšená pojištěna byla na statku Kostrčanech (kr. Cheb), který r. 1769. od zakladatele byl koupen, k fundaci této právně zapsán a k správě Piaristům a městské radě doupovské odevzdán. (D. Z. 550, A. 28.) Potom r. 1792. změněna a zlepšena byla fundace ta od zakladatele tak, že počet stipendistů zvýšen na 32, jimž však se nemělo dávatí šatstvo, nýbrž jenom strava, byt, teplo a světlo, a k obsluze jich jeden frater ustanoven. (D. Z. 550, A. 28.) K této fundaci hrabě Ludvík Hartig r. 1769. a hrabě Jan Nep. z Litzau (Licow) r. 1770. zavázali se z panství svých Doupova a Giesshüblu zdarma dodávatí ročně po 12 sázích tvrdého a po 12 sáz. měkkého dříví, tedy dohromady 48 sáhů dříví. (D. Z. 550, B. 13.) Doupovské nadání Clementovské pro studenty zřízeno bylo jistinou 15.500 zl. na statku Kostrčanech pojištěnou. (D. Z. 735, J. 12 & 845, M. 2.)

Fmění vytčených jesuitských kollejí a residencí v Čechách vynášelo v jedné summě (nepočítajíc v to budovy některých kollejí) 4,492.785 zl.

Z toho náleželo:

Bílek: Statky a jmění.

1. kolleji u sv. Klimenta v Praze a její residencím	1,331.810 zl.
2. kolleji u sv. Mikuláše v Praze	297.699 »
3. kolleji u sv. Ignáce v Praze	244.627 »
4. kolleji krumlovské a missi v Římově . . .	106.048 »
5. kolleji chomútovské a residenci v Bohusudově	414.504 »
6. kolleji jindřicho-hradecké	91.448 »
7. kolleji jičínské	203.342 »
8. kolleji kutnohorské a residenci jenikovské .	204.483 »
9. kolleji královéhradecké a residenci v Košum- berku	252.309 »
10. koleji chebské	131.115 »
11. kolleji litoměřické	84.182 »
12. kolleji klatovské	289.140 »
13. kolleji březnické a residenci svatohorské . .	251.803 »
14. residenci v Doupově	18.000 »
15. residenci v Žirči a Šaclíři náležejí ke kollegiu domus probationis ve Vídni	572.275 »

Mimo to měli Jesuité provincie České jistin na některých statcích v Čechách úhrnem 315.561 zl., totiž: na statku Vitanovicích r. 1712. jistinu s úroky zadržalými 1151 zl. (D. Z. 240, J. 26); na statcích Václava Karla z Schrollenberka Libočanech a Grünthalu (Zelený Důl) r. 1730. jistiny 18.500 zl. (D. Z. 124, O. 8.); na statku Řepíně hraběte Františka z Walderode r. 1741. jistinu 25.000 zl. (D. Z. 124, L. 9.); na statech Chotovinách a Záhoří Červeném r. 1760. jistinu 36.000 zl. (D. Z. 594. A. 4 & 597, H. 14 a L. 16); na statku Baškově r. 1764. jistinu 4.733 zl. a úroky zadržalé 1520 zl. (D. Z., 241, D. 19 a H. 5 & 164, E. 9.); na statku Vrbickém Františka sv. p. Thama r. 1764. jistinu 42.000 zl. (D. Z. 241, H. 5 & 595, H. 23.) — K tomu 6000 zl. rýn. u Františka Antonína Bubáka (Vinohrad. knihy, Lib. conduct. 8, fol. 141.) — Konečně dle zprávy prokuratora provinciae Bohemiae Mauritia Kliera, podané 6. dubna 1773., měla provincie Česká na jistinách 180.657 zl. rýn., mezi nimi zvláště 68.366 zl. ze summy trhové za statek Chotoviny a Záhoří Červené r. 1768. hraběti Kašparovi z Migazzi za 192.000 zl. rýn. prodaný. (D. Z. 597, L. 16. & O. 13. — Arch. místodrž. F. II. 87.) Tyto jistiny připadly e. k. českému fondu exjesuitův, z něhož zřízen byl fond studijní.

Těmuž fondu náležely jistiny u kollejí slezkých, úhrnem 169.325 zl. rýn., z nichž bylo za kollejí opavskou 25.700 zl., za kollejí hlohovskou 2.000 zl., za kollejí lehnickou 28.325 zl., za kollejí v Nise 4.100 zl., za kollejí svídnickou 5000 zl. a za kollejí vratislavskou 104.200 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Jmění všech jesuitských seminářů v Čechách při zrušení řádu r. 1773. vynášelo v jedné summě 1,439.901 zl. Z toho náleželo:

1. semináři při kolleji sv. Klimenta v Praze	651.865	zl.
2. konviktu při téže kolleji	235.684	»
3. semináři při kolleji sv. Mikuláše v Praze	58.446	»
4. » » » sv. Ignáce v Praze	15.698	»
5. » » » chomútofské	104.316	»
6. » » » krumlofské	47.673	»
7. » » » jindřichohradecké	60.256	»
8. » » » jičínské	185.524	»
9. » » » kutnohorské	25.873	»
10. » » » královéhradecké	21.966	»
11. » » » litoměřické	10.169	»
12. » » » klatovské	8.700	»
13. » » » březnické	13.821	»

Veškero jmění kollejí, residencí a seminářů jesuitských v Čechách i s jistinami provincie České obnášelo úhrnem : 6,417,572 zl.

Uzavírajíce tímto zprávy o jmění všech sídel jesuitských v Čechách zrušených, podáváme ještě výkaz o stavu *veškerého jmění pražské pokladny fondu jesuitského koncem r. 1777.*

Dle zprávy účtárny c. k. českého gubernia ze dne 7. ledna r. 1778. obnášelo toto jmění :

1. na statech a pozemcích s budovami kollejí pražských v summě odhadní	6,451.097	zl.	36	kr.
2. na jistinách	503.805	»	35 ³ / ₄	»
3. na pohledalostech	26.424	»	47 ¹ / ₄	»
4. na hotovosti v pokladně	4.032	»	46 ¹ / ₂	»
Úhrnem :	6,985.270	»	45 ¹ / ₂	»
Dluhy však páčily se na	587.356	zl.	13	kr.
Bylo tedy čistého jmění	6,397.914	zl.	32 ¹ / ₂	kr.

(Arch. místodrž. F. II. 87.)

B. Jesuitská sídla na Moravě.

I. Kollej v Olomouci.

Tato kollej založena byla r. 1566. od biskupa olomouckého Viléma Prusinovského z Víčkova, který Jesuitům k jeho žádosti z kollegia pražského do Olomouce poslaným bývalý klášter Minoritů s kostelem sv. Františka postoupil a na jeho místě r. 1567. pro kollej stavěti počal novou budovu, do jejíž části již r. 1569. dostavěné přesídleli Jesuité, kteří zatím v domě jednoho kanovníka blíže chrámu katedrálního a potom v semináři theologické v tak zvaném domě škol katedrálních ubytování byli. K udržování kolleje, při níž hned r. 1566. gymnasium bylo otevřeno, věnoval biskup Vilém z počátku ročně 500 zl. moravských, potom listinou základní danou dne 28. září r. 1569. vykázal a potvrdil kolleji povolením kapitoly olomoucké 2000 zl. morav. (1 zl. = 30 grošům) ročních důchodů z biskupského statku Výchova (Wischau) na věčné časy. Tato fundace po smrti zakladatele r. 1572. na čas byla zastavena, brzy však vĕdle nařízení papeže Řehoře XIII. od biskupa a kapitoly olomoucké obnovena a od císaře Maximiliana potvrzena listinou danou dne 22. prosince 1572, kterou kollej olomoucká také všech poplatků byla zproštěna a k zařízení akademie oprávnĕna. R. 1590. zvýšil biskup olomoucký Stanislav Pavlovský fundaci kolleje ročními 500 zl. mor., které Jesuitům na statku Pustomĕři na věčné časy vykázal. Mimo to dával tĕž biskup s kanovníky Jesuitům ročně mnoho potravy, obilí, vína i staviva k další stavbě kolleje, jehož jižní křídlo r. 1594. bylo dostavĕno.

V letech následujících značně rozmnoženy byly důchody kolleje olomoucké mnohými dary a odkazy. Tak daroval r. 1598. Jáchym z Haugwitz kolleji 800 dukátů, potom r. 1604. biskup olomoucký, kardinál Dietrichstein 500 dolarů, pak r. 1614. probošt chrámu katedrálního Martin z Greifenthalu 1000 zl. rýn. a ostatní kanovníci několik set dolarů, čímž příjmy kolleje ročně o 300 zl. byly zvýšeny. — Také fundaci kolleje zvýšil kardinál Dietrichstein z důchodu arcibiskupského statku Výchova r. 1614. ročně o 500 zl. a r. 1615. opět o 300 zl. moravských. — R. 1616. daroval Ladislav Popel z Lobkovic Jesuitům k založení

residence v Holešově dům se zahradami a poli a chrám sv. Anny, k vydržování pak dvou členů Soc. Jesu v tomto sídle vykázal r. 1617. Albrecht z Waldšteina na statku svém Loukově jistinu 3000 zl. Avšak residence holešovská v čas zpouř zrušená, r. 1625. od Lobkovic obnovená, brzy potom zanikla, poněvadž po smrti bratra a dědice zakladatelova knížete Zdeňka z Lobkovic stálých příjmů nedostala. — R. 1622. daroval císař k návrhu kardinála Dietrichsteina kolleji olomoucké statek Čejkovic, Janovi Adamovi Prusinovskému z Víčkova konfiskovaný a za 20.342 dolarů mor. odhadnutý, na kterém Jesuité residenci zřídili. — R. 1637. odkázal děkan hlavního chrámu olomouckého baron Jan Fridrich Breuner († 14. ledna 1638), který před smrtí svou do řádu jesuitského vstoupil, veškeré jmění své na 50.000 zl. mor vynášející, kolleji olomoucké a stal se tak jaksí druhým jejím zakladatelem. Mimo to zanechal Breuner kostelu kolleje olomoucké všecky své věci k službám Božím náležející, stkvostné a drahé, mající na 10.000 zl. Z dědictví toho koupila kollej olomoucká r. 1638. statky Bohdalice a Kučerov za 40.000 zl. mor. — R. 1639. daroval uherský hrabě Mikuláš Pazmany de Panatz (Panars), když v 17. roce věku svého s povolením císaře proti vůli matky své do řádu jesuitského vstoupil, kolleji olomoucké 3500 zl. rýn., kteréž po brzkém vystoupení jeho z řádu Jesuité k rozšíření kolleje přikoupením dvou domů sousedních vynaložili. (Schmidl, Hist. Soc. Jes. III. 34, 68, 394, 612; IV. 1. 443 a 536.)

Ke statkům, jichž kollej olomoucká nabyla, náležely:

1. Dvůr poplužní v *Radíkově* (Hradíkov, kr. Olom.), který kollej r. 1601. od kláštera hradištského (Morav. Hradiště) koupila. — Po zrušení řádu připadl tento statek fondu studijnímu, k jehož ruce od správy c. k. statků státních r. 1782. klášteru hradištskému za 11.200 zl. rýn. nazpět byl prodán. (Wolný, Mähren V. 425.)

2. Statek *Čejkovic* (kr. Brn.) — tvrz a městečko Čejkovic a vsi Vrstice a Prušánek --- Janu Adamovi Prusinovskému z Víčkova pro účastenství jeho ve vzpouře odňatý a r. 1622. za 20.342 dolary mor. odhadnutý, darován byl od císaře kolleji olomoucké, již od komory dvorské dne 27. února r. 1684. bez všech závad byl odevzdán. Jesuité však převzali zaplacení dluhů

na témž statku v summě 15.604 zl. vězících, naproti čemuž jim postoupen byl dvůr v Kobylech po Mikuláši Čechosovském konfiskovaný v summě 8000 kop, pak jistina 7600 $\frac{1}{2}$ kop i s úroky zadrželými za obcí města Nového Jičína. (Brn. D. Z. XXXII., 12. — D'Elvert I. 244 a 260.) Po zrušení řádu jezuitského připadl statek Čejkovice fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1783. císaři Josefu II. za 252.150 zl. rýn. byl prodán a k cís. rodinnému panství Hodonínu (Göding) připojen. (Wolný, Mähren II. 1. 357.)

3. Panství *Nový Jičín* (Neu-Titschein, kr. Přerov.) a statek Štramberk (Stramberg) — město Nový Jičín, bývalý hrad a městečko Štramberk s 11 vesnicemi a vším příslušenstvím, jak to obec Novojičínská r. 1558. od Jana Starš. sv. p. z Žerotína za 39.000 zl. mor. koupila, a k tomu r. 1588. dvě vesnice, Ženkla (Senftleben) a Rybý (Reinlich) od Jana Baltasara Žetryše z Kinšpergu za 5600 zl. mor. přikoupila, avšak pro účastenství své ve vzpouře r. 1621. v pokutě propadla — daroval císař Ferdinand II. kolleji olomoucké k fundaci, kterou r. 1624. při konviktu olomouckém pro neurčitý počet cís. alumnů založil. Z důchodu tohoto panství, k němuž Jesuité r. 1630. díl vsi Zavišice (Sawersdorf) s dvorem od Řepy z Greifendorfu, pak r. 1664. svobodný dvůr ve vsi Mořkově za 4000 zl. přikoupili, mělo dle cís. resoluce z dne 9. července 1749. vydržováno býti 15 alumnů šlechtických. Po zrušení řádu město Nový Jičín r. 1775. od císařovny Marie Teresie osvobozeno bylo poddanství, panství však připadlo fondu studijnímu a r. 1781 přivtěleno bylo c. k. Teresiánské akademii rytířské, kteréž až podnes náleží. (Wolný, Mähren I. 335. — Schmidl, Hist. Soc. Jes. III. 567.)

4. Statek *Bohdalice* (Bochdalice, kr. Brn.) — tvrz a ves Bohdalice s pivovarem, ves Pavlovice, svobodný dvůr v Herocticích s mlýnem a pivovarem — koupila kolleje olomoucká r. 1638. od Alžběty Polyxeny hraběnký z Vrbny, roz. Dembinské z Dembína, za 20.000 zl. mor. a dala si jej teprv r. 1660. do desk zemských vložit. K tomu statku přikoupila kolleje r. 1640. od Šimona Krocera z Schönsbergu ves Kučerov s pustou vsí Dörfel řečenou za 20.000 zl. mor. (10.000 zl. rýn.), kteráž teprv r. 1661. kolleji do desk byla vložena. Po zrušení řádu jezuitského připadl statek Bohdalice i s Kučerovem fondu studijnímu, od něhož r. 1783. Raimundovi šlechtici z Manner

za 111.000 zl. byl prodán. (Wolný, Mähren II. 1. 163. — Schmidl IV. 1. 443.)

5. Statek *Řimnice* (kr. Hradiště) — tvrz a ves Řimnice s dvorem poplužním, rybníky, mlýny, zahradou a ves Všetaly — koupila kollej olomoucká r. 1651. pro alumnát (konvikt) za 20.000 zl. mor. (10.000 zl. rýn.) od hraběnky Salomeny ze Salm-Neuburgu, roz. sv. p. z Windischgraetz. Po zrušení řádu připadl ten statek fondu studijnímu, od něhož r. 1789. prodán byl za 77.000 zl. rýn. Marii Barboře hraběnce z Erdödy a připojen k panství Holešovu. (Schmidl IV. 2. 759.; Wolný IV. 191.)

6. Stateček *Luběnice*, totiž čtyři sedláky ve vsi Luběnici, obci olomoucké náležející, kteří z gruntů vrchnosti ročně 80 zl. rýn. platili, postoupil r. 1651. měšťan olomoucký Jan Andříšek za 900 zl. rýn. semináři sv. Xaveria při kolleji olomoucké, kterýž pro tento stateček r. 1721. od císaře mezi stavy moravské byl vřaděn. (Schmidl IV. 2. 760. — Wolný, Kirchl. Topographie I. 215.) — Po zrušení řádu připadl tento stateček fondu semin. nadačnímu, k jehož ruce r. 1826. prodán byl Filipovi Ludvíkovi hraběti Saint-Genois k panství Hradisko. (Wolný, Mähren V. 85.)

7. Dvůr svobodný v *Nelešovicích* s krčmou a vesničkou zcela vypálenou koupila kollej olomoucká r. 1651. pro seminář sv. Xaveria za 2000 zl. rýn. od dědiců a dcer po Fridrichu ryt. z Tišvic. Tento dvůr potom připojen byl k statku Roketnickému, s nímž po zrušení řádu k ruce fondu studijního byl prodán. (Schmidl IV. 2. 760. — Wolný, Top. I. 215. — Wolný, Mähr. I. 427.)

8. Stateček *Přestavky Malé* (kr. Přerov.), ves P. s dvorem svobodným, starým a novým stavením, dvorem, pivovarem a ovčínem, koupila kollej olomoucká r. 1651. od měšťana olomouckého Jana Andříška (Andersek) za 4000 zl. mor. K tomu přikoupila kollej r. 1653. dvůr *Osovět u Přestavk* za 2000 zl. rýn. a připojila potom oba statečky k statku Roketnickému, s nímž po zrušení řádu k ruce fondu studijního byly prodány. Schmidl IV. 2. 647 a 877. — Wolný, Mähr. I. 422. — Wolný, Top. I. 215.)

9. Dvůr ve vsi *Hejčíně* (Hatschein, kr. Olom.) koupila kollej olomoucká r. 1653. od kláštera hradištského (Hradisko) za 4000 zl. rýn. Tento dvůr s 341 mír. pozemků postoupen

byl r. 1746. dle rozkazu císařovny Marie Terezie ke konviktu kolleje a připadl po zrušení řádu fondu studijnímu, k jehož ruce prodán byl osobě soukromé za 864 zl. rýn. s tou povinností, ročně odváděti 900 zl. činže emphit. semináři kleriků v Olomouci. (Wolný, Mähr. V. 413. — Wolný, Top. I. 216.)

10. Statek *Roketnice* (kr. Přerov.), zámek a ves R. s dvorem poplužním a pivovarem, městys Kokory a ves Lukavu s příslušenstvím, koupila kollej olomoucká r. 1663. od Ladislava Aloysia Haugwicze sv. p. z Biskupic za 30.000 zl. rýn. a 300 zl. klíčného. K tomu statku přikoupila kollej r. 1668. statek *Vinary* (Vinař), ves s dvorem poplužním a pivovarem a ves Buk, od dcer a dědiček po Mikuláši Vilémovi Kobilkovi ryt. z Kobily, Kateřiny Volčinské, Polyxeny Johanný a Susany Eleonory, za 13.500 zl. rýn. Po zrušení řádu připadl statek Roketnice a statky k němu připojené Vinary. Přestavky a dvůr v Nelešovicích, fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1824. prodány byly Ludvíkovi šlecht. z Lewenau za 156.110 zl. stříbra. (Wolný, Mähren I. 415.)

11. Stateček ves *Tejničky* (Tejniček, kr. Olom.) koupila kollej olomoucká r. 1665. od kláštera hradišského (Kloster Hradisch). Po zrušení řádu prodán byl ten statek r. 1824. od správy cís. statků státních k ruce fondu studijního Filipovi Ludvíkovi hraběti ze Saint-Genois za 5625 zl. (Wolný, Mähr. V. 385. — Wolný, Top. I. 1. 215.)

12. Stateček ves *Doloplazy* (kr. Olom.) odkázala r. 1666. Susanna Maiteny, roz. Doczy, kolleji olomoucké, která ji r. 1668. Václavu Bernardovi Bartodějskému z Bartoděj za 4150 zl. prodala. (Wolný, Top. I. 215. — Wolný, Mäh. V. 262.)

Dle toho vynášelo jmění bývalé kolleje olomoucké na statcích 536.085 zl., kteréž fondu studijnímu připadlo i s jistinami a fundací kolleje svrchu vytčenu a budovou kolleje od r. 1712. až 1722. nově vystavěnou, kteráž vojsku za kasárny byla postoupena. (Wolný, Top. I. 216.)

Při kolleji olomoucké zřízen byl od zakladatele kolleje r. 1567. též konvikt pro 12 biskupských chovanců šlechtických, kteří v semináři theologickém, potom od r. 1570. v opuštěném klášteře sv. Bernarda byli ubytováni. V tomto konviktě založil r. 1579. papež Řehoř XIII. pro 50 chovanců papežských, ze Švédska, Norska, Dánska, Pruska, Lieflandu, Ruska a Uher pocházejících,

zvláštní fundací po 25 kopách ročně, kterou 15. března r. 1580. bullou potvrdil. Těmto chovancům, jichž bylo r. 1579. již 26 (10 Švédů, 3 Rusové, 2 Porýňané a 6 Uhrů), udělil pak týž papež 11. září r. 1581. té výhody, že mohli na kněžství posvěcení býti od kteréhokoli biskupa, když k tomu od představených svých za hodny byli uznáni, aby potom hned ve vlasti své jako missionáři působili. — R. 1591. koupen byl pro konvikt za 2000 zl. dům blíže kollegia ležící, k němuž jiný dům sousední s kaplí Božího Těla od biskupa olomouckého byl postoupen a k tomu r. 1594. ještě jeden dům přikoupen. Do těchto domů přestěhovali se r. 1596. chovanci biskupští a papežští z kláštera sv. Bernarda. — R. 1600. rozmnožil kardinál Dietrichstein nadání alumnů biskupských 1000 dolarů pro 16 nových alumnů. — R. 1617. zřídil při konviktu kolleje olomoucké biskup vratislavský, arcivévoda Karel, fundaci pro 14 alumnů ze Slezska pocházejících. Téhož roku založil Martin z Greiffenthalu, probošt hlavního chrámu olomouckého, nadání pro čtyry alumnů. — R. 1621. koupili Jesuité k rozšíření konviktu dva domy vedle kolleje ležící za 1600 dolarů, které obdrželi náhradou za to, že po čas vzpoury v domě konviktu náležejícím mincovna byla umístěna. — R. 1624. dne 16. července založil císař Ferdinand II. při konviktu olomouckém fundaci (Ferdinandovu) pro neurčitý počet alumnů, mezi nimiž nejméně z třetího dílu měli býti zchudlí šlechtičtí jinochové, pocházející z Moravy, z Čech a Slezska neb z jiných zemí koruně České přivtělených, ostatní pak chovanci takoví, kteří by se na Moravě stavu duchovnímu věnovali, jimž pak papež Urban VIII. udělil téže výhody co do vysvěcení na kněžství, které požívali chovanci papežští. K slušnému vydržování těchto alumnů daroval císař kolleji olomoucké statek města Nového Jičína. (Viz statky kolleje pod číslem 3.) — R. 1639. dne 24. ledna založil arcivévoda Leopold, biskup olomoucký, při konviktu jesuitské kolleje fundaci k rozmnožení duchovních pro 12 chovanců, jichž počet však r. 1654. pro nedostatek peněz na šest byl zmenšen. (Schmidl, Histor. Soc. Jesu III. 53, 278, 567; IV. 1. 196 a 693.) — R. 1746. postoupen byl konviktu od kolleje olomoucké k rozkazu císařovny Marie Terezie dvůr ve vsi Hejčíně. (Viz statky kolleje pod čís. 9.) — R. 1753. *obnášely jistiny konviktu náležející*

v jedné summě 45.979 zl., roční pak příjmy z těchto jistin a ze statků konviktu náležejících páchily se na 15.326 zl., z nichž vydržování byli duchovní představení konviktu, pak konviktisté, zvláště 31 alumnů z fundace císaře Ferdinandské (16 duchovních a 15 šlechtických alumnů), 5 alumnů z fundace Greiffenthalské a 2 z fundace od Jana Gobara založené. — Po zrušení řádu připadlo jmění bývalého konviktu olomouckého se stavením od r. 1641.—1667. zbudovaným a kostelem Božího Těla r. 1722. z důchodů konviktu nově vystavěným i se statky svrchu vyčtenými, na 260.000 zl. vynášející, fondu studijnímu; stavení pak konviktu s kaplí sv. Isidora postoupeno bylo c. k. vojsku za kasárny. (Wolný, Topogr. I. 216.)

Při kolleji olomoucké byl též seminář pro chudé studující, k němuž Vratislav z Pernštejna r. 1573. první základ položil tím, že po čas živobyetí svého kolleji ročně 400 zl. na vydržování několika chudých studentů, z jeho statků (Litomyšle, Prostranné, Plumlova a Tovačova) pocházejících, dávatí se zavázal. — Potom r. 1598. daroval Jáchym z Haugwicz jistinu 2300 zl., kterou měl za obcí olomouckou, na vychovávání čtyř chudých studujících v semináři jezuitském. Mimo to dostal seminář r. 1604. darem 400 dolarů k podporování chudých studujících. R. 1606. darováno bylo semináři od rozdílných dobrodinců 4000 zl., z jichž úroků vydržováno bylo 5 studentů hudby znalých. R. 1622. daroval císař semináři dům po odsouzeném rebellu Adamovi Schöfferovi konfiskovaný, i se zahradou téhož Schöffera v předměstí vedle špitálu sv. Lazara ležící. Dům ten prodali Jesuité r. 1635. a vynaložili summu zaň utrženou na vystavění nové budovy pro seminář na vrchu »Julius« řečeném, kde r. 1631. čtyry domky se zahradou vedle zbrojnice (někdy domu Julia Maximina) ležící, k ubytování 24 seminaristů koupili. K založení nadání v semináři darovali rozdílní dobrodinci jezuitské kolleji značné summy peněz, zvláště r. 1621. olomoucký měst. radní Matyáš Rauch 1750 zl. (pro 2 alumny), Karel Haugwicz z Biskupic 2333 zl., farář v městě Libavě Petr Hassaeus (Hass) 350 zl., r. 1622. žitavský děkan Ondřej Marschalek 700 zl.; r. 1651. Adam Dobrodzinski, farář v Jeníku, 583 zl. (pro 1 alumna z přízně své); r. 1654. třebovský děkan David Vojtěch Kristelius a jeho bratr Matouš Bernard, farář a děkan v Lipníku.

2500 kop míš. (na 5 alumnů). — R. 1753. vynášelo jmění semináře sv. Františka Xaveria pro chudé studující se statečky jemu náležejícími (Luběnice a dvůr v Nelešovicích, viz statky kolleje sub čís. 6. a 7.) v jedné summě 33.923 zl. 32 kr., z čehož 30 alumnů (zvláště hudebníků) bylo stravováno a dílem šaceno. Po zrušení řádu připadlo jmění vytčené fondu studijnímu a stavení seminářské postoupeno bylo universitě. (Wolný, Topogr. I. 217.)

II. Kollej a domus probationis v Brně a residence v Tuřanech.

Kollej tuto založil r. 1572. Jan Grodecký z Grodku (z Brodu, šlechtic slezský), probošt na vrchu sv. Petra v Brně, potom biskup olomoucký, s bratrem svým Václavem, děkanem kapitoly brněnské, kteříž Jesuitům k zřízení domu pro nováčky (domus probationis) v Brně odkázali statky své kapitole brněnské k správě odevzdané, totiž: dům na hoře sv. Petra, mlýn o patero složení v Komárově (Kumrowitz, kr. Brněn.) s dvorem, dvůr na předměstí cejlském (Zeil) v Brně, dvůr v Rusinově (Rausnitz), dvůr v Ořechově Velkém (Gross-Urhau), pak roční činži 36 zl. rýn. z polí na podměstí Cejli a ve vsi Zvoňovicích, konečně mlýn s dvorem v Podolech (Kritschen). Z těchto statků postoupen byl dům na vrchu sv. Petra k ubytování Jesuitů, a k vydržování jich vykázáno ročně 600 zl. z důchodů ostatních statkův. Avšak brzy mezi kapitolou a Jesuity o nadání Grodecké nastala pře, kteráž vyrovnána byla r. 1575. tak, že kapitola brněnská správu statků nadání Grodeckého podržela a z nich kolleji jesuitské ročně 400 kop. míš. platiti se zavázala.

R. 1578. daroval Jesuitům (domu noviců) král Rudolf II. se svolením papeže Řehoře XIII. klášter a chrám Panny Marie v Brně se všemi statky, náležející jeptiškám řádu sv. Augustina, jimž náhradou dán byl opuštěný klášter jeptišek sv. Benedikta v Pustoměři. K tomuto klášteru Jesuitům postoupenému, v němž též kollegium zřízeno bylo, náležely statky tyto: ves Diváky s dvorem a vinicemi, vsi Židenice (Judendorf), Važany, Evanovice a Soběšice, dvůr u Brna s loukou u Telnici, pak úroční platy z Rusínova 20 zl., z Oujezda (panství Chirlice) 20 zl.,

z Slavkova (Austerlitz) 50 zl., z Jerspice (Gerspitz) 2 zl., od 1 usedlého na předměstí brněnském Neustiftu 1 zl. 14 gr., z rybníka u Bystřice 1 zl. a některé roční platy od soukenníků brněnských. Tyto statky odevzdány byly k užívání obci brněnské, která z nich kolleji ročně 800 kop míš. a něco obilí odváděla, avšak již r. 1581. dle základního listu postoupeny byly kolleji do správy vlastní. (Wolný, Mähr. II. 1. S. 48.)

K těmto statkům darovala Jesuitům r. 1581. kapitola u sv. Petra v Brně dvůr na předměstí Cejli a propustila zároveň dům nadání Grodeckého z jurisdikce své. (Wolný, Topogr. II. 1. 92.) K tomu koupili si Jesuité r. 1601. z peněz jim darovaných dvůr v předměstí brněnském za 3500 kop míš. Potom r. 1621. získala kollej přičiněním kardinála Dietrichšteina koupí za 5500 kop míš. mlýn svobodný s dvorem v Komíně blíže Brna ležící od Matyáše Jelitovského z Jelitova, který ze summy dotčené Jesuitům 3000 kop prominul a r. 1626. i zbytek 2500 kop daroval. (Schmidl, Hist. Soc. Jesu III. 262. — Wolný, Topogr. II. 1. 93. — Wolný, Mähr. II. 1. 49.) R. 1622. koupila kollej od Wolfa Hetzera z Aurach dvůr svobodný s mlýnem a zahradou u Medlova (Medlau, kr. Brněn.). R. 1622. dne 1. září daroval císař Ferdinand II. kolleji náhradou za škodu v čas vzpoury jí učiněnou statek Polehradice (Bolehradice, kr. Brněn.) — pustý hrad a městys s právem vinohradním, desátky, mlýny a lesy — Janovi Adamovi Prusinovskému z Víčkova pro účastenství jeho ve vzpouře stavovské konfiskovaný, kterýž vedle císař. resoluce ze dne 27. února r. 1624. kolleji »ad pias causas« byl postoupen. (Schmidl III. 395. — Wolný, Mähr. II. 1. 263. & Topogr. II. 1. str. 93. — D. Z. XXXII. 7.) R. 1623. dne 30. srpna dostali Jesuité k lepšímu vychování noviců na přímlovu kardinála Dietrichšteina od císaře darem statek Řečkovice (kr. Brněn.) — tvrz a ves s dvorem poplužním a příslušenstvím — který Vilém star. Dubský z Třebomyslic pro účastenství své ve vzpouře v pokutě propadl. (D. Z. XXXII. 13. — Wolný, Mähr. II. 2. 13. & Topogr. II. 1. 93.) R. 1626. odkázal Matyáš Jelitovský z Jelitova kolleji všecko jmění své, zanechav jí vinici, dům vedle kolleje ležící a stříbro své. (Schmidl III. 690. — Wolný, Topogr. II. 1. 94.) R. 1650. rozmnoženy byly statky kolleje od scho-lastika Václava Sattenwolfa dědičným jeho domem v Štajrovicích

(Štúrovice) s rozsáhlou vinicí a lisem. (Schmidl IV. 2. 624.) R. 1652. dne 8. července přikoupila kollej k statku svému Diváckému vreh Martinský řečený od kláštera Praemonstrátů v Zabrdovicích. (Schmidl IV. 2. 798.) R. 1652. dne 15. července koupila kollej ves Morkuvky (Morkuwek) za 1000 kop. gr. mor., od místomarsálka moravského Jana hraběte z Rothalu jí darovaných. (Schmidl IV. 2. 798. — Wolný, Topogr. II. 1. S. 94.) Konečně r. 1657. daroval děkan kapitoly brněnské Matyáš Petrasch domu noviců tři vinice a zásobu vína mající cenu 3000 zl., pak kostelu jes. 1000 zl. s ornátem v ceně 800 zl. (Wolný, Topogr. II. 1. 94.)

Mimo statky vytčené dostalo se kolleji brněnské též hojných darů. Nejvydatnější podpory poskytl kolleji kardinál František z Dietrichšteina tím, že budovu kollegia zcela na útraty své r. 1603. od základu stavěti počal a na její stavbu, roku 1631. větším dílem ukončenou, každoročně nejméně 1000 kop míš., tedy v jedné summě přes 30.000 kop sám vynaložil, i dědice své kšaftem ze dne 29. prosince 1634 zavázal, aby k úplnému dokončení stavby kollegia ročně 1000 kopami přispívali. (Wolný, Topogr. II. 1. S. 92. — Schmidl IV. 1. 210.) K rozšíření kollegia darovala obec Brněnská Jesuitům r. 1617. velký dům, u kostela jes. ležící, pak r. 1630. úzkou uličku k rozšíření zahrady kollegia, k čemuž Jesuité sami též dva domy přikoupili. (Schmidl III. 55. & 1031.) Na vystavění nového chrámu na Nebevzetí Panny Marie, který na místě starého kostela r. 1598. sbořeného stavěti se počal a r. 1602. nákladem 19.000 kop míš., od rozdílných příznivců darovaných, byl dostaven, přispěla nejvíce r. 1597. Helena Berkovna z Dubé a Lipého, vdova po Bernardovi z Tovar, darem 12.500 rýn. (Wolný, Topogr. II. 1. 92.)

Též důchody kolleje zvýšeny byly mnohými dary na penězích, totiž: r. 1623. od Václava Vchynského z Vchynic 500 kop míš.; r. 1624. dlužním úpisem na 3400 zl. mor., po Hynkovi z Hodic konfiskovaným (d'Elvert I. 277); r. 1624. od Jana Jiřího Humpoleckého z Rybenska 4000 zl., které měl pojištěné na statku Vohančicích, po Janovi Křišt. Pergrovi (Berger z Berg) konfiskovaném (d'Elvert I. 248); r. 1625. od některých příznivců 800 kop míš., pak od Jana Sicharta odkazem 500 zl.

rýn. (Schmidl III. 617.); r. 1627. od Johanny z Kuňovic, roz. Berkové z Dubé, 3000 zl. (Schmidl III, 777.); r. 1630 od hraběnky z Ladron 2000 dukátů za upuštění od dědictví 12.000 dukátů, které kolleji sestra Ladronové, vdova Kateřina z Schönkirchu, roz. hraběnka Žďárská, kšaftem nesprávně sepsaným odkázala (Schmidl III. 1030); r. 1646. od Šimona Petra Mathaeidesa, faráře v Kuřimě, 3000 zl., pak dle cís. nařízení po tři léta podpory po 1500 zl. z důchodů statku Novojičínského (Schmidl IV. 2. 245. — Wolný, Topogr. II. 1. 94.); r. 1648. od Jiřího Trenkera, c. k. fendricha, 2000 zl.; r. 1650. od hraběte Pavla z Lichtenšteina 400 zl. rýn. a od Pavla Molitorisa, faráře v Doubravnicích, všecko jeho jmění; r. 1652. od M. Karla Swawora (Swarova) několik tisíc zlatých a od jeho báby 2000 zl. (Schmidl IV. 2. pag. 624 & 799). K tomu daroval r. 1670. Jan Zehender, přisedící soudu brněnského, kolleji dům svůj a 1500 zl.; vdova Anna Beranová 300 dolarů a 500 dukátů; Maria Anna Jokordovská ze Sudic, roz. Soběkuřská ze Soběkuř pole k zahradě jes. v předměstí a 500 zl., pak vystavěla r. 1671. nákladem přes 5000 zl. *residenci jes. v Tuřanech* (panst. Chirlice. kr. Brn.), kterou biskup Karel z Lichtenšteina r. 1666. pro 4 členy kolleje brněnské založil, postoupiv k tomu účelu kolleji biskupský statek lenní Tuřany, dvůr se 157 měr. polí a úročním platem od 2 osedlých. (Wolný, Topogr. II. 1. S. 94 & 450.)

Jak značné byly dary kolleji na penězích udělené, poznati lze z toho, že měla za obcí Brněnskou starou jistinu na 20.000 zl., která jí r. 1653. i s úroky po 20 let zadržnými byla vyplacena. (Schmidl IV. 2. p. 874). Roku pak 1756. měla kolleje brněnská na jistinách 48.744 zl., z nichž a ze statků svrchu vytčených roční důchody vynášely celkem 20.000 zl. Mimo to náleželo residenci v Tuřanech na jistinách 15.550 zl. (Wolný, Topogr. II. 1. S. 95 & 451.)

Při kolleji brněnské zřízen byl r. 1622. též seminář pro chudé studující ve dvou domech u kolleje ležících, od Jesuitů za 2000 zl. mor. koupených, k čemuž někteří dobrodinci r. 1622. nejenom 2900 zl. a 300 dolarů, nýbrž i rozsáhlou vinici kolleji darovali. K založení tohoto semináře darovala Helena Berkovna z Dubé, vdova po Bernardovi z Tovar, r. 1605. dvůr svobodný ve vsi Husovicích (u Maloměřic). Potom postoupil r. 1623. Jan

Jiří Humpolecký z Rybenska, nejvyšší písař markrabství Moravského, semináři dům svůj a 7000 dolarů v úpisech na fundaci pro dva šlechtice a dva sirotky. R. 1629. odkázala paní Melsingová z Melsingu, roz. Lutzenbergova, 500 zl. rýn. na fundaci pro jednoho chovance v semináři; k témuž pak účelu darovala r. 1670. Maria Anna Jakordovská ze Sudic semináři 500 zl. (Schmidl III. 350 & 430, IV. 1. 301. — Wolný, Topogr. II. 1. S. 93 & 94.) R. 1756. náleželo semináři mimo dvůr dotčený a zahradu v Starém Brně 11.700 zl. jistin, z nichž 11 alummů se vydržovati mělo. (Wolný, Topogr. II. 1. S. 95.)

Po zrušení řádu r. 1773. připadlo veškero jmění kolleje a semináře brněnské a pak residence tuřanské, k němuž náležely statky svrchu vytčené, mající cenu 300.000 zl. a jistin 75.994 zl. vynášející, fondu studijnímu, od něhož budova kollegia postoupena byla k obývání ústavu šlechtičen, potom však r. 1779. za kasárny vojsku, jemuž dne 22. února r. 1786. také kostel jezuitský Panny Marie s 10.000 zl. jmění byl odevzdán. Stavení residence v Tuřanech prodáno bylo osobě soukromé. (Wolný, Topogr. II. 1. 85, 95 a 452.)

Statky Diváky, Polehradice a Važany, od c. k. správy statků státních 6. listopadu r. 1789. c. k. dvorní radě Antonínu Fridrichovi z Mayern v dědiční nájem za 5507 zl. 38 kr. roční činže postoupené, prodány byly dne 4. června r. 1807. za 135,093 zl. 7 kr. témuž z Mayern, který již 19. listopadu r. 1807. statek Važany doktoru práv Vincencovi z Feistmantl postoupil; statky pak Diváky a Polehradice za 136.737 zl. Františkovi z Langendonc, c. k. nejvyššímu strážmistru, prodal. (Wolný, Mähr. II. 1. 261 & II. 2. 530.) Dvůr svobodný s mlýnem a zahradou u Medlova prodán byl r. 1791. dne 20. července za 15.000 zl. knížeti Janu Karlovi z Dietrichšteina, který jej k panství Selovickému připojil. (Wolný, Mähr. II. 2. 424.) Statek Řečkovice s mlýnem svobodným a dvorem v Komíně, k čemuž připojen byl též statek residence v Tuřanech, koupil od c. k. kommisie r. 1826. justiciar Josef Schindler za 139.905 zl. stříbra. (Wolný, Mähr. II. S. 12. — Wolný, Topogr. II. 1. S. 452.) Dvůr svobodný v Husovicích (u Maloměřic) koupil r. 1779. Josef Šlosárek, který jej r. 1796. hraběnce Antonii z Salm-Reiferscheid prodal. (Wolný, Mähr. II. 1. 133.)

III. Kollej v Jihlavě.

K fundaci této kolleje daroval r. 1624. její zakladatel Michael Adolf hrabě z Althanu na Goldbergu a Murstetten statky, které jemu ze statků konfiskovaných od císaře za 45.000 zl. rýn. byly postoupeny, totiž: a) Statek Kynice, tvrz a ves K. s dvorem poplužním a ves Radkovice, po Václavovi Koniaši z Vydrří konfiskovaný a za 16.000 zl. mor. odhadnutý. — b) Statek Mezeříčko, sídlo a ves M. s dvorem poplužním a vesnice Řehořov a Věžnice, který Hynek Grün z Stürzenbergu v pokutě propadl, za 9300 zl. rýn. odhadnutý. — c) Statek Jamny (Jamné) a Rybná (Rybny), vesnice s dvory poplužními, jak to r. 1610. měšťan jihlavský Daniel Neymar (Neumeyer) z Winterberka za 13.900 zl. mor. koupil a pro své účastenství ve vzpouře v pokutě propadl. — d) Dva dvory a mlýn u města Jihlavy ležící, potom k statku Jamny náležející. — e) Svobodný dvůr v Jeclově, po Vítovi Horde konfiskovaný a za 2000 zl. rýn. odhadnutý. — Tyto statky vedle cís. resoluce ze dne 26. listopadu r. 1626. vloženy byly do desk zemských kolleji jihlavské, která potom statek Kynice kolleji v Telči za roční plat 1140 zl. postoupila. (Schmidl III. 498. — Wolný, Mähren III. 163 VI. 180 a 181. — D. Z. XXX. 18, 42 & XXXIII. 4.)

K této fundaci, od zakladatele Althana a jeho syna listinou ze dne 29. září r. 1626. a 21. září r. 1627. potvrzené, daroval kolleji jihlavské r. 1631. lékař Petr Schmilauer z Schmilau dvůr Schmilovský s mlýnem, v podměstí jihlavském ležící, a odkázal jí též veškero jmění své na 24.000 zl. vynášející. (Volný, Topog. r. II. 3. S. 12. — Schmidl III. 1108.)

K vystavění kollegia, kostela, škol a semináře pro chudé studující vykázaný byly cís. listem ze dne 23. srpna r. 1625. Jesuitům domy měšťanské, král. fisku v pokutě připadlé, z nichž 23, dílem za jiné směněné, kolleji od rady městské byly postoupeny a Jesuitům, od kardinála z Dietrichšteina do Jihlavy slavně uvedeným, odevzdány. K tomu dostalo se kolleji jihlavské r. 1632. od rozdílných příznivců značné podpory na penězích, zejména od druhé manželky hraběte z Althanu, Marie Evy roz. hraběnky z Sternberka, od Blanky hraběnky z Collalto, od Rombalda hraběte z Collalto a jeho manželky Marie, roz. hra-

běny z Thurnu, od olomouckého biskupa světícího Filipa hraběte z Breuner; zvláště pak darovali r. 1632. N. Reiman 800 zl., r. 1645. měšťan Jan Schwarz 500 zl., r. 1647. Jan Albrecht 600 zl. a Fridrich Pable 500 zl., r. 1734. jesuita P. Reindler 1000 zl., r. 1744. paní Pernfurová 2000 zl., paní Veronika Wagnerová a N. Mitlecherová 1200 zl. Tyto a mnohé jiné dary vynaložili Jesuité na stavbu kostela sv. Ignáce (od r. 1680. — 1689.), k čemuž též Jan Schubert 4900 zl. věnoval; pak na stavbu kollegia (od r. 1699. — 1713.) a gymnasia, k jehož dostavění David z Steinu, děkan ve Freistadtu v Horních Rakousích, 6000 zl. přispěl. (Wolný, Topogr. II. 3. S. 12 a 13.)

Po zrušení řádu připadla budova kollegia fondu studijnímu a dána byla k ubytování vojska, potom r. 1781. odevzdána i s kostelem Dominikánům náhradou za jejich klášter a kostel, k potřebám vojska postoupený, a po zrušení kláštera dominikánského r. 1784. umístěny byly v bývalé kolleji jesuitské opět rozdílné ústavy vojenské i s posádkou, jenom v stavení bývalých škol jesuitských zřízeno bylo c. k. gymnasium. (Wolný, Topogr. II. 3. S. 14.) Též statky bývalé kolleji jihlavské náležející, Kynice, Mezeříčko a Jamny, pak svobodný dvůr v Jeclově a dva dvory s mlýnem u Jihlavy, připadly fondu studijnímu, k jehož ruce od statku Jamny r. 1784. prodány byly dva dvory poplužní (dvůr hořejší a mlýnský, Ober- und Mühlhof) obci Jihlavské za 14.300 zl. rýn., pak dvůr svobodný v Jeclově s domem v zahradě seminářské na předměstí jihlavském ležící postoupen sládkovi Kristiánu Hermannovi za 5000 zl. rýn. Statky Jamny a Mezeříčko v jedno spojené ponechány byly fondu studijnímu, od něhož 30. dubna r. 1793. do dědičného nájmu za roční činži 3033 zl. 15 kr. odevzdány byly Václavu Ignáci Kalcherovi, který právo nájemní s povolením císař. úřadů 6. prosince r. 1800. Janovi Nussbaumovi postoupil. (Wolný, Mähren VI. 181 a 379.) Statek Kynice, kolleji v Telči postoupený, prodán byl od c. k. kommissee r. 1802. Josefovi hraběti z Wallis za 50.236 zl. rýn. (Wolný, Mähr. III. 161 a 163.)

Jmění bývalé kolleje jihlavské vynášelo 153.536 zl., nepočítaje v to budovy kollegia.

Při kolleji jihlavské byl též seminář sv. Michala pro chudé studující, jemuž se dostalo r. 1626. stálých důchodů, totiž

1380 zl. rýn. ročních úroků z jistiny 23.000 zl. rýn., kterou vdova Eva Fleischerová za obcí Jihlavskou měla a listem daným P. Lamormainovi 1. září r. 1623. k vychovávání a vydržování chudých studentů v semináři jihlavském ustanovila, takže obec Jihlavská měsíčně 115 zl. na věčné časy semináři odváděti byla povinna. — R. 1632. daroval Jan Haidler baron z Bukové (Bukau), bývalý král. rychtář jihlavský, semináři rozsáhlou zahradu svou v podměstí ležící. — (Schmidl III. 726 a 1218. — R. 1731. dne 16. března založil děkan ve Freistadtu (Hor. Rakousích) David z Steinu a jeho bratr Kristian z Steinu fundaci s jistinou 32.000 zl. na vychování 20 jihlavských synků v semináři a k podporování jich na universitě. — Po zrušení řádu připadlo jmění semináře jihlavského k fondu nadačnímu. Z úroků fundace bratří ze Steinu jest nyní 20 nadání po 70 zl. a z vedlejšího fondu téže nadace, který r. 1850. měl 33.503 zl., zapravují se též výlohy nemocí neb úmrtím stipendistů způsobené. (Wolný, Topogr. II. 3. S. 12 a 13.)

IV. Kollej v Znojmě.

Tuto kollej založil r. 1624. Michal Adolf hrabě z Althanu na Goldburgu z Murstetten, cís. rada válečný, komorník a plukovník, který k tomu účelu Jesuitům daroval a dne 23. května 1624. odevzdal kostel farní sv. Michala*) se všemi důchody, právy, zahradami a vinicemi, 3 domy nekatolíků, školami a vším příslušenstvím, jak to i s právem patronátním obci Znojenské pro účastenství její v zpouře minulé bylo odňato a hraběti z Althanu od císaře postoupeno. Zároveň daroval zakladatel Jesuitům k obývání dům svůj řečený Althanův a vykázal k fundaci kolleje statky, které jemu ze statků konfiskovaných za 45.000 zl. rýn. byly postoupeny, totiž: a) Statek Bohutice (Bochtic, kr. Znoj.) — zámek a ves Bohutice s krčmou, lesem a vinicemi, též vesnice Selovice (Želovice) s mlýnem, Vedrovice, Zabrdovice a Volfíř (Wolfgersten, Drnopol) s dvory poplužními — bratřím Stefanovi a Vilémovi Kusým z Mukoděl

*) Tento kostel farní vystavěn byl zároveň s městem od krále českého Přemysla Ottokara I. okolo r. 1200., potom r. 1321. od krále Jana Lucemburského postoupen jeptiškám sv. Kláry, které jej r. 1751. s král. povolením obci Znojenské přenechaly. (Schmidl III. 492.)

pro účastenství jejich ve zpouře minulé konfiskovaný a za 22.000 zlatých mor. odhadnutý, ačkoliv za více než 40.000 zl. stál. — b) Statek Přímětice (Brenditz), dvůr poplužní a ves P., mlýn v Starém Schallersdorfu se zahradou a 3 osedlými, svobodný dvůr Burgholz s lesem k hradu znojemskému patřící, jak to po Vilémovi (Zdenkovi) z Roupova i s hradem znojemským bylo konfiskováno, darován kolleji s tou výminkou, aby z dotčného lesa bylo dodáváno dostatek dříví k palivu a stavbě do hradu král. fisku připadlého. (Schmidl III. 493. a 760. — Wolný, Mähren III. 93. a Topogr. II/4, 110.) Tato fundace kolleje potvrzena byla od zakladatele listem 29. září r. 1627. daným a do desk zemských vloženým, potom i od císaře 19. listopadu r. 1633. schválena.

K rozšíření kolleje darovány byly Jesuitům r. 1625. od kardinála Dietrichšteina dva domy, potom r. 1629. od obce Znojemské též dva domy, k nimž pak ještě jeden dům za mírnou cenu byl přikoupen. Tyto domy r. 1634. spojeny a upraveny byly pro kollej v jedno stavení, a výlohy stavbou tou způsobené zapravila Renata Marie z Náchoda. (Schmidl III. 610, 936 a IV/1, 120.) Důchody kolleje rozmnoženy byly též mnohými dary. Tak dostala r. 1631. kollej darem od Baltazara Wüllersdorfa z Urbair značnou summu peněz a zahradu s dvojí vinicí, k tomu r. 1633. velký dům a r. 1642. od manželky téhož Wüllersdorfa Anny Markéty výnosnou vinici s lisem. R. 1639. prominul císař kolleji, od cís. vojska zpuštěné, 3000 zl. kontribuce, ze statku Buhutického nezaplacené, a zároveň zaplacen byl z král. komory dluh 1000 zl. rýn. na témž statku pojištěný. (Schmidl III. 1108 a IV/1, 594.) — Roku 1653. darovala kolleji kněžna Dorota z Lichtenšteina 1000 zl. a r. 1654. hraběnka Johanna z Breuner 2000 zl. — Těmito a jinými dary vzrostly jistiny kolleje znojemské r. 1756. na 20.000 zl. a roční důchody na 7000 zl. (Wolný, Topogr. II/4, 112.)

Po zrušení řádu připadly vytčené jistiny jakož i statky bývalé kolleje znojemské, v jedné summě na 260.000 zl. vynášející, fondu studijnímu a budova kolleje postoupena byla vojsku za kasárny. Statek Bohutice a ves Babice, kterou Jesuité k témuž statku r. 1654. od dědiců Jiřího Schillinga za 4075 zl. přikoupili, postoupen byl r. 1789. Janovi Topolanskému do nájmu

dědičného za roční činži 7508 zl. (Wolný, Mähren III. 93 a Topogr. II/4. 110 a 112.) — Statek Přímětice s dvorem Burgholz a lesem (142 jiter 1305□^o), pak s úroky 27 zl. 28 kr. od 8 osedlých prodán byl Janovi Václavu hraběti z Ugarte. (Wolný, Mähren III. 99 a Topogr. II/4, 112.) — Statek Starý Schallersdorf, mlýn s 3 osedlými, r. 1809. za 14.410 zl. odhadnutý, připojen byl k panství Louce (Bruck), zrušenému klášteru Premonstrátů v Louce náležejícímu, s nímž bratřím z Liebenbergu byl prodán. Druhý mlýn o 7 složení se zahradou v Schallersdorfu prodán byl k ruce fondu studijního již r. 1786. mlynáři znojenskému Josefu Hübnerovi za 4900 zl. rýn. (Wolný, Mähren III. 105.)

Při kolleji znojenské bylo též seminarium pro chudé studující, které r. 1635. P. Joannes Weghuber založil, vykázav k tomu z dědictví svého 1600 zl. rýn. Tuto fundaci rozmnožil r. 1636. král. rychtář znojenský Baltasar Wüllersdorfer z Urbair jistinou 4000 zl. rýn., takže z úroku ročního 240 zl. čtyři studující v semináři byli vydržováni. Téhož roku koupěn byl pro seminář dům od Jana Kroppa za 140 dol. mor. R. 1756. náležela semináři znojenskému jedna vinice a jistina 7000 zl., z čehož 11 alumnů s dvěma jesuity bylo vydržováno. (Schmidl IV/1. 299. — Wolný, Topographie II/4. 112.)

V. Kollej v Kroměříži, potom přeložená do Hradiště.

K založení nového kollegia darovala Jesuitům šlechtična Alžběta Zoubkova ze Zdětína 12. listopadu r. 1635. statek Habrovany a potom dle kšaftu svého ze dne 6. ledna r. 1636. statek Zdounky, kteréž po bratru jejím Vilémovi Bohuslavovi r. 1629. v mladistvém věku zemřelém na ni připadly. Tyto statky, Jesuitům r. 1636. do desk zemských vložené, ustanoveny byly k založení nové kolleje v Hradišti neb v některém jiném městě moravském. Tato kollej zřízena byla dle přání kardinála z Dietrichšteina v sídle jeho biskupském Kroměříži, kde kardinál r. 1636. Jesuitům hrad svůj, potom výstavný dům rozsáhlý na náměstí k obývání vykázal. (Schmidl IV/1. 211. — D. Z. XXXVII, 33. — Wolný, Topogr. II. 117.)

K fundaci kolleje dostali Jesuité r. 1640. též dvůr po-

plužní ve vsi Soběsukách a od arcivévody Leopolda Viléma staveniště pro kollej, od ulice ke kostelu sv. Morice až ke kostelíčku sv. Jana a k zahradě proboštské se rozprostírající. (Schmidl IV/1. 649 a 676. — Wolný, Topogr. II. 118.) Avšak již r. 1643. kollegium kroměřížské od Švédův bylo vydrancováno, vypáleno a zničeno, Jesuité pak zajati a když výkupného jim uloženého 30.000 zl. zaplatiti nemohli, odvedeni do Olomouce, odkudž po zaplacení 2250 zl. rýn. od Torstensohna propuštění odebrali se dílem do Brna, dílem do Znojma, až konečně na zimu se usadili v král. městě Hradišti, kde původně kollej měla býti založena, a tam s povolením císaře a biskupa nabyli stálého sídla místo zničené kolleje kroměřížské. K vystavění nové kolleje vykázán byl Jesuitům od obce Hradištské r. 1644. rozsáhlý dům a k službám Božím farní kostel jim postoupen. K zatímnému obývání koupili si Jesuité dům za 1000 zl. a k zařízení škol dvě stavení za 1000 zl. (Schmidl IV/2. 71. — Wolný, Topogr. II. 118.)

K rozmnožení důchodů nové kolleje v Hradišti (Ung. Hradisch) odkázal Jesuitům r. 1643. cís. rychtář hradištský, Jan Český, statek svůj, dvůr svobodný podměstský s poli, vinicí a lukami, k čemuž přidala vdova po něm pozůstalá r. 1650. vinici svou u města Hradiště na vrchu Mařatickém ležící. Mimo to dostala kollej hradištská darem r. 1645. od jednoho měšťana dvě vinice, r. 1647. od šlechtičen Ludmily, Anny Marie a Lucie, dcer barona Jana z Řičan, rozsáhlou vinici u města Bzence a r. 1648. od hraběnky Estery z Forgatsch, paní na Brumovicích, vinice na horách Blatnických ležící. Potom r. 1660. odkázal kolleji měšťan hradištský Martin Vodička dvůr s dvěma pastvišti, jiný pak dobrodinec r. 1661. vinice u Bzence a úředník v Ostrově Samuel Štech dvůr v předměstí Ostrovském (Ung. Ostrau); tyto statky však prodali Jesuité k vystavění kostela sv. Františka Xav. r. 1663. a k jeho obnovení r. 1681. R. 1677. darovala paní Susanna Mayteny, roz. Doczy na Vyzovicích, kolleji dům v Hradišti, do něhož seminarium pro chudé studující, r. 1670. při kolleji zřízené, bylo přeloženo, při němž r. 1691. farář dörflerský Jan Skurek fundaci pro dva alumny jistinou 1000 zl. a r. 1716. farář vlčnovský Jan Scholtis též dvě místa pro alumny s jistinou 2400 zl. založil. (Schmidl IV/2. 49, 52, 54, 342, 372. — Wolný, Topogr. II. 206 a 207.)

Po zrušení řádu připadlo kollegium hradištské s veškerými statky za 560.000 zl. odhadnutými, fondu studijnímu, od něhož budova kolleje postoupena byla c. k. vojsku za kasárny. (Wolný, Topogr II. 208.) Statek Habrovany, hrad a ves H. a vsi Nemojany a Lilč s mlýny, rybníky, pivovarem a zahradami prodán byl r. 1824. Janovi rytíři z Haerring, c. k. priv. velkoobchodníku v Brně, za 95.300 zl. stříbra. (Wolný, Mähren II/1 394.) — Panství Zdounky, tvrz a městys Z. s dvorem poplužním, pivovarem, a vsi Cvrčovice, Soběsuky, Lhota, Zlamanka, Divoky, Roštín (díl), Těšanky (díl), Troubky (díl) a Rataj s farou, k ruce fondu studijního r. 1789. za 7.443 zl. 40 kr. roční činže pronajato a potom r. 1804. za 148.873 zl. 25 kr. prodáno bylo c. k. dvorskému radovi Antonínu sv. p. z Kaschnitz-Weinberg, od něhož je r. 1806. hraběnka Ernestina z Lambergu, roz. braběnka z Salm-Neuburgu, za 450.000 zl. rýn. koupila. (Wolný, Mähren IV. 514.) — Dvůr poplužní v Soběsukách r. 1786. byl vyzdvižen a z gruntů jeho díl vsi Soběsuk založen. (Wolný, Mähren IV. 521.)

VI. Kollej v Telči.

Toto sídlo jeuitské (domus tertiae probationis) založila Františka hraběnka Slavatová, vdova po Jáchymovi hraběti Slavatovi, roz. hraběnka z Meggau, r. 1651. na statku svého tehána Viléma hraběte Slavaty. K fundaci nové kolleje, kterou Slavatová pro 17 členů Soc. Jesu od r. 1651.—1654. vystavěla, vykážala zakladatelka r. 1653. jistinu 50.000 zl. rýn.¹⁾ a dvůr svobodný řečený Slavatovský, u města Telče ležící, který od Ladislava z Weitmile koupila. Potom vystavěla r. 1663. Jesuitům, kteří až na ten čas služby Boží ve farním kostele u sv. Jakuba konali, zvláštní kostel Nejsv. Jména Ježíše na místě bývalé fary a školy a věnovala témuž kostelu jistinu 12.000 zl. Téhož roku zřídila při kolleji ve zvláštním domě nově vystaveném seminář pro 10 studujících hudby znalých, k jejichž vydržování jistinu 10.000 zl. a na vychování chudých studentů též 10.000 zl. vykážala.

K vydržování škol při kolleji r. 1671. zřízených a r. 1678.

¹⁾ Tuto summu na statku Hořovickém pojištěnou půjčil provinciál Soc. Jesu r. 1655. Maximiliánu Valentinu hraběti z Martinic, který ji s úroky 6% na statcích svých Hagensdorfu a Prunersdorfu v Čechách pojistil a r. 1666. Jesuitům zaplatil. (D. Z. kvat. 98, K. 3. a 99, A. 14.)

na gymnasium rozšířených, darovala měščka Marie Buttistová 5000 zl., potom r. 1700 měšťan Tomáš Hoda 3000 zl. »ad docendam rhetoricam et poësim« a r. 1710. farář křtěnický Ignác Pokorný 2000 zl. pro magistra »rudimentorum et principiorum«.

R. 1756. měla kollej telčská mimo dotčený dvůr též k užívání statek Kynice, který od kolleje jihlavské za roční plat 1140 zl. převzala, pak na jistinách 83.000 zl., z čehož jí po srážce dluhů 16.000 zl. obnášejících ročního důchodu na 6000 zl. vycházelo. Semináři, v němž bylo 12 chovanců pod správou dvou jesuitů, náleželo 13.000 zl. jistin.

Po zrušení řádu připadlo veškero jmění kolleje (mimo 10.000 zl. pro hudbu kostelní) fondu normálních škol. Budova kolleje postoupena byla vojsku za kasárny, v stavení gymnasia umístěna byla normální škola hlavní, dům seminaria se zahradou prodán byl osobě soukromé a dvůr Slavatovský v předměstí koupil od cís. k. komisse r. 1787. měšťan Josef Ingrisich za 3.010 zl. Co se statku Kynice dotýče, vytčeno jest již při kolleji jihlavské. (Wolný, Topogr. II,3, 113. — Wolný, Mähren VI. 507.)

Jmění bývalých kollejí jesuitských na Moravě vynášelo v jedné summě (nepočítajíc v to budovy a jistiny) 1,953.621 zl. — Z toho náleželo: kolleji olomoucké 536.085 zl., kolleji brněnské a residenci tuřanské 374.000 zl., kolleji jihlavské 153.536 zl., kolleji znojenské 260.000 zl., kolleji hradištské (kroměřížské) 560.000 zl. a kolleji telčské 70.000 zl.

Jmění všech jesuitských seminářů na Moravě páčilo se úhrnem na 399.023 zl., z čehož náleželo konviktu olomouckému 260.000 zl., semináři jihlavskému 55.000 zl., semináři znojenskému 8.000 zl., semináři hradištskému 3.400 zl. a semináři telčskému 20.000 zl.

C. Jesuitská sídla v Slezsku.

I. Kollej v Opavě a residence v Jemeticích.

Dle přání knížete Karla z Lichtenšteina, vévody opavského a král. místodržícího v Čechách, jenž v Opavě kollej jesuitskou založiti hodlal, posláno bylo r. 1625. několik jesuitů z kolleje

olomoucké do Opavy, kdež jim s povolením kardinála Dietrichšteina správa kostela farního sv. Jiří byla odevzdána a k vydržování jich od Lichtenšteina vykázány důchody statku dotčené fary, jichž dosavad obec Opavská užívala. Avšak již r. 1626. musili Jesuité opustiti město, když Opavští k Mansfeldovi se připojili. Tím jakož i úmrtím knížete z Lichtenšteina r. 1627. založení kolleje v Opavě bylo zatím odročeno na ten čas, když Waldštejn r. 1627. opět Opavy se zmocnil a dle cíś. vůle Jesuitům do Opavy nazpět povolaným správu všech kostelů v celém vévodství odevzdal. Zároveň učinil Waldštejn císaři návrh, aby z jmění rebellům zabaveného založena byla jesuitská kollej v Opavě, k čemuž sám z pokuty obci Opavské za její provinění uložené 43.000 zl. rýn. s cíś. povolením Jesuitům vykázal. Ale poněvadž se to všecko stalo bez vědomí knížete Maximiliana z Lichtenšteina, který jakožto poručík nezletilého syna z bratra svého Karla vévodství Opavské spravoval, nebyl proveden návrh Waldštejnův, až konečně dotčený kníže Lichtenštejn sám 22. prosince r. 1629. Jesuity do Opavy nazpět povolal a k jich vydržování postoupil ročních důchodů 1800 zl. mor. (2100 zl. rýn.), vycházejících z jistiny 30.000 zl. mor., kterou vdova po knížeti Karlovi z Lichtenšteina Anna Šemberova z Boskovic na hrobku svou v kostele farním Marie Panny v Opavě odkázala.

Roku 1634. postoupil a upravil kníže Karel Eusebius z Lichtenšteina Jesuitům k stálému sídlu tři domy vedle farního kostela sv. Jiří, jim od kardinála Dietrichšteina k správě odevzdaného; potom r. 1639. daroval týž kníže kolleji 2333 kop míš., začež si koupili Jesuité dvorec a zahradu. Konečně r. 1642. vykázal kníže Karel Eusebius z Lichtenšteina kolleji opavské u sv. Jiří listem základním ze dne 12. září k fundaci 40.000 zl. rýn. (neb ročních úroků 2400 zl.), pak k stavbě kolleje a kostela 10.000 zl. rýn., zároveň opatřil kollej mnohými výhodami a výsadami. — R. 1643. prominuli Jesuité obci Opavské 43.000 zl. rýn., které Waldštejn r. 1627. Opavským pokutou uložil a k založení kolleje postoupil. Náhradou za to odevzdala obec Jesuitům k rozšíření kolleje a vystavění kostela šest domů vedle kolleje u Ratibořské brány ležících a všech poplatků osvobozených, pak tři domy k zařízení zahrady kollegia,

těž rozsáhlý prostor s třemi chalupami v předměstí; k tomu přidala obec 900 dolarů k zakoupení dvora při onom prostoru v předměstí ležícího, který potom r. 1647. Jesuité za 1900 dolarů ke kolleji koupili; konečně slíbila obec k budoucí stavbě kollegia a kostela vydatný příspěvek. — Kostel kolleje vystavěn byl od r. 1675. na místě starého kostela sv. Jiří, kolleji r. 1674. úplně postoupeného; kollegium pak nově vystavěti dala r. 1711. až 1713. měštká a obchodnice Rosina Anna Habelová, a stavba ta teprv r. 1723. byla dokončena. (Schmidl III. 770, 930; IV./1. 114, 209, 743; IV./2. 76. — Wolný, Topogr. I. 4. S. 199 & 206.)

K statkům, jichž kollej opavská nabyla, náležely: *a)* Statek Jemetice (Zemetice, Semetice), v Opolském vévodství Slezském ležící, který r. 1635. kolleji darovala šlechtična polská. Feliciana Stadnicki ze Žmigrodu. Na tomto statku, k němuž náležely Jemetice, Přežleb, Golejov, Žernik a Mikulčice, pak dům v městě a dvůr v předměstí v Ratiboři, zřídili si Jesuité opavští r. 1642. residenci pro tři členy řádu, z nichž jeden měl správu fary. (Schmidl IV./1. 766 & IV/2. 75. — Ens, Gesch. v. Troppau III. 151.) — *b)* Statky, které kollej opavská za hojné dary jí na penězích udělené koupila, totiž r. 1646. louky u Malé Hošice, r. 1647. dvůr v Katharein, r. 1674. statek Schillersdorf s 5 vesnicemi a roku 1754. statek Melč, od hraběte Matyáše Antonína z Hodie.

Po zrušení řádu připadly statky vytčené i s fundací kolleje na 250.000 zl. vynášející fondu studijnímu, k jehož ruce r. 1807. prodán byl statek Melč hraběnce Johanně z Tenczina a r. 1867. zapsán do desk za 150.000 zl. (Ens, Gesch. v. Troppau III. 150 & 271.) Budova kolleje stala se majetkem stavů slezských. — Z jmění kolleje náleželo 25.700 zl. rýn. českému fondu studijnímu. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

Př. kolleji opavské bylo též seminarium pro chudé studující zřízeno v domě blízko kolleje ležícím; potom r. 1655. k ubytování alumnů koupili bratří sv. p. Pruskovští prostranný dům od Hynka Sedlnického z Choltic za 2400 zl. K témuž semináři odkázal Matyáš Sendec, rada a notář v Ratiboři Slezském jistinu 6000 zl. rýn. na vychování 9 alumnů; potom daroval semináři r. 1672. hrabě Štěpán Würben 300 dolarů slez., Petr

Pavel Hasseus (Hass), farář v Moravské Libavě, 1000 zl. pro dva alumný, pak r. 1703. farář Jan Češ 1800 zl. a r. 1746. farář Pavel Teschner 3000 zl., každý na vydržování dvou alumnů. Veškero jmění semináře vynášelo na 14.000 zl. (Schmidl IV./2. 857. — Ens III, 151. — Wolný, Top. I./4. 208.)

II. Residence v Těšíně.

Vyrocování víry nekatolické v městě Těšíně a vévodství Těšínském, která se tam od r. 1513.—1610. přispěním vévodů samých ujala a rozšířila, i obnovování náboženství za vlády posledních Piastovců potkalo se s velkým odporem obyvatelstva evangelického. Teprv za panování poslední vévodkyně Alžběty Lukrecie (1625—1653) přistoupila k víře katolické r. 1629. rada městská v Těšíně, již se též cechové přidružili. Reformace katolická v Těšínsku r. 1628. od Karla Hannibala z Donína mocí vojenskou předsevzatá, potom však válkou přerušena, konečně obnovena byla r. 1653., když knížectví Těšínské po smrti dotčené vévodkyně jakožto léno uprázdněné připadlo králi českému Ferdinandovi III. Dne 1. listopadu 1653. musil evangel. kazatel Mathias Servitius město Těšín opustiti, a 20. března r. 1654. odňat byl protestantům i kostelíček jejich na hřbitově,

Aby pak oprava náboženská, již cí. kommissaři, arcikněz frýštatský Václav Ottík z Dobřan a podplukovník z Šteinkellera provésti měli, s větším zdarem se potkala, na žádost stavů katolických povoláni byli do Těšína Jesuité, jimž s cí. povolením ze dne 24. prosince r. 1670. knížecí dům Bergerovský k obývání, a na žádost zemského hejtmána Jana Fridricha z Lariš r. 1671. císaři podanou k zařízení residence a škol latinských ještě ostatní tři domy knížecí cí. resolucí ze dne 28. června r. 1703. byly postoupeny. Příčiněním Jesuitů přivedeni byli již r. 1675. všichni obyvatelé města Těšína k církvi katolické, k čemuž arci přispělo nejvíce nařízení, dle něhož město opustiti musil každý měšťan, který by setrval u víře nekatolické. Hlavní však péči věnovali Jesuité od r. 1702.—1773. vyučování mládeže ve čtyrech školách latinských, k nimž dle nadání Adama Václava hraběte z Tenczin ze dne 11. října r. 1727. s cí. povolením ze dne 31. prosince r. 1723. ještě dvě třídy, poësis a rhetorika, byly přidány. Zároveň založil týž hrabě při gymnasiu jesuitském

těž konvikt pro 16 chudých studujících stavu rytířského, k jejich vychovávání a šacení jakož i k vydržování rektora a subrektora téhož konviktu ustanovil a daroval Jesuitům provincie České 24.000 zl. rýn., pak zahradu za hořejším městem ležící se staveními a vším příslušenstvím, jak jí za 690 zl. rýn. byl koupil.

Po zrušení řádu r. 1773. dotčená jistina připadla fondu nadačnímu, byla však nepříznivými poměry ztenčena tak, že úroky z ní vycházející obráceny byly na 16 stipendií jenom po 36 zl. stříbra, kteráž nyní na 70 zl. r. m. jsou zvýšena. Bývalou residenci jesuitskou se stavením gymnasia koupil od aeraru exjesuita Leopold Scherschnik, jenž byl r. 1784. praefektem těšínského gymnasia katolického, pro museum v Těšíně od něho s jistinou 12.187 zl. založené. Jeden dům Jesuitův odevzdán byl celnímu úřadu a kostel sv. Kříže postoupen pro gymnasium. (Peter, Geschichte der Stadt Teschen.)

D. Jesuitské kolleje v Slezsku, které mírem Vratislavským r. 1742. a 1755. od jesuitské provincie České odpadly.

I. Kollej v Kladsku.

K založení této kolleje nabídl r. 1592. probošt kláštera kanovníků řehole sv. Augustina v Kladsku, Krištof Kirmiser, klášter tento i s jeho statky*), obáváje se, aby se klášter nedostal do rukou evangelických stavů hrabství Kladského, kteří právě zamýšleli zřídit v Kladsku gymnasium nekatolické. Ačkoliv arcibiskup pražský proti zrušení dotčeného kláštera a postoupení, jeho Jesuitům na odpor se stavěl, přece dosáhli Jesuité toho, že papež r. 1595. dne 9. března k tomu svolil. Když pak arci-

*) Tento klášter u Matky Boží na vrchu zámeckém v městě Kladsku založil r. 1349. arcibiskup pražský Arnošt z Pardubic s bratry svými Smilem a Vilémem a daroval k nadání jeho statky své, totiž dvůr při městě Kladsku, pak vsi Niederschwedeldorf, Altbatzdorf a dílem Oberschwedeldorf a Eisersdorf, k nimž r. 1352. přidal statek Kostomlaty, v Čechách ležící. Ale statek Kostomlaty odňat byl v bouřích husitských klášteru, jemuž pak r. 1475. opět byl navrácen, avšak r. 1575. od krále Maximiliána II. prodán Krištofovi staršímu z Lobkovic za 4750 kop. gr. českých a náhradou za něj postoupen klášteru s král. povolením statek Wilmsdorf, v hrabství Kladském ležící. (Des. Zem. kvat. 18, M. 21.)

biskup na papeži vymohl listinu ze dne 5. července r. 1597., dle které pro případ odstoupení Jesuitů dotčený klášter řádu Augustinianů byl vyhrazen, odevzdáno bylo proboštví řečené s kostelem i se všemi statky jeho s král. povolením dne 20. září r. 1597. Jesuitům, jimž i statek Wilmsdorf král. diplomem ze dne 30. dubna 1614. byl ponechán. Již r. 1602. dostavěli Jesuité nádhernou budovu pro gymnasium. K podporování kollegia kladského poskytoval též biskup vratislavský, arcivévoda Karel, od r. 1610.—1618. ročně 300 dollarů, kteréž Jesuité s jinými dary r. 1622. vynaložili na přikoupení dvou statků (dílů vsí Niederschwedeldorfu a Schlegelu) za 8000 zl.

Za času vzpoury r. 1618. po vypovězení Jesuitů z Kladska kollej jejich i s chrámem od lidu a od vojska strašně byla zpustošena i částí zbořena a vypálena, potom r. 1622. vypálen též kostel, takže Jesuité, navrátilivše se r. 1623. do Kladska, k návrhu biskupa vratislavského arcivévody Karla, jemuž císař hrabství Kladské k doživotnímu užívání odevzdal, postoupili k opevnění hradu kladského kollej zbořenou i s kostelem vypáleným, což všecko bylo strženo, takže po tom ani stopy nezůstalo. Náhradou za to postoupeno býti mělo Jesuitům vedle nařízení arcivévody Karla ze dne 25. července r. 1623. sídlo (kommenda) rytířů Maltezkých i s kostelem farním, staveními, školami a grunty k zařízení nové kolleje, k čemuž arcivévoda též všechno stavivo a k zapravení výloh stavebních až do ukončení stavby ročně 6000 dolarů slezských z důchodů svých dávati přislíbil. Zatím, než by dotčená kommenda Johannitů byla postoupena Jesuitům, dal jim arcivévoda upravití k obývání dům školní, vedle farního kostela ležící, v němž před tím evangeličtí diakoni bydleli. Mimo to vykázal arcivévoda Jesuitům na opravu a vystavění čtyř dvorů jim spustošených a vypálených všecko stavivo a 15.000 dolarů. Také za škody, které Jesuité za času vzpoury utrpěli na statech mohovitých, postoupil jim arcivévoda do vlastnictví všecky poddané, které před tím měla obec Kladská ve vsích Migvici (Miegwitz), Oberschwedeldorfu a v Haydě (Althaide), a udělil jim právo pivo vařiti a poddaným svým prodávati; též osvobodil všecky poddané kollegia od placení všelijakých kontribucí a daní. Mimo to nařídil, aby obec Kladská Jesuitům náhradou za to, že jejich statků po čtyři léta užívala,

v jistých lhůtách zaplatila 63.991 dolarů a jim také navrátila neb nahradila všechny nábytky, knihy a jiné věci mohovité, za času vzpoury z kolleje odcizené. Konečně postoupil arcivévoda stateček svůj Gelenau se všemi jeho důchody jesuitské kolleji k užívání až do konce měsíce září roku budoucího. Avšak dříve než byly provedeny rozkazy arcivévody Karla, zemřel tento 26. prosince r. 1624. v 35. roce věku svého. (Schmidl, Hist. Soc. Jes. III. 161, 463 a 510.)

Po smrti arcivévody Karla bratr jeho král Ferdinand II. svolil 29. ledna r. 1626. k tomu, aby dle návrhu gubernatora Moravy kardinála Dietrichšteina kommandatoru maltézskému Mikuláši Karlovi sv. pánu z Gašin a Rosenbergu za sídlo jeho kladské, s povolením velmistra řádu melitanského Jesuitům postoupené, odevzdán byl statek Divice (Děvčice, Maidelberg) s rozsáhlým hradem na vysokém vrchu na Moravě ležící. A tak dostala kollej kladská 27. července r. 1626. sídlo maltézské v Kladsku, kteréž řád melitanský skoro 400 let měl v držení, s hlavním chrámem, školami, domy, velikým prostorem (Kreuzhof řeč.) i se statky k témuž sídlu náležitými a na 20.000 dolarův odhadnutými, zejména dvůr kommandatorů v předměstí, Komthurhof řečený, a vsi Sorič (Soritsch), Werdek a Halbendorf s několika poddanými v Eisersdorfu, Königshainu, Alt-Wilmsdorfu, Rengersdorfu a Dürr-Kunzendorfu. Místo ročního příspěvku 6000 dolarů, na stavbu kolleje od arcivévody Karla slíbeného, vykázáno bylo cís. dekretem ze dne 20. dubna r. 1626. Jesuitům na upravení kolleje a provedení potřebných staveb z král. fisku 12.000 dolarův slezských, kterážto summa teprve po mnohých letech vedle dekretu ze dne 18. června r. 1628. kolleji byla zaplácena z pokut, jednotlivým účastníkům předešlé vzpoury uložených. Mimo to daroval syn císařův Ferdinand III., jemuž po smrti arcivévody Karla dáno bylo Kladsko k užívání, všecko stavivo k stavbě kolleje potřebné. (Schmidl III. 720 a 862.)

K rozmnožení fundace postoupen byl kolleji kladské 29. dubna r. 1626. statek Wilmsdorf dolní (Nieder-Wilmsdorf), po Křištofu Peškovi král. fisku v pokutě připadlý. K tomu koupila kollej r. 1628. svobodný dvůr v Habarticích (Ebersdorf) od Jiříka Scholtze za 2000 kop míš., z kteréž summy jí poražena

byla pokuta 366 kop míš., Schultzovi pro účastenství jeho ve vzpouře předešlé uložená. Téhož roku postoupil hrabě Strasoldo poddané své v Habarticích a Migwici (Miegwitz) kolleji směnou za sedláky Jesuitům v Šleglové (Schlegelsdorf) náležející, čímž celá ves Habartice kolleji se dostala. R. 1630. získala kollej statek »Hraběcí« řečený, pod městem ležící, od hraběte Filipa z Liechtenšteina za levnou summu 12.000 zl. rýn. R. 1644. dne 30. prosince potvrdil císař Ferdinand III. zvláštním diplomem fundaci kolleje kladské se všemi právy a výsadami od Rudolfa II. a Ferdinanda II. jí udělenými. R. 1650. rozmnožila kollej statky své přikoupením mlýna v Habarticích. (Schmidl III. 720, 862 a 1035. — IV. 2. 122 & 624.)

Při kolleji kladské zřízen byl též seminář pro chudé studující, k jehož založení koupen byl r. 1614. zvláštní dům od některých příznivců; potom r. 1626. darován byl kolleji k novému zřízení semináře dům »Schultzův« řečený. Při semináři založena byla r. 1616. fundace od probošta vřatislavského u sv. Kříže Martina Hilnera pro jednoho alumna jistinou 500 dolarů, pak od opata Praemonstrátův u sv. Vincence ve Vřatislavě Martina Konrada pro dva alumny jistinou 1000 dolarů. Potom r. 1628. odkázal Jan Křístof Metzinger z Kaltenštejna, pán na Stínavě Střední a Dolní a na Seiffersdorfu, statek Stínavu Střední (Mittelsteine) na stipendia pro jinochy z příbuzenstva svého. Podobně odkázal r. 1633. Kašpar Ješke z Eckersdorfu 5000 dolarů na statku Eckersdorfu pojištěných, z nichž roční úroky 300 zl. rýn. na stipendia pro studující z příbuzenstva jeho vycházeti mělo. Správa obou těchto nadání svěřena byla od zakladatelů Jeronymovi Keckovi z Eisersdorfu na Rengesdorfu, děkanu a generálnímu vikáři v Kladsku, který r. 1643. dotčené fundace s cís. povolením k správě odevzdal jesuitskému semináři, sám pak k založení podobné fundace témuž semináři odkázal statky své, totiž dvůr svobodný v Stínavě Hoření (Obersteine), který r. 1639. koupil, též dvůr v Eisersdorfu, který mu r. 1626. král Ferdinand III. daroval, a dvůr v Rengersdorfu, »Moschenhof« řečený, s poddanými, lesy, rybníky a mlýnem k němu náležitými. Tyto statky, jichž důchody měly vycházeti na vychování chudých studujících v semináři kladském a na stipendia pro šest studujících na akademii, převzal s cís. povolením r. 1652. rektor

kolleje kladské do správy své. (Schmidl III. 28,818, 882; IV. 2. 234, 856.) Pro seminář koupili r. 1669. Jesuité za 500 zl. dva dvory v Eisersdorfu, Saalhaushof a Dietrichshof řečené. Mimo to založeno bylo při semináři trojí nadání, totiž: r. 1730. od Jana Václava z Haugwitz jistinou 1200 dolarů; r. 1743. od Jiřího Stanke v Levíně jistinou 1000 dol., a r. 1744. od vdovy po dotčeném Stanke též jistinou 1000 dolarů.

Poměry kolleje kladské nezměnily se valně postoupením Kladska králi pruskému Fridrichovi II. r. 1742. mírem Vratislavským. Jenom r. 1744. za druhé války Slezské postoupiti musili Jesuité kostel sv. Martina pruskému veliteli Kladska, plukovníku de la Motte Fouqué, k uložení střeliva potřebného. Potom r. 1757. ubytováno bylo v kolleji mnoho důstojníků, lékařů a správců vojenských s jich rodinami, více pak místností naplněno bylo zásobami zbraní, oděvů a obilí. Když však tyto zásoby požárem v kolleji dne 7. ledna t. r. vzniklým byly zničeny, musili Jesuité náhradou za ně k rozkazu královskému ze dne 20. ledna 1757. zaplatiti 19.813 dolarů říš., a brzy na to dle král. poručení z dne 27. února opustiti kollegium i město, protože prý byli v spojení s vojskem rakouským. A tak odebrali se Jesuité 30. března r. 1757. z Kladska do kolleje lehnické. Za jejich nepřítomnosti v Kladsku spravovala statky kolleje a semináře zvláštní kommisse k tomu od krále nařízená; duchovní pak správu v Kladsku obstarával děkan Scholz s několika kaplany. Teprv na počátku roku 1761. navrátili se Jesuité do Kladska, jehož se Rakušané r. 1760. dne 26. července zmocnili a k rozkazu císařovny Marie Teresie ze dne 24. května r. 1761. odevzdáno jim bylo kollegium, v kterémž zůstali i po míru r. 1763., když Kladsko dne 18. března t. r. Prusku opět bylo navráceno, až do zrušení kollegia.

Po zrušení kolleje kladské dne 21. února r. 1776. náležely k téže kolleji statky tyto: Komthurhof s loukou řečenou »Thumwiese« (Domwiese) u Kladska, Nieder-Schwedeldorf, Alt-Wilmsdorf, Alt-Batzdorf, Soritsch, Werdeck a Ebersdorf; potom dále Ober-Schwedeldorf, Althaide, Rengersdorf, Eisersdorf, Halben-dorf, Miegwitz, Königshain a Schlegel. Tyto statky připadly katolickému fondu školnímu a byly od správy zeměpanské pronajaty a potom r. 1788. veřejnou dražbou prodány tak, že polo-

vice jejich ceny odhadní na stálou činži dědičnou byla zůstavena, ostatek pak dle největšího podání zaplacen. Dle toho prodány byly statky kollegia: Niederschwedeldorf, Komthurhof a Altwilmsdorf, za 54.500 dol. říš. odhadnuté, za 48.000 dol. a 2725 dol. stálé činže; Althaide, za 2700 odhadnutý, za 4100 dol. a 135 dol. činže; Altbatzdorf, za 4.350 dol. odhadnutý, za 5.050 dol. a 217 $\frac{1}{2}$ dol. činže; Klein-Ebersdorf, za 9.600 dol. odhadnutý, prodán za 9740 dol. a 480 dol. činže. Statky semináře: dvory v Rengersdorfu (Tobiashof a Moschenhof) a dvory v Eisersdorfu (Saalhausdorf a Dietrichhof), za 11.850 dol. odhadnuté, prodány za 13.800 dol. a 592 $\frac{1}{2}$ dol. činže; statek Mittel-Steine, za 11.200 dol. odhadnutý, prodán za 11.200 dol. a 560 dol. činže; statek Ober-Steine, za 5.200 dol. odhadnutý, pronajat již r. 1780. za dědičný poplatek ročních 260 dolarů. (Bach, Kirchengeschichte der Grafschaft Glatz, 374.)

II. Kollej v Nisé.

Tuto kollej založil 14. dubna r. 1622. biskup vratislavský arcivévoda Karel, vykázav Jesuitům kostel Nanebevzetí Panny Marie vedle biskupské residence své v Nisé, pak klášter náležející na ten čas řádu křížovnickému, jemuž za to prázdný klášter františkánský s kostelem sv. Petra a Pavla postoupil a na upravení jeho superioru kolleje jesuitské P. Scheinerovi z mincovny své 91.000 kop. míš. dáti poručil.*) Dne 5. prosince r. 1623. zaujali Jesuité postoupený jim klášter Křížovníků, když těmto upraven byl velikým nákladem dotčený klášter františkánský.

K rozšíření kollegia přikoupil arcivévoda Karel za 6.666 kop. míš. 14 domů měšťanských a daroval k tomu též rozsáhlý prostor i s kostelem Božího Těla mezi hradbami městskými i za nimi až k řece Bělé se nacházející; listem pak ze dne 9. února r. 1623. přislíbil na místech svrchu vytčených nákladem svým vystavěti Jesuitům kostel, kollej, gymnasium, universitu, konvikt a seminář pro chudé studující. K fundaci kolleje daroval arcivévoda z dědictví svého 60.000 kop. míš. a postoupil k tomu také sídlo své dědičné město Ziegenhals a dvůr k němu při-

*) Dle udání správce důchodův arcivévodý Karla dostal P. superior Scheiner z arcivévodské mincovny listnými prostředky na 300.000 kop. míš. (Schmidl III. 468.)

dělený Rottenfest, též dvůr u města Nisy ležící, řečený »Carolinum«, který za 6.600 kop míš. koupil. Potom druhým listem fundačním ze dne 31. července r. 1623. daroval a postoupil arcivévoda Karel kolleji statek Albrechtice (Olbersdorf) po Janu Křištofovi z Waldšteina konfiskovaný a od císaře arcivévodovi jakožto velmistru ryt. řádu Německého směnou za komendu téhož řádu v Brixenu odevzdaný,*) k němuž připojil též dvůr ve vsi Rottwasser (Rothwasser) s lesy, poddanými a vším příslušenstvím, jak to od lékaře svého Kašpara Jeschke koupil. V témž listu činí arcivévoda zmínku o ustanovení profesorů práv a lékařství, k jichž placení kolleji dáti přislíbil statek Kopice (Koppitz), v Hrodkovském kraji ležící, jakož i jiné statky k vydržování alumnů a chudých studentů; avšak tato fundace nebyla od císaře potvrzena za času živobyčí arcivévodovy a po jeho smrti (r. 1624.) v zapomenutí přišla. Konečně potvrdil arcivévoda Karel před odchodem svým do Španělska a před smrtí svou třetím listem daným 4 listopadu r. 1624. fundaci kolleje v Nisé pro 60 členů Soc. Jesu, k níž opět vykazal všechny statky svrchu již vytčené, zvláště pak panství Albrechtice (Olbersdorf). K tomu dáváno býti mělo kolleji, kdyby při něm universita byla zřízena, z lesů biskupství vratislavského s povolením kapitoly ročně 600 sáhů dříví, pak 6000 dolarů z důchodů téhož biskupství. Po smrti arcivévodovy Karla, který též knihovnu svou a všecko stříbrné náčiní kostelní**) odkázal kolleji nisské, potvrdil císař diplomem daným 26. května r. 1625. fundaci této kolleje, zvláště pak přikázal, aby kolleji panství Albrechtice se vším příslušenstvím bylo ponecháno, což i od papeže dne 10. prosince r. 1626. bylo schváleno.***) (Schmidl III. 312, 467, 469, 498, 499, 501, 589 a 590.)

*) Náhradou za statek Albrechtice postoupil arcivévoda Karel ryt. řádu Německému panství Sovinec (Eulenberg) na Moravě, které za vlastní peníze své koupil. (Schmidl III. 590.)

**) Z toho náčiní stříbrného dali Jesuité pro chrám svůj zhotoviti obraz Ukřížovaného přirozené velikosti ze stříbra, mající cenu 2000 korun, pak 6 velikých svícnu stříbrných a 7 stkvostných kalichů stříbrných a pozlacených. (Schmidl III. 690.)

***) R. 1646. zmocnil se statku Albrechtic pomocí Švédů dřívější jeho držitel Jan Křištof z Waldšteina, toho času ve vojsku švédském sloužící, čímž kollej velikou ztrátu utrpěla; neboť statek ten až do r. 1649. v užívání

Při této kolleji, za kterou měl studijní fond český jistinu 4100 zl., byl též seminář pro chudé studující, který založila r. 1630. Anna Molartina, vdova po primasovi nissenském Kašparu Gebauerovi, skoupivši k tomu účelu domy měšťanské za mnoho tisíc zlatých rýn. a dadouc vedle výloh na stavbu semináře též k vydržování 12 seminaristů hudby znalých jistinu 7166 zl. rýn. K témuž semináři daroval dvě léta před tím děkan žitavský Ondřej Marschalk jistinu 700 zl. rýn. s úroky po dvě léta zadržalými, potom r. 1630. ještě jistinu 2000 kop míš. Na vychovávání tří chudých studujících pak postoupil téhož roku farář z Libavy (Mähr-Liebau) Petr Hassaeus (Hass) jistinu 600 kop míš. k vydržování jednoho seminaristy. R. 1632. koupil k rozšíření seminaria náměstek biskupa vratislavského dům sousední, k němuž jiný kněz postoupil též dům svůj dědičný. R. 1635. rozšířeno bylo seminarium dvěma domy a r. 1638. dostalo darem 2 domy, za 1000 kop míš. odhadnuté, pak na penězích 700 kop míš. Téhož roku složil správce biskupství Jan Lohr jistinu 1000 kop míš. ku stálému vydržování dvou seminaristů. (Schmidl III. 1069, 1235; IV. 1. 222 a 514.)

III. Kollej v Hlohově.

K založení téže kolleje darována byla r. 1625. od císaře k návrhu císař. hejtmana knížectví Hlohovského, Jiříka III. hraběte z Opperštorfu pokuta na penězích 100.000 kop míš., kterou složití měl Jan baron Schönaich na Karolatech a pan v Bytomě pro účastenství své ve vzpouře minulé, zvláště proto, že Fridricha falekraběte po bitvě bělohorské utíkajícího několik dní u sebe hostil a za kmotra pro novorozeného syna svého si požádal. Tato peněžitá pokuta, od císaře prve nejvyššímu vojevůdci v Slezsku, hraběti Karlovi Hannibalovi, purkrabímu z Donína, darovaná a od tohoto dle císařova přání Jesuitům k založení kollegia postoupená, na žádost Schönaichovu snížena byla na 70.000 kop míš., které Schönaich Jesuitům na panství svém Karolatech (Karolath) a ostatních statech svých pojistil, takže prvních pět let v lhůtách ročních po 4400 kop míš. složití, potom z ostatních 50.000 kop po sedm let úrok ročních 3000 kop

měla manželka téhož Waldšteina, který od císařských r. 1647 byl jat a v Praze k doživotnímu vězení odsouzen. (Schmidl IV. 2. 275, 341 a 558.)

a konečně celou jistinu 50.000 kop buď hotovými penězi neb statky zapraviti se zavázal.

K zatímnému ubytování Jesuitů zaopatřila městská rada a obec Hlohovská r. 1625. zvláštní místnost, kteráž r. 1628. nákladem dotčeného barona Schönaicha byla vystavěna a kaple v ní zřízena. K fundaci pak kolleje na žádost katolických stavů hlohovských od císaře postoupeny byly r. 1625. též důchody nekatolického gymnasia v Bytomě dolním (Bethania, Bythonia) z pěti vesnic. R. 1628. daroval císař kolleji na přímluvu cís. hejtmána hraběte z Opperštorfu pěknou zahradu s třemi domy u města na řece ležící, za 3000 kop míš odhadnutou. Téhož roku koupili Jesuité ke kolleji od obce Hlohovské ves Model s dvorem poplužním nedaleko města ležící za 3000 kop míš., kteréž však obec kolleji na přímluvu zemského hejtmána Opperštorfa r. 1630. darovala.*) (Schmidl III. 597, 601 a 843.) Mimo to dostalo se kolleji četných darů, zejména od Karla purkrabí z Donína a Jiřího hraběte z Opperštorfu 3000 kop míš. K tomu postoupil r. 1630. týž Opperštorf Jesuitům k dvoru jejich modlenskému (Model) od statku svého louku za nepatrný dědičný poplatek; a k žádosti jeho daroval císař kolleji vinici v Grünbergu s domem a lisem. (Schmidl III. 597, 599, 601, 843, 923 a 1035.)

R. 1633. opustili Jesuité Hlohov před nepřitelem město ohrožujícím a zdržovali se po devět let až do r. 1642. v Polsku. Mezi tím kolleji i s kostelem byla vypálena a vydrancována. R. 1651. postoupen byl Jesuitům od obce dům, který až do té doby obývali praedikanti z města vypovězení. Téhož roku připadly kolleji po smrti kanovníka a probošta hlavního chrámu Martina Hübnera úroky roční 240 dolarů z jistiny 4000 dolarů, které roku 1606. kanovník a farář městský Martin Lemhusius budoucí kolleji jesuitské odkázal s tou výminkou, aby úroků

*) Fundace kolleje hlohovské potvrzena byla od císaře listem základním 16. listopadu r. 1629. daným, v němž vykázáno bylo k vydržování kolleje 70.000 kop svrchu již vytčených. pak k vystavění kolleje, škol a kostela postoupeny domy a náměstí solní, od obce Jesuitům k témuž účelu předešle darované. Když však Jesuité z fundace své, totiž z jistiny 50.000 kop míš., od Schönaicha po mnohá léta nedostávali úroků, postoupeny byly r. 1658. kolleji statky Milkovice (Milkau) a Nenkersdorf, které r. 1651. dědic a syn barona Schönaicha Jesuitům zástavou odevzdal.

z dotčené jistiny probošt svrchu jmenovaný až do smrti své užíval. Tohoto nového důchodu měla kollej právě potřebí, anť z fundace své, totiž z jistiny 50.000 kop míš., od Schönaicha po mnohá léta nedostávala úroků, kteréž až na 48.000 kop vzrostly. Z těchto úroků prominula kollej r. 1651. dědici a synu barona Schönaicha 40.000 kop, takže tento znova se zavázal jistinu 50.000 kop kolleji povinnou i s úroky a v osmi letech zcela zaplatiti, a zástavou odevzdal Jesuitům dva statky své, totiž statek Milkovice (Milkau) s dvěma vesnicemi Bukovice a Sukov (Suckau) řečenými, pak statek Nenkersdorf se 4 dvory od nepřítelů zpustošenými. Tyto statky postoupeny byly po osmi letech kolleji, poněvadž Schönaich v době ustanovené ani jistiny ani úroků z ní Jesuitům zapraviti nemohl.

R. 1653. postoupila obec Hlohovská Jesuitům k vystavění kolleje rozsáhlý prostor, na němž byly zbytky někdejších 13 domů, za summu 15.000 zl. Na místě tom, všech poplatkův od obce osvobozeném, na jehož zakoupení Václav Libšteinský z Kolovrat, Soc. Jesu religiosus, z jistin mu náležejících 5000 zl. rýn. daroval (D. Z. 152, P. 24.), vystavěli Jesuité již roku následujícího veliké stavení s kostelem pro kollej svou, k čemuž kanovník Martin Lemhus 2000 zl., provinciál řádu jesuitského, z fondu provincie 5500 zl. a mnozí jiní příznivci značnými dary přispěli. Téhož roku přisouzen byl kolleji statek Primkenov (Primkenau), kdež i fara správě Jesuitů byla svěřena. (Schmidl IV./1., 109, 164, 784; IV./2., 726, 878 a 880.) Roku 1653—1654. k naléhání Jesuitů odňaty byly mocí nekatolíkům v knížectví Hlohovském 152 kostely. R. 1724. vystavěli Jesuité při kolleji své nový kostel nádherný.

Při kolleji hlohovské zřízen byl r. 1629. též seminář pro chudé studující, k jichž vydržování vynaloženy býti měly dle návrhu gubernatora z Opperštorfu úroky z jistiny 18.000 kop míš., které někdejší císař. rada Joachym z Berg kšaftem svým r. 1598. na stipendia pro 18 nekatolických jinochů studujících odkázal a ustanovil. Avšak návrh ten, od císaře listem daným 26. července r. 1629. schválený, zůstal na ten čas bez výsledku a teprve po 50 letech v skutek byl uveden. (Schmidl III. 955.) — Kollej hlohovská dlužna byla r. 1774. studijnímu fondu českému 2000 zl. rýn. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

IV. Kollej v Zahaní.

Tuto kollej založil r. 1628. Albrecht z Waldšteina, vévoda zahaňský. K rozkazu jeho ze dne 15. prosince r. 1628. odevzdány byly dne 2. února r. 1629. Jesuitům do Zahaně uvedeným od hejtmana vévodství Zahaňského dva kláštery opuštěné, jeden Františkánům, druhý jeptiškám náležející, s gymnasiem nekatolickým i s domem predikantů mezi dotčenými kláštery ležícím k obývání a k službám Božím kostel sv. Petra a Pavla. K vydržování pak kolleje postoupiti musila obec Zahaňská důchody svého gymnasia nekatolického, již zrušeného, které vycházely z nadání jeho původně 15.000 zl. vynášejícího, časem však na 4000 zl. sniženého. Mimo to vykázáno bylo kolleji nadání kaple zámecké sv. Hedviky, na ten čas z původních 15.000 zl. na 1500 zl. ztenčené, též roční plat přes 80 zl. rýn., 6 korců pšenice, 13 korců žita, 6 korců ječmene, 13 korců ovsa a 80 sáhů dříví. K tomu obdrželi Jesuité příjmy dvou kostelů farních v Eckersdorfu a Petersdorfu, jichž správa jim byla odevzdána. Konečně postoupil Waldštejn k fundaci kolleje statek Kyprenský (Kiprense praedium, Rackelianum zvaný), který za 11.000 zl. rýn. koupil. (Schmidl III. 925.)

Roku 1630. přislíbil Waldštejn kolleji ročních důchodů 1500 zl., pak jistinu 50.000 zl. a na deset let 3000 zl. jakož i nadání semináře pro 40 alumnů; avšak slibu dostáti nemohl. (Schmidl III. 1020.) Roku 1631. daroval Jan Krištof hrabě Bucheim kolleji 3500 zl. jemu postoupených ze summy 7000 zl., manům vévodství Zahaňského za potvrzení léna od Waldšteina uložené. Téhož roku odvedla obec Zahaňská k rozkazu Waldšteina kolleji roční poplatek 276 zl. (Schmidl III. 1107.) Po smrti Waldšteina bylo kollegium Zahaňské zpuštěno a vydrancováno, i listiny fundační zničeny. Avšak císař, jemuž knížectví Zahaňské po Waldšteinovi v pokutě připadlo, potvrdil r. 1635. fundaci této kolleje, již i doplniti přislíbil. (Schmidl IV I. pag. 205.)

Několik let na to opustili Jesuité kollegium zahaňské pro vpády Švédů do země a navrátili se teprv r. 1652. do Zahaně, když kníže z Lobkovic, jemuž císař r. 1646. vévodství Zahaňské postoupil, na opětné naléhání císařovo k tomu svolil, aby jim bývalé kollegium s kostelem od obce bylo navraceno, a fundace

kolleje od Waldšteina ustanovená znovu byla zřízena. Brzy potom kollegium zahaňské nově bylo vystavěno a seminář při něm zřízen, k čemuž provinciál naložil část důchodů ze statků od Jana Arnošta barona z Prinzenšteina a jeho manželky, Eleonory, roz. Harrachové, Jesuitům r. 1639. odkázaných a r. 1640. odevzdaných. (Schmidl IV. 2. pag. 152 & 808. — Viz též Kollej lehnická.)

V. Kollej v ratislavská.

Na žádost Henricha Hartmanna, praeláta kláštera řádu křížovnického u sv. Matěje, podporovanou od presidenta komory sv. pána z Schellendorfu, r. 1638. posláni byli do Vratislavi od provinciála dva jesuité, kteří v dotčeném klášteře byli ubytováni a vydržováni. Potom dle návrhu císař. rady Horáce Forna k založení kolleje darován a postoupen jim byl od císaře dekretem ze dne 4. září r. 1638. dům ve Vratislavi, od někdejších vévodů Opelských vystavěný a pánům z Schönauichu v pokutě konfiskovaný. K vydržování pak 6 členů tohoto nového sídla (residence) jesuitského vykázáno bylo od císaře měsíčně 190 zl., k čemuž r. 1642. přidáno bylo ročně 300 zl. rýn. (Schmidl IV. 1. pag. 459, 461 & 754.)

Potom k žádosti provinciála nařídil císař 29. dubna r. 1644., aby pro novou kollej koupen byl dům Žerotínský ve Vratislavi uprostřed města ležící, k čemuž z král. komory vydáno býti mělo 9000 zl. Ale nekatolická obec Vratislavská, podporovaná od kurfiřta saského Jana Jiřího, vymohla na císaři toho, že od zakoupení domu Žerotínského r. 1645. bylo upuštěno, a k zařízení kolleje postoupeno býti mělo zdarma od obce místo v předměstí na Ostrově P. Marie, na Písku (auf dem Sande) řečeném. Zároveň ustanovil císař jakožto zakladatel této kolleje k fundaci její jistinu 50.000 zl., z kteréžto summy ročně 3000 zlatých důchodů stálých z král. komory Slezské kolleji dávat se mělo, dokud by k fundaci kolleje nebyly vykoupěny statky kláštera Střebleského (Třebnického, Trebnitz), kteréž předešle knížatům Břežským za 15.000 dolarů byly zastaveny. K stavbě pak kolleje na ostrově dotčeném vykázal císař Jesuitům z komory své Slezské oněch 9000 zl., před tím k zakoupení domu Žerotínského ustanovených. Avšak Jesuité obávající se, že by

založením kolleje v předměstí velikých výhod byli zbaveni a snad konečně i z Vratislavi vypuzeni, neustálým naléháním na císaře Leopolda I. konečně r. 1659. dosáhli toho, že kollej zatímně umístěna býti měla v hradu císařském, největším to stavení, které někdy bývalo residencí vévodů slezských. Vedle cís. reskriptu ze dne 26. září r. 1659. uvedeni byli Jesuité 12. října t. r. večer tajně do cís. hradu, který jim však teprv 14. června r. 1670. byl darován a 29. dubna r. 1671. od praesidenta kmory hraběte z Schaffgotsche slavně odevzdán. V tomto hradě zřídili Jesuité bývalou síň holdovní za kostel a několik pokojů k umístění škol. Potom r. 1689. položili základ ke kostelu Jména Ježíše, který r. 1698. dostavěli. (Schmidl IV. 2. pag. 124 & 861.)

Kolleji vratislavské, r. 1646. již 19 členů čítající, daroval téhož roku Jiří Arnošt Pfister pět zahrádek, v jednu zahradu spojených, v předměstí Elbing řečeném ležících. Roku 1650. přisouzen byl kolleji vratislavské stateček Wernersdorf, na němž vdova Majdalena Alžběta ze Seidlic, roz. ze Schmoltz, věno své 2600 dolarů slezských měla pojištěné, kteréž r. 1641. Jesuitům darovala. (Schmidl IV. 2. pag. 241 & 626.)

Konečně dlužno vytknouti, že k naléhání Jesuitů roku 1702. přes všecken odpor městské rady ve Vratislavi založena byla od císaře Leopolda I. listinou ze dne 21. října universita pro bohosloví, kanonické právo, filosofii a svobodná umění, k jejímuž účelu zvláštní stavení (Aula Leopoldina) r. 1728. od Jesuitů bylo zbudováno na vrchu vrabčím (Sperlingsberg) na místě měšťanských domů, které Jesuitům vedle cís. resoluce ze dne 27. dubna r. 1728. za 11.700 dolarů byly prodány. Na témž vrchu daroval císař Jesuitům již r. 1696. dne 28. dubna rozsáhlé stáje k cís. hradu náležející, které Jesuité pro školy (Syntax, Poesii a Rhetoriku) r. 1703. upravili. (Bürkner, Geschichte der Stadt Breslau.) Potom r. 1736. vystavěli Jesuité při stavení universitním ve Vratislavi kostel sv. Matěje v nádherném slohu parukovém (rokoko).

Při kolleji vratislavské zřízen byl též seminář pro chudé studující v domě, k jurisdikci křížovníků náležejícím a od poplatků obecných osvobozeném, který k tomu účelu r. 1641. byl koupen za 2062 zl. rýn., k čemuž kanovník vratislavský

Petr Gebauer z Dürgau 1700 dolarů slezských a císař 1000 dolarů přispěl. K semináři pak postoupil praelat křížovnický Hartmann ještě druhý dům sousední a kostel sv. Anežky. Mimo to daroval dotčený kanovník Gebauer 3000 zl. rýn., z nichž úrok k vydržování chudých alumnů vycházeti měl. (Schmidl IV. 1. pag. 736.)

Českému fondu exjesuitů kollej vratislavská dlužna byla r. 1774. na 101.500 zl., a konvikt (seminář) vratislavský 2.700 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

VI. Kollej ve Svídnicích.

Toto sídlo jesuitské zařízeno bylo vedle rozkazu krále Ferdinanda III. r. 1630., když nekatolické měšťanstvo svídnické se zpěchovalo přijatí víru katolickou, k níž ani vložéním vojska přivedeno býti nemohlo. K zatímnému vydržování tří jesuitů vykázáno bylo z důchodů královských měsíčně 60 kop míš., a postoupen jim kostel sv. Barbory, k obývání pak zvláštní dům od obce Svídnické. Avšak již roku 1632. opustili Jesuité toto nové sídlo své, prehnuvše před nepřitelem do Kladska. R. 1635. navrátili se Jesuité k rozkazu krále Ferdinanda III. do Svídnic, kdež jim k obývání fara a k správě kostel farní, potom r. 1637. král. listem ze dne 25. dubna též školy lutherské i se stavením byly odevzdány.

R. 1639. učinil gubernátor knížetství Svídnického Jiří Ludvík hrabě ze Stahremberga císaři návrh, aby residence jesuitská v Svídnicích na kollej byla povýšena, a k fundaci této kolleje byl vykázán statek Šmelvický (Schmelwitz), asi dvě míle od Svídnic ležící, po Fünfkircherovi z Fünfkirchu v pokutě konfiskovaný. Avšak návrh ten pro nehody válečné nemohl býti proveden. Teprv po ukončení války 30leté vedle rozkazu krále Ferdinanda IV., jemuž císař knížetství Svídnické postoupil, odevzdán byl r. 1652. statek Šmelvický, k němuž tvrze a dvory poplužní v Šmelvicích a v Klettendorfu s několika poddanými v Mertzdorfu náležely, Jesuitům k fundaci kollegia svídnického v summě 24.000 dolarů slezských, kteráž na statku Svídnickém král. fisku byla vyhražena. K doplnění fundace přidáno pak Jesuitům měsíčně 30 zl. rýn. Mimo to odkázal r. 1650. Jiří Ludvík hrabě ze Stahremberga sídlo jesuitskému ve Svídnicích

9000 zl. rýn. (Schmidl III. 1086 a 1228; IV. 1. p. 203 a 388; IV. 2. p. 775 a 627.) R. 1643. dal odpravití Torstensohn tři jesuity, kteří Švédy zraditi zamýšleli. (Bürkner, Geschichte der Stadt Breslau, S. 203.) — R. 1653.—1654. k naléhání Jesuitů odňato bylo nekatolíkům v knížetstvích Svídnickém a Javorském mocí 248 kostelů. — Při zrušení řádu kollej svídnická dlužna byla českému fondu studijnímu 5000 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.)

VII. Residence wartenberská a kollej lehnická.

Sídlo jesuitské v městě Wartenbergu (Deutsch-Wartenberg) založeno bylo v tamějším hradě od provinciála r. 1649., když Jesuitům provincie české odevzdáno bylo panství Wartenberské, které Jan Arnošt sv. p. z Prinzenšteina po první manželce své Heleně, roz. sv. paní z Rechenberga, r. 1611. zdědil a r. 1639. kšaftem svým druhé manželce své Eleonoře z Harrachu, a po její smrti Jesuitům provincie české k založení nové kolleje v Slezsku odkázal. V sídle wartenberském, náležejícím ke kolleji vratislavské, zřídili si Jesuité zvláštní kapli na hradu, aby tam službami Božími aspoň poněkud působiti mohli na obyvatelstvo veskrz nekatolické.

Důchody panství wartenberského, k němuž náleželo město Wartenberg s 10 vesnicemi a městečka Neustadt, Lindava (Lindau) a Borové (Wendisch-Borau) se vším příslušenstvím, vynaložili Jesuité k založení nového kollegia a semináře v městě Lehnici (Liegnitz). K zařízení tohoto kollegia koupili Jesuité v Lehnici několik domů a obdrželi od zaměpána kostel sv. Jana se všemi statky k němu náležitými, který jakožto kostel dvorní bývalých vévodů lehnických jim byl odevzdán s tím závazkem, aby u něho stále vydržovali mausoleum vévodů. Kostel ten přestavěli Jesuité (r. 1714.—1718.) v krásném slohu a přistavěli k němu; r. 1727. též dvě věže. Dle smlouvy Altranstädtské (22. srpna 1707), kterou se ujal protestantů slezských švédský král Karel XII., ponechán byl Jesuitům kostel sv. Jana v Lehnici, ale statků jeho užilo se k založení rytířské akademie pro stranu katolickou i protestantskou.

Po zrušení kolleje lehnické r. 1776. připadlo panství Wartenberské, na němž český fond exjesuitů měl jistinu 28.325 zl. rýn., král. ústavu školnímu v Slezsku, k jehož rukou r. 1788.

veřejnou dražbou bylo prodáno vévodovi Petru Bironovi z Kurlandu za 300.000 dolarů. (Schmidl, Hist. Soc. Jes. IV./2. 148, 521 & 676. — Grünhagen, Geschichte Schlesiens II. 376. — Bürkner, Geschichte der Stadt Breslau II. 61. — Arch. místodrž. F. II. 87.)

VIII. Jesuitská sídla v knížetství Opolském a Břežském.

Aby zbytky nekatolíků v těchto knížetstvích, zvláště na panství Beuthen, byly vyroceny, zřízena byla nová sídla jesuitská v Tarnovicích (r. 1675.), v Břehu (r. 1681.) a konečně v Opoli. V těchto sídlech Jesuité působili zdárně, zvláště v Tarnovicích, když obdrželi kostel v sousedním Pěkaru (Deutsch-Pirkau), a o tamějším obrazu Matky Boží rozšířili pověst moci zázračné. takže obraz ten r. 1680. za doby moru císař sám dal přinést do Prahy, kde jej arcibiskup zvláštním dekretem prohlásil za zázračný, ačkoli téže doby biskup vratislavský tomu odporoval. — V Břehu (Brieg) obdrželi Jesuité r. 1681. jeden knížecí dům, v němž brzy potom zřídili školu a r. 1735. v městě si vystavěli nový kostel. (Grünhagen, Geschichte Schlesiens II. 375 & 428.)

Vytčené kolleje jesuitské v hrabství Kladském a knížetstvích Slezských zůstaveny byly dle míru Vratislavského a Drážďanského (r. 1742. a 1745.) v stavu předešlém, v němž i po zrušení řádu jesuitského r. 1773. ještě po tři léta zůstaly. Neboť pruský král Fridrich II. ediktem z dne 5. září r. 1773. zakázal vyhlásiti v Slezských zemích svých breve papežské o zrušení Jesuitů, odhodlán jsa podržeti v nich Jesuity, aby jak dosavad bedlivě se starali v kollejích svých o vyučování mládeže studující jakož i na universitě vratislavské o vzdělání katolického kněžstva pro správu duchovní potřebného. Teprv r. 1776. změnil král k stálému naléhání papeže úmysl svůj a nařídil Jesuitům, aby odložili jméno a oděv svůj řeholní a spojili se v jinou společnost duchovní, která pod názvem korporace kněží král. ústavu školního (Priester des kön. Schulen-Instituts) stále obstarávati měla vyučování mládeže katolické a do ústavu svého

přijímati mohla nové členy jenom jakožto kandidáty učitelství a vzdělávati je za učitele. Na místě bývalých rektorů kollejí zřízena byla ve Vratislavi k rozkazu krále zvláštní kommissee školní, v které za předsednictví král. kuratora university zasedali říditel škol, pak rektor a kancléř, děkané a starší obou fakult university a prefektové gymnasia ve Vratislavě.

Dotčenému král. ústavu školnímu ponechány byly všechny statky bývalým kollejiám jezuitským náležející, které však byly dány pod správu zeměpanskou, od níž r. 1788. veřejnou dražbou byly prodány.

Konečně novým řádem pro universitu vratislavskou a školy s ní spojené ze dne 26. července r. 1800. zrušena byla korporace kněží král. ústavu školního, takže budoucně professoři na universitě a gymnasiích nemusili společně žíti ani býti stavu duchovního; jmění pak dotčené korporace připadlo státu, zůstalo však navždy věnováno katolickému fondu školnímu. (Brükner & Stein, Geschichte der Stadt Breslau. — Wedekind, Geschichte der Herrschaft Glatz.)

II.

Kláštery.

V království Českém a v markrabství Moravském bylo až na dobu císaře Josefa II. mnoho klášterů, v nichž valný počet mnichův a jeptišek oddán byl jen životu rozjímavému, bohomyslnému, takže se nezabývali ani správou duchovní ani vyučováním mládeže ani ošetřováním nemocných, a tak k blahu všeobecnému ničím nepřispívali.

Některé z těchto klášterů měly značné jmění na statecích i na jistinách, zvláště k fundacím na mše jim darovaných od panovníků a mnohých příznivců. Tak páčilo se jmění Cisterciáků v Plasech a Praemonstrátek v Chotěšově v Čechách, Praemonstrátů v Hradišti a Cisterciáků ve Velehradě na Moravě po dvou millionech zlatých; Benediktinů v Kladrubech, Karmelitánů v Menším městě pražském a Praemonstrátek v Doksanech v Čechách, Praemonstrátů v Louce a Cisterciáků ve Žďáře na Moravě po jednom millionu; Benediktinek u sv. Jiří na hradě pražském, Servitů u sv. Michala v Praze, Cisterciáků v Sedleci v Čechách, též Cisterciánek v Starém Brně a Praemonstrátů v Zábrdovicích na Moravě po $\frac{1}{2}$ millionu zl. rýnských. Nejvíce fundací mešních bylo při klášteře Karmelitánů v Menším městě pražském s jistinami 119.639 zl. rýn., při klášteře Servitův u sv. Michala v Praze s jistinami 109.501 zl. rýn.; při klášteře Paulánů u sv. Salvatora v Praze, kde založeno bylo 4784 mší ročně s jistinami 70.431 zl.; pak u Kajetánů v Menším městě pražském s jistinami 59.000 zl.; při klášteře Augustiánů u sv. Kateřiny v Praze s jistinami 56.199 zl. 40 kr.; potom při klášteře Dominikánů u sv. Máří Magdaleny v Menším městě pražském s jistinami 60.850 zl., z nichž nebylo ujištěno

35.413 zl.; též při klášteře Cyriaků u sv. Kříže v Starém městě pražském, kde založeno bylo přes 2000 mší zádušních ročně s jistinami na 30.000 zl., kteréž však od mnichů byly utraceny.*)

Tomuto množství fundac mešních aby mohly kláštery dostáti, udržován byl v nich velký počet kněží; bylo jich průměrem 15—20 v jednotlivých klášteřích, v některých 30—40. Přemnozí však nebyli ani spůsobilí k správě duchovní, nejsouce mocni jazyka lidu, takže některé kláštery, jako klášter Servitů u sv. Michala v Praze, dobrovolně se vzdaly práva farního při kostelích svých. Zvláště pak mnichové z ciziny do Čech přišlí nebývali ani lidu českému k prospěchu ani církvi k požehnání. Naproti tomu nebylo v mnohých krajinách daleko široko žádných správců duchovních.

Nedostatku tomu odpomoci odhodlal se císař Josef II. zrušením dotčených klášterů, dle jeho náhledu zcela zbytečných, jichž jmění obráceno býti mělo k založení fondu náboženského, z jehož důchodů zřízen a udržován býti měl dostatečný počet nových far. — Aby císař úmysl svůj bez překážek provedl, prohlásil se za neodvislého od papeže a nařídil klášterům v zemích svých dědičných již 24. března r. 1781., aby se neřídili provinciály svými v Římě sídlícími, nýbrž jenom domácími představenými, kteréž zároveň moci biskupské podřídil. Takto přerušiv spojení klášterů s Římem, vydal 29. listopadu r. 1781. dvorské kanceláři své nařízení, aby ve všech jeho zemích dědičných skrze zvláštní kommissaře zeměpanské k tomu nařízené sepsány byly všechny kláštery mužské i ženské, které jsouce pro bližního beze všeho užitku, Bohu líbiti se nemohou, zejména kláštery řádu Kartusiánů, Kameldulenských, Eremitů (poustevníků), též všechny kláštery Karmelitánek, Klarisek, Kapucínek a jiných řádů podobných, kteří mládeže nevychovávali a nevyučují, nemocných neošetřují a pouze rozjímavý vedou život. Zároveň měli kommissaři vyšetřiti důchody a jmění dotčených klášterů, jak se to dělo předešle při zrušení kollejí

*) V některých klášteřích žili mnichové lehkovážně, takže vypořádali bez povolení i fundační jistiny na statcích zemských uložené a je utráceli. Proto r. 1778. dekretem c. k. gubernia v Praze dne 7. května t. r. nařízeno bylo úřadu král. desk zemských, aby takových jistin fundačních bez vyššího povolení klášterům nebylo vydáváno. (D. Z. 572, K. 19.)

jesuitských, zprávy pak o tom podati skrze nejvyššího kancléře císaři samému.

Potom vydán byl koncem r. 1781. od c. k. kanceláře dvorské předpis od císaře schválený, dle něhož mělo předsevzato býti zrušení klášterů. K tomu účelu vyslána býti měla do každého kláštera k zrušení ustanoveného c. k. zeměpanská kommissee skládající se z několika vyšších úředníků. Předseda kommissee, jímž byl v království Českém jmenován hrabě Karel Clary, místopředseda při appellacích, neb jeho zástupce, obyčejně krajský toho kterého kraje, oznámil shromážděným řeholníkům neb jeptiškám i laikům císař. nařízení, že klášter jest zrušen, a vyzval představeného kláštera i ostatní osoby duchovní i světské, jimž správa důchodů a jmění kláštera byla svěřena, aby vykonali přísahu, že veškeré jmění nemovité i movité (na statcích, pozemcích, jistínách, pohledalostí, hotových penězích, stkvostech, zásobách a jiných věcích jakéhokoliv jména a druhu) klášteru náležející, věrně a svědomitě (*sine reservatione mentali*) udají a odevzdají, ničeho nezamlčíce ani nezadržíce. Konečně řeholníkům bylo oznámeno, že ve lhůtě jim ustanovené (tří — neb pětíměsíční) musí klášter opustiti s výslužným jim vyměřeným a dle nařízení provinciála do jiných klášterů téhož řádu ponechaných se odebrati, řeholníci však řádův úplně zrušených (totiž Barnabité, Kajetáni, Karmelitáni, Kartusiáni, Křížovníci Cyriaci, Křížovníci strážci Božího hrobu, Pauláni a Trinitáni) že mohou s povolením biskupských ordinariatů přestoupiti do stavu kněží světských, jeptišky pak zbaveny slibů řeholních s pensí svou vstoupiti do světa. — Každý akt o vyhlášení zrušení kláštera jakož i přísežní formule od každého jednotlivce podepsaná, svědčící o vykonané přísaze, byly přiloženy protokolu o zrušení kláštera sepsanému a zaslány ke dvoru, c. k. české kommissi dvorské ve věcech klášterů nařízené, jakožto důkaz, že se při tom šetřilo nejvyššího nařízení.

Inventáře o jmění klášterů zrušených s obsírnou zprávou kommissee zaslány byly c. k. účtárně dvorské. Archivy a listiny klášterů zrušených převzalo c. k. gubernium k uschování a jenom spisy dovodné, které se vztahovaly k statkům klášterů, odevzdány byly c. k. komorní správě. (Arch. místodrž. 145,31.) — Veškeré knihy a rukopisy s katalogy knihoven dle císař. nařízení z dne

7. dubna r. 1782. dodány byly do Prahy c. k. universitní knihovně a jich seznamy poslány c. k. guberniu, od něhož předloženy dvornímu úřadu k vybrání pro dvorní knihovnu. (Arch. místodrž. 145/40.) Statky klášterů byly odhadnuty a správě král. statků komorních odevzdány. Hotové peníze a jistiny, stkvosty a apparamenty kostelní odeslány byly hned cis. kr. komornímu úřadu bernímu do Prahy. Jistiny klášterní, uložené u osob soukromých, dle nejvyššího nařízení byly vypovězeny a hned jinde pojištěny; jenom některým dlužníkům spolehlivým povolena lhůta k jich zaplacení. — Dluhy klášterů byly sepsány, a teprve, když za pravé byly uznány, od král. fisku věřitelům úroky z nich vykázány nebo jistiny zaplacený z fondu náboženského. (Arch. místodrž. 145. sub num. 21, 40 a 68.)

Řeholníkům a jeptiškám klášterů zrušených dostalo se na čas života jejich dosti dobrého opatření, jakého nemají za nynější doby ani faráři ve výslužbě žijící. Neboť povoleno bylo od císaře převorům (opatům) kartusianským denně po 2 zl. (ročně 730 zl.), ostatním opatům (praelátům) denně po 4 zl. (ročně 1460 zl.). Mimo to dle cis. resoluce 10. listopadu r. 1785. ponechati se mělo expraelátům tolik nábytku a svrchků, co vyžaduje zevnější postavení praelata, který zrušením kláštera, pokud řád jeho trvá, nepozbývá hodnosti a důstojnosti opata infulovaného. Ostatním kněžím ponechán býti měl nábytek jim náležející a vyměřeno jim výslužné po 200—300 zl. a pro frátery professi po 150 zl. dekrety dvorními z dne 11. dubna, 29. června a 31. října r. 1786. Mnozí řeholníci však přestoupili do stavu kněží světských, obdrželi na oblek po 100 zl. a stali se správci duchovními. Jeptiškám pak vykázáno bylo na oblek světský po 100 zl. a výslužného denně po $\frac{1}{2}$ zl. a převorkám po 1 zl. — Také sloužícím klášterním, kterým od kláštera pojištěn byl doživotní plat z milosti neb almužna, tento plat odváděn býti měl dle cis. nařízení z dne 7. března r. 1786. z fondu náboženského, když dotčení služebníci neschopni byli k další službě; mohli-li však ještě sloužiti, postaráno mělo býti o to, aby jim zatím buď v jiných klášteřích ponechaných neb někde jinde opatřena byla služba. Ostatní služební, jimž od představených klášterů nebylo přislíbeno doživotní zaopatření, měli hned propuštěni býti z klášterů dle řádu služebního z dne

1. prosince r. 1782. se mzdou šestiměsíční. Naproti tomu služebnictvo v klášteře zrušeném ještě potřebné mělo až do vystoupení kněží po 3 neb 5 měsíců býti zaopatřeno a placeno, mezi tím však se ucházeti o jinou službu. (Arch. místodrž. 145/52.)

A. Kláštery v Čechách.

Dle cis. nařízení daného dne 12. ledna r. 1782. dekretem dvorním ze dne 28. února t. r. *zrušeno bylo* během sedmi let nejprve příštích (1782.—1789.) *v království Českém 74 klášterů*, 61 mužských s 960 řeholníky a 13 ženských s 380 jeptiškami. Z těch bylo v městech Pražských 17 klášterů mužských s 323 řeholníky a 6 klášterů ženských s 181 jeptiškami, totiž *v Starém městě*: klášter Cyriaků u sv. Kříže (s řeholníky 17), Klarisek u sv. Anežky (22), Paulánů u sv. Salvatora (21), Dominikánek u sv. Anny (17), Benediktinů Slovanských u sv. Mikuláše (13), Servitů u sv. Michala (23) a Karmelitánů u sv. Havla (27); *v Novém městě*: klášter Kapucínů u sv. Josefa (48 řehol.), Františkánů Hybernských (22), Celestinek v Bredovské ulici (27), Trinitářů na Spálené ulici (15), Augustiánů bosých u sv. Václava (29), Křížovníků na Zderaze (7), Augustiánů kanovníků na Karlově (10), Augustiánů obutých u sv. Kateřiny (15) a Servitů v Slupech (7); *v Menším městě*: klášter Dominikánů u sv. Máří Magdaleny (17 řehol.), Karmelitánů u P. Marie Vítězné (42), Kajetánů (15) a Karmelitek u sv. Josefa (19); *na Hradčanech*: klášter Benediktinek u sv. Jiří (37), Uršulinek u sv. Jana Nepomuckého (59) a Barnabitů u sv. Benedikta (s 5 řeholníky).

Mezi kláštery zrušenými byly některé z nejpamátnejších založení prvních knížat a králů českých, zejména klášter Benediktinek u sv. Jiří na hradě pražském; klášter Klarisek u svatě Anežky v Praze; kláštery Benediktinů u sv. Jana pod Skalou na Berounsku, v Sázavě a v Kladrubech; kláštery Cisterciáků v Sedleci, v Plasech, v Zlaté Koruně a v Zbraslavi.

Z budov klášterů zrušených postoupeno bylo 11 k umístění nových far, 3 jiným klášterům a 15 rozdílným ústavům; prodány pak byly 44 budovy, z nichž 15 upraveno bylo v zámky; jenom budova klášterní u sv. Michala v Praze náleží podnes fondu náboženskému.

Z kostelů klášterních staly se chrámy farními následující: kostel u sv. Havla, u P. Marie Vítězné a u sv. Trojice v Praze; též kostely klášterní v Borovanech, v Třeboni, na Ostrově u sv. Dobrotivé, v Pivoni, v Šopce, u sv. Jana pod Skalou, v Sázavě, v Polici, v Plasech, v Zlaté Koruně, v Zbraslavi, v Pohledě, v Jablonném, v Nových Dvořích, v Chyších, v Kuklenách, v Klášteře u Bystřice Nové, v Milevsku, v Doksanech, v Chotěšově, v Rabštejně, v Konojedech a v Stěhovcích. Z ostatních 48 kostelů klášterních ponechány byly 3 za kostely filiální, 18 postoupeno bylo jiným klášterům a ústavům, 27 kostelů však bylo zrušeno a prodáno s klášterními staveními k účelům soukromým neb zůstaveno zkáze dle rozkazu vlády, která udržování jich pokládala za zbytečné a škodlivé státnímu hospodářství. Tak vzniklo v Čechách, zvláště pak v Praze mnoho zřícenin umělých staveb chrámových. S kostely a staveními klášterními prodány byly veřejnou dražbou též nábytky a nářadí kostelní, čímž přišlo na zmar mnoho předmětů uměleckých, jako obrazů, soch, knih a jiných věcí, a tak zaniklo též mnoho vědeckých památek a pramenů dějepisných. V některých klášterích nalézalo se mnoho zlatých a stříbrných monstrancí, kalichů, ciborií, krucifixů, sošek svatých, svícenů, lamp a jiných věcí; hojná zásoba drahocenných infulí, ampulí, ornátů, kasulí, dalmatik a antipendií; též množství stkvostů, zlatých koflíků, prstenů s drahými kameny, perlových točenic a jiných klenotů. Větší část těchto věcí skupovali obyčejně za fatku židé a prodávali je draze do ciziny. Jenom něco z věcí kostelních darováno bylo kostelům farním.

Z jmění a statků klášterů zrušených založen byl r. 1782. *Český fond náboženský*, jehož důchodů užívati se mělo pod správou státu k účelům církve katolické; z počátku však jmění to ledva stačilo na výslužné řeholníků a jeptišek propuštěných. Z důchodů statků, které byly odevzdány správě král. úřadů a potom znenáhla prodány k ruce fondu náboženského (dle zprávy týchž úřadů ze dne 20. dubna r. 1790.)* císař Josef II.

*) Jenom statky a jmění čtyř klášterů v Praze, totiž Cyriaků (Křížovníků) u sv. Kříže, Dominikánek u sv. Anny, Dominikánů u Maří Magdaleny a Uršulinek na Hradčanech připadly k rukoum věřitelů pro značné dluhy, do nichž špatným hospodářstvím zabředly kláštery vytčené.

založil r. 1784. nové biskupství v Budějovicích, jemuž k užívání byly dány statky zrušeného kláštera Karmelitánského v Pacově, mající cenu 273.000 zl. konv. mince. Zvláště pak z těchto důchodů zřízeno bylo znenáhla mnoho nových far, jichžto počet dotud byl nedostatečný. Nyní obnáší počet far a lokalí z náboženského fondu v Čechách vydržovaných 260, z nichž jest v arcidioecesi pražské 60, v dioecesi litoměřické 41, v dioecesi královéhradecké 100 a v dioecesi budějovické 59. K částečnému nadání (in partem dotationis) nových far a lokalí obráceny byly fundace na mše při klášterích zrušených se nacházející, které k ruce fondu náboženského byly ujaty a mezi správce nových far rozděleny. (Arch. místodrž. 145/13.)

Bližší zprávy o zrušených klášterích v Čechách čerpané z král. desk zemských (D. Z.), z knih pozemkových měst Pražských při deskách zemských uložených (Libri contractuum), z knih pozemkových vinohradských a z c. k. archivu místodržitelského (jehož použití dovoleno bylo spisovateli výnosem veleslavného praesidia c. k. českého místodržitelství z dne 20. června r. 1892. čís. 6171.), podány jsou v seznamech a popisech následujících, v nichž kláštery jsou seřaděny dle abecedního pořádku jejich řeholí. Do těchto seznamů položeny jsou též 4 kláštery později zrušené, totiž kláštery Augustiánů v Brodě Německém (r. 1806.), v Lysé (r. 1812.) a v Táboře (r. 1816.), pak klášter Minoritů v Horažďovicích (r. 1814.); mimo tyto ještě 2 kláštery Františkánů v Hájku a v Slaném, v nichž velký počet řeholníků značně byl zmenšen, jmění však klášterům těm bylo ponecháno.

Ke klášterům v Čechách zrušeným náležely:

1. Klášter Augustiánů (opatství Lateránských kanovníků řeholních řádu sv. Augustina) na Karlově v Novém městě pražském s kostelem P. Marie a sv. Karla Velikého, který Karel IV. r. 1350. založil a r. 1377. slavně vysvěcený lateránským Augustiánům z Francie r. 1350. povoláním odevzdal, vykážav jim ročních příjmů 41 hřiven stříbra (1 hřivnu po 56 groš. praž. počítaje), též plat korunní z města Kouřimi a desátek z města Bělé. (D. Z. 6, A. 16.) Potom obdržel klášter podací kostela farního v Bezdězí se vsí Zbiny od zakladatele svého, a od jeho manželky královny Anny r. 1355. právo patronátní farního kostela v Lysé, královně české náležející, se všemi statky, dvory,

lesy, rybníky, důchody i jiným příslušenstvím. Kanonii Karlovské podřídil Karel IV. též klášter (probošství) s chrámem sv. Václava a sv. Karla Velikého v Dolním Ingelheimě, rodišti to Karla Velikého, r. 1354. založený pro 4 řeholníky národnosti české z kanonie karlovské, jejíž důchody tím byly zvýšeny. Mimo to daroval klášteru r. 1383. (1393) Vok z Waldšteina roční úroky 20 kop gr. praž. ze vsi Brennė vycházející. (Borový, Lib. Erect. III. 274 a IV. 380.) Ale po zničení kláštera válkami husitskými statek Lysá opět ke koruně byl potažen.

Teprve za Vladislava II. zřízen byl nově klášter s kostelem a náhradou za statek Lysou, který Vladislav II. r. 1508. Kateřině Smiřické postoupil, jinými statky nadán. Avšak za vpádu Pasovských dne 15. února r. 1611., klášter od lidu pražského byl popleněn a opat s několika mnichy ukrutně zavražděn. V opuštěný klášter uvázal se prozatím probošt zderazský, brzy však do něho opět dosazeni byli Augustiáni, jimž pak r. 1620. od stavův odbojných odňata byla některá pole za Svinskou branou ležící, která však po bitvě bělohorské klášteru byla navrácena. (D. Z. 193, D. 14.)

Za války třicetileté r. 1631., 1639. a 1648. sloužil klášter obráncům Prahy za skladiště a strážnici, čímž budovy jeho vzaly zkázu velikou, takže klášter od r. 1640.—1651. byl pustý, od jediného kněze, administratora opatství, obývaný. R. 1651. ustanovil císař Ferdinand III. za opata na Karlově Isidora de Croce, rodem Španěla, někdejšího vojína a potom řeholníka karmelitánského u sv. Havla, který pomocí španělských šlechticův a příspěvky ze solní pokladny od r. 1651.—1658. vystavěl novou budovu klášterní i zvláštní praelaturu a r. 1660. opravil také kostel, avšak nevkusně. Za tohoto opata zmohl se opět klášter, takže již r. 1660. koupil od dědiců hraběte Verdugo statek *Velikou Ves* (Michelsdorf, kr. Žatec.) za summu 13.550 zl. rýn. (D. Z. 313, L. 9.) — R. 1671. prodali Augustiáni ves *Daňoves* od starodávna klášteru náležející Karlovi Ludvíku Čejkovi z Olbramovic za 4000 zl. rýn. (D. Z. 390, A. 7.) Za to koupil klášter r. 1699. *dvůr Dechtary* (kr. Kouřim.) od Jiřího Arnošta Tyralla z Treuburgu za 11.000 zl. rýn. (D. Z. 406, G. 13.) — R. 1714. získal klášter *vinici* s polem a štěpnicí, s lisem a čerčeněm, za Svinskou branou ležící, od Ferdinanda

Schönpfluga za 3150 zl. rýn. (Knihy vinohrad., Lib. contr. 25., fol. 117): pak r. 1745. *vinici* blíže Nuslí od Petra Schönpfluga. za 700 zl. rýn. (Vinohrad. knihy, Lib. contr. 26, fol. 540.), potom r. 1747. od dědiců Cajových (Cajo) *vinici* »*Konstantku*« nazvanou, za Žitnou branou mezi vozovou cestou do Nuslejdoucí a vršovickou silnicí ležící, s polem při ní, štěpničkou, domem a příslušenstvím za 3000 zl. rýn. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 27, fol. 187.) Po zrušení kláštera tyto vinice prodány byly Janu Lunetovi, jak nížeji jest zapsáno. — R. 1748. koupil klášter *vinici* v Košířích »*na Vokrouhličku*« řečenou, za 6000 zl. rýn. (D. Z. 736, K. 9.)

R. 1757. porouchán byl kostel při pruském obležení Prahy nepřátelskou střelbou; padlo na něj 807 žhavých kulí, takže střechy jeho stavbě gotické přiměřené shořely a potom v nynější tři báně plechem pobité a lucernami opatřené se proměnily.

Konečně císařským dekretem ze dne 1. května r. 1785. klášter byl zrušen a 11 řeholníků z něho s pensí roční dne 11. listopadu t. r. jest propuštěno. Statky kláštera připadly fondu náboženskému, k jehož rukoum potom byly prodány, totiž: *a*) Statek *Veliká Ves* (Michelsdorf) r. 1788. Ignáci Schreiterovi za 39.000 zl. rýn. (D. Z. 684, A. 11); *b*) Statek *Dechtary* r. 1789. hraběnce z Klebersbergu, roz. Kolovratové, za 19.272 zl. 50 kr. rýn., za kterouž summu r. 1795. dle dekretu dvorního z dne 25. dubna t. r. opět král. komoře byl postoupen a komornímu panství brandýskému přivtělen. (D. Z. 735, L. 5 & 758, B. 1.)

Mimo to obdržel fond náboženský všechny domy a grunty zrušeného kláštera, totiž: *a*) *Tři spáleniště domů* č. p. 721., 722. a 724. (staré), Halantové a Polinářka řečené, pak *z domy* č. p. 723. a 725., Truhlářský a Bubnův řečené, s polem o 4. mírách výsevku a vším příslušenstvím, kteréž r. 1786. veřejnou dražbou koupila paní Anna Volková za summu odhadní 888 zl. rýn. — *b*) *Dva domy* č. p. 728. a 729., »u Bouřilů« a »Voračických« řečené, s 2 zahradami o 5 měrách výsevku, odhadnuté za 3435 zl., koupila r. 1789. kněžna Alžběta z Fürstenbergu za 2001 zl. rýn. — *c*) *Dům Čakovský* řeč. č. p. 727. se zahradou, od Františky Kretschmerové kanonii karlovské k fundaci na mše postoupený, odhadnut za 665 zl., prodán byl r. 1789...

veřejnou dražbou měšťance pražské Evě Staenglové za 750 zl. rýn. — *d) Vinici, zahradu a pole* ($1\frac{1}{2}$ míry dolno-rakouské) koupila r. 1789. dražbou Eva Staenglová za 1760 zl. rýn. — *e) Zahradu* řeč. »*Fruweinku*« o $2\frac{1}{2}$ měř. výsevku s domem zahradním č. p. 792. a s polem na hradbách ležícím o 5 korcích koupil r. 1790. Anastasius Herbieh za 2000 zl. rýn. (D. Z. Kniha práva Karlovského No. IV., fol. 4, 14, 16, 18 a 22.) — *e) Pole* ($2\frac{1}{2}$ korců) řeč. Schanovo koupil r. 1786. Jiří Konšický za 150 zl. rýn. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 33, fol. 49 p. v.) — *f) Grunty* za branou Žitnou ležící, totiž: *vinice* »*Gregorka*« (na 2 pole proměněná, obsahující 22 korce), *vinice* »*Velká Tomáška*« ($15\frac{3}{4}$ korce) s domem č. p. 59. se vším příslušenstvím, *vinice* »*Malá Tomáška*« ($1\frac{1}{2}$ korce) a 4 korce polí a *vinice* »*Koželužka*« s rolemi ($20\frac{1}{2}$ korců), odhadnuty za 9074 zl., prodány byly r. 1787. dražbou veřejnou za 8400 zl. rýn. Janu Lunetovi. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 31, fol. 314).

Stavení klášterní (č. p. 453. nové, 726. staré) s kostelem a zahradami o $674\frac{1}{2}$ k rozkazu císaře Josefa II. r. 1789. postoupeny byly k zařízení *ústavu pro ošetřování chorobných a nevyhojitelných osob (chorobinec)*, jenž dle dekretu c. k. místodržitelství z dne 26. července r. 1862. i s fondem svým a s kostelem do správy obce pražské jest odevzdán. (D. Z. XIX. fol. 215 & kvat. 1160, K. 17. — Kniha práva Karlovského IV. fol. 17.)

Fondu náboženskému odevzdány byly též *jistiny* klášteru náležející, *úhrnem 67.631 zl. rýn.*, totiž: *a) Jistiny fundační* 46.156 zl. 53 kr., k nimž náležely: Jistiny 9000 zl. rýn. z dvou fundací r. 1720. od slečny Polyxeny hraběnky z Bubná založených. (D. Z. 470, A. 9.) Jistiny 4000 zl. rýn. z dvou fundací na mše od Martinice a Gallase založených, na statek Křimice r. 1754. půjčené. (D. Z. 450, A. 23; 828, G. 30.) — Jistina 500 zl. rýn. k fundaci na mše od Marie Antonie ovdovělé Kriegelsteinové ze Sternfeldu r. 1762. založené. (D. Z. 377, M. 4.) Jistina 7400 zl. rýn. na statek Eisenberg r. 1721. půjčená. (D. Z. 353, H. 21.) — Jistina 3000 zl. rýn. na statek Domousnice r. 1733. uložená. (D. Z. 353, E. 5.) — Jistina 4500 zl. na statek Labuť r. 1764. půjčená. (D. Z. 524, K. 3.) — Jistina 1300 zl. rýn. r. 1764. na statek Volanice uložená. (D. Z. 525, C. 11.) — Jistina 1500 zl. rýn. na statku Černovickém a Smil-

kově r. 1716. uložena. (D. Z. 331, K. 12 a 29.) — Jistina 300 zl. rýn. r. 1725. na statku Libouni uložena. (D. Z. 436, E. 11.) — Jistina 2950 zl. rýn. od r. 1728. na statku Čížkově. (D. Z. 346 D. 19 a 27.) — Z těchto jistin náleželo 33.668 zl. 53 kr. k 49 fundacím na 1590 mší. — *b) Fistiny kláštera vlastní* 21.474 zl. 13 kr. rýn., z nichž bylo za král. komorou bez úroků 14.387 zl. 33 kr. (Arch. místodrž. 145/20.)

Konečně připadlo fondu náboženskému: 275 zl. 42 kr. hotových peněz; 28.587 zl. 30 kr. za roční důchody kláštera na jistinu uvedené; 1721 zl. 13 kr. pohledalostí kláštera; 4120 zl. 31 kr. za zásoby klášterní; 2133 zl. 46 kr. za nářadí a nábytek; 1016 zl. 15 kr. za dobytek a 5457 zl. 27 kr. za stříbro, stkvosty a apparamenty. — Veškeré jmění tohoto kláštera obnášelo posrážce dlužů 16.243 zl. 3 kr. v jedné summě 168.922 zl. 10 kr. Z toho však placena byla doživotní pense ročních 3260 zl., totiž opatovi 1460 zl. a 6 professům po 300 zl. (Arch. místodrž. 145/20.)

2. Klášter Augustiánů obutých u sv. Kateřiny v Novém městě pražském, bývalý to klášter panen poustevnických řehole sv. Augustina, od Karla IV. na památku vítězství u tvrze sv. Felixy v Lombardii r. 1332. dobytého r. 1355. založený *) s kostelem sv. Kateřiny r. 1367. vysvěceným, který však dne 25. května r. 1420. od Táboritů byl vypálen a rozbourán, takže teprve r. 1441. několik řeholnic v bývalém domě proboštově opět se usadilo a tam pouze z almužen žilo. Ačkoliv se poměry tohoto kláštera za krále Václava II. poněkud zlepšily, takže r. 1522. i kostel byl obnoven, přece klesly důchody jeho roční r. 1565. až na 80 kop. gr., z nichž jediná jeptiška převorka Ludmila Leskoscová z Leskovce žiti mohla. Po její smrti k návrhu arcibiskupa pražského postoupen byl od císaře Maxmiliána II. opuštěný klášter Augustínek se vším příslušenstvím r. 1565. Augustiánům u sv. Tomáše v Menším městě pražském, od nichž.

*) Tomuto klášteru náležel dvůr ve vsi Sobíně. který r. 1380. klášter postoupil měšťanu pražskému Henrichu Seidlovi směnou za jeho dvůr v *Běchovicích*. (Borový, Lib. Erect. II. 168) — R. 1415. koupil týž klášter za 30 kop. gr. od Albrechta z Koznic na dědictví jeho v *Mrchojedech*, *Rousínově* a *Teplišovicích* 3 kopy gr. platu ročního, holého a věčného. Důchody tohoto kláštera obnášely tehdež ročně 213 kop. 14 grošů.

však již r. 1608. opět byl opuštěn. R. 1614. převzali Augustiáni u sv. Tomáše podruhé správu kláštera sv. Kateřiny, který r. 1678. i s kostelem nově byl upraven a samostatnému převoru odevzdán. Za let následujících nabyl klášter od četných dobrodinců značných darů a nadání, nejvíce však přispěla svob. paní Dorota Veronika Beková, roz. Straková z Nedabylic, se svým bratrem Karlem a sestrou Františkou k vystavění nové budovy klášterní (od r. 1718.—1730.) a nového chrámu (od r. 1737.—1741.)

Brzy potom dne 1. května 1784. prohlášen byl klášter sv. Kateřiny za zrušený a fara při jeho kostele přivtělena k faře sv. Apolináře.

Po zrušení kláštera dne 15. března r. 1787. propuštěno bylo z něho do jiných klášterů 15 řeholníků s roční pensí 200 zl. *Stavení klášterní* s kostelem a se zahradami (12 korců) připadlo fondu náboženskému, od něhož postoupeno bylo k účelům vojenského ústavu vychovacího, potom r. 1822. k zařízení filiálky blázince, která po čase proměněna byla v samotný ústav (*ny-
nější blázinec zemský v Kateřinkách č. p. 468.*), jehož fondu vedle cíś. resoluce z dne 14. ledna r. 1823. dotčené stavení od fondu náboženského za 24.460 zl. 20 kr. stř., a *kostel sv. Ka-
teřiny* za 12.913 zl. stř. byly postoupeny. (D. Z. 1104, A. 30 & 1245, L. 13.) — Kostel zůstal od zrušení kláštera zavřeuý a teprv r. 1841. zase byl vysvěcen a pro domácí služby Boží ustanoven. Věž starobylá štíhlá dostala r. 1855. místo bývalé bání cibulovité nynější střechu špičatou.

Konečně odevzdány byly fondu náboženskému *jistiny* klášteru náležející *v jedné summě 76.617 zl. rýn.*, z nichž bylo jistin fundačních 56.199 zl. 40 kr. a jistin vlastních 18.417 zl. 20 kr. (D. Z. 593, T. 18.) Z jistin fundačních pojištěno bylo na panství Mnichovu Hradišti hraběte Vincence z Waldšteina 10.600 zl.; u hraběte Morzina 10.885 zl. a u hraběte Ludvíka z Hartigu 20.000 zl. (Arch. místodržit. 145/64.) — Veškero jmění kláštera obnášelo po srážce dluhů 2241 zl. 14 kr. v jedné summě 111.749 zl. 6 kr.

3. Klášter Augustiánů bosých (mnichů poustevníků žebravých) v Novém městě pražském při kostele sv. Vác-
lava, který již r. 1180. se připomíná a r. 1278. jakožto kostel farní byl postoupen křížovníkům Božího hrobu na Zderaze, a od

nich v nynější stavbu gotickou uveden. Křížovníci zderožští zřídili nedaleko tohoto kostela v domě s lázní od nich r. 1324. koupeném špitál pro chudé, který po vypálení jejich kláštera Tábority r. 1420. zašel. Kostel sv. Václava i s farou odevzdán byl kališníkům, takže při něm až do roku 1621. s krátkou přestávkou (r. 1592.—1605.) byli faráři nekatoličtí. Potom r. 1623. od císaře Ferdinanda II. darován byl kostel sv. Václava s někdejší špitálem, zahradou i s letohrádkem krále Václava IV. blíže kostela stojícím dotčeným Augustiánům.

Augustiáni podporováni jsouce od císaře a katolické šlechty *k vystavění kláštera získali si více domů*, totiž: r. 1623. koupil klášter dům v osadě sv. Václava vedle fary ležící v ulici k studánce, od Alžběty Bystřické za 200 kop. míš. — R. 1626. daroval Martin Miedek dům svůj pod domem farním sv. Václava nad Zderazem a vedle domu zadušního »u Kroticů« od starodávna řečeného ležící, se vším příslušenstvím k záduší sv. Václava. (Lib. contract. viridis 12, fol. 212 a 213.) — Dům zbořený, již jen místo na Psí ulici podle domu »Videň« řečeného ležící, postoupen r. 1626. klášteru od Jindřicha staršího Řečického. (Lib. contract. virid. 12, fol. 214.) — Dům vedle předešlého ležící prodán klášteru r. 1626. od Anny Chalibeasové za 210 kop míš. (Lib. contract. virid. 12 fol. 219.) — Dům na Psí ulici mezi domy Martina Miedka a Václava Chalibeasa ležící prodala klášteru r. 1626. Ludmila Krutišová za 615 kop. míš. (Lib. contract. virid. 12, fol. 219.) — Dům na Psí ulici na rohu jdouc k studánce po pravé straně ležící, se vším příslušenstvím koupil klášter r. 1626. za 325 kop míš. (Lib. contract. virid. 12, fol. 219.) — Dům mezi domy »u Jansův a Pečeňovic« řečenými ležící postoupil klášteru r. 1627. v dluhu 120 kop. míš. záduší klášteru povinném Ciprian Zahradka. (Lib. contract. virid. 12, fol. 242.) — Dům na rohu proti Uzlarovům, jdouc k sv. Václavu na levé straně ležící, prodala r. 1627. klášteru Markéta Tichá za 100 zl. rýn. (Lib. contract. virid. 12, fol. 248.) — Dům ležící u samých vrat kláštera, koupil klášter r. 1627 od Valentina Weyse za 90 zl. rýn. (Lib. contract. virid. 12, fol. 249.) — Dům na Psí ulici se zahradou a příslušenstvím, mezi domy Mikuláše Velvarského a Kateřiny Broumovy ležící, postoupil klášteru r. 1629.

Adam Mirovský směnou za louku s polem pod Krčí nad Braníkem ležící, klášteru někdy od Magdaleny Švikovy postoupenou, pak za pole (10 korců) za sv. Pankracem nade Dvorci ležící, a k tomu ještě za 300 zl. rýn. (Lib. contract. virid. 12, fol. 334.) — Dům na Psí ulici na rohu vedle Kočičí ulice a kláštera ležící, »u Němečkův« od starodávna řečený, koupil klášter r. 1633 od bratří Mikuláše, Ondřeje a Jana Velvarských za 1200 zl. rýn. (Lib. contract. virid. 13, fol. 112.) — R. 1634. postoupil klášteru ad pias causas Jan Chrys. Šrepl z Šreplperku, císař. rada nad appellacemi na hradě pražském, *grunt* svůj a místo prázdné zdí ohražené, pod klášterskou věží ležící a s grunty kláštera se dotýkající, se vším příslušenstvím pro ohradu kláštera. (Lib. contract. virid. 13, fol. 144.) — Konečně dům u Topinků řečený, na Psí ulici mezi domy klášterskými a zahradou ležící, koupil klášter r. 1635. od Václava Keslera za 900 kop míš. (Lib. contract. virid. 13, fol. 209.)

Na místě těchto 13 domů a pustého král. hrádku vystavěno r. 1626.—1646. klášterní stavení a obnoven i kostel sv. Václava z četných darů, Augustiánům poskytovaných. Největším dobrodincem kláštera byl kanovník Jan Arnošt *Platejs z Plattenšteina*, jenž kšaftem svým r. 1637. konvent kláštera Augustiánů bosáků u sv. Václava na Zderaze za dědice generalního všeho statku svého ustanovil, zvláště pak odkázal klášteru *dům Platejský „u Holců“* řečený na Uhelném trhu blíže kostela a fary sv. Martina ležící, tak aby z toho domu živnosti učiněn byl dům modlitby; avšak užívání téhož domu mělo ponecháno býti po dvě léta po jeho smrti pro zaplacení dluhů urozené panně Anně z Jizbice, kteréž také všecky svršky od zlata, stříbra, piva, vína, koní, vozů, sudů, dříví a jiných (kromě všech knih klášteru odkázaných) odevzdány býti měly; jistiny pak 20.495 zl. rýn. za král. komorou vynaložiti se měly k zaplacení legátů. (D. Z. 145, O. 17.) — Proti tomu ustanovení zvedli příbuzní Platejsovi odpor, který teprv r. 1672. skončen byl porovnáním mezi klášterem a dědickou Kateřiny Ludmily z Elsheimu, roz. Platejsové z Plattenštejna, tak že klášter upustil od všech nároků na *dům Platejský**) a na jistiny Jizbické,

*) Tento dům, podnes »*Platejs*« zvaný, č. p. 416, prodala paní Ludmila Kateřina Špringerová, roz. z Elsheimu r. 1673. Janu Norbertovi hraběti z Šternberka za 10.000 zl. rýn. (D. Z. 390, H. 14.) R. 1797. byl

k ruce dotčené dědičky, provdané Springerové, naproti tomu dostal klášter jistinu 4000 kop míš. a k tomu *vinici* nad Smíchovem ležící, řečenou „*na Zaklanku*“, a před tím též *vinici* a zahradu s domem „*Palata*“ řečenou, pod Zderazem ležící, od Platejse panně z Jizbice odkázanou. (D. Z. 302, J. 3. — Vinohrad. knihy, Lib. contract. 23, fol. 104 a 30, fol. 135.)

R. 1676. koupil klášter u sv. Václava *vinici* řeč. »u Červeného lisu« v Košířích od Vavřince Ossburga za 1550 zl. rýn. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 23, fol. 252.) Tuto *vinici* jakož i *vinici* „*na Zaklanku*“ z dědictví po Platejsovi klášteru postoupenou, prodal konvent r. 1696. měšťanu Fideli Weiblovi za 4300 zl. rýn. (Vinohr. kn., Lib. contract. 24, fol. 361 a 373.)

R. 1681. koupil klášter *vinici* „*na Malvazince*“ zvanou s polmi a štěpnicí od Jana Jelena za 5000 zl. rýn. (Vinohr. kn., Lib. contract. 23, fol. 422.)

R. 1736. odkázala klášteru Anna Rosa ovdovělá Cvikrová, roz. z Hochu, měšťanka Nového města pražského, *pole* za branou Kónskou (Novou) za *vinicí* Cikánkou ležící asi 29 korců osení držící, které za 2582 zl. koupila. (Vinohr. kn., Lib. contract. 26, fol. 364.)

R. 1740. odkázal Jan Karel Platejs z Plattenšteina klášteru (resp. Panně Marii na velkém oltáři) všecko jmění své kromě domu a na mše zádušní 250 zl. (D. Z. 367, D. 21.)

Avšak brzy potom 12. května r. 1785. klášter Augustiánů byl zrušen a propuštěno z něho s pensí 29 mnichů, totiž 23 kněží, 5 kleriků a 1 frater laik. *Kláštevní stavení* s kostelem zrušeným, jehož nářadí i s obrazy bylo rozprodáno, připadlo fondu náboženskému, od něhož je teprv r. 1875. koupil *c. k. aerar* za 45.000 zl. r. m. (D. Z. G. XVIII. 121.) V stavení tom vojenskému aeraru za roční nájemné 700 zl. postoupeném byla vojenská prádelna až do r. 1809., potom postoupeno bylo i s kostelem od císaře Františka I. pro krajinskou trestnici a k účelu tomu r. 1822. přestavěno a značně rozšířeno jest.

v tak bídném stavu, že se měl znova vystavěti k rozkazu magistratu, když prodán byl od Václava knížete zPaar se statkem Vršovickým a Podolským J. Kubovi z *Wimmer*, *c. k. podplukovníku*, za 200.000 zl. (D. Z. 758, M 12.) R. 1813. koupil též dům již nově vystavěný František Doubek za 45.008 zl. od Antonína Haeckera. (D. Z. 992, B. 4.)

zvláště r. 1854. dvěma křídly souběžnými. — R. 1877. od téhož stavení část dvoru (263□^o) prodána byla obci Pražské za 13.000 zl. r. m. (D. Z. G. XXXV. 363.) Konečně r. 1884. dne 26. ledna prodáno bylo *klášterní stavení* (č. p. 329. nové a 282 staré) s devíti dvory, s kostelem sv. Václava, domy zahradními a zahradami od aeraru za 600.000 zl. r. m. *obci Pražské*, kteráž, když nová trestnice na Pankraci byla dostavěna a upravena, dne 12. května 1889. stavení dotčené převzala, aby je k stavbám nových domů rozprodala. (Desk. Zem. Sběrka listin r. 1890. č. 1108.)

K ruce fondu náboženského ujaty a prodány byly r. 1785. od c. k. správy komorních statků také pozemky klášteru náležející, totiž: *a) Pole* (29 korců) před Novou branou nedaleko Sklenářky ležící, které koupil hrabě Josef Malabaila z Canal za 4000 zl. rýn. (Vinohrad. kn., Lib. contr. 31, fol. 279.) — *b) Vinice „Palata“*, kterou koupil Bernard Novák za 2500 zl. rýn. (Vinohrad. kn., Lib. contract. 31, fol. 280.) — *c) Vinice „Václavka“* řečená s domem a příslušenstvím, na Smíchově ležící, kterou r. 1786. koupila Appollonie Feiteisenová za 1820 zl. (Arch. místodrž. 145/18.)

Fond náboženský obdržel též *jistiny* klášteru náležející *úhrnem 52.066 zl. rýn.* totiž: fundace na mše 300 zl. rýn. r. 1689. od Ludmily Skálové ze Zhoře (D. Z. 467, Q. 28.); fundace 1300 zl. rýn. r. 1698. od Sigmunda Leopolda Schmidla ze Schmidu založená a na statku Ronově pojištěná (D. Z. 468, E. 30.); fundace 1000 zl. rýn. od Karla Arnošta sv. p. z Bisingu r. 1704. založená (D. Z. 238, M. 9.); fundace 1000 zl. rýn. od Ludmily hrab. de Clary r. 1715. založená (D. Z. 732, B. 3.); jistina 1666 zl. 40 kr. rýn. na statku Dirném (D. Z. 239, A. 6.); 1300 zl. rýn. r. 1718. u města Vodňan (D. Z. 331, E. 23.); 2000 zl. rýn. r. 1769. za Matějem Pavlovským (D. Z. 660, Nr. 4 a 662, M. 23.); 1000 zl. rýn. na statku Lhotě Dlouhé (D. Z. 431, A. 19.); 2000 zl. rýn. na statku Rožďalovickém a 2000 zl. rýn. na statku Dětenickém, kteréž r. 1784. k zaplacení dluhů kláštera, 4000 zl. byly vyzdviženy (D. Z. 542, E. 23 a 25; 574, A. 30); 2000 zl. r. 1740. na statku Kounickém (D. Z. 437, D. 17); 9000 zl. rýn. r. 1749. na statku Nuslích (D. Z. 445, E. 20; 829, K. 16);

5200 zl. rýn. r. 1751. na panství Konopišti (D. Z. 446, D. 13; 829, K. 16.); 2000 zl. rýn. r. 1752 na statku Ostrašíně (D. Z. 448, B. 15 a K. 26.); 1500 zl. rýn. r. 1754. na statku Radnickém (D. Z. 449, J. 24); 1000 zl. rýn. r. 1758. na statku Voseku (D. Z. 453, G. 14.); 1000 zl. rýn. r. 1767. na statku Březnici (D. Z. 526, J. 16.); 2000 zl. rýn. r. 1764. na statku Domousnicích (D. Z. 524, C. 23); 4000 zl. rýn. r. 1769. na statku Doupově (D. Z. 527, E. 5); 2000 zl. rýn. r. 1770. na statech Waldšteinských (D. Z. 528, E. 6); 5500 zl. rýn. r. 1772 na statku Heřman. Městci (D. Z. 533, F. 25); 3000 zl. rýn. r. 1773. na statku Ml. Vožicích (D. Z. 532, C. 5.); 1400 zl. rýn. r. 1774. na statku Veseličku (D. Z. 532, F. 1.); 2000 zl. rýn. r. 1775. na statku Kundraticích (D. Z. 533, H. 4); 900 zl. rýn. r. 1776. na statku Bolešovicích. (D. Z. 536, F. 21 a 23.) — Jistina 2100 zl. (s úroky zadrželými od r. 1784.—1791. na 567 zl.) na domě Faltina v Praze, připadla světskému fondu nadačnímu. (Arch. místodrž. 145/18.) Zrušením kláštera Augustiánů u sv. Václava získal fond náboženský úhrnem 105.386 zl. rýn.

4. Klášter Augustiánů (Lateranských kanovníků řehole sv. Augustina) v Borovanech (Forbes, kr. Budějovic.), u farního kostela Navštívení P. Marie r. 1454. od rytíře z Linden, pána na Hluboké, založený a statky Hlubokou a Borovany nadaný, potom však od Viléma z Rožmberka r. 1567 (1586) zrušený obnoven byl opět r. 1631. od arciknížete Ferdinanda (III.) Správcem statku Borovan, klášteru navráceného, ustanoven probošt kláštera neuburského v Rakousích, který pak od r. 1631.—1662. z kláštera svého kanovníky borovanské doplňoval.

Po zrušení kláštera r. 1785. bylo z něho propuštěno s pensí 10 řeholníků. Statek klášterní *Borovany* připadl fondu náboženskému, k jehož rukoum r. 1789. od c. k. gubernia prodán byl knížeti Janu Nepom. Prokopovi *ze Schwarzenberga* za 52.612 zl. 5 $\frac{1}{4}$ kr. rýn. (D. Z. 684, G. 3 & 689, B. 18.) Stavení bývalého kláštera přestavěno bylo na zámek. — Mimo statek vytčený odevzdány byly dne 20. března 1789. fondu náboženskému: a) *Fistiny* klášteru náležející úhrnem 22.624 zl. 46 $\frac{1}{2}$ kr., z nichž bylo jistin fundačních 7000 zl. a jistin vlastních 15.624 zl. 46 $\frac{1}{2}$ kr., mezi nimi jistina 4500 zl. rýn. na panství

Jindř. Hradec r. 1731. půjčená a jistina 4000 zl. rýn. na statek Holkov r. 1751. uložena. (D. Z. 352, J. 16 & 446, G. 6.) —
b) Jistina nezúročitelná 643 zl. 47 kr. — *c)* Na hotových penězích 402 zl. 22 kr. — *d)* Desátek k faře náležející roč. 188 zl. 35 kr. na jistinu 4‰ uvedený, 4714 zl. 35 kr. — *e)* Za zásoby a pohledalosti 1354 zl. 43 kr. — *f)* Za stříbro a stkvosty 1011 zl. 3 kr. — *g)* Za nábytek a jiné věci 507 zl. 18 kr. —
 Veškeré jmění kláštera obnášelo po srážce dluhů 17.995 zl. 48 kr., úhrnem 65.874 zl. 54 kr., z čehož placena byla pense 10 řeholníkům po čas jejich života. (Dle zprávy c. k. komorní úctárny ze dne 27. srpna r. 1789.) — (Arch. místodrž. 145/55.)

5. Klášter Augustiánů (řeholních kanovníků sv. Augustina) v Třeboni, od bratří Oldřicha I., Petra, Jošta a Jana z Rožmberka r. 1367. při farním kostele byl založen (dle listiny základní krále Václava r. 1385.). Listem daným dne 12. května 1367. povolil arcibiskup pražský Jan dotčeným bratřím z Rožmberka, aby farní kostel v Třeboni se všemi statky, právy a příjmy odevzdán byl klášteru Augustiánů. R. 1380. darovali odkazem svým bratří Petr a Jan páni z Rožmberka k nadání kláštera ještě roční úroky 66 kop 4 gr. pražské, vycházející ze vsí Břilice a Branné. — R. 1389., k žádosti bratří Oldřicha a Jana pánů z Rožmberka, s povolením papeže Urbana VI. ustanoven byl první opat kláštera na místě dosavadního představeného. (Borový, Lib. Erect. I. 62, II., 172, III. 298.) Avšak r. 1567. (1586.) klášter od Viléma z Rožmberka jest zrušen, a teprv r. 1631. od arciknížete Ferdinanda III. opět obnoven. Správcem statků jemu navrácených ustanoven probošt kláštera neuburského v Rakousích, který pak od r. 1631.—1662. z kláštera svého kanovníky třeboňské doplňoval a jednoho z nich za administrátora kostela v Třeboni ustanovoval.

R. 1711. odkázal Theobald Karel Siebert, vrchní hejtman panství Schvarzenberských bratru svému Ferdinandovi, proboštovi kláštera Augustiánů v Třeboni, a po jeho smrti témuž klášteru veškeré jmění své obnášející 27.600 zl. rýn. (D. Z. 276, B. 25.) — R. 1722. postoupil klášteru Václav Ivan Krüglstein ze Sternfeldu 3000 zl., podíl syna svého Viléma professa august. řádu (D. Z. 196, R. 9 & 18); potom r. 1730. odevzdal klášteru také podíl syna svého Jana Josefa (Heřmanna), též professa august. řádu, obnášející 11.000 zl. rýn. (D. Z. 410 & 501, L. 30.)

Při zrušení kláštera r. 1785. bylo v něm 14 řeholníků statek jeho *Třeboňský*, fondu náboženskému připadlý, prodán byl r. 1787. Janu Nep. Prokopu knížeti ze *Schwarzenberga* za 165.876 zl. 6 $\frac{1}{2}$ kr. — *Stavení bývalého kláštera* (konvent) se sýpkou vyhraženo bylo gubern. dekr. z dne 18. května 1784 pro kasárny vojenské, potom však postoupeno knížeti ze *Schwarzenberga* za 1200 zl. a spojeno jest dlouhými chodbami se zámkem. (D. Z. 684, G. 3.)

Fondu náboženskému připadly též *jistiny* kláštera svrchu vytčené 41.600 zl.; potom *jistina* 3000 zl. rýn. na panství *Bystrém* r. 1720. uložená (D. Z. 332, L. 27.); též *jistina* 1200 zl. na statek *Stalec* r. 1732. půjčená. (D. Z. 437, E. 7.) — Dle zprávy c. k. účtárny komorní odevzdáno bylo dne 20. března 1786. fondu náboženskému *jistin* 16.302 zl., z nichž bylo *jistin* vlastních 1527 zl. a *jistin* fundačních 14.775 zl. rýn. (Arch. místodrž. 145/56). — *Veškeré jmění kláštera* obnášelo 228.178 zl. 6 $\frac{1}{2}$ kr.

6. Klášter *Augustiánů obutých* (Carmelit. ordiu. St. Augustini) na *Ostrově* u sv. *Dobrotivé* (St. Benignae, dom. *Zbiroh*) r. 1262. od *Oldřicha Zajíce z Valdeka* založen s kostelem *Zvěstování Panny Marie*, na jehož rozšíření *Zbynek Zajíc z Hasenburka* 110 kop. gr. česk. a půl. vsi *Fiviny* r. 1368. odkázal.*) *Král Václav II.* dal klášteru náhradou za jeho statky v okolí slanském, městu *Slanému* postoupené, vsi *Zalužany* a *Tachovice*. Za ves *Zalužany* obdržel klášter r. 1313. od krále *Jana* vsi *Hořečansko* (Horyčabsko), *Starou Vodu*, *Kletice* a dvůr *Důl* a *Lisovice*. (Emler, Regesta III. 59.) — R. 1325. navrátil *král Jan* klášteru horu *Ovny* s křovinami a lesy vsi *Svínařům* příležití. (Emler, Reg. III. 432.) — R. 1335. koupil klášter dvůr *Luben* (Libeň) ve vsi *Újezdě* v *Praze* u *jeptišek* a kláštera sv. *Jana* a sv. *Anny* ležící. (Emler, Regesta IV. 55.)

Klášter pak utrpěl velké škody válkami husitskými, prodal r. 1532. statky své. Potom r. 1620. od *Uhrů, Čechům* na pomoc přišedších, vydrancován byl tak, že po 56 let prázděn zůstal. R. 1676. opět obnoven byl, měl jisté důchody ze statku kláštera

*) Statek *Klášter sv. panny Dobrotivé* prodal r. 1591. *Vilém Zajíc* z *Hasenburka* *Ladislavovi* staršímu z *Lobkovic* za 12.500 kop gr. česk. (D. Z. 168. D. 15.)

Augustiánuv u sv. Tomáše v Praze a dostával z důchodu zbirovských jménem almužny ročně : 9 měr (dolno-rakous.) pšenice, 46 měr žita, 6 měr ječmene, 3 míry 2 věrt. hrachu, 3 centy 30 lib. ryb, 12 sudů piva, 48 sudů piva (přivarku na 1 a 3 míry ječmene), 66 sáhů tvrdého a 66 sáhů měkkého dříví, pak 12 kusů skopců. Dle intimatu 30. července 1746. (Arch. místodrž. 145/104.)

Dle dekretu dvorn. 24. září r. 1785. zrušen byl klášter a jeho stavení upraveno pro faru a školu, kteráž pak s kostelem svěřena Augustiánům u sv. Tomáše v Praze. — *Fistiny* klášteru náležející obnášely dle zprávy provinciala v jedné summě 17.354 zl. 27 kr., z nichž bylo jistin fundačních 6915 zl. 27 kr. jistin vlastních 10.439 zl. rýn., a případly fondu náboženskému. (D. Z. 593, T. 18.) — Avšak dle zprávy c. k. komorní účtárny bylo jistin fundačních 12.640 zl. a jistin vlastních 12.360 zl., úhrnem 25.000 zl., z nichž po srážce dluhů kláštera 1105 zl. fondu odevzdáno 23.895 zl. Z kláštera zrušeného propuštěno bylo 7 kněží a 1 frater s pensí jim vykázanou; kněží však všickni přáli si vstoupiti do stavu kněží světských. (Arch. místodrž. 145/104.)

7. Klášter Augustiánů obutých v Pivoni (Stockau, kr. Klat.), původně založen byl asi r. 1140. mnichům sv. Viléma při kapli sv. Jana Křtitele, která na památku vítězství knížete Břetislava nad německým císařem Jindřichem r. 1040. byla vystavěna a r. 1787. zrušena. Po sloučení dotčených mnichů s řádem Augustiánů r. 1266. odevzdán byl těmto klášter pivoně, při němž kostel Zvěstování Panny Marie r. 1359. a 1686. byl vystavěn. R. 1421. vypuzeni byli Augustiáni z Pivoně a vsi klášterní *Šitboř* a *Zamělič* zapsány od císaře Sigmunda s vesnicemi kláštera chotěšovského ve 400 kop gr. Janovi z Gutšteina a Matěji Mrhlice bratřím z Otova. Brzy však zase Augustiáni se navrátili a obdrželi od papeže Boniface IX. fary v Šitboři, Valtířově a Rokošíně. Potom r. 1619. od stavů odbojných opět z Pivoně vypuzeni, avšak od císaře Ferdinanda II. zase tam dosazeni jsou.

Jmění kláštera, cis. nařízením ze dne 8. září r. 1787. zrušeného, připadlo fondu náboženskému, od něhož *statek Pivoňský* r. 1800. u veřejné dražbě za 163.429 zl. 14 $\frac{1}{2}$ kr. koupil Leonard *Stöhr*, doktor práv, zemský advokát a měšťan pražský;

klášter pak proměněn v zámek a kostel klášterní stal se farním- (D. Z. 919, O. 11.) — Fondu náboženskému odevzdány jsou též *jistiny* kláštera v summě 25.580 zl. rýn., z nichž bylo jistin fundačních 2610 zl. a jistin vlastních 22.970 zl. (D. Z. 593, F. 18.) — Veškeré jmění kláštera obnášelo úhrnem 189.009 zl. 14 $\frac{1}{2}$ kr.

8. Klášter Augustiánů obutých v Šopce (u Mělníka) s kostelem sv. Vavřince, dědinami, platem za převoz na Labi a mlýnem na potůčku Pšovce od Smila z Citova a Pavla z Lučenic byl nadán a od Otakara II. dotčeným řeholníkům r. 1268. potvrzen. R. 1328. daroval Hynek Berka z Dubé, biskup olomoucký, klášteru z důchodů svých ze vsi *Střemů* ročně 14 korců obilí a jednu hřivnu úroků. (Emler, Reg. II. 238; III. 558.) R. 1620. zbaven byl klášter od stavů odbojných statku svého, který mu však po bitvě Bělohorské byl navrácen. (Bílek, Konfiskací str. 1144.) R. 1736. prodal klášter s cís. povolením dva selské dvory ve vsi Sázeném ústavu šlechtičen na Novém městě pražském za 2200 zl. rýn. (D. Z. 471, K. 11.) — Za to přikoupil klášter r. 1756. k statku svému od Rudolfa hraběte Chotka za 7000 zl. rýn. *mlýn* s pilou pod městem Mělníkem na potoce „Pšovka« ležící a k panství Jeňovsi (Jeviněvsi) na ten čas náležející. (D. Z. 591, K. 1.)

Po zrušení kláštera dne 27. června r. 1789. připadl statek jeho *Šopka* (Pšovka, kr. Bolesl.) fondu náboženskému, od něhož r. 1789. prodán byl za 36.465 zl. 35 kr. rýn. kněžně Marii Ludmile z *Lobkovic*, roz. Černínové, manželce Augusta Antonína kníž. z Lobkovic, který jej k panství mělnickému připojil. V stavení klášterním za 1534 zl. 25 kr. prodaném umístěn jest úřad hospodářský. (D. Z. 689, B. 12.) — Kostel klášterní stal se farním. — Fondu náboženskému odevzdány byly též *jistiny* klášteru náležející v summě 12.305 zl. rýn., z nichž bylo jistin nadačních 10.460 zl. náležejících k 36 fundacím na 708 mší a jistin vlastních 1845 zl. (D. Z. 593, T. 18.) Mimo to připadlo fondu: 12 zl. 48 úroků zadržalých, 121 zl. 47 $\frac{1}{2}$ kr. starých pohledalostí, 210 zl. 55 kr. za prodané zásoby, 641 zl. 18 $\frac{1}{2}$ kr. za stříbro a náradí a 3106 zl. 12 $\frac{1}{2}$ kr. za věci kostelní. Po srážce dluhů kláštera 2079 zl. 53 $\frac{3}{4}$ kr. získal fond náboženský zrušením tohoto kláštera 52.318 zl. 7 $\frac{1}{2}$ kr.

(Dle zprávy c. k. komorní účetny z dne 5. ledna r. 1790. jenom 51.742 zl. 27 $\frac{1}{2}$ kr.) Z 9 kněží, z kláštera propuštěných byli r. 1790. 3 ve správě duchovní, 6 dostávalo z fondu pensi po 200 zl. a 2 fráteri po 150 zl. (Arch. místodrž. 145/21.)

9. Klášter Augustiánů bosých v Táboře (Hradišti hory Tábor) s kostelem Narození Panny Marie založený r. 1640. pro upevnění katolické víry, dostavěn byl i s kostelem teprv r. 1662. a nabyl časem některých statků, k nimž náležely: a) Statek *Paseka*, který klášter r. 1678. od Karla Maximiliana Kořanského z Terešova za 4000 zl. rýn. koupil, avšak r. 1682. opět prodal Adrianovi ryt. z Weitmile za 4800 zl. rýn. (D. Z. 393, H. 4 a 397. R. 10.) — b) *Dvůr v Klokočech* s pozemky 10 jiter 699 $\frac{1}{3}$ □^o; též stavení *Prádlo* č. p. 50. pod městem na Lužnici ležící. — c) *Dům* č. p. 242. v Menším městě pražském v Ostruhové ulici, který r. 1770. klášter koupil za 4450 zl. rýn. (Lib. contract. 20, lit. F. 18. p. v.)

Po zrušení kláštera dne 16. července 1816. připadlo jmění jeho fondu náboženskému. Ze statků kláštera postoupeny byly dekretem dvorním 13. srpna r. 1817. *pozemky* 10 jiter 699 $\frac{1}{2}$ □^o za 1602 zl. 31 $\frac{1}{2}$ kr. odhadnuté, jakož i stavení »*Prádlo*« č. p. 50. za 840 zl. odhadnuté, k děkanství tábořskému s tou povinností, aby o dva kaplany více vydržovalo. (Arch. místodrž. 126/30.) — *Dům* v Menším městě pražském č. p. 242. prodán byl r. 1819. veřejnou dražbou za 22.630 zl. v. č. k ruce fondu náboženského. (Lib. contr. 36, lit. J. 6.) — *Sádka*, pod rybníkem Jordánem ležící, prodána byla za 31 zl. 30 kr. v. č. — *Stavení klášterní* dle dekretu c. k. kanceláře dvorní 16. ledna r. 1822. prodáno bylo od fondu náboženského za 5570 zl. v. č. k zařízení trestnice. — *Kostel*, za 5500 zl. v. č. odhadnutý, dle dekretu dvorního 20. června r. 1821. zůstal otevřený a ponechány při něm zvony, všecky apparatusy, stříbro a nářadí kostelní za 281 zl. 52 kr. a 386 zl. 33 kr. odhadnuté, patronát pak postoupen magistrátu tábořskému. — Za všecky statky a stavení vytčené připadlo fondu náboženskému úhrnem 28.231 zl. 30 kr. (Arch. místodrž. 126.30.) Mimo to odevzdány jsou fondu náboženskému *jistiny* klášteru náležející, úhrnem 46.965 zl. 45 kr., z nichž bylo jistin kláštera vlastních 13.880 zl. 45 kr. a jistin fundačních 33.085 zl. K těmto jistinám náležely: Jistina

3000 zl. rýn. na statku Plané r. 1658. pojištěná. (D. Z. 99, Q. 20.) — Fundace na mše 3000 zl. rýn. od Mikuláše Aleše Withy ze Rzavého r. 1674. založená. (D. Z. 265, H. 17.) — Jistina 1000 zl. rýn. na statku Budislavském r. 1727. uložena. (D. Z. 339, J. 22.) — Jistina 2000 zl. rýn. na statek Kost r. 1743. půjčená. (D. Z. 454, M. 13.) — Fundace na mše 200 zl. rýn., r. 1746. od Marie Anny z Petrsvalde, roz. z Nostic založená. (D. Z. 370, D. 15.) — Fundace na mše 5200 zl. rýn. r. 1749. od Ferdinanda Ignáce Magna hraběte Desfoursa na statku Radeníně pojištěná. (D. Z. 474, C. 14.) — Jistina 1000 zl. rýn. u konventu kláštera sedleckého r. 1784. uložena. (D. Z. 664, C. 29.) — Jistina 570 zl. rýn. na statek Veseličko r. 1774. půjčená. (D. Z. 538, G. 14.) — Jistina 500 zl. rýn. na statku Štěchovickém r. 1774. uložena. (D. Z. 546, G. 22.) — Jistina 6000 zl. rýn. na statek Hroby r. 1738. půjčená. (D. Z. 437, F. 2.) — Jistina 3000 zl. rýn. na statek Březnice r. 1754. uložena. (D. Z. 449 J. 25.) — Jistina 4000 zl. rýn. na statek Kámen r. 1766. půjčená. (D. Z. 526, N. 24.) — Jistina 600 zl. rýn. r. 1775. na statek Bělohrad uložena. (D. Z. 536, A. 1.)

Konečně odvedeno bylo k fondu náboženskému 1300 zl. hotových peněz, 218 zl. za dobytek prodaný, 1376 zl. 57 kr. za náradí a nábytek klášterní r. 1821. dražbou veřejnou prodaný a 849 zl. 39 kr. za knihovnou klášterní r. 1819. prodanou. — Po srážce dluhu 300 zl. obnášelo veškeré jmění kláštera fondu náboženskému odevzdané úhrnem 78.641 zl. vid. č. (31.456 zl. 24 kr. stř.) Z toho však povinen byl fond platiti katechetovi školy tábořské ročně 450 zl. v. č. (Arch. místodrž. 126,30.)

10. Klášter (hospitium religiosum) Augustiánů bosých v Lysé (kr. Boleslav.) u sv. Jana Nepomuckého založil František Antonín hrabě Šporck listinami r. 1691.—1697. a 1713 pro 6 mnichů, jimž daroval k tomu účelu stavení vedle zámku v Lysé ležící s kostelem zámeckým Narození Panny Marie a kaplí Loretto, hřbitovem a zahradou, pak r. 1715. jistinu 7000 zl. rýn. s úroky zadržalými vynášejícími 5582 zl. 45 kr. pro fundo sustentationis. K vystavění kláštera postoupil jeho zakladatel z důchodu panství Malešova fundaci ročních 450 zl., od r.

1711.—1731. zadržalou, kterou založil r. 1698. na panství svém Malešově pro tři poustevníky v poustevně sv. Jana Křtitele, od něho vystavěné na vrchu »*Vysoká*« neb »*Belveder*« řečeném. Tato fundace kláštera s *jistinou na 24.000 zl. rýn.* zvýšenou pro 12 mnichů rozšířená, cis. listem z dne 25. května r. 1731. schválená, a dne 2. května r. 1735. potvrzená, rozmnožena byla r. 1745. od zetě zakladatelova Františka Karla Rudolfa hraběte *ze Siveert a Šporku* *jistinou 10.000 zl. rýn.* na panství Lnářském pojištěnou. (D. Z. 452, G. 19.) K tomu přikoupil si klášter od komorního statku Přerova 2 louky, z nichž jedna »Havranka« řečená (2518□^o) r. 1812. odhadnuta za 700 zl. v. č., druhá »Švarcovka« řeč. (619□^o) odhadnuta za 180 zl. v. č. — Mimo to získal klášter: zahradu č. top. 234 (60□^o) odhad. za 44 zl. 30 kr. v. č.; zahradu č. top. 225 (320□^o) odhad. za 175 zl. v. č.; pole č. top. 226 (2 jitr. 1177□^o) odhad. za 668 zl. 8 kr.; pole č. top. 1590 (3 jistr. 435□^o) odhad. za 1200 zl. v. č.; pusté místo č. top. 306 (98□^o) odhad. za 10 zl. v. č.

Dle dekretu dvorního 17. října r. 1811. zrušen byl klášter 19. března r. 1812 a 2 kněžím z něho propuštěným vykázáno výslužné po 300 zl. v. č. a 50 zl. ročně na šatstvo. *Klášterní stavení* se zahradou odhadnuté za 3746 zl. 47 kr. v. č. postoupeno býti mělo pro kasárny jízdecké, a *kostelní stavení* za skladiště vojenské. (Arch. místodrž. 126/10)

Fondu náboženskému připadly jistiny kláštera základní 34.000 zl. rýn. (D. Z. kvat. 410, J. 18 per Juxtam; 470, D. 12 a 16; 471, D. 16 a J. 14; 549, E. 23.) Mimo to obdržel fond náboženský summu trhovou 1500 zl. rýn. za vřeh „*Vysoká*“ řečený r. 1795. hraběti Ostein prodaný. (D. Z. 575, D. 20.) Témuž fondu odevzdány byly též *jistiny* klášteru náležející summou 39.035 zl. rýn., totiž: fundace na mše 8595 zl. založená r. 1751. od vdovy Isabelly Marie hraběnky Černínové z Chudenic, roz. z Westerloo (D. Z. 477, N. 11.); jistina 3000 zl. na statek Ronov Nový r. 1740. půjčená (D. Z. 445, G. 24; 834, M. 23.); jistina 5000 zl. rýn. na panství Bilín r. 1746. uložená (D. Z. 442, J. 7); jistiny 8000 zl. rýn. r. 1765. na statku Heřman. Městci uložené (D. Z. 780, C. 6 a 533, L. 8.); jistina 10.000 zl. rýn. na statek Domousnice

r. 1762. půjčená (D. Z. 523, D. 17); též jistiny 700 zl. rýn. na statek Hoštice a 500 zl. rýn. na statek Bolešovice uložené. (D. Z. 533, H. 3; 536, F. 28.) Konečně jistina 3240 zl. r. 1802. zaplacená od hraběte Jana Hartmanna. (D. Z. 791, L. 4.) — Avšak veškeré jistiny klášteru náležející finančním patentem ze dne 20. února r. 1811. klesly na měnu vídeňskou. Dle inventáře z dne 14. března r. 1818. obnášelo jmění zrušeného kláštera v Lysé úhrnem 61.461 zl. 49 kr. v. č. (24.584 zl. 42 kr. stříbra), totiž: 226 zl. 23³/₅ kr. hotových peněz; 54.051 zl. 46¹/₂ kr. jistin vlastních a fundačních; 465 zl. 14 kr. za stříbro a stkvosty; 3746 zl. 47 kr. odhadní summa za klášterní stavení a 2971 zl. 38 kr. za pozemky. (Arch. místodrž. 126.10.)

11. Klášter Augustiánů bosých v Německém Brodě s kostelem rodiny Boží r. 1674. byl založen. R. 1735. převzali Augustiáni vyučování na gymnasiu v Brodě od 1.—6. třídy s cís. povolením z dne 17. srpna r. 1735. zřízeném, k čemuž měšťanka Kateřina Barbora Kobsa r. 1730. jistinu fundační 8600 zl. rýn. kšaftem svým z dne 18. ledna t. r. odkázala. (D. Z. 474, B. 24.) — *Jistiny* klášteru náležející a na statech soukromých uložené, obnášely úhrnem 36.662 zl. rýn., totiž: Jistina 6200 zl. rýn. na statku Vesce r. 1736. uložená. (D. Z. 435, B. 19.) — Jistina 5000 zl. rýn. na panství Lipnickém r. 1718. uložená. (D. Z. 432, E. 7.) — Jistina 1489 zl. rýn. na panství Mnich. Hradiště hraběte Waldšteina půjčená. (D. Z. 764, O. 24; 768, M. 13.) — Jistina 4750 zl. rýn. r. 1748. u stavů král. Českého uložená. (D. Z. 574, C. 3.) — Jistina 7000 zl. rýn. r. 1785. za knížetem Löwensteinem. (D. Z. 575, B. 8.) — Jistina 500 zl. rýn. k fundaci na mše r. 1748. od Konstantina Bechyně sv. p. z Lažan odkázaná. (D. Z. 474, B. 7.) — Jistina 4000 zl. rýn. na panství Novohradské r. 1759. půjčená. (D. Z. 454, E. 30.) — Jistina 3000 zl. rýn. na statku Tupadlech od r. 1751. do r. 1786. uložená. (D. Z. 447, A. 18 & L. 30.) — Jistina 2200 zl. rýn. na statku Nedělištském. (D. Z. 544, H. 17.) — Jistina 1000 zl. rýn. na statek Heralec r. 1743. půjčená. (D. Z. 442, G. 22.) — Jistina 1553 zl. (s úroky od r. 1784.—1791. zadržalými 264 zl.) na domě Faltinovém v Praze. (Arch. místodrž. 145/18.)

Veškeré jmění kláštera, k zrušení navrženého, sepsáno

bylo inventárně dne 5. prosince r. 1787. a dle cí. resoluce z dne 23. října r. 1806. odevzdáno bylo teprve 6. října r. 1807. od předešlého převora P. Hermenegilda s klášterem zrušeným, kostelem a gymnasiem opatovi kláštera želivského, jenž se zavázal zvláštním reversem, že jmění bývalého kláštera Augustiánů, kostela a gymnasia, úhrnem 3927 zl. 18 kr. vynášející, od jmění kláštera želivského oddělené, bude spravovati, k vykonávání fundací Augustiánů, jakož i k udržování úplného gymnasia sedm kněží řádu svého spůsobilých k vyučování všem předmětům, na gymnasiích dle nového řádu studijního předepsaným, v novém konventu vydržovati beze všeho příspěvku z fondu studijního; konečně že na místa řiditele a katechety na hlavní škole v Německém Brodě, která až na ten čas Augustiáni zastávali, dosadí též spůsobilé kněze z kláštera želivského. Obec Německobrodská převzala povinnost, k vytápění škol gymnasia zdarma dodávati ročně 40 sáhů dříví. — Z kláštera Augustiánů zrušeného přeloženi byli 2 kněží a 1 frater do klášterů téhož řádu v Lysé, v Táboře a v Lnáři. (Arch. místodrž. 98/29.)

12. Klášter mnichů Barnabitů (řeholníků sv. Pavla, Clericorum regularium Scti. Pauli ad St. Benedictum) založen byl r. 1627. při starém farním kostele sv. Benedikta*) na *Hradčanech v Praze*, který s farou i hřbitovem Ferdinand II. dotčeným řeholníkům daroval, aby obyvatelstvo hradčanské veskrz nekatolické k víře katolické obrátili. K rozšíření kláštera koupili Barnabité r. 1655. stavení (č. p. 81. staré, 184 nové), mezi domem knížete z Eggenberga (nyní Schwarzenberským) a kostelem sv. Benedikta ležící, od Viléma Albrechta Krakovského z Kolovrat za 10.000 zl. rýn. (D. Z. 310, N. 11). R. 1661. dcstal klášter z dědictví po zemřelém členu svém Václavu Kezhutovi *vinici* s lisem, s polem, štěpnicí a loukou v Košířích ležící. Potom koupil klášter r. 1662. pole u Košíř od Anny Jelínkové za 35 kop míš., pak od Marie Jelínkové *pole* (14 korců) pod Bílými horami za 400 zl. rýn. (Knihy Vinohrad. lib. contract. 22, fol. 192, 217 a 226.)

R. 1786. dne 9. května klášter byl zrušen a propuštěno

*) Kostel farní sv. Benedikta založen byl za krále Jana Lucemburského bezpochyby od Hynka Berky z Dubé, purkrabí pražského, v novém hrazeném městě Hradčanech poddaném purkrabství pražskému.

z něho 5 mnichů (1 probošt, 3 kněží a 1 frater) s roční pensí. *Klášterní stavení* připadlo s kostelem a zahrádkou fondu náboženskému a r. 1792. odevzdáno bylo *jeptiškám řádu Karmelitanského*, kteréž se tam přestěhovaly z Pohledu u Brodu Německého, kdež usídlily se r. 1782. po zrušení kláštera svého u sv. Josefa, Anglickým pannám od císaře postoupeného.

Mimo to odevzdány jsou fondu náboženskému fundační *jistiny* kláštera, úhrnem 53.091 zl. 40 kr. rýn., mezi nimiž byly: Jistina 3000 zl. rýn., kterou k fundaci kostela Barnabitů r. 1708. odkázal Jan Kašpar ryt. z Icking, vrehní pošt mistr král. Českého. (D. Z. 469, F. 29.) — Jistina 1000 zl. rýn., r. 1741. od hraběte Františka Leopolda z Šternberga darovaná. (D. Z. 473, D. 18.) — Fundace na mše 100 zl. rýn. r. 1723. od Rosiny Marie Povolitové založená. (D. Z. 358, B. 26.) — Fundace na mše 1000 zl. rýn. r. 1727. na statku Skřivanech pojištěná. (D. Z. 332, M. 26.) — Jistina 4800 zl. rýn. r. 1726. na statech Nových Dvorech a Třebešicích uložena. (D. Z. 341, F. 23.) — Fundace 300 zl. rýn. pro ministranty od bratří Kinských r. 1740. založená. (D. Z. 472, H. 18.) — Jistina 5000 zl. rýn. r. 1727. na panství Cblumu (Kulm) uložena. (D. Z. 433, B. 17 a O. 27.) — Jistiny 6700 zl. rýn. na panství Kácov r. 1767. půjčené. (D. Z. 532, M. 19 a 20.) — Jistina 500 zl. na lampu v kostele sv. Benedikta, která dle dekretu 1. února 1787 k farnímu kostelu oveneckému byla přeložena. (Arch. místodrž. 145/22.) — Konečně uято bylo k ruce fondu náboženského: 60 zl. 42³/₄ kr. na hotových penězích, 53 zl. 50 kr. pohledalostí kláštera, 45 zl. 22¹/₂ kr. za zásoby a 511 zl. 38 kr. za prodané svršky. — Zrušením kláštera Barnabitů získal fond náboženský po srážce dluhů 1104 zl. 35³/₄ kr. úhrnem 52.658 zl. 37¹/₂ kr. (Arch. místodrž. 145 22.)

13. Klášter jeptišek řádu sv. Benedikta na hradě pražském při kostele sv. Jiří, od knížete Vratislava I. r. 915. vystavěném, založen a bohatě nadán byl r. 973. s povolením papeže Jana XIII. od knížete Boleslava II. a jeho sestry *kněžny Mlady*. Tato kněžna byla pod jménem Marie první abatyší tohoto nejstaršího kláštera v Čechách (od r. 973.—994.), v jehož kostele pochovány byly první knížata česká, Bořivoj I. a Ludmila Svata, jichž těla z Tetína byla přenesena; Vratislav I., Boleslav II. a Oldřich († 1037).

R. 1142. při obléhání Prahy knížetem Konrádem Znojemským pobořen byl klášter i s kostelem sv. Jiří, takže jeptišky přebývaly při kostele sv. Jana pod Petřínem na Újezdě až do obnovení kláštera a kostela svatojirského, což se vykonalo brzy podporou knížete Vladislava II., jenž i statky kláštera značně rozhojnil. Mezi abatyšemi kláštera svatojirského byla v r. 1200. až 1228. Anežka, sestra krále Přemysla Otakara I., která r. 1200. stateček kláštera ležící u Kralovic konventu kláštera plasského za 3 hřívny prodala. (Erben, Regesta 204.)

R. 1227. potvrdil král Přemysl Otakar I. klášteru sv. Jiří všechny statky, od jeho otce krále Vladislava I. kostelu sv. Jiří postoupené, jakož i výsady a práva; zvláště postoupil abatyším kláštera úplnou právomocnost nad poddanými klášterními, vyjma vražedníky a zločince, kteří pohnáni býti měli před soud světský, ale jmění jejich propadlé i všechny pokuty připadnouti měly klášteru.

K rozsáhlým statkům kláštera náleželo tehdy, dle listiny abatyše Anežky z r. 1228., potvrzené od papeže Řehoře IX. dne 2. července r. 1233. následujících 129 vesnic: 1. *V župách okolo hradu Pražského*: vsi Týnec, *Stativnice*, Suchý Dol (Suchodol), *Kamýk*, Lichceves, Neutomice, Hrádek, Husinec, Reže, *Okor*, Kněžives, *Želunice*, *Knovíz*, Holovúsy, Přestavky, Vrbno, Tužetín, Otvojice, Ovenec dvojí, Bojmice (Bohnice), Brnky, Neratovice (Neradice), *Břežany*, Černkov, Dušníky, Svémyslice, Bořanovice, Strížkov, *Šestlice*, *Běchovice*, Křivá Ves, Řepčice, Radějovice, Oslnice, *Uhříněves*, Borek, Krňany, *Psáry*, Solopisky, Důdlebce, Dušníky, Lukov (na Lukové), Nevid (Na Nevidi), Mokropsy dvojí, Lety, Motoly, *Záběhlice*, *Košíře*, Liběšov, Chrástany, *Hořelice* Řehly, Otměky, Bujesily, Liblín, Bohy, Byčice, Laz, Stradonice a Bratronice. — 2. *V župě Litoměřické*: vsi *Třeбенice*, Chodovice, Hlupohlavy (Upohlavy), Velemín, Podlešín, Božtešice. *Polepy*, Šiřejovice, Vransko, Chvalovice a Boreč (Borek); mimo to desátý trh v Litoměřicích, v Ústí a v Žatci, též clo v Litoměřicích a Ústí. — 3. *V župě Mělnické*: vsi *Nebužely*, Újezd. Chorušice, Chorúšky, Niněchov a Vrutice (na Vrutici); k tomu devátý trh v Mělníce. — 4. *V župě Havranské* (v nynějším Čáslavsku a Boleslavsku): vsi Libice, Kanín, Opolany (Opolely), Osek, Oldříš, Odřepsy, Vi-

nařce, Kobylnice, Sadoví a dvojí Kněnice (Kněžice). — 5. *V župě Netolické*: vsi *Bavorovice*, *Karlovice*, *Malešice*, *Ctimirovo Vesce*, *Radčice*, *Pohořovice*, *Strunkovice* a *Lužná*; též devátý trh a clo v *Prachaticích* a v *Netolicích*. — 6. *V župě Pracheňské*: *Velenov*, *Krsice*, *Řevnětice*, *Zamlyní* (*Zamlyšany*), *Vlčkovice*, *Makařov* (*Mukarov*), *Bratronice*, *Pašejov* (na *Pašejově*), *Ševitinsko* a *Čejkovice*. — 7. *V župě Plzeňské*: vsi *Jivany*, *Ptenín* (na *Pteníně*), *Otěšice*, *Benovice* (*Beňov*), *Horka* (v *Horkách*), *Novákovice*, *Žinkovice*, *Týnec*, *Důdlebece*, *Obytce* a *Bněšice*; též 9. díl cla v *Domažlicích*. — 8. *V župě Bozenské* (*Bozensko* na *Písecku*): *Hradiště* (na *Hradišti*), *Záhoří*, *Pole* (na *Polí*), *Podruhlí*, *Husinec*, *Drahenice*, *Kuklice*, *Lužkovice* (*Luškovice*), *Stěžov* (na *Stešově*) a *Řeteč* (*Neřestce*). — 9. Mimo to *povinny byly platiti klášteru desátky vesnice v župě Pražské*: *Veltěže*, *Vráňany* (*Vraní*), *Srbce* (*Srbeč*), *Nedětovice* a *Bratronice*: též některé dvory ve vsích *Blšanech*, *Hořešovicích*, *Hobšovicích*, *Plchově*, *Osluchově*, *Ješíně*, *Třebošicích*, *Knovizi*, *Pcherech*, *Želevčicích*, *Jemnicích* (*Jemníky*) a v *Lotuši*. Konečně vykázány byly klášteru svatojirskému poplatky (desátky) z 21 vesnic v rozdílných župách ležící. (Erben, *Regesta Boh.* I. 336 a 379.)

Z těchto statků, jichž správa od abatyší svěřena byla úředníkům světským, vykázány byly od abatyší k nadání 9 kanovníků (probošta, 4 kněží, dvou jahnů a dvou podjahnů), jimž odevzdána byla správa duchovní při kostele sv. Jiří, vesnice *Holovousy* s desátkem z vinice a popluží v *Ovenci Větším*, *Kněževes* s desátkem ze vsi *Šiřejovic*, *Stativnice*, *Přílepy*, *Bohnice*; desátek v *Postřižíně* a desátek ze tří popluží v *Břežanech* (*Panenských*), desátek z dvou popluží v *Bořanovicích*, dědiny v *Doudlebcích*, dva dvory v *Břežanech* a desátek peněžité ve *Vruticích*. Mimo to dostával každý kanovník ročně jistý deputat a měl kromě toho i jiné příjmy buď z kanonikátů při kostele katedrálním neb z far venkovských.

R. 1262. a 1271. potvrdil král Otakar klášteru svatojirskému práva a výsady jeho, k nimž některé nové přidal; zároveň schválil výměnu vesnic klášterních *Polep*, *Psár*, *Radčice* a *Bavorovic* za vsi *Krašlovic*, *Vitice*, *Lidmovice* a *Podhoří* (v *Prachensku*): postoupil klášteru za les *Hosin lesy Rohožný* a *Budinec*; navrátil klášteru městiště (prostranství) v před-

městí pražském na *Písku* ležící*) s řekou a dvěma ostrovy, jichž se ujali bezprávně měšťané Menšího města pražského, když se tam nové město zakládalo; konečně obnovil král klášteru právo jeho v městech, totiž devátý trh v Praze, v Slaném, v Netolicích a Prachaticích, jakož i cla každý devátý týden v Litoměřicích, Ústí, Domažlicích a Prachaticích. (Emler, Regesta Boh. II. 131 a 305.)

R. 1285. prodal klášter vinici svou řečenou *Mlavin*, na vrchu Petříně v Praze ležící, klášteru plaskému za 35 hřiven ryzího stříbra. (Emler, Regesta II. 579.)

R. 1299. udělil král Václav klášteru právo zříditi soud hrdelní a míti šibenici v místě svém trhovém řečeném *Třebenice*. (Emler, Regesta II. 784.)

R. 1300. dostal klášter darem vsi *Doučice* a *Zalezlice*. (Emler, Regesta IV. 757 a 793.)

R. 1305. daroval král Václav II. klášteru ves *Velenice* u Poděbrad ležící, též 12½ lánu ve vsi *Podmoklech* se vším příslušenstvím i s právem patronátním kostela v Podmoklech náhradou za vsi klášterní *Želunice* a *Knoviz* městu Slanému postoupené, jakož i za vsi *Horky*, *Beňovice* (Beňov) a *Novákovice*, které král Otakar II. klášteru odňal a městu Klatovům přikázal. (Emler, Regesta II. 881.)

R. 1305. dostal klášter za své vsi *Záboří* a *Vrbno* v Bозensku, pak za vsi *Velenov*, *Krsice*, *Pašejov* a *Předbořice* v Prachensku ležící, od jakéhosi Koldy směnou ves *Lužec* s právem patronátním kostela, s platem za převoz přes Vltavu u téže vsi a blízkým polem Kobylím. (Emler, Reg. II. 890.)

R. 1306. prominul klášter svatojirský roční plat 12 gr. praž. za *prostor na Písku* za klášterem Augustiánů u sv. Tomáše v Praze ležící a témuž klášteru postoupený. (Emler Regesta II. 907.)

R. 1320. koupila abatyše kláštera Kunhuta, sestra krále Václava II., vsi *Střimelice*, *Zvanovice* a *Hacky* (Hatě) se vším příslušenstvím za 600 hřiven, které dostala od krále Jana náhradou za město *Fevičku* s vesnicemi na Moravě, ji od krále

*) Domy na tomto prostranství vystavěné náležely k právomocnosti (jurisdikci) kláštera svatojirského.

Václava II. k slušnému vydržování na čas jejího života postoupené. Vesnice tyto darovala abatyše Kunhuta klášteru tak, aby jich každá abatyše užívala. (Emler, Regesta III. 270 a 299.)

Roku 1328. daroval Boleslav z Budynic klášteru ves *Mradice* s příslušenstvím, a obdržel za to na čas života svého k užívání od kláštera *dům* jeho v Praze u kostela sv. Valentina ležící, též vsi *Bořanovice*, *Ovenec* a díl vsi *Postřižína*.

R. 1338. dostal klášter odkazem 45 jiter ve vsi *Mileticích* u Velvar. (Emler, Regesta III. 573 a IV. 217.)

R. 1348. udělil Karel IV. abatyším u sv. Jiří důstojnost knížecí s tytulem »z lásky Boží kněžna i abatyše« jakož i *právo korunovati s arcibiskupem pražským královny české.**)

Ze statků kláštera náležejících dostaly se časem některé do jiných rukou, totiž: R. 1364. postoupil klášter právem zákupním dvůr ve vsi *Úpohlavech* s městištěm Zdeňkovi Smolovi ryt. z Újezda za 60 kop gr. a za roční plat 2 hřiven stříbra. — R. 1364. prodal klášter dvůr v *Železnících*, který od krále Karla IV. za zboží s Unhošti obdržel, bratřím Janu a Blažejí Nedvědic za 125 kop 1/2 gr. přž. — R. 1366. postoupil klášter pět lánů ve vsi *Újezdci* a *Býčkovic* (kr. Litom.) dědičně držitelům jich za jistou summu a za roční plat 65 gr. přž. z každého lánu. Taktéž postoupeno bylo od kláštera 17 1/2 lánu rolí v *Podhoří* právem zákupním usedlým ve vsích klášterních *Krašlovicích* a *Lidmovicích* (kr. Písek) za 64 kopy gr. přž. a obyčejný plat roční. Zároveň prodal klášter právem zákupním Janovi ze Všeclap za 88 kop gr. přž. dvůr ve vsi *Libici* s 3 lány rolí a jiným příslušenstvím, též rychtářství ve vsích *Libici*, *Odřipsech*, *Opolanech* a *Oseku*, blíže *Poděbrad* ležících. (Borový, Lib. Erect. I. 49, 55 a 58.)

R. 1367. postoupil klášter vsi *Kněnice* obojí (u Jičína) a *Žavorník*, též *Božtěšice* a *Podlešín* (v Litoměřicku) Hanušovi Turkovi směnou za jeho ves *Nepolisy*.

R. 1370. prodal klášter právem zákupním nápravníkům ze vsi *Lužce* rychtu v *Podmoklech* s dvěma lány svobodnými,

*) Toto právo po zrušení kláštera r. 1782. od císaře Josefa II. přeneseno bylo na představené sousedního ústavu Teresiánského šlechticů, jimž také knížecí koruna (z polovice XVI. století pocházející) a opatská hesla (z r. 1303) byly odevzdány.

s krčmou a vším příslušenstvím za 60 kop gr. a za roční plat 3 kop a 12 grošů.

R. 1395. prodán byl od kláštera mlýn v *Ovenci* (nynější mlýn císařský) Machovi, mlynáři z Nelahozevsi. Konečně r. 1414. postoupena od kláštera ves *Bořanovice* s dvorem poplužním a jiným příslušenstvím Mikuláši z Čečelic za 240 kop na čas jeho života.

Naproti tomu nabyt klášter zase jiných statků, zejména vsí *Příčova*, *Hrachoviště* (Hrachov u Sedlčan), *Luh* (u Kamýku) a *Čanovic* (u Smečna), kteroužto ves r. 1361. zemanu Albertovi z Malíkovíc na čas života jeho za 12 kop gr. ročně pronajal. — R. 1392. koupila abatyše kláštera Kunigunda (Kunhuta) Kolovratovna roční platy (úroky) 9 kop gr. přž., ze vsí *Čenětic* a *Svémyslic* vycházející, za 95 kop gr. přž. a darovala je klášteru. (Borový, Lib. Erect. IV. 390.) — R. 1409. dostal klášter druhou polovici vsi *Podmokel* (u Poděbrad) od kláštera Strahovského směnou za Oujezdec u Hořelic.

Za bouří husitských vyhnány byly též jeptišky z kláštera svatojirského dne 21. června r. 1421., ačkoliv předtím dne 7. června artikule pražské přijaly, a našly útočiště v klášteře Dominikánek u sv. Anny v Starém městě pražském, odkudž se znenáhla rozešly jinam. Teprv r. 1437., když utichla vřava válečná, navrátila se abatyše Bořka z Vartemberka s třemi jeptiškami do starobylého sídla svého zpustošeného, jehož poměry byly velmi neutěšené. Neboť za dob válek husitských pobral císař Sigmund všecky stkvosty z kostela sv. Jiří a k tomu odňaty byly klášteru svatojirskému mnohé statky, jmenovitě *Statenice* a *Kamýk*, *Čížkovice* a *Třebenice*, jichž však klášter později opět nabyt; pak *Nepolisy*, kteréž od císaře Sigmunda r. 1436. Petrovi ze Zachrašťan a dědicům jeho v summě 400 kop byly zapsány; též ves *Hořelice*, kterou r. 1453. císař Sigmund zapsal bratřím z Čečelic.

R. 1541. zastihla klášter nová pohroma požárem dne 2. června v Menším městě vzniklým. Také v dobách následujících nedařilo se valně klášteru; zvláště pak mnohé statky klášteru náležející za času vzpoury r. 1620. od stavů odbojných k vydržování vojska byly prodány, ale potom klášteru jsou navráceny. (Bílek, Konfiskací XXIV.) Tím se klášter opět povznesl.

a těšil se značnému rozkvětu až na dobu Josefa II., jehož nařízením dne 20. března r. 1782. byl zrušen.

Statky kláštera svatojirského připadly všecky fondu náboženskému. *Kláštevní stavení*, k jehož rozšíření císař r. 1642. daroval dům sousední a 72000 zl. abatyši Anně Ettlové z Kosenfelsu postoupeno bylo pro seminář světského duchovenstva, potom r. 1790. k ubytování vojska, konečně r. 1830. navrácen byl bývalý konvent s příbytkem abatyše zase duchovním účelům, totiž pro kněze z disciplinárních příčin tam dané, a vojsko omezeno na přistavenou část bývalého kláštera v Zlaté uličce ležící. Toto stavení (č. p. 33. staré a 182. nové), v němž nyní jen čtyři duchovní chrámu sv. Víta bydlí se zahradami 232[]^u odhadnuto bylo r. 1843. za 8241 zl. (D. Z. Knih. G. XXV. 41 a Kvat. 1096, D. 21.)

K statkům kláštera svatojirského náležely :

a) Panství *Břežany Panenské* (kr. Kouřim.) od starodávna klášteru náležející, které r. 1783. za 150.010 zl. 15 kr. odhadnuté od fondu náboženského spolu se sousedním statkem Vodolkou a Bukolí předešlé kolleji jesuitské u sv. Klimenta náležejícím, r. 1811. veřejnou dražbou koupil Ondřej Josef *von Popper* za 270.000 zl. (in Partial-Silberlotto-Obligationen), postoupil však r. 1816. právo své hraběti Augustovi *z Ledebour*, jemuž r. 1820. panství Břežany v odhadní summě 190.537 zl. 50 kr. víd. čís. a statky Vodolka a Bukolí v summě odhadní 135.456 zl. 27 $\frac{1}{2}$ kr. v. č. do desk zems. zapsány byly. Od *Ledeboura* pak prodány byly r. 1823. za 271.000 zl. stř. hraběti Janu *Somssich*, jenž je r. 1828. za 287.500 zl. sv. pánu Matyáši Fridrichovi *z Riese-Stallburgu* prodal. (D. Z. 1061, D. 9 a 26; 1052, M. 27; 1131, E. 5.)

b) *Nebužely* (kr. Bolesl.), již před r. 1228. náležející klášteru svatojirskému, který je r. 1573. Jáchymovi Novohradskému z Kolovrat a později kurfiřtu saskému zastavil, ale r. 1635. vyplatil. Tento statek prodán byl od fondu náboženského r. 1806. (1811) veřejnou dražbou za 9149 zl. 29 kr. knížeti Ludvíkovi *Rohanovi* z Rochefort, jenž jej k panství řepínskému připojil. (D. Z. 735, K. 30 a 957, E. 24.)

c) *Statenice* (Stativnice) a *Kamejk* (Kamýk, kr. Rakov.), náležely dle listiny abatyše Anežky r. 1228. klášteru svato-

jirskému až do rozbrojů husitských, načež se dostaly světským pánům, jmenovitě Janovi *Kalendovi* ze Statenic, od něhož je koupil Sigmund *Sluzský* z *Chlumu*, který je r. 1602. prodal příbuznému svému Václavovi Sluzskému; v čas vzpoury r. 1619. náležely Statenice Davidovi *Boreňovi* ryt. ze Lhoty, jemuž byly konfiskovány a r. 1627. v summě odhadní 13.000 kop. míš. postoupeny Fridrichovi sv. p. z *Talmberga* (D. Z. 142, K. 18 a 146, C. 14.), jehož vnuk Jan František z *Talmberga*, kanovník u sv. Víta a potom biskup královéhradecký je konečně r. 1674. abatyší kláštera svatojirského Anně Schönweisové z *Eckšteina* za 10.000 zl. rýn. postoupil. (D. Z. 391. F. 11.) Po zrušení kláštera prodány byly statky dotčené od fondu náboženského r. 1789. *hraběti Rudolfovi ze Šporku* za 100.796 zl. 27 kr. rýn. R. 1797. prodal Špork statky dotčené litoměřickému měšťanu Františku *Fügnerovi* za 120.000 zl. rýn. (D. Z. 690, J. 30 a K. 6; 758, H. 27.)

d) *Čížkovice* (kr. Litom.), již v 14. století klášteru svatojirskému náležející, r. 1439. od krále Sigmunda Janu *Kaplíři ze Sulevic* v zástavu dány, potom po bitvě Bělohorské Adamovi *Kaplířovi* konfiskovány, r. 1623. prodány Volfovi *Ilburgovi* z *Vřesovic* a od něho postoupeny Marii *Magdaleně Trčkové*, po jejíž smrti r. 1635. byly konfiskovány a r. 1638. prodány vdově *Anežce* z *Warrensbachů*, po níž na jejího syna *Adolfa* sv. p. z *Warrensbachu* připadly. Po smrti *Marie Anny Sidonie* hraběnky z *Warrensbachu* prodali její dědicové r. 1692. statky *Čížkovice* a *Koštalov* klášteru svatojirskému za 71.920 rýn. (D. Z. 401, M. 26.)

e) *Třebenice* (Trebmitz, kr. Litom.) náležely již r. 1228. klášteru svatojirskému, jemuž však od krále Sigmunda r. 1439. byly odňaty a s *Čížkovicemi* zastaveny Janu *Kaplíři ze Sulevic*; potom od kláštera vyplaceny, roku 1620. od stavů odbojných konfiskovány a prodány *Prokopovi Dvořeckému* z *Olbramovic*, jenž je po bitvě Bělohorské klášteru opět navrátiti musil. — Oba tyto statky *Čížkovice* a *Třebenice* i s grunty města *Třebenice* (v summě 5450 zl. stří.) koupil od král. českého fondu náboženského r. 1819. *Josef Glasersfeld* za 200 000 zl. stříbra. (D. Z. 1098, C. 12.)

f) Dům v Menším městě pražském čís. p. 32. prodán byl

r. 1799. k ruce fondu náboženského za 775 zl. rýn. Janu Tanzmanovi. (Knihy pozem. jurisdikce sv. Jiří na Újezdě čís. 8., str. 408.)

Fondu náboženskému připadla také *jistina* 750 zl. rýn., kterou klášter měl za Václavem Ign. Pieroni. (D. Z. 332, F. 18.) — Mimo to odevzdány byly fondu náboženskému jistiny nadační na 666 mší při kostele sv. Jiří založených, obnášející v jedné summě 10.615 zl., mezi nimi 4500 zl. nadání P. Jiřího Karla Sokolova na 350 mší, taktéž nadání na lampy 600 zl. a nadání kaplí sv. Ludmily 300 zl., sv. Jana Nep. 250 zl. a blahoslavené Milady 240 zl. — Veškeré jmění kláštera svatojirského obnášelo 514.013 zl. 46 kr. Naproti tomu zaplacený byly z fondu náboženského dluhy kláštera, páčící se na 62.534 zl. 55 kr., a dáváno výslužné 37 jeptiškám, z nichž bylo 25 sester v choru s abatyší, 7 laiček a 4 novicky. (Arch. místodrž. 7/21.)

14. Klášter Benediktinů Slovanských u sv. Mikuláše v Starém městě pražském zřízen byl od Benediktinů kláštera slovanského (který Karel IV. r. 1348. založil u kostela sv. Kosmy a Damiana) r. 1635. při kostele sv. Mikuláše, jenž jim téhož roku od Premonstratů strahovských byl postoupen i s domem farním a stavením semináře Premonstratů náhradou za jejich klášter na Slovanech (potom řeč. Emauzský). k rozkazu krále Ferdinanda III. španělským Benediktinům z Monte Serrato odevzdaný. Dle smlouvy, o tomto postoupení dne 8. června r. 1635. uzavřené a dne 21. července t. r. od Ferdinanda III. potvrzené, obdrželi Benediktini slovanští k zřízení nového sídla svého u sv. Mikuláše 10.000 zl. a podrželi veškerá práva a výsady, od Karla IV. jim udělené, jakož i důchody a statky, které klášteru slovanskému na ten čas ještě náležely, totiž: Vsi *Lhota Slovanská* (Lhota Milostina) s dvorem zpustlým »*Úřad*« řeč. v lesích »*Bořivoj*« řečených, ves *Lhota Sejická* (Stajická) a statek *Čákovice*; též roční platy ze vsi *Okrouhlí* 4 kopy, z *Rymaně* 10 kop, ze statku *Litovic* 14 kop a z masných krámů novoměstských v Praze 93 kopy 20 gr.; také právo patronátní kostela sv. Mikuláše v *Podskalí*. (Dle listiny nadační Karla IV.) Mimo to statek *Myškovice*, který Mikuláši Trmalovi z Toušic byl konfiskován a r. 1623. prodán za 9005 kop míš. klášteru slovanskému, jemuž ze summy trhové

cís. resolucí z dne 18. července r. 1624. darováno 4000 kop. (D. Z. 142, B. 24.) — Klášter strahovský obdržel za postoupení kostela sv. Mikuláše s příslušenstvím náhradou kostel *sv. Benedikta* v Starém městě pražském se vším příslušenstvím, při němž pak nový seminář premonstrátský (kollegium) byl zřízen a později na místě kostela sv. Benedikta kostel sv. Norberta vystavěn. — Téže doby zrušena byla z král. nařízení fara při kostele sv. Mikuláše a s jméním zádušním, k němuž náležely statky *Kojetice* a *Újezd Trněný*, před r. 1540. od Václava Hamerníka z Rheinšteina k nadání kaplana kostelu sv. Mikuláše odkázané, přenesena ke kostelu Týnskému, k jehož záduší dosavad náležejí dotčené statky dle dekretu král. místodržitelství z dne 14. července r. 1872. čís. 22.809. (D. Z. 251, E. 4 & 252, C. 10.)

K rozšíření nového kláštera Slovanského koupil opat Adam Benedikt Bavorovský již r. 1635. za 2500 zl. *dům »u Zelené věže«* řečený, vedle kostela sv. Mikuláše ležící, který potom upraven byl za prelaturu.

R. 1647. stal se opatem kláštera u sv. Mikuláše Zdislav Ladislav hrabě *Berka z Dubé a Lipého*, převor kláštera břevňovského, na něhož jakožto na člena v rodě Berků nejstaršího r. 1644. spadly mnohé statky v Čechách a na Moravě dle senioratu od hraběte Lva Buriana z Dubé a Lipého r. 1625. založeného. (D. Z. 142, G. 19.) Opat Berka postoupil práva svého na dotčené statky za 30.000 kop míš. neteři své Apollonii; kdyby však této nedostalo se užívání senioratu, dotčená summa vyplacena býti měla od držitele týchž statků opatovi Berkovi neb jeho dědici, totiž klášteru sv. Mikuláše. Pro tento seniorat povstal právní spor dlouho trvající, který teprv cís. resolucí z dne 4. prosince r. 1705. byl ukončen tak, že držitel Berkovského senioratu povinen byl *klášteru Benediktinů u sv. Mikuláše složit* náhradou za summu 30.000 kop míš., od opata Berky témuž klášteru odkázanou, *53.002 zl. 26 kr. 1½ den.*, kterážto summa konečně dne 20. června r. 1713. klášteru byla vyplacena. (D. Z. 636, H. 22.)

Po smrti opata Berky († r. 1648. dne 19. prosince) ustanoven byl r. 1650. za opata kláštera u sv. Mikuláše probošt moravského kláštera rajhradského Matouš Ferdinand *Sobek z Bilenberka*, jenž se stal r. 1652. též opatem starožitného kláštera

ostrovského, k sv. Janu pod Skalou přeloženého, potom r. 1665. prvním biskupem královéhradeckým a r. 1668. arcibiskupem pražským. Tento odkázal r. 1673. klášteru u sv. Mikuláše statek *Štířín* proti zaplacení 3000 zl. třem dědicům Bílkovým. (D. Z. 265, E. 27.)

Po odstoupení opata Sobka r. 1665. jmenován byl opatem kláštera *Jan Prokop Manner*, správce opatství sv. Prokopa v Sázavě. Tento počal stavěti s velkým nákladem stavení klášterní, k němuž od obce staroměstské získal *dům* předešle k farnímu stavení náležející. Potom koupil z úspor kláštera r. 1671. od semináře Premonstratů strahovských u sv. Norberta v Starém městě pražském bez král. povolení statek *Popovice* (P. Velké) za 12.400 zl. rýn. (D. Z. 389, J. 3.) Pokutou za to, že tato koupě se stala bez král. consensu, musil klášter složit r. 1759. do král. komory 100 kusů dukátů. (D. Z. 737, E. 22.)

R. 1674. prodal klášter statek *Čákovice* Karlovi Leopoldovi Caretto hraběti z Millesimo za 14.000 zl. rýn. a koupil za to r. 1676. statky *Chodov* a *Hostivař* za 15.000 zl. rýn. (D. Z. 391, J. 4; 30, P. 14 a 104, J. 7.) — Téhož roku dostal klášter za postoupení *kostela sv. Mikuláše v Podskali* novoměstské obci pražské 300 kop gr. a za 50 zl. staviva.

R. 1681. přikoupil klášter bez král. povolení k statku Popovickému statek *Oujezdec pod Křížky* od Anny Františky z Golče za 2500 zl. rýn.; k čemuž teprv r. 1760. král. schválen bylo dáno. (D. Z. 395, P. 11; 737, E. 24.)

R. 1683. přispěl klášter 5000 zl. k zapravení výloh válkou tureckou způsobených. Proto prodal opat kláštera *Maurus Roučka* r. 1686. statek *Štířín* Sigmundovi Schmidelovi ze Schmiden za 13.100 zl. rýn. (D. Z. 398, D. 13.) Nábradou pak za něj koupil r. 1703. s cís. povolením statky *Šeberov* a *Hrnčíře* od Viléma Leopolda Záruby z Hustiřan za 38.500 zl., které však již r. 1728. se statkem *Chodovským* od kláštera s cís. povolením z dne 30. ledna r. 1728. opět byly prodány Janu Arnoštovi Václ. z Golče za 95.000 zl. rýn. (D. Z. 468, L. 12; 409, K. 28; 470, N. 8; 500, H. 14.)

K rozšíření kláštera koupil opat Roučka r. 1700. *dům* řečený »u *Železných dveří*« a tři spáleníště vedle něho v Židovském městě u kláštera ležící za 1600 zl. rýn. a oddělil je vysokou zdí od města Židovského.

R. 1704. získal klášter koupí *vinici Žežulku* v Šárce ležící, potom ves *Vidovice*, kterou k statku Popovickému připojil. — R. 1715. dostal klášter k nadání na mše zádušní v summě 325 zl. *vinici Vermanku* v Šárce ležící, kterou r. 1720. za 520 zl. prodal. — Mimo to převzal klášter r. 1717. dědičně *vinici Rosovku* u Mělníka ležící s dluhy 1200 zl. — R. 1727. postoupil klášteru jeho profess Anton hrabě z Lisova dědictví své na statku Stranově pojištěné 12.000 zl. rýn., které se klášteru v lhůtách ročních po 1000 zl. vypláceti měly. (D. Z. 348, D. 6.)

R. 1727.—1730. *vystavěna byla nádherná praelatura s konventem*; potom od r. 1732.—1737. na místě starého kostela sv. Mikuláše *zbudován znamenitý chrám nynější* od slavného stavitele Kiliana Dienzenhofera. Na stavby tyto vynaložil klášter nejenom dědictví Berkovské (svrchu vytčených 53.002 zl.), nýbrž i summy trhové za statky Šeberov a Hrnčírě r. 1728. prodané a za *vinici Žežulku* r. 1737. prodanou, pak úroky ze summy 10.000 zl., která r. 1733. klášteru k stavbě nového chrámu z kassy solní byla vykázána a na panství Radimském pojištěna. (D. Z. 338, N. 14.)

R. 1745. odprodal klášter ves *Lhotu Sejickou* (Zajčkovu) od statku svého *Lhoty Slovanské* s král. schválením r. 1750. daným. (D. Z. 736, H. 8.) Náhradou za to a za statky Chodov a Šeberov r. 1728. prodané, koupil r. 1748. s cí. povolením z dne 30. ledna t. r. statek *Lhotu Dlouhou* a dvůr *Bytíž* (Bitič) od Ignáce Humberta Bechyně z Lažan. K zaplacení summy trhové obrátil klášter fundaci 10.000 zl. na téměř statku pojištěnou, pak zbytek summy za statek Chodov, též nadání 8000 zl. od Serváce Engla sv. pána z Engelflussu r. 1704. založené, jakož i dotčenou jistinu 10.000 zl. na panství Radimském pojištěnou. (D. Z. 338, O. 5; 473, J. 3.) Avšak již r. 1773. prodal klášter statek *Lhotu Dlouhou* s *Lhotou Slovanskou* a *Bytížem* za 83.000 zl. rýn. a 100 kusů dukátů klíčného svob. paní Rosalii ze Stentz. (D. Z. 600, G. 28.) — Z této summy zaplatil klášter dluhy své na 55.500 zl. rýn. vzrostlé. (D. Z. 662, D. 14. a 21.)

Brzy potom dne 12. listopadu r. 1785. klášter byl zrušen a 12 mnichů z něho propuštěno. (D. Z. 574, G. 4.) Poslední opat kláštera Emilián Mühlwenzel, jemuž 1460 zl. výslužného

bylo vykázáno, zemřel již r. 1787. v Praze. Statky kláštera připadly *fondu náboženskému*, k jehož rukou byly prodány, totiž:

a) Statek *Popovice Velké* (kr. Kouřim.) se statkem *Oujezdce pod Křížky* za 46.570 zl. odhadnutý, koupil r. 1788. veřejnou dražbou Friedrich sv. pán z *Schmiedburgu*, c. k. setník, za 51.000 zl. rýn. a postoupil jej r. 1804. za 290.000 zl. v. č. Marii Anně *Hartmannové*, jejíž syn Vincenc je r. 1842. hraběti Erweinovi z *Nostic-Rhinek* za 133.025 zl. stř. prodal. (D. Z. 685, E. 5; 875, C. 21; 1275, L. 14.)

b) Statek *Mýškovice* (kr. Kouřim.) odhadnutý za 53.000 zl. rýn., koupila r. 1789. hraběnka Antonie z *Klebersbergu*, roz. Krakovská z Kolovrat, za 37.676 zl. rýn. (D. Z. 782, B. 2.)

c) *Klášterní stavení* č. p. 683., praelaturu s konventem a zahrádkou, r. 1792. za 25.500 zl. odhadnuté, koupil r. 1792. pražský měšťan Šimon Král za 13.070 zl. rýn. (Lib. contract. ruber 23, fol. 365.)

d) *Dům* č. p. 682., klášteru náležející, za 2750 zl. odhadnutý, koupil Antonín Helfer. (Lib. contract. rub. 23, fol. 367.)

e) *Kostel sv. Mikuláše* zrušený r. 1792. prodán byl obci Pražské za summu odhadní 1600 zl. rýn. (Lib. contract. rub. 23, fol. 405.) Potom upotřebován byl za skladiště, r. 1865. však opraven a určen k hudebním produkcím kostelním, konečně r. 1871. pronajat byl od obce Pražské ná 30 let (od 5. února 1871 do r. 1901.) za roční nájemné 300 kusů c. k. dukátů pro bohoslužbu církve řecko-slovanské (pravoslavné) hraběti Petru Arkadiewitschi-Goleniščevu-Kutuzovi a obci církevní, od níž nákladem 30.000 rublů byl upraven.

Mimo statky a domy vytčené odevzdány byly fondu náboženskému *jistiny* kláštera *úhrnem 73.600 zl. rýn.*, z nichž bylo jistin kláštera vlastních 64.519 zl. 4 $\frac{1}{2}$ kr., totiž: 11.500 zl. r. 1757. na statku Hořeněvsi (D. Z. 453, J. 25 & N. 13.); 31.000 zl. r. 1765. na panství Kysibelském (D. Z. 525, D. 23.); 1000 zl. na statku Stranově r. 1733. (D. Z. 435, D. 11.); 23.000 zl. r. 1767. na panství Waldšteinském Doksech, jichž zbytek 19.200 zl. r. 1788. fondu náboženskému byl zaplacen (D. Z. 574, J. 27. & 830, N. 7.); 1000 zl. r. 1770. za Matějem Pavlovským (D. Z. 660, N. 19.); 3300 zl. za Vincencem z Waldšteina (D. Z. 349, C. 13.) a 6600 zl. na panstvích Waldšteinských, které r. 1806. fondu byly zaplacený. (D. Z. 881, M. 19.)

Konečně připadlo fondu náboženskému: 179 zl. 13¹/₄ kr. hotových peněz; 156 zl. 48¹/₂ kr. rozdílných příjmů ročních, neb jistina 3920 zl. 12 kr.; 486 zl. 6²/₃ kr. ročních příspěvků z kasy solní, neb jistina 12.152 zl. 45 kr.; 3205 zl. 28¹/₄ kr. pohledalostí; 1475 zl. 51 kr. za svršky a nářadí prodané; 5908 zl. 17 kr. za zásoby a dobytek; též stříbro, skvosty a jiné věci kostelní, jichž cena není vytčena. (Arch. místodrž. 145/26.) — Po srážce dluhů 58.611 zl. 15¹/₄ kr. získal fond náboženský zrušením kláštera Benediktinů u sv. Mikuláše úhrnem 149.811 zl. 31³/₄ kr., z čehož však placeno bylo výslužné opatovi 1460 zl. a 7 kněžím po 300 zl. (Arch. místodrž. 145/26.)

15. Klášter Benediktinů u sv. Jana pod Skalou (kr. Beroun.), původně jeskyně v Skalách s kaplí sv. Jana, založen byl od knížete Břetislava I. a statky obdarovaný postoupen Benediktinům na Ostrově u sv. Jana Křtitele. Potom ve válkách husitských byl zbořen, avšak od Oldřicha Zajíce z Hasenburka obnoven, takže do něho konvent a opatství zbořeného kláštera ostrovského i s jeho statky r. 1517. byly přeloženy.*)

Po zrušení kláštera r. 1785., v němž toho času bylo 18 mnichů, připadly statky jeho fondu náboženskému, od něhož potom byly prodány, totiž:

a) Statek *Sv. Jan pod Skalou* (kr. Beroun.) s dvorem *Ptákem* (knihami města Berouna se řídícím), který r. 1675. klášteru od Barnabitů za 2500 zl. byl prodán (D. Z. 736, L. 24.), koupil r. 1789. (1791) veřejnou dražbou za 75.057 zl. 45 kr. hrabě Jan František Kristian *Sweerts-Sporck*, jenž v klášterním stavení dílnu na manšestr a kytajku zařídil. (D. Z. 685, J. 9.) K tomu statku připojen byl r. 1791. dvůr poplužní *Dobříč*. (D. Z. 578, J. 6.)

b) Statek *Davle* (kr. Beroun., bývalému klášteru ostrovskému náležející, jenž fondu náboženskému r. 1788. vynášel 1608 zl. a za 40.200 zl. odhadnutý prodán byl r. 1825. se

*) Statky kláštera ostrovského viz: Erben, Regesta Boh. I. 36, 42, 45, 50, 54, 81, 87, 212.; Emler, Urbáře & Regesta II. 971.) — Klášter ostrovský sv. Jana Křtitele na vltavském ostrově naproti Davli ležící založil r. 999. kníže Boleslav II., povolav tam německé mnichy sv. Benedikta z Dolního Ataichu nad Dunajem v Bavořích.

statkem *Slapským*, po zrušeném klášteře zbraslavském pozůstalým, Karlu *Korbovi* ryt. z Weidenheimu. (D. Z. 578, J. 5.)

c) Statek *Zbenice* a *Zlakovice* (kr. Prachen.), r. 1758. klášteřu od Benedikty hraběnky Čejkové z Olbramovic za 47.000 zl. rýn. prodaný, koupil r. 1789. od fondu náboženského Josef *Witek* ze Salzbergu za 43.986 zl. 10 kr. rýn. a postoupil jej r. 1794. Františkovi sv. p. z Schrenk za 52.000 zl. rýn. (D. Z. 593, H. 23; 754, D. 25 & E. 3.)

d) *Dům praelatský* (č. p. 115 staré a 158 nové) u Dvou Pštrosů řečený, v Novém městě pražském v Jirchářích nedaleko kostela sv. Michala ležící, se zahradou a vším příslušenstvím, který klášteřu r. 1687. od Žofie Boosové, roz. z Račina, za 3000 zl. rýn. byl prodán, koupil r. 1786. od fondu náboženského veřejnou dražbou Jan Karel Schifner za 3015 zl. rýn. (D. Z. 399, G. 27 & 606, F. 29.)

Mimo statky vytčené odevzdány byly fondu náboženskému také *jistiny* klášteřu náležející, úhrnem 27.200 zl. rýn., totiž: Jistina 1000 zl. rýn. r. 1721. na panství Jankově uložená (D. Z. 342, G. 15); fundace na mše 200 zl. rýn. od vdovy Rosiny Marie Povolilové r. 1723. založená (D. Z. 358, B. 26); jistina 3000 zl. na panstvích Waldšteinských uložená (D. Z. 668, B. 4.); jistina 3000 zl. rýn. r. 1740. na jmění Trautmannsdorfa vězící (D. Z. 511, L. 4.); jistina 8000 zl. rýn. r. 1784. u Jana Ignace Eisnera z Eisenšteina (D. Z. 574, A. 13.); jistina 12.000 zl. rýn. r. 1763. na panství Waldšteinské půjčená. (D. Z. 523, F. 16 & 830, N. 9.) Z těchto jistin náleželo 5485 zl. k 10 fundacím na 212 mši. Konečně připadlo fondu náboženskému: 96 zl. 14 kr. pohledaností klášteřa; 4555 zl. 34 kr. za stříbro, stkvosty a věci kostelní; též 43 zl. 10 kr. rozdílných příjmů ročních a 1166 zl. 40 kr. příspěvku tříročního z kasy solní. (Arch. místodrž. 145/25.) Po srážce dluhů 4000 zl. obdržel fond náboženský úhrnem 205.065 zl. 33 kr., z čehož vykááno bylo dekretem dvorním 1. dubna r. 1788. výslužné po 300 zl. 17 kněžím zrušeného klášteřa sv. Jana pod Skalou. (Arch. místodrž. 145/25.).

16. Klášter Benediktinů v Kladrubech, r. 1108 od knížete Svatopluka založený, dostavěn byl r. 1115. od knížete Vladislava a mnohými statky nadán. Neboť darovány mu byly vsi celé: Kladruby, Vrbice, Poněbuzlaz (Laz), Hlupenov, Holo-

střevy, Šumlazy, Obojehnice, Borované (Borové?), Milevo, Buková, Vatenice, Meclov, Močerady, Poděusy, Lužné, Doudlenovice, Milkov, Vlkýš, Podmokly, Horky, Štěpanovice, Mladotice, Chlum, Čelivo, Kamýk, Vladislavice a Sezemice; též celý les ležící mezi řekami Mží a Mžičkou i s těmito řekami od vsi Butova až na pomezí Německa, avšak bez 12 vesnic mezi dotčenými řekami ležících; potom dílem vsi Hněvnice, Klenovice, Bijedly, Chotěšovice (Chotěšov), Honešovice (Onšovice), Dnešice s kostelem, Rozvadov, Rakovice a Žestoky s kostelem. K tomu ještě vesnice celé Milíkov, Šlapníky, Bzíň a Pnětluky; též *Zbraslav* a vsi k němu náležející, Libeň s lesem a polovicí řeky, Slivice a Černošice celé, jakož i dílem vsi Lahovice s řekou Mží od ústí Vltavy až k potůčku Choteči a vinicí pod vrchem Prosekem, Draholčice, Radboř, Lipany, Žabovřesky, Vidim a Jerčany. Mimo to dal Vladislav klášteru k zařízení mlýna a dvora v Praze místa ležící od kostela sv. Michala až ke kostelu sv. Petra na Zderaze; též platy od mnohých řemeslníků v Plzni a od usedlých v Lukově; ve Vranovicích od čtyř poddaných po 10 hrcích medu; díl řeky Mže až k vesnici Minici; některé poddané v Rpetech, v Uherci a Košetících; vsi Mlýnec (Mlinoha) a Vinná s vinicemi; díl Touškova a Milostína; rybáře v Libochovanech, v Lounech sídlo s jedním poplužím rolí a v Domažlicích třetí díl cla a několik poddaných.

Zároveň darovali mnozí šlechtici klášteru několik statků, totiž: vsi celé Českovice, Malevice, Úševice, Nechanice, Újezd trojí, Újezd prahný (prašný), Čelivo a Metelsko; pak Lúny, Robčice (Robce) a Chocenice, za kteréž pak klášter směnou dostal ves Tuřany; též polovice vsí Bezemína a Nahošic; díl vsí Hlinného a Jivan; v Domažlicích místo k obývání, louku a role na půl popluží; ve vsi Lešťanech role na jedno popluží, díl lesa a rybník; ve vsi Telči (Telčna) role na půl popluží; v Leních újezd a rybník; v Čeradicích, Mašovicích a Midlovarech po dvou poplužích a tři újezdy; v Slatině role na tři popluží, v Újezdě role na čtyry popluží, též role po jednom popluží v Skapcích, Nechanicích, Lukově, Drahomysli, Kocbeři, Střezově, Tachově, Leštině, Čížicích, Bušovicích, Bonaticích, Ostrově a v Kamenici. (Erben, Regesta Boh. I. 90.)

Král Vladislav I. povolil klášteru trh v Kladrubech ode

všeho cla osvobozený, a postoupil klášteru území (újezd), v němž ležely vsi Krašov, Němčice, Potok, Kamenná Hora, Služetín, Ždanov, Kladruby, Kaliště, Miroslav a Vlkošov. — Také bratr krále Vladislava, vévoda Jindřich, postoupil klášteru újezd, v němž byly vesnice Bezdědovice, Otěšice, Leskovice, Valtěřov a Vrativojovice.

Za osvobození od desátku, jenž se ročně platil po celých Čechách biskupství Pražskému, postoupil klášter témuž biskupství vsi Valtěřov a Doudlenovice, pak týdní clo v Tuhošti (Domažlicích). (Erben, Regesta I. 169. a 177.)

R. 1176. daroval kníže Soběslav II. náhradou za některé věci kostela kladrubského, které jemu k potřebě po jeho osvobození z vězení na Přimdě od opata byly dány, klášteru újezd mezi řekami Suchou, Trnovou a Mží se rozprostírající až ke vsi Kurojedům a od této až k cestě mezi Kurojedy a Čechovicemi jdoucí, s lukami, jakož i louky na místě řečeném Sedlišť ležící po obou stranách řeky. (Erben, Regesta 156.)

R. 1186. potvrdil kníže Fridrich klášteru všecky jeho statky a postoupil mu za jeho újezd, Olešná řečený, směnou vsi Ohnišovice a Slatinu s dvěma usedlými v Bijedlech; potom vyměnil vesnice Plezomy, Lobzy a Málkovice za vsi Žlutici, Bukovinu a Hradec, od šlechtice Zdimíra klášteru darované, a rozmnožil statky kláštera postoupením vsi Chrastě. — Zároveň dostal klášter darem od některých šlechticů vsi Řepnice (třetí díl od šlechtice Bílka), Lomnice, Libevice, Kokošín (Kokšín), půl vsi Hostětic (Hoštic), jejíž druhou polovici klášter přikoupil pak role v Honešovicích (Onšovicích) na dvoje popluží, a v Kozolupech na jedno popluží. (Erben, Regesta I. 177.)

K těmto statkům přikoupil klášter kladrubský některé vsi, totiž: r. 1197. Bdeněvice: r. 1222. druhou polovici vsi Uherce za 60 hřiven stříbra; r. 1231. ves trhovou *Touškov* s lesy a vším příslušenstvím za 400 hřiven stříbra, ves Doubravu za 92 hřiven stří., ves Bukovou za 40 hřiven, díl vsi Sytné za 70 hřiven a vsi blíže Mže ležící *Svinnou* a *Vranov* od kláštera oseckého za 140 hřiven stříbra; r. 1233. vsi *Tisovou* a *Trnovou* od kolleg. kostela mělnického za 150 hřiven stří., k jichž zaplacení klášter prodal ves svou *Koryto* klášteru plasskému za 110 hřiven ryziho stříbra a za 100 ovcí, pak ves

Přítulenov za 38 hřiven stříbra. (Erben, Regesta I. 195, 308, 363, 383, 384, 386 a 438.) — Potom koupil klášter tři díly vsi *Skapce* za 45 hřiven stříbr.: dostal díl Touškova a ves Myslinu od Zdislava z Malešic směnou za své vsi Hlinné (Leny) a Liběvice; koupil od kláštera nepomuckého díl vsi *Dněšic* za 300 hřiven a dostal od téhož kláštera ves *Snopoušov* směnou za své vsi Radočkov a Pertoltice; pak koupil ves *Poříčí* za 43 hřivny stříbra. (Erben, Regesta 453.)

R. 1233. postoupil klášteru král Václav právem dědičným ves *Cetovice* (Češovice) s lesem řeč Lobz a dvůr ve vsi Tuřanech; pak r. 1235. díl vsi *Sytné* s lukami a vším příslušenstvím. (Erben, Regesta 386, 416.)

R. 1237. obdržel klášter dědinu *Čížkov* směnou za svou dědinu Vladislavice (Sezemice); potom r. 1238. *újezd přeštický* s lukami, lesy a jiným příslušenstvím za svůj les Proboštov s některými vesnicemi Johannitům v Praze postoupený. (Erben, Regesta 431 a 443.)

R. 1239. dal král. Václav klášteru náhradou za výlohy jemu způsobené 200 jiter rolí ve vsi *Ostrově* a na dvě popluží rolí ve vsi *Tisové*, zároveň pak náhradou za 200 hřiven stříbra, jemu od kláštera půjčených, postoupil mu ves *Benešovice*, náležející k biskupství Pražskému jménem kaple sv. Vavřince v Plzni, kteréž za to král daroval ves Štáhlavy. (Erben, Regesta 451.)

R. 1239. (1245.) koupil klášter kladrubský od Anežky, abatyše kláštera sv. Františka v Praze, za 1200 hřiven stříbra *újezd přeštický*, totiž ves trhovou (městys) *Přeštice* a vsi Poděúsy, Horka, Věcov, dvoje Krašavce (Krašovice), dvoje Vodokrty, Zaden, Lhota, Předenice, Kylchov, Radochov, Pertoltice, Rudoltice, Krteš a ve vsi Skočících jedno popluží. (Erben, Regesta 453, 529 a 534.)

Potom r. 1248. dostal klášter ves *Olšovice* od špitálu P. Marie u mostu v Praze směnou za ves svou Sekyřany a za 27 hřiven stříbra. Mimo to koupil klášter r. 1250. ves *Staré Sedlo* za 85 hřiven; r. 1251. vsi *Kosov* a *Damnov* od kláštera postoloprtského za 160 hřiven stříbra; r. 1313. dvůr v Praze před kostelem sv. Kříže za 80 kop. (Erben, Regesta I. 565, 452, 584, 586; Emler, Regesta IV. 778.)

R. 1273. daroval klášteru šlechtic Stanimír z Božice vsi *Zhoř* a *Zahořany*. (Emler, Regesta II. 330.) — R. 1323. zprostil opat kláštera ves *Hněvnice* roboty za roční plat půl sedmé kopy míš. (Emler, Regesta IV. 788.) — R. 1373. obdržel klášter od Racka z Prostiboře vsi *Prostiboř* s tvrzí *Darmyšl* a *Telice* výměnou za vesnice své Meclov a Ohnišovice. (Borový, Lib. Erect. I. 91.)

Od statků vytčených odprodal klášter kladrubský r. 1239. díl vsi *Stanětic* za 68 hřiven stříbra; r. 1247. díl vsi *Košetice* za 20 hřiven stř. klášteru chotěšovskému; r. 1250. ves *Lažany* za 85 hřiven a r. 1328. ves *Lhotu* za 36 kop gr. praž. též klášteru chotěšovskému; r. 1258. postoupil *Zbraslav* s vesnicemi biskupství Pražskému a r. 1337. prodal ves *Měkovice*. (Erben, Regesta 452, 553; Emler, Regesta III. 578 a IV. 181.)

Ze statků kláštera kladrubského (k nimž v 14. století náleželo 1 město, 2 městyse a 128 vesnic) *zamýšlel král Václav IV. založiti nové biskupství*; ale úmysl jeho zmařen byl od arcibiskupa pražského Jana, zvláště přičiněním jeho generalního vikáře *Jana z Pomuku*, jenž proti vůli králově stvrdil nového opata kladrubského, a proto k rozkazu krále byl mučen a do Vltavy s mostu vržen.

V husitských rozbrojích pozbyl klášter mnoho statků, zejména *Přeštic*, *Touškov*, *Tisové* a *Trnové*, byl však po bitvě bělohorské opět zveleben. Neboť postoupeny mu byly r. 1624. statky konfiskované *Tisová* a *Trnová*, pak *Holostřevy*, *Benešov* (Benešovice) a *Iýrov* náhradou za vesnice Lštín, Honosice, Všetary a Hradištany, na onen čas klášteru odcizené a k statku Čechovskému připojené. Mimo to pojistil Vilém z Vřesovic klášteru náhradou za statek *Touškov*, předešle mu náležející, 22.000 zl. rýn. (D. Z. 295, J. 15.); když však se nedostalo těchto peněz klášteru, navrácen mu byl r. 1676. statek *Touškov*. Statky *Tisová* a *Trnová* prodány byly od kláštera r. 1668. Volfovi Vilémovi ze Šteinsdorfu za 16.600 zl. rýn. (D. Z. 318, M. 19.) — Potom odkázal klášteru kladrubskému r. 1640. Jindřich Gelfrid Žákovec z Žákova polovici statku *Fivian* (Jivíjany, Jivany), jehož druhou polovici klášter r. 1704. od Voršily Josefy sv. paní z Řičan, roz. ze Žákova, za 30.900 zl. rýn. koupil. (D. Z. 147, E. 14 a 493, N. 21.)

Takto rozmnoživ klášter jmění své, vystavěl r. 1712. do 1727. nový kostel P. Marie v gotickém slohu, do něhož r. 1728. ostatky knížete Vladislava II. z dřívějšího kostela klášterního byly přeneseny a v krásném mramorovém náhrobku uloženy. Po zrušení kláštera r. 1785. kostel jeho jest zavřen a teprv r. 1815. opět otevřen a při něm zvláštní expositura zřízena.

Při zrušení kláštera kladrubského r. 1785. bylo v něm 54 mnichů, a nalezeno 81.034 zl. 6 kr. hotových peněz, kteréž jakož i *statky jeho fondu náboženskému připadly*. K těmto statkům náležely:

a) Panství *Kladruby* (kr. Plzeň.) a statek Jivany s bývalým opatstvím v Kladrubech a kostelem P. Marie, r. 1791. za 628.500 zl. odhadnutý, koupil r. 1823. (1827.) veřejnou dražbou za 278.098 zl. stř. kníže Alfred *Windischgraetz*, jenž opatství v zámek proměnil a statek Jivany k panství Kladrubskému přivtělil. (D. Z. 735, H. 30; 1131, C. 16 a 73; 1160, E. 4.)

b) Statek *Přeštice* (kr. Plzeň.), od abatyše kláštera sv. Františka v Praze Anežky, sestry krále Václava I., r. 1238. za 1200 hřiven stříbra prodán byl klášteru kladrubskému, po jehož poplnutí r. 1421. zastaveny byly Přeštice v summě 1271 kopách gr. pr. od císaře Sigmunda Janovi a Vilémovi bratřím z *Riesemberka*, jichž potomci k Přešticům statek *Zerovice* připojili a oba statky až do r. 1548. drželi. Potom přecházely dotčené statky z ruky do ruky, až je konečně r. 1705. opět koupil opat kladrubský Maurus Hüntzgut za 75.000 zl. rýn. od Marie Josefy hrab. z Lobkovic, roz. z Bubna. (D. Z. 410, E. 6. a 492, G. 22.) Po zrušení kláštera statky *Přeštice* a *Zerovice*, r. 1791. za 224.500 zl. odhadnuté, prodány byly r. 1816. od administrace státních statků hraběti Hugonu Damiánovi z *Schönbornu* za 206.200 zl. vídeň. č. (82.480 zl. stř.) (D. Z. 992, L. 27.)

c) Statek *Čeminy*, který klášter r. 1670. za 15.500 zl. koupil (D. Z. 563, M. 1.) s *Touškovem* nade Mží (Weiss-Tuschkau, kr. Plzeň.), po zrušení kláštera fondu náboženskému r. 1788. vynášel 9332 zl. 8 kr., potom postoupen r. 1789. v dědičný nájem za roč. 6978 zl. 20 kr. Janu Josefovi ryt.

z *Erben*, jemuž pak r. 1805. byl prodán za 114.538 zl. 50 kr. rýn. — R. 1840. koupil tento statek od paní Berty z Erben šlechtic Jan Anton Stark za 336.000 zl. stříbra. (D. Z. 735, K. 27; 896, K. 14; 1218, M. 18.)

Mimo statky vytčené odevzdány byly r. 1786. fondu náboženskému též *jistiny* úhrnem 177.334 zl. 31 kr. rýn., klášteru kladrubskému náležející, totiž: Jistiny 10.500 zl. na panství Poříčí r. 1723., 1725. a 1740. uložené a r. 1800. fondu náboženskému vyplacené (D. Z. 343, C. 17 a 20; 442, D. 9.; 794, F. 28.); jistina 6000 zl. rýn. na statku Příchovickém r. 1726. uložená (D. Z. 342, J. 29, K. 1. a N. 14.); jistina 8000 zl. rýn. u kláštera břevňovského (D. Z. 239, A. 12); jistina 400 zl. za kněžnou Josefku Löwensteinovou ještě r. 1787. se nacházející (D. Z. 669, K. 15 p. v.); jistina 2000 zl. rýn. na statku Sedlišti starém (D. Z. 543, A. 23.); jistina 600 zl. na statku Lužanech (D. Z. 444, J. 8) a 1000 zl. rýn. na statku Ošelíně uložená (D. Z. 434, F. 3.); jistiny 5000 zl. na statku Štěnovickém r. 1733. uložené (D. Z. 349, D. 11; 353, C. 11.); jistiny 23.000 zl. na panstvích Waldšteinských (D. Z. 354, D. 12; 574, J. 27.); jistina 10.000 zl. rýn. r. 1765. klášteru Benediktinů u sv. Mikuláše v Praze půjčená (D. Z. 536, K. 21; 573, A. 28); 4000 zl. rýn. klášteru benediktinskému u sv. Jana pod Skalou r. 1784. půjčených (D. Z. 574, B. 27.); jistiny 7000 zl. rýn. r. 1740. na statky Tisová a Trnová půjčené (D. Z. 450, A. 25 a 27, B. 2.); jistina 6000 zl. rýn. r. 1740. na statek Lukavice dolní půjčená (D. Z. 450, F. 30.); jistina 4000 zl. rýn. r. 1753. na statek Křimice uložená (D. Z. 449, F. 13; 830, H. 9.); jistiny 11.000 zl. rýn. na statky Kysibel a Neudek r. 1766. půjčené (D. Z. 525, F. 26 a H. 3.); jistina 1300 zl. rýn. na statek Nedražice r. 1758. půjčená (D. Z. 522, L. 1; 786, N. 6.); jistina 5000 zl. rýn. na statek Oblajovice r. 1769. uložená (D. Z. 527, K. 18; 878, B. 6.) a některé jiné jistiny, zvláště 8000 zl. k fundaci na 13 mší od Krištofa hraběte ze Štampachu založené. (D. Z. 400, H. 23.)

Konečně odvedeno bylo k fondu náboženskému: 8902 zl. 30 kr. pohledalostí kláštera, 15.123 zl. 3 kr. rýn. za zásoby (obilí, víno, pivo) a za dobytek jakož i mnoho stříbra a

stkvostů, jichž cena není vytčena. (Arch. místodrž. 145/27.) — Po srážce dluhů 4071 zl. 1 kr. obnášelo veškeré jmění kláštera kladrubského (nepočítaje v to nábytek, stříbro a stkvosty) úhnnem 753.440 zl., z čehož však od fondu náboženského placeno bylo výslužné opatovi (1460 zl.) a ostatním 53 mnichům, po 300 zl kněžím a po 200 zl. laikům.

17. Klášter Benediktinů Matky Boží v Sázavě (jinak *klášter sv. Prokopa* v Budech černých nad Sázavou) r. 1032. od knížete Oldřicha byl založen, od jeho syna Břetislava I. r. 1039. dostavěn a v něm sv. Prokop opatem ustanoven. Kníže Oldřich daroval k opatství louky a les na řece Sázavě ležící i s řekou od Milobuz až k jeskyni »*Zakolnica*« řečené. Toto obdarování kláštera potvrdil r. 1052. kníže Břetislav I. a rozmnožil je dědinami po obou březích Sázavy ležícími, jež za 600 denárů koupil a daroval opatu Prokopovi, jemuž i jeho nástupcům též postoupil navždy dědinu v okolí tom až k lesu Strnounice (Trnovnice) se táhnoucí, pak ves Skramníky a rybník. (Erben, Regesta 47.)

R. 1132. dostal klášter sázavský od vdovy Přibyslavi po vladykovi Hroznatovi darem ves *Hostivary*, kterou r. 1632. dědičně pronajal Petříkovi z Leštan a usedlým v Hostivarech za 440 kop gr. praž. a za plat roční od usedlých z 44 lánů po 64 gr. praž. (1 hřivně stříbra), též 12 korců obilí, 6 kuřat a 1 kopu vajec. — R. 1321. postoupil klášter dvůr svůj v *Tatci* proboštovi vyšehradskému k užívání na čas jeho života. (Emler, Reg. III. 273.) Dle listiny z dne 23. dubna r. 1337. náležela klášteru též ves *Mrchojedy*. (Emler, Regesta IV. 168.) R. 1359. postoupil klášter dvůr *Voděrady* Šmilovi a jeho synům na čas života jejich za 100 kop gr. pražských. Za to koupil klášter r. 1378. jisté statky ve vsi *Skornově* za 200 kop gr. (Borový, Lib. Erect. I. 36, II. 150.)

R. 1421. klášter od Husitů byl zpuštěn, takže potom dlouhá léta neobydlen zůstal; statky pak jeho dostaly se do rukou světských.*) Teprv r. 1663. koupil opat a konvent kláštera břeňovského pro konvent a klášter sv. Marie a Jana Křtitele (bývalý klášter sv. Prokopa) od hraběte Viktorina z Waldšteina

*) Statek Svatoprokopský postoupen r. 1611. v summě 50.000 kop míš. od císaře Rudolfa II. Adamu ml. z Waldšteina. (D. Z. 135, G. 1.)

díl panství Hrádku nad Sázavou (napotom *statek Sázavský řečený*), totiž: tvrz pustou, pustý pivovar, mlýn a dvůr poplužní pod klášteřem ležící, městys *Sázavu*, rychtu vedle klášteřa ležící, vísku *Vesce*, pustý mlýn Kazkov, s lesy (26 léčí), řekou Sázavou, rybníky a jiným příslušenstvím za 18.000 zl. rýn. (D. Z. 314, D. 25) a uvedl do klášteřa sázavského opět z rumu povznešeného kněze řádu svého. — R. 1669. prodal klášteř sázavský ves *Mezholezy* (kr. Čáslav.) od starodávna mu náležející, vladykovi Tomáši Popovskému z Šarfenbachu za 1500 zl. rýn. (D. Z. 389, P. 23.)

Po zrušení klášteřa r. 1786. propuštěno z něho bylo 14 mnichů. Kostel klášteřní stal se farním. Statky klášteřa připadly fondu náboženskému, od něhož pak jsou prodány, totiž:

a) *Statek Sázava* (kr. Kouř.), r. 1788. vynášející 2434 zl. 22 kr. fondu náboženskému a za 105.926 zl. 25 kr. rýn. odhadnutý, koupil r. 1809. veřejnou dražbou Vilém *Tiegel*. c. k. nadporučík a měšťan pražský s manželkou svou Barborou, roz. Arnoldovou, za 311.500 zl. v. č. (124.600 zl. stříb.) (D. Z. 952, A. 12.)

b) *Dva šosov. dvory ve Třebouli* (Třeboul, kr. Kouř.), které klášteř s cí. povolením na místě prodaného dvora popl. Cirkvice a vsi Skvrňova r. 1771. od ryt. Jana Josefa z Hartlieb za 36.500 zl. rýn. koupil, r. 1788. vynášely fondu náboženskému 2779 zl. 37 kr. a t. r. odhadnutý za 67.363 zl. 33 kr. rýn., teprve r. 1818. prodány byly veřejnou dražbou Václavu *Milnerovi*, jenž je připojil k statku Lhotě Hlaváčkové. (D. Z. 952, C. 2 a 843, K. 28.)

Mimo tyto statky uято bylo k fondu náboženskému: 695 zl. 54 kr. jistiny klášteřa vlastní (fundace Beneše), 6650 zl. jistin fundačních, 7 zl. 13 kr. hotových peněz, 48 zl. úroků zadržalých, 2078 zl. 4 $\frac{1}{2}$ kr. pohledalostí u poddaných, 8741 zl. 19 kr. za zásoby obilí, 2462 zt. 4 kr. za dobytek, 343 zl. 45 kr. za dříví, 43 zl. za víno a pivo, 3574 zl. 8 kr. za stříbro, stkvosty a apparamenty, 610 zl. za lékárnu a 1739 zl. za nábytek a nářadí. — Po srážce dluhů 35.760 zl. 58 kr. obdržel fond náboženský zrušením klášteřa sázavského úhrnem 183.265 zl. 2 kr., z čehož však placena byla pense doživotní opatovi 1460 zl. a 13 kněžím po 300 zl. (Arch. místodrž. 145, 23.)

18. Klášter benediktinský v Polici založen byl r. 1255. od Benediktinů kláštera broumovského při kostele P. Marie, který dotčení Benediktini vystavěli v lese »*Police*« řečeném od krále Přemysla I. r. 1213. klášteru darovaném. R. 1321. obdržel klášter darem 6 hřiven stříbra od Bohuše ze Starkova. (Emler, Reg. III. 295.) R. 1421. byl klášter polický od knížat slezských zpusťošen a teprv r. 1711. opět z rumu zdvižen, avšak již r. 1785. na rozkaz císaře Josefa zrušen. Kostel klášterní Narození Panny Marie r. 1712 od proslulého Kiliana Dienzenhofera i s klášterem nově vystavěný, stal se chrámem farním a v klášterním stavení umístěna jest fara. *Panství Polické* odhadnuté za 256.150 zl. a ostatní jmění kláštera 14.515 zl. 33 kr. rýn. ponecháno dle cí. resoluce dekretem dvorním z dne 14. února r. 1786. klášteru broumovskému, který však za to povinen byl dluhy 24.830 zl. 30 kr. na témž panství vězíci zapraviti a z ostatní čisté summy 245.835 zl. 23 kr. roční 4% úroky 9833 zl. 24 kr. po srážce výslužného (17 kněžím zrušeného kláštera po 300 zl. a 1 laiku 150 zl.) úhrnem 5250 zl. vykázaného, tedy roční přebytek 4583 zl. 24^{3/4} kr. odváděti fondu náboženskému. K žádosti opata broumovského snižen byl od císaře dne 30. září r. 1786. tento poplatek na roční 3418 zl.; mimo to však měl klášter broumovský odváděti fondu též výslužné dotčených kněžích po jich úmrtí. (Arch. místodrž. 145/48.)

19. Klášter benediktinský (residence) na vrchu Bezdězí zřízen byl r. 1666. od Benediktinů montserratských kláštera emauzského z bradu Bezdězí, který jim císař Ferdinand III. se statkem Bezdězí k tomu účelu postoupil. Tito vystavili v hradní kapli montserratskou sochu P. Marie a zavedli k ní slavné pouti.

R. 1679. prodal klášter emauzský statek Bezdězí bez hradu, totiž: vsi Bezdězí, Nosalov a Týn s dvory poplužními a vsi Žďár a Kruh s příslušenstvím za 41.000 zl. rýn. (D. Z. 466, V. 27.)

R. 1778. byl klášter vydrancován od posádky pruské, kterou tam mnichové přijali. — Brzy potom r. 1785. klášter k rozkazu císaře Josefa II. byl zrušen a Benediktini se odstěhovali do kláštera emauzského s ročním výslužným. *Klášterní*

stavení s kostelem a kaplí na Bezdězíujato bylo k ruce fondu náboženského dle rozkazu z dne 16. června r. 1786. od administratorů král. komory, potom však dle smlouvy z r. 1679. postoupeno za 11.000 dolarů říšs. hraběti z Waldšteina. (Arch. místodrž. 145/58.)

Bezděz pak připojen byl k panství Dokesskému a všechna stavení klášterní na vrchu jeho zůstavena jsou pusta na dranc okolním osadníkům. Také starobylá gotická *kaple hradní*, z níž socha P. Marie do farního kostela dokesského byla přenesena, jest zrušena a chýlí se k nenabytné škodě vlasteneckých památek k pádu konečnému. Fondu náboženskému připadly též stkvosty a nářadí kostelní. *Jistiny* však klášteru náležející, úhrnem 20.803 zl. 20 kr. dle cíś. resoluce dekretem dvorním z dne 6. června r. 1786. odevzdány byly klášteru emauzskému, který však povinen byl z úroků po srážce výslužného, kněžím zrušené residence vykázaného, jistý roční přebytek odváděti fondu náboženskému. (Arch. místodrž. 145/58.)

20. Klášter Celestinek (Annunciátek nebeských, modrých panen) v Novém městě pražském (v Jindřišské ulici v rohu do Bredovské ulice, nyní č. p. 909.) s kaplí bolestné Matky Boží na zahradě »Andělské«, od hraběte Františka Antonína ze Šporku s domem r. 1736. koupené, v r. 1736.—1744. byl vystavěn. Do něho Celestinky z kláštera *Hradiště Chustnickova* (Gradlitz),*) který Špork r. 1717. v zámku svém hradištském s jistinou 30.000 zl. rýn. založil, povolav tam z profesního domu Celestinek v Rottenburgu u Bolzana (Botzen) v Tyrolsku sedm jeptišek téhož řádu, mezi nimiž byla též nejstarší jeho dcera Marie Eleonora Cajetana Aloisia. (D. Z. 470, H. 15.)

Po úmrtí zakladatele kláštera hraběte Šporka († 1738) dostaly Celestinky od světícího biskupa Antonína Vokouna darem 10.000 zl. a od téhož r. 1757. odkazem opět 10.000 zl.

*) Špork, chtěje klášter Celestinek přeložiti z Hradiště do Prahy, koupil r. 1737. od obce Nového města pražského pro konvent Celestinek *dům na Baště řečený* se zahradou, vedle špitálu sv. Bartoloměje ležící, za 5200 zl. rýn. (D. Z. 506. K. 8.) Ale poněvadž se na tom místě proti klášteru Alžbětinek ležícím stavěti nemohlo, prodaly Celestinky dům ten r. 1739. Vilémovi z Glauchova za 2500 zl. rýn. a koupily si k vystavění kláštera zahradu Andělskou. (D. Z. 508. D. 24.)

Klášter Celestinek dne 25. března r. 1782. byl zrušen a propuštěno z něho 27 jeptišek, z nichž převorce vykázáno výslužné 300 zl., ostatním po 200 zl. Jmění kláštera připadlo fondu náboženskému, od něhož *dům, zahrada a vinice* na Mělníku koupila r. 1783. kněžna Lobkovicová. (Arch. místodrž. 145—21, 8.)

Stavení klášterní č. p. 909. s kaplí dekrety dvorními z dne 20. srpna, 3. a 21. října r. 1784. postoupeno za 15.000 zl. c. k. aeraru (k. k. Tabakgefällen-Kammerdirection), a přestavěno bylo pro *fabriku na tabák*, kteráž však r. 1812. do Sedlce byla přeložena, takže v dotčeném stavení jenom sklady tabáku zůstaly. Také tam umístěno bylo oddělení finanční správy (kolkovní úřad) a konečně r. 1871. celé stavení strženo a na místě jeho od r. 1872.—1874. vystavěna nová budova pro císař. král. poštovní a telegrafní úřady. (D. Z. 1380, D. 2. — G. XIX. 189.) — Fondu náboženskému připadla též dotčená *jistina, základní* 30.000 zl. s jinými jistinami klášteru náležejícími, úhrnem 85.200 zl. rýn., totiž: Jistina 2000 zl. rýn. kterou klášteru r. 1758. hraběnka Hieronyma Caraffa darovala (D. Z. 238, M. 1 a 452. K. 4); 4000 zl. za konventem Servitů u sv. Michala (D. Z. 662, A. 30.); 4000 zl. na statku Velkém Barchově (D. Z. 433, B. 20 a 434, A. 9.); 4000 zl. rýn. na panství Tachlovickém (342, F. 12. a N. 11.); 2000 zl. na statku Jankově (D. Z. 341, A. 13.); jistina 8000 zl. za klášterem Augustiánův u sv. Tomáše v Praze (D. Z. 574, A. 12); jistina 14.000 zl. r. 1718. na panství Jindř. Hradec půjčená (D. Z. 352, G. 29); 2000 zl. na statku Rabenšteině (D. Z. 352, H. 1); 7200 zl. na statku Soutickém (D. Z. 437, F. 11); 12.000 zl. u Marie Schaffgotschové (D. Z. 439, C. 7. až 18); 1000 zl. u Františka Mladoty (D. Z. 440, B. 11); 1500 zl. u Magdaleny z Eichenau (D. Z. 443, E. 7); 14.000 zl. na panství Zákupcech (D. Z. 449, E. 9); 500 zl. na statku Vojnickém (D. Z. 449, F. 16); 2000 zl. na statku Hluboši (D. Z. 526, J. 28) a 7000 zl. na panství Libereckém. (D. Z. 530, K. 8.) — Mezi těmito jistinami bylo 12.000 zl. náležejících k 3 fundacím na mše. (Arch. místodrž. 145—21/5.)

21. Klášter Cisterciáků v Sedlci, první toho řádu v Čechách, r. 1142. za Vladislava II. od pána českého *Miro-*

slava byl založen. Do něho povolal zakladatel mnichy z kláštera Waldsaského v Hořejší Falci, jimž statky Solnici, Chotovice, Podolšany, Hradiště, Zdebudice, dvůr Poboří s dědinou Odolen, Bylany, Malín, Malejovice, Libenice, Hlízov a Kačiny daroval, ustanoviv zároveň, aby po vymření mužského potomstva jeho celé pozůstalé jmění též klášteru připadlo. (D. Z. 477, K. 25. — Erben, Regest. Boh. 103.) Potom r. 1227. odkázal Kojata z Hněvína Mostu, syn Hrabišův, nemaje žádných synů, ze statků svých též kostelu sedleckému statky Sezemici, Chraštno (Kraštno), Přebozy a Zminné. (Erben, Regest. Boh. I. 333.) K tomu koupil klášter r. 1250. od biskupství Olomouckého ves *Přítoky* s příslušenstvím za 70 hřiven stříbra. (Erben, Regesta 578.) — R. 1248. osvobodil král Přemysl lid poddaný opatství sedleckého od soudů světských, takže jenom byl podroben soudu opata, jemuž i jiných svobod udělil. (Erben, Regest. 561.)

R. 1257. daroval Smil z Lichtenburka *desátky ze svých dolů stříbrných v Něm. Brodč, Bělé, Šlapanicích a Přibislavi* řádu cisterciánskému, takže z nich jedna třetina klášteru sedleckému, druhá klášteru hradišfskému a třetí klášteru žďárskému na Moravě připadla. (Emler, Regesta II. 65.) — R. 1276. dal klášter ves svou *Bylany* právem dědičným k vládnutí Jindřichovi a jeho dědicům za plat úroku ročního jedné hřivny z každého lánu. (Emler, Regesta IV. 734.) — R. 1278. prodal král Otakar klášteru les *Bor* řečený, mezi Kolínem a Čáslavou ležící, za 150 hřiven stříbra. (Emler, Reg. II. 481.) — R. 1290. koupil klášter od Hynka z Dubé statky jeho v kraji Kouřimském ležící, totiž vsi *Břežany* blíže klášterního dvora Poboří, *Novou Ves, Klavary* a *Radhostice* blíže Kolína ležící se vším příslušenstvím. Téhož roku prodal král Václav klášteru města *Čelakovice* nad Labem a *Dymokury* u Poděbrad, též *mlýny u města Nimburka* (Neuburg) na Labi ležící za 3500 hřiven pražských grošů (56 grošů na 1 hřivnu počítajíc); potom r. 1292. také *mlýny* na Labi pod městem *Kolínem* ležící za 500 hřiven rýžního stříbra. (Emler, Regesta II. 653, 656 & 675.) — R. 1291. osvobodil král Václav klášter sedlecký ode všech daní na věčné časy a udělil mu právo mincovní; neboť k hojným nadáním kláštera náležely též podíly na stříbrných dolech kutnohorských r. 1305. od všech platů a kontribucí osvobozené, takže klášter

z dobytého stříbra razil zvláštní mince s nápisem »*Moneta monasterii Sedlecensis*«. — R. 1292. potvrdil král Václav klášteru *lázně v Kutných Horách* na gruntech klášterských ležící se všemi platy a důchody; potom r. 1299. osvobodil lid na statech klášterských usedlý od právomocnosti úřadů krajských i městských, takže každý jenom od úředníků pražských neb od opata samého a jeho úředníků měl býti souzen, pokuty pak provinilým uložené i statky na hrdele trestaných připadnouti měly klášteru. (Emler, Regest. II. 671 a 785.) — R. 1300. koupil klášter dva dvory ve vsi *Chvostarech* a pole ve vsi Polkimi kostelu sadskému náležející za 32 hřiven. (Reg. II. 801.) — R. 1302. prodal klášter půl druhého lánu *rolí* někdy k *Nové Vsi* náležících u Labe ležících za 30 hřiven stříbra důstojníku Wolmerovi s tím vyhražením, aby na rolích těch nikdy žádná tvrz nebyla stavěna. (Emler, Regest. II. 822.) — R. 1303. prodal Raimund z Lichtenburgu opatu sedleckému a abatyši v Údolí P. Marie (v Pohledě) ves *Bartošov* a dvůr v *Dlouhé Vsi* u Bělé ležící. (Emler, Regest. II. 838 a 839.) — R. 1305. koupil opat kláštera Heidenrich hrad *Křivsoudov* s 10 vesnicemi a tvrz *Heralec* též s 10 vesnicemi za 2000 hřiven stříbra od svého bratra Reinhera kupce z Florencie, jemuž král Václav byl postoupil tyto statky, po smrti Oldřicha z Křivsoudova na král. komoru připadlé; avšak dle smlouvy trhové navrátil klášter opět dotčené statky Heidenrichovi z Florencie za touže summu. (Emler, Reg. II. 877.) — R. 1305. navrátil král Václav klášteru ves *Ždanice* s lesem, blíže města Kouřima ležící, od jeho otce krále Otakara témuž klášteru bez náhrady odňatou; potom osvobodil všecky podíly kláštera na stříbrných dolech kutnohorských od všech platů a kontribucí horních. (Emler, Regesta II. 882 & 888.) — R. 1307. koupil klášter od abatyše Cisterciánek v Oslavanech na Moravě ves *Babice* se vším příslušenstvím za 160 hřivek stříbra. (Emler, Reg. II. 915.) — R. 1308. zastavil Raimund z Lichtenburgu klášteru v dluhu 600 kop gr. praž. statky své *Feníkov*, *Bartošov*, *Dlouhou Ves*, *Hochtanov*, *Smilov*, *Bergmeistersdorf* a *Blumendorf*, u Něm. Brodu ležící. (Emler, Regesta II. 939.) — R. 1309. prodal klášteru Milota z Choltic vsi *Veletov* s kaplí a *Pfaffendorf* za 600 hřiven stříbra. (Emler, Reg. II. 912 a 956.) — R. 1316. prodal klášter

Dlouhou lés, kterou r. 1312. výměnou za dědictví své v *Ko-
stele* obdržel, za 225 kop gr. praž. arciděkanu chrudimskému,
jenž ji klášteru panenskému v Pohledě daroval. (Emler, Regesta
III. 47 & 130.) — R. 1316. pronajal klášter ves svou *Břežany*
na šest let za roční plat 16 hřiven stříbra. (Emler, Regesta III.
131.) — R. 1316. koupil klášter od Oldřicha z Lichtenburgu
ves *Chotvice* (Chotovice) za 150 kop gr. praž. (Emler, Regesta III.
136.) — R. 1325. postoupil a daroval král Jan klášteru se-
dleckému právo patronátní kostelů farních v *Kouřimi*, v *Čá-
slavi*, v *Kolíně* a v *Hradci* (Král.) v diecesi Pražské, též v *Je-
mnicích* a *Faroměřicích* v diecesi Olomoucké s jejich důchody
(Emler, Regesta III. 421 & 461.) — R. 1325. prodal Václav
z Krakovan klášteru dědictví své *Krakovany* se vším příslu-
šenstvím. (Emler, Regesta III. 451.) — R. 1333. postoupil klášter
Martinovi řečenému z Bohunovic na čas jeho života práva
soudního v *Trnové*, v *Řečanech* a *Labětíně* s dvěma lány
a krčmou za 20 kop gr. pražských. (Emler, Regesta IV. 801.)
— Dle listiny z dne 22. dubna r. 1337. náležela klášteru také
ves *Zabrušany* v Žatecku. (Emler, Regesta IV. 168.) — R. 1337.
potvrdil král Jan klášteru sedleckému dědictví v *Hořanech*
s doly stříbrnými od krále Václava r. 1299. témuž klášteru
postoupené. (Emler, Regesta IV. 173.) — Dle listiny z dne
21. března 1338. náležely klášteru statky *Kojice*, *Záboří* a *Vi-
naře*. (Emler, Regesta IV. 212 a 522.) — R. 1338. osvobodil
král Jan klášter od pohostění cestujících lidí. (Emler, Regesta IV.
213.) — R. 1339. udělil král Jan klášteru práva k zařízení
mlýnů na obojím břehu řeky Labe pod městysem *Týncem* a
osvobodil je navždy ode všech berní. (Emler, Regesta IV. 245.)
— R. 1340. daroval král Jan klášteru díly neb léna opatovy
(Abtslehen) v horách *Spitzenberg* i jinde na klášterských statech
se všemi právy a důchody. (Emler, Regesta IV. 306.) — R. 1340.
zastavil klášter dvůr svůj *Poboří* v summě 460 kop gr. praž.
k užívání Mikulášovi Schrammovi a jeho dětem na pět let.
(Emler, Regesta IV. 307.) — R. 1341. odkázal Mikuláš Ruthard
klášteru *dvě kopy* ročních úroků pojištěných na mlýně blíže
brány české v Kutné Hoře. (Emler, Regesta IV. 807.)

Tím způsobem vzrostlo jmění kláštera tak znamenitě, že
měl před strašnou pohromou, která jej r. 1421. zastihla, statků

za 6 milionů zlatých a vydržoval na 500 řeholníků (300 kněží a 200 bratří laiků), z nichž však větší díl byl zavražděn, když r. 1421. klášter od Husitů byl dobyt a i s nádherným kostelem Nanebevzetí Panny Marie vypálen, v jehož ssutinách r. 1560. nalezen byl poklad 10.000 dukátů.

Do zpustlého kláštera navrátil se teprv r. 1454. opat Theodorik, smrti šťastně ušlý, jenž se marně domáhal rozsáhlých statků, klášteru zatím odňatých a na král. komoru spadlých*), jichž teprv jeho nástupcům od krále Vladislava a Ferdinanda I. r. 1534. nepatrná část byla navracena. Potom když r. 1619. klášter se zpěčoval odvésti válečnou daň 2000 kop míš., jemu od stavů odbojných uloženou, prodány byly statky jeho, totiž dvůr poplužní při klášteře ležící s příslušenstvím, pak vsi Malín s dvorem kmecím a podacím kostelním, Habrkovice a Horušice se vším příslušenstvím a platy od sousedů na Horách Kutnách a na Kaňku vycházející, za 30.000 kop míš. obci Kutnohorské, která je však po bitvě bělohorské opět navrátiti musila klášteru, jemuž též r. 1627. postoupen byl dvůr konfiskovaný *Třídvory* u Kouřimi za 6000 kop míš. (D. Z. 142, D. 2. — Arch. místodrž. C. 215, T. 17.) — Mimo to získal klášter více statků, totiž: a) *Hraběšín*, který r. 1658. Zdeněk Šťastný Lukavecký z Lukavce s manželkou svou k fundaci kláštera daroval (D. Z. 152, N. 28 & 403, D. 13); b) *Souňov*, který r. 1660. ad pias causas klášteru daroval Jan Jiří Skříšovský z Křečkovic v summě 5000 kop míš. (D. Z. 466, H. 29.); c) *Třebonín* a vsi *Horušice* a *Habrkovice*, kteréž klášter r. 1681. od Ferdinanda Rabenhaupta ze Suché za 10.000 zl. rýn. koupil (D. Z. 395, B. 28; 736, L. 13.); d) *Lhotu Novou* (L. Pustou) a *Olšany*, jež klášteru r. 1708. prodal Jan Kř. sv. pán z Kaiseršteina za 27.000 zl. rýn. (D. Z. 412, C. 28.); e) *Krčleby*, které klášter r. 1748. od paní Dubské, roz. z Helfenburku, za 150.000 zl. rýn. koupil. (D. Z. 586, D. 1.)

Avšak k nařízení císaře Josefa II. z dne 24. října r. 1783.

*) Z těchto statků zastavil císař Sigmund r. 1436. Vaňkovi z Miletinka v 1000 kopách grošů městys Týnec (nad Labem) a několik vesnic, zejména Kojetice a Krakovany; potom r. 1437. Bedřichovi ze Strážnice zapsáno město Kolín a vesnice Zaboří, Hradištko, Sv. Kateřina, Sv. Jakub a Sv. Mikuláš.

klášter dne 13. října 1799. byl zrušen a statky jeho fondu náboženskému přiřknuty, totiž:

a) *Panství sedlecké* a statky Damirov, Krehleby, Hraběšín, Lhota Nová a Olšany, Souňov a Třebonín, pak vsi Habrkovice a Horušice, kteréž všechny, byvše za 507.132 zl. 30 kr. odhadnutý, veřejnou dražbou prodány byly knížeti Karlu ze *Schwarzenberga* za 600.100 zl. stř. Ale potom r. 1821. statek *Damirov* v summě odhadné 12.253 zl. 12 kr. navrácen byl *kostelu sv. Václava v Krehlebech*, jemuž r. 1675. od ryt. Rabenhaupta ze Suché byl odkázán. Panství sedlecké pak s ostatními statky r. 1829. postoupeno bylo knížeti Fridrichovi ze *Schwarzenberga* za 587.846 zl. 48 kr. stř. (D. Z. 1138, J. 20 & 1137, D. 26.) Z této summy trhové zapláceno býti mělo 126.596 zl. rýn. dluhů. (D. Z. 662, L. 5; 663, H. 12, J. 2, L. 9 a M. 25; 664, B. 18, C. 29, D. 10 a E. 16.) — *Krásná budova klášterního kostela* Nanebevzetí Panny Marie, r. 1707. dostavěná, r. 1788. za erární skladiště mouky pro vojsko byla vyhrazena a teprv od císaře Františka I. r. 1806. opravena a k službám Božím navrácena. — V *starém konventu* klášterním (nynějším zámku) jsou byty a kanceláře hospodářských úředníků. *Nový však konvent* (r. 1759. dostavěný), s domem, dvorem a zahradou, fondu náboženskému vyhrazený, byl v letech 1801. až 1805. skladištěm cís. fabriky linecké na vlněné zboží; r. 1809. a 1810. byla tam vojenská nemocnice, r. 1812. pak přenesena tam z Jeníkova erární fabrika na tabák, která se tam podnes nachází. — Mimo to prodána byla k ruce fondu náboženského *chalupa vrchnostenská* v Sedleci za 153 zl. 36 kr. (Arch. místodrž. 126/27.)

b) *Dům opatský v Starém městě pražském na Příkopech* pod čís. p. 584. ležící, který opat r. 1659. s 2 zahradami od poručníků dětí hraběte z Waldšteina za 3400 zl. koupil (D. Z. 312, M. 14), prodán byl r. 1833. od fondu náboženského Ignácovi Glasersfeldovi za 18.000 zl. stř. (D. Z. 1186, M. 6.)

c) *Zahrady domu opatskému náležející*, totiž: a) *Zahradu sub No. top. 64.* o 393 $\frac{1}{2}$ □^o koupil od fondu náboženského r. 1827. za 6340 zl. stř. Jiří Vrba, jenž jednu polovici této zahrady dceři své Kateřině Kofálkové, druhou pak polovici dceři své Magdaleně Kastnerové postoupil, kteréž na nich vy-

stavěly domy č. p. 958. a 959. na Příkopech v Starém městě pražském ležící. (D. Z. 1144, M. 5 & 1186, A. 11.) — Dům Kufálkové č. p. 958-I. roku 1834. soudně odhadnut byl za 38.000 zl. stří. (D. Z. 1152, C. 27.) Dům Kastnerové postoupen byl r. 1839. knížeti Karlu Egon. z Fürstenberga za 57.500 zl. stří. (D. Z. 1256, D. 21.) — β) *Zahrada* sub No. Top. 63. o 124¹/₂° od domu opatského č. p. 584—I. byla odepsána a připsána k prvnímu dílu zahrad k bývalému semináři cisterciackých klášterů (č. p. 586.) náležejících. (Viz při kapli sv. Bernarda v semináři Cisterciaků.)

Mimo statky kláštera sedleckého, k ruce fondu náboženského za 612.340 zl. 24 kr. prodané, odevzdáno bylo témuž fondu (dle zprávy c. k. státní účtárny 18. srpna r. 1803.) ostatní jmění kláštera, totiž: 67 zl. 33 kr. hotových peněz, 35.995 zl. 3¹/₂ kr. jistin a rozdílných pohledalostí, 12.250 zl. jistin fundálních na mše, roční příjem 466 zl. 40 kr. ze solní kassy na 4⁰/₁₀ jistinu uvedený 11.650 zl., za stříbro kláštera a kostela prodané s jinými věcmi kostelními 849 zl. 4 kr., za zповědnice prodané 50 zl. (Arch. místodrž. 126,27.) — Veškeré jmění kláštera sedleckého obnášelo tedy úhrnem 673.202 zl. 34¹/₂ kr.

Naproti tomu vězelo na statech kláštera sedleckého dluhů 251.230 zl. 52 kr. rýn., mezi nimi: 7000 zl. kollegiu sv. Bernarda v Praze; 49.000 zl. klášteru žďárskému na Moravě, 24.000 zl. rýn. klášteru tišňovskému, 2000 zl. klášteru v Starém Brně a 11.000 zl. klášteru velehradskému na Moravě, kteréžto jistiny úhrnem 87.880 zl. moravskému fondu náboženskému náležely; pak 3440 zl. klášteru zlatokorunskému, 40.238 zl. klášteru plasskému, 4100 zl. klášteru zbraslavskému a 780 zl. klášteru Paulánů v Praze, po jejichž zrušení tyto summy též fondu náboženskému připadly. Po srážce těchto dluhů zbylo fondu náboženskému 421.971 zl. 42 kr.

22. K opatství sedleckému náležel též klášter Cisterciaků v Skalici Klášterské (blíže Kouřimi) s kostelem Panny Marie, který založen byl přispěním krále Karla IV. od Theodorika, biskupa mindenského, knížete, císař. rady a probošta vyšehradského, jenž do něho povolal opata a 12 mnichů z kláštera sedleckého, k jichž výživě dvory a vesnice *Skalice*, *Ždánice*, *Myškovice*, *Lipská*, *Zalešany* a les Kozí Hřbet od zakla-

datele byly vykázány a k tomu pak dědiny *Masojedy* a *Dolany* přikoupeny. Toto založení potvrdil arcibiskup pražský Arnošt listem z dne 12. listopadu r. 1357. jakož i papež Inocenc IV. a císař Karel listem z dne 4. ledna r. 1358. (D. Z. 477, K. 15.) Také král Václav IV. poukázal listem dne 8. listopadu r. 1400. daným král. berně z poddaných klášterních vycházející k úplnému zařizení kláštera, k čemuž ještě 4 kopy gr. každý týden z mince kutnohorské přidal. — Za bouří husitských však byl klášter i s kostelem dne 18. dubna r. 1421. zbořen, potom od krále Jiřího se statkem svým v zástavu dán Janovi z Vojslavic, po němž přešel na Viléma Zuba z Landšteina, který jej r. 1481. opět opatovi kláštera sedleckého postoupil. Po nějaký čas byl obnovený klášter pod správou zvláštních opatů, když však důchody jeho k udržování opatské důstojnosti nedostačovaly, *připojen byl k opatství sedleckému*, kteréž v Skalici asi r. 1690. ve zříceninách kláštera vystavělo kapli Zvěstování Panny Marie i obydlí pro několik mnichů sedleckých, z nichž při zrušení kláštera r. 1783. pouze jeden tam přebýval. Statek pak kláštera skalického, dvůr a ves *Skalice Klášterská* s mlýnem řeč. *Havraním*,*) fondu náboženskému připadlý a za 56.760 zl. odhadnutý, prodán byl r. 1824. Kateřině *Jeřábkové*, roz. *Dörfelové*, za 59.500 zl. stří. (D. Z. 1098, H. 27.)

23. Klášter P. Marie Cisterciáků v Plasech založil Vladislav II., jenž mnichům, z kláštera langheimského (v biskupství Bamberském) příšlým, listinou z dne 5. srpna r. 1146. k výživě vykázal knížecí dvůr a ves *Plasy*, pak vsi *Kázňov*, *Žehutice* a *Nebřeziny*, též díl cla solního v Děčíně, vinice na Petříně v Praze a usedlost v Motole. Zároveň postoupil biskup pražský Otto klášteru ves *Těškov*. (Erben, Regest. Boh. 118.)

Potom získal klášter mnoho statků; totiž: R. 1175. dostal darem dědiny *Oboru*, *Křečov*, *Babinu*, *Lomnici* (Lomničku) a *Lity* (Lité) se vším příslušenstvím od knížete Soběslava II., jenž zároveň klášteru k jeho žádosti postoupil statky své *Újezd* a *Luhov* (Lugov) směnou za jeho statky (dvory) *Sušany* a

*) *Mlýn řečený Havraní*, proti klášteru skalickému blíže Třebovle ležící, koupily kláštery sedlecký a skalický r. 1638. od paní Doroty Dohalské, roz. ze Solopisk, za 900 kop míš. (D. Z. 300, E. 3.)

Erpovice, před tím klášteru od dvou šlechticů darované (Erben, Regest. 155.) — R. 1181. obdržel klášter dílem darem, dílem za jistou summu peněz vsi *Bilov* a *Víherov* (Výrov) s příslušenstvím. (Erben, Regest. 165.) — R. 1183. postoupil kníže Fridrich klášteru ves *Kopidlo* za clo solní v Děčíně, též dvůr *Želutice dolejší* směnou za ves Chyšku, klášteru od jeho otec Vladislava II. darovanou; zároveň daroval klášteru vsi *Čelovice* (Čelovice) a *Kozčín* (Kočín). (Erben, Regest. 170.) — R. 1184. dostal klášter za statek svůj v Luhově od Heřmana (Jimrama, syna Vilémova) 12 hřiven stříbra a díl vsi *Čečina* s tím dokladem, že Luhov po smrti Heřmanově zase připadne klášteru. (Erben, Regest. 171.) — R. 1185. postoupil kníže šeský Fridrich na žádost manželky své Alžběty klášteru jednoho člověka se statkem v *Košířích* a vrch u též vsi. (Emler, Reg. II. 1155.) — R. 1189. darovala kněžna česká Helicha, manželka knížete Kunrata Oty, klášteru dvůr svůj v *Čečíně*. (Erben, Reg. 182.) — R. 1190. obdržel klášter od biskupství Pražského *dvůr v Čečíně* směnou za dvorec svůj a vinici v podhradí pražském na Petříně. (Erben, Regest. 184.) — R. 1192. dostal klášter darem od šlechtice Oldřicha *dvůr Lomany* s příslušenstvím, za který však r. 1193. příbuzným Oldřichovým dal 20 hřiven stříbra a dvůr svůj v Těškově. (Erben, Regest. 185 a 187.) — R. 1193. daroval klášteru Gumpold a jeho syn Dětleb vsi *Stražiště*, *Sedlice* (Sedlec), *Černohaň*, *Dubravice* (Doubravice), *Bor* a *Mladotice*. (Erben, Regest. 186.) — R. 1194. ponechán byl klášteru od kanovníků kostela pražského za 40 hřiven stříbra statek *Kralovice* (Cinadrový). (Erben, Regest. 189.) — R. 1200. koupil klášter od Anežky abatyše u sv. Jiří *dvorec u Kralovic* za 3 hřivny stříbra. (Erben, Regest. 204.) R. 1204. darovala klášteru Anežka, vdova po Kunovi z Potvorova vsi *Močidlce*, *Hluboké*, *Udražku*, *Úplevice* (Úplev) a *Srubny* (Sruby) se vším příslušenstvím, pak k podporování chudých ves *Vladiměřice*. (Erben, Regest. 187, 222, 258 a 287.) — R. 1205. koupil klášter *dvůr Mladotice* od kláštera kladrubského za 70 hřiven stříbra. (Erben, Regest. 225.) — R. 1207. daroval klášteru král Přemysl role na jedno popluží ve vsi *Ninonicích* s vrchem Vidovlí. (Erben, Regesta 230.) — R. 1209. dostal klášter od biskupství Pražského výměnou za

svůj dvůr v Motolech po jednom poddaném v *Ninonicích* a v *Košířích*, pak za dědictví své v Radčedvicích *dvůr v Ččovicích*. (Erben, Regest. 237.) — R. 1216. daroval klášteru Oldřich Držislav z Litic ves *Nadrybí* na Mži ležící. (Emler, Regesta II. 1156.) — R. 1224. přenechal klášter ves svou zpustlou Těškov sv. pánu Ratmírovi k vzdělání a k užívání na čas života jeho, náhradou pak za to obdržel po smrti Ratmírově ves jeho *Újezd*. (Erben, Regest. 315.) — R. 1229. prodal král Přemysl Otakar klášteru za 40 hřiven stříbra ves *Všehrdy*, kterou před tím od kláštera výměnou za ves *Hodyně* (na Hodini) obdržel. (Erben, Regest. 347.) — R. 1230. odkázal Roman sv. pán z Tejnice klášteru k záduší vsi *Týnec* (T. Marianský), *Olšov* a pustý *Újezd*. (Erben, Reg. 357.) — R. 1232. odkázal sv. pán Ratmír klášteru k záduší vsi *Březí* a *Újezdec*. (Erben, Reg. 370.) — R. 1233. koupil klášter od opata kladrubského ves *Koryto* s příslušenstvím za 110 hřiven ryzího stříbra a za 100 ovcí. (Erben, Reg. 383 a 438. — R. 1234. daroval Gumpold, syn Dětleba z Potvoro- rova, k záduší kláštera ves *Bezdekov* se vším příslušenstvím. (Erben, Reg. 390). — R. 1235. dostal klášter darem k záduší ves *Lašice* (nyní Lešovice) s lesy a vším příslušenstvím. (Erben, Reg. 415.) — R. 1238. obdržel klášter darem od král. komořího Zdislava ves *Darovu* s dílem řeky Mže, s mlýny, lukami a jiným příslušenstvím; potom koupil od Protivy z Žinkov ves *Kostelec* s příslušenstvím za 45 hřiven stříbra a obdržel od krále Václava statek *Žihle* výměnou za ves *Kozlany*, kterou též král klášteru předešle v dluhu 200 hřiven ryzího stříbra byl postoupil. (Erben, Reg. 438, 439 a 586.) — R. 1240. koupil klášter ves *Hodinu* za 80 hřiven stříbra. (Erben, Reg. 457.) — R. 1251. obdržel klášter od probošta vyšehradského některá pole pod vrchem Petřínem u Újezda na břehu Vltavy a proti Vyšehradu u dvora plasského ležící, výměnou za dva ostrovy pod vrchem vyšehradským položené a za pět hřiven zlata váhy pražské. (Emler, Regesta II. 655 a 1164.) — R. 1252. postoupil farář v Kladrubech klášteru plasskému vsi *Podmokly* a *Hírky* (Horka) s tou podmínkou, aby mu klášter až do jeho smrti dával ročně summu peněz rovnající se výnosu vsí do- tčených. (Erben, Reg. 597.) — R. 1260. koupil klášter ves *Ně- provice* (Neprobylice) od rychtáře staroměstského v Praze

Konrada, jemuž ji r. 1245. král Otakar a rytíř Vlček za 60 hřiven stříbra prodal. (Emler, Regest. II. 104.) — R. 1268. prodal biskup pražský Jan klášteru ves *Otlech* (Odlezly?), ležící mezi městem Žihle a klášterním dvorem Mladotickým za 70 hřiven ryzího stříbra. (Emler, Reg. II. 239.) — R. 1269. získal klášter koupí od matky Budivoje ze Železnice ves *Ledce*, k níž r. 1290. přikoupil od Budivoje z Isenburgu jeho dědictví v Ledcích s dvěma dvory a právem patronátním. (Emler, Reg. II. 251 a 649.) — R. 1277. navrátil klášteru král Otakar ves *Řeporyje*, předešle mu odňatou, kterou potom r. 1341. klášter prodal s podacím kostelním, krom nového dvoru, vdově měšťana pražského Rudlina Billunga za 300 kop gr. pod emfyteutickým platem šedesáti kop. (Emler, Regest. II. 452; IV. 342.) — R. 1282. koupil klášter od Otty z Kařeze vsi *Hromice* a *Třemošnice*. (Emler, Regesta II. 555.) — R. 1285. přikoupil klášter k vinici své, na vrchu Petříně ležící, sousední vinici řečenou *Mlavín* od kláštera sv. Jiří za 35 hřiven ryz. stříbra. (Emler, Regesta II. 579.) — R. 1289. postoupil král Václav klášteru cla trhová a jiná práva všecka městyse Kralovic, k témuž klášteru náležejícího. (Emler, Regesta II. 641.) — R. 1295. koupil klášter od proboštství mělnického vsi *Třemošnou* a *Senec* na Plzeňsku ležící za 300 hřiven ryz. stříbra váhy pražské. (Emler, Regesta II. 719 a 800.) — R. 1313. koupil klášter od Petra z Štěbikovic dvůr ve vsi *Štěbikovicích* (Štěbichovice?) za 54 hřivny stříbra. (Emler, Reg. III. 68.) R. 1315. obdržel klášter za ves svou *Lohov* (Luhov) s dvorem a za 50 hřiven stříbra ves *Žichlice* se vším příslušenstvím od Abrahama ze Žichlic. (Emler, Regesta III. 113.) — R. 1315. (1326.) koupil klášter od Leopolda z Kraisl ves *Křižmany* (Křižany) za 50 hřiven stříbra. (Emler, Regesta III. 114 a 478.) R. 1343. postoupil klášter *kopaniny* (noviny) řečené *Žilové*, mezi Všeruby a Sulislavi ležící, Otovi ze Sulislavi na čas jeho života k založení sídla za 24 kop gr. praž. (Emler, Regest. IV. 487.) R. 1344. daroval Sezima z Vrtby klášteru *dvě kopy* gr. praž. z úroků ve vsi své *Kotigově* anebo jistinu 20 kop. (Emler, Regesta IV. 574.) — R. 1346. prodal klášter dvůr svůj *Lisice* řečený blíže Prahy s dědinou za 60 kop gr. praž. (Emler, Regesta IV. 651.)

Mimo to dostalo se klášteru plasskému od králů Přemysla Otakara I., Václava I. a Otakara II. (r. 1220., 1252., 1257., 1260. a 1263.) mnohých svobod a výsad, zvláště osvobození byli konventníci a jejich lid poddaný od povinnosti dostaviti se před cizí soudy světské, takže jenom opatu nebo králi byli podřízení. (Erben, Reg. 288 a 595. — Emler, Regest. II. 65, 164.)

Vytčeným rozmnožením statků vzmožil se klášter plasský tak, že již r. 1177. a 1202. poslati mohl kolonie své k založení klášterů do Mnichova Hradiště a na Velehrad Moravský, a že za panování Přemysla Otakara II. na 500 řeholníků vydržoval. A tak kvetlo klášteru po 274 léta s malými proměnami blaho a štěstí až do válek husitských. V této době však zastihla klášter 3. června r. 1420. pohroma taková, že byl i s kostelem vypálen od Táboritů, řeholníci dílem pobiti, dílem rozehnáni a statky klášterní pobrány. Větší část těchto statků zapsána byla r. 1420. od císaře Sigmunda Bedřichovi a Janovi z Kolovrat. Později r. 1480. navráceny byly od krále Vladislava Jagajlovce klášteru některé statky; avšak r. 1542. zastaveny byly od císaře Ferdinanda I. opět mnohé statky klášterní, takže z nich klášteru zbyly toliko vsi Mláce (Mladotice), Žebnice, Bílov a Lednice. R. 1553. postoupil klášter také ves *Hodinu* za 700 kop míš., jichž potřeboval k zaplacení příspěvku na válku tureckou. Tím byly ztenčeny důchody kláštera, takže mohl sotva 7 řeholníků uživiti.

Teprv po bitvě bělohorské nabyl klášter plasský opět mnohých statků. Tak mu darován byl r. 1622. od císaře Ferdinanda II. statek *Kačerov* (Kaceřov), zámek a ves s dvorem poplužním a městečko *Kralovice Cinadrový*, předešle klášteru náležející a r. 1542. od císaře Ferdinanda I. Florianovi Gryspekovi z Gryspachu do vyjití čtyř životů zastavený, ale r. 1622. bratřím Gryspachům konfiskovaný; též darem dán byl klášteru r. 1623. statek *Kálec*, ves s dvorem poplužním, Adamovi Ferdinandu Údrckému z Údrče konfiskovaný. Mimo to postoupeny byly klášteru r. 1622. od panství Bělé, Diviši Markvartovi z Hrádku konfiskovaného, vsi Rybnice, Kaznějoves, Hradiště Dolejší a Žichlice. k statkům kláštera již předešle náležející. (Bílek, Dějiny konfiskací str. 128, 558, 725.) R. 1669. přikoupil klášter k panství plasskému statek *Hrobčice* od paní Alžběty

Beřkovské za 2500 zl. rýn. (D. Z. 317, Q. 5.) — R. 1678. prodal Norbert Adolf Miseron z Lissonu klášteru plasskému statek *Krašov* za 27.500 zl. rýn. (D. Z. 394, A. 10.) R. 1757. dostal se klášteru exekuční cestou statek *Bělá dolejší* (Unter-Bělá, Neustadtel.) — Nabyv takto klášter značného jmění, věnoval část jeho na vystavění hlavního kostela (r. 1661.—1688.), též k zbudování nádherného opatství (r. 1698.) a konventu (r. 1711.), pak k *vystavění probošství* a nového chrámu v *Týnici* (Týnici Marianském) a v *České Lípě* s kaplí sv. Maří Magdaleny (r. 1690. a 1768.), k vzdělání a vystavění far v Potvorově, v Plané, Kozojedech, Kralovicích, v Žebnici, v Oboře a Bělé, jakož i k vystavění kostelů v Oboře, Kozojedech, Všehrdech a Kostelci. K těmto účelům obrátil klášter také summu trhovou 10.500 zl. za *dům* řečený Knechtovský v Starém městě pražském, který r. 1690. prodal Jesuitům u sv. Klimenta pro seminář sv. Václava. (Lib. contract. rub. 2, fol. 370.)

V těchto stkvělých poměrech zůstal klášter až do zrušení svého r. 1785. Statky jeho připadly fondu náboženskému, od něhož byly prodány, totiž: a) *Panství Plasy* se statky *Bélou*, *Krašovem* a *Kaceřovem*, r. 1788. vynášející 35.463 zl., s městem ochranným, 59 vesnicemi, 16 dvory, 50.000 jiter lesů a jiným příslušenstvím, koupil r. 1826. veřejnou dražbou za 1,100.050 zl. stříbra kníže Klemens Václav Lothar *Metternich*, jenž někdejší opatství v zámek proměnil a klášterní chrám Nanebevzetí Panny Marie za farní kostel ustanovil. (D. Z. 1138, D. 7.)

b) Statek *Kalec*, dvůr poplužní s ovčínem, k panství plaskému náležející, koupil r. 1787. hrabě Prokop *Lažanský z Bukové* a připojil jej k panství maněťfnskému. (D. Z. 735, L. 4.)

c) Stateček *Loubí* (Lauben, kr. Litom.) k *cisterciackému probošství* v České Lípě, r. 1786. též zrušenému, náležející, koupil r. 1792. hrabě Michal z *Kounic* veřejnou dražbou za 17.500 zl. rýn. a připojil jej k panství česko-lipskému. (D. Z. 758, N. 8.) — *Dům* téhož probošství v Lípě postoupen byl za obydlí tamějšího děkana místo děkanství té doby požárem zničeného. (Arch. místodrž. 145/47.)

d) *Dům v Plzni* pronajat byl až do konce října r. 1788. za skladiště zboží cizozemského za roční činži 124 zl., potom měl postoupen býti pro vojenskou vychovatelnu (Arch. místodržit. 145/47.)

e) *Dům* (č. p. 15.) v Novém městě pražském na Široké ulici, řečený Michnův, který klášteru r. 1690. Jan Václav hrabě ze Šternberka za 4100 zl. rýn. prodal. (D. Z. 400, L. 30.) Tento dům s proboštvím v Lípě Č. a s domem v Plzni za 11.149 zl. odhadnutý koupil od fondu náboženského r. 1786. veřejnou dražbou Jan Křt. Comroy za 6310 zl. rýn. (D. Z. 606, G. 1.)

Mimo statky vytčené odevzdáno bylo fondu náboženskému i ostatní jmění klášterní, totiž: 19.810 zl. 35 kr. hotových peněz, 196.965 zl. $4\frac{1}{2}$ kr. jistin kláštera vlastních, roční příjem ze solní kassy 350 zl. uvedený na $4\frac{0}{10}$ jistinu 8750 zl., na pohledalostech 15.110 zl. 30 kr., za obilí 8613 zl. $8\frac{1}{2}$ kr., za víno 1481 zl. 15 kr., za nářadí a svršky prodané 3940 zl. $21\frac{1}{2}$ kr., za dobytek 1348 zl. 15 kr., za stkvosty a stříbro kláštera a kostela v summě odhadní 25.117 zl. 30 kr. (Arch. místodrž. 145/47.)

Veškeré jmění kláštera plasského vyneslo fondu náboženskému po srážce dluhů 9553 zl. $38\frac{1}{2}$ kr. úhrnem 1,400.282 zl. 24 kr. Z toho však placeno bylo výslužné 32 řeholníkům ročně 10.925 zl., totiž prelatovi 1460 zl., 27 professům po 300 zl., 1 professu 365 zl. a 3 bratřím laikům po 250 zl. Archiv, knihovna a přírodovědecký kabinet kláštera odevzdány jsou c k. universitě pražské. (Arch. místodrž. 145/47.)

24. Klášter Cisterciáků v Koruně Zlaté (K. trnová č. svatá, Corona aurea, spinea, sancta) r. 1263. založen byl od krále *Přemysla Otakara II.* z vděčnosti za slavné vítězství, na Moravě blíže Kressenbrunn nad králem uherským Belou IV. dne 12. července r. 1260. vydobyté. Název svůj obdržel klášter tento, do něhož mniši z kláštera Svatého Kříže v Rakousích byli povoláni, od ostatku (ostnu) trnové koruny Kristovy, jež král Otakar tehdež od krále francouzského Ludvíka Sv. darem obdržel a kostelu Nanebevzetí Panny Marie tohoto kláštera věnoval. K nadání kláštera, k správě mateřského kláštera Sv. Kříže náležejícího, daroval zakladatel rozsáhlý statek *Boletice* se vším příslušenstvím i s vrchem, jenž slove *tvrz Držislava*, též dvě vinice v Rakousích a jeden dům v podhradí pražském ležící; k tomu pak statky *Netolice* a *Chvalšiny* se vším příslušenstvím. (Emler, Regesta II. 157, 531 a 564.) — R. 1268. odkázal klášteru Hrzek purkrabí ze Zvíkova statky své, vsi *Klenov* (Kle-

novice, na Klenové Hoře), *Úherce*, *Mladoňov* (u Mladoně), *Na Okrouhlé*, *Jankov* (u Janka), *Chlum* (na Bílém Chlumě), *Dětochov* (u Dírka, u Dětká), *Mýto* (u Mýta, Mautstadt), *Mokrá* (na Mokřých), *Zahlinné* (u Hlinní), *Na Černé Řece* (Schwarzbach), *Bližná* (na Bližních) a *Na Hirschově* (Hirschberg), jichž užívání sobě a manželce své až do smrti vyhradil. (Emler, Regesta II. 236 a 564.)

Ledva vystavěn, byl klášter i s kostelem r. 1278. od vojska císaře Rudolfa zcela pobořen, r. 1281. správě opata plaského odevzdán a teprv r. 1315. od českého pána *Bavora III. z Bavorova* nádherněji nově zbudován. Tento Bavor daroval r. 1315. pro spasení duše své klášteru vsi *Svince* s dvorem, *Skřidel* (Skřídla) s lesem Susný řečeným, *Mojné*, *Zaltice* a *Černice* s podacím kostelním. (Emler, Regesta II. 541; III. 98 a 170.) — R. 1315. přisouzena byla klášteru ves *Rájov* proti zaplacení 40 kop gr. pražských. (Emler, Regesta III. 134.) — R. 1317. darovali bratří Werner, Racek a Přibík z Vítějovic klášteru právo své k nové vsi *Freudentalu*, takže tato ves s lesem *Strobole* řečeným, na Zlatém potoce ležícím, teprv po jejich smrti připadnouti měla klášteru. Když však dotčení bratří statek Vítějovice i se vsí *Freudentalem* za statek Pořešín postoupili Bavorovi z Bavorova, odevzdal tento hned ves *Freudental* s lesem klášteru. (Emler, Regesta III. 146 & 158.) — R. 1326. koupil klášter *dvůr* ve vsi klášterní *Záhorkově* (Ahorn) ležící za 29 kop. (Emler, Reg. III. 456.) — R. 1336. dostal klášter darem *vrch* u něho stojící s lesy a vším příslušenstvím. (Emler, Regesta IV. 103.) — R. 1337. koupil klášter od Markvarta z Višně ves *Višně* (Weichseln) s příslušenstvím za 200 kop gr., též dům a vinici u Kremže v Rakousích ležící; pak r. 1339. dvůr ve vsi *Skřídle* za 23 talentů padovských. (Emler, Reg. IV. 154, 195, 264.)

Avšak r. 1420. počátkem měsíce listopadu klášter od Husitů v ssutiny byl obrácen, mnichové (počtem přes 300) rozutíkali se do všech končin světa, ukryvše dříve znamenité poklady klášterní na místa bezpečná. Větší část klenotů a stkvostů klášterních převezena byla dne 4. března r. 1418. v obavě před nastávajícími bouřemi náboženskými do nedobytného hradu krumlovského.

Později sice zase povstal klášter z rumu, ale nepovznesl se k bývalému blahobytu a lesku. Příčinou toho byly vnitřní rúznice a rozbroje, povstalé v klášteře tím, že jeho opati a převorové, obyčejně cizinci z dalných krajů Německé říše, všemožně podporovali krajany své, takže znenáhla naplnil se klášter téměř samými cizozemskými, ponejvíce rýnskými konventualy, kteří se chovali k ostatním bratrům Čechům tak zpupně a vyzývavě, že tito r. 1459. dne 14. července vznesli prosebnou stížnost k panu Janu z Rožmberka, aby z kláštera odstranil »Rýňáky« či »bradáče«, jak zvali se tu cizozemci. A tak stalo se, že r. 1493. dáno bylo od krále Vladislava II. pánům z Rožmberka vrchní panství na klášter Svaté Koruny, v 24.000 zl. jim zastavené, takže po jejich vymření po meči klášter na král. komoru měl připadnouti.

R. 1535. postoupil Petr Starší z Rožmberka *statek a zboží kláštera Koruny svaté* s městečky a vesnicemi *témuž klášteru* kromě vrchnosti na témž klášteře, Janu z Rožmberka postoupené. (D. Z. 6. J. 14.) R. 1622. dal císař Ferdinand II. podací právo Janu Oldřichovi z Eggenberga, od jehož nástupců r. 1695. klášteru bylo postoupeno.

Od té doby povznesl se blahobyt kláštera tak, že sobě zakoupil několik statků, totiž:

a) R. 1636. od Jana Chvala Kunaše z Machovic *velký rybník* u vsi Svince prostřední (Mittel-Zwinzen) v gruntech kláštera ležící za 950 kop míš. (D. Z. 299, N. 7.)

b) R. 1650. koupil klášter od Lamberta Segrando z Taschbergu za 9000 kop míš. statek *Keblany* (Geblan), který pak r. 1740. za statek *Přehořov* postoupil Václavu Kasimírovi Netolickému z Eisenberga, od něž jej však r. 1743. opět získal za 45.000 zl. (D. Z. 389, M. 25 a 584, D. 7.)

c) R. 1678. koupil statek *Chlumeček* od Jana Augustina Miličovského z Bramberku za 10.000 zl. rýn. (D. Z. 394, A. 25.)

d) R 1740. získal statky *Přehořov* a *Kvasejovice, Brandlín* a *Dvorec* od Václava Kasimíra Netolického z Eisenberga za 124.000 zl. rýn. (D. Z. 508, J. 3.)

e) R. 1758. koupil statek *Holkov* od Marie Anny Kfelelové ze Sachsengrünů za 27.000 zl. rýn. (D. Z. 474, K. 8; 736, Q. 11.)

f) R. 1765. půjčil klášter 1550 zl. rýn. na svobodný dvůr Dvořákovský v Markvarticích, který mu v témž dluhu potom byl postoupen. (D. Z. 525, B. 10.)

Konečně dostával klášter dle porovnání z dne 20. září r. 1731. z důchodů panství krumlovského ročně 150 zl. na hotových penězích, 18 věder vína, 44 korce žita, 26 korců ječmene, 100 korců ovsa, 3 korce semena máku, 650 sáhů dříví měkkého a 250 sáhů tvrdého, 3 kusy vysoké zvěře, 2 jeleny, 20 zajíců a 12 koroptví. (D. Z. Hlavní knih. K. XVI. Fol. 47. — Lib. Instrum, Tom. 503, C. 23.) Tento deputát připadl po zrušení kláštera fondu náboženskému v summě roční 2301 zl., kteráž na jistinu 5% uvedená obnášela 46.779 zl. 40 kr. a připočtena byla k summě za panství Zlatokorunské, knížeti Schwarzenbergovi prodané. (D. Z. 881. O. 25.)

R. 1785. dne 10. listopadu byl klášter zrušen a propuštěno z něho po pěti měsících 37 řeholníků, totiž 33 kněží, i s opatem a 4 bratří řeholní (fratres), jimž z fondu náboženského vykázána byla pense: pro opata 800 zl., r. 1786. na 1460 zl. zvýšená, pro 17 kněží ještě nezaopatřených po 300 zl. a pro 4 fraterky po 150 zl.; ostatní kněží ustanoveni ve správě duchovní a tak zaopatřeni. Mimo to placena byla z fondu náboženského 17 služebným kláštera doživotní výživa jim od opata přislíbená. Arch. místodrž. 145/52.)

Statky kláštera připadly fondu náboženskému, k jehož ruce od správy c. k. statků byly prodány, totiž:

a) Panství *Zlatokorunské* se statky *Keblany*, *Holkovem* a *Chluměčkem* za 212.217 zl. 35 kr., a dvůr v *Markvarticích* (kr. Budějovic.) za 3650 zl. koupil veřejnou dražbou dne 28. června r. 1787. kníže Jan Nepom. Prokop ze *Schwarzenberga* v jedné summě za 215.867 zl. 25 kr. rýn. a připojil je k panství krumlovskému.*) (D. Z. 684, G. 2.) Chrám klášterní, znamenitá to budova slohu gotického, stal se kostelem farním, k jehož

*) Na srážku této summy trhové jakož i za statky Borovany a Třeboň (viz sub. čísl. 4. a 5.), úhrnem 434.355 zl. 36³/₄ kr. vynášející, postoupil kníže Schwarzenberg fondu náboženskému panství své nápadní Vlčice, statek Hermosejfy a statky lenní Javorník (Mohren) a Helfendorf s bělidlem v Arnultovicích (Arnsdorf) za 331.679 zl. 50 kr., kteréž pak r. 1789. od král. gubernia prodány byly Janu Františkovi Therovi, obchodníku v Hostinném, za 340.656 zl. 7 kr. (D. Z. 684. G. 3 a 689, B. 18.)

vydržování knížeti od summy trhové porážena byla jistina 4152 zl. 20 kr. V bývalých budovách klášterních umístěny jsou závody průmyslové, rozsáhlá železárna a továrna na zápalky.

b) Statky *Přehořov, Brandlín, Kvasejovice a Dvorec* (kr. Budějov.), kteréž r. 1788. fondu vynášely 4400 zl. a r. 1789. odhadnuty byly za 124.000 zl. rýn., koupil r. 1812. Josef Krištof ryt. *Andree*, c. k. dvorní továrník, za 305.000 zl. víd. č. (122.000 zl. stříb.) (D. Z. 1036, A. 9.) a r. 1845. Jan šlechtic *Nádherný* za 220.000 zl. (D. Z. 1310, J. 12.)

Mimo statky vytčené připadlo fondu náboženskému na hotových penězích 405 zl. 49 kr., na jistinách 25.378 zl. 20 kr., na penězích zadržalých u poddaných 9617 zl. 11 kr., za obilí 1447 zl. 24 kr., za zásoby rozličné 167 zl. 21 kr., za nářadí a jiné věci 3275 zl. 19 kr., za 150 lib. 4 lot. stříbra a stkvosty 4800 zl., konečně za deputát z panství krumlovského ročn. 3243 zl. na jistinu 4% uvedený 81.075 zl. Veškeré jmění kláštera zlatokorunského obnášelo tedy v jedné summě 464.034 zl. 29 kr. a po srážce dluhů 97.252 zl. 23 kr. připadlo fondu náboženskému 366.782 zl. 6 kr (Arch. místodrž. 145 52.)

25. Klášter Cisterciáků v Zbraslavi založil král Václav II., povolav na král. statek svůj Zbraslav r. 1292. dne 12. dub. z kláštera sedleckého 12 mnichů pod opatem Konradem, dosavadním převorem dotčeného kláštera, a věnoval mu lovcí hrad svůj k zařízení kláštera a kapli zámeckou sv. Jakuba za chrám klášterní. Potom položil r. 1297. dne 3. června základní kámen ke kostelu Matky Boží. Listinou základní r. 1304. dne 21. května danou vykázal král k nadání kláštera, *Aula regia* (Královská síň, Königsaal) nazvaného, mimo 400 hřiven stříbra důchodu ročního náležitý počet lánů dobrých rolí a dostatečný kus lesa též statky tyto: vsi Chuchly Malé a Velké, Lahovice, Vidin, Komořany, Radotín, Černošice Velké a Malé, Lipany, Lipenec, Žabovřesky a Zaběhlíce v okolí pražském; ves trhovou *Řevnice* (Hřevnice) a vsi Lety, Novou Ves, Slapy, Lhotu, Buše, Přestavky, Lečice, Čechovice a Chrámky (Krámy) v župě kamýcké; Stradouň a Čbanov u Mýta; Banín a Bělou Novou v župě poličské; město *Ústí nad Orlicí* (Wilhelmswerd) a vsi Oldřichov (Oldříš, Ulrichsdorf), Gerhartsdorf, Rytov, Rytov

Český, Třebovou krátkou a dlouhou, Knapoves (Knappendorf) Houževce dolní a horní (Sifridsdorf a Hertrichsdorf), dvojí Třešňovec, Johnsdorf (Jansdorf), Dobrouč dolní a horní (Liebenthal a Dittersbach); ves trhovou *Třebovou Českou* a vsi Parník, Rybník, Zhoř, Skuhrov, Maliny, Kunšwald (Königsfeld), Helvíkov (Herwigsdorf) a Ostrov (Michelsdorf); *v župě lanškrounské* město *Lanškroun* a vsi Zichlínek (Sichlingsdorf, Sichelsdorf), Sázava (Zasow, Zohse), Albrechtice (Albrechtsdorf), Herbortice, Heřmanice dvojí, Výprachtice (Wiprechtsdorf), Čeňkovice (Czunkendorf), Reinprechtsdorf (Ruprechtice, Ruppersdorf); ves trhovou *Ěablonné* a vsi Bertholdsdorf (Perchtoldsdorf, Pertoltice?), Ludmirsdorf, Verneřovice (Wernersdorf), Valteřice (Waltersdorf), Bystré (Waltersdorf), Čermnou (Rothwasser), Jakubovice (Jakobsdorf), Rudoltice (Rudolfsdorf), Damníkov (Tamichsdorf, Thomigsdorf), Trpík (Tirpings, Türpes), Lukovou, Voitsdorf a Kozínohu (Ziegenfuss). (Emler, Regest. Boh. II. 866).*)

R. 1317. darovala královna Alžběta klášteru *mlyn* s čtveřým složením *na Labi u Kostelce* ležící, i s ročním platem 4 hřiven a jinými výsadami. (Emler, Regesta III. 163.) — R. 1320. darovala královna Alžběta klášteru ves *Hlinné* mezi městysem Jablonným a vsí Žehušicí ležící: potom r. 1325.

*) Dle opisu základní listiny (archiv c. r. gubern. Bohem.) ddo Zbraslav dne 10. srpna r. 1292. vykázal a dal král Václav *k fundaci kláštera Aulae Regiae* statky tyto: Zbraslav, Zabovřesky, Lipenec, Lipany, Černošice (Černošice), městys (ves trhovou) Hřevnice (Řevnice), Lety, Nezaбудice, Radotín, Chuchle velké, Chuchle malé, Lahovice, Zaběhllice (Zabilic), Vidín, též v Čechovicích dva sedláky, pak Slapy, Přestavky (Přestavlic), Buše a Lhotu; městys Choceň a vsi Bistovice, Mohlna, Chlum, Borek a Nořín; též les naproti Mýtu řečený Zrub, u něhož leží ves Slatina; pak vsi Jehnědí, Kosořin, Lutska, Salice (snad Skalice), Bovož; též vsi Valčmanice, Lhota u kostela sv. Jiří, Střízov, Zalizla (Zálezla) a Voděřady; též městys Ústí (Wilhelmswerd) a vsi Oldřiš (Ulrichsdorf), Kunčínava (Kunzendorf), Dobrouč (Liebenthal), Dobrouč horní (Dittersbach), Ostrov (Michelsdorf), Houževce horní (Herterdsdorf), Houževce dolní (Sifridsdorf, Seibersdorf), Knapovec (Knappendorf), Rytov dvojí a Gerhardsdorf; též město Třebová a vsi Rybná, Kunšwald (Königsfeld), Heřmanice a pustá ves Zhoř; pak vsi Vlčkov, Sloupnice (Zlupnic), Svatozla a Skuhrov, všecky s lidmi poddanými, polmi, horami, lesy, rybníky a jiným příslušenstvím. (Emler, Reg. IV. 745.)

právo patronátní kostela v *Ruchvanech* v Olomoucké diecesi s desátky. (Emler, Reg. III. 267, 430 a 537; IV. 304.) — R. 1330. připadlo klášteru odkazem 52 hřiven (hřivnu po 64 gr. prž. počítaje) ročních důchodů. (Emler, Reg. III. 628.) — R. 1330. postoupil klášteru Mikuláš z Nových Dvorů (Neuhof), měšťan kutnohorský, desátý díl důchodů svých z *dolů v Příbrami* a všech hor tamějších. (Emler, Reg. III. 638.) — R. 1333. darovala klášteru Jenovefa, vdova po Matyáši z Obříc ves *Farpace* a za to postoupil jí klášter na čas jejího života k užívání ves Komořany. (Emler, Reg. III. 789.)

R. 1336. uvázal se král Jan ve statek kláštera zbraslavského, hrad *Lanšperk* se čtyřmi městy a více než 50 vesnicemi, který král Václav daroval k nadání kláštera, jemuž z velikého zboží tohoto ročně více než 500 hřiven důchodů se dostávalo; náhradou pak za tento statek slíbil král Jan klášteru postoupiti jiné bližší statky. (Emler, Reg. IV. 121.) — R. 1338. půjčil klášteru k zaplacení dluhů králevič Karel 1000 kop gr. praž. a obdržel od něho zástavou zlatý kříž, od krále Václava klášteru předešle darovaný, jakož i hrad *Lanšperk* na pět let, z něhož ročně 200 kop gr. klášteru platiti přislíbil; avšak již r. 1341. navrátil Karel klášteru hrad Lanšperk a město Lanškroun. (Emler, Reg. IV. 235 a 396.) — R. 1339. postoupil král Jan klášteru náhradou za jeho vsi *Banín* a *Bělou* všecky důchody z dolů zlatých blíže dvora klášterského *Slap* nalezených až do úplného zaplacení 500 kop za řečené vesnice; ale králevič Karel navrátil r. 1341. vsi *Banín* a *Bělou* opět klášteru. (Emler, Regesta IV. 264 a 396.) — R. 1343. prodal klášter biskupovi olomouckému Janu hrad *Lanšperk* a statky k němu náležející za hotových 200 kop gr. praž. k zaplacení dluhů a za roční důchody 300 kop gr. (Emler, Reg. IV. 508 a 528.) — R. 1344. koupil klášter ves *Libšice*. (Emler, Reg. IV. 574.)

Z těchto statků postoupil klášter r. 1358. hrad Lanšperk s 39 vesnicemi a města Lanškroun, Ústí nad Orlicí, Třebovou a Jablonné biskupství Litomyšlskému směnou za jeho vsi *Zvole* (Swol) a *Rauscharw* (Rašov?) a za roční plat 100 kop gr. praž. (Lib. Erect. I. 9.)

Bohatství a lesk kláštera dosáhly v krátké době velké výše, a budovy jeho byly prý divem umění stavitelského, slávy

pak přibylo mu též tím, že ustanoven byl za pohřební místo královské rodiny. První v chrámu Matky Boží zbraslavské pochován byl r. 1305. královský jeho zakladatel Václav II., potom tam uloženy téměř všechny jeho děti a několik vnuků, r. 1330. i královna Eliška, poslední to ratolest knížecího rodu domácího. Vedle ní pak r. 1341. pochována dcera krále Jana, Markéta, r. 1386. manželka krále Václava IV. Johanna Bavorská a konečně r. 1419. král Václav IV. sám.

Avšak již za zlovlády Jindřicha Korutanského utrpěl klášter velkou ztrátu na zboží svém. Potom r. 1420. dne 10. srpna vydrancován a spálen byl od fanatických Husitů vedených Korandou, takže nezůstalo ani stopy po velkém chrámu Mariánském s král. hrobkou. Po bouři husitské vrátilo se do Zbraslavi několik mnichů, kteří však zde nuzně žili, poněvadž statky klášterní od císaře Sigmunda světským pánům byly zastaveny. Teprv po r. 1550. zlepšil se poněkud stav kláštera. Ale r. 1611. stihla ho nová pohroma; bylť pasovským vojskem biskupa Leopolda vydrancován. K tomu r. 1620. od stavů odbojných odňaty mu byly opět některé statky, zejména městečko *Řevnice* s příslušenstvím, ves *Malý Kuchařík* a celé vsi *Malý a Veliký Chuchel*, kteréž však hned po bitvě Bělohorské navráceny byly klášteru, jemuž také darován byl od císaře r. 1622. statek *Komořany*, Jachymovi Šťastnému Šturmovi z Hiršfeldu konfiskovaný, a mimo to 90.368 zl. 24 kr. náhradou za jeho požadavky na statech Auspických na Moravě vedle cis. resoluce z dne 25. srpna r. 1622. (Bílek, Dějiny konfiskací. — D. Z. 152, K. 28.)

Tím se zmohl klášter tak, že přikoupil si některé statky, totiž: *a) Mokropsy hořejší* a *Vonoklasy* (Uněklasy) od Jakuba Jindřicha Paradiése sv. p. z Eschaide r. 1638. za 25.000 zl. (D. Z. 300, G. 29.); *b) Třebotov* od Dra Jana Wenceliusa z Fliessenbachu r. 1630. za 8000 kop míš. (D. Z. 297, C. 3 & 578, J. 5.); *c) Korkyně* r. 1680. od Serváce Ignáce z Engelflussu za 33.000 zl. rýn. (D. Z. 395, B. 14.) Za to odprodal klášter k zapravení daně turecké statek *Lochov* (Lochkov), který mu byl r. 1654. v 6000 zl. postoupen, r. 1686. Janu Jiřímu Wendlingerovi za 9600 zl. rýn. (D. Z. 399, B. 14.) — R. 1673. dostal klášter z dědictví po † professu svém Bernardu (před

tím Františku Hoffmistru) 20 korců *polí* za vinicemi žižkovskými podle silnice k Hrdlořezům ležících. (Knihy vinohrad. lib. contr. 23, fol. 249.)

Tak když jmění kláštera vzrostlo, dokončena byla v letech 1650.—1654. stavba nového chrámu sv. Jakuba ve slohu renaissančním, vystavěna též r. 1732. rozsáhlá budova klášterní a r. 1739. podniknuta stavba nádherné praelatury. — R. 1763. navráceny byly klášteru cís. resolucí z dne 30. ledna t. r. louky zbraslavské za 4000 kusů dukátů. (D. Z. 737, K. 11.)

Avšak brzy potom r. 1785. zrušen byl dekretem císaře Josefa II. klášter a propuštěno z něho 39 řeholníků. Statky jeho připadly fondu náboženskému, k jehož ruce byly prodány, totiž :

a) *Panství Zbraslavské* se statky Mokropsy, Vonoklasy a Třebotovem, r. 1788. vynášející 11.384 zl. 23 kr., koupil r. 1827. Fridrich kníže z *Öttingen na Wallersteinu* za 286.050 zl. stě., ačkoli r. 1791. za 940.000 zl. rýn. bylo odhadnuto. (D. Z. 1140, B. 20.) *Bývalé opatství* jest nyní knížecím sídlem; v někdejším konventě, pěkně to budově z r. 1732., jest cukrovarna a jiné továrny; bývalý *chrám klášterní* sv. Jakuba, původně od krále Přemysla Otakara II. založený a r. 1654. v slohu renaissančním vystavěný, jest nyní kostelem farním. Blíže kostela sv. Jakuba stojí gotický kostelík *sv. Jana Křtitele* r. 1786. zrušený, jediný to zbytek bývalých budov klášterních, od Husitů rozbořených.

b) Statek *Slapy a Korkyně* (kr. Beroun.), r. 1788. vynášející 2828 zl. 4 kr. a za 70.700 zl. rýn. odhadnutý, koupil r. 1831. se statkem *Davle* (viz klášter Benediktinů sv. Jana pod Skalou) Karel *Korb ryt. z Weidenheimu* za 100.300 zl. stě. (D. Z. 578, J. 5 & 735, K. 29.)

c) *Dům Zbraslavský* v Starém městě pražském v Poštovské ulici *při kostele sv. Ondřeje* vystavěn byl r. 1281. na gruntech kláštera ostrovského od probošta kostela vyšehradského, který jej r. 1288. za 32 hřiven ryzího stříbra prodal klášteru milevskému, jemuž klášter ostrovský též právo patronátní kostela sv. Ondřeje postoupil. (Regesta Boh. I. 621, II. 626.) Brzy potom r. 1310. dům ten i s kostelem dotčeným dostal se klášteru zbraslavskému, jenž v držení jeho až do svého zrušení r. 1785. zůstal. Dům pak i s kostelem, farou a hřbitovem fondu náboženskému připadlý (č. p. 287. nové, 420. staré) prodán byl

r. 1786. veřejnou dražbou za 6691 zl. rýn. Janovi Donatovi a konečně po mnohých změnách postoupen r. 1874. od Alberta Duba za 93.000 zl. r. č. obci Pražské, kteráž r. 1875/6. kostel zrušený k rozšíření ulice Betlémské sbořila,*) dům pak r. 1887/8. darovala k zbudování nové české školy průmyslové. (D. Z. 606, F. 7.)

Mimo statky vytčené, na nichž vězelo 26.000 zl. dluhů (D. Z. 666, C. 3; 667, B. 10; 668, C. 6.), připadly fondu náboženskému též *jistiny* klášteru zbraslavskému darované, úhrnem 32.100 zl. rýn., totiž: Jistina 3000 zl. rýn. r. 1711. od Kateřiny Salomény Vithové, roz. z Přichovic (D. Z. 469, C. 19); jistina 6000 zl. rýn., kterou r. 1735. postoupil klášteru Jan z Golče, vstoupiv za novice do téhož řádu (D. Z. 472, D. 30.); jistina 8100 zl. rýn. za konventem kláštera sedleckého r. 1774. vězící (D. Z. 664, E. 12.); jistina 10.000 zl. rýn. na panství do-
bříšském (D. Z. 667, B. 10.); jistina 3000 zl. rýn. na mlýně, vinicích a polích Josefa Myslivečka v Šárkách r. 1763. zapsaná, pak jistina 2000 zl. r. 1772. za Janem Čermákem. (Knihy vinohrad. lib. conduct. 7, fol. 110 a 232.)

Po srážce dluhů 26.000 zl. obdržel fond náboženský z jmění kláštera zbraslavského 369.541 zl., nepočítajíc v to mnohé jiné důchody ani hojné stkvosty kláštera, které v archivu místodržitelském nejsou vytčeny.

26. Klášter panenský Cisterciánek v Pohledě, řečený Údolí Panny Marie (Vallis St. Mariae), založen byl r. 1267. *od paní Futy*, vdovy po Kunovi z *Kovaně*. a nadán *statkem pohledským*, k němuž později náležely vsi Pohled, Samotín (Lethendorf), Říčky (Schützendorf), Zděrec (Sehrlenz), Siebenthan, Jilemník, Bartoušov, Haderburg, Rauchstain, Vesce (Dörfles), Cibotín a Dlouhá Ves, z nichž se odvádělo klášteru ročně 46 kop 44 gr. čes. úroků, 61 korců žita a 63 kuřat. (Emler, Regesta II. 217, 248, 838, 839 a 865. — III. 131 a 327; Emler, Deset Urbářů, str. 20.) Potom však r. 1424. klášter, opatovi kláštera sedleckého podřízený, byl zbořen a teprv ke konci 15. století od krále Vladislava opět obnoven a odevzdán Cisterciánkám, jimž po bitvě bělohorské r. 1627. od císaře darovány byly konfiskované statky *Rauštain* (Rauchstein) a *Ter-*

*) Z hřbitova bývalého mnoho kostí převezeno bylo na hřbitov olšanský.

mesify (Termeshof) k vystavění kostela a k novému zařizení kláštera. (Arch. místodrž. C. 215, G. 4.)

R. 1782. klášter byl zrušen a jmění jeho připadlo fondu náboženskému, od něhož klášterní stavení postoupeno bylo na nějaký čas (1782—1792) Karmelitánkám z kláštera u sv. Josefa v Praze téže doby zrušeného. Statek klášterní *Pohled* (Frauenthal, kr. Čáslav.) a *Termesify*, fondu náboženskému r. 1788. vynášející 3799 zl. 19 kr., prodán byl r. 1807. za 236.050 zl. v. č. (94.420 zl. stř.) Josefovi hraběti z *Unwerthu*, jenž klášterní stavení v zámek proměnil a r. 1822. statek ten hraběti Eugenovi ze *Sylva-Tarouca* odkázal. (D. Z. 949, A. 19.) Kostel klášterní stal se farním. — Mimo to odevzdáno bylo fondu náboženskému na 30 liber stříbra, 700 zl. 8 kr., hotových peněz a *jistin* kláštera náležejících úhrnem 31.273 zl. 57½ kr., z nichž bylo 15.000 zl. za klášterem ždárským na Moravě, 2000 zl. u města Brodu Německého a 1793 zl. u poddaných pohledských (Arch. místodržit. 145—21 12.); pak 4000 zl. rýn. na panství Nových Dvorech hraběte Pachtý r. 1726. uložených (D. Z. 343, B. 25.); též jistina 2090 zl. rýn. na statek Rosochatec r. 1749. půjčená. (D. Z. 348, A. 20.) Veškeré jmění kláštera vyneslo fondu náboženskému po srážce dluhů 444 zl. 20 kr. úhrnem 125.949 zl. 45½ kr. (Arch. místodrž. 145—21/12.)

27. Klášter řádu sv. Dominika u sv. Maří Magdaleny v Menším městě pražském na Újezdě, bývalý to klášter jeptišek sv. Maří Magdaleny před r. 1329. v Nebovidech založený a bouří husitskou zpustošený, odevzdán byl s kostelem, se všemi pozemky a právy k němu náležejícími, od děkana kapitoly pražské, která to r. 1575. od vdovy Felicitas Carchesiové za 270 kop míš. koupila, r. 1604. *Dominikánům* náhradou za klášter jejich svatoklimentský, Jesuitům r. 1555. postoupený, k čemuž jim r. 1616. ještě čtyry domy byly přidány. (D. Z. 18, N. 11) Na místě těchto domů a domu Pernšteinského vystavěli si Dominikáni novou budovu klášterní a obnovili též kostel zbořený Z nadání Dominikánům od Ferdinanda II. uděleného vycházelo klášteru z důchodů král. panství komorních, Pardubic, Poděbrad a Zbivořa ročně 1750 zl. (Arch. místodrž. 145 13.)

Po bitvě bělohorské r. 1622. postoupeny byly od císaře klášteru na srážku deputatu (ročních 3000 kop) jemu zadržalého

některé statky konfiskované, totiž: *a)* Statky »*Helvikovský a Henychovský*« ve vsi Pokraticích u Litoměřic ležící. Janu Helvíkovi z Felzova a M. Václavu Henychovi Kamejkovi z Pokratic konfiskované, v summě 10.000 kop míš., kteréž Dominikáni r. 1650. prodali za 6000 kop míš. kolleji jesuitské u sv. Klimenta v Starém městě pražském. (D. Z. 150, K. 8 & 404, K. 20.) — *b)* Statek *Bašt Malý* (Baštěk) po Janu Václavovi z Hochauzu (Hochhaus) konfiskovaný a klášteru r. 1622. a 1638. k dědičnému jmění v summě 7356 kop 40 gr. míš. odevzdaný, který Dominikáni r. 1694. Václavu hraběti z Nostic za 9300 zl. rýn. prodali. (D. Z. 404, B. 28.) — *c)* *Dům svobodný*, u Petržilků řečený, v Menším městě pražském na Újezdě ležící, Ondřeji Rygrovi konfiskovaný, postoupen klášteru v summě 850 kop míš. (D. Z. 150, K. 8.)

R. 1651. koupil klášter Dominikánů statek *Račínoves* od kláštera Augustiánů u sv. Tomáše za 4666 zl. 40 kr. rýn. (D. Z. 307, D. 29); potom r. 1651. od Bohuchvala Valkouna z Adlaru *vinici* pod vrchem Řípem s lisem a polem za 2000 kop míš. (D. Z. 389, P. 6.); pak r. 1666. od paní Doroty Quintanové *svobodný dvůr* ve vsi Vráškově a *dvě vinice* pod Řípem za 4500 zl. rýn. (D. Z. 390, C. 15.) Avšak tyto statky všecky jakož i *dvory* poplužní ve *Vráškově a Straškově*, klášteru r. 1651. od Bohuchvala Valkouna z Adlaru darované, prodali Dominikáni r. 1672. Václavu knížeti z Lobkovic za 23.000 zl. rýn. (D. Z. 151, O. 24 & 390, C. 25.) — Za to koupil klášter r. 1660. od vdovy Kateřiny Alžběty Wendlingerové *vinici* »Storkovskou« řečenou v Košířích i s domem za 500 zl. a za fundaci na jistý počet mší sv.; potom r. 1679. prodal tuto vinici vlaskému špitálu P. Marie a sv. Karla Borom. v Menším městě pražském za 1925 zl. rýn. (Knihy vinohrad. lib. contrac. 22, fol. 179 & 209; 23, fol. 419.) — R. 1680. koupil klášter od Jana Braunschmida *vinici* s polem a štěpnicí za 2000 zl. rýn. (Vinohrad. kn. lib. contr. 23, fol. 403.) — R. 1709. koupil klášter od hraběte Jana Sigmunda z Götz *dvůr Šafranovský* ve vsi Hostoun za 8300 zl. rýn., který však r. 1718. opět prodal Jachymovi hraběti Harrachovi za 9600 zl. rýn. (D. Z. 490, C. 20 & 494, J. 10.) — R. 1727. koupil klášter *statek Prače* od paní Marie Alžběty hraběnky Millesimo,

roz. Kustušové ze Zubřího, za 25.400 zl. rýn. (D. Z. 499, K. 22) — R. 1772. koupil klášter *vinici*, řečenou »*Velká Doktorka*«, ve vsi Radlici. k jurisdikci kláštera Dominikánek sv. Anny v Praze náležející. od Alexia Frant. Cloeta z Grünthalu a Sturmthalu za 4000 zl. rýn., na kterouž summu složil v hotovosti 2000 zl. a za ostatních 2000 zl. zavázal se sloužiti za prodávajícího po čas jeho života a po jeho smrti 4000 mš. (Vinohrad. knihy, Lib. contrac. 31, f. 126.)

Po zrušení kláštera r. 1784. přestoupilo z něho do jiných klášterů dominikánských 14 kněží, 1 klerik a 2 fratres s výslužným jim z fondu náboženského vykázaným. (Arch. místodr. 415/13.) *Klášterní stavení* č. p. 388-III. s kostelem velikým, v letech 1656.—1709. vystavěným, dle vyrovnání s věřiteli kláštera z dne 1. října r. 1786. odevzdáno bylo *kapitole sv. Víta v Praze* náhradou za pět domů, které táže kapitola dne 19. srpna r. 1613. Dominikánům k vystavění kostela a kláštera darovala s tou podmínkou. aby dotčených pět domů připadlo kapitole, kdyby klášter Dominikánů zrušen býti měl. (Lib. contract. 24. fol. G. 12.) Od kapitoly sv. Víta prodáno bylo klášterní stavení s kostelem r. 1789. za 7500 zl. rýn. pražskému kupci a obchodníku Jakubu Šoffovi, který r. 1792. obě budovy prodal za 24.000 zl. rýn. cí. kr. eraru k ruce pražského c. k. vrchního poštovního úřadu. po jehož přeložení na Nové město r. 1849. postoupeny byly dotčené budovy c. k. četníkům, k jichž potřebě v letech 1851.—1855. důkladně byly přestavěny v kasárny četnické a z kostelní lodě zbořené zřízeno nádvoří kryté střechou skleněnou. (D. Z. Lib. I. fundorum Capituli Metropol. juridict. in Aujezd Micro-Pragae, fol 81 & 87.)

Ostatní rozsáhlá stavení klášterní, náležející k jurisdikci obce Pražské, k rukoum věřitelů kláštera zrušeného od prokuratora nad nimi soudně ustanoveného byla prodána,*) totiž:

a) *Dům* (pod č. p. 360-III.) s *bývalou kaplí sv. Maří Magdaleny* a místem k němu vykázaným koupil r. 1787. veřejnou dražbou

*) Na těchto domech a na statku práčském, dvoře Hostivaři a vinici v Radlici vězelo mnoho dluhů, zvláště 19.762 zl., novodvorské faře a škole hraběte Chotka povinných. (Lib. contract. 24, fol. H. 13.) Veškeré dluhy kláštera páčily se na 37.420 zl. rýn. (D. Z. 662, C. 28; 666, K. 16, 24, 26; 667. A. 1, 19, C. 15 a D. 27.)

kupec a obchodník pražský Antonín Zimmermann za 2510 zl. rýn. (Lib. contract. 24, fol. H. 4.) *b) Staré klášterní stavení* rozsáhlé s dvory v Bredovské ulici ležící jakož i *nové klášterní stavení*, v němž Dominikáni měli dílnu zámečnickou, v ulici Novodvorské ležící, koupil r. 1787. veřejnou dražbou Šimon Král za 7260 zl. rýn. (Lib. contract. 24, fol. H. 12 a 15.) Tato stavení (pod č. p. 459.) prodala Alžběta Králová r. 1804. Antonínu Raymanovi za 23.400 zl. (Lib. contract. 32, fol. 3.)

Mimo domy vytčené připadlo ostatní jmění kláštera též k rukoum věřitelů, totiž:

a) Summa trhová za statek Prače r. 1784. Josefu Meislerovi veřejnou dražbou za 15.400 zl. rýn. prodaný. (D. Z. 605, H. 24.)

b) Za nábytek v klášterním stavení, věci kostelní a stříbro prodané 7792 zl. 42 kr.

c) Jistiny za král. komorou 12.000 zl.

d) Jistiny na některých statech uložené 11.400 zl. (D. Z. 514, A. 14.)

Fondu náboženskému odevzdány byly jenom jistiny kláštera k fundacím na mše náležející, kteréž obnášely v jedné summě 60.850 zl. 49 kr. rýn., z nichž nebylo ujištěno 35.413 zl. 29 kr. (D. Z. 667, F. 9; 668, A. 18.) Ostatní jistiny fundační 25.437 zl. 20 kr. byly pojištěny, zvláště r. 1778. na statech hraběte Karla z Morzin 10.000 zl. a na panství Boru (Haid) 8500 zl. (D. Z. 730, H. 24 a F. 29); pak 5000 zl. na panstvích Waldšteinských a 1000 zl. na statku Řepíně. (D. Z. 574, B. 27) Mimo jistiny fundační pojištěné v summě 25.437 zl. 20 kr. odevzdána byla fondu náboženskému summa trhová 2535 zl. za vinice »Velká a Malá Doktorka« u vsi Radlice, Augustinovi Weissovi prodané, na nichž bylo pojištěno 958 zl. 30 kr. fundací. (Knihy Grunt. Radlic. Fol. 11. — Arch. místodrž. 415/13.) — Z ostatního jmění kláštera k rukoum věřitelů odevzdaného připadlo po srážce všech dluhů 37.420 zl. ještě 18.942 zl. 42 kr. fondu náboženskému, úhrnem tedy 46.915 zl.

28. Klášter Dominikánů v Budějovicích Českých, od krále Přemysla Otakara II. r. 1265. založený (Regesta II. 184.), s gotickým chrámem Narození Panny Marie, r. 1785. byl zrušen, Piaristům odevzdán, a v budově jeho umístěny jsou

školy obecné a gymnasium německé. Statek jeho *Poříčí* (kr. Budějov.), který r. 1407. od jakéhosi Alzone (Aleše) s povolením krále Václava klášteru byl prodán, ale potom bouří husitskou na světské držitele přešel, konečně r. 1621. Janu Jiřímu Vrabskému Tluksovi z Vrabí byl konfiskován a od císaře r. 1692. opět klášteru darován proti zaplacení 7000 zl. rýn., připadl fondu náboženskému, od něhož jej r. 1790. Václav *Danner, měšťan budějovický*, za 22.267 zl. 50 kr. rýn. koupil a za zbytek zásob 724 zl. 18 kr. připlatil. (D. Z. 468, A. 12. a 688, J. 4.) — Na tomto statku vězelo 2500 zl. dluhů. (D. Z. 668, C. 6.) — Mimo to odevzdáno bylo dne 19. června r. 1786. k fondu náboženskému 39.217 zl. rýn. *jistin* klášteru náležejících, mezi nimiž bylo jistin fundačních 26.000 zl., totiž 3000 zl. na panství Žlebech, 5000 zl. na panstvích Hrubé Skále a Svi-janech, 3000 zl. u města Vodňan, 8000 zl. na statku Hluboší, 4000 zl. na panství Chlumci a 3000 zl. na panství Poříčí Spáleném. (D. Z. 238, M. 6.) K jistinám kláštera náleželo též 1500 zl. rýn., které klášter měl u Dominikánů malostranských. (D. Z. 667, A. 19.) a 7000 zl. rýn. na panství Habry r. 1728. půjčených. (D. Z. 346, C. 25.) — Při dražbě stříbra kostelního, kterouž krajský budějovický proti předpisu přenechal provinciálovi řádu dominikánského, vyloupany byly z kalichů draho-kamy. (Arch. místodrž. 145/72.) — Po srážce dluhů 2500 zl. zůstalo fondu náboženskému z jmění kláštera úhrnem 58.984 zl. 50 kr., nepočítajíc v to budovu a stříbro kostelní.

29. Klášter Dominikánů v Klatovech s kostelem sv. Vavřince, před r. 1390. založený, r. 1419. od obyvatelů husitských byl pobořen, potom však obnoven a konečně dne 9. listopadu r. 1785. zrušen. Klášterní stavení postoupeno bylo r. 1812. Benediktinům emauzským k zařízení gymnasia, pro kteréž jedna část zpustlého kostela r. 1853. v kapli byla upravena; ostatní část téhož kostela jest skladištěm věcí monturních. — Fondu náboženskému připadlo 11.850 zl. rýn. jistin fundačních, z nichž bylo 4200 zl. rýn. na statku Lichtenšteinu (D. Z. 335, A. 4.); 2000 zl. rýn. na statku Drslavickém (D. Z. 770, F. 1.) a 3000 zl. rýn. na statku Vatětickém. (D. Z. 437, C. 5.) Tyto jistiny odvedeny byly dne 25. června r. 1787. c. k. úřadu komornímu. (Arch. místodrž. 145/36.)

30. Klášter Dominikánů v Nymburku s kostelem Panny Marie založen byl r. 1257. od Smila z Lichtenburga a od bratří Mutěny a Budíka z Poděbrad na prostoru u Labe, od krále Otakara k tomu účelu postoupeném s povolením k vystavění budov kamenných, kteréž by na té straně města za hradby sloužily. Zároveň postoupil král k zahradě klášterní *osírov* v Labi a potok *Mrlunu* k rybaření až k místu Svarovu (Emler, Regesta II. 1038.) — R. 1421. vypuzeni byli Dominikáni z Nymburka a navrátili se teprv po bitvě Bělohorské opět do města, kdež až do zrušení kláštera r. 1785. zůstali. *Kostel* Panny Marie růžencové zůstal potom pustý a sloužil za skladiště; teprv r. 1860. presbyterium upraveno bylo za kapli pro mládež školní. — Fondu náboženskému připadly *jistiny* klášteru náležející, totiž:

a) Fundace na mše 2000 zl. rýn., od Evy Konstancie hraběnky z Morzin r. 1697. založená. (D. Z. 468, C. 9.)

b) Fundace na mše 100 zl. rýn. od vdovy Rosiny Marie Povolilové, měšťanky pražské, r. 1723. založená. (D. Z. 358, B. 25.) Tyto jistiny a jiné úhrnem 6000 zl. rýn. půjčil klášter r. 1727. hraběti Václavu z Morzin na statek Kounice. (D. Z. 437, E. 9 a 12; 815, G. 12.)

31. Klášter Dominikánský u sv. Vojtěcha v Ústí nad Labem neznámého založení, r. 1426. od Husitů po bitvě u Ústí s týmž městem zcela byl pobořen a zůstal pustý. Teprve r. 1617. na poručení císaře Matyáše z dne 11. ledna t. r. pro rozšíření víry katolické uvedeni byli do Ústí od magistrátu opět Dominikáni, a postoupen jim kostel sv. Vojtěcha, k vystavění pak kláštera 15 pustých stavenišť. Klášter však neměl žádného jmění základního a získal od r. 1664—1694 odkazem od některých členů řádu svého a jiných dobrodinců 8 kusů polí (na 20 korců), 3 vinice (na 8 korců) s domem a lisem a 3 korce luk. — Tyto pozemky po zrušení kláštera (dle čís. resoluce 24. září r. 1785.) připadly r. 1786. fondu, k jehož ruce ujato bylo též 258 zl. 47³/₄ kr. hotových peněz a 28.850 zl. jistin, k nimž náleželo 12000 zl. rýn. na panství vokšickém r. 1784. uložených (D. Z. 444, A. 23. & 830, G. 3.); 1200 zl. rýn. na panství Poříčí Spáleném (D. Z. 428, E. 18.); 1000 zl. rýn. na panství tachlovickém (D. Z. 345, D. 27.); 3500 zl. u

knížete Lobkovice, 4500 zl. u hraběte Kolovrata a 4300 zl. u židovské obce pražské. (Arch. místodrž. 145/32.)

32. Klášter dominikánský v Jablonném (Gabel, kr. Bolesl.) s kostelem sv. Vavřince založen byl r. 1260. od Jana Berky z Dubé a jeho manželky Zdislavy, která tam jest pochována. Ve válkách husitských utrpěl značné škody; potom r. 1710. byl obnoven od Františka Antonína hraběte Berky z Dubé.

Dekretem dvorním z dne 24. srpna r. 1786. klášter byl zrušen a propuštěno z něho po 5 měsících 13 kněží a 4 fráteri s výslužným jim vykázaným z fondu náboženského, jemuž jmění kláštera připadlo. Kostel klášterní stal se chrámem farním, když r. 1788. farní kostel Narození Panny Marie v Jablonném vyhořel. Statek kláštera ves *Laaden* s příslušenstvím postoupen byl fondu náboženskému, od něhož jej r. 1790. hrabě František Pachta za 6261 zl. 34 $\frac{1}{2}$ kr. koupil a k panství Jablonnému připojil. (D. Z. 1027, H. 25.) Mimo to odevzdáno bylo fondu náboženskému 39 zl. 16 kr. hotových peněz, 175 zl. rozdílných příjmů kláštera, 540 zl. 57 kr. pohledalostí, 134 zl. za knihy prodané, 423 zl. 4 kr. za prodané svržky, 538 zl. 31 kr. za zásoby při statku Laaden, 1947 zl. 31 kr. za stříbro a apparatusy kostelní a 22.436 zl. jistin, z nichž bylo 4736 zl. jistin kláštera vlastních, 8200 zl. jistin fundačních a 9500 zl. jistin kostela sv. Vavřince. Po srážce dluhů 4017 zl. 34 kr. zůstalo fondu náboženskému úhrnem 31.478 zl. 19 kr., z čehož však placeno bylo výslužné 7 kněžím po 192 zl. a 1 frateru 144 zl., úhrnem 486 zl. (Arch. místodrž. 145/51.)

Z jistin vytčených bylo uloženo 7700 zl. rýn. na panství Poříčí Spáleném (D. Z. 428, E. 15.); 2000 zl. na statku Ličkově (D. Z. 448, F. 14.); 2000 zl. na statku Hluboši (D. Z. 437, B. 19); 1000 zl. na statku neuměřickém (D. Z. 523, B. 22); 3000 zl. na statku Tloskově a 2000 zl. na Wartenbergu. (D. Z. 533, G. 12 a 13)

33. Klášter (residence) Dominikánů (Vikariat sv. Anny řádu sv. Dominika) v *Nových Dvořích* u Hory Kutny r. 1698. byl založen pro tři kněze a jednoho fratera z kláštera pražského Dominikánů u sv. Maří Magdaleny a 15.000 zl. rýn. nadán od vdovy Barbory hraběnky z Věžník, roz. Švihovské

ze Švihova, dle fundační listiny z r. 1698., 1710. a 1720. císařské resolucí dne 22. prosince 1739. potvrzené. (D. Z. 472, K. 15.) — Po zrušení kláštera r. 1784. jistiny jeho vězící na statcích kláštera Dominikánů u sv. Maří Magdaleny v summě 22.262 zl. rýn. i s úroky do r. 1783. zadržalými 4863 zl. připadly fondu náboženskému, od něhož faře a škole novodvorské byly postoupeny. (D. Z. 514, A. 19; 666, K. 16. — Lib. contract. 24, fol. H. 13.) Kostel sv. Anny stal se farním.

34. Klášter Dominikánů v Písku s kostelem sv. Kříže, r. 1280. od ryt. Oudražských z Kestřan založený, dostal r. 1342. od Alberta z Dobeš darem 6 kop gr. praž. ročního platu na vsi *Petrovicích* pojištěného. (Emler, Regesta IV. 462.) R. 1419. od obyvatelů husitských byl zničen, potom teprv po bitvě bělohorské r. 1623. od dona Martina de Hoef-Huerta, jenž Písek v zástavě držel, obnoven a konečně r. 1787. zrušen. *Stavení klášterní*, pro potřeby vojenské se nehodící, postoupeno bylo pro trestnici a r. 1850. nově vystavěno pro krajský soud. — Jmění kláštera po jeho zrušení připadlo fondu náboženskému, totiž:

a) *Pozemky v Starém Sedle-Hrádku* klášteru náležející, kteréž se vším příslušenstvím r. 1787. dle zprávy c. k. účtárny prodány byly veřejnou dražbou za 15.562 zl. 19³/₄ kr. rýn.

b) *Pole* u města Písku (9 korců výsevku mající), které r. 1787. veřejnou dražbou koupil měšťan písecký Václav Červenka za 404 zl. rýn.

c) *Stříbro* kláštera a kostela, na 1119 lotů vážící, prodáno bylo za 798 zl. 18 kr.

d) *Jistiny* klášteru náležející úhrnem 11.798 zl., mezi nimiž byla fundace na mše 300 zl. rýn. od Viléma Jana Deyma z Třítěže r. 1685. založená (D. Z. 267, O. 4.) a jistina 2500 zl. rýn. u města Vodňan r. 1719. uložená. (D. Z. 332, A. 4. a S. 28.)

Po srážce dluhů 585 zl. zbylo fondu náboženskému 27.977 zl. 37³/₄ kr., z čehož však placeno bylo 10 kněžím a 3 fráterům výslužné, kteréž dne 26. října r. 1787. ještě jenom 3 kněží a 3 fráteri užívali. (Arch. místodrž. 145/40.)

35. Klášter Dominikánů sv. Markéty v Plzni, někdejší klášter panenský r. 1220. od Theobalda Borše z Rie-

senburka založený s kostelem sv. Ducha. Později vystavěn při témž klášteře od plzeňských cechů r. 1446. kostel sv. Markéty a postoupen i s klášteřem Dominikánům, jimž vykázáno bylo vedle jiných nadání*) od pánů z Ryzmberka a ze Švihova též 23 kop gr. míš. ročních platů z některých dvorů kmetcích ve vsi Vícenicích a Dechtině, které r. 1616. klášter za 700 kop míš. Přibíkovi Jeniškovi z Újezda prodal. (D. Z. 191, B. 30.) — Potom dostali Dominikáni stateček *Borek dolní* (kr. Plzeň.), který r. 1670. též prodali Karlovi Lukavskému ryt. z Řeneč za 1700 zl. rýn. (D. Z. 393, P. 6.) R 1785. klášter byl zrušen. stavení jeho proměněno ve vojenskou nemocnici, kostel sv. Markéty pobořen a na místě kostela sv. Ducha vystavěny domy měšťanské.

Jmění kláštera připadlo v summě 26.812 zl. fondu náboženskému, totiž:

a) *Pozemky* klášteru náležející, za 10.433 zl. odhadnuté, prodány byly r. 1787. za 17.247 zl. a stavení hospodářské za 855 zl. obci rokycanské, kteráž koupila též les »Věšovský« (Vichovský) řečený, 127 jiter 1120□" obsahující, za 2110 zl.

b) *Jistiny* klášteru náležející, v jedné summě 6600 zl. rýn., z nichž bylo 1000 zl. rýn. za hrabětem z Trautmannsdorfu (D. Z. 511, L. 13.); fundace na mše s jistinou 2000 zl. od faráře Jana Brunnera založená a r. 1778. na statku Merklíně uložená (D. Z. 572, K. 4.); 2000 zl. na statku Štěnovickém (D. Z. 430, G. 10), 500 zl. na statku Uhrově (D. Z. 353, C. 23.) a 1100 zl. ve 4 obligacích stavovských. — Mimo to postoupena byla jistina 2300 zl., za klášteřem dominikánským u sv. Jiljí v Praze vězící, tomuto klášteři náhradou za to, že z klášteřů dominikánských zrušených převzal 15 řeholníků. (Arch. místodrž. 145 39.)

36. Klášter Dominikánek v Plzni s kostelem sv. Anny a sv. Rosalie r. 1712. od hraběnky Leonory Magdaleny Teresie Vratislavové z Mitrovic na místě pěti vyhořelých domů nákladem 78.000 zl. byl vystavěn, a uvedeny k němu r. 1714.

*) R. 1338. dal Chval z Újezda klášteři dominikánskému k jeho nadání ročně z dvora a vsi Natshrati (Načetině?) 3 korce žita na věčné časy. (Emler, Regesta IV. 239.)

jeptišky řádu sv. Dominika z kláštera sv. Anny v Praze. R. 1789. dne 29. července klášter k rozkazu císaře Josefa II. jest zrušen, ponechány tam však až do 10. září t. r. jeptišky, jimž za tu dobu (44 dní) z fondu náboženského vykázáno bylo na výživu 484 zl., totiž převorce 44 zl. a 20 sestrám (denně po 30 kr.) 440 zl., 3 služkám pak na stravu (denně po 10 kr.) 22 zl., tedy v jedné summě 506 zl. Po odchodu jeptišek z kláštera postoupeno bylo stavení klášterní i s kostely pro gymnasium. *Fistiny* kláštera, totiž: 4000 zl. rýn. na statku Poříčí Spáleném a Roupově, 7500 zl. rýn. na statku Křimickém, 3000 zl. za konventem Dominikánů u sv. Maří Magdaleny v Praze, 2500 zl. na statku Lukaveckém, 1500 zl. na statku Udrči, 1000 zl. na statku Merklíně a 150 zl. rýn. na statku Přichovickém, k fundaci kláštera náležející v jedné summě 19.650 zl. rýn. připadly fondu náboženskému. (D. Z. 572, K. 19 a 574, J. 1.) Těmuž fondu odevzdány byly jistiny kláštera vlastní, totiž 4000 zl. rýn. na statku Malesicích a 3000 zl. na statku Hesově (Schönbrunn) uložené. (D. Z. 444, E. 2; 447, E. 16.) Veškeré jistiny kláštera obnášely 27.655 zl. 40³/₄ kr., z nichž po srážce dluhů 86 zl. 27 kr. zůstalo fondu náboženskému 27.569 zl. 13³/₄ kr. (Arch. místodrž. 145—21/14.)

37. Klášter Dominikánek u sv. Anny a sv. Vavřince v Starém městě pražském, bývalá to komenda Templářů s kostelem sv. Vavřince*), která s domy a vším příslušenstvím po zrušení tohoto řádu se všemi jeho statky r. 1312. připadla Johannitům, od nichž stavení bývalé komendy (nyní č. p. 211.) r. 1313. klášteru jeptišek řádu sv. Dominika u sv. Anny pod Petřínem v místech nynější cis. zbrojnice v Menším městě pražském, r. 1293. od Jana probošta vyšehradského založeném**), za 130 kop gr. praž. bylo prodáno.

*) Tento kostel, r. 927. od sv. Václava vystavěný, postoupil r. 1249. král Václav I. Templářům, kteří při něm r. 1253. vystavěli komendu, řečenou sv. Vavřince v Jerusalemě. (Dobner, *Annal. Boh. I.* 542. — Hammerschmid I. c. pag. 214.)

**) Probošt Jan uvedl Dominikánky do dvora na Újezdě jemu postoupeného od jeptišek chotěšovských na čas života jeho. Po přeložení Dominikánek k sv. Vavřinci na Staré město obdržela dotčený dvůr (klášter sv. Anny) na Újezdě královna Eliška od bratra svého Jana, probošta vyšehradského a uvedla do něho r. 1330. opět 6 jeptišek řádu sv.

Tuto kommandu upravily si Dominikánky za nový klášter, u něhož si vystavěly též kostel gotický sv. Anny. K tomuto klášteru, jenž od té doby u sv. Anny a sv. Vavřince sloul, přeneseno bylo nadání dřívějšího kláštera Dominikánek, zvláště vinice pod Petřínem, jakož i mnohé jiné statky, již před tím klášteru u sv. Anny od jeho zakladatele Jana probošta vysehradského darované, jmenovitě ves *Hradec* s příslušenstvím a právem patronátním r. 1298. klášteru odkázaná, potom právo patronátní *kostela sv. Linhart*a v Praze r. 1298. od paní Kateřiny, vdovy po Jaroslavovi z Fuchsberka, klášteru darované. (Emler, Regesta Boh. IV. 49, 601 a 238.)

Důchody nového kláštera rozmnožený byly mnohými dary, totiž: R. 1320. darovala královna Alžběta klášteru roční plat z *mlýna* o čtyrech kolech u *Alěvníka* na potoku Pšovce ležícího, který klášteru mlynář Konrad z Hrob byl postoupil. (Emler, Regesta III. 255.) — Téhož roku odkázal doktor lékařství Jan Stophani klášteru *dům* svůj s masným krámem. — R. 1324. daroval Oldřich z Říčan dvůr a ves *Křeslice* klášteru, jemuž také měštnín pražský Mikuláš Puš 8 kop úroku na dvoře *Počernickém* pojistil. — R. 1325. přenechal kanovník pražský Heinrich klášteru *dům* svůj proti kostelu sv. Vavřince ležící k rozšíření kláštera. (Emler, Regesta, III. 626.) R. 1333. dal král Jan klášteru jeden dvůr v *Košířích* se vším příslušenstvím a k tomu 10 hřiven zlata. — R. 1355. dostal klášter odkazem ves *Lidice*, potom r. 1383. ves *Radlice*. Téhož roku odkázal Jan Konrád z Klanz klášteru 8 kop na dvoře *Záhořčickém*, potom r. 1391.—1397. odkázalo pět měšťanů klášteru 7 kop gr. na domech pražských.

Takto nabyl klášter již tolik jmění, že mohl r. 1384. koupiti ves *Babičky* a r. 1389. od Ignáce z Říčan ves *Oujezdec* pod Křížky. Mimo to náležely klášteru r. 1404. vesnice *Zvánovice*, *Zbenice*, *Zděbrady*, *Lípno* a *Satalice*, o nichž však se zjistiti nedá, jak jich klášter získal. Naproti tomu prodal klášter r. 1390. vinici svou pod Petřínem Václavu Lauterbachovi, jenž

Dominika z Olomouce pod zvláštním proboštem, jemuž darovala kapli sv. Michala pod Vyšehradem, k níž náležely vsi *Ostnice*, *Kovařovice*, *Radějovice* a *Ostašovice*. Tento klášter sv. Anny vypálen a zničen byl dne 14. června r. 1420. od Husitů, takže úplně zanikl.

se zavázal klášteru za ní odváděti 20 kop. gr. praž. úrokův a dvě vědra vína ročně.

Za bouří husitských ušetřen byl klášter u sv. Anny na snažnou prosbu tety Žižkovy, která tam byla jeptiškou, a stal se útočištěm 350 řeholnic z ostatních klášterů v Praze vyhnaných. Tím však se zmenšily potom důchody kláštera až na 1000 zl. úroků, z nichž 30 jeptišek dosti bídňě bylo živo. Ale tento bídňý stav kláštera netrval dlouho; neboť Markéta z Tupadl odevzdala klášteru, když tam za jeptišku vstoupila, veškeré své jmění, zvláště pak mu darovala r. 1488. jakožto převorka kláštera ves *Všechromy*. K tomu dostal klášter r. 1500. darem od Jana z Skuhrova ves *Běloky* a dva mlýny, pak r. 1503. ves *Vlkovou*. Mimo to pojištěno bylo klášteru po shoření desk zemských r. 1542. znova několik úroků, totiž: od Jana z Pernšteina 9 kop gr., od bratří Oldřicha a Adama Zapských ze Zap 2 kopy a 46 gr., od Petra Zunovského ze Suletic 13 kop gr. a od Theodora Bezdrůžického z Kolovrat 10 kop gr. (Desky zemské, Panenský klášter sv. Anny I. c. Msp.) — R. 1553. odkázal kronikář český Václav Hájek z Libočan všecko jmění své klášteru sv. Anny, kde dne 9. března t. r. zemřel a v kostele sv. Anny byl pochován.

R. 1610. zhoršily se opět poměry kláštera tak, že přinucen byl prodati statek svůj, ve vsi *Velikém Lípě* 6 osedlých, paní Kateřině Kaplířové ze Sulevic za 1550 kop míš. (D. Z. 183, Q. 13.) Potom r. 1617. prodal klášter též dvůr ve vsi *Satalicích* obci Nového města pražského za 1125 kop míš. (D. Z. 191, K. 8.) V této tísní pomohla klášteru královna Anna udělením deputátu (viktualií) z panství Mělnického, za který klášteru r. 1623., když panství dotčené bylo zastaveno, z král. komory vykázáno bylo ročně 100 kop gr., k čemuž potom od Ferdinanda III. 50 kop bylo přidáno. Mimo to dala královna Anna r. 1616. klášterní stavení opravití nákladem 9000 zl. a odkázala r. 1618. klášteru 500 zl. ročného důchodu na panství Krumlovském, který potom, když toto panství knížeti z Eggenberga bylo postoupeno, klášter z král. důchodů solních dostával. Nabyv takto klášter nových důchodů, koupil si r. 1616. *vinici* (2 korce) nad Radlicemi ležící od Jana Knotka za 110 kop míš. (Vinohrad. kn. lib. 19, fol. 307.)

Za let následujících přispěli též mnozí dobrodinci k rozmnožení důchodů kláštera. Tak odkázal r. 1637. Václav z Kumburku klášteru k zbožným účelům (ad pias causas) 30 kop gr. úroků. R. 1665. darovala Anna Maria Bleileblová, roz. z Pichelberga, klášteru k zbožným účelům 1000 zl. R. 1668. koupila Ludmila Žofie Mladotová ze Solopisk, převorka kláštera, *dům Kyslavský*, vystavěla kapli ke cti sv. Kateřiny Sienské, opravila klášter a získala mu r. 1669. přispěním hraběte Aleše Vratislava z Mitrovic *solnici* na břehu Vltavy. — Potom založena byla při klášteře některá nadání, totiž: r. 1688. od Anny Františky z Bilova 100 zl. na mše; r. 1698. od Sigmunda Valentina hraběte Hrzana z Harasova 1000 zl. na světlo; r. 1701. od Rudolfa Josefa hraběte z Lisova 1500 zl. k zbožným účelům (ad pias causas); r. 1703. od Alžběty Sibertové, roz. Vopěcha z Duražova, 500 zl. na mše; r. 1710. od Johanny Minetové 400 zl. na mše; r. 1717. od Evy Pipiusové, roz. z Freienfeldu, 1500 zl. na kázání.

Mezitím prodal klášter s povolením císaře Leopolda statky své, totiž: R. 1670. ves *Vlkovou* (kr. Rakovn.) paní Ludmile Evě Kolovratové za 2000 zl. rýn. (D. Z. 318, O. 23); r. 1672. vsi *Všechromy* a *Oujezdec* pod Křížky Kašparu Augustinu Zoblovi za 6500 zl. rýn. (D. Z. 394, P. 21.); r. 1674. ves *Zbenice*; r. 1678. pět sedláků a jednoho chalupníka ve vsi *Lidlici* (Lidice), pak tři sedláky ve vsi *Bělokách* a louku u vsi *Noutonic* (Autonic) r. 1500. postoupenou klášteru, Anně Dorotě Čejkové za 2150 zl. rýn. (D. Z. 394, N. 11.) — Náhradou za tyto statky koupil klášter s povolením císaře Josefa I. daným dne 21. května r. 1708. statek *Žirny* za 48.000 zl. rýn. (D. Z. 411, T. 2.) — Před tím koupil klášter r. 1692. *dům* prve »u Husáků«, potom »u P. Marie« řečený, mezi grunty kláštera ležící, za 2300 zl. rýn. (Lib. contrac. rub. 2, fol. 380.)

R. 1730. darovala klášteru Marie Teresie hraběnka z Trautmannsdorfu, jejíž dcera Amalie po smrti otce svého Františka Ehrenreicha do řádu Dominikánek vstoupila, dědictví její 5500 zl. na panství Radimském pojištěné. (D. Z. 502, K. 21; 511, K. 21 a 22.) Mimo to měl klášter ještě jistin 42.150 zl., takže z důchodů svých na 40—45 jeptišek vydržoval. (D. Z. 731, F. 25.)

Avšak tento blahobyt kláštera netrval dlouho. Neboť mnohými nehodami a špatným hospodářstvím pozbyl klášter veškerého jmění svého v době 20 let a přiveden byl na mizinu, takže r. 1780. dle dekretu dvorního z dne 11. července r. 1778. prodání všech jeho statků, světských domů, stkvostů a jiných věcí zbytečných k rukoum věřitelů bylo nařízeno. (D. Z. 731, F. 29.) — A tak jeho statek *Firny* prodán byl veřejnou dražbou Teresii Kocové sv. p. z Dobříše za 61.200 zl. (Desky Zem. Kvat. 604, E. 30.) Mimo to prodán byl *dům* č. p. 213. klášteru náležející se zahrádkou, od zahrady klášterní zdi oddělenou, r. 1781. staviteli Antonínu Schmidtovi za 1210 zl. rýn. (D. Z. 606, D. 16.) — Taktéž prodán byl statek *Radlice* s vinicí klášterní r. 1781. Josefu knížeti ze Schwarzenberga za 16.500 zl. rýn. (D. Z. 604, L. 2.)

Za takových poměrů neblahých zrušen byl klášter dekretem dvorním dne 21. května r. 1782. a propuštěno z něho s výslužným 17 jeptišek, toho času tam žijících, z nichž předtím již r. 1780. rozděleno bylo osm po jiných klášteřích panenských v Čechách, poněvadž důchody fundační kláštera jenom 790 zl. ročně vynášející k vydržování všech 17 jeptišek nestačily. (D. Z. 731, F. 27 & J. 10.)

Veškerá stavení kláštera sv. Anny prodána byla dle dekretu dvorního 27. května r. 1783. k rukoum věřitelů kláštera, totiž: staré a nové stavení klášterní, nové světské stavení kláštera, všecka stavení světská, stavení příční přistavěné s dvorkem, kostel s domkem k němu v uličce přistavěným s nádvořími a vším příslušenstvím koupil r. 1784. veřejnou dražbou Jan Jiří Tichý za 19.100 zl. (D. Z. 689, G. 22. — Lib. contract. ruber 25, fol. 119.)

Tato stavení pod č. p. 211. a 948., která zdědíl r. 1798. syn Tichého Leopold, prodána byla k ruce jeho věřitelů. (D. Z. 689, G. 22.) Větší díl domu č. p. 211. koupil r. 1826. Jan Ferdinand rytíř z Schönfeldu za 91.000 zl. víd. čísla (D. Z. 1098. M. 3.) a od tohoto r. 1835. bratří Ludvík, Ondřej, Gottlieb a Rudolf Haase za 55.000 zl. stříbra. (D. Z. 1212, G. 23.) Menší díl domu č. p. 948. koupila r. 1825. Maria Anna Stielová za 44.000 zl. víd. čísla, od této pak r. 1836. Leopold Savoie za 22.000 zl. stř. (D. Z. 1218, B. 6 & 1237, G. 14.) Konečně

koupil r. 1879. oba domy č. p. 211. a 948. Ondřej Haase za 250.000 zl. r. m.

Mimo domy vytčené připadlo věřitelům též veškeré ostatní jmění kláštera v jedné summě 139.146 zl. 13 kr. vynášející, totiž :

- a) Summa trhová za statek *Firny* 61.200 zl.
 b) Summa trhová za statek *Radlice* a vinici
 klášterní 16.500 zl.
 c) Summa trhová za statek *Křeshce*, prodaný
 Josefu hraběti Defoursovi 10.000 zl.
 d) Summa trhová za dům Antonínu Schmid-
 tovi prodaný 1.200 zl.
 e) Za věci kostelní veřejnou dražbou prodané 8.929 zl. 33 kr.
 f) Jistina od stavů složená 14.150 zl.
 g) Jistina na statku Radimi 5.500 zl.
 h) Jistina na statku Heřm. Městci 500 zl.
 i) Jistina na statku Včelnici 1.333 zl. 20 kr.
 k) Jistina na statku ploskovickém 9.833 zl. 20 kr.
 l) Jistina u města Vodňan 10.000 zl.

(D. Z. 513, B. 8; 514, C. 3; 515, D. 18.)

Fondu náboženskému připadlo ze všeho jmění kláštera u sv. Anny jenom 169 zl. 29 kr. (k nimž náležely 4 zl. 28 kr. po zrušeném klášteře v Kostajnovicích v Krajíně), kterážto summa dne 5. listopadu r. 1791. c. k. komornímu úřadu byla odvedena. (Arch. místodrž. 145,166.)

38. Klášter Františkánů irských (hybernských, P. P. Hybernorum ad St. Ambrosium) v Novém městě pražském, na Josefském náměstí a v Hybernácké ulici ležící, bývalý to klášter a kostel sv. Ambrože v Praze, který Karel IV. r. 1355. na památku své korunovace železnou korunou lombardskou v chrámě sv. Ambrože v Miláně, *Benediktinům* (*Ambrosianům*) odtamtud do Prahy povoláním vystavěl a mnohými statky a důchody nadal.*) V bouřích husitských vypuzeni byli r. 1419. mniši sv. Ambrože z kláštera, který r. 1420. byl pobořen a zůstal pustý, až r. 1461. darován byl se vším příslušenstvím od krále Jiříka Poděbradského mnichům Bosákům,

*) O nadání kláštera sv. Ambrože viz Tomek, Dějepis města Prahy III. 105.

kteří však v bouři pražské r. 1483. vyhnáni byli z kláštera, jenž i s kostelem úplně byl pobořen.

Pozemky u zbořeného kláštera ležící daroval r. 1502. Vladislav II. Václavu Bezručeckému z Kolovrat s tou podmínkou, aby navraceny byly zase Bosákům, kdyby tito někdy klášter ten obnoviti chtěli. S touže výhradou postoupil Bezručický pozemky dotčené r. 1536. novoměstskému kancléři Jindřichu z Chocenic, jenž je věnoval r. 1539. farnímu kostelu u sv. Jindřicha. Na místě zbořeného kláštera vystavěn byl později dům s kovárnou, řečený potom »na Kovárně«, s několika domky, který r. 1630. koupil Don Martin de Huerta za 1100 kop a daroval jej k zařízení zatímného kláštera dotčeným *Františkánům irským*, kteří se s cís. dovolením z dne 19. listopadu r. 1629. v Praze usadili, ale již v době vpádu saského r. 1631. nové sídlo své na nějaký čas opustili.

Brzy však navrátili se Hyberňáci do Prahy a obdrželi k stavbě nového kláštera dle cís. rozkazu z dne 2. prosince r. 1636. od kostela sv. Jindřicha svrchu dotčené pozemky bývalého kláštera sv. Ambrože. Na těchto pozemcích, k nimž ještě 8 sousedních domků přikoupili, začali r. 1637. stavěti klášterní budovu, a podporováni jsouce hojnými dary a odkazy, vystavěli na místě starého chrámu sv. Ambrože od r. 1652.—1659. nový kostel Početí P. Marie. K této stavbě přispíval císař Ferdinand III. ročně po 3000 zl. a cís. plukovník Valter Buttler daroval klášteru 30.000 zl. — Ke kostelu s obou stran přistavěna budova klášterní, totiž jedno křídlo s průčelím do ulice Hyberské r. 1704. nákladem cís. generála Jana Sigmunda hraběte Magnise, druhé křídlo s průčelím k náměstí Josefskému r. 1739. nákladem hraběte Ondřeje Hamiltona.

Klášter hyberský čítal za těch dob až na 60 řeholníků, z nichž mnozí posíláni byli za missionáře do vlasti své Irska. Avšak brzy postižen byl osudem mnohých jiných klášterů; bylť dle cís. rozkazu dne 12. února r. 1786. zrušen a propuštěno z něho 49 řeholníků, totiž 30 kněží, 6 kleriků a 13 fráterů (laiků), z nichž větší část kněží (21) s odbytým po 300 zl. do Irska se navrátila, ostatním v Čechách pozůstalým vykázáno výslužné. — Jméni kláštera hyberského připadlo fondu náboženskému. V *kostele* sv. Ambrože po přeložení semi-

náře arcibiskupského r. 1777. do Klementina a uzavření kostela sv. Vojtěcha konány služby Boží pro vojsko až do r. 1790., kteréhož roku i tento kostel byl zavřen a odsvěcen. *Klášterní stavení* (nynější hlavní celnice, č. p. 1037. nové a 1022. staré) na Hybernském náměstí s kostelem, zahradou rozsáhlou a dvory prodáno bylo r. 1793. veřejnou dražbou Janu Františkovi hraběti ze *Swerts-Sporcku* za 25.587 zl. 33 $\frac{1}{3}$ kr. rýn. (Lib. contract. 67, fol. 4.) Té doby v letech 1793.—1803. bývala v téměř stavení divadelní představení česká každou neděli a o svátcích. Od dědiců hraběte Swert-Sporcka koupila tože stavení r. 1803. *c. k. administrace banky* (k. k. Bancaladministration) za 60.000 zl. (Lib. contract. 76, fol. 145.) Konečně r. 1810. koupeno od c. k. aeraru a k potřebě rozličných finančních úřadů přestavěno. Nyní jest v něm c. k. vrchní správa finanční a kostel jest hlavním skladištěm celního úřadu.

K fondu náboženskému odevzdány byly dne 2. října r. 1786. *jistiny* klášteru náležející úhrnem 38.977 zl. 24 kr., z nichž bylo jistin vlastních 989 zl. 24 kr. a jistin fundačních 37.988 zl., k 53 fundacím na 2819 mší náležejících, mezi nimi 2 fundace na mše, r. 1724. od Anny Teresie a r. 1728. od Kateřiny Teresie hraběnek z Pöttingu s jistinou 6000 zl. rýn. založené. (D. Z. 470, G. 5 & O. 18.) Mimo to připadlo témuž fondu: 1092 zl. 36 kr. hotových peněz, 3537 zl. 30 kr. z ročních důchodů kláštera 141 zl. 30 kr. na 4 $\frac{0}{10}$ počítaných, 1623 zl. 45 kr. pohledalostí a 1544 zl. 12 kr. za svršky prodané. — Veškeré jmění kláštera hybernského po srážce dluhu 1315 zl. 40 kr. vyneslo fondu 71.047 zl. 20 kr., z čehož však placena byla pense 9 kněžím po 200 zl. a 13 fráterům po 150 zl. (Arch. místodrž. 145/111.)

39. Klášter Františkánů v Chebu a jejich hospice na vrchu sv. Anny. Tento klášter dle dvorního dekretu z dne 27. září r. 1785. po ukončeném rozdělení nových far a lokalií uznán byl za zbytečný a navržen k zrušení, kteréž dne 29. dubna r. 1786. tamějším 20 kněžím a 7 bratřím laikům bylo oznámeno, avšak nebylo provedeno, nýbrž ponechána jim správa jmění klášterního. Toto jmění obnášelo na jistinách 14.615 zl. 48 kr. a na jiných ročních příjmech v jistinu uvedených 17.339 zl. 10 kr. — Ale *Hospic sv. Anny*, v němž

byli 3 kněží a 1 fráter, r. 1788. byl zrušen a jmění jeho úhrnem 6512 zl. jistin uято bylo k ruce fondu náboženského. (Arch. místodrž. 145/66.)

40. Klášter Františkánů v Hájku u Červeného Újezda s kostelem poutnickým dle vzoru kostela loretanského založen byl r. 1623. od Floriana Jetřicha Žďárského ze Žďáru (Saar), jehož syn František Adam Eusebius r. 1670. klášteru z jistiny fundační 20.000 zl. na statcích svých Červeném Újezdě a Kladně na vychování 12 kněží, pak 6000 zl. na potřeby kláštera a kostela odkázal. — Dekretem dvorním z dne 21. října r. 1785. nařizeno bylo, aby klášter byl zmenšen (redukován). Dle dekretu 16. června r. 1786. mělo zůstatí v klášteře 17 kněží a 5 fráterů, až by do jiných klášterů byli vřaděni. Stkvosty a stříbro loretánské kaple poslány býti měly na útraty fondu náboženského do depositoria kostelního nářadí v Praze. Jmění však kláštera, k němuž náleželo 165 zl. hotových peněz a 39.600 zl. jistin fundačních, ponecháno bylo P. kvardianovi ke správě další. (Arch. místodrž. 145/91.)

41. Klášter františkánský v Slauém s kostelem Nejsv. Trojice ustanoven byl dle zprávy komisse z dne 7. dubna r. 1786. k redukci, měl však až k úplnému zrušení svému podržeti správu jmění svého, k němuž náleželo: 6250 zl. rýn. jistin fundačních na mše a roční příjem 1415 zl. dle základní fundace hraběte Morzina z r. 1685. na jistinu 4% uvedený 35.375 zl., tedy úhrnem 41.625 zl. — Teprve dne 19. dubna r. 1795. učiněn návrh na zrušení kláštera, jehož stavení s kostelem a fundační jistinou 6250 zl. postoupeno býti mělo Piaristům směnou za jejich kollej ohněm poškozenou, roční pak příjem 1415 zl. svrchu vytčený měl se vynaložiti na výslužné pro 7 kněží a 4 frátery do jiných klášterů přeložené a po jejich úmrtí připadnouti k fondu náboženskému. Avšak na zrušení kláštera nedošlo. (Arch. místodrž. 145 102.)

42. Klášter Kajeťánů (jinak Theatinů, Clerici regulares Theatini) v Praze, založen byl r. 1666. od nejvyššího purkrabí Bernarda Ignáce hraběte z *Martinic* za branou strahovskou, kde jim Martinic daroval zahradu s domy, grunty, vinicí, rybníky a 2 kapličkami (z nichž starobyrou kapli okrouhlou k počtě P. Marie Etinské obnovil), k zařizení kláštera. (D. Z. 466, C. 6.)

K témuž účelu koupil Martinic r. 1672. dům Trautmannsdorfský, při hořejší části schodů zámeckých stojící, za 6000 zl. od hraběnky Anny Marie Trautmannsdorfové a postoupil jej Theatinům pro nový klášter v Praze náhradou za dům v Jelením příkopě jim od císaře darovaný, který Martinic od nich převzal, poněvadž se nehodil k založení kláštera. Když pak Theatini r. 1677. v Menším městě pražském v Ostruhové ulici koupili dům někdy Zajíců z Hasenburka, řečený »Mänichreiterský«, od vdovy Anny Kateřiny Karvinské z Karvína za 2250 zl. rýn. (D. Z. 393, D. 25.), převeden byl klášter do tohoto domu ke kostelíku *Panny Marie Einsiedelské*.*) Kromě tohoto kostela vystavěli Theatini vedle kláštera od r. 1691.—1717. též nový kostel *Panny Marie* pod ochranou Boží Prozřetelnosti. K stavbě tohoto kostela koupili Theatini r. 1682. s císař. povolením z dne 20. července t. r. *dva domy* měšťanské, za jichž propuštění z právomocnosti obci Malostranské zaplatili 2000 zl. rýn. (D. Z. 397, C 9.) K témuž účelu odstoupila obec Starého města pražského klášteru r. 1684. *domek celní* s gruntem blíž brány v Staré věži ležící, náhradou pak za to postoupil klášter obci pro celnici domek na druhé straně věže na gruntech klášterních nově vystavěný. (D. Z. 402, H. 7 & 467, N. 24.) Potom koupili Theatini r. 1752. od obce Staroměstské též *domek* u bývalé Černé brány (věže), v Ostruhové ulici ležící, za 1000 zl. rýn. (D. Z. 588, G. 13.) — Na stavbu kostela P. Marie vynaloženy byly mimo hojné dary zvláště roční úroky 1800 zl. z jistiny 30.000 zl., kterou zakladatel kláštera hrabě Martinic r. 1674. a 1678. k tomu účelu odkázal, tak aby po vystavění kostela z týchž úroků při něm udržováno bylo 12 oltářníků. Mimo to odkázal ještě 5000 zl. pro dva stálé kaplany v kaplích při novém kostele. (D. Z. 267, L. 17 & M. 12.)

Klášter Theatinů dne 20. února r. 1783. byl zrušen, a jeho stavení a grunty připadly *fondu náboženskému*, od něhož byly prodány, totiž :

*) Tento kostelík vystavěn byl r. 1672. na kraji zámecké blíž hlavního vchodu do hradu nákladem hraběnky Sternbergové, roz. Kavkové z Řičan, od níž Theatinům ve správu byl odevzdán. Po zrušení kláštera Theatinů i kostelík tento byl zrušen a r. 1791. zbořen. Na přízemku jeho jest nyní vysoká terasa, odkudž jest čarokrásný pohled na Prahu; stojí tam též sloup se sochou P. Marie Einsiedelské.

a) *Zahradu Kajetánku před branou Strahovskou ležící*, od Martinice klášteru darovanou, se vším příslušenstvím a kaplí zrušenou koupil r. 1790. Jan Marcel rytíř Hennet veřejnou dražbou za 6300 zl. rýn. (D. Z. 685, F. 22.*)

b) *Dům Kajetánský* (bývalé stavení klášterní) se šesti zahrádkami prodán byl r. 1789. veřejnou dražbou Václavu Lieberovi za 4315 zl. rýn. (D. Z. 252, G. 17.)

c) *Kostelík Panny Marie Einsiedelské* se sakristií, 2 kapličkami, 2 místy zdí ohrazenými, koupil r. 1788. též Václav Lieber za 460 zl. rýn. (Vinohrad. knihy grunt. Lib. condition. 9, fol. 53 a n.)

Kostel však zrušený, s vrchem a místem k němu náležejícím r. 1785. za 3600 zl. rýn. odhadnutý, zůstal majetkem fondu náboženského a postoupen byl potom k patronátu obce pražské, jakožto filiální kostel farního chrámu u sv. Mikuláše, z jehož jmění měl se vydržovati. Na místě věže již stržené, z níž tři zvony přeneseny byly na věž kostela sv. Ducha v Starém městě, vystavěna byla r. 1787. věž nová, na níž zavěšeny byly tři zvony z kostelů zrušených sv. Jana Křtitele a sv. Matěje v Oboře (pod vrškem Svatojanským) a kostel k službám Božím opět jest otevřen. (D. Z. 252, G. 18.**)

Konečně odevzdány byly fondu náboženskému též všecky *jistiny*, klášteru náležející, 106.200 zl. rýn. čítající, totiž: Jistina 35.000 zl. od zakladatele kláštera hraběte z Martinic. — Fundace od Kateřiny sv. p. Vernierové 1000 zl. rýn., od Sickingen 1000 zl., od Marie Anny Pachtové 12.000 zl., od Josefy hraběnky z Golče 1000 zl. a od Františky Berkové 1000 zl. rýn. (D. Z. 239, A. 14.) — Jistina 7000 zl. rýn., od Jana Václava Obiteckého ryt. z Obytec r. 1703. klášteru postoupená, jakožto podíl 5500 zl. syna jeho Antonína Josefa, professa téhož řádu, a fundace na mše 1500 zl. (D. Z. 468,

*) Tato zahrada (usedlost »Kajetánka«), r. 1889. za 51.295 zl. r. m. odhadnutá, prodána byla t. r. exekuční dražbou za 30.000 zl. r. m. paní Augustě Grohmannové, choti továrníka v Teplici.

**) R. 1869. koupili Redemptoristé (Liguriani) od císařovny Marie Anny za 60.000 zl. darovaných budovu bývalého kláštera Theatinů (č. p. 194-III), již znovu upravili v klášter, a spolu obnovili kostel Panny Marie jim postoupený.

K. 19.) — Jistina 4500 zl. rýn., kterou r. 1711. Jan Kašpar ryt. z Icking klášteru na mše a na hudbu v chrámě stejným dílem odkázal. (D. Z. 469, F. 24.) — Jistina 2000 zl. rýn., kterou klášteru r. 1712. dala Uršula Barbora Františka sv. paní Berchtoldová z Ungerschitz za svého syna Václava Františka, professa téhož řádu. (D. Z. 469, C. 25.) — Jistina 2000 zl. rýn. od hraběte Václava Norberta Octaviana Kinského r. 1716. klášteru na mše postoupená. (D. Z. 469, G. G. 15.) — Jistina 6000 zl., kterou klášteru na mše r. 1736. odevzdala Eva Kateřina Nosticová, roz. Oplova z Gross-Petersdorfu. (D. Z. 472, D. 3.) Jistina 2500 zl. na panství Tachlovickém r. 1775 uložena. (D. Z. 665, L. 3.) — Fundace na světlo 2000 zl. od bývalého Theatina P. Josefa Rause z Lipna založená a na statku Přestavlkách ještě r. 1785. pojištěná. (D. Z. 238, M. 8; 668, A. 1.) — Jistina 9000 zl. rýn. na statku Jetřichovickém uložena, připadla fondu náboženskému ve Vídni. (D. Z. 542, M. 4.) — Jistina 6200 zl. rýn. na statcích hraběte Martinice. (D. Z. 661, J. 10.) — Fundace na mše 2000 zl. od Karla Max. hraběte Lažanského r. 1673. založená. (D. Z. 408, H. 1.) — Jistina 4000 zl. rýn. od Václava sv. p. Pachty klášteru r 1728. postoupená. (D. Z. 360, A. 21.) — Fundace na mše 1000 zl. rýn. od Františka Karla Pecelia z Adlersheimu r. 1734. založená. (D. Z. 363, E. 20.) — Jistina 3000 zl. na panstvích Waldšteinských. (D. Z. 453, G. 1.) — Jistina 4000 zl. na statku Dobřenicovém. (D. Z. 572, G. 1; 828, D. 18.)

Zrušením kláštera Theatinů získal fond náboženský úhrnem 117.275 zl., z čehož však placeno bylo výslužné 15 řeholníkům z téhož kláštera propuštěným, totiž 9 kněžím, mezi nimiž byl vikář kláštera Don Ondřej Haugvic, 1 klerikovi a 5 bratřím laikům (fráterům.)

43. Klášter Kapucínů u sv. Josefa v Novém městě pražském na Poříčí založen byl r. 1633. od Gerharda sv. pána z Quenstenberga, jenž k tomu účelu koupil 4 domy se zahradami za 12.500 zl., z nichž největší hned za prozatímní klášter nákladem 1000 zl. upravil a na místě ostatních domů nový kostel sv. Josefa v letech 1636.—1646. nákladem svým (31.000 zl.) vystavěti dal. Mimo to dostávalo se klášteru značných darů, zvláště fundac na mše, takže r. 1710. v něm bylo na 30 řeholníků.

R. 1759. utrpěl kostel sv. Josefa kulemi nepřátelskými od Prusáků velké škody. — R. 1795. dne 2. června zrušen byl klášter Kapucínů u sv. Josefa, a propuštěno z něho s ročním výslužným 48 řeholníků do jiných klášterů.

Stavení klášterní s $\frac{1}{3}$ dvora a zahrady (mimo kostel, sakristii a obydlí pro lokalistu se zahrádkou, 98□⁰) koupili r. 1799. stavové království Českého od správy c. k. statků jménem fondu náboženského za 2870 zl. rýn., avšak poraženo jim z této summy 1000 zl., poněvadž převzali zřízení obydlí pro lokalistu a sakristie na útraty své. (Lib. contract. 73, fol. 36.) — Mimo to koupili dotčení stavové od fondu náboženského již r. 1794. též *obydlí provinciála a stavení pro knihovnu* s dvěma třetinami dvoru a zahrady u kláštera se nacházející (1697 $\frac{1}{2}$ □⁰) veřejnou dražbou za 3600 zl. rýn. (Lib. contract. 73, fol. 122.) — Veškerá tato stavení pod č. p. 1078.-II. postoupena byla potom c. k. eráru vojenskému r. 1860. k vystavění kasáren josefovských. Jenom kostel se sakristií a stavením pro lokalistu odevzdán byl Kapucínům kláštera hradčanského. (Lib. contract. 110, fol. 375.)

Konečně připadly fondu náboženskému *jistiny* fundací na 1889 mší ročně založených úhrnem 26.760 zl. rýn., mezi nimiž byla jistina 7000 zl., kterou r. 1776. Václav hrabě Radceklý z Radce klášteru k fundaci na mše pojistil. (D. Z. 477, B. 27. a 607, N. 21.) — Po srážce dluhů kláštera 1689 zl. 47 kr. obnášejících získal fond náboženský zrušením kláštera u sv. Josefa 30.540 zl. 13 kr. rýn. (Arch. místodrž. 145/62.)

44. Klášter Kapucínů v Českém Brodě zrušen byl r. 1786. a přeloženo z něho 5 mnichů do jiných klášterů. (D. Z. 574, G. 4.)

45. Klášter Kapucínů v Budějovicích Českých s kostelem sv. Anny, r. 1614. od královny Anny založený, postoupen byl po zrušení svém r. 1788. pro tamější seminář biskupský, jemuž také odevzdána byla *valcha* klášteru náležející. (Dle dekretu dvorn. z dne 16. července r. 1788.)

Veškeré jmění kláštera fondu náboženskému připadlé obnášelo 3661 zl. 49 kr., totiž na hotových penězích 200 zl., na jistinách fundačních 1169 zl. 50 kr., na statecích 800 zl., za stkvosty (24 lib. 25 $\frac{1}{2}$ lot. stříbra) 594 zl. 51 kr., za appa-

ramenty 160 zl. 45 kr., za nábytek a svršky prodané 736 zl. 23. kr. — Mimo to některé svršky odevzdány byly budějovickému ordinariatu k podělení nových lokalit. Výslužné však pro 6 kněží z kláštera propuštěných po 200 zl. a pro 7 fráterů po 150 zl. na čas jejich života v jedné summě 2250 zl. ročně, placeno bylo z fondu náboženského. (Dle zprávy c. k. komorní účtárny z dne 1. června r. 1790. Arch. místodrž. 145/144.)

46. Klášter Karmelitánů obutých v Starém městě pražském s bývalým kostelem farním u *sv. Havla*, jenž od r. 1421.—1621. náležel utrakvistům a r. 1627. dne 27. dubna i se statkem zádušním v Dolní Krči postoupen byl od císaře Karmelitánům, kteří si ve farním domě jim též darovaném zřídili zatímní klášter. (D. Z. 553, C. 14. & 629, K. 5.) R. 1664. koupili Karmelitáné k rozšíření kláštera od obce Staroměstské díl Koců blíže kostela ležící s grunty 91 loket na délku a 64 lokte na šířku za 10.000 zl., na kterouž summu složili hned 6000 zl., které již obdrželi z král. komory české na summu 8000 zl., od císaře r. 1632. k stavbě kláštera jim darovanou. (D. Z. 315, P. 5.) Na těchto gruntech založili r. 1671. klášterní stavení jménem *sv. Leopolda*, potom pobořili starý gotický chrám až na věže v průčelí, a na jeho místě pomocí dobrodinců teprve r. 1738. vystavěli kostel nynější vlaským slohem velmi nevkusným.

R. 1786. klášter byl zrušen a kostel jeho fondu náboženskému odevzdaný stal se opět farním. Toho času bylo v klášteře 27 mnichů (19 kněží, 3 klerikové a 5 bratří laiků čili fráterů), kteří tam ještě po 5 měsících zůstali a potom s výslužným byli propuštěni; tři z nich ponechání ve správě duchovní u *sv. Havla*. Jméno kláštera uято k ruce fondu náboženského a obnášelo mimo stavení klášterní fondu zůstažené po srážce dluhů na statcích a jistinách úhrnem 67.840 zl. *V stavení bývalého kláštera* podnes fondu náboženskému náležejícím (č. p. 539-I.) jest kromě příbytku farního kněžstva a farní školy umístěna též česká průmyslová jednota se znameňitou knihovnou. (D. Z. G. XIV. 301.) — *Dům farní*, klášteru zrušenému náležející, v židovském tandlmarku (č. p. 497-I.) ležící, koupil od fondu náboženského veřejnou dražbou r. 1795. Josef Horáček za 8750 zl. rýn. (D. Z. 782, E. 12.) — *Státek*

kláštera zrušeného *Krč Dolní* (kr. Kouřim.) koupil od fondu náboženského r. 1787. veřejnou dražbou Taubman Krsovský z Krsovic za 33.100 zl. rýn., za kterouž summu r. 1792. postoupen byl c. k. appel. radovi Janu Gayerovi z Ehremberga. (D. Z. 686, J. 22.) — Na témž statku dle dekretu c. k. kommisie fundační v království Českém nařízené z dne 11. října 1776. pojištěny byly *fundační jistiny*, které klášter k zvelebení téhož statku válkami zpustošeného a k stavbě farního domu vynaložil v summě 20.424 zl. 55 kr. rýn., k nimž náležely fundace Anny Kolovratové, Evy Vernierové a Rosiny Povolínové po 1000 zl.; Antonie Rittové 5000 zl.; Michala Koppa 2000 zl.; Martina Stranského, Jana Budína a Markety Weissové po 1000 zl.; Kateřiny Troyerové a Markety Fischerové po 800 zl.; fundace Tachovská 900 zl.; Matěje Nerada, Anny Fischerové, Kristiana Hambacha, Jiřika Hempflinga, Krištofa Sieberta a Theodora Wrochně po 500 zl.; Alžběty Saxové 600 zl.; Ignace Cardiana 400 zl. a Václava Ludviga 300 zl. rýn. (D. Z. 537, E. 30.) — Mimo to odevzdáno bylo fondu náboženskému *fundačních jistin* na statech soukromých, 32.430 zl. rýn., z nichž uloženo bylo 4000 zl. r. 1732. u hraběte Františka Černína (D. Z. 351, G. 24.); 1500 zl. r. 1738. na statku Lochovickém (D. Z. 434, F. 10); 5000 zl. r. 1754. na statku Chýšském (D. Z. 450, E. 28.); 5000 zl. r. 1766. na statku Volanici (D. Z. 525, M. 16.); pak 1500 zl. odkázaných k fundaci na mše r. 1776. od JUDra Jana Šebestiana Gansse (D. Z. 477, H. 28.) a věčný plat ročních 22 kop míš. na statku Ronšperku pojištěný. (D. Z. 21, E. 9. & 147, H. 8.) Konečně připadlo fondu náboženskému 13.984 zl. rýn. pohledalostí kláštera Svatohavelského. (Arch. místodrž. 145 33.)

47. Klášter Karmelitánů bōsých v Menším městě pražském založen byl r. 1624. při kostele od německých protestantů r. 1611. ke cti sv. Trojice založeném a po vypovězení evangelických kazatelů Karmelitánům r. 1624. odevzdaném, který na památku císař. vítězství na Bílé hoře byl zasvěcen ke cti *P. Marie Vítězné* a sv. Antonína Paduanského. K zatímnému zřízení kláštera daroval císař Karmelitánům dům na jižní straně kostela stojící, v němž evangelický kazatel bydlíval, s bývalým hřbitovem za kostelem ležícím. K tomu dostali

Karmelitáni sousední *dům Gryspekovský*, mezi domy k záduší sv. Vavřince náležitými a zahradou »Skalovskou« obce Malostránské ležící, který bratřím z Gryspeku v pokutě odňatý od král. komory koupil císař nejvyšší Don Martin de Hoeff-Huerta za 9000 zl. a klášteru Karmelitánů daroval k fundaci na 100 mší ročně za duši svou založené. (Dějiny konfiskací str. 126.)

K rozšíření kláštera koupili Karmelitáni r. 1627. ještě *dva domy* vedle domu Gryspekovského ležící od správců záduší sv. Vavřince za 1200 zl. rýn. (Vinohrad. knihy pozemk. lib. contrac. 20, fol. 367.)

Z počátku žili Karmelitáni dle přísné řehole své výhradně z almužen jim od císaře a jiných příznivců poskytovaných. Potom od r. 1628. dostával klášter dle císař. nařízení z král. komory ročně 2000 zl. a kromě toho z důchodů královských měsíčně potraviny potřebné. Z darů těch koupili si Karmelitáni r. 1628. *dvě vinice* na Petříně, Prunerovskou ($21\frac{3}{4}$ korce) a Zvunkovskou ($3\frac{1}{4}$ korce) od Anny Hadové za 3500 zl. rýn. a 100 kop míš. (Vinohr. knihy pozemk., lib. contract. 22, fol. 186 a 307.) — R. 1628. odevzdán byl klášteru *kostelík sv. Ludvíka*,*) který Karmelitáni r. 1654. zbořili k rozšíření zahrady klášterní; zvony pak tohoto kostelíka, původně na jméno Jana Husi a Jeronyma ulité, byly přelity a přeneseny do kostela karmelitánského. — Za doby vpádu saského r. 1631., když Karmelitáni z Prahy utekli, klášter byl vydrancován a kostela zmocnili se kazatelé nekatoličtí. Po vypuzení Sasíků z Prahy r. 1632. navrátili se Karmelitáni do kláštera spustlého, kde až do r. 1638. velmi bídne byli živi: neboť r. 1633. odňaty jim byly všechny almužny z král. komory, též jim odepráno bylo 5000 zl., které na stavbu kláštera ještě dostati měli, a bylo jim zakázáno vzdělávati vinice své pro neplacení z nich daně. — Teprve r. 1639. zlepšil se poněkud bídny stav kláštera mnohými dary od ctitelů »*Jesulátka*«, jehož sošku voskovou kněžna Polyxena z Lobkovic r. 1628. klášteru darovala. Z darů těch, které mnohé šlechtické rodiny, zejména Kolovratova, Lobkovicova, Pernšteinská, Martinicova a j. Jesulátku z vděčnosti za obdržené milosti přinášely,

*) Bližší zprávu o tomto kostelíku podáme při »Bratrstvu sv. Ludvíka«.

zvelebovali Karmelitáni kostel klášterní, jemuž hrabě Jindřich Libšteinský. z Kolovrat odkázal 200 zl. na lampu stříbrnou a 3000 zl. k nadání na mše. — R. 1646. odkázala Febronie, poslední šlechtična rodu Pernšteinského, klášteru Karmelitánů statky své *Solnice a Kvasiny*. (D. Z. 149, A. 22.) — R. 1648., když Švédové se zmocnili Menšího města pražského, klášter Karmelitánů na prosbu převora ušetřen byl od velitele Königsmarka drancování a zřízena v něm nemocnice pro 160 raněných vojáků švédských.

Po r. 1649. zmohl se značně klášter karmelitánský hojnými dary zvláště od šlechty Jesulátku poskytovanými, takže Karmelitáni byli s to, r. 1667. vystavěti průčelí, presbyterium a věž kostela a v něm zřídití nádherný oltář Jesulátku, potom i založiti novou budovu klášterní.

K rozkvětu kláštera nemálo přispěla paní Marie Susanna *Smyslovská ze Smyslova*, která r. 1679. odkázala Karmelitánům statky své *Libědice*, dvory poplužní a vesnice *Tureč a Obrovice*.*) (D. Z. 266, E. 17.) Mimo to založeno bylo při klášteru četných nadání na mše s jistinami úhrnem 119.639 zl. rýn. obnášejícími. Vedle těchto darů a fundací dostalo se klášteru vydatných příjmů vyráběním melissových (meduňových) kapek v takovém množství, že z výtěžku Karmelitáni odváděli ročně na 2000 zl. k ústavu chudých. (Schaller II. 75.) Tím vzrostlo jmění kláštera tak, že Karmelitáni si koupili i některé statky, totiž: *dvůr »Postolkovský«* řečený s tvrzí a příslušenstvím, též s domem v městěčku Solnici od bratří z Vlkanova r. 1670. za 4200 zl. rýn. (D. Z. 318, L. 8.); r. 1681. *vinici* (16 korců) *na Petříně »Had«* řečenou za 6086 zl. 39 kr. rýn. od správce kostela týnského (Vinohrad. knihy pozemk., lib. contract. 24, fol. 1; 27, fol. 53 a 30, fol. 108.); pak r. 1700. *čtvrtý díl statku Solnice* od Jana Cornelia z Conens za 37.000 zl. rýn. (D. Z. 406, N. 11.) — Mimo tyto statky měl klášter ještě jistin vlastních úhrnem 136.189 zl. 39½ kr. rýn. (Arch. místodrž. 145/19.)

Za poměrů tak příznivých zrušen byl klášter karmelitánský dne 3. července r. 1784., a veškeré jeho jmění a statky

*) Tureč a Obrovice koupila Smyslovská r. 1659. za 11.000 zl. rýn. (D. Z. 318, F. 12.)

ujaty byly dle dekretu dvorn. z dne 28. února 1782 k fondu náboženskému, totiž:

a) *Stavení klášterní*, kteréž pro úřad berní bylo upraveno a potom r. 1836. se zahradami postoupeno od fondu náboženského za 20.000 zl. stř. fondu studijnímu (za 16.000 zl.) a fondu normálních škol (za 4000 zl.) k vystavění c. k. gymnasia a c. k. normálních škol v Menším městě pražském, *) kteréž od r. 1836.—1839. s nákladem 53.809 zl. stř. bylo provedeno. Fondu studijnímu náleží stavení c. k. gymnasia pod č. p. 529-III., pak stavení zahradní a dům bez č. p. se zahradami Top. 698 a 699 o 1104 □^o. — Fondu normálních škol náleží stavení vzorních hlavních škol pod č. p. 385-III. se zahradou o 1 jitru 6⁴/₆ □^o. (D. Z. Sbíрка listin 1825. No. 4996/8314.)

b) *Kostel klášterní* Panny Marie Vítězné stal se farním a odevzdán jest kněžím řádu Maltéžského. Pro faru upraveno bylo při kostele křídlo kláštera, v němž bývala dílna klášterní na vyrábění kapek meduňových.

c) *Zahrada klášterní* (řeč. Karmelitánská) s vinicemi, svrchu vytčenými, rozdělena byla na dva díly, z nichž jeden menší ležící za kostelem Karmelitánským u domu škol normálních, darován a postoupen byl od císaře dekretem dvorním 6. září r. 1786. školnímu ústavu na dřevníky a k založení školky hospodářské; druhý pak díl téže zahrady s kaplí, refektorium, liseň a viním domem č. p. 410/III. též stavení hospodářské č. p. 392/III., domek č. p. 452/III. s grunty 25 jiter 1335²/₆ □^o daroval císař dle dekretu gubernia 20. října r. 1786. generálnímu semináři k užívání a k procházkám alumnů, který za to postoupil a odevzdal fondu náboženskému jezuitskou zahradu na Vltavě ležící. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 34, fol. 17.) — Tento druhý díl se vším příslušenstvím, za 13.138 zl. 50 kr. stř. odhadnutý, prodán byl od fondu náboženského r. 1862. arcibisk. konsistoři k rukoum fondu alumnů (Alumnatsfond) za 7673 zl. 82 kr. r. m. (D. Z. G. XXIII. 141.)

*) Vedle císař. resoluce ze dne 20. května 1836 přeloženy byly oba tyto ústavy do bývalého kláštera karmelitánského z bývalého stavení Anglických panen, č. p. 377-III. v Karmelitánské ulici ležícího, kteréž i se zahradou od r. 1782. fondu školnímu v odhadné summě 11.851 zl. 30 kr. stř. náleželo, a na jehož místě nyní jest stavení c. k. říditelství stavitelského

d) Statky *Libědice*, dvory poplužní a vesnice *Tureč* a *Obrovice* *) (kr. Žatec.), které r. 1788. fondu náboženskému 4737 zl. 14 kr. vynášely a za 106.050 zl. rýn. byly odhadnuty, r. 1789. na čas byly pronajaty hraběti Janu Antonínovi z Pergenu a potom r. 1809. prodány za 361.100 zl. víd. čísl. (144.440 zl. stříbra) Vojtěchu Mladotovi sv. p. ze Solopisk, který je k panství Maštovu připojil. (D. Z. 735, K. 26 a 919, C. 20.)

c) Statky *Solnice* a *Kvasiny* (kr. Hradec.), k nimž připojen byl dvůr Postolkovský s tvrzí a příslušenstvím i s domem v městečku Solnici a čtvrtý díl statku Solnice od kláštera r. 1700. přikoupený, kteréž r. 1788. fondu náboženskému 6553 zl. 35 kr. vynášely a za 207.384 zl. rýn. byly odhadnuty, koupil r. 1824. veřejnou dražbou za 120.000 zl. stř. Anton Slivka ryt. ze Slivice se sestrou svou Marií Annou Steidlovou. (D. Z. 735, L. 1. & 581, L. 16.)

Mimo statky vytčené odevzdány byly fondu náboženskému také *jistiny kláštera náležející*, úhrnem 245.829 zl., z nichž bylo jistin kláštera vlastních 136.189 zl. 39 $\frac{1}{2}$ kr. a *jistin fundáčnických* 119.639 zl. K posledním náležely: a) Jistiny 21.860 zl. rýn. k 32 fundacím na 1020 mší patřící, zejména 9360 zl. na statku klášterním Solnici, 2000 zl. na Starých Bukách a Maršově, 5000 zl. na statku Březnici, 2000 zl. u kněžny Lobkovicové, 3200 zl. na statech Waldšteinských. (D. Z. 571, M. 20.) — b) Ostatní fundáčnické jistiny 97.779 zl. rýn. obnášející, mezi nimi 28.070 zl. stavovských obligací a 29.000 zl. na statku Merklíně (Arch. místodrž. 145 19.); pak 3000 zl. rýn. r. 1677. od Kateřiny Putzové z Adlersturmů (D. Z. 467, O. 24); 1000 zl. r. 1685. od šlechtičny Barbory z Trantusch (D. Z. 467, H. 12.); 8000 zl. r. 1723. na panství Poláky (D. Z. 345, E. 9.); 10.000 zl. r. 1739. na panstvích Waldšteinských (D. Z. 434, J. 7; 436, E 15.); 6000 zl. r. 1758. od Arnošta z Schutzwertu (D. Z. 476, J. 30.); 1000 zl. r. 1761. od Kateřiny Bergerové (D. Z. 377, L. 26.); 5000 zl. r. 1768. na panství Chlumci (Kulm, D. Z. 526, S. 12.); 7000 zl. r. 1772. zl. od Marie Hermannové (D. Z. 476, J. 5); 7000 zl. r. 1777. od Antonie hraběnky z Walderode (D. Z. 572,

*) Tureč a Obrovice koupila Smyslovská r. 1659. za 11.000 zl. rýn. (D. Z. 318, F. 12.)

F. 20.): pak 2000 zl. od vdovy Sibilly z Lamboy r. 1688. darovaných k vystavění kláštera v Rakovníku, k jehož založení však nedošlo. (D. Z. 400, B. 8.)

Konečně obdržel fond náboženský: 20.914 zl. 21³/₄ kr. pohledalostí kláštera, 11.225 zl. 50¹/₄ kr. hotových peněz, 23.890 zl. 34³/₄ kr. za stříbro a stkvosty kláštera, 13.512 zl. 2¹/₂ kr. za nářadí a víno a 20.154 zl. 42 kr. za zásoby na statcích klášterních. (Arch. místodrž. 145./19.)

Veškero jmění kláštera karmelitánského v Menším městě pražském obnášelo úhrnem 627.640 zl. 31 kr., z čehož po srážce dluhů kláštera 20.320 zl. 31 kr. fondu náboženskému zbylo 607.320 zl. — Z toho však placeno býti mělo výslužné 42 řeholníkům (24 kněžím, 7 klerikům a 11 bratřím laikům), z nichž 8 kněží přestoupiti mělo do kláštera v Linci, ostatních 16 kněží sekularisovaných do správy duchovní. (Arch. místodrž. 145./19.)

48. Klášter Karmelitánů sv. Michala v Chyších (kr. Cheb.) od sv. pána z Guttenšteina založený a ve válce husitské r. 1483. zcela zpustošený a potom zašlý, obnovil roku 1650. Jiří Vilém Michna sv. p. z Vacinova, postoupiv k vydržování mnichů z kláštera sv. Havla tam povolaných fary v Chyších a Lubenci s kaplemi v Přibenicích a Struhařích s dvorem poplužním *Spitzbergem*, s grunty a vším příslušenstvím. Syn jeho Vilém Fridrich potvrdil tuto fundaci listem ze dne 14. srpna r. 1660. a postoupil Karmelitánům r. 1660. k vystavění kláštera krom místa od jeho otce již darovaného ještě čtyry domy, bratr pak jeho Sigmund Norbert Michna daroval r. 1667. k rozmnožení kněží v témž konventu *dvůr Pavlovský* (Hans Paulisches Gut), někdy bratřím Českým (Pikartům) náležející, s 1¹/₂ lánem rolí a příslušenstvím, který však Karmelitáné r. 1703. sv. paní Teresii Wallisové k rukoum sirotků Wallisových za 1500 zl. rýn. prodali. (D. Z. 466, C. 12 a 15. — 412, G. 6.)

Po zrušení kláštera r. 1786. stal se klášterní chrám Jména P. M. kostelem farním; stavení pak klášterní a pozemky připadly fondu náboženskému. K rukoum tohoto fondu prodány byly r. 1787. veřejnou dražbou za 22.115 zl. 34 kr. všechny pozemky s dvorem *Spitzbergem* klášteru náležející, z nichž 17 měšťanů chyšských a lubeneckých koupilo 26 kusů polí (na

40 koreů), 7 luk (na 6 koreů) a 6 kusů pastvin (14 koreů), v jedné summě za 1641 zl. 28 kr. rýn. (D. Z. Quat. 152, lit. V. 21, 23, 26; 466, lit. Ú. 35, 38, 40; 467, R. 17, 19, 21; 468, Q. 24, 27; 469, O. 2, 6, 9, 12; 470, P. 26, 29.) — Mimo to obdržel fond náboženský: 26 zl. 38 $\frac{1}{2}$ kr. na hotových penězích, 15.537 zl. na jistinách fundačních, 9023 zl. na jistinách kláštera vlastních, 230 zl. 39 kr. úroků zadržalých, 1591 zl. 36 kr. za náradí prodané, 24 zl. 30 kr. za zásoby potravin, 538 zl. 55 kr. půjčených na zahradu Bartovu, 885 zl. 1 kr. pohledalostí, 737 zl. 26 kr. za stkvosty kostelní, 7907 zl. 53 kr. jakožto jistinu za roční důchody a desátky kláštera, konečně 1243 zl. 1 kr. za zásoby obilí. — Z veškerého jmění kláštera chýšského zůstalo fondu náboženskému po srážce dluhů 1131 zl. úhrnem 60.435 zl. 46 kr. Z 12 kněží z kláštera propuštěných bylo 6 ve správě duchovní za faráře a lokalisty, 5 mělo pensi po 192 zl. a 1 pensi 250 zl., pak 4 fratres po 144 zl. (Arch. místodrž. 145/57.)

49. Klášter Karmelitánů bosých u sv. Václava v Pacově pro 24 mnichů založil Sigmund Jan *Myslík sv. p. z Hiršova* a odkázal k tomu účelu Karmelitánům v Praze na Malé Straně před smrtí svou († 1666) panství *Pacov*, vyhradiv užívání jeho do života své druhé manželce Johanně, roz. ze Žďár, též statek *Lhotu Feničkovu*, ves Čekanici, od města Tábora v 500 zl. Myslíkovi zastavenou, dům v Praze a dům v Táboře a *cís. pojištění* (obligaci) z dne 17. ledna r. 1643. na 48.965 zl. 16 kr. rýn., za níž však Karmelitáné byli povinni zaplatiti vdově zakladatele jménem věna 23.333 zl. rýn. (Arch. místodrž. 145/28. — D. Z. 263, K. 17.)

Karmelitáné přestavěvše zámek za klášter, drželi statky vytčené až do zrušení kláštera r. 1785., načež statky *Pacov* a *Lhota Feničkova* (kr. Táb.) fondu náboženskému jsou přivtěleny. *Pacov* r. 1803. dán byl hraběti Janu Prokopovi Schaffgotschovi, *biskupu budějovickému* k užívání a konečně r. 1835. prodán Maximilianu Vilému sv. p. z *Vorst-Gudenau* a jeho manželce Otilii roz. z *Mirbachu* za 222.000 zl. stř. (D. Z. 1228. C. 30.) *Lhota Feničkova* r. 1835. prodána též sv. p. z *Vorst-Gudenau* a jeho manželce za 50.200 zl. stř. (D. Z. 735, L. 1. & 1218, F. 11.) — Při klášterním kostelu sv. Václava zrušeném

bylo 10 fundací na 1039 mší ročně s jistinami 8250 zl. rýn. na statku pacovském vězících. (D. Z. 572, B. 29 a 30.) Mimo to byly při klášteřu jiné fundace na 738 mší s jistinami 11.620 zl. rýn., mezi nimi jistina 1000 zl. rýn. náležející k fundací od Pavla Haufa, měšťana malostranského r. 1772. založené (D. Z. 533, C. 23.); pak jistina 6000 zl. rýn., kterou r. 1772. vdova Marie Anna Hermannová, roz. Gruberová, postoupila klášteřu k fundaci na mše. od Emanuela Opolta z Werthenfeldu založené. (D. Z. 476. J. 4. & 934, A. 19.) — Tyto fundace na mše úhrnem 19.870 zl. připadly fondu náboženskému, jemuž též odevzdáno bylo: jistin klášteřa vlastních 2200 zl., k nimž náležel zbytek summy trhové 1000 zl. za dům v Táboře tamějšímu poštmistru Josefu Čislkovskému prodaný; obligace svrchu vytčena na 48.965 zl. 16 kr. rýn.; 222 zl. 44 kr. hotových peněz, 465 zl. pohledalostí, 450 zl. za prodané víno a 92 zl. za lékárnu. — Po srážce dluhů 34.159 zl. získal fond náboženský zrušením klášteřa pacovského úhrnem 310.305 zl., z toho však placeno bylo výslužné 13 kněžím a 4 bratřím laikům z klášteřa propuštěným. (Arch. místodrž. 145/28.)

50. Klášteř Karmelitek bosých u sv. Josefa v Menším městě pražském založen byl r. 1656. od císaře Ferdinanda III. v bývalém domě Adama z Waldšteina (č. p. 43.), který císař r. 1655. i se zahradou velkou (někdy biskupskou) od Ferdinanda z Waldšteina za 26.000 zl. rýn. koupil a Karmelitkám v prozatímní klášteř upravití dal. K zařízení klášteřa obdržely Karmelitky od dobrodinců na 40.000 zl., mimo to dostaly 3000 zl. ročních příjmů, které jim vévodkyně sasko-luneburská Kristina Alžběta odkázala. Stavba nového klášteřa, na niž císař Ferdinand III. vykázal ročně 3120 zl., provedena byla r. 1672. a převedeno do něho 20 řeholnic skoro veskrz stavu šlechtického. U nového klášteřa vystavěn byl od r. 1686. do r. 1692. kostel sv. Josefa nákladem 31.567 zl., k čemuž Karmelitky věnovaly 23.867 zl., císař 7200 zl. a Karmelitáni 500 zl.

Při tomto kostele od r. 1695.—1752. založeno bylo 15 fundací na 567 mší s jistinami 9700 zl. rýn., z nichž pojištěno bylo 4200 zl. na panství dobrovickém, 2000 zl. na panství žlebském, 3000 zl. na panství lnářském a 500 zl. na Nadle-

šicích. (D. Z. 571, L. 23.) Mimo to měl klášter jistin nadačních 55.000 zl. rýn., z nichž půjčeno bylo 17 500 zl. r. 1706. na panství Sternberk (D. Z. 349, G. 18): 3000 zl. r. 1723. na panství Stráž (D. Z. 352, F. 20) a 3000 zl. na panství radnické (D. Z. 451, J. 25); 28.500 zl. r. 1724. na panství Dobrovice (D. Z. 536, D. 3—10 & K. 24 a 25) a 1000 zl. na Podmokly (D. Z. 536, D. 12); 2000 zl. r. 1772. na statek Beřkovice horní. (D. Z. 533, F. 26.)

R. 1782. dne 29. ledna klášter byl zrušen, protože Karmelitky se zpečovali převzetí vyučování mládeže, odvolávajíce se k tomu, že jim dle řehole jejich všeliký styk se světem jest zakázán. Jistiny vytčené v jedné summě 64.700 zl. rýn. případny fondu náboženskému. Stavení klášterní i s kostelem darováno bylo r. 1782. od císaře Anglickým pannám, které tam školy a ústav vychovávací přeložily z dosavadního domu č. p. 377-III. v Karmelitánské ulici ležícího, do něhož pak dány byly školy normální a gymnasijní. — Karmelitkám, jichž bylo 19, mezi nimi 9 šlechticů, odevzdán byl k obývání r. 1782. zrušený klášter Cisterciánek v Pohledě, kdež s výslužným jim po 200 zl. vykázaným až do vymření měly zůstat. Avšak císař Leopold II. daroval jim r. 1792. zrušený klášter Barnabitů s kostelem sv. Benedikta na Hradčanech, kdež podnes sídlí, nazvány jsouce od lidu obecného též Barnabítkami.

51. Klášter Kartusiánský ve Valdicích u Jičina s kostelem Nanebevzetí Panny Marie, založil r. 1627. kníže fridlanský *Albrecht z Waldšteina*, jenž postoupil k nadání jeho dne 8. února r. 1627. mimo roční summu 1000 zl. statky *Pecku a Radim**), a na stavbu kláštera a kostela ustanovil po 10 let ročně 10.000 zl. z důchodů svých. Po smrti Waldšteinově nadání kláštera potvrzeno bylo od císaře listem z dne 20. března r. 1635., jímž klášteru byly darovány dotčené statky i s domem zemského hejtmana v Jičíně. (D. Z. 149, O. 1. — Arch. místodrž. C. 215, S. 24.) K těmto statkům přikoupil klášter statky *Sobčice a Oujezd Podhorní* r. 1665. od bratří Dohalských z Dohalic za 14.250 zl. rýn. (D. Z. 316. F. 28.)

Potom koupil klášter r. 1680. dvůr *Hradiště* (Hradištko) se vsí a pustou tvrzí *Ostromíří* (jinak Stará hora, Althura,

*) Rozsah těchto statků jest v »Dějínách konfiskací«.

kr. Hradec.) od Ferdinanda Rudolfa des Carmes sv. pána z Antheimu za 35.000 zl. rýn. (D. Z. 395, A. 14; 736, 9. 28.); též *mlýn ve vsi Ostroměři* od Eleonory Sibilly Rašínové, roz. z Antheimu, za 2500 zl. rýn. (D. Z. 399, R. 11.); pak r. 1718. statek *Vojice* a svobodný dvůr řeč. Vostronický v Podhorním Oujezdě od Jiřího Jindřicha Vojického z Nové Vsi za 76.000 zl. rýn. (D. Z. 494, L. 18.) — Od panství Radimi odprodal klášter r. 1719. ves *Černín* s dvěma mlýny a dvory poplužní Nový a Černínský za 38.000 zl. rýn. hraběti Bertoldovi z Waldšteina. (D. Z. 494, L. 3.)

Po zrušení kláštera dne 29. ledna r. 1782. připadly vytčené statky, totiž panství *Radim*, statek *Pecka* a *Valdice*, statek *Sobčice* a dvůr *Oujezd Podhorní*, dvůr *Vostroměřice* (Althura) a dvůr *Hradištko* fondu náboženskému, jemuž r. 1788. vynášely 15.692 zl. 11 kr. Potom r. 1802. od c. k. administrace se statkem *Chotečí*, po zrušeném klášteře Paulánů v Nové Pace náboženskému fondu náležejícím, spojeny v jedno panství, kteréž i s budovou klášterní teprve r. 1824. veřejnou dražbou koupil Ferdinand kníže z *Trautmansdorffu* za 191.00 zl. stř., ač r. 1791. za 577.500 zl. bylo odhadnuto. (D. Z. 1138, C. 19.) — Rozsáhlá *klášterní budova* s kostelem*) zůstala prázdná až do r. 1857., kteréhož roku ji od knížete Trautmansdorffa c. k. aerár koupil a upravil pro státní trestnici, řečenou *Kartousy*. — Mimo statky vytčené připadly fondu náboženskému dvě vinice u *Mělníka*, z nichž r. 1782. prodána byla veřejnou dražbou jedna za 2008 zl. a druhá za 800 zl., náradí z nich za 131 zl., jakož i *jedna vinice v Šopce*, která téhož roku za 801 zl. rýn. byla prodána. Taktéž ujat byl k ruce fondu náboženského dne 1. února r. 1782. *dům* č. p. 2. (707 staré) v *Starém městě pražském* na velkém náměstí vedle radnice ležící, o třech patrech, řečený »Kartouzský« (jinak »u Velkého Kohouta«), v němž prvé patro zařízeno bylo pro Kartusiány do Prahy přicházející, ostatní dvě patra bývala pronajata. Tento dům prodán byl r. 1785. za 6500 zl. rýn. (Arch. místodrž. 145—21 2.) Potom prodán byl k ruce fondu r. 1782.

*) Zde pochována byla r. 1636. Waldštejnova mrtvola, ze *Stříbra* sem přenesená, která po zrušení kláštera opět převezena byla dne 1. března r. 1785. do rodinné hrobky hrabat z Waldšteina v *Hradišti Mnichově*.

dům »Kartouzský« v Jičíně č. p. 11. na Malém náměstí ležící za 800 zl.; pak v obci Valdické hospoda a 4 domky, v Soběraní hospoda, v Radimí pazderna, v Tužíně domek a ve Vojicích kovárna, vše s příslušnými pozemky za 2391 zl. 50 kr. a roční platy 42 zl. (Štětina, Klášter kartouzský.) — Konečně odvedeno bylo c. k. komornímu úřadu v Praze k ruce fondu náboženského: 10.310 zl. 45 kr. hotových peněz a 60.266 zl. 30 kr. jistin (Arch. místodrž. 145—21/2); 247 liber 6¹/₄ lotu stříbra kostelního a něco stříbra klášterního v ceně přes 10.000 zl.; velké množství stkvostných rouch kostelních, cínových a mosazných věcí; 1031 zl. za polní plodiny při dvoře radimském; 654 zl. za lékárnu klášterní, 550 zl. za hodiny věžní, 200 zl. 30 kr. za železný plot a 200 zl. za náradí zahradní a nevytčené summy za plodiny polní na statecích, zásoby obilí a vína (230 věder za 1450 zl. odhadnutého), nábytek a svrčky. (Štětina, Klášter kartouzský.) — Tyto věci nepočítajíc, vyneslo veškeré jmění *kláštera kartouzského* úhrnem 290.094 zl. 35 kr. fondu náboženskému, jenž však z toho platil výslužné 14 kněžím, 3 klerikům a 2 fráterům, z kláštera zrušeného po pěti měsících propuštěným. (Obširné zprávy o tomto klášteře podává Karel Štětina v Dějinách téhož kláštera.)

52. Klášter Klarišek (jeptišek řehole sv. Kláry Assiské, původně sv. Damiana) u sv. Františka, vůbec u sv. Anežky řečený, v Starém městě pražském »na Františku« blíže břehu Vltavy ležící, založila kněžna Anežka, dcera krále Přemysla Otakara I. a sestra krále Václava I., r. 1234. původně při kostele sv. Salvatora, který blíže mostu před tím vystavěla a vedle něho též špitál pro chudé a choré osoby k počtě sv. Ducha založila*), jehož správu pak odevzdala bratrstvu špitálnímu r. 1217. do Prahy přišedšímu a na Poříčí u sv. Petra sídlícímu, z něhož r. 1252. povstal řád Křížovníků s červenou hvězdou. Dne 11. listopadu r. 1234. uvedeno bylo pět jeptišek řádu dotčeného, od zakladatelky jeho Kláry s povolením papeže na

*) Tomuto špitálu darovala r. 1233. královna Konstancie, matka kněžny Anežky, statky od řádu Německých rytířů koupené, zejména Hloupětín (Hlubetín) s vesničkami Humenec a Nidošice; Borotice s vesnicemi Županovice a Dražetice; kostel sv. Štěpána s vesnicí »na Rybníčku« řečenou (v Novém městě pražském), jichž užívání si na čas života svého vyhradila.

žádost kněžny Anežky do Prahy poslaných, do kláštera při kostele sv. Salvatora, kterýž od té doby *klášter u sv. Františka* sloul. Do tohoto kláštera Klarisek odebrala se též kněžna Anežka se 7 šlechtičkami, s nimiž dne 25. března r. 1235. do téhož přísného řádu vstoupila a první abatýší nového kláštera se stala. (Zimmermann, Aufgehobene Klöster in Prag.)

Počet jeptišek v klášteře sv. Františka rozmnožil se již r. 1236. tak valně, že v něm neměly dosti místa. Proto vystavěla kněžna abatýše Anežka nový klášter Klarisek na prostranném místě u kaple *sv. Barbory*,*) od krále Václava I. k tomu účelu darovaném, které potom »*na Františku*« sloulo. (Zimmermann, Klöster.) Na stavbu kláštera obdržela od bratra svého několik statků, z nichž některé špitálu sv. Františka postoupila, statek pak *Přeštice* s 15 vesnicemi klášteru kladrubskému r. 1245. za 1200 hřiven stříbra prodala. (Erben, Regesta Bohem. I. 529.) R. 1237. postoupila abatýše Anežka kostel, klášter a špitál u sv. Františka blíže mostu se všemi statky jeho *Křížovníkům*** a přesídlila se do nového kláštera na Františku, od krále Václava bohatě nadaného, při němž vystavěla též kostel sv. Františka z Assisi, který po smrti její († 1282) od lidu *u sv. Anežky* byl nazýván. Při tomto kostele vedli duchovní správu Minorité, mající tam též své sídlo při kapli sv. Barbory. (Zimmermann, Klöster.)

Za prvních bouří husitských r. 1420. klášter Klarisek u sv. Anežky byl zrušen a pobořen, klášterní pak panny přestěhovaly se do *kláštera týneckého* (Týnec Panenský), který r. 1321. Plichta ze Žirotína a bratří jeho pro Klarisky z kláštera u sv. Anežky založili. K nadání jeho darovali role na 2 popluží ve vsi Týnečku u města Týnce ležící, též les a 14 lánů u Týnce, z nichž každý 1 hřivnu stříbra úroků platil; mimo to postoupili klášteru právo patronátní kostelů v *Týnci, Vrbně, Pozdně*

*) Při této kapli, r. 1224. od Otakara I. vystavěné, bylo několik bratří řádu sv. Františka z Assisi (Minoritů), které král Václav r. 1231. z Mohuče do Prahy povolal a jim klášter u sv. Jakuba vystavěl.

***) Král Václav potvrdil Křížovníkům r. 1253. všechny statky, špitálu sv. Františka od něho jakož i od jeho matky Konstancie, pak od jeho sestry abatýše Anežky a od jeho bratra Přemysla postoupené. (Erben, Regesta Boh. I. 391, 408, 410, 414, 427, 437, 439 a 609.)

a *Hořovicích*. (Emler, Regesta III. 303.) Když pak r. 1382. klášter týnecký požárem byl zničen, obnovili jej opět potomci bratří z Žirotína a přidali r. 1385. k nadání jeho 9 lánů pozemků s hospodami, masnými krámy a chlebnicemi v Týnci, též dvůr v Uhřicích s jedním poplužím, štěpnicemi a rybníky, jakož i louky třebíšské (třebnické) řečené, louku a chmelnici v Kvilicích s mlýnem. K tomu dostal klášter týnecký od r. 1391. do r. 1417. od některých příznivců svých darem ročních úroků 51 $\frac{1}{2}$ kopy grošů. (Hammerschmid I. c. Msc. — Lib. Erect. VIII.—XI.)

Klášter u sv. Anežky, od Husitů zpustošený, zůstal pak po 136 let opuštěný a teprv r. 1556. od krále Ferdinanda I. na státní útraty i s částí kostela opravený, přenechán byl s povolením papeže Pavla IV. *Dominikánům* náhradou za jejich klášter svatoklimentský, Jesuitům postoupený. Aby však Dominikáni i ostatní část kláštera u sv. Anežky opravití a Minoritům u sv. Jakuba za jejich právo ke kapli sv. Barbory úroky na 30 dolarů ročně odváděti mohli, přinuceni byli prodati velikou zahradu, podél ulice »Myší díra« zvané ležící, jakož i jiné pozemky klášteru sv. Anežky náležející, na nichž časem následujícím vystavěno bylo 46 domů měšťanských, k pravomocnosti kláštera sv. Anežky patřících. R. 1611. klášter sv. Anežky i s kostelem od Pasovských byl vydrancován.

Když však Dominikánům r. 1604. klášter sv. Máří Magdaleny v Menším městě pražském a r. 1625. kostel u sv. Jiljí i s farou, se všemi statky a právy, utrakvistům té doby odňatý, od císaře Ferdinanda II. byl odevzdán, *případl klášter u svaté Anežky opět Klariskám*. Tyto navrátily se r. 1624. z Týnce do Prahy, kde po tři léta bydleli v Štampachově domě v Starém městě pražském, odkudž r. 1627. se přestěhovaly opět do mateřského svého kláštera u sv. Anežky nově upraveného, jemuž pak statek týnecký byl postoupen. Požárem r. 1689. dne 21. června od paličů francouzských v Praze založeným, jímž skoro celé židovské město s 10 synagogami a 407 domů v Starém a Novém městě s mnohými kostely a paláci bylo zničeno, postížen byl též díl kláštera u sv. Anežky, zvláště kaple sv. Barbory a věž se zvony.

Po tomto posledním neštěstí rozmnoženy byly důchody

kláštera u sv. Anežky mnohými dary, totiž: r. 1697. od Sibilly Winterfeldové 1000 zl.; r. 1701. od Jana Povolného 1000 zl.; r. 1715. od Anny Převorovské 1000 zl. a nadáním Hiblinovským 2000 zl.; r. 1740. od Jabuba Krištofa Kosa 500 zl.; r. 1752. od Anny Fischerové 500 zl., též od Anny Glaserové 500 zl. a od Johanny Veroniky 400 zl.; r. 1760. od Teresie hraběnky z Pöttingu, roz. hraběnky Michnové, 1320 zl. a r. 1780. od hraběnky Unruhe 600 zl., tedy v jedné summě 8820 zl. — K rozmnožení důchodů kláštera přispělo též velmi prodávání léčivé vodičky, řečené vlaštovčí neb Anežské (*Aqua hirundinum*), kterou jeptišky připravovaly dle návodu jisté chudé paní, jíž se v nemoci její ujaly. A tak zlepšily se poměry kláštera znamenitě, což vysvítá zvláště z toho, že klášter před svým zrušením měl na jistinách 75.563 zl., k tomu panství Týnické a mnohé jiné důchody.

Po zrušení kláštera sv. Anežky dekretem dvorním z dne 26. ledna r. 1782. vykázáno bylo 26. června t. r. abatyši roční pense 300 zl. a 21 jeptiškám po 200 zl. — Fondu náboženskému připadly statky a jmění klášterní, totiž:

a) Panství *Týnec Panenský*, které koupil od fondu náboženského r. 1797. veřejnou dražbou za 90.000 zl. rýn. měšťan pražský Jan *Tuskany* (D. Z. 690, P. 16.), jehož vnuk je r. 1854. prodal za 150.000 zl. stříbra Vojtěchu Rennerovi, a tento r. 1871. hraběnce Teresii z Heberšteina za 280.000 zl. r. m. — Klášterní stavení v Týnci, proměněno v sýpku: kostel klášterní, jehož stavba po smrti Jaroslava Plichty ze Žirotína byla zastavena, stojí ještě vedle zvonice kostela farního.

b) *Klášterní stavení* v Starém městě pražském (č. p. 811 a 832.), k němuž náleželo vlastní stavení klášterní se zahradou, velký dvůr s dvěma světskými staveními, pak stavení se zahrádkou vedle dvoru, též kostel, 2 kaple, 2 hřbitovy a zahrádka, koupil od fondu náboženského r. 1793. veřejnou dražbou Karel Kühllwein za 6160 zl. rýn. (Lib. contract. rub. 24, fol. 202.) Původní stavení klášterní s kostelem a dvěma kaplemi (Panny Marie a sv. Barbory), vesměs prvotního slohu gotického, (v nichž vedle abatyše kněžny Anežky pochování byli král Václav I. († 1253), potom královna Kunhuta, manželka Přemysla Otakara II., dcera její Anežka vdova po Rudolfovi ra-

kouském († 1296), a proslavený vítěz nad Tatary u Olomouce. Jaroslav ze Sternberka † 1277., jehož náhrobník po zrušení kláštera přenesen byl do kláštera Františkánů v Zásnukách,) ohyzdně jest spustošeno a slouží nyní obchodníkům za skladiště.

c) *Zahrada klášterní* prodána byla za 150 zl. (Arch. místodrž. 126/48.)

d) *Na jistinách kláštera vlastních* 66.554 zl. 30 kr., a *jistin kostelu* náležejících 9009 zl. K těmto jistinám náleželo: 4000 zl. rýn. na panství Šonvaldu hraběte Františka Vratislava z Mitrovic (D. Z. 615, H. 8.); 2000 zl. rýn. na panství lochovickém Jiříka Vratislava z Mitrovic r. 1738. (D. Z. 434, A. 5.); 2000 zl. na statku vokšickém r. 1767. (D. Z. 526, D. 25.); 3500 zl. rýn. r. 1733. na statku Vrbici (D. Z. 350, F. 30.); 5757 zl. r. 1742. u knížete Adama Auersperka; 4000 zl. u hraběte Bouquoye r. 1717. 11.800 zl. u kapitoly pražské; 18.430 zl. ve fondech veřejných. (Arch. místodrž. 126/48.) — e) Na hotových penězích 139 zl. 36¹/₄ kr., za obilí, dobytek a svršky prodané 369 zl. 17¹/₂ kr., za nábytek a náradí domácí a kostelní 596 zl. 12 kr. — Posrážce dluhů 3779 zl. 39¹/₄ kr. obnášelo *veškero jmění kláštera* (nepočítajíc v to stříbro neodhadnuté, c. k. mincovně odevzdané). 169.198 zl. 56¹/₂ kr. (Arch. místodrž. 126/48.)

53. Klášter Klarisek v Chebě při kostele Zvěstování Panny Marie kláštera minoritského (od r. 1260.—1463.), potom františkánského založený, obdržel r. 1273. od krále Otakara ves *Trejenice* (Trennitz) předešle k hradu chebskému náležející. Mimo to získal klášter dílem koupí, dílem darem od Engelharta z Wildšteina právo manské čtvrtého dílu čtyř dvorů v *Hartessenreuthu* a jednoho dvoru v *Ensenbrucku* i čtvrtého dílu desátku těže vsi; též právo manské desátku v *Triesenhofu*, polovice desátku v obojím *Pilmersreuthu* a čtvrtého dílu desátku v *Hořejší Vsi* (Oberdorfu); pak jeden dvůr ve vsi *Žirnici* (Schirnitz) a desátek těže vsi. Tyto statky potvrdil klášteru r. 1306. římský král Albert. — R. 1310. postoupil Albrecht Falkenovský s bratrem svým a strýcem Ekhardem z Wildšteina klášteru lenní ves *Hagengrün*. R. 1329. darovali Nothaftové z Berdenbergu klášteru léno své *Voitersreuth*. (Emler, Regesta Boh. II. 325, 747 a 962; III. 603.)

Po zrušení kláštera r. 1782. připadl jeho statek *Sv. Klára* (Nonnenhof, Schlossbezirk St. Clara řečený) fondu náboženskému, jemuž r. 1788. vynášel 5732 zl. 16 kr., a prodán byl se statky mu přivtělenými, *Schossenreuth horní a dolní*, r. 1838. Janu Vilému šlechtici z Helffeldu za 151.798 zl. 32¹/₄ kr. stříbra. (D. Z. 735, K. 24 & S. XLVI. 55.) — Deputát z tohoto statku kláštera Františkánů v Chebě povinný, na summu 575 zl. 30 kr. ročně odhadnutý, placen byl Františkánům z fondu náboženského. — Statek St. Clara vložen jest do knih gruntovních purkrabského úřadu chebského (Kvat. XIII. 45) a proto r. 1822. z desk zemských vymazán. (D. Z. 1044, E. 25.) — Mimo to připadly fondu náboženskému *jistiny* klášteru náležející úhrnem 115.217 zl. 50 kr. (Dle zprávy c. k. účtárny komorní dne 24. prosince r. 1785.) Po srážce dluhů 13.716 zl. 42 kr. zůstalo z těchto jistin fondu náboženskému 101.501 zl. 8 kr. a na úrocích zadržalých 11.656 zl. 52 kr., takže fond obdržel se summou trbovou za vytčený statek v jedné summě 264.956 zl. 32 kr. (Arch. místodrž. 145.9. & 4 21.)

54. Klášter Klarisek v Krumlově při kostele minoritského kláštera Zvěstování Panny Marie založen byl r. 1361. od dcery Petra I. z Rožmberka Anny, provdané za Jindřicha z Lipého, a od Anežky z Walsee, manželky Jošta z Rožmberka, od nichž mnohými statky byl nadán. K těmto statkům kláštera, od držitelů panství krumlovského potom rozmnoženým, náležel *dvůr poplužní klášterský* (Klosterhof) řečený, městys *Český Rychnov a 26 vesnic*, jmenovitě: Rožnov obojí (Rosenau, Gross- und Klein-Drosen), Hafnern, Lopatné, Kramulín (Gromaling), Lhota Mackova (Mosetstift, Moissetschlag), Šemeřice (Schemersdorf), Drochy (Drochersdorf), Benšice (Wentschitz), Mohuřice (Mairitz), Keblany, Slavče, Stradov Velký a Malý, Vlázky (Laschkles), Krasejovka (Krassau), Zvikov (Zwickau), Újezd Kamenný (Steinkirchen), Markvartice, Vesce, Milikovice, Branšovice, Straňany, Stražkovice, Višně (Weichseln) a Cipin (Zippendorf). (D. Z. 550, K. 15.) — K omu přikoupil klášter r. 1777. od Matyáše Illového dvůr poplužní *Cipin* za 4000 zl. (D. Z. 252, G. 6.)

Po zrušení kláštera dne 5. února r. 1782. připadly statky vytčené, řečené *Krumlovské statky sv. Kláry* (Krumauer St.

Clara - Gut) fondu náboženskému, jemuž r. 1788. vynášely 5046 zl. 13 kr. a potom r. 1798. za 48.340 zl. odhadnuté, prodány byly r. 1802. Josefu knížeti ze *Schwarzenberga* za 65.957 zl. (D. Z. 735, K. 24; 882, C. 11; 978, J. 22.) — V *stavení klášterním* ubytováno bylo vojsko; nyní jsou tu obydlí pro vdovy a sirotky po úřednících knížete Schwarzenberga. — Mimo to odevzdány byly k fondu náboženskému *jistiny* kláštera úhrnem 29.280 zl. 46 kr.; pak za stavení prodané 178 zl. 2 kr.; za svršky prodané 607 zl. 58 kr. a za stříbro 23 zl. 45 kr. Po srážce dluhů 2108 zl. 31 kr. zůstalo fondu čistého jmění 93.940 zl. 32 kr. (Arch. místodrž. 126/49.)

55. Klášter Křížovníků (bílých) s červeným srdcem (kanovníků *Cyriaků*, bratří Kající řádu sv. Augustina blahoslavených mučedníků, Fratres ordinis St. Augustini Crucigeri de poenitentia beat. Martyrum) s *kostelem sv. Kříže Velikého v Starém městě pražském* na břehu Vltavy na místě, kdež někdy sloulo »na *Rvačkách*«, založen byl r. 1256. o sv. Václavě od Přemysla Otakara II. na památku křížáckého tažení proti pohanským Prusům, jehož se r. 1254. též Cyriaci účastnili, takže Otakar potom několik bratří tohoto řádu z Říma do Prahy povolal. K původnímu nadání tohoto kláštera náležela fara u sv. Kříže s právem patronátním a desátky z okršku s několika domy až k sv. Anežce se rozprostírajícího, díl řeky Vltavy s mlýnem ležícím na protějším břehu jakož i s vinicí, která *Skalská*, prvé *na Letné* sloula.*) K tomu dostal klášter mnoho darů a nadání od svých příznivců, z nichž někteří Cyriakům nová *převorství v Pardubicích* a ve *Vorlíku* (kr. Hradec.) již před r. 1295. založili. Neboť listem daným dne 15. prosince r. 1295. potvrdil papež Bonifác VIII. Cyriakům jejich hlavní sídlo v Římě při kostele Panny Marie (de Monte aureo) se vším příslušenstvím jakož i kostel sv. Kříže v Praze, též kostel sv. Bartoloměje v Pardubicích s kaplemi sv. Jiljí a sv. Václava v Chlubinku (Chlumek) a kostel Panny Marie v Orlíku s vesnicemi a jiným vším příslušenstvím. K nadání kláštera Cyriaků v Pardubicích daroval r. 1332. Arnošt

*) V této vinici pod Letnou vystavěl r. 1635. probošt kláštera Trembský kapličku sv. Maří Magdaleny.

z Hostinné ves svou Pardubice se všemi právy a vším příslušenstvím. Klášteru do Orlíka dal Jan Žampach (dle listu bratra jeho Mikeše ze Žampachu řeč. z Potenšteina r. 1395. na den sv. Martina) almužnu 14 grošů z mlýna chocenského na každý týden, a to věčně. — K těmto převorstvím Cyriaků přibýlo asi r. 1340. převorství v *Nových Benátkách* od biskupa pražského Jana z Dražic založené při tamějším kostele farním, jemuž r. 1380. šlechtic Jan z Dražic připojil též kostel v Starých Benátkách se všemi jeho důchody a právem patronátním, jak to z stvrzující listiny arcibiskupa pražského Jana z Jenšteina vysvítá. — Tímto rychlým rozšířením řádu svého pohnuti přeložili Cyriaci r. 1340. generální převorství z Říma do Prahy a zvolili benátského převora Alberta za generálního převora. (Zimmermann, Aufgehobene Klöster in Prag.)

R. 1359. obdržel klášter Cyriaků u sv. Kříže od bratří Jana a Vznata ze Skuhrova také právo podací při farním kostele v *Solnici*. (Borový, Lib. Erect. I. 7.) — R. 1390. a 1404. rozmnoženy byly důchody kláštera některým nadáním, takže r. 1416. Cyriaci půjčiti mohli Janovi Chotěnicovi z Vlašimi 60 kop gr., kteréž jim na statcích jeho Vlašimi a Načeradci byly pojištěny. (Lib. Erect. 10. J. 6.)

Avšak r. 1419. zastihl Cyriaky smutný osud: neboť všechny jejich kláštery v Čechách od Husitů byly vydrancovány a zpuštěny. Teprv r. 1437. navrátili se Cyriaci z Řezna, kde po zpuštění klášterů svých útočiště našli, do svého kláštera v Praze, který jediný pomocí bratří svých v Polsku a značnými dary mnohých dobrodinců opět ze ssutin vyzdvihli. Zároveň nabyli od některých zámožných členů do řádu jejich vstoupivších tak značného jmění, že r. 1470. králi Jiřímu z Poděbrad jednou 5000 a podruhé 10.000 zlatých uherských (1 zl. = 40 grošům českým) na žádost jeho půjčili. Když však král potřetí na Cyriaky naléhal, aby mu ještě 50.000 uherských dukátů zapůjčili, žádali Cyriaci za lhůtu osmidenní, v kteréž, nemohouce žádosti krále zadosť učiniti, klášter tajně opustili a do Krakova k bratřím svým se odebrali. Opuštěný klášter i s kostelem a jeho jměním ujat byl od strany pod obojí, a marné zůstaly veškeré pokusy Cyriaků o jeho navrácení. Teprv po uplynutí 158 let vymohli Cyriaci na Ferdinandovi II. list dne 5. ledna

r. 1628. daný, jímž se radě a rychtáři Starého města pražského poroučelo, aby uvedeni byli do kostela sv. Kříže opět bratří řádu sv. Cyriaka a aby jim to vše, cožkoli k tomu kostelu od starodávna náleží, zcela a zouplna i s náležitými počty a registry bylo odvedeno.

Dle tohoto poručení uveden byl dne 11. ledna r. 1628. probošt Cyriaků Irenaeus Cucevius s třemi kanovníky a dvěma chovanci slavně do kostela sv. Kříže. K nadání kláštera vykázána byla od kommissee, k tomu císařským listem z dne 12. února r. 1628. nařízené, dne 3. června r. 1628. jistina 4000 kop, kterou magistrát Starého města pražského Cyriakům nahraditi byl povinen; mimo to na úrocích ročně 20 kop z 20 domů měšťanských na Záhoně (v Dlouhé ulici) ležících, od židů koupených, pak po 4 zl. ročně z 18 domů, též židům prodaných.

Na vyzdvižení a ozdobení chrámu Páně a nadání jedné mše týdně darovala klášteru r. 1624. (1645) Ludmila Lečanská z Schönbachu, měštká Nového města pražského, 9000 kop míš. pojištěných na statcích Sázavě a Hrádku, za kterouž summu s úroky zadržalými postoupen byl od Jana Viktorina z Waldšteina r. 1647. statek *Chotoměř* (kr. Litom.) klášteru, který pak jej r. 1648. s císařským povolením prodal Silvii hrab. Černínové za 13.000 kop míš. (D. Z. 305, B. 12.) Za to koupil klášter r. 1654. vinici Ventříšku blíže vrchu Žižkova, r. 1655. dům blíže kláštera ležící a r. 1658. statek *Drastí* (Drast horní, okr. Karlín.) od Ludmily Pešíkové, roz. Julišové z Šenpachu za 4000 kop míš. (D. Z. 148, J. 14 & 15.) — R. 1749. odkázal klášteru kněz církevní Adam Ignác Pösch *dvě vinice* nad Holešovicemi pod Kobylisy ležící, »*Melčarka*« řečené, které klášter r. 1761. prodal Josefu Hlaváčkovi za 750 zl. rýn. (Knihy vinohrad. lib. contr. 27, fol. 212. & 28, fol. 382.) — R. 1754. odkázala šlechtična Anna Ludmila z Rosenwaldu klášteru veškeré jmění své, k němuž náležela též *vinice* nad Holešovicemi, kterou klášter r. 1760. prodal Václavu Jiřínovi za 600 zl. rýn. (Knihy vinohrad. lib. contr. 28. fol. 12, 86 a 369.)

Potom dostalo se kostelu sv. Kříže od r. 1630.—1758. mnohých nadání. Tak darovala na mše Alžběta Minichová r. 1630. dům svůj v Starém městě pražském »u černého rytíře« řečený; r. 1668. Anna Maria Bleileblová, roz. z Pichelbergu, 1000 zl.;

r. 1709. JUDr. František Ferdinand Čadek 1500 zl.; r. 1714. chirurg Václav Michal Leischner 4000 zl. na mše; r. 1716. Libor Václav Ubeli de Sigburg 1000 zl. na mše; r. 1726. darovala hraběnka z Waldšteina, roz. Černínová, *k oltáři sv. Jana Nepom.* v kostele sv. Kříže lampu za 900 zl. a na věčné světlo jistinu 300 zl.: r. 1729. daroval hrabě Ferdinand de Fours klášteru 700 zl. na mši každého týdne *u prvního hrobu sv. Jana Nepomuckého**) v kostele sv. Kříže: r. 1744. odkázala vdova Barbora Rittyová na mše 1000 zl.; r. 1744. odkázal na 200 mší ročně kněz a administrator jinonický Vojtěch Blažej Allesch 3000 zl. (Arch. místodrž. 145 73.) — *Tato nadání (jichž bylo 41) obnášela v jedné summě 19.543 zl., z nichž připadla jistina 18.393 zl. na 1390 mší a 1150 zl. na světlo.*

O toto a jiné jmění připravil klášter sv. Kříže poslední jeho probošt Vít Wolfsberg (r. 1770.—1783.) půjčováním peněz pražským měšťanům,**) zvláště obchodníkům s dřívím, a přivedl klášter špatným hospodářstvím i do velkých dluhů (36.350 zl. rýn.), z nichž již nevybředl. (D. Z. 662, E. 26 & H. 22; 663, L. 15.) Pro dluhy prodán byl r. 1782. za 1360 zl. rýn. *dům »Zeidlerův«* řečený v Starém městě, který klášter r. 1762. za 1675 zl. rýn. koupil. (Lib. contract. rub. 13, fol. 160 & 19. fol. 196.)

Za takových poměrů bídících klášter dne 4. srpna r. 1783. byl zrušen, a *jmění jeho připadlo věřitelům*, totiž: 12.767 zl. 6 kr. jistin a 2278 zl. 31 kr. za nábytek, věci kostelní a stkvosty prodané. (D. Z. 515, D. 26.)

Kostel gotický sv. Kříže se stavením farním (č. p. 886. nové a 948. staré), fondu náboženskému připadlý, koupil Jiří

*) Tělo mučedníka Jana Nepomuckého, k rozkazu krále Václava dne 20. března r. 1383. utopeného, z Vltavy vytažené pochoval generalpřevor Cyriaků v přízděnků u kostnice kostela sv. Kříže, odkudž pak dne 18. dubna na hrad do kostela sv. Víta bylo přeneseno a tam pochováno. R. 1707. přenesen byl oltář sv. Jana Nepom. v kostele sv. Kříže již předešle založený do kaple sv. Jana Nepomuckého, na místě původního hrobu jeho vystavěné, kterou r. 1721. převor nově dal okrášlit a sochu téhož svatého na Janském plácku postaviti.

**) Tak vynaložil probošt r. 1771. summu 2000 zl. rýn. na vystavění mlýna Antonina Vyšínovského, pod mlýny Šitkovskými v Zderazské čtvrti na řadu loděcím ležícího a klášteru v jisté summě zastaveného. (Knihy vinohrad. lib. conduct. 7. fol. 226.)

Záruba, od jehož dědiců prodán byl r. 1787. Josefu Antonovi, měšťanu a kupci pražskému, za 3300 zl. rýn. (D. Z. Lib. contract. ruber 21, fol. 308.) V bývalém kostele jsou nyní skladiště a chlévy. — *Stavení klášterní* (č. p. 755. staré a 885. nové), se zahradou a příslušenstvím na sv. Janském plácku ležící, koupil aerar k ruce fondu náboženského r. 1783. od věřitelů kláštera za 8850 zl. rýn.; potom to stavení daroval císař v summě odhadní 5240 zl. konventu *Milosrdných bratří* v Praze, od něhož je r. 1789. koupil pražský měšťan Josef *Anton* s manželkou svou Annou za 5300 zl. rýn. Potom r. 1792. koupila toto stavení Barbora Poláčková veřejnou dražbou za 5800 zl. rýn. a postoupila je r. 1802. Petrovi Quinqueretzovi za 20.000 zl. (Lib. contract. rub. 20. fol. 40, 21. fol. 60, 22. fol. 91 a 313 & lib. 83. fol. 95.)

Statek *Drast hořejší* prodán byl r. 1791. od kuratora kanonie Křížovníků k ruce věřitelů téže kanonie veřejnou dražbou manželům Josefu a Anně Novotným za 33.502 zl. rýn. (D. Z. 685, J. 19.) Z této summy připadlo 30.000 zl. k zaplacení jistin fundačních, od mnichu utracených, které komorní prokurátor r. 1778. na statku Drasti pojistil. (D. Z. 664, F. 6.) — Z kláštera zrušeného přestoupilo 17 řeholníků s výslužným do stavu kněží světských.

56. Klášter (proboštství) Křížovníků strážců Božího hrobu (řádu sv. Augustína s červeným křížem na lodičce) při kostele sv. Petra a Pavla, r. 1115. již vystavěném, na *Zderaze v Novém městě pražském* založen byl r. 1190. od Kojaty z Hněvína Mostu a jeho bratra Svěbora, synů Hrabiše ze slavného potom rodu z Riesenburka. Kojata, nemaje synův, odkázal r. 1227. kostelu a klášteru zderazskému statky své *Hněvín Most* (nyní město Most, Brüx), *Vroutek* (Vrutek) a *Famné* se vším příslušenstvím; též na Moravě statky své *Budikovice*, *Kojetice*, *Fuřínovice* (Jiřínovice), *Tlustovúsy* (Tlustousy), *Šestajovice*, *Lemúsy* a *Ostrašany*, jichž však manželka jeho paní Vratislava až do smrti své užívati měla. — Bratr Kojatův Svěbor (Všebor) daroval témuž kostelu z dědictví svého vsi *Horušany* a *Dobrovíce* celé s polmi, zahradami a j. v.; též vsi *Lipětín*, *Drachkov* s včelami; *Kopisty* s lesem a rybníkem také *sv. Václava ves* zúplna se vším příslušenstvím i s platem

po pěti šilincích penězích dobrých a čistých tak, aby věrdunk stříbra vážily, a po čtyrech stryších žita a ovsu po půl zrna dobrého ze všech malých lounův ročně. Mimo to daroval kostelu Božího hrobu r. 1199. Hugo z Čelčic půl vsi Chotče a r. 1234. župan Zdislav *kostel sv. Klimenta v Bubnech* (u Prahy) s příslušenstvím. (Erben, Regesta Boh. & Morav. 332, 441 201 a 393.)

Tyto statky kláštera rozmnoženy byly během 13. a 14. století mnohými jinými. Tak odevzdal r. 1260. Jiljí z Úpy, pán z Úsova a Švábenic, bratr zakladatele kláštera zderazského, klášteru správu špitála založeného v městě *Úpě* (Nový Trutnov), jemuž daroval vsi *Libeč* (nynější Gabersdorf) a *Debrné*, jeden mlýn, jedno láno rolí a desátky z pokut župy Úpské a ze všech důchodů svých statků v téže župě ležících, jednu kapli u špitála v Úpě a druhou v městě *Brusnici* se vším příslušenstvím. (Emler, Regest. Boh. II. 95.) — R. 1278. daroval klášteru navždy biskup pražský Jan desátky své ze vsi *Sluh* (v Kouřimsku) vycházející. (Emler, Regest. Boh. II. 471.) — R. 1285. prodal klášteru Jindřich z Rožmberka město *Neveklov* s lesy a jiným příslušenstvím za 300 hřiven stříbra, z kteréžto summy 40 hřiven slevil pod tou výminkou, aby od kláštera třikrát ročně s průvodem svým (20 neb 24 osob) v Praze po tři dni byl vydržován.*) (Emler, Regest. Boh. II. 579.)

R. 1287. udělil král Václav mnohých svobod a výsad klášteru zderazskému jakož i *klášteru jeptišek hrobu Božího ve Světcí* od Vratislavy, vdovy po zakladateli kláštera zderazského, založenému, jenž r. 1267. podřízen byl opatu zderazskému, který tam převora a spolu faráře dosazoval.**) (Emler, Regest. Boh. II. 614.) — Dle listiny z dne 26. dubna r. 1294. náležel klášteru *mlýn* na Labi u *Nymburka* ležící se vším příslušenstvím, který klášter již před tím koupil. (Emler, Reg. II. 704.) — R. 1296. potvrdil papež Bonifacius VIII. klášteru

*) *Neveklov* drželi v zástavě vladýkové z Neveklova, jichž jedna větev Tloskovská, pode jménem Řepův z Neveklova, v polovici 15. století se dostala v držení tohoto zboží zápisného, za kteréž pak Adam Řepa z Neveklova r. 1550. klášteru zderazskému 360 kop gr. vyplatil.

**) Klášter jeptišek ve *Světcí* (Schwatz, kr. Žatec.) od Husitů r. 1421. byl zbořen, potom však obnoven a konečně r. 1571. zrušen, statky pak jeho potoupeny arcibiskupství Pražskému.

právo patronátní kostela Panny Marie v městě Mostu, témuž klášteru od krále Přemysla postoupené. (Emler, Regest. Boh. II. 734.) — R. 1297. dal Vítek z Úpy a ze Švábenic, maršálek moravský, klášteru práva patronátní kostelů v *Bernarticích* (Bernsdorf), v *Olešně* (Gold. Oels) a *Valbeřicích* (Albendorf) na Jičínsku, též půl lána v *Úpě* (Trutnov) a *Liběči*, svobodný les mezi Liběčí a Debrném ležící, svobodné rybářství v řece Úpě a dva mlýny jakož i šest míst na tržišti (náměstí) v Úpě. (Emler, Regest. II. 761.) — R. 1301. potvrdil král Václav klášteru všecky jeho statky svrchu vytčené. (Emler, Regest. II. 804.)

R. 1303. daroval Mikuláš z Potenšteina klášteru kostel v *Kostelci* u Potenšteina se vším příslušenstvím. (Emler, Reg. II. 841; III. 342 a 355.) — R. 1307. dal Vítek ze Švábenic a Heřmanic klášteru právo patronátní kostela v *Moravanech* (Olomoucká dieces.), též r. 1308. právo podací kostela u *sv. Jiří v Lhotě Prostřední* a r. 1309. ve *Švábenici* se vším příslušenstvím; zároveň daroval klášteru 100 hřiven praž. groš. (64 gr. na 1 hřiv.); potom r. 1309. prodal a postoupil klášteru vsi *Zalší* a *Sloupnice* blíže města Mýta Vys. za 312 kop gr. praž. (Emler, Regest. II. 913, 939, 951 a 955.) — R. 1313. postoupil Jan z Wartenberga klášteru právo patronátní kostela v *Starém Trutnově*; potom r. 1321. Jan z Meziříčí právo patronátní kostela v městě *Solnici*. (Emler, Reg. III. 55 & 295.) R. 1323. darovali Jan a Všebor, synové Vítka ze Švábenic, klášteru ves *Potvorov* s dvorem a právem patronátním, též vsi *Sedlec*, *Bukovinu* a *Křemešín* (Řemešín) na Plzeňsku se vším příslušenstvím. (Emler, Reg. III. 334.) — R. 1323. dal Zdislav z Počernic klášteru *dům* v Starém městě pražském v ulici »Boršov« ležící. (Emler, Reg. III. 304.) R. 1331. postoupil král Jan klášteru právo patronátní kostela v *Stráži* u Přimdy za patronát kostela v *Hostouni* (Emler, Regesta III. 698.); potom r. 1334. právo podací u *sv. Michala* v Starém městě pražském. — R. 1334. po uvedení Slezska v moc králů českých přistoupili Křížovníci hrobu Božího v *Nisé* s proboštvími ve *Frankštejně*, *Reichenbachu* a *Ratiboři* pod správu a vrchní moc probošta zderazského, jemuž ročně 4 kopy grošů platili. — R. 1335. darovali klášteru bratří Oldřich a Vilém,

synové Viléma z Boru, společně s matkou svou Benediktou hrad a městečko *Bor* (blíže Sušice) též vsi *Dětanovice*, *Dobrotice*, *Prosiměřice* (Pošiměřice), *Žichov*, *Posobice*, *Na Krušci* (Krušec), *Časkov*, *Bezděkov*, *Libětice*, *Orlov*, *Napěkov* (Napěrov), *Zbraslavice* a *Kochanov* se vším příslušenstvím, jichž řízení a spolužívání doživotní sobě vymínili. (Emler, Regesta IV. 62 a 110.) — R. 1335. potvrdil papež Benedikt XII. klášteřu zderazskému právo patronátní kostelů *sv. Michala v Praze*, *v Solnici*, *v Kostelci*, *v Zručí* a *v Stráži*, též *v Moravanech* na Moravě v Olomoucké diecesi. (Emler, Regesta IV. 85. a 90.) — R. 1342. postoupil klášter pod právo purkrechtní Antonínu Sedlákovu měšťanu pražskému a jeho dědicům masný krám v Praze za roční plat 9 mandel (*fertones*), každý po 15 groších počítaje. (Emler, Regesta IV. 449.) — Mimo to měl klášter na 50 kop ročních platů z mlýnů u sv. Vojtěcha v Jirchářích, z vápenic u sv. Petra na Strouze a z některých domů pražských. — Konečně náležely klášteřu vsi blíže Prahy: *Újezd*, *Hoštice*, *Klíčany*, *Chodov* a *Litochleby*; pak *Chrčice* (dom. Poděbrady) *Chotěšice* a *Sloveč* (dom. Dymokury), které klášter jistým osobám doživotně pronajal.

Vytčené statky klášteřa zderazského, jenž před r. 1420. mnoho far kněžimi svými (jichž bylo na 200) osazoval, připadly na král. komoru a od císaře Sigmunda světským osobám byly zapsány, když r. 1419. a 1420. klášter i s kostelem (r. 1270.—1276. vystavěným) od Husitů byl sbořen.

Probošt zderazský (Bernard), zachrániv kostelní stkvosty a listiny klášteřa, odebral se r. 1419. s řeholníky do slezského klášteřa v Nisé, odkud r. 1440. někteří řeholníci do Prahy se navrátili, v zříceninách klášteřa zderazského skromný příbytek si zřídili a v rozvalinách chrámu pouze sakristii k službám Božím si upravili. Marně však se domáhali statků klášterních a nemajíce žádných důchodů, přinuceni byli prodati některé pozemky klášterní měšťanům novoměstským k stavbě domů, z nichž pak poplatek klášteřu vycházel a tím zvláštní *právo zderazské* povstalo. Mimo to dostávalo se klášteřu zderazskému, v němž jenom dva řeholníci bídne mohli žítí, podpory z klášteřa nisského, jehož proboštství byli podřízeni. Od r. 1455.—1498. byl klášter zderazský opět pod vlastním proboštem Pavlem

Štěpánem Poučkem, jemuž král Vladislav II. r. 1480. potvrdil všecky výsady, klášteru zderazskému od předešlých králů českých udělené, a zároveň mu dal právo k vymáhání všech statků, klášteru zderazskému a světeckému odcizených. Avšak tím nezměnil se nikterak bídný stav kláštera, neboť jeho proboštem stal se po smrti Poučkově († 1498.) velkopřevor Johannitů s dovolením papeže Innocence VIII., dle něhož řád Křížovníků strážců Božího hrobu s řádem Johannitů spojen býti měl. Ačkoliv pak r. 1500. dle nařízení papeže Alexandra VI. klášter zderazský nabyl opět úplné svobody, tak že dostal opět svého probošta a r. 1516. spojen byl s klášterem nisským pod jedním proboštem, zanikl přece pro nedostatek důchodů r. 1531. docela, takže od krále Ferdinanda I. odevzdán byl převořiši kláštera světeckého. Avšak r. 1567. přiděleny byly důchody kláštera světeckého k příjmům arcibiskupství v Praze nově zřízeného, čímž počet řeholnic r. 1568. až na tři klesl, a tyto konečně na žádost arcibiskupovu r. 1571. z kláštera světeckého přeloženy byly do kláštera zderazského, kde až do vymření zůstaly.

Po zrušení kláštera světeckého obnoveno bylo r. 1573. probošství zderazské, kteréž k vydržování kláštera z pozemků jeho u klášterní zahrady odprodalo opět dvě místa na stavenišť. Bídné poměry kláštera poněkud se zlepšily od r. 1653. přičiněním probošta Jana Cynera, jenž nechtěl uznávati probošta nisského za svého představeného, takže konečně r. 1659. přestala odvislost kláštera zderazského na probošství nisském. R. 1699. dostal klášter zderazský odkazem od měšťana novoměstského Daniele Mazánka ze Zlatého Pole 10.000 zl. rýn. k tomu účelu, aby vystavěn byl nový klášterní kostel pro starobylou sochu Matky Boží zderazské. K stavbě téhož kostela vykázal císař Karel VI. na prosbu probošta 10.000 zl. ze solní pokladny. A tak konečně překročiti se mohlo k stavbě nového kostela sv. Petra a Pavla, která na místě starého chrámu po odstranění zřícenin od r. 1715.—1721. byla provedena.

Ale brzy potom klášter zderazský ještě zcela nedostavěný dne 29. července 1785. byl zrušen a r. 1789. za 4150 zl. odhadnut. (D. Z. Liber ruber fundorum Jurisdictionis Zderaz. anni 1755. fol. 145.) — Poslední představený kláštera, admi-

nistrator Jan Maršálek s pěti řeholníky přestoupil s výslužným do stavu kněží světských. — *Kláštevní stavení* č. p. 269-II. (181. staré) s nádvořím o 2560□^o (odděleným od domu č. p. 307-II. bývalého ústavu pro vysloužilé kněžstvo světské u sv. Karla Boromea) jakož i *zrušený kostel sv. Petra a Pavla* se zahradou o 112□^o koupil r. 1867. od fondu náboženského *král. český fond zemský* za 150.000 zl. r. m.; od r. 1875. jest majetkem c. k. aeráru. (D. Z. G. XVIII. 311.) V někdejším proboštví na náměstí zderazském jest nyní vojsko. Stavení chrámové, v němž byla vojenská kovárna, slouží nyní za skladiště zemského českého divadla. — Mimo to prodáno k ruce fondu náboženského r. 1786. *stavení školní* (č. p. 182. staré) se zahrádkou 240□^o Vojtěchovi *Fritschovi* za 223 zl. rýn. (D. Z. Lib. fundorum Jurisdictionis Zderaz. ruber an. 1755, fol. 133.)

Fondu náboženskému odevzdáno bylo též 26 *fundac* na 1086 mší s jistinami 19.050 zl. rýn., z nichž po ztrátě 800 zl. fondu zůstalo 18.250 zl.; k tomu dostal fond 1250 zl. jistin kostelu náležejících, 800 zl. jistin kláštera vlastních a jistinu 2725 zl. místo ročních důchodů kláštera 100 zl. — Po srážce dluhů 6250 zl., které konvent z jistin fundačních na stavbu kláštera a školy vynaložil, zůstalo fondu náboženskému z jmění kláštera zderazského úhrnem 166.995 zl. — Mimo to náležela klášteru jistina 1500 zl. fundace pro 9 chudých hochů od Beneka založené, z níž však jenom 600 zl. připadlo světskému fondu nadačnímu. (Arch. místodrž. 145/16.)

57. Klášter Magdalének (jeptišek řádu sv. Máří Magdaleny) v *Zahražanech* (Saras, kr. Žatec.) blíže města Mostu založen byl r. 1283. dne 21. listopadu od krále Václava II., jenž k tomu účelu postoupil Magdalénkám chotěšovským zahražanský kostel Panny Marie se vším příslušenstvím. (Emler, Regesta Boh. II. 562.) Klášter však od Husitů r. 1421. byl vypálen. Později navrátily se některé jeptišky do města *Mostu*, kde jim nový klášter s kostelem Panny Marie byl zřízen. R. 1620. odňaty byly klášteru od stavů odbojných vsi *Židovice* a *Hořejší Březno*, které mu však po bitvě bělohorské opět byly navraceny. (D. Z. 140, D. 15 a 25.)

Klášter zahražanský s kostelem po zrušení řádu Magda-

lének postoupen byl r. 1782. Piaristům k zařízení kolleje a gymnasia. Statek kláštera zrušeného *Židovice* (Seidowitz, kr. Žat.), připadl fondu náboženskému, jemuž r. 1788. vynášel 2691 zl., a r. 1789. prodán byl obci města *Mostu* za 61.035 zl. 25 kr. (D. Z. 758, K. 14.) — Mimo to odevzdány byly fondu *jistiny* kláštera vlastní úhrnem 35.603 zl. 33 kr. rýn., z nichž bylo 2000 zl. na statcích Waldšteinských (D. Z. 431, J. 5.); 4000 zl. na statku lenešickém r. 1762. uložených (D. Z. 526, E. 18 a 20); 16.000 zl. na statku Hrádku Červeném (D. Z. 526, E. 16.) a 10.000 zl. na statku Loukovci. (Arch. místodrž. 145/15.) — K tomu připadly fondu náboženskému *jistiny* zavřeného kostela zahražanského 17.570 zl. a kostela farního v Židovicích 3891 zl. 34 kr.; taktéž *jistiny fundací* na 925 mší obnášející 12.120 zl. rýn. — Konečně obdržel fond náboženský na hotových penězích 7441 zl. 3¼ kr. (z nichž bylo v pokladně kláštera 5455 zl. 40 kr., v pokladně důchodní 569 zl. 49 kr., v pokladně zahražanské a kostelní 1415 zl. 3¼ kr.), pak 2202 zl. 12 kr. za věci hospodářské obci Mostecké postoupené, 2751 zl. 55¼ kr. za stkvosty kostelní a nábytek klášterní, 985 zl. za apparamenty a 87 zl. 16 kr. za stříbro klášterní prodané. — Po srážce dluhů kláštera v summě 376 zl. 9¼ kr. obdržel fond náboženský 143.311 zl. 57¼ kr. rýn. (Arch. místodrž. 145/15.) Z této summy však placena byla doživotní pense pro 28 jeptišek (20 panen klášterních a 8 konvers.), které se odebraly do ústavu Uršulinek. (Arch. místodržit. 145—21.8.)

58. Klášter Minoritů v Horažďovicích s kostelem sv. Michala archang. (nyní Panny Marie) v předměstí r. 1330. od měšťana Děpolta Mečříře založený se špitálem pro chudé měšťany, za bouří husitských byl zrušen, potom r. 1621. k rozkazu Ferdinanda II. opět odevzdán Minoritům, jichž kvardian Severius Ducecius kališníků mrtvolý dal vykopati a upáliti, i hrobky pánů Švihovských vylámati a těla jejich z rakví na místo neposvěcené vyvečena pohřbiti. R. 1784. k rozkazu císaře Josefa II. počet řeholníků zmenšen byl ze 24 na 14; posléze r. 1814. klášter byl úplně zrušen a potom r. 1854. i s kostelem prodán školním sestrám k zařízení německé školy dívčí. — Fondu náboženskému připadla *jistina* 800 zl. rýn. r. 1788. do desk zemských vložena. (D. Z. 574, K. 20.)

59. Klášter Minoritů (Fratres Minores conventuales) řehole sv. Františka z Assisi č. Serafinského, v král. městě zlatohorském *Jílovém* založený a r. 1422. od Husitů zbořený, opět r. 1626. byl obnoven, ale r. 1789. od císaře Josefa zrušen. Jistina jeho (stavovská obligace) na 1240 zl. rýn. odevzdána byla fondu náboženskému, jemuž připadlo také 30 fundací na 138 mší, z nichž však dle dekretu c. k. gubernia 22. prosince r. 1791. vyloučeno bylo z fondu náboženského 18 fundací na 82 mše s jistinou 1264 zl. 17 kr., které přiděleny byly faráři jílovskému i se 14 fundacemi na 33 mše s jistinou 800 zl. náležející k zázračnému obrazu loretanské P. Marie, jenž z kostela klášterního do chrámu farního po zrušení kláštera byl přenesen. (Arch. místodrž. 145/46.)

60. Klášter Minoritů s kostelem sv. Bonaventury v Boleslavi Mladé r. 1345. od Beneše a Jana z Michalovic založený, v bouřích husitských zpusťován, odevzdán r. 1484. od Adama z Cimburka Českým bratřím, kteří zde modlitebnu a hlavní školu svou zřídili, nazývajíce místo to Karmelem. Proto domnívali se Karmelitáni v Praze, že dům ten s kostelem a zahradou někdy náležel řeholi jejich, a obdrželi ho k žádosti své r. 1625. od císaře. Minorité však dokázali, že na místě tom býval jejich klášter, takže jim od Karmelitánů r. 1630. postoupen byl dům dotčený s kostelem a se zahradou, ostatní však pozemky k tomu založení náležející teprve po dlouhém jednání r. 1662. proti složení 1000 kop mší. A tak zaujali Minorité opět klášter svůj. Tento pak r. 1785. byl zrušen a postoupen Piaristům, kteří tam kollej svou z Kosmonos přeložili. Fondu náboženskému připadly *fundální jistiny 10.437 zl. rýn.*, kteréž dne 20. května r. 1785. uloženy byly na 3 $\frac{1}{2}$ % u stavů zemských, úroky pak z nich přiděleny byly za sloužení mší založených jednotlivým klášterům minoritským, jmenovitě: klášteru v Pardubicích z jistiny 1420 zl., klášteru v Kadani z jistiny 2300 zl., klášteru v Jílovém z jistiny 800 zl. rýn. (Arch. místodrž. 145/46.)

61. Klášter Minoritů u sv. Anny v Kuklenách u Hradce Králové vystavěn byl i s kostelem r. 1778. k rozkazu císaře Josefa náhradou za klášter minoritský v Hradci Králové, jenž v 13. století byl založen, ve válkách husitských zničen,

potom r. 1622. obnoven a konečně r. 1744. za příčinou opevnění Hradce pobořen.

Při zrušení kláštera r. 1786. bylo tam 11 kněží, z nichž kvardian stal se farářem v Kuklenách s 400 zl., 1 kněz administrátorem fary ve Všestarech s 300 zl. ročně, ostatních 9 kněží dostalo výslužné po 200 zl. a 4 bratří laikové po 150 zl. V stavení klášterním umístěna jest fara a kostel klášterní sv. Anny stal se farním. *Fistiny* klášteru náležející, úhrnem 27.750 zl. odevzdány byly dne 14. července r. 1790. k fondu náboženskému. Z těchto jistin náleželo 16.500 zl. k fundacím na 2275 mší, z nichž bylo pojištěno: 1000 zl. rýn. r. 1695. na statek Sádovou (D. Z. 443, G. 2; 752, E. 2); 2150 zl. rýn. r. 1731. na statek Holovousy (D. Z. 453, G. 17; 830, A. 6.); 1000 zl. rýn. r. 1766. na statek Kostomlaty (D. Z. 525, J. 4.); 1000 zl. rýn. r. 1757. na statek Mezilesice (D. Z. 528, H. 26.); 3000 zl. rýn. r. 1768. na statek Vejvanovice (D. Z. 527, A. 21); 2700 zl. rýn. r. 1768. na statek Úhrov (D. Z. 539, G. 28.) a 1400 zl. u hraběte Leslie. (Arch. místodrž. 145/50.) — Mimo jistiny vytčené připadly fondu náboženskému *pozemky kláštera*, totiž: 13 jiter 1219[□] rolí, 69 jiter 181[□] luk, 1543[□] zahrad a 630[□] pastvin, v summě odhadní 14.275 zl.; též 86 jiter 680[□] lesů za 8000 zl. odhadnutých. Konečně obdržel fond 45 zl. 3¹/₄ kr. na hotových penězích a 812 zl. 33¹/₄ kr. na úrocích a desátku. Z veškerého jmění kláštera zůstalo fondu náboženskému po srážce dluhů 3921 zl. 50¹/₂ kr., úhrnem 46.960 zl. 46 kr., z čehož však placeno bylo výslužné 2400 zl. ročně. Mimo jmění kláštera náleželo kostelu sv. Anny 761 zl. 49³/₄ kr. a kostelu v Šestarech 6221 zl. 30 kr. (Arch. místodrž. 145/50.)

62. Klášter Minoritů v Litoměřicích s kostelem sv. Jakuba, r. 1233. založený, postoupen byl po zrušení svém r. 1789. Dominikánům. Stateček *Černiště*, klášteru zrušenému náležitý, připadl fondu náboženskému a r. 1797. dle dvorního dekretu z dne 21. února r. 1795. připojen byl v summě 1141 zl. 20 kr. k panství *Liběšickému*, s nímž r. 1839. prodán byl knížeti Ferdinandovi z Lobkovic. (D. Z. kvat. 735, L. 22 & kvat. 1233, L. 23.) — Mimo to odevzdána byla fondu náboženskému *jistina 1000 zl.*, náležející k fundaci r. 1708. od Jana Josefa

hraběte z Kumburgu založené (D. Z. 730, D. 28 & O. 5.) jakož i jistina fundační 391 zl. — Po srážce dluhů 134 zl. 45³/₄ kr. obnášelo jmění tohoto kláštera, fondu náboženskému připadlé, 2397 zl. 34¹/₄ kr. (Arch. místodrž. 126,78.)

63. Klášter Minoritů u Sv. Máří Magdaleny ve Stríbrce, r. 1253. od pána ze Švamberka založený, zrušen byl r. 1785. a jeho stavení postoupeno pro děkanství a školu. Fondu náboženskému odevzdány byly dne 27. července r. 1787. jistiny kláštera 12.604 zl., z nichž bylo 620 zl. jistin vlastních a 11.984 zl. jistin fundačních, k nimž náležely mimo některé jiné: Jistina 2300 zl. rýn., r. 1724. od Jana Friedricha Steinbacha z Kranigšteina k fundaci na mše klášteru odkázaná (D. Z. 476, N. 13.); též fundace 500 zl. rýn. r. 1736. od Heřmana Brauma z Miřetic (D. Z. 431, J. 14.); pak jistina 800 zl. rýn. r. 1788. do desk zapsaná (D. Z. 574, K. 20.) a jistina 850 zl. rýn. r. 1736. na statek Ošelín půjčená. (D. Z. 450, D. 29.) — Mimo to obdržel fond náboženský 156 zl. 24 kr. hotových peněz, 10 zl. za stkvosty klášterní a 7167 zl. 48¹/₂ kr. za pozemky (dvůr) kláštera veřejnou dražbou prodané. Po srážce dluhu 13 zl. 55 kr. zůstalo fondu 19.924 zl. 17¹/₄ kr., z čehož však placeno bylo výslužné 5 kněžím a 2 fráterům. (Arch. místodrž. 145,78.)

64. Klášter Minoritů u sv. Michala v Kadani, neznámého založení, dostával od města ročně 14 korců sladu ječného za postoupení místa klášterního pro masné krámy dle smlouvy r. 1542. učiněné, pak z důchodů obecních ročně na penězích 73 zl. 40 kr. a deputátu po 3 měř. 3 m. žita a ječmene, též po 2 sáh. dříví měkkého a tvrdého. Mimo to vycházelo klášteru z duchodů panství Hrádku Červeného (Rothenhaus) ročně 125 zl. z fundace Lichtenšteinské na 250 mší ročně založené*) jakož i úroky z jistin 8905 zl. rýn. náležejících klášteru k 51 fundacím na 727 mší. Na pozemcích měl klášter 16 korců polí při městě a na jistinách vlastních toliko 817 zl.

*) Jan Adam Ondřej kníže z Lichtenšteina odkázal r. 1711. z důchodů panství Červeného Hrádku (Borek) ročně 1500 zl., z nichž polovice 750 zl. odváděti se měla klášterům nejbližle ležícím na mše a druhá polovice chudým. (D. Z. 276, J. 5.) Tato fundace pojištěna jest podnes na panství Červeném Hrádku. (D. Z. Nová vložka 1203. C. 6.)

17 $\frac{1}{2}$ kr. na jednom dvorci poplatným ve vsi Jeseni za jeho propuštění z poplatku. — Požárem dne 11. května r. 1786. bylo klášterní stavení na popel obráceno, klášter pak hned potom dne 7. července t. r. byl zrušen a z něho dne 29. července propuštěno s výslužným 10 kněží a 2 bratří laici. Jmění kláštera svrchu vytčené připadlo fondu náboženskému, totiž: Fundační jistiny 8905 zl. a fundace Lichtenšteinská 3125 zl.; jistina kláštera vlastní 817 zl. 17 $\frac{1}{2}$ kr. — Za dotčený deputát a poplatek vycházející z důchodů městských vyměřena byla od c. k. účtárny r. 1790. jistina 726 zl. 33 $\frac{3}{4}$ kr. neb roční poplatek 29 zl. 3 $\frac{3}{4}$ kr. — Spáleniště kláštera a pole prodány dražbou za 3675 zl., za plodiny polní, nářadí a svršky vytěženo 766 zl. 23 $\frac{1}{4}$ kr. — Veškero jmění kláštera vyneslo fondu náboženskému 18.015 zl. 14 $\frac{1}{2}$ kr. (Arch. místodrž. 145/74.)

65. Klášter Minoritů v Pardubicích založen byl r. 1519. od Viléma z Pernšteina, jenž k tomu účelu kostel sv. Bartoloměje a bývalý klášter Křížovníků s červeným srdcem (Cyriaků) při témž kostele od pánů z Pardubic r. 1295. založený, potom však r. 1421. od Husitů i s kostelem pobořený a v sutinách ležící, znovu vystavěl, bohatě nadal a do kláštera pět Minoritů z Krakova povolal. K nadání kláštera náleželo dle 1. listiny základní ročně:

na hotových penězích 80 kop neb 93 zl. 20 kr. rýn.,	
tři džbery kaprů po 8 zl.	24 zl.
1 džber bělic	5 zl.
2 džbery bělic po 2 zl.	4 zl.
2 fůry sena po 4 zl.	8 zl.
2 kmeny borovic po 1 zl.	2 zl.
40 sáhů dříví à 3 zl. 30 kr.	140 zl.

K tomu přidán byl dle 2. listiny základní *dvorec* poplužní u města Pardubic ležící s 76 korci polí a loukou na 3 vozy sena, z čehož klášteru ročně na 120 zl. rýn. užitku vycházelo. Potom dle 3. a 4. listiny základní na hotových penězích 81 zl. 40 kr. ročně.

Mimo to vykázáno bylo klášteru od císaře Karla VI. z důchodů komorního panství pardubického ročně: na hotových penězích 16 zl., 30 sáhů dříví (po 3 zl. 30 kr.) v summě 105 zl. a 5 sudů piva (po 10 zl. 20 kr.) v summě 51 zl. 40 kr. k vy-

držování 3 profesorů na latinských školách, kterým též dobrodinci města Pardubic darovali roční úroky z jistiny 2000 zl. vynášející 80 zl., k čemuž i obec města Pardubic přidala ročně na hotových penězích 54 zl. a 10 sudů piva (po 10 zl. 20 kr.) v summě 103 zl. 20 kr.*)

R. 1786. dne 26. září klášter byl zrušen a z něho 14 kněží s roční pensí po 200 zl. do jiných klášterů minoritských přeloženo. Klášterní stavení odevzdáno bylo hned k potřebám c. k. vojska a kostel sv. Bartoloměje stal se farním. Jmění pak kláštera připadlo fondu náboženskému, totiž:

na jistinách vlastních	4945 zl.
na jistinách fundačních	8680 zl.
na hotových penězích	2 zl. 23 kr.
na pohledalostech	137 zl. 37 kr.
na statecích (dvorec s poli a loukou) odhadnutých za	2955 zl. — kr.
za věci movité prodané	518 zl. 30 kr.
za dobytek prodaný	205 zl. — kr.
za zásoby prodané	12 zl. 3 kr.
za oltáře a věci kostelní prodané	1008 zl. 26 kr.
Úhrnem	18465 zl. 59 kr.
Po odečtení dluhů kláštera	1116 zl. 51 kr.
odevdáno fondu	17349 zl. 8 kr.

K tomu připadlo fondu také stříbro 37 liber a 1 lot kláštera a kostelu náležející, kteréž po zrušení kláštera do Prahy bylo dodáno. (Arch. místodržit. 145/30.)

66. Klášter Paulánů (Patres Minimi ordinis St. Francisci de Paula) u sv. Trojice ve vsi Klášteře u Nové Bystřice (Kloster, kr. Buděj.), r. 1501. od Konráda Krajíře z Krajků založený, již r. 1533. dne 22. července od utrakvistů byl zpuštěn, při čemž přes 40 mnichů o život přišlo. Teprve r. 1697. opraven byl klášter s kostelem sv. Trojice od Adama hraběte *Slavaty* a s cís. potvrzením pro šest mnichů nadán tak, že z panství bystřického dávati se jim mělo ročně 15 kop kaprů, 5 kop štik, 75 sudů piva ječmenového, 20 sudů vína, 30 měř pražských žita, 4 míry ječmene, 5 měř hrachu, 150 liber oleje

*) Z tohoto nadání pro školy latinské v Pardubicích vydržování byli po zrušení kláštera duchovní učitelé školy normální. (Arch. místodrž. 145/30.)

olivového, 100 liber svíček, sukna na obleky 5 kusů po 30 loktech, plátna 2 kusy po 30 loktech, ubrusů 2 kusy po 30 loktech, střevíců 30 párů a dříví dle potřeby. — R. 1785. od císaře Josefa II. zrušen byl klášter a v stavení jeho. fondu náboženskému připadlém a na 1010 zl. 24 kr. odhadnutém, umístěna jest fara nově zřízená, pak škola a byty pro vrchnostenské hutníky a uhlíře. (D. Z. kvat. 468, E. 25 & 634, N. 30.) Kostel, jehož stavení odhadnuto bylo za 820 zl., stal se farním. — Fondu náboženskému připadla *jistina fundační na vydržování stavení klášterního a kostela 2000 zl.*, která klášteru i s deputátem vytčeným na panství bystřickém byla pojištěna. (D. Z. 845, O. 25.) Mimo to odevzdány byly fondu náboženskému jistiny fundační (32 fundac na mše) v jedné summě 16.179 zl. rýn. obnášející jakož i na hotových penězích 308 zl. 19 kr., mezi nimiž bylo za prodané náradí 144 zl. 44 kr.; na jistinách nezúročených 1028 zl.; z pozemků klášterních roční výnos 185 zl. 58³/₄ kr.; pak připadlo fondu stříbro kostelní 28 liber 24 loty 3¹/₈ kv.; nádobí cínové, měděné a nábytek kláštera v odhadní summě 255 zl. 52¹/₄ kr.; zásoby odhadnuté za 31 zl. 41 kr. (Arch. místodrž. 145/42.) Za dotčený deputát, r. 1788. odhadnutý za 24.947 zl. 55 kr. (dle roční ceny 997 zl. 55 kr. rýn.), zavázal se držitel panství bystřického r. 1861. *odváděti ročně 892 zl. 50 kr.* r. č. k fondu náboženskému. (D. Z. B. IX. fol. 5.) — Veškeré jmění kláštera obnášelo dle inventáře (r. 1785.) v jedné summě 46.198 zl. 1¹/₂ kr. a po srážce dluhů 554 zl. 17¹/₄ kr. zbylo pro fond náboženský 45.643 zl. 44¹/₄ kr., z níž však placena býti měla pense pro 8 kněží z kláštera toho propuštěných. (Arch. místodrž. 145/42.)

67. Klášter Paulánů v Starém městě pražském s kostelem u sv. Salvatora, jenž r. 1611.—1614. od německých luteránů byl vystavěn a po vypovězení jich ze země i s domem k němu náležejícím dne 13. ledna r. 1625. odevzdán Paulánům, jimž po příchodu jejich do Prahy dle císař. nařízení z dne 29. října r. 1624. zatím postoupen byl *kostel sv. Štěpána* ve zdi v Starém městě s domem k němu náležejícím. V kostele sv. Salvatora, který s domem dotčeným a vším příslušenstvím císař listem daným dne 15. února r. 1626. Paulánům daroval, zřízen byl roku 1629. velkým

nákladem hlavní oltář od Maximiliana hraběte z Waldšteina. Při vpádu saském r. 1631. odňat byl kostel sv. Salvátora od kazatelů evangelických Paulanům, jímž za to dne 31. prosince t. r. odevzdána byla kollej jesuitská u sv. Klimenta. Avšak již dne 24. května r. 1632. po vypuzení Sasíků z Prahy navrátili se Paulani do svého kláštera u sv. Salvátora, mezi tím od evangelíků dostavěného. K rozšíření kláštera koupili Paulani r. 1684. dům, prvé »Pecelovský«, potom »Štraubův« řečený, za 4000 zl. rýn. zvláště přispěním hrabat Bernarda z Martinic a Alberta Maximiliana Defoursa. Potom dne 21. června r. 1689. zničeno požárem, v Starém městě pražském od francouzských paličů založeným, též západní a jižní křídlo kláštera i část kostela, zvláště všechny tři věže. Škoda klášteru tím způsobená dílem nahražena byla vydatnou podporou, od četných dobrodinců Paulanům udělenou, takže znenáhla stavení klášterní a jednu věž opět přivésti mohli do stavu předešlého. (Hammer-schmid I. c. pag. 662.)

Klášteru pak dostalo se také od mnohých přízniveců *značných nadání na mše*, z nichž jenom některá vytkneme, totiž: R. 1663. od Alberta Maximiliana hraběte *Defoursa* 10.000 zl. pojištěných na panství rohoseckém za hrobku rodinou u sv. Salvátora a za 12 mší ročně (D. Z. 267, D. 8.): — r. 1682. od vdovy Mechtildy hraběnky Pachtové 1500 zl. (D. Z. 533, D. 16.); r. 1695. od kanovníka královéhradeckého Rudolfa de Gortzer 3000 zl.; — r. 1716. od Anny Teresie hraběnky Kinské z Vchynic 1000 zl.; — r. 1723. od Marie Rosiny Povolilové 2200 zl. (D. Z. 358, P. 24); r. 1728. od Františka Pavla Haranta sv. p. z Polžic 3000 zl. rýn. (D. Z. 471, A. 21); — r. 1747. od hraběnky Anny Kateřiny z Waldšteina 5000 zl. rýn. (D. Z. 473, G. 29); r. 1762. od vdovy Františky Rosalie Bekové 1000 zl. rýn. (D. Z. 475, H. 21.); r. 1769. od vdovy Marie Teresie hraběnky z Golče 1000 zl. rýn. (D. Z. 476, E. 2.); r. 1768. od slečny Marie Anny Pachtové sv. p. z Rájova 1200 zl. rýn. (D. Z. 476, M. 6.) K tomu r. 1733. od Isabelly Karoliny baronky Blankovské 1000 zl. (D. Z. 362, C. 5.); r. 1734. od Františka Karla Pectelia z Adlersheimu 1000 zl. (D. Z. 363, E. 20.); r. 1746. od Marie Anny z Peterswaldu, roz. hraběnky z Nostic 4000 zl.

(D. Z. 370, D. 6.); r. 1758. od Alexandra Františka hraběte z Grysbeku 1500 zl.; r. 1759. od Františka Xav. z Kunie 1000 zl. a od Františka Adama hraběte z Trautmannsdorfu 1000 zl.; r. 1762. od Polyxeny Vítekové 1000 zl. a od Marie Antonie Kriegelsteinové z Sternfeldu 1000 zl. (D. Z. 377, L. 22 & M. 4.) — Tato a mnohá jiná nadání při klášteře sv. Salvatora od r. 1637.—1775. na 4784 mše zádušní založená obnášela v jedné summě 70.431 zl. 15 kr. jistin. (D. Z. 239, A. 1.) Dekretem dvorním z dne 13. prosince r. 1784. zrušen byl klášter u sv. Salvatora, z něhož již před tím 21 Paulánů přesídleno bylo do prázdného kláštera Cyriaků, který dne 29. května r. 1785. též opustiti musili. (D. Z. 574, C. 14.) Jmění jejich připadlo fondu náboženskému, totiž:

a) *Fistiny na mše* svrchu vytčené 70.431 zl., kteréž dle zprávy c. k. účtárny obnášely 72.773 zl. 25 kr. (Arch. místodrž. 145/10.)

b) *Ostatní důchody kláštera**) na jistiny uvedené 16.873 zl. 20 kr. (D. Z. 239, A. 70; 660, D. 22.)

c) *Za věci kostelní* 8665 zl. 2 kr.; tedy v jedné summě na penězích 95.969 zl. 37 kr.

Klášterní stavení (k němuž náležel přední díl, totiž dům řečený Pecelovský, pod jurisdikcí města Prahy náležející, r. 1836. za 9600 zl. stříbra odhadnutý; pak druhý díl deskami zemskými se řídící, totiž klášter s kostelem a dvěma dvory (nyní č. p. 930-I., za 10.800 zl. stříbra odhadnutý), postoupeno bylo vedle cís. resoluce r. 1796. pražskému *c. k. úřadu mincovnímu*, jemuž pak r. 1837. bylo prodáno za 16.570 zl. 30 kr. víd. čísla. (D. Z. 1228, C. 7 & 1223, F. 25.) — *Kostel* však vedle cís. resoluce z dne 2. června r. 1863. postoupen byl r. 1865. české evangelické obci augsb. vyznání od aeraru za 15.000 zl. r. m., a r. 1865. k službám Božím opět jest upraven. (D. Z. G. XVII. 171. & S. IX. 163.) — Veškeré jmění kláštera fondu náboženskému odevzdané obnášelo úhrnem 104.940 zl. 5 kr.; z toho však placeno býti mělo výslužné 21 řeholníkům, totiž 13 kněžím, 2 klerikům, 3 novicům a 3 bratřím laikům.

*) K těmto důchodům náležela též fundace hraběte Althana ročních 600 zl. rýn. pro vydržování 3 kněží z důchodů panství Březnice (Priessnitz) vycházející. (D. Z. 731, F. 16 p. v.)

Mezi kněžími do stavů kněží světských přistoupiivšími byl poslední představený kláštera (corrector) spisovatel Fortunat *Durych* a spisovatel František Faustín *Procházka*, jenž byl též říditelem všech gymnasií v Čechách.

68. Klášter Paulanů v Nové Pace založil r. 1650. Rudolf sv. p. z Teuffenbachu při kostele Matky Boží, nad Pakou stojícím a k tomu účelu rozšířeným, a daroval k nadání jeho statek Choteč a Valdov, který r. 1644. od konventu Servitů v Rossau ve Vídni za 16.000 zl. rýn. koupil. (D. Z. 261, A. 305, F. 16.) Po zrušení kláštera r. 1785. připadl statek jeho *Choteč* a *Valdov* (kr. Bydžov.) fondu náboženskému, potom r. 1788. za 42.042 zl. 46¹/₄ kr. odhadnut a r. 1802. od c. k. administrace spojen byl s *Radimí* a *Peckou* v jedno panství, kteréž r. 1824. prodáno bylo knížeti Trautmannsdorfu. (Viz klášter Kartouzský ve Valdici. — D. Z. 735, K. 30. & 1138, C. 19.) — Taktéž připadly fondu náboženskému pozemky kláštera, totiž 14 jiter 74⁰ rolí, 1258⁰ zahrad a 15 jiter 1475⁰ lesů, což všecko odhadnuto bylo (dle ročního příjmu 86 zl. 23 kr.) za 1727 zl. 40 kr. (Arch. místodrž. 145/44.)

Mimo to odevzdány fondu náboženskému *jistiny* úhrnem 35.470 zl. rýn., mezi nimiž bylo 6300 zl. rýn., které r. 1687. Isabella hraběnka ze Šternbergu klášteru odkázala (D. Z. 734, A. 5.); též jistina 10.000 zl. r. 1713. na waldšteinském panství Bělohradě uložená (D. Z. 438, F. 7); pak 1000 zl. r. 1715. na statku Kaunice u hraběte z Morzina; 1000 zl. rýn. r. 1741. na panství Brandýse u Trautmannsdorfa (D. Z. 437, E. 3 & 438, F. 9.); 3000 zl. na statek Buky Staré a 1000 zl. na panství sušické půjčených. (D. Z. 439, N. 2; 522, E. 5 a P. 13.) — Konečně náleželo k jmění kláštera 544 zl. 28³/₄ kr. na hotových penězích; 6479 zl. zadržalých důchodů 1772 zl. 19 kr. na zásobách; 6202 zl. 30 kr. rozličných příjmů; 5706 zl. 40 kr. užítku z vinných sklepů; 551 zl. 34 kr. za lékárnu; 436 zl. 15 kr. z rozličných příjmů ročních a 117 zl. 10 kr. za zbytečné stavení hospodářské. — Dle výkazu c. k. účtárny z dne 16. dubna r. 1788. obnášelo veškeré jmění kláštera 101.050 zl. 3 kr. a po srážce dluhů po 823 zl. 42¹/₂ kr. zbylo pro fond náboženský 100.226 zl. 20 kr. Z této summy však platiti se měla roční pense pro 9 kněží z kláštera propuště-

ných po 300 zl. a pro 1 frátera 150 zl. (Arch. místodrž. 145/44.)

69. Klášter Paulanů v Obořišti (kr. Beroun.), r. 1675. založený na místě tvrze od světícího biskupa pražského *Tomáše Pešiny z Čechorod*, r. 1786. jest zrušen, a propuštěno z něho 9 mnichů s výslužným, totiž 8 kněží po 300 zl. a 1 bratr laik 190 zl. rýn. V stavení klášterním jest nyní továrna. Statek *Obořiště*, klášteru k fundaci od Pešiny postoupený (D. Z. 116, F. 5.), připadl fondu náboženskému, jemuž r. 1788. vynášel 1701 zl. 59 kr., potom za 66.488 zl. odhadnutý r. 1789. prodán byl veřejnou dražbou kněžně Marii Isabelle Kolloredo Mansfeldové, roz. hrab. z Mansfeldu, za 53.477 zl. 25 kr. rýn. a přivtělen panství dobříšskému. Mimo summu trhovou zaplatiti měla kupující fondu náboženskému za zásoby hospodářské 1895 zl. 21³/₄ kr., pak 2417 zl. 10 kr. peněz za poddanými klášteru náležejících. (D. Z. 688, D. 2.) — Fondu náboženskému odevzdány byly též jistiny k 11 *fundacím na 524 mš* náležející úhrnem 14.300 zl., mezi nimi fundace s jistinou 2000 zl. rýn. od Viléma Oldřicha Střely sv. p. z Rokyc r. 1696. založená. (D. Z. 468, F. 22.) — Konečně obdržel fond náboženský *jistiny* kláštera vlastní úhrnem 10.750 zl., na hotových penězích 120 zl. 1 kr., pohledalostí 114 zl. 24¹/₂ kr., úroků 155 zl. a za zásoby 69 zl. 39¹/₄ kr. — Po srážce dluhů 500 zl. a nedobytných 150 zl. zůstalo fondu náboženskému z jmění kláštera obořištského úhrnem 82.649 zl. 1¹/₂ kr., z čehož však placeno bylo výslužné ročně 2740 zl. (Arch. místodrž. 145/77.)

70. Klášter Paulanů »u Čtrnácti pomocníků v nouzi« u Tachova založen byl okolo r. 1639. od Jana Filipa Hausmana z Namedy a Riolburgu s jistinou 32.000 zl. K tomu dostal statek *Hals* (kr. Plz.), jenž po zrušení kláštera r. 1787. připadl fondu náboženskému, k jehož rukou r. 1788. vynášel 978 zl. 21 kr. a potom r. 1789. prodán jest veřejnou dražbou za 29.300 zl. rýn. hraběti Josefu Mikulášovi z Windischgraetzu, od něhož jej koupil r. 1797. František Wunderbaldinger za 21.975 zl. (D. Z. 690, H. 2; 738, D. 21.) — Mimo to odevzdány byly dne 26. června r. 1787. fondu náboženskému *jistiny* klášteru náležející úhrnem 54.940 zl., totiž: 46.010 zl.

jistin kláštera vlastních (mezi nimi jistina Husmannova 32.000 zl.) a 8930 zl. jistin fundačních, k nimž náležela jistina 1200 zl. rýn., kterou r. 1707. Felicitas Františka paní z Talmbergu, roz. z Vrtby, klášteru k fundaci na mše odkázala. (D. Z. 469, H. 17.) Veškeré jmění tohoto kláštera fondu náboženskému připadlé obnášelo tedy 84.240 zl. rýn., z čehož však vykázána byla dle nařízení kr. gubernia 27. dubna r. 1787. doživotní pense pro 9 kněží a 1 klerika po 192 zl. a pro 1 frátera 144 zl. ročně. (Arch. místodrž. 145,63.)

71. Klášter Praemonstrátů v Milevsku r. 1187. od Jiříka z Milevska byl založen a hojně statky nadán. Neboť zakladatel daroval klášteru vsi *Dobrošovice* (Dobrotěšice), *Milonošovice* (Mimoňovice) a *Krejčovice* (Krajčovice) se vším příslušenstvím, jak je od biskupství pražského r. 1184. výměnou za své vsi Stranné, Bratřejov, Zbudov a Krásná (Chrazna) obdržel; též ves *Černochoy* a díly vesnic *Třeskolup* a *Kralup* na Žatecku, které však klášter r. 1207. s povolením krále Přemysla Otakara vyměnil za ves *Týnčany*, přidav za ní král. komořímu Slavkovi ještě 40 hřiven stříbra ryzího. — Brzy potom koupil klášter od biskupa Daniela ves *Stranné*, za niž biskupovi Ondřeji r. 1216. ještě 100 hřiven stříbra přidati se zavázal, protože biskup Daniel ves tu bez přivolení kapituly prodal. — R. 1215. postoupil král Přemysl klášteru vsi *Bilinu* (Bělinu) a *Božetín* (Pozřetín) s dílem vsi *Zběšice* (Kděšice), které již předtím klášteru v dluhu 60 hřiven stříbra zapsal; potom r. 1219. daroval též král klášteru ves *Bojenice*, předešle již opatovi za 110 hřiven ryzího stříbra zastavenou. — R. 1220. koupil klášter od Vítka z Prčic ves *Kojetín*; pak r. 1229. od rolníků ze vsi Počepice *role u Týnčan* za 600 denárů. R. 1234. dostal klášter od biskupa pražského Jana ves *Hraštice* (Chraštice) v župě Bechyňské ležící za ves svou Horosedly v župě Bozenské. — R. 1235. prodal král Václav klášteru za 30 hřiven stříbra *dědinu ve vsi Mlékojedech*, již jeho kojná jménem Nětka po delší čas držela. (Erben, Regesta Boh. 171, 231, 259, 266, 275, 285, 296, 355, 399 a 413.) — R. 1285. dal král Václav klášteru náhradou za škody v čas obléhání hradu Zvíkova mu způsobené právo své patronátní kostelů sv. Petra a Mikuláše v *Starém a Novém Kamýku* a daroval zároveň klášteru

všecky desátky z obilí od obyvatelů Nového Kamýka povinné. — R. 1288. koupil klášter od probošta vyšehradského *dům* v Starém městě pražském, vedle kostela sv. Ondřeje ležící na gruntech kláštera sv. Jana na Ostrově i s právem patronátním tohoto kostela klášteru ostrovskému náležející za 32 hřiven ryzího stříbra váhy pražské. Tento dům i s kostelem sv. Ondřeje postoupil klášter r. 1310. Cisterciákům zbraslavským. (Emler, Regesta II. 585. a 626.) — R. 1327. daroval král Jan klášteru právo patronátní kostela farního v *Bechyni*. (Emler, Regesta III. 490.)

Roku 1420. klášter od Husitů byl vydrancován a spálen. Statek milevský pak od krále Sigmunda zástavou postoupen byl Oldřichovi z Rožmberka, potom r. 1473. přešel též zástavou na pány ze Švamberka, jimž r. 1575. za dědictví spupné byl propuštěn a od nich r. 1581. Bernardovi Hodějovskému z Hodějova prodán. Když však Bernard ml. z Hodějova pro účastenství své ve zpouře r. 1622. statků svých byl zbaven, uděleno bylo Milevsko od císaře Ferdinanda II. dne 23. ledna 1623. opatu kláštera strahovského Kašparovi z Questenberka k obnovení kláštera milevského. Praemonstráti strahovští založili pak r. 1683. v Milevsku převorství, po jehož zrušení r. 1785. *panství milevské* za 420.000 zl. rýn. odhadnuté, k fondu náboženskému bylo ujato, ale k žádosti strahov. opata již r. 1786. dle císař. resoluce dekretem dvorním z dne 14. února 1786. opět navráceno jest klášteru strahovskému, do něhož z převorství zrušeného 13 kněží s roční pensí po 300 zl. bylo přeloženo. Za ponechání statku Milevského povinen byl klášter strahovský z výnosu ročního téhož statku, po srážce dluhův a summy k udržování dotčených 13 kněží potřebné, roční přebytek 3029 zl. 16 kr.*) odváděti fondu náboženskému. Témuž fondu připadlo také stříbro kostela a převorství milevského. (D. Z. 18, O. 15; 467, C. 25; 549, F. 23. — Arch. místodrž. 145/41.)

72. Klášter Praemonstrátek (Panen řádu sv. Norberta) v Doksanech, r. 1143. od krále Vladislava II. a jeho manželky Gertrudy byl založen a bohatě nadán. Neboť král Vladi-

*) Dle desetiletého průměru byl roční výnos statku milevského 18.465 zl. 28 kr., vydaje však obnášely 15.436 zl. 12 kr., takže roční přebytek se páčil na 3029 zl. 16 kr. (Arch. místodrž. 145/41.)

slav daroval klášteru, který pod správou zvláštního probošta klášteru strahovskému byl podřízen, vsi: *Doksany*, *Mury*, *Rohatce* (Rohace), *Chvalín*, *Libotěnice* (Lubotínice) díl s přívozem, *Dušníky* (polovice), *Olešek* (Oleško, Volešek) s Borem, *Chodolazy* (Chodolazy), *Chotěšov*, *Zálezly* s právem lovení lososů, *Paleč* (Palič), *Hostinice* (Hostimice), *Skalice*, *Ledčice* s lesem a v župě Sedlické (Sedlišťské) újezd řečený *Velichov*. Mimo to dáváno býti mělo klášteru z král. mincovny každou sobotu po dvou stech denárů, kterouž summu syn Vladislavův, král Otakar, r. 1226. na čtyry sta denárů zvýšil. Týž král Otakar povýšil ves klášterní *Mury* na městys, uděliv jí právo německé, osvobodil klášterní statky od všech kontribucí, platů a jiných povinností a daroval klášteru *Nazblaz* (?) dědiny v *Klobúkách* a role na jedno popluží v *Boušovicích* (Bušovicích), konečně osvobodil klášter od cla na Labi a Ohři. Zároveň darovali klášteru kníže Fridrich, bratr krále Otakara, újezd *Kotvin* (Kotvína); újec Otakara kníže Henrych s manželkou Marketou újezd *Zbýnice* (Sbuinic, Sbuncz); biskup kníže Henrych ves *Koloveč*; královna Judita, matka krále Otakara, ves *Břehory* (Břehoryje) a půl vsi *Rochova*; císař Fridrich k žádosti knížete Fridricha postoupil klášteru statek *Vojkovic* s lesem v župě Sedlecké (Sedlišť, Zedlisch) ležící; biskup pražský Daniel daroval klášteru újezd *Oslov* (Ozlov, Oztlov, snad Očihov) a ves *Chýnovice* (Chynice), za kteréž král Otakar klášteru směnou postoupil *Pětipsy*, *Litoměrice*, vsi celé *Třebušice*, *Lenešice* a *Libědice*, pak ve *Veltrusích* (Velprdech) 10 usedlých a role na dvě popluží. Také dostal klášter od mnohých šlechticů, zvláště z rodu Vršovců, darem vsi: *Ledvice*, *Srbice*, *Mnětěš* (tři usedlé), *Vráškov* (díl), *Krabčice*, *Brňany*, *Rochov*, *Kličín*, *Děčany*, *Živanice*, *Lohynice*, *Věškany*, *Březno*, *Baště* a polovici *Vojnic*, jichž druhou polovici přikoupil klášter za 50 hřiven stříbra. K tomu obdržel klášter výměnou díl statku *Martiněvsi* za ves Němčice nad Vltavou, též díly vsí *Vrbičan* a *Zakšova* (*Āakubova*) za ves *Ledvice* a za 22 hřiven stříbra. Konečně koupil klášter vsi: *Libočany* (díl) za 20 hřiven; *Orasin* (Krašín) za 22 hřiven, *Bušovice* (díl) za 22 hřiven; *Kravaře* za 65 hřiven; *Vitoslavice* (Vrchoslavice. díl) za 36 hřiven; *Pírkov* (Perkov, díl) za 22 hřiven stříbra. (Dle listu krále Otakara roku 1226. Erben, Regesta Boh. 325.)

R. 1232. udělil král Václav klášteru povolení k založení svobodného města v místě *Kuningberku* (Königsberg, Kinšperk), a r. 1249. též mnohých svobod, práv a výsad. (Erben, Regest. 370 & 573.) R. 1234. vysadil král Václav statky kláštera doksanského v Loketsku, totiž ves *Jakubov*, německým právem zákupním a přisoudil klášteru též tři lány pozemků v též vsi ležící. (Erben, Regesta I. 395.)

R. 1273. dne 15. května potvrdil papež Řehoř X. klášteru jeho výsady a statky, totiž: vsi Doksany, Mury, Paleč, Chvalin, Rohatec, Olešek, Chotějovice (Chofovice) s kostelem, Libotěnice, Kotvin, Nučnice (Nučničky), obojí Kopisty, Dušníky, Martinova-ves (Martiněves), Vraškov, Lenešice s kostelem, Krabčice, Veltrusy s kostelem, Kličín, Chýnovice, Chotěšov, Černovice, Vrbičany, Vojnice, Brňany, Bušovice (Buškovice), Chorušice, Zalezly, Hostimice, Srbice s kostelem, Koloveč a Kravaře s trhem; též vsi Johannesdorf (Janesdorf, Janov), Hermansdorf, Palič, Velichov, Jakubov, Petrovice (Petersdorf), Leopoldsdorf, Vojkovic, Damice (Damnice), Schönwald a Permesgrün se vším příslušenstvím; konečně ves Zbýnice (Sbuinic) s kostelem. (Emler, Regesta II. 333.)

R. 1282. koupil klášter ves *Johnsdorf* (Johansdorf) u města Kravaře ležící od Bohuslava z Žernosek za 50 hřiven stříbra váhy litoměřické. (Emler, Regesta II. 548.)

R. 1290. postoupil klášter s povolením krále Václava vesnice své *Radostice* (Radostovice), *Přestanice*, *Drouchavec* a *Konín* Bohuslavovi z Budětic výměnou za jeho statek *Dolany*. (Emler, Regesta II. 644.)

R. 1291. odevzdal Závíš purkrabě z Housky klášteru právo své patronátní ve vsích *Palěči* a v druhé *Paliči* (nad potokem Ploučnicí ležící), též v *Sloupně*, *Bělé* a *Grünlasu* (Grünlins), klášteru již náležejících, za 24 hřiven stříbra. (Emler, Regesta II. 665.)

R. 1328. pronajal klášter ves svou *Ledčice* za roční plat 20 hřiven gr. praž. (64 grošů na hřivnu kladouc) a 200 korců obilí, totiž pšenice, žita, ječmene a ovsu po 25 korcích. (Emler, Regesta III. 581.)

R. 1336. dal král Jan klášteru vsi *Kmetinaves* a *Černuce* výměnou za klášterní újezd *Velichov* a hrad *Hauenstein*,

těž osvobodil dotčené vsi od všech poplatků za 336 kop gr. (Reliquiae tabularum I. 406; Emler, Regesta IV. 111.)

R. 1336. postoupil klášter Jaroslavovi ze Skočic ves trhovou *Koloveč* a vsi *Srbice* a *Tisovice* k ní náležející na čas jeho života za roční plat 40 kop. gr. pražských. (Emler, Regesta IV. 139.) — R. 1341. pronajal klášter vdově po Bohuši z Rožďalovic Lukardě na čas jejího života vsi *Palič* (Peleš) a *Brňany* za 300 kop gr. praž. (Emler, Regesta IV. 380.)

R. 1421. klášter byl vypálen a zbaven mnohých statků, z nichž některé r. 1436. od císaře Sigmunda obci litoměřické a jiným byly zapsány. V pozdějších letech klášter opět byl vystavěn, přikoupil k panství doksanskému od r. 1629.—1658. několik statků, které při témž panství nížeji jsou vytčeny; mimo to koupil r. 1683. *dům „Petřín“* řečený se zahradou, vinicí a domkem na Újezdě v Praze od konventu kláštera benediktinského v Břevnově za 7000 zl. rýn., který však r. 1691. zase prodal za 6000 zl. rýn. Janu z Lauterburgu. (D. Z. 396, H. 8. & 401, R. 11.) Konečně získal koupí r. 1757. statek *Sázené*; avšak r. 1782. v měsíci březnu byl zrušen a jmění jeho ujato k ruce fondu náboženského, z něhož placeno bylo výslužné proboštovi denně po 2 zl., převorce po 1 zl. a ostatním jeptiškám (jichž bylo asi 40) po $\frac{1}{2}$ zl. rýn. Mimo to vykázáno bylo jeptiškám do stavu světského přestoupivším po 100 zl. k zařízení šatstva světského. (Arch. místodrž. 145/21—12.)

K statkům kláštera doksanského náleželo:

a) Panství *Doksany*, pak statek *Březno Malé* (Klein-Priesen, kr. Litom.), k němuž klášter přikoupil: r. 1629. *dvůr poplužní* ve vsi *Brňanech*, Vojtěchu Kyšperskému z Vřesovic konfiskovaný, za 2044 kop. míš. (D. Z. 397, F. 14); r. 1679. statek *Ředhošť* (kr. Slan.) od Matyáše Leopolda ryt. z Rosenfeldu za 24.500 zl. rýn. (D. Z. 394, J. 11.); r. 1687 statek *Brocnů* (kr. Litoměř.) od Gottfrida Constant. Ratzenberga z Ratzenbergu za 39.000 zl. rýn. (D. Z. 399, H. 20.); r. 1658. stateček *Dušníky* (kr. Slan.) od Doroty Ludmily Smrčkové, roz. Netvorské z Březí, za 2200 zl. rýn. (D. Z. 312, D. 4.). Tyto statky, r. 1788. k rukou fondu náboženského 21.616 zl. 14 kr. vynášející, koupil r. 1798. c. k. podplukovník Jakub sv. p. z Wimmer za 470.000 zl. rýn. (D. Z. 735, K. 24. & 773, A. 22.) *Stavení*

klášterní v Doksanech přestavěno pak na zámek, a kostel klášterní stal se farním. — Wimmer prodal r. 1806. panství *Doksany a statek Březno Malé* (I. díl) Janu Antonínu Lexovi z Ährenthalu za 880.000 zl. v. č. (D. Z. 882, G. 9.), a r. 1803. statek *Brocno* (jinak druhý díl statku Března Malého) Jakubovi Veithovi za 100.000 zl. (D. Z. 874, K. 23.).

b) Statek *Sázené* (Sazena, kr. Rakon.), který klášter r. 1757. od ústavu šlechtičen v Novém městě pražském koupil s Kamenicí za 65.000 zl. rýn. (D. Z. 592, K. 19.), prodán byl r. 1787. knížeti Františku Oldřichovi *Kinskému z Vchynic* veřejnou dražbou za 61.500 zl. rýn. (D. Z. S. II. 21.—606, J. 29.)

c) Mlýn lodní k panství doksanskému náležející, za 3250 zl. odhadnutý, postoupen byl za 1850 zl. k pevnosti tereziánské. (Arch. místodrž. 145—21/10.)

Mimo statky vytčené připadly fondu náboženskému jistiny klášteru náležející, úhrnem 103.600 zl., z nichž uloženo bylo: 1000 zl. rýn. r. 1723. na statku Skalkách (D. Z. 337, F. 28.); 13.000 zl. rýn. r. 1715. a 1728. na panství želečském knížete z Lobkovic (D. Z. 234, C. 11; 355, D. 16 a N. 5.); 9000 zl. rýn. r. 1736. na panství lipnickém (D. Z. 432, A. 1.); 4600 zl. rýn. r. 1736. na panství Sternbergu (D. Z. 432, D. 22.); 14.000 zl. rýn. r. 1731. na statku Blšanech (D. Z. 352, G. 24.); 23.000 zl. rýn. r. 1746. na panství lobkovickém Bilíně (D. Z. 447, G. 11, 12, 13, 15 a 18.); 16.000 zl. rýn. r. 1752. na panství Jablonném (D. Z. 448, A. 15 & L. 13.); 2000 zl. rýn. r. 1756. na statku dobravickém (D. Z. 526, E. 7.); 11.000 zl. rýn. r. 1760. na statku Hostinném (D. Z. 523, B. 27 a 28.); 4000 zl. na statku Hetově, 3000 zl. u města Budyni a 3000 zl. u kláštera zbraslavského. (Arch. místodrž. 145—21/10.) — Tyto jistiny jakož i 18.923 zl. 4 kr. rýn. na hotových penězích a značné množství stkvostí klášterních a kostelních. potom 3559 zl. 24³/₄ kr. za prodané náradí a svršky odevzdány byly od krajského úřadu rakovnického dne 30. března r. 1782. a 22. ledna 1783. c. k. komornímu úřadu bernímu. Z veškerého jmění kláštera doksanského zůstalo fondu náboženskému po srážce dluhů 12.563 zl. 15 kr. úhrnem 646.869 zl. 13 kr., nepočítajíc v to stkvosty kláštera. (Arch. místodrž. 145/21—10.)

73. Klášter Praemonstrátek (Panen řádu sv. Nor-

berta) v Chotěšově, okolo r. 1200. založen pod zvláštním proboštem z kláštera strahovského a bohatě nadán od velmože *Hroznaty*, jenž před tím také klášter teplský vystavěl za náhradu nevyplněného slibu, že se v křižáckém tažení do Svaté země účastní. Statky klášterské rozmnoženy byly značně v následujícím čase. Jmenovitě dostal klášter r. 1213. darem ves *Uherce*; r. 1325. potvrdil mu král Václav dědiny řečené kladské ve vsi *Stodě* více než sto jiter obsahující jakož i dědiny ve vsi *Hořikovících*; r. 1238. koupil klášter od probošta mělnického s povolením krále Václava vsi *Trnovou (Turov)*, obojí *Černotín* a vrch *Vrabínu* s lesem za 300 hřiven stříbra; r. 1242. dostal klášter od krále Václava náhradou za 100 hřiven ryzího stříbra vsi *Dýšinu* a *Chrast*, též r. 1248. vsi *Lelovo* a *Střelice*; r. 1247. koupil klášter díl vsi *Košetic* za 20 hřiven stříbra od kláštera kladrubského, a od téhož r. 1250. díl vsi *Lažan* za 85 hřiven ryzího stříbra. (Erben, Regest. Boh. 251, 410, 419, 435, 504, 519, 553, 564 a 584.). R. 1253. koupil klášter od Johannitů vsi *Přehejšov* a obojí *Sekyřany* za 1000 hřiven. (Emler, Regesta IV. 716.). — Téhož roku potvrdil král Otakar klášteru vsi *Újezdec* a *Zbuch*, od krále Václava mu darované. (Emler, Regesta II. 5.). — R. 1271. daroval Vitlo ze Staňkova klášteru vsi *Staňkov* a *Ohučov*. (Emler, Regesta II. 304 & IV. 730.).

R. 1272. přijal papež Řehoř X. listem z dne 13. května klášter chotěšovský do své ochrany a potvrdil mu zároveň všecky statky jeho, totiž: ves *Chotěšov*, městys *Mantov*, ves trhovou (městys) *Dobřany* s kostely sv. Víta a sv. Mikuláše i s jejich příslušenstvím; vsi *Vstiš*, *Losinu*, obojí *Černotín*, *Lažany*, *Přetín*, *Ohučov* a *Fucharce*; ves *Staňkov* s kostelem sv. Jakuba, s tržištěm a jiným příslušenstvím; vsi *Čičov*, *Holišov*, *Hindovice* (Hnidousy), *Střelice*, *Lelovo*, *Stod*, *Lisov*, *Bitov*, obojí *Sekyřany* s kaplí sv. Haštala, *Přehejšov*, *Záluží*, *Kotovice*, dvojí *Sedlec* (Sedlce), *Hořikovice*, *Týnec*, *Zbuch*, *Újezdec*, *Uherce*, *Nýřany*, *Leví* (Levín), *Ojprnice*, *Janov* (Janoví) a *Trnovou* se vším příslušenstvím; též *kostel sv. Vavřince v Plzni*, na vrchu ležící, s kostely a kaplemi k němu náležejícími, totiž sv. Jana, sv. Marie, sv. Petra, sv. Martina, sv. Kříže a sv. Václava s jejich příslušenstvím; *kostel sv. Blažeje v Krabošově* (Krabočov); k tomu roční platy v městě *Plzni*, v *Střibře* a v *Domažlicích*,

desátky v kraji Plzeňském; clo ve vsi *Domažlicích* (Domažličkách), v *Štáhlavech*, v *Sedleci* a v *Libakonicích*; dva usedlé ve *Vodokrtech*; v *Tetíně* kaple sv. Michala a sv. Ludmily; ves *Hrušovany* s kaplí sv. Gottharda, ves *Prachovou* s kostelem sv. Mikuláše, vsi *Trnovou*, *Vruice*, *Svařenice* a *Luthochonice* (Litochovice?) se vším příslušenstvím. (Emler, Regesta II. 312.)

R. 1272. nechtěl probošt a konvent kláštera chotěšovského podrobiti se výroku biskupa řezenského v rozepři své s klášteřem Magdalének v Dobřanech, protože dotčený biskup byl ustanoven za ochránce klášterů Magdalének v říši Německé, *Čechy však že nenáležejí k říši této, nýbrž že jsou samy o sobě zvláštním královstvím.* (Emler, Regesta II. 320.)

R. 1274. povolil falckrabě rýnský Henrich, vévoda bavorský, klášteru chotěšovskému, aby pod jeho ochranou u jeho města v Chambe jednou za rok bráti mohl dvě stě velkých beček soli pro dům svůj beze všeho cla a mýta. (Emler, Regesta II. 355.)

— R. 1282. koupil klášter chotěšovský za 70 hřiven stříbra *právo patronátní a statky kostelů sv. Víta a Mikuláše v Dobřanech*, náležející tamějšímu konventu Magdalének, jenž pro nemravný a prostopášný život sester tam se nacházejících k žádosti převorky konventu Magdalének u sv. Havla v Praze od generála téhož řádu v Brodnici (Strassburg) byl zrušen.*) R. 1284. dostal klášter chotěšovský směnou za ves svou *Ovenec* a za 50 hřiven stříbra od krále Václava ves *Hradec* se vším příslušenstvím. (Emler, Regesta II. 570.) — R. 1288. daroval král Václav klášteru ves *Podol* a role v *Tetíně*, potom postoupil klášteru k jeho kostelům sv. Michala a sv. Ludmily v Tetíně *les svůj u Tetína ležící* k užívání tak, aby z něho dříví suché i stavební pro domy klášterní i pro chudé v Tetíně a Podole potřebné se bralo, zvěř však pro honby královské se chránila a opatrovala. (Emler, Regesta II. 619 a 625.) — R. 1293. daroval probošt vyšehradský Jan klášteru *mlýn* svůj ležící u dvora klášterního na Újezdě pod vrchem Petřínem náhradou za to, že mu klášter dotčený dvůr na čas života jeho k užívání postoupil. (Emler, Reg. II. 698.) — R. 1297. osvobodil král

*) *Sorores Magdalenitae in civitate Dobřan quotidianis gaudebant nuptiis et coelesti sponso postposito matrimonia passim contrahebant scelerata.* (Emler, Regesta II. 554.)

Václav klášter chotěšovský a jeho lid poddaný od soudů kraje Plzeňského, takže jenom k soudu pražskému měli býti pohnáni. (Emler, Reg. II. 760.) — R. 1298. postoupil a daroval král Václav klášteru právo patronátní kostela sv. Vavřince ve vsi *Hradci* se čtyřmi usedlými tamže a se vsí *Popovem*, jak to k témuž kostelu náleželo. (Emler, Regesta II. 777.) — R. 1299. obdržel klášter ves *Touškov* se vším příslušenstvím od Hartmana z Touškova a jeho manželky, jimž za to postoupil dědičně ves svou *Putice* (snad Vrutice neb Přetín) a k tomu ještě vsi své *Staňkov*, *Holišov* a *Ohučov* k užívání až do jejich smrti. (Emler, Regesta II. 644 & 1205.) — R. 1315. s povolením krále Jana stala se ves klášterní *Stod* místem trhovým (městyssem), v němž se odbývati měl týdnní trh každou sobotu. (Emler, Regesta III. 107.) — R. 1320. koupil klášter od Tobiáše z Boru vsi *Lhotu* (Elhot) a *Vacov*; pak r. 1324. od bratří z Radina tvrz, dvůr a dědinu ve vsi *Lišíně*. (Emler, Reg. III. 268; a IV. 788.) R. 1325. potvrdil král Jan klášteru ves *Žerovice*, kterou klášter od krále Václava za vsi *Šlahlavy* a *Sedlice* (Sedlec) městu Nové Plzni postoupené výměnou obdržel; potom vsi *Lhotu*, *Komotov*, *Újezd* a *Leštinu* (Lešťany), které probošt kláštera koupil. (Emler, Regesta III. 425 a 426.) — R. 1326. koupil klášter od Viléma z Boru a Oldřicha z Potenšteina les a dvůr *Stašov* za 78 hřiven gr. praž., potom r. 1328. ves *Lhotu* od kláštera kladrubského za 36 kop gr. praž. (Emler, Reg. III. 457 & 578.) R. 1339. koupil klášter od Sezimy z Dolan ves *Kšenice* (Křenice) s tvrzí a vším příslušenstvím za 330 kop gr. praž.; potom *mlýn* v téže vsi od Oty z Biřkova. (Emler, Regesta IV. 254, 268 & 290.) R. 1343. koupil klášter od Protivy ze Šlovic ves *Šlovice* se vším příslušenstvím za 790 kop gr. praž. (Emler, Regesta IV. 482.)

A tak získal klášter chotěšovský přemnohých statků, k nimž r. 1367. náleželo: a) Panství *chotěšovské* s 3 městečky a 49 vesnicemi, v nichž bylo 1215 usedlých, kteří ze 773 lánů klášteru mimo roboty ročně odváděli 730 kop 27 gr. českých úroků, pak 672 měř žita, 1679 m. ovsa, 628 m. ječmene, 145 m pšenice, 145 m. hrachu, 60 koreů máku, 13.263 vajec, 1473 kuřat, 552 sýrů, 40½ soudků soli a 204½ obláčí lenu. — b) Statek *Encovany* s 129 osedlými v 7 vesnicích, kteří z 75½

lánu platili ročně 80 kop 20 gr. česk. úroků. (Emler, Deset Urbářů.)

R. 1421. klášter od Žižky byl dobyt a osazen. Potom některé vsi klášteru byly odňaty a od císaře Sigmunda jiným zapsány, zejména r. 1434. Zdeňkovi Drškovi statek *Touškov* (*Hartmanův*). Brzy však po válkách husitských navraceny byly vesnice odcizené klášteru, jež r. 1563. statek *Encovany* prodal Osvaldu z Šenfeldu za 8750 kop česk. (D. Z. 56, E. 29.)

R. 1677. koupil klášter statek *Přestavky* (kr. Plzeň.) od Jana Josefa sv. p. z Újezda za 20.800 zl. rýn. (D. Z. 393, D. 4.); potom r. 1682. statek *Blatnice* od Anny Ludmily Bromové, roz. z Říčan, za 8000 zl. rýn. (D. Z. 397, K. 1.) R. 1731. postoupila Anna Trautenthalová klášteru stateček *Nový dvůr* v dluhu 4464 zl. rýn. (D. Z. 349, J. 2.)

R. 1782. dne 22. března klášter byl zrušen a po pěti měsících propuštěno bylo z něho 8 Praemonstrátů, mezi nimi opat (probošt) kláštera P. Pavel Novák, kteří měli správu jmění a statků kláštera a kostela sv. Václava i sv. Kříže na vrchu »Vrabina« řečeném, pak 44 panny klášterní. Výslužného vykázáno bylo denně opatovi po 2 zl., 7 Praemonstrátům po 40 kr., převorce po 1 zl. a ostatním jeptiškám po 30 kr. ($\frac{1}{2}$ zl.) rýn; k tomu dáno dle dekretu dvorního ze dne 12. května r. 1782. všem jeptiškám do stavu světského přestoupivším k zařízení šatstva světského po 100 zl. rýn. úhrnem 4400 zl. (Arch. místodrž. 145—21/11.) *Panství chotěšovské* se statky Přestavky a Blatnicí ujato bylo k ruce fondu náboženského, jemuž r. 1788. vynášelo 33.547 zl. 24 kr., a teprv r. 1822. prodáno jest za 1,089.200 zl. stř. knížeti Karlu Alexandru z *Thurn a Taxis*. (D. Z. 735, K. 30 & 1051, M. 11.) — Mimo to připadly fondu náboženskému *jistiny* klášteru chotěšovskému náležející, úhrnem 62.660 zl. rýn., z nichž bylo uloženo 12.500 zl. rýn. r. 1722., 1726. a 1727. na statku štěchovickém (D. Z. 339, H. 14 a 16; 343, C. 27.); 11.000 zl. rýn. r. 1728. na statku Tisové (D. Z. 343, B. 26.); 7660 zl. 26 kr. na statku Lhotce (Vogelsang) a r. 1783. na statku Tisové (D. Z. 573, L. 26.); 10.500 zl. r. 1728. na statku Lukavici dolní (D. Z. 523, L. 25 a 27; C. 13 a 15.); 2000 zl. rýn. r. 1739. na statku Lešfanech (D. Z. 525, K. 7.); jistina 6000 zl. rýn. na panství

Vinoři r. 1783. od král. prokuratora vypovězená (D. Z. 663, L 25; 734, A. 9.); jistiny 11000 zl. s úroky zadržalými 2094 zl. na jmění hraběte z Trautmannsdorfu r. 1740. vězíci (D. Z. 511, L. 21 a 23.); pak jistina 2000 zl. na panství malesickém. (D. Z. 444, E. 28.) — Z těchto jistin odvedeno bylo dne 25. července r. 1782. od krajského úřadu plzeňského c. k. komornímu úřadu bernímu 54.657 zl. 26³/₄ kr., zároveň též 19.476 zl. 1³/₄ kr. hotových peněz a všechny stkvosty klášterní a kostelní. Tyto stkvosty nepočítajíc, vyneslo veškeré jmění kláštera chotěšovského po srážce dluhů 54.014 zl. 31³/₄ kr. fondu náboženskému úhrnem 1,117.321 zl. 20 kr. (Arch. místodrž. 145—21/11.)

74. Klášter Servitů (služebníků Panny Marie) s kostelem Zvěstování Panny Marie v *Slupech v Novém městě pražském* na Trávníčku blíž potoka Botiče, od Karla IV. r. 1360. byl založen a vystavěn. Bouří husitskou r. 1420. byl zpustošen a zůstaven v zříceninách. R. 1436. poněkud byl obnoven, avšak od r. 1554. dokona opuštěn zůstal; stavení jeho pronajato, kostel pak se vším příslušenstvím r. 1556. postoupen od císaře klášteru na Karlově. Teprve listem daným dne 16. dubna r. 1631. od císaře Ferdinanda II. klášter postoupen byl Servitům. (D. Z. 144, L. 2.) Tito však usadivše se nejdříve u kostela sv. Michala zároveň jim darovaného, obnovili klášter v Slupech teprve r. 1669., zvláště pomocí pána Jana z Talmberka, jenž k tomu účelu 7000 zl. daroval.

R. 1663. dostal klášter odkazem od bratra řádu svého Vojtěcha Maria z dědictví po otcí jeho Řehoři (Janu) Wenceliu z Bochova *vinici* řečenou »Kropačovu« (jinak Zbidkovskou) za Holešovicemi ležící. Tuto vinici postoupil klášter r. 1668. v ceně 1500 zl. rýn. Janu Jakubu Paravičini za *dvůr v Dechtarech* (kr. Kouřim.) blíž panství brandýského ležící, který od dotčeného Paravičina koupil. (Knihy vinohrad. lib. contract. 22. fol. 160, 279 a 393.)

R. 1707. koupil klášter *dům Dlouhoveský* (jinak dům emeritní) pod sv. Apollinářem ležící s vinicí a štěpnicí, s kaplí Matky Bolestné a vším příslušenstvím, jak to k fundací pro chudé vysloužilé kněžstvo církevní (emeriti) náleželo, od arcibiskupa pražského s povolením papežským za 4000 zl. rýn. a

prodal to opět r. 1722. *k zařizení kláštera Alžbětinek v Slupech**) témuž konventu za 6000 zl. rýn. (Knihy vinohrad. lib. contract. 24, fol. 657. & 25, fol. 475 a 478 p. v.) — R. 1726. dostal klášter darem od Karla hraběte ze Swerts-Šporka 21.000 zl. rýn. k zařizení bohosloveckého učení ascetického pro jednoho lektora a šest kleriků řeholních.

Koncem r. 1783. klášter v Slupech byl zrušen, a propuštěno z něho 7 řeholníků s výslužným vykázaným po 200 zl. kněžím a po 150 zl. bratřím laikům.

Jmění kláštera uято bylo hned k ruce fondu náboženského. *Stavení klášterní* (č. p. 790. staré), jehož stavba teprve r. 1726. byla dokončena, s kostelem gotickým, věží, sakristií a hřbitovem, za ním stavení dřevěné chatrné, nádvoří (387□^o) se stájem a dřevníkem, v stavení klášterním zahrada (98□^o) a za ním zahrada (1 jitr. 391□^o), odhadnuto bylo r. 1787. za 11.110 zl. rýn. a k ruce fondu náboženského r. 1822. zapsáno (Knihy vinohr. lib. contract. 36. fol. 30—32.)

Stavení pak i s kostelem odevzdáno dělostřelcům. Potom v něm umístěn byl od r. 1785.—1792. vojenský ústav vychovavací, který pak ke Kateřinkám byl přeložen, odkudž však r. 1822. opět se dostal do prázdného kláštera v Slupech, kdež až do r. 1850. pozůstal. Toto stavení (č. p. 450) s dvory (2 jitra a 122□^o) prodáno bylo r. 1858. od fondu náboženského za 50.000 zl. stř. českému fondu zemskému, od něhož přestavěno a rozšířeno bylo pro filiálku blázince Zároveň obnoven a opět posvěcen byl kostel gotický. — Fondu náboženskému připadly též *jistiny* fundační kláštera náležející, úhrnem 32.666 zl. 36 kr. rýn.

*) *Klášter Alžbětinek* v Slupech založen byl s cí. povolením z dne 26. ledna r. 1722. od sedmi šlechticů s jistinou 24.000 zl. rýn., ku které přispěly Karolina Justina hraběnka z Schönkirchen, roz. sv. p. z Ebbee, 10.000 zl.; Františka Leopoldina hraběnka z Pottingu a její manžel Jan Norbert 7500 zl.; Markéta hrab. z Waldšteina, roz. Černínová, Eleonora hrab. z Waldšteina roz. z Waldšteina, Antonia ovdovělá hrab. Černínová roz. hrab. z Kühnburdu a Adelheide vdova po hrab. Thunovi, roz. hrab. Preyssing po 1500 zl. a Josefa ovdovělá hrab. Thunová roz. z Waldšteina 500 zl. Z jistiny této se vynaložiti mělo k zakoupení domu pro klášter 6000 zl., k vychování 4 jeptišek 8000 zl., k zaopatření 6 nemocných ženských 9000 zl., pro hospodyně 500 zl. a pro lékaře 500 zl. (Vinohrad. knihy, lib. contract. 25, fol. 476 a n.)

(Arch. místodrž. 145/8.), k nimž náležely: fundace 10.000 zl. rýn. na 1200 mší od Mikuláše Aleše Withy ze Rzavého r. 1674. založená (D. Z. 265, H. 19.); fundace 1500 zl. rýn. r. 1710. od paní Marie Magdaleny Breunerové; fundace 1000 zl. rýn. r. 1712. od Marie Alžběty hraběnky z Millesimo (D. Z. 469, C. 11. & D. 18.); jistina 2000 zl. na statek Soběsuky r. 1721. půjčená (D. Z. 346, A. 23.); jistina 3000 zl. na statek Ledeč r. 1732. půjčená (D. Z. 349, G. 13.) a jistina 3500 zl. rýn. na statku Mšeně r. 1736. uložená. (D. Z. 433, G. 7.) — Proti tomu byli Servité v Slupech dlužni klášteru Alžbětinek 13.500 zl. rýn., které r. 1784. na statku kláštera Servitů u sv. Michala Skalsku byly pojištěny. (D. Z. 574, C. 14.) — Po srážce tohoto dluhu zůstalo fondu náboženskému z jmění kláštera Servitů v Slupech úhrnem 76.166 zl. 36 kr., počítajíc v to 1500 zl. za dvůr v Dechtarech klášteru náležející, který k ruce fondu prodán byl se statkem dechtarským, klášteru Augustiánů na Karlově náležejícím.

75. Klášter Servitů u sv. Michala v Starém městě pražském založen byl r. 1631. při farním kostele sv. Michala, který i s farou Servitům po bitvě bělohorské císař dne 28. května 1627. daroval a 16. dubna r. 1631. zvláštním listem postoupil (D. Z. 144, L. 2.) Na místě bývalého kostela utrakvistického, v němž Jakoubek ze Stříbra první kázal užívání kalicha, zbudovali Servité později nový chrám velkolepý a bohatě ozdobený. Do tohoto kláštera přestěhovali se Servité z kláštera bělohorského r. 1628. založeného, k jehož stavbě katolická šlechta česká 16.816 zl. přispěla.*) Avšak již při vpádu saském koncem r. 1631. opustili Servité klášter u sv. Michala a navrátili se po vypuzení Sasíků vzdali se potom r. 1649. farního práva při kostele sv. Michala, nejsouce mocní jazyka českého. S kostelem sv. Michala daroval císař Servitům též statky k němu náležející, *Skalsko* a *Kovanec***), k nimž Servité r. 1663. od Martina Henricha Paradise přikoupili za

*) Klášter na Bílé hoře nedostavěný prodali Servité r. 1673. hraběti Maxmilianu z Martinic, který jej v hospodu změnil.

***) Statek Kovanec koupila utrakvistická osada sv. Michala Archangela v Starém městě pražském r. 1565. za 951 kop 18 grošů česk. (D. Z. 59, F. 11.)

12.000 zl. rýn. statek *Stiřín*, který však r. 1666. prodali hraběnce Marii Eleonoře z Waldšteina za 13.000 zl. rýn. (D. Z. 317, F. 8 & 314, G. 10.) Za to koupil klášter r. 1713. od proboštví staroboleslavského *statek Kluky* za 20.000 zl. rýn. (D. Z. 490, G. 2.) — K rozšíření kláštera koupili Servité r. 1751. *děm* řečený Ebelinův (č. p. 461-I.), na náměstí těsně u kostela sv. Michala ležící, od Antonína Chlumčanského ryt. z Přestavlk a Chlumčan za 10.000 zl. rýn. a místo klíčného stučku plátna za 30 zl. (Lib. contract. ruber 10, fol. 184.) — R. 1774. koupili Servité veřejnou dražbou *statek Lišna* za 80.655 zl. rýn. (D. Z. 604, G. 17.) Na tuto summu složili Servité 37.688 zl. fundačních peněz servitských klášterů, zbytek pak 42.967 zl. zaplatiti měli věřitelům. Mimo to měli Servité na statku Lišné 45.000 zl., které složiti musili na místě Františka Vlvy, jenž tento statek r. 1772. koupil za 120000 zl., za kterouž summu Servité ručili. (Arch. místodrž. 145,8.)

Mimo statky vytčené náleželo klášteru r. 1773. mnoho *jistin fundačních*, v jedné summě 180.645 zl. 20 kr. rýn., totiž: u hraběte Vincence z Waldšteina 33.550 zl., u Františka Vlvy na statku Lišné 25.762 zl., na statku Terešově 22.000 zl., u hraběte Karla z Morzin 15.000 zl., u hraběte z Lützova 10.000 zl., na statku Suchomastech 12.000 zl., u knížete Fürstenberga 9000 zl., u Františka z Frankenbusch 7000 zl., u hraběte z Golče 9500 zl., u hraběte z Vrtby na Voticích 5000 zl., u knížete Löwenšteina na statku Oleši 5000 zl., u hraběte Wallise na statku Kolečově 4600 zl., u hraběte Kolovrata na Rychnově 5000 zl., u pana z Degen 3400 zl., u hraběte z Kokořova na panství žlutickém 4333 zl. 20 kr., u hraběte Eman. z Waldšteina 5000 zl., u hraběte z Příchovic na Svojšíně 2500 zl. a u hraběte Michny na statku Štěnovicích 2000 zl. rýn. (D. Z. 571, F. 22 a 25.) — Naproti tomu měli Servité r. 1772. dluhů v jedné summě 110.720 zl. rýn. (D. Z. 662, A. 13, 21, 23; 662, C. 6, N. 20 a 24; 663, B. 3 a 20.) K tomu vypůjčili si r. 1784. ještě 11.000 zl. rýn. (D. Z. 574, B. 28.)

Po zrušení kláštera 23. června r. 1786. připadly statky jeho fondu náboženskému, totiž:

a) Statek *Lišna* (Leštno, kr. Kouřim.), který r. 1789. od

fondy náboženského hrabě Arnošt Pachta za 120.000 zl. rýn. koupil, avšak do desk neuložil, nýbrž již r. 1797. s panstvím tloskovským Jakubovi sv. p. z Wimmeru za 500.000 zl. víd. čísl. prodal. (D. Z. 754, M. 6.)

b) Statky *Skalsko, Kovanec* a *Kluky* (kr. Bolesl.), které fondu náboženskému r. 1788. jenom 3296 zl. vynášely, koupil r. 1809. kníže Karel Rohan, c. k. polní podmaršálek, za 132.000 zl. (D. Z. 919, D. 10.)

c) *Dvorec v Slupech*, u kláštera Alžbětinek pod č. p. 791. (staré) ležící, s 8 jitr. 538 □^o polí prodán byl r. 1787. veřejnou dražbou za 4180 zl. rýn. Vojtěchu Klomínkovi. (Vinohrad. knihy, Lib. contract. 32, fol. 187. p. v.)

d) *Pole u Braníka* 1 jitra 1334 □^o prodáno bylo r. 1788. veřejnou dražbou za 398 zl. 45 kr. Karlovi Potušanovi. (Arch. místodrž. 145 8.)

e) *Zahrada se stavením* č. p. 903. (staré) v Novém městě pražském ležící, kterou klášter r. 1750. od Jana Pizzini z Türnbergu za 800 zl. rýn. koupil, prodána byla od fondu náboženského r. 1788. veřejnou dražbou Karlovi Hopfenstocku za 925 zl. rýn. (D. Z. Lib. contract. 69, fol. 108 & 329.)

Stavení klášterní, r. 1786. za 9000 zl. odhadnuté, zůstalo majetkem fondu náboženského a rozděleno jest na tři díly, totiž: I. díl (č. p. 461-I.) na Staroměstském náměstí ležící *dům* s nádvořím r. 1840. za 13.500 zl. stř. odhadnutý; II. díl (nyní *dům* pod č. p. 970-I.) mezi ulicí Sirkovou a Michalskou a dvěma oblouky od I. dílu oddělený, r. 1840. za 22.500 zl. stř. odhadnutý; III. díl (nyní *dům* pod č. p. 971-I.) mezi dílem I. a II. uprostřed ležící s dvěma zahradami, r. 1840. za 16.000 zl. stř. odhadnutý. (Lib. contract. ruber 59, fol. 24.) — *Kostelní stavení (zrušený kostel sv. Michala)* koupil od fondu náboženského r. 1790. Ignác Eliáš Veit za 2150 zl. rýn. a připojil je k domu svému č. p. 460.-I. (Lib. contract. rub. 22, fol. 349.) — *Oratorium* nad portálem kostela o 8¹/₃ □^o koupil r. 1851. za 200 zl. stř. Rafael Foges. (Lib. contract. rub. 66, fol. 230.)

Konečně uято bylo dle inventáře r. 1786. k fondu náboženskému: Z *jistín* fundačních svrchu vytčených v summě 180.645 zl. 20 kr. toliko 109.501 zl.; na hotových penězích

1594 zl. 20 kr., ročních příjmů 47 zl. 38 $\frac{1}{2}$ kr. neb jistina 1190 zl. 52 kr. pohledalostí 4535 zl. 50 $\frac{1}{4}$ kr., za zásoby obilí 1382 zl. 45 $\frac{1}{2}$ kr., zásoby piva a potravin 59 zl. 35 kr., za dobytek 2635 zl. 15 kr., za prodané nářadí klášterní 1271 zl. 57 $\frac{1}{2}$ kr. (Arch. místodrž. 145.8.) — Veškeré jmění kláštera u sv. Michala vyneslo fondu náboženskému po srážce dluhu 166.859 zl. 10 $\frac{1}{2}$ kr. úhrnem 215.166 zl. 9 $\frac{1}{4}$ kr., nepočítajíc v to dotčené klášterní stavení, které podnes fondu náboženskému náleží. Z toho jmění však vykázáno bylo výslužné 18 kněžím z kláštera propuštěným po 200 zl. a 3 bratřím laikům po 150 zl. rýn. mimo odbytné 2 klerikům. (Arch. místodrž. 145.8.)

76. Klášter Servitů v Rabenšteině (Rabstein, kr. Plzeň.) založil a vystavěl r. 1666. hrabě Jan Šebastian z Pöttingu při kostele P. Marie na místě někdejšího kláštera karmelitánského, r. 1483. od p. z Gutšteina vystavěného a r. 1532. vyhořelého. Nadání kláštera pro 6 mnichů a 2 laiky pozůstávalo z dvou dvorů, změněno však bylo r. 1684. od zakladatele a r. 1697. od jeho syna Antonína Leopolda tak, že mnichům z důchodů panství rabšteinského vykázáno bylo ročně 600 zl. rýn., 50 sáhů dříví, 12 sudů piva zdarma a 72 sudů piva proti poplatku 126 zlatých. Mimo to postoupena byla zahrada farní mnichům k užívání za to, že při kostele zastávali správu duchovní. (D. Z. 467, D. 16; 468, E. 4.) — Po zrušení kláštera r. 1787. připadlo nadání jeho ročních 600 zl. neb jistina 15.000 zl. fondu náboženskému, jemuž majitel panství rabšteinského také za dříví a pivo ročně odváděti se zavázal 364 zl. 52 $\frac{1}{2}$ kr. (Arch. místodrž. 145.8. — D. Z. 688, D. 15.) — *Kostel klášterní* stal se kostelem farním místo původního kostela farního r. 1787. zcela sbořeného, který fondu náboženskému připadl dle dekretu dvorn. 12. července r. 1787.; v *klášterním stavení*, postoupeném vrchnosti rabšteinské dle dekretu dvor. 13. dubna r. 1787.; umístěna jest fara a škola. — Mimo vyčtené nadání kláštera na 4 $\frac{0}{10}$ jistinu 24.125 zl. uvedené odevdáno bylo fondu náboženskému: 71 zl. hotových peněz. 10.467 zl. jistin fundačních, 265 zl. 14 kr. zadržalých úroků 80 zl. 19 kr. za zásoby, 103 zl. za pole prodané, 732 zl. za nábytek a svršky kláštera, 1446 zl. 22 $\frac{3}{4}$ kr. za stříbro kostelní

a 54 zl. za roucha kostelní. — Veškeré jmění kláštera rabšteinského obnášelo úhrnem 37.343 zl. 55³/₄ kr.; z toho však placeno bylo výslužné 6 kněžím z kláštera propuštěným po 200 zl. a 1 bratru laiku 150 zl. (Arch. místodrž. 145/68.)

77. Klášter Servitů v Konojedech (kr. Litoměř.) založil r. 1739. s cí. povolením z dne 19. října 1746. František Karel hrabě z *Sweerts-Spork* s manželkou svou Kateřinou pro 20 mnichů. Dle listiny základní z dne 7. prosince r. 1746 Servitům postoupil a upravil Spork k obývání zámek konojedský se zahradou a kostelem zámeckým a k vydržování těch stavení pojistil na panství konojedském 7000 zl.; k vychování pak 20 mnichů ustanovil úroky 5% z jistiny 60.000 zl., též na panství konojedském pojištěné, a mimo to z téhož panství ročně 200 sáhů dříví a 100 sudů piva (každý sud o 2 zl. laciněji), pak 120 korců žita, 30 korců pšenice a 10 centů másla za ceny levnější. (D. Z. 473, F. 19.) Za vytčené obilí a máslo placeno bylo klášteru ročně 210 zl. z důchodů panství konojedského dle narovnání z dne 24. května 1764. (Arch. místodrž. 145/31.) Po zrušení kláštera r. 1787. propuštěno bylo z něho 14 řeholníků s výslužným a veškeré jmění jeho, pozůstávající z jistin 74.870 zl. (z nichž bylo 67.150 zl. jistých a 7720 zl. nejistých dle účtů r. 1783.), připadlo fondu náboženskému. *Stavení klášterní* se zahradou koupil od fondu r. 1790. hrabě Jan František Sweerts-Spork za 4517 zl. 4 kr. rýn. a přestavěl je v zámek. Kostel Nanebevzetí Panny Marie prohlášen jest za farní a k obydlí faráře postoupen dům sešlý klášteru náležející. (D. Z. 685, J. 4. — Arch. místodržit. 145 8 & 31.) K ruce fondu náboženského ujaty byly také stkvosty a stříbro kláštera, pak *pozemky klášterní* úhrnem 36 jiter 429⁰, totiž 15 jiter 231¹/₃⁰ rolí, 9 jiter 1498²/₃⁰ luk a zahrad, 4 jitra 1400⁰ lesů a 6 jiter 499⁰ rybníků, se všemi zásobami a náradím; konečně 1290 zl. jistin k 7 fundacím na 55 mší náležejících. (Arch. místodrž. 145/31.) Po srážce dluhů 1400 zl. zůstalo fondu 89.527 zl. a pozemky vytčené. Z důchodů panství konojedského odváděly se k fondu náboženskému úroky z jistiny 60.000 zl. rýn., kteráž r. 1830. převedena byla na 24.000 zl. stříbra a tato r. 1891. konečně fondu zaplacená. Taktéž zaplacená byla fondu jistina 3200 zl. stříbra na místě ročních 400 zl., totiž 353 zl.

20 kr. za vytčených 200 sáhů dříví a 46 zl. 40 kr. za 100 sudů piva. (D. Z. Nová vložka 725, C. 49 a 58.)

78. Klášter Trinitárů (řádu sv. Trojice pro vykupování zajatých — Ordinis St. Trinitatis de redemptione captivorum) v *Novém městě pražském* zřízen byl původně r. 1705. »v domě emeritním« pod sv. Apollinárem v Slupech, k fundaci dlouho- veské pro vysloužilé kněze světské náležejícím, který arcibiskup Jan hrabě Brenner Trinitárům postoupil. Avšak dům ten byl příliš těsný. Proto koupili Trinitáři r. 1707. s cís. povolením k zařízení kláštera 4 domy mezi ulicemi Spálenou a Vladislavovou ležící za 10.000 zl. od příznivců jim poskytnutých. Do tohoto nového sídla, v němž si zřídili kapli, přestěhovali se r. 1708. z dosavadního obydlí svého. Při tomto novém klášteře vystavěn byl r. 1713. kostel nejsv. Trojice v slohu vlaském nákladem *Ignáce Putze* sv. p. z Adlersthurnu a jeho manželky Teresie. — Klášter obdržel pak mnohé jistiny, totiž: *a)* Jistinu 4000 zl. rýn., kterou r. 1714. klášteru postoupil Josef Jan Jiří Schmidtgraebner z Lusteneku, když do téhož řádu vstoupil. (D. Z. 278, G. 28.) — *b)* Jistinu 3000 zl. rýn., kterou r. 1717. Trinitárům odkázal Jan Ignác sv. p. Putz z Adlersthurnu. (D. Z. 279, C. 8.) — *c)* Jistinu 100.000 zl. rýn., kterou klášteru r. 1731. František Antonín hrabě *Sporck* odkázal tak, aby z úroků jejích ročních 6000 zl. ročně 4000 zl. k vykoupení křesťanů v Turecku zajatých (německé a maďarské neb polské národnosti) se vynaložilo, z ostatních pak 2000 zl. klášteru k lepší sustentací ročně 300 zl. (t. j. jistina 5000 zl. na statku Skřivanech uložená) a chudobinci Starého města pražského ročně 500 zl. se odvádělo, zbytek pak 1200 zl. k zapravení dluhů uvězněných dlužníků vždy před Velikonocí se vynaložil. (D. Z. 472, F. 17. & 735, F. 10.) — *d)* Jistinu 1300 zl. rýn., kterou r. 1775. klášteru na chléb (úroky 1 zl. týdně) daroval Vojtěch hrabě Klebelsberg z Thumburgu. (D. Z. 477, B. 8.)

Mimo jistiny vytčené 13.300 zl. rýn. měl klášter Trinitárů *13.365 zl. rýn. jistin náležejících k 19 fundacím* na 601 mši, od r. 1714.—1762. při klášteře založeným. (D. Z. 572, A. 27.) —

Po zrušení kláštera r. 1783. připadly jistiny vytčené fondu náboženskému, k jehož ruce též odvedeno bylo dne 22. čer-

vence r. 1784. c. k. komornímu úřadu 1420 zl. 8 kr. ze summy 1601 zl. 58 kr. utržené za nábytek a svršky kláštera po srážce výloh s dražbou spojených. Z kláštera propuštěno bylo po pěti měsících s výslužným 12 kněží (mezi nimi exprovincial a exminister), kteří vstoupili do stavu kněží světských, 1 novic a 2 fráteri. (Arch. místodrž. 145—21/4.) — *Stavení klášterní* postoupeno dekretem 18. března r. 1784. za nepatrný plat k ubytování vojska, ke kostelu pak přenesena fara od sv. Martina ve Zdi ze Starého města. Teprve r. 1881. prodáno bylo klášterní stavení (č. p. 46-II.) od c. k. místodržitelství jménem fondu náboženského obci pražské za 108.000 zl. r. m. (D. Z. Sbírka listin čísl. 47.213 léta 1882.) — Zrušením tohoto kláštera získal fond náboženský úhrnem 136.085 zl. 8 kr.

79. Klášter (residence) Trinitárů v Štěnovicích na Plzeňsku r. 1753. od Teresie hraběnky z Pöttingu, roz. hraběnky Michnové z Vacinova, založen byl pro čtyry členy řádu (tři kněze a jednoho frátera), jimž k obývání postoupen byl *dům* se zahradou (33 sáhy na délku a šířku), pak ke konání služeb Božích místo světského kněze k užívání dán kostel sv. Prokopa v Štěnovicích nově vystavěný, a k vychování jich pojištěna na statku Soběsukách summa 12.000 zl. rýn. jakož i 200 zl. rýn. k nadání dotčeného kostela. (D. Z. 474, C. 18. a 20.) — Při zrušení kláštera dne 10. prosince r. 1783. oznámili 3 kněží a 1 fráter, že přestoupí po lhůtě pětíměsíční z kláštera s pensí svou do stavu kněží světských a povoleno jim bylo na šatstvo po 100 zl. v jedné summě 400 zl. z fondu náboženského, jemuž připadlo jmění kláštera, z něhož také v Štěnovicích zřízena byla fara. K tomuto jmění náleželo 26.000 zl. rýn. *jistin*, z nichž bylo na statcích Soběsukách a Vikleticích 22.000 zl., na statcích Smilkově, Pišelech a Petrovicích 1000 zl. a na statcích Mnich. Hradišti a Bělé 2000 zl. (D. Z. 238, M. 4.); pak 1000 zl. rýn. na statku Čimelicích. (D. Z. 830, Q. 6.) K těmto jistinám náležely též fundace na 103 mše, které po zrušení kláštera přikázány byly k chudé faře nahořečické. (Arch. místodrž. 145/21.)

80. Klášter Uršulinek (Panen řádu sv. Angely, jinak též sv. Uršuly) v Praze založen byl r. 1655. v Menším městě od hraběnky Sibylly z Lamboy, která sedmi řeholnicím tohoto

řádu z Lutychu povoláním k stavbě kláštera 5000 zl. darovala. Tyto řeholnice zařídily si prozatím ústav vychovávací pro dívčí mládež v domě u zámeckých schodů, potom koupily dům na Újezdě a upravily si v něm klášter se školami. Tento dům však nebyl vhodný pro stavbu kláštera a proto koupily Uršulinky r. 1664. od bratří Leopolda a Petra Přichovských z Přichovic na Pšanech *dům* v Novém městě pražském na Příkopu, proti cibelně staroměstské ležící, za 6000 zl. rýn. (D. Z. 317, G. 28.), na jehož místě v letech 1674.—1676. nový klášter sv. Uršuly byl vystavěn. Z tohoto kláštera odstěhovaly se r. 1691. čtyři Uršulinky na Malou stranu do domu v Letenské ulici koupeného k zařízení nového kláštera. Dům ten však byl těsný a proto r. 1700. koupily Uršulinky pro nový klášter od Kateřiny Polyxeny z Lamingen, roz. Popelové z Lobkovic, *dům*, řečený *Talberský*, se zahradou na Hradčanech ležící, za 10.500 zl. rýn. (D. Z. 410, L. 21.) Při tomto novém sídle vystavěly kapli sv. Anny a na místě jejím od r. 1720.—1728 kostel sv. Jana Nepomuckého. K rozšíření kláštera přikoupily r. 1750. od Františka Norberta hraběte z Trautmannsdorfu a Weinsbergu *dům* »u bílého pštrosa« od starodávna řečený, se zahrádkou na Hradčanech blíže kláštera ležící, za 6000 zl. rýn. (D. Z. 586, J. 22.) — Na výchování jeptišek měl klášter jistin fundačních 4000 zl., zvláště pak r. 1708. obdržel klášter darem jistinu 1000 zl. rýn. od Adama Maximiliana hraběte z Bubna a r. 1775. jistinu 1500 zl. od hraběte Lažanského. (D. Z. 469, G. G. 12; 539, G. 18.) Jistiny kláštera vlastní vzrostly na 17.000 zl. rýn. Tento klášter Uršulinek na Hradčanech dne 28. září r. 1784. byl zrušen a z něho přestěhovaly se jeptišky, jichž bylo 59, k Uršulinkám novoměstským jenom s nábytkem k rozmnožení domácnosti potřebným. Všecky ostatní věci movité, stkvosty kostelní, jistiny a statky kláštera postoupeny byly věřitelům k zaplacení dluhů na 63.404 zl. 7 kr. vzešlých. (D. Z. 667, F. 1.) Dle zprávy účtárny komorní r. 1785. náležely klášteru: Statky *Nový Dvůr* a *Hostoun*, za 20.000 zl. odhadnuté, potom však jen za 19.000 zl. prodané; *stavení klášterní*, potom za 10.000 zl. prodané; *jistiny vlastní* 17.000 zl.; *stříbro kostelní* a jiné stkvosty, odhadnuté za 5000 zl.; jiné *věci movité*, odhadnuté za 4605 zl. 33 kr.; jistiny fundační na mše 5800 zl.;

jistiny fundační na apparamenty 1000 zl. a jistiny fundační na vychování jeptišek 4000 zl. — *Veškero jmění* kláštera páčilo se tedy na 66.405 zl. 33 kr., dluhy však obnášely (po slevení 1203 zl. 55 kr.) v jedné summě 32.552 zl. 33 kr., takže fondu náboženskému zbývalo 33.852 zl. (Arch. místodrž. 145/2.) — Statek klášterní *Nový Dvůr* a *Hostoun* (kr. Rakovn.) prodán byl r. 1787. za 19.000 zl. rýn. Antonínu Witkovi ze Salzbergu. (D. Z. 688, H. 19.) — *Klášterní stavení*, zahrady a místa, zvláště pak bývalý *dům Talmberský* a *dům »u bílého pštrosa«* (č. p. 72. a 73.-IV.) prodány byly r. 1786. a 1791. k rukoum věřitelů kláštera zrušeného za 10.000 zl. rýn. c. k. prokuratuře dvorní komory. (D. Z. 686, A. 17.) Toto stavení jest od zrušení kláštera až do této doby vojenskou kasárnou. — *Kostel klášterní sv. Jana Nepomuckého* od proslaveného stavitele Kiliana Dienzenhofera vystavěný, r. 1861. zase zřízen jest k službám Božím pro vojsko obou vyznání evangelických.

Z vytčených klášterů v Čechách zrušených *připadlo náboženskému fondu českému čistého jmění v jedné summě* 11,740.730 zl. 30¹/₄ kr. V této summě však obsaženy nejsou některé statky a stavení klášterní, fondu náboženskému dosavad náležející, jakož i mnohé jistiny, věci a stkvosty některých klášterů.

Z vytčené summy náleželo jednotlivým klášterům :

1.	Klášteru Augustiánů na Karlově v Praze	168.922 zl. 10 kr.
2.	Klášteru Augustiánů u sv. Kateřiny v Praze	111.749 » 6 »
3.	Klášteru Augustiánů u sv. Václava v Praze	105.386 » — »
4.	Klášteru Augustiánů v Borovanech .	65.874 » 54 »
5.	» » v Třeboni	228.178 » 6 ¹ / ₂ kr.
6.	» » u Sv. Dobrotivé	23.895 » — »
7.	» » v Pivoni	189.009 » 14 ¹ / ₂ »
8.	» » v Šopce	52.318 » 7 ¹ / ₂ »
9.	» » v Táboře	31.456 » 24 »
10.	» » v Lysé	24.584 » 42 »
11.	» » v Brodě Němec.	36.662 » — »
12.	» Barnabitů v Praze	52.658 » 37 ¹ / ₂ »
13.	» Benediktinek u sv. Jiří v Praze	451.478 » 51 »

14.	Klášteru Benediktinů u sv. Mikuláše v Praze	149.811 zl. 31 ³ / ₄ kr.		
15.	Klášteru Benediktinů u sv. Jana pod Skalou	205.065 »	33	»
16.	Klášteru Benediktinů v Kladrubech .	753.440 »	—	»
17.	» » v Sázavě . . .	183.265 »	2	»
18.	» » v Polici	245.835 »	23	»
19.	» » v Bezdězí . . .	31.803 »	20	»
20.	» Celestinek v Praze	100.200 »	—	»
21.	» Cisterciáků v Sedleci	421.971 »	42	»
22.	» » v Skalici	59.500 »	—	»
23.	» » v Plasech	1,400.282 »	24	»
24.	» » v Zlaté Koruně	366.782 »	6	»
25.	» » v Zbraslavi	369.541 »	—	»
26.	» Cisterciánek v Pohledě	125.949 »	45 ¹ / ₂	»
27.	» Dominikánů u sv. Máří Magda- leny v Praze	46.915 »	—	»
28.	Klášteru Dominikánů v Budějovicích	58.984 »	50	»
29.	» » v Klatovech	11.850 »	—	»
30.	» » v Nymburce	6.000 »	—	»
31.	» » v Ústí n. Labem	35.108 »	—	»
32.	» » v Jablonném	31.478 »	19	»
33.	» » v Nov. Dvořích	22.262 »	—	»
34.	» » v Písku	27.977 »	37 ³ / ₄	»
35.	» » v Plzni	26.812 »	—	»
36.	» Dominikánek v Plzni	27.596 »	13 ³ / ₄	»
37.	» » u svaté Anny v Praze	196 »	29	»
38.	Klášteru Františkánů hybernských v Praze	71.047 »	20	»
39.	Klášteru Františkánů u Chebu . . .	6.512 »	—	»
40.	» Kajetánů (Theatinů) v Praze	117.275 »	—	»
41.	» Kapucínů u sv. Josefa v Praze	30.540 »	13	»
42.	» » v Brodě Českém	— »	—	»
43.	» » v Budějovicích	3.661 »	49	»
44.	» Karmelitánů u sv. Havla v Praze	67.840 »	—	»
45.	» » u P. Marie Ví- tězné v Praze	607.320 »	—	»

46.	Klášteru Karmelitánů v Chyších . .	60.435	» 46	»
47.	» » v Pacově . .	310.305	» —	»
48.	» Karmelitánek u sv. Josefa v Praze	64.700	» —	»
49.	Klášteru Kartusiánů ve Valdicích .	290.094	» 35	»
50.	» Klarisek u sv. Anežky v Praze	169.198	» 56 ¹ / ₂	»
51.	» » v Chebě	264.956	» 32	»
52.	» » v Krumlově	93.940	» 32	»
53.	» Křížovníků (Cyriaků) u sv. Kříže v Praze	30.000	» —	»
54.	Klášteru Křížovníků na Zderaze Δ Praze	167.595	» —	»
55.	» Magdalének v Mostě	143.311	» 57 ¹ / ₄	»
56.	» Minoritů v Horažďovicích .	800	» —	»
57.	» » v Jílovém	3.554	» 17	»
58.	» » v Boleslavi Ml.	10.437	» —	»
59.	» » v Kuklenách	46.960	» 46	»
60.	» » v Litoměřicích	2.397	» 34 ¹ / ₄	»
61.	» » v Stříbře	19.924	» 17 ¹ / ₄	»
62.	» » v Kadani	18.015	» 14 ¹ / ₂	»
63.	» » v Pardubicích	17.349	» 8	»
64.	» Paulánů v Bystrici Nové .	45.643	» 44 ¹ / ₄	»
65.	» » v Praze	104.940	» 5	»
66.	» » v Pace	100.226	» 40	»
67.	» » v Obříství	82.649	» 1 ¹ / ₂	»
68.	» » v Tachově	84.240	» —	»
69.	» Praemonstrátů v Milevsku .	75.725	» —	»
70.	» Praemonstrátek v Doksanech	646.869	» 13	»
71.	» » v Chotěšově	1,117.321	» 30	»
72.	» Servitů v Slupech v Praze	76.166	» 36	»
73.	» » u sv. Michala v Praze	215.166	» 9 ¹ / ₄	»
74.	» » v Rabštejně	37.343	» 55 ³ / ₄	»
75.	» » v Konojedech	89.527	» —	»
76.	» Trinitářů v Praze	136.085	» 8	»
77.	» » v Štěnovicích	26.000	» —	»
78.	» Uršulinek na Hradčanech v Praze	33.852	» —	»
	Úhrnem	11,740.730	zl. 30 ¹ / ₄	kr.

Poznámka. K statkům klášterním v Čechách náležely také panství *Dub Český* a *Fridštejn*, pak statky *Hodkovice* (Liebenau) a *Sedm vesnic* (Siebendörfel), kteréž r. 1684. Regina hraběnka z Isolano, dcera Jana Ludvíka z Isolano *klášteru Augustinek* (Jakobinek) *ve Vidni* darovala. Po zrušení tohoto kláštera r. 1785. připadly statky vytčené *náboženskému fondu dolnorakouskému*, jemuž r. 1788. vynášely 20.515 zl. 48 kr., a teprve r. 1838. prodány byly i s hospodářstvím v Dubu, r. 1795. za 19.850 zl. k nim přikoupeným, knížeti Kamilovi z *Rohan-Rochefort* za 512.200 zl. stě. (D. Z. 660, K. 9 & 1218, K. 19.) — Mimo to připadly *moravskému fondu náboženskému* některé statky v Čechách ležící, totiž: *a)* panství *Hrochův Týnec* a statek *Trojovice* (kr. Chrudim.) po zrušeném klášteře *Praemonstrátů* v *Hradišti* (kr. Olomouc.); *b)* statek *Vojnův Městec* (kr. Čáslav.) po zrušeném klášteře *Cisterciáků* ve *Žďáře* (kraj Jihlav.) O těchto statech bližší zprávy podány jsou při klášterech na Moravě zrušených. Konečně náležel *klášteři Praemonstrátů* ve *Windbergu* v *Bavořích* od starodávna s povolením králů českých statek *Albrechtice* (Albrechtsried, kr. Prachen.), jež po zrušení dotčeného kláštera připadl král. komoře české, od níž jej r. 1805. koupil měšťan pražský *Jakob Veit* za 35.500 zl. (D. Z. 2, C. 28; 960, J. 21.)

B. Kláštery na Moravě.

V markrabství Moravském dle cíś. nař. ze dne 12. ledna r. 1782. zrušeno bylo od r. 1782.—1786. úhrnem 40 klášterů, 33 mužských s 837 řeholníky a 7 ženských s 236 jeptiškami. Cíś. dekretem dvorským ze dne 8. března 1872. nařízeno bylo, aby jeptišky všech klášterů zrušených na Moravě, které nechtějí se státi Uršulinkami neb Alžbětinkami, shromáždily se v klášteřích *Cisterciánek* v *Tišnově* a sv. Kláry v *Znojmě*. Avšak z tohoto nařízení sešlo; neboť i dotčené kláštery hned na to 19. března 1782. byly zrušeny. Uršulinkám pak postoupen byl klášter *Dominikánek* v *Olomouci* a klášter *Františkánek* v *Brně*. Některé z klášterů zrušených od prvních knížat a králů českých založeny a bohatě nadány byly, jmenovitě kláštery *Praemonstrátů* v *Hradišti* (r. 1151.) a v *Louce* (r. 1190.), klá-

šter Cisterciáků ve Velehradě (r. 1190.), klášter Cisterciánek v Tišnově (r. 1233.), kláštery Dominikánek a Cisterciánek v St. Brně (r. 1312. a 1322.).

Z jmění a statků klášterů zrušených založen byl r. 1782. *moravský fond náboženský*, jehož důchody ustanoveny byly k zařízení a vydržování nových far, k vzdělání lidu nutně potřebných. Z tohoto fondu vydržuje se nyní 309 far a lokalí, totiž v arcidiocesi olomoucké 202 a v diocesi brněnské 107. K částečnému nadání nových far a lokalí vykázány byly četné fundace na mše při klášterích zrušených se nacházející, které mezi správce nových far byly rozděleny.

Z budov klášterních postoupeno bylo částečně 8 k umístění nových far, 3 jiným klášterům, 4 rozdílným ústavům a 16 k potřebám vojenským; prodáno pak bylo obcím neb osobám soukromým 13 budov, z nichž 4 upraveny byly v zámky. Z kostelů klášterních ponecháno bylo 14 za kostely farní, 9 za filiální. 3 postoupeny jiným klášterům a ústavům, 15 kostelů však bylo zrušeno a postoupeno s klášterními staveními k účelům státním nebo soukromým.

Bližší zprávy o klášterích na Moravě zrušených — sepsané větším dílem dle obširných spisů »Wolný, Kirchliche Topographie von Mähren«, též »Wolný, Mähren«, z původních pramenů sestavených, částečně pak čerpané z díla »Regesta Bohemiae & Moraviae« od Erbena a Emlera vydaného i jiných pramenů na svých místech uvedených — podáváme v seznamě následujícím, v němž kláštery seřaděny jsou dle abecedního pořádku jejich řeholí. Do tohoto seznamu vřaděn jest i klášter Minoritů v Uničově, teprve r. 1812. zrušený.

Ke klášterům na Moravě zrušeným náležely:

1. Klášter Augustiánů (proboštství řeholníků kanovníků řádu sv. Augustina) u Všech Svatých v Olomouci. Toto proboštství založil roku 1371. původně v *Landškrouně* v Čechách biskup litomyšlský Petr Jelito pro 12 řeholníků kanovníků pod proboštem, jimž vykázal hrady Krotenful a Kronfeld, vsi Žabilice a Střítež. též mlýn na Sázavě u vsi Opatova (Abtsdorf). Nástupce zakladatele biskup Albert ze Šternberka přídělil klášteru landškrounskému r. 1377. faru v Landškrouně a koupil mu r. 1388. od Ctibora z Cimburku

ves Nezamyslice (na Moravě, kr. Olom.) s podacím kostelním, svobodným dvorem a mlýnem, též ves Budětín (Budečko) za 750 kop gr. — Mimo to dostal klášter r. 1386. od Jindřicha z Lípy 1 dvůr, 1 hospodu, louky, lesy a 5 hřiven platu ve vsi Nezamyslicích — K tomu koupilo probošství: R. 1384. od Hechta z Rosic — Schützensdorfu roční plat (úrok) 5 hřiven ve vsi Laškově za 60 hřiven; r. 1389. od Petra ze Šternberka za 174 hřivny ves Újezd; r. 1397. od Petra z Kravař ve vsi Dědicích u Víškova 16¹/₄ lánů rolí, 6 krčem a 4 dvorce; potom r. 1402. od Henricha z Brandejsa vsi Trpík a Kozí Noha v Čechách za 170 kop gr.

R. 1421. probošství Augustiánů v Landškrouně od Husitů bylo zpustošeno, řeholníci však utekli již před tím na statky své do Moravy, kde se pak r. 1434. v *Olomouci* usadili na předměstí v několika domech tam koupených. Tyto domy postoupili r. 1493. kapitole olomoucké směnou za *kapli Všeck Svátých* v předhradí nově zřízenou a za dva domy vedle ní ležící, k nimž ještě 6 jiných domů přikoupili a na jich místě novou budovu klášterní r. 1501. vystavěli, do níž kanonie landškrounská s povolením papeže Alexandra VI. r. 1500. byla přeložena.

R. 1460. potvrdil král Jiří probošství všechny statky k němu náležející, totiž: v *Čechách* vsi Radimil, Krotenful, Danikov (Damnikov), Třebovice, Trpík, Kozí Noha, Bystřice, Střítež a dvůr v Osíku, které však již po zpustošení kláštera landškrounského od král. komory byly ujaty a osobám světským zapsány; *na Moravě* pak polovice vsi Dědic, vsi Nezamyslice s lesem, Budětín s lesem dubovým (Doubrava řeč.), pak 4 lány v Laškově. Tyto statky moravské rozmnoženy byly dvorem ve Chvalkovicích r. 1479. koupeným, potom polovicí vsi Lešan, kterou biskup Jan ve Varadině Velkém r. 1492. na zádušní mše za své předky klášteru postoupil. Mimo to koupilo probošství některé statky, totiž: r. 1498. ves Tetětice za 445 dukátů od Jiříka ze Zastřízel-Morkovic; r. 1502. vsi Osičany a Kovalovice s díly vsí Vrbatek a Štětovic, které r. 1496. Tobiáš z Obřanberku klášteru v 1650 dukátech zastavil, doplacením 120 dukátů; r. 1503. ves Pěňčín, od Henrycha z Pěňčín-Drahonovic r. 1496. klášteru v 900 zl. mor. zastavenou, doplacením 115 dukátů. —

Ale v letech následujících (1555.—1591.) klášter marnotratností a nezdárností několika proboštů přiveden byl skoro na mizinu a zabředl do značných dluhů, které r. 1593. tehdejší probošt Jan z Weitersfeldu zapravil a r. 1599. i 1 dvůr v Lešanech a mlýn v Nezamyslicích koupil. Avšak ledva klášter se zotavil, opět utrpěl značné škody r. 1620. za doby vzpoury na staveních klášterních i na statech svých.

Brzy potom zlepšily se poměry kláštera, k čemuž přispěl též odkaz kanovníka olomouckého Bartoloměje Kramera 3000 zl., za které klášter koupil r. 1641. od kapitoly ves Rakovu. Potom r. 1681. získal klášter koupí za 1800 zl. opět dvůr svobodný ve Chvalkovicích, předešle pro dluhy prodaný, taktéž r. 1683. za 13.000 zl. ves Laškov s pivovarem a lesy. — R. 1720. koupil probošt za 8000 zl. 2 domy blíže kláštera ležící k vystavění nové budovy klášterní a nového kostela. Ale podniknutá stavba nebyla zcela provedena; neboť dne 14. srpna r. 1784. klášter byl zrušen a stavení klášterní i s kostelem odevzdáno c. k. vojsku za skladiště, potom však r. 1814. zbouráno. (Wolný, Topogr. I. 1. 279—285.) Ze statků jeho c. k. fondu náboženskému připadlých a za 209.089 zl. 25 kr. odhadnutých prodány byly: *a*) statky *Laškov* a *Lešany* (kr. Olom.) — zámek a ves Laškov s dvorem poplužním a vsi Budečko (Budětín), Penčín, Rakova a Zavadilka, v summě odhadní 67.461 zl. 40 kr., pak ves Lešany — r. 1825. *Františkovi Kolářovi* za 60.105 zl. stříbra. (Wolný, Topogr. I. 1. 285. — Wolný, Mähren V. 537.) — *b*) Statek *Nezamyslice* (kr. Olom.) — zámek a ves N. s dvorem poplužním a vsi *Kovalovice*, *Osičany* a *Tetěvice* — prodán byl tak, že zámek s dvorem popl. v Nezamyslicích odevzdán byl pod názvem »zemanství« (Junkerei) r. 1788. účetnímu zemskému Reindlovi za summu trhovou 7113 zl. a roční činži 2170 zl. 40 kr.; vesnice pak vytčené, za 88.612 zl. 50 kr. odhadnuté, r. 1812. postoupeny byly hraběti Augustovi z Segür za 76.100 zl. v loterních úpisech. (Wolný, Mähr. V. 575.) — *c*) *Dvůr svobodný ve Chvalkovicích* (kr. Olom.), kterýž se statkem chvalkovickým, klášteru Augustiniánů v Šternberku náležejícím, od fondu náboženského byl prodán. (Wolný, Mähr. V. 576.) — *d*) Statek *Vrbatky*, díl vsi Vrbatek, který r. 1825. od fondu náboženského koupil Filip Ludvík hrabě z Saint Genois

za 6210 zl. stří. (Wolný, Mähr. V. 385.) — Mimo statky tyto obdržel fond nábož. množství drahocenných věcí kostelních. (Wolný, Topogr. I. 1. 285.)

2. Klášter (probošství) Augustiánů Lateranských kanovníků v Šternberku (kr. Olom.) založil 4. března r. 1371. arcibiskup děvínský Albert ze Šternberka pro 1 probošta a 14 řeholníků a postoupil k jeho nadání vsi Výšovice a Staacl s lesy, k čemuž daroval r. 1374. ještě vsi Roštěny, Kladruby s 1 dvorem, Tvorovice s 1 dvorem a roční plat 3½ hřivny v Hostkovicích; pak r. 1378. také ves Všetuly. K tomu přikoupil klášter r. 1375. v Tvorovici 1 dvůr s úročním platem 4 hřiven a r. 1376. úroční platy 9 hřiven ve vsi Výškovicích za 114 hřiven. R. 1384. odevzdal klášteru bratřec zakladatelův, Petr ze Šternberka, též správu farního kostela sv. Jiří v Šternberku s podacím kostelním a desátkou z 8 vesnic k němu náležejícími, postoupil k nadání kláštera, v němž počet řeholníků mimo probošta na 24 členů rozmnožil, ještě některé dvory a dvorce ve vesnicích, klášteru od zakladatele darovaných, a osvobodil klášter ode všech poplatků. R. 1397. darovali Petr z Kravař a Markvart ze Šternberka probošství na mše zádušní za † Petra z Šternberka ves Vitoňnice a půl vsi Kyselovic; k témuž účelu věnovala vdova po Petrovi z Šternberka r. 1405. klášteru ves Babice v ceně 400 hřiven. R. 1406. odevzdal Petr z Kravař klášteru svobodný dvůr s mlýnem a lesem ve vsi Žerotíně, který však klášter r. 1419. postoupil Všeborovi z Dubčan směnou za 8 lánů s 2 dvorci a krčmou ve vsi Chvalkovicích.

R. 1408. koupil klášter s povolením markraběte Jodoka ves Tvorovice, v které měl již předtím několik dvorců; potom r. 1417. úroční plat 4 hřivny ve vsi Pirníku, kde již r. 1412. od Henricha z Kravař 16 kop 8 gr. úročního platu dostal.

Avšak r. 1430. když město a zámek Šternberk po 8 týdenním obležení vůdci Husitů Prokopovi Velkému se vzdalo, klášter i s kostelem od Husitů byl vydrancován a zpustošen. Řeholníci utekli již před tím do Olomouce, kde ještě r. 1460. v jednom domě žili, obávající se opět zaujati sídlo své v Šternberku, od nekatolických Čechův osazeném. Mezi tím prodal probošt r. 1442. les »Hradecko« u Kyselovic této obci za 26

hřiven. Kdy se navrátili Augustiáni do Šternberka a kdy tam obnovili zpustošené stavení klášterní a kostel, není známo; ale jest jisto, že jim r. 1464. Karel z Vlašimi půl vsi Chvalkovic postoupil; potom Albert z Postupic-Helfenšteina patronát fary v Babicích, a r. 1475. Jan Link 260 kop gr. daroval. Před tím r. 1468. dostal klášter šternberský statek *Žerotín* s tvrzí, dvorem mlýnem směnou za vsi Vitonice, Roštěny s dvorem, Všetuly a pustou ves Kladruby, které bratřím z *Žerotína* postoupil. K tomu koupil klášter r. 1509. od bratří Jana a Václava z Lomnic tři osedlé ve vsi Chvalkovicích za 200 dukátů, pak r. 1529. v téže vsi Chvalkovicích 5 sedláků od biskupa olomouckého; mimo to dostal r. 1512. za ves svou Staadl od Václava Berky z Dubé a Lipého patronát fary v Hnojici (Gnoitz). Naproti tomu prodal klášter r. 1544. z nouze 5 poddaných ve vsi Pirníku a 2 poddané ve vsi Lhotě (Althütten) též r. 1551. úroční plat 5 zl. ve vsi Výšovicích Dominikánům za 100 zl. mor. (Wolný, Topogr. I. 2. 50.)

V letech následujících (1557—1659.) zhoršily se poměry kláštera šternberského, zvláště když skoro všecko obyvatelstvo města Šternberka a jeho okolí od víry katolické odpadlo, a panství šternberské se dostalo nekatolickému pánu Karlovi knížeti z Münsterbergu, jenž jako jeho katoličtí předchůdcové měl klášter v ochranné správě. I vnitřní poměry kláštera staly se neblahými; neboť r. 1558. uteklo několik řeholníků prostopázně žijících, též roztržky povstaly r. 1561. mezi proboštem a řeholníky a r. 1566.—1580. mezi proboštem a nekatolickým ochráncem kláštera knížetem z Münsterbergu. (Bližší zprávy o tom viz Wolný, Topogr. I. 253.) Následkem těchto poměrů klesl i počet řeholníků r. 1588. až na 4 kněze.

Za doby probošta Matyáše Gašínského z Gašín (r. 1608. až 1618.) zlepšily se poněkud poměry kláštera, takže sešlá stavení klášterní opět byla opravena, počet řeholníků rozmnožen, zastavené statky vyplaceny a některé dluhy zapraveny. Avšak r. 1619. dne 6. září od povstalců vyhnán byl z kláštera probošt se všemi řeholníky, kteří na rozličných místech se zdržovali a teprve r. 1621. opět navrátili se do sídla svého. Ale brzy potom r. 1626. dne 21. června vyhořel opět klášter s větší částí města, a ledva r. 1633. poněkud byl opraven, r. 1642.

zase zpustošen byl i se statky klášterními od Švédů, kteří i probošta na útěku zajali a všecky stkvosty klášterní uloupili.

Teprve když r. 1669. reformace katolická také na panství šternberském pomocí vojska násilně byla provedena, zmohl se opět klášter v Šternberku tak, že podniknouti mohl r. 1720. novou stavbu praclatury, potom r. 1737. opravu kostela a stavbu konventu, a konečně r. 1775.—1783. nově vystavěn byl i kostel klášterní Zvěstování Panny Marie. Ale již r. 1784. dne 10. září klášter byl zrušen a statky jeho, totiž vsi *Babice*, *Žerotín*, *Chvalkovice*, *Tvorovice*, *Lešice*, *Výšovice* a *Kyselovice* za 270.696 zl. 15 kr. odhadnuté, i s právem varečným v městě Šternberku připadly fondu náboženskému. Z těchto statků zůstavena byla fondu jenom myslivna v předměstí šternberském se zahradou o 1 jitru a 300 □^o, s lukami o 3 jitrech a pastvinami o 23 jitr. 300 □^o. *Budova proboštství* dílem postoupena byla k ubytování farního duchovenstva, dílem rozprodána; tak stáje, kolny a díl dvoru prodán za 710 zl. Právo varečné postoupeno bylo měšťanstvu v Šternberku za 2000 zl. Též pole k proboštství náležející, 155 měr obsahující, prodány byly za 5425 zl. 30 kr. s vyhrazením roční činže pro statek Žerotínský. (Wolný, Topogr. I. 2. 57. — Wolný, Mähren V. 740.) — Statek *Žerotín* (kr. Olom.), vsi Žerotín a Babice s příslušenstvím, jak to klášteru r. 1480. od Jana star. z Žerotína bylo prodáno, koupil r. 1826. Filip Ludvík hrabě z Saint-Genois za 65.015 zl. stří. (Wolný, Mähr. V. 385.) — Statky *Chvalkovice* (kr. Olom.), ves s dvorem poplužním, odhadnutý za 61.954 zl.; *Tvorovice Stará* (kr. Olom.) ves s příslušenstvím, odhadnutá za 27.851 zl. 30 kr., a *Výšovice* (kr. Olom.), ves s příslušenstvím, odhadnutá za 23.670 zi. 25 kr., prodány byly r. 1819 arcivévodovi rakouskému d' Este Ferdinandovi Karlovi; ale *zámek výšovický* s dvorem poplužním již r. 1789. postoupen byl jako zvláštní zemanství (Junkerei) Martinovi Strouhalovi za 7425 zl. a roční činži 1929 zl. 15 kr. (Wolný, Mähr. V. 575.) — Statek *Kyselovice* (kr. Přerov.), zámek a ves s dvorem poplužním, koupil od c. k. správy statků státních r. 1790. František Ignác Tkaný, farář v Senici hrubé, za 41.002 zl. rýn. a postoupil je t. r. bratru svému Janovi Tkanému. (Wolný, Mähr. I. 212.) — Veškeré jmění kláštera šternberského obnášelo úhrnem 294.053 zl. 25 kr.

3. Klášter (proboštví) Augustiánů kanovníků u nejsv. Trojice ve Fulneku založen byl r. 1389. od držitele téhož statku Benedikta z Kravař pro 1 probošta a 9 řeholníků, jimž k nadání kláštera zakladatel daroval farní kostel sv. Filipa a Jakuba ve Fulneku s patronátem a vším příslušenstvím, který na jméno nejsv. Trojice byl přeměněn a k správě proboštovi jakožto faráři odevzdán. Mimo to postoupil zakladatel klášteru ves Děrné (Tyrn) s podacím kostelním, správcovstvím (rychtou), lesem a vším příslušenstvím; též ves Jilovec (Eylowitz) s rychtou, solnicí ve Fulneku a štěpnici na vrchu zámeckém. Za to byli Augustiáni povinni sloužiti ročně jistý počet mší zádušních za † otce zakladatelova i za zakladatele po jeho úmrtí. K rozmnožení počtu řeholníků o čtyry členy daroval r. 1391. Lašek z Kravař klášteru ves Bělou s farou a příslušenstvím, pak ves Altstadt. K tomu koupil klášter r. 1392. od Benedikta z Kravař úroční plat 8 hřiven v Gerlichově (Gerlachovicích, Gerlsdorf) a od tamějšího správce 2 hřivny ročního platu za 100 hřiven; potom r. 1399. od Laška z Kravař ves Pustějovo (Petrowitz) a r. 1512. od bratří Jana a Jiřího Nedvídků z Jakubčovic ves Lukavec (Luk) a pustinu Počary za 530 dukátů.

Avšak od r. 1523. zhoršily se značně poměry kláštera, když v něm počala klesati mravnost i přispěním proboštů prostopášně žijících, zvláště pak r. 1560. oddal se probošt Jiří Schimberger nevázanému životu pohoršlivému i jiným neřestem, čímž zanedbával i služby Boží a promrhal jmění kláštera tak, že konečně r. 1564. vzdáti se musil důstojnosti své a zavřen byl delší dobu z trestu na hradě hukvaldském. A tak zabředl klášter do dluhů, stavení jeho pustla a počet řeholníků klesl až na dva členy, a to právě té doby, když bratrstvo české (pikhartství) ve Fulneku k rozkvětu dospělo. Teprve r. 1590. počal se poněkud lepší stav kláštera, jemuž r. 1594. nekatolíci navrátili Mariánský kostel na hřbitově a nekatolický držitel statku Jan Skrbenský pět filiálních kostelů venkovských předešle klášteru odňatých.

V následujících letech postižen byl klášter mnohými pohromami; tak utrpěl značných škod r. 1643. a 1650. od posádky švédské a r. 1695. strašným požárem, jímž klášter

i kostel vyhořel a teprve r. 1698. opět v předešlý stav byl uveden, k čemuž vynaložil klášter všecky své jistiny a k tomu ještě upadl v dluhy, které r. 1756. na 9000 zl. obnášely (Wolný, Topogr. I. 3. 197.)

R. 1784. dne 21. září klášter byl zrušen a statky jeho, totiž vesnice Pustějov, Stará Ves (Altstadt), Bělov (Bielau), Jilovec (Eylowitz), Lukavec (Luk) a Děrné (Tyrn), veskrz v Opavsku ležící, připadly fondu náboženskému, od něhož r. 1825. pod jménem statků *Lukavec* (Luk) a *Pustějov* (Petrowitz) prodány byly Karlovi Josefovi sv. p. z Badenfeldu, držiteli panství Fulneku. (Wolný, Topogr. I. 3. 201. — Wolný, Mähren I. 129) Tyto statky r. 1855. prodány byly za 22.000 zl. stříbra kr. princí Filipovi hraběti z Flandern. (Procházka, Schlesiens landtäfl. Besitz. 48.) — *Kostel* nejsv. Trojice, jenž byl klášterním i farním chrámem a mezi r. 1748. a 1760. zcela nově vystavěn, zůstal kostelem farním, jemuž ponechána byla také všecka nadání při něm založená. (Wolný, Topogr. I. 3. 190.)

4. Klášter Augustiánů bosáků (poustevníků) v Jevíčku (kr. Olom.) založen a nadán prý byl již r. 1172. od biskupa pozňanského Filipa z Pernšteina, což však není dokázáno listinami. První zpráva spolehlivá o tomto klášteřu jest z r. 1322. (1372.), dle které téhož roku klášter v Jevíčku koupil od Henricha z Opole (ze Sakrazy?) ves Rudku (Roudku Malou) s příslušenstvím za 60 hřiven stříb. grošů pražských. (Emler, Regesta III. 307.) K tomu nabyt klášter r. 1373. od Artleba z Kunstat-Stařechovic 6 hřiven stříb. úročního platu ve vsi *Zdětíně* za 60 hřiven, pak od téhož Artleba v téže vsi 6 lánů svobodných a $\frac{1}{2}$ lánů poplatního; r. 1396. od Sulka z Ratkova ves *Bělou* (Albendorf) za 37 hřiven; r. 1399. od vdovy po Gutkovi z Roubanína Doroty za 10 hřiven úroční plat 54 grošů s 8 slepicemi a 80 vejci ve vsi Roubaníně jakožto fundaci na výroční mši. R. 1401. koupil klášter s povolením markraběte Prokopa rychtu (soudství) v *Krasykové* (Budigsdorf); mimo to dostal r. 1403. od Sulka z Ratkova úroční plat 3 kop grošů ze vsi *Závořic*, 1 kopy grošů ze vsi Lhoty Horákové (Oehlhütten) u Opatovic a k tomu 3 kopy grošů na 1 mši výroční. R. 1413. odkázala vdova po Jakubovi

z Opatovic Offka klášteru na 1 mši ranní 40 kop grošů praž., z nichž ročně 4 kopy gr. klášteru vycházely.

Ale r. 1423. klášter i s městem od Husitů byl vydrancován a vypálen, statky pak jeho byly rozebrány. Avšak brzy potom pozdvihl se znenáhla opět klášter pomocí konventu kláštera brněnského, jemuž za to byl přivtělen. R. 1447.—1481. domáhal se klášter náhrady 200 kop gr. za polovici vsi Závovčic (u Zábřech, potom zaniklé), kterou si bezprávně přivlastnil Jan Tunkl z Brnička. R. 1465. daroval klášteru pán na Opatovicích, Proček z Kunštatu, na zádušní mše v kostele klášterním 2 kusy rolí u Opatovic a u Jevíčku, též 40 zl. mor. na hotovosti a 24 grošů platu úročního; taktéž měšťan Raichtoňan 24 kop gr. na mše. Přes to všecko musil klášter pro nouzi v něm trvajícím některé statky prodati, totiž r. 1484. jeden dvůr v Krasýkově za 28 hřiven hotových peněz a 4 hřivny úročního platu; r. 1552. také druhý dvůr v Krasýkově. Když pak r. 1562. a r. 1587. klášter i s kostelem vyhořel, přinucen byl prodati také statky, které nekatoličtí sousedé klášteru předešle odňali, ale r. 1587. k rozkazu císaře Rudolfa II. navrátiti musili, totiž vsi Bělou, Lhotu, Roudku a Krasýkov s příslušenstvím, pak lesy u Bělé a mlýn u Jevíčka, což všecko r. 1600. koupil pán na Opatovicích za roční činži 200 zl. mor., pak 14 měř žita a 6 měř pšenice a bezplatné dodávání paliva klášteru potřebného. — Roku 1619. a 1620. klášter od nekatolických povstaleců byl vydrancován a k tomu pak r. 1645. musil zaplatiti Švédům velké výpalné. V této tísní pomohl klášteru opět konvent kláštera brněnského zvláště tím, že mu r. 1667. postoupil za 2000 zl. ročního platu k užívání na 13 let statek Opatovice, který zástavou držel. Mimo to založeno bylo při klášterním kostele několik nadání na mše, zvláště r. 1644. od paní Bartodeiské s 300 zl., r. 1669. od Pruknera ze Silberflussu s 2000 zl., r. 1680. od Václava Žalkovského ze Žalkovic s 1000 zl. a j. v. Tím se zmohl klášter tak, že r. 1747. jistiny jeho obnášely již 28.000 zl. a r. 1761. vzrostly až na 36.143 zl. 43 kr., kdežto dluhy kláštera páčily se jenom na 300 zl.

R. 1784. dne 7. září klášter jevičský byl zrušen, a dne 15. prosince t. r. propuštěn z něho prior s 6 kněžími a 1 fráter, kteří s výslužným jim vykázaným odebrali se do kláštera brněn-

ského. Kostel klášterní Nanebevzetí P. Marie r. 1766. vystavěný, stal se farním. *Budova klášterní* s kaplí nejsv. Trojice a dvěma zahrádkami prodána byla r. 1790. za 1102 zl. Kašparovi Unzeitigu, kterýž ji r. 1791. za touže cenu obci Jevíčkovské pro radnici (bývalou praclaturu), školu a kasárny postoupil. Statky klášteru náležející připadly fondu náboženskému, od něhož r. 1790. prodány byly, totiž: a) *Vsi Roudka* (R. malá), *Bělá* (Albendorf) a *Lhota Horáková* (Öhlhütten) s dvorem poplužním a pivovarem, pak mlýn, dvůr a 4 domy židovské v Jevíčku koupil Josef Maria sv. pán z Friedenthalu za 11.472 zl. 20 kr. — b) Statek *Krasykov* (Budigsdorf, kr. Olom.), ves Krasykov s příslušenstvím, koupil r. 1790. kníže Alois z Liechtenšteina za 13.000 zl. rýn. (Wolný, Mähr. V. 206, 380 a 642, 703. — Topogr. I. 2. 421. a 469.) Mimo to odevzdány byly fondu náboženskému jistiny kláštera k fundacím na mše náležející, které r. 1761. obnášely 36.143 zl. 43 kr., takže zrušením kláštera v Jevíčku fond náboženský získal úhrnem 61.718 zl. 3 kr., z čehož však placena byla pense převorovi, 6 kněžím a 1 fráterovi, kteří dne 15. prosince r. 1784. přesídlili do kláštera Augustiánů v Brně. (Wolný, Topogr. I. 2. 424.)

5. Klášter Augustiánů bosáků (poustevníků) u sv. Mikuláše z Tolentino ve Vratěnině (Fratting, kr. Znojem.) založen byl od Františka Benedikta sv. pána *Berchtolda z Uherčic*, jenž základní listinou z dne 20. ledna 1686. k zařízení kláštera řádu postoupil zámeček ve Vratěnině a zavázal se vystavěti při něm kapli loretánskou, pak dávat k vydržování řeholníků ročně 200 zl. a 12 sudů piva. Toto nadání kláštera od dědiček zakladatele r. 1696. jistinou 5000 zl. bylo nahrazeno, začož řeholníci přislíbili ročně 200 mší sloužití. Teprve 20. února r. 1697. postoupen byl zámeček 2 řeholníkům z Vídně s 1 fráterem příšlým od vdovy po e. k. generálu Donatu Heislerovi hraběti z Heitersheimu, Mariě Barbory roz. sv. paní Berehtoldové, a r. 1699. položen základ ke kapli loretánské. Nadání pak kláštera ustanoveno bylo listinou nadační z dne 1. ledna 1728. od majitele statku Uherčie (Ungarschitz) Františka Heislera hraběte z Heitersheimu, jenž se zavázal klášteru mimo kus pole k zařízení zahrady odváděti ročně 20 sudů piva, 12 měr pšenice, 4 míry hrachu, 24 měr žita, 8 mirek másla,

40 sáhů měkkého dříví k palivu, a mimo to k stavbě kostela dodati 1000 měr vápna, vystavěti hlavní oltář a dávati na věčné světlo 108 liber másla ovčího, pak k vydržování stavení ročně 20 měr vápna a 1000 tašek; za to měli řeholníci měsíčně sloužiti slavnou mši zádušní za rodinu hraběcí.

Až do vystavění kláštera a kostela obývali řeholníci zámeček vratěněnský a konali pobožnost svou v kapli loretské i v kapli sv. Mikuláše nově zřízené. Teprve r. 1719. položen základ k novému klášteru, jehož stavba i s kostelem r. 1726. založeným a novou kaplí loretskou pomocí konventu kláštera vídeňského, pak sousední šlechty a obyvatelů vratěněnských r. 1730. byla provedena.

Klášteru i kostelu dostalo se mnohých darů, zvláště pak založeno bylo od r. 1702.—1780. několik větších nadání na mše s jistinami 6250 zl. Mimo to měl klášter r. 1757. na jistinách 6200 zl. Avšak již r. 1782. zakázány byly řeholníkům, jichž toho času bylo 20, konati sbírky vína a obilí v Dolních Rakousích a na Moravě, jimiž klášter r. 1742. dostal darem 150 a r. 1751. na 225 věder vína jakož i mnoho obilí a jiných věcí. Dekretem z dne 27. června r. 1784. nařízeno bylo zrušení kláštera, kteréž však nebylo provedeno, nýbrž 25. března r. 1803. od císaře Františka II. jest odvoláno. Konečně dekretem kanceláře dvorské z dne 30. června r. 1814. klášter byl zrušen a poslední 2 řeholníci jeho do kláštera Augustiánů ve Vídni povoláni. Klášterní stavení prodáno bylo rozdílným osobám; nábytek a věci kostelní odevzdány kostelům farním. Klášterní kostel zůstal pustý, až r. 1821. i s věžemi a zvony požárem byl obrácen v zříceniny. Jistiny kláštera 6200 zl., též jistiny fundační na mše obnášející 6250 zl. připadly fondu náboženskému. (Zemský archiv morav., Libri Memorabilium Conventus s. Nicolai in oppid. Fratting No. 60. — Wolný, Topogr. II. 3. pag. 332. — Mähren III. 544.)

6. Klášter (opatství) Cisterciáků sv. Marie, »Fons S. Mariae« (Maria Brunn) řečený, ve *Žďáře* (Saar) založil s kostelem P. Marie a sv. Mikuláše r. 1252. baron Boček z Obřan (též »Comes de Bernegg« zvaný), hradní v Znojmě, jenž k tomu účelu od svého tehána Přibislava, kastelána v Brně a pána statku Křižanova, odkazem dostal mnoho zlata a stříbra,

zvláště pak les mezi Polnou a Žďárem ležící, v kterém již r. 1240. Jan z Polné vystavěl klášter, řečený *cella sv. Bernarda* s kostelem sv. Mikuláše, pro 5 Cisterciáků z českého kláštera Oseku povolaných, kteří však toto sídlo brzy opustili, poněvadž se nelíbilo opatu oseckému. V tomto lese, od dotčeného Jana z Polné postoupeném Přibislavovi k založení kláštera, vystavěl zeť Přibislavův dotčený Boček r. 1252. klášter, a daroval k nadání jeho Cisterciákům z Kláštera (u Nepomuku v Čechách) do něho povolaným s tehyní svou Sibyllou Přibíkovou a manželkou svou Eufemií vesnice *Žďár*, Novou Ves (Berchtolsdorf), Hrušovany (Rorbach), Dobrou Vodu a Jamy s lesy a vším příslušenstvím; též kostel v Bitěši (Heinriches) a třetí díl všeho vína na Moravě z vesnic Skalice, Puzdřan, Zaječí, Pavlovic a Nečeratic (Načeratice, Našerace), k tomu celý desátek vsí Kobylí, Pavlovic a Zaječí. (Erben, Reg. 603.) — R. 1255. odkázal zakladatel k nadání kláštera ještě celé své dědictví, jež měl u města Opavy, totiž vsi Milhostovice a Plesnou i půl vsi Pulče (Putsche) s příslušenstvím; pak v okolí brněnském vsi Kučerov a Helhutu (Elhuta, Lhota) s farou, rychtou a vším příslušenstvím; též u tvrze Jaroslavice ves Křídlovičky s dvorem, s dvojím poplužím a vším příslušenstvím, k čemuž přidal své kobyliště s 58 kobyly; konečně les svůj u Braslavi k vystavění kostela, k němuž r. 1253. základ položil. (Emler, Reg. II. 31, 112 & 447.)

R. 1257. daroval Smil z Lichtenburka klášteru třetinu desátků z dolů stříbrných v Něm. Brodě, Bělé, Šlapanicích a Přibislavi; potom r. 1262. ves Bobrovou; r. 1265. kostel v Chotěboři s právem patronátním, s jeho statky a nadáním, z jichž důchodů dva neb tři Cisterciáci a jeden kněz světský jakožto správce duchovní vydržování býti měli; r. 1269. udělil též Smil poddaným klášterním některých výsad a dal klášteru vsi Jiřkovice a Radňovice. (Emler, Reg. II. 65, 136, 211, 239 a 247.)

R. 1262. potvrdil papež Urban IV. založení, nadání a výsady kláštera Žďárského. (Emler, Reg. II. 134 & 157.) — R. 1264. daroval Bohuslav purkrabí v Lichtenburku s manželkou svou klášteru ves *Slavkovice*. (Emler, Reg. II. 183.) — R. 1269. přisoudil Bruno, biskup olomoucký, klášteru desátky

ze šesti lánů ve vsi Michelsdorfu k jeho faře v Kobylech (Kovalech). (Emler, Reg. II. 259.) — R. 1273. daroval král Otakar klášteru všecky pokuty na penězích, k nimž by poddaní kláštera kdekoli v Čechách byli odsouzeni. (Emler, Reg. II. 336.)

R. 1277. darovala dcera zakladatele kláštera žďárského barona Bočka, Anežka, manželka Vítka z Rothburku, klášteru třetí díl vsi Těšan, který by však jejímu manželu neb dítkám, když by chtěli, za 100 hřiven stříbra měl býti opět postoupen. Týmž způsobem darovala dotčená Anežka klášteru r. 1287. a 1290. ves Křížanov. (Emler, Reg. II. 462, 603, 655 a 700.) — R. 1278. postoupil pražský biskup Jan klášteru desátky z jeho vsi Sloveč mu náležející. (Emler, Reg. II. 471.)

R. 1284. daroval král Václav klášteru právo patronátní kostela v Blučině (Lautschitz), v diecesi olomoucké ležící, se vším příslušenstvím, z něhož však klášter vydržovati měl světského faráře; potom r. 1293. osvobodil obyvatelstvo na klášterních statech od soudů krajských tak, že jenom soudu v městě Žďáru mělo býti podřízeno. (Emler, Reg. II. 572, 589, 616, 753 & 694.)

R. 1289. daroval Herald z Obřan s manželkou svou Jitkou z Welzpurku klášteru žďárskému třetinu výnosu z vinic v Pavlovicích, v Puzdřanech, v Zaječím, v Našeracích a v Jaroslavcích. (Emler, Reg. II. 639.) — R. 1293. postoupili bratří z Pernšteina klášteru desátek z vinice jeho v Medlově jim náležející. (Emler, Reg. II. 688.)

R. 1303. postoupili bratří Oldřich a Raimund z Lichtenburku *k založení špitálu ve Žďáře* klášteru ves Heinrichsdorf v Čechách se vším příslušenstvím i s někdejšími doly stříbrnými jakož i pátý díl cla v *Chotěboři*. — Téhož roku postoupili bratří Buček a Zněta, dědicové panství Mostic, klášteru pustou ves Malín (Watín) tak, aby s pustou vsí klášterní Raketnicí (Bethil) byla spojena v jednu ves, Raketnici řečenou. (Emler, Reg. II. 855; — III. 352.)

R. 1317. potvrdil biskup olomoucký Konrád klášteru roční plat, který mu ze 4½ lánu ve vsi Hruškách (Birnbäumě) a Sezemíně s mlýnem Jan z Mezeříče purkrabí brněnský byl postoupil. (Emler, Regesta III. 149.) — Téhož roku darovala vdova po Krušinovi z Lichtenburku klášteru desátek v Gutlis

(Kotlasy). (Emler, Reg. III. 165.) — R. 1323. potvrdil klášteru baron českého království Henrich z Lichtenburku právo patronátní kostela v *Chotěboři*. (Emler, Reg. III. 344.) — R. 1330. daroval klášteru Jan z Mezeříče 20 lánů a dvůr se 4 lány, rychtu a právo patronátní kostela ve vsi Trautmannsdorfu u Pavlovic ležící. (Emler, Reg. 632.)

R. 1338. osvobodil markrabě Karel klášter žďárský od placení berně ze všech jeho statků, okolo kláštera na tři míle ležících; zároveň potvrdil klášteru ves Řečkovice u Brna s podacím kostelním mu odkázanou; též udělil klášteru právo míti kůl a šibenici na všech statech svých k potrestání zločinců, totiž zlodějů, loupežníků a paličů stavu sprostého či sedlského. (Emler, Reg. IV. 212 a 215.)

R. 1344. daroval Haymann řeč. Krušina z Lichtenburku s povolením manželky své Anežky klášteru celé desátky všech svých podílů na dole »*Klaritzblut*« řečeném. (Emler, Reg. IV. 559.); před tím pak r. 1341. desátek ze vsi Kotlas. (Wolný, Top. II. 2. 407.) — R. 1394. koupil klášter 1 dvůr svobodný v Bertolsdorfu za 20 hřiven. — R. 1396. s povolením papeže Bonifáce IX. přivtěleny byly fary v městě Žďáře, v Blučině a v Horní Bobrové s důchody svými klášteru, jenž je řeholníky svými osazoval. Tím se zlepšily kleslé důchody kláštera tak, že mohl koupiti r. 1406. blízký mlýn kovaň (hamr) za 61 kop gr., od něhož však pozemky městu Žďáru za 30 kop gr. postoupil; potom r. 1411. přikoupil klášter 5¹/₂ lánů se 4 osedlými a 1 mlýnem ve vsi Hruškách (Birnbäum), kdež r. 1412. též dva mlýny a 7¹/₂ lánů klášteru od Břeňka z Riesenberka a Přibíka z Chrutěnic byly přivtěleny.

Ale r. 1421. klášter od Husitů byl přepaden, vydrancován a vypálen, též řeholníci byli pobiti, jenom opat s několika bratry zachovali se útekem do Brna. Většina statků kláštera byla rozebrána a zůstala i po návratu řeholníků do kláštera zpustlého přes všecko domáhání se jich až do r. 1460. v rukou cizích. Ze statků pak klášteru pozůstalých musili opatové z nouze některé prodati. R. 1466. potvrdil klášteru král Jiří z Poděbrad veškerá nadání a statky, zvláště statek Vojnův Městec v Čechách ležící. I větší část statků klášterních na Moravě se nacházejících opatství byla navracena. Avšak již r. 1469. odňal král Matyáš

většinu statků klášteru, protože zůstal věren ochránci svému králi Jiříkovi. A poněvadž opatství žďárské k obecnému pokoji v zemi nepřistoupilo ani berní neplatilo, ujaty byly od krále Matyáše jeho statky a r. 1488. i s opatstvím darovány byly dědičně vévodům Janu ze Zahaně a Jindřichovi z Münsterberga, synům † krále Jiřího, kteří se smířili s králem Matyášem a témuž některé statky v Slezsku postoupili.

Zatím obdržel klášter r. 1488. od faráře letovického Petra ze Zvole odkazem větší díl vsi Zvole s tvrzí a dvorem, též faru od téhož faráře nově nadanou s patronátem, pak ves Branšov a 3 mlýny s příslušenstvím. K tomu koupil klášter r. 1493. od Čejka ze Zvole ještě 3 dvory ve vsi Zvole za 500 zl. mor. Potom dostal nazpět za 500 dukátů sešlý statek v Čechách Vojnův Městec s městečkem, pustou tvrzí a vsi Radestínek, Škrlovice a pustou Lhotu od Bočka z Kunštat; pak r. 1494. navraceny byly klášteru od Jana z Lomnice vsi Babín, Sazomin, Kotlas, Vatín, Pokojov a Vetla s lesem Radoninem za ves Kozlov s dvorem a pustou tvrzí.

K pozdvižení kláštera nejvíce přispěli bratři Albert, Jiří a Karel, vévodové z Münsterbergu, kteří r. 1498. klášteru, do ochrany své přijatému, potvrdili veškerá nadání, práva a statky, slavně přislíbivše, že statky jeho nikdy neprodají ani nezastaví. Když však v letech následujících kázeň v klášteře žďárském klesati počala a následkem toho náboženství nekatolické na statech klášterních se rozšiřovalo, uzavřel biskup olomoucký Stanislav Pavlovský roku 1588. smlouvu s vévodou Karlem z Münsterbergu-Oels, dle které vévoda jménem svým i svého syna Jindřicha Václava za některá léna od kostela olomouckého mu postoupená právo zakladatelské opatství žďárského se všemi jeho statky moravskými odevzdal biskupovi olomouckému tak, že tyto statky opatství proměněny byly v léna kostela olomouckého, opat však s jistým počtem řeholníků v klášteře měl býti vydržován. R. 1592. sesadil biskup Stanislav z hodných, slušných a důležitých příčin tehdejšího opata kláštera a jmenoval na jeho místě za administrátora opatství olomouckého kanovníka Lukáše Laeta, jemuž nařídil, aby do kláštera dosadil 12 pořádných řeholníků z jiných klášterů, které však administrátor nikde dostati nemohl. Proto hleděl nástupce biskupa Stanislava, kar-

dinál František z Dietrichšteina statky opatství přivtěliti statkům biskupským, k čemuž r. 1601. papež Clemens VIII. a r. 1607. také císař Rudolf II. svolení své dali. A tak statky kláštera žďárského přivtěleny byly biskupství olomouckému s tím závazkem, že kardinál a jeho nástupcové mají býti povinni stále 12 Cisterciáků s převorem v Žďáře vydržovati. Když však již r. 1612. dotčený počet řeholníkův úmrtím až na 4 sklesl a doplňován nebyl, kardinál uzavřel s generálem řádu Cisterciáků r. 1613. smlouvu, dle které řád cisterciácký v prospěch biskupství Olomouckého navždy se odřekl všech statků opatství žďárského za roční summu 1000 zl., kterou biskupství k vydržování semináře řádu cisterciáckého mělo odváděti. Potom poručeno bylo Cisterciákům v Žďáře ještě žijícím, aby se odebrali do některého kláštera cisterciáckého v Čechách. Když tak r. 1614. dne 15. února klášter byl uprázdněn, upraveno bylo dosavadní opatství na panský zámek, část stavení konventu byla stržena a ostatek téhož stavení odevzdán byl 12 Františkánům s kvardianem sem z Kroměříže přeloženým. Statky bývalého opatství žďárského přivtělil kardinál z Dietrichšteina s povolením papeže a císaře Matyáše r. 1616. k statkům svým vlastním (zpupným) a postoupil náhradou za ně biskupství statek svůj dědičný *Chropyu* u Kroměříže, r. 1615. za 153.000 zl. mor. koupený.

K statkům bývalého opatství žďárského náležely: město Žďár s farou a mýtem, městečka Bobrová Horní s farou a Bobrová Dolní, vsi Bobrůvka s farou, Bohdalec, Bory Horní s farou, Branšov, Dobrá Voda, Jiříkovice, Hodiškov, Hrušky (Birnbaum), Hlinné, Jamy, Kučerov s farou, Kalendorf, Kotlasy, Křížinkov, Gally, Lhotka, Mirošov, Nová Ves, Obyčtov s farou, Olešinky Horní a Dolní, Podolí, Počitek, Pokojov, Řečice, Račice, Rožinka, Radňovice, Rousmírov, Slavkovice, Svratka s farou, Sazomin, Sklené, Vysoká, Vatín a Zvole s farou; v Zaječím fara a 1 osedlý; pusté vsi: Babín, Radonín, Milikovice a Vetla; dvůr v Kobyli; desátky z vína a obilí v Kobyli, Pavlovicích, Zaječím, Puzdřanech, Kalendorfu, Nové Vsi, Radimovicích, Bobrové Dolní, Slavkovicích a v Petrovicích; vinice a zahrady. (Wolný, Topogr. II. 2. 417.) — Mimo to náležel klášteru zámek Žďár se statkem *Vojnův Městec* (kr. Čásl. v Čechách), totiž městečko Městec Vojnov, stará tvrz a vesnice Polnička, Strčanov,

Škerlovice, Světlonov, Počátky, Radostínec a Hamry, jak to všecko bylo připojeno r. 1614. k biskupství olomouckému a r. 1616. postoupeno kardinálovi z Dietrichšteina. (Desky Z. král. Česk. 139, D. 21.)

Avšak roku 1638. dědic kardinálův, kníže Maximilián z Dietrichšteina prodal *panství Žďár* se statkem *Radešínem* a se statkem *Vojnuův Městec* (v Čechách), vyjma vesnice od Žďáru vzdálené (Kučerov, Hrušovany, Křížinkov a Kalendorf) s desátkem v Puzdřanech a v Zaječím opět *řádu Cisterciáků* za 146.000 zl. rýn. Tyto statky přijal r. 1639. visitátor řádu opat velehradský Jan Greifenfels z Pilsenbergu a uvedl do bývalého opatství, od Františkánů i s kostelem Cisterciákům odevzdaného, opět řeholníky z některých opatství, převzal pak tam také důstojnost opata; od statků však odprodal r. 1649. s cís. povolením k zaplacení vytčené summy trhové vesnice Bory Horní a Dobrou Vodu za 3561 zl. mor. — Potom r. 1668. prodalo opatství žďárské ve vsi Zaječím patronát fary s dvorem, vinicemi, lísím a desátkem, též desátek v Pavlovicích a Kobylí klášteřu jeptišek v Brně za 5000 zl. rýn. — R. 1689. vyhořelo opatství, brzy však bylo opět upraveno a zmohlo se tak, že koupiti mohlo r. 1709. blízký statek *Nové Veselí* od Františky Rosalie hraběnky Kinské za 55.000 zl. rýn., pak r. 1711. statek Ronov v Čechách, který však opět prodalo a místo něho r. 1727. panství *Křížanov* od Jana Jos. ryt. ze Schwalbenfeldu za 181.000 zl. rýn. koupilo. Mimo to vystavělo opatství také krásný kostel ve vsi Zvoli a kostel sv. Jana Nepomuckého na blízké Zelené hoře. — R. 1737. shořelo opět stavení konventu i se střechou kostela. Tím zvětšeny byly dluhy klášteřa r. 1757. na 200.000 zl. rýn., kdežto jeho jistiny téhož roku jenom 37.100 zl. obnášely. Ještě větší škodu utrpěl klášteř r. 1784. dne 16. července požárem, jímž všecka klášteřní stavení a kostel mimo obydlí opata a stavení hospodářská byla zničena. Brzy potom cís. listem z dne 4. září r. 1784. nařizeno bylo opatství, aby přesídlilo do zrušeného klášteřa jeptišek v Tišnově a opatství ve Žďáře aby postoupeno bylo pro dům kněžší deficientů.

Avšak dle cís. listu z dne 4. října r. 1784. zrušeno bylo zcela dne 22. října t. r. opatství ve Žďáře a propuštěn z něho opat, jenž byl zároveň praelátem a členem stavů zemských na

Moravě, a 49 řeholníku, z nichž většina do správy duchovní přestoupila. Jména a statky kláštera zrušeného připadly fondu náboženskému, na jehož útraty shořelý kostel klášterní Nanebevzetí P. Marie r. 1786. byl upraven a za farní chrám prohlášen, kdežto dosavadní farní kostel sv. Markéty byl zrušen a r. 1802. za 400 zl. prodán. Praelatura upravena byla za zámek s obydlími pro úředníky a část konventu požárem ušetřená za obydlí pro faráře a učitele i pro školu. (Wolný, Topogr. II. 2. 419.)

K statkům klášterním, moravskému fondu náboženskému připadlým, náležely: 1. *Panství žďárské* se zámek Žďárem (kr. Jihlav.), se statkem Vojnův Městec za 359.982 zl. 30 kr. odhadnuté, pak statek *Nové Veselí*, odhadnutý za 108.494 zl. 15 kr., kteréž prodány byly r. 1826. Josefovi hraběti Vratislavovi z Mitrovic za 179.550 zl. stříbra. (Wolný, Mähren III. 410 a 435.) — 2. *Statek Vojnův Městec* (kr. Časl. v Čechách) koupil týž Vratislav r. 1826. za 141.450 zl. stříbra. (D. Z. král. Česk. 1138, G. 27.) — 3. *Statek Radešín* (kr. Jihl.), za 153.611 zl. 30 kr. odhadnutý, prodán byl r. 1826. Františku Schneiderovi za 83.050 zl. stříbra. (Wolný, Mähren VI. 380.) — 4. *Panství Křížanov* (kr. Jihl.), za 205.042 zl. 30 kr. odhadnuté, r. 1790. postoupeno bylo v nájem dědičný za roční činži 9378 zl. 36 kr. Karlovi Endsmannovi, jemuž pak r. 1809. bylo prodáno. (Wolný, Mähr. VI. 201.)

Mimo tyto statky připadla fondu náboženskému jistina 49.600 zl. rýn. klášteru žďárskému na statcích kláštera sedleckého v Čechách pojištěná jakož i jistina 1160 zl. rýn. klášteru odkázaná od Barbory Rozvařilové v Čechách. (D. Z. král. Česk. 239, A. 8. & 667, J. 7.)

7. Klášter (opatství) Cisterciáků ve Velehradě založil r. 1190.—1198. markrabě moravský Vladislav s povolením bratra svého krále Přemysla Otakara a daroval k nadání jeho statek u Velehrad ležící s pustým kostelem sv. Jana a 20 jiter pozemků, též vsi Boršice, Zlechov a Úštěnovice, jak to vše k účelu tomu za 118 hřiven stříbra koupil. K tomu dostal klášter darem od šlechtice Dětricha Hrutovice vesničku Kostelany. (Dle listiny krále Otakara r. 1202. Erben, Regest. Boh. & Mor. 211.) — R. 1220. koupil klášter ves Jarošov a

obdržel od biskupa olomouckého Ruperta všechny desátky všech vesnic, které již v župě opavské klášteru náležely totiž: Velehrad (ves trhová, r. 1228. město), Mařatice, obojí Popovice (horní a dolní), Kněžípole, Chvalkovice, Jarošov, Tupice, Boršice, Kostelany, Nedakonice, Polišovce, Příkluky (Přítluky) Velenovice, Babice, Věstonovice (Uštěnovice), Veselé, Břest, Potvorovice a Štibořice (Ctibořice) se vším příslušenstvím. Téhož roku postoupil král Otakar klášteru ves Žarošice, původně náležející ke kostelu v Uherčicích, jemuž náhradou za desátky z vinic klášter ročně soudek vína dávatí se zavázal. (Erben, Regest. 293 & 294.) — R. 1221. postoupil markrabě moravský Henrych (též Vladislav řeč.) klášteru statek a ves Sukovice s polovicí lesa Rašina. (Erben, Regest. 299.) — R. 1222. vykázal biskup olomoucký Robert kostelu farnímu ve vsi Fryšavě (Vršany), klášteru velehradskému od jeho zakladatele darované, desátky téže vsi. (Erben, Regest. 305.) Téhož roku daroval arcidiakon olomoucký Radislav klášteru díl vsi Hoštice s ročními poplatky (úroky) 18 hřiven; k tomu role ve vsi Kladorubech, v župě olomoucké ležící, a tři mlýny u Opavy a v Opavě zahradu a jeden dům. (Erben, Regest. 309.)

Dle listiny dne 27. listopadu r. 1228. dané, kterou král Přemysl Otakar klášteru velehradskému udělil mnohých výsad, zvláště osvobození všech jeho statků na Moravě a v Čechách od všech daní, kontribucí a důchodů královských, náležely téhož času klášteru mimo statky svrchu již vytčené ještě vsi: Újezd, Čejč (Čejčov), Spytihněv s kaplí, Žirůtky (Sirotky), Lúčka u Brna, Břešťany, Mašice, Úněšovice (Wisew); v Podivíně dvůr, v Opavě dva dvory a v Brně Starém dvůr; Němčice, Otradice, Cetechovice, Bařice, Traplice, Važany, Domankovice, Mistrín, Parešovice, Turkov, Pišť, Březovice, Veliká, Biskupice a Zablatany (díl); v Unčově mlýn a několik domů s ročním platem 3 hřiven; v Pačislavicích role na dvě popluží a v župě znojemské dvůr a mlýn. (Erben, Regest. 343 - 345.) — K tomu koupil klášter r. 1234. dvůr ve vsi Doloplazech za 100 hřiven stě., pak r. 1236. dvě vinice na Vidníku (Widnik an dem Ecke) ležící za 40 liber denárů. (Erben, Regest. 400 a 421.) — R. 1236. daroval král Václav klášteru náhradou za škodu ve válce mu učiněnou ves Volkovice na Znojemsku u vsi klášterní

Fryšan ležící. (Erben, Regest. 418 a 432.) -- Potom dostal klášter darem: r. 1238. rozsáhlý les u Záblatan; r. 1247. kapli Popovice u Kunovic s právem patronátním a příslušenstvím, rybaře v Kostelanech a dva lány rolí v Radkovicích; r. 1248. les Svrčín ležící mezi Břestem a Sukovicí. (Erb., Reg. 443, 546 a 557.) R. 1250. potvrdil markrabě Přemysl klášteru všecka práva a privilegia od králů českých a markrabat moravských mu udělená jakož i všecky statky klášterní, k nimž dle listiny papeže Innocence IV. z dne 18. prosince r. 1250. mimo statky již vytčené náležely též vsi: Roštín, Domanín, Kunovice, Libice, Vlkovice, Ješkovice, Hlavěnice, Sádek, Jemnice, Ekhardsdorf, Hermansdorf, Bratrošov (Bratříkovice), Mladotice, Chlebičov, Viklešice, Křemeň, Balatice, Hat, Darkovice a Šebetov. (Erben, Reg. 579 a 582.)

R. 1256. potvrdil král Otakar klášteru koupí vsi Zlatníky řečené. (Emler, Reg. II. 35.) R. 1258. postoupil klášter králi Přemyslu Otakarovi od statku svého ostrov, na němž byla kaple sv. Jiří, k vystavění nového města Hradiště jakožto pevnosti proti Maďarům, do něhož dle rozkazu krále také poddaní kláštera z jeho vsi trhové Velehradu s poddanými král. statku Kunovic se přestěhovali; jakož i trhy z Velehradu a z Kunovic tam přeloženy byly. Za to všecko dostalo se klášteru náhradou z každého stavení nového města Hradiště ročního platu po 12 penězích (denárech) vždy o sv. Martinu; k tomu vykázáno bylo též tržné, které každý týden z trhu dvoudenního vycházelo, za jeden den klášteru; mimo to postoupil král konventu kláštera právo dosazovati soudce společného do města Hradiště, kteréž král nadal některými statky a mnohými svobodami. (Dle listiny dané u Nového Velehradu 23. května 1258). (Emler, Reg. II. 73 a 113.) -- R. 1264. potvrdil Beneš, purkrabí v Risenburku, klášteru 12 usedlostí (lén) ve vsi Veliké, které předešle jeho otec Bohuslav ke kostelu velehradskému byl postoupil. (Emler, Reg. II. 173.)

R. 1265. zavázal se klášter odváděti biskupovi olomouckému ročně 1 hřivnu zlata za desátek peněžitý z vesnic svých, k nimž náležely: Břest, Tupice, Zlechov, Boršice, Kostelany, Nakonice (Nedakonice), Polišovice, Domanín, Mistřín, Klobouky, Potvorovice, Waltersdorf, Přítluky, Němčice, Velenovice, Chval-

kovice, Doloplazy, Sukovice, Babice, Úštěnovice, Jaluby, Traplice, Velehrad, Kněžípole, Jarošov, Mařatice, obojí Popovice, Važany, Újezd, Sifridsdorf, Darkendorf (Darkovice), Pišť, Balatice, Chlebešov (Chlebičkov), Hoštice, Štibořice (Ctibořice), Ješkovice, Jemnice, Sádek (Zádek), Libice, Bratříkovice, Mladotice, Ekhardsdorf, Hermansdorf (Hermsdorf), Bohdanovice a Schönbrunn. (Emler, Reg. II. 184.) — R. 1287. postoupil klášter biskupovi olomouckému místo platu ročního 1 hřivny svrchu vytčeného ves Chvalkovice, před branou olomouckou ležící. (Emler, Reg. II. 609.)

R. 1292. navrátili bratří Blud a Henrych hrabata z Freibergu klášteru lesy u města Freibergu (Příboru) ležící, které jejich otec Franěk hrabě z Freibergu i s právem patronátním kostela ve Freibergu a jeho příslušenstvím předešle klášteru byl daroval k vystavění nové vsi, Dětrichovice (Dietrichsdorf, Theodorici villa) řečené, k níž z dotčených lesů 52 lánů bylo přiděleno. (Emler, Reg. II. 687 & 831.)

R. 1294. postoupili bratří Hartléb a Vítek z Bubna klášteru půl vsi Bochoře u Přerova ležící, kterou jejich otec Hartléb klášteru odkázal. (Emler, Reg. II. 716.) — R. 1295. potvrdil a obnovil král Václav obdarování klášteru velehradskému od Boleslava vévody krakovského učiněné, dle něhož se konventu kláštera z Bochny dávati mělo ročně 80 kruhů neb týdně 2 kruhy soli. (Emler, Reg. II. 721 a 735.) — Dle listiny z dne 9. srpna r. 1296. náleželo k právům, klášteru velehradskému od krále Otakara uděleným, též vybírání cla po devět týdnů v městě Brodě Uherském. (Emler, Reg. II. 739.) — R. 1299. postoupil Oldřich z Hradce (de Novo castro) klášteru právo patronátní kostela v Slavonicích s kaplí a vším příslušenstvím. (Emler, Reg. II. 785) — R. 1300. (1340) odkázal Bruno z Dražovic klášteru velehradskému dvůr svůj řečený Schönhof (Krásné Dvory) s poplužím a vším příslušenstvím i se 4 lány téže vsi u téhož dvora zde onde ležícími. (Emler, Reg. II. 801. IV. 324, 345 a 388.) — R. 1301. postoupil král Václav klášteru právo lovení ryb v řece Moravě u klášterní vsi Kostelan. (Emler, Reg. II. 811.) — R. 1302. daroval Milota z Benešova klášteru půl vsi Leskovce (Spachendorf) v provincii opavské a diecesi olomoucké ležící blíže klášterní vsi Bohdanovic. (Emler, Reg. II. 822.)

Dle listiny z dne 28. července r. 1320. náležely klášteřu velehradskému tři lesy u vsí klášteřních Polešovic, Nedakonice a Kostelan. (Emler, Reg. III. 257. & 318.) — R. 1338. potvrdil markrabě Karel klášteřu jeho svobody a výsady a udělil mu též právo hrdební na všech statečích jeho k potrestání zločinců, totiž zlodějů, loupežníků a žhářů stavu prostého č. sedlského. (Emler, Reg. IV. 217.) — R. 1344. postoupila Jutta, vdova po Rupertovi ze Sušice, klášteřu jedno láno ve vsi Sušicích, z něhož ročně jedna hřívna platu vycházela. (Emler, Reg. IV. 583.)

Z vytčených statků četných klášteř od r. 1347.—1420 prodal, zastavil neb postoupil na čas některé vesnice, aby mohl zapraviti velké dluhy a úroky židům povinné.

Největší neštěstí potkalo klášteř r. 1421., když v měsíci lednu byl přepaden, vydrancován a vypálen od Husitů, kteří prý i opata s 3 frátery zajali a v kostele na hranici za živa upálili. Ostatních 13 řeholníků zachovalo se útekem do Hřadiště, kde při farním kostele svém po 30 let bydleli, až zpustošené stavení klášteřní poněkud opět bylo upraveno. Mezi tím většina vesnic klášteřských byla zpustošena a mnohé z nich zastaveny, čímž klášteř upadl do velké bídy a nouze, z níž poněkud vyběděl, když s povolením papeže r. 1453. klášteřu přivtěleny byly fary v Polišovicích a Boršicích, zvláště pak když r. 1485. uherský král Matyáš všecky zástavy klášteřních statků prohlásil za neplatné a zrušené. Avšak v letech následujících klášteř, v němž r. 1550. žili jenom dva neb tři řeholníci, přinucen byl opět zastaviti neb i prodati mnohé vesnice, aby zachoval aspoň jeden díl z bývalých statků. K pohromám, jimiž klášteř toho času byl postižen, náleží zvláště, že r. 1619. odbojní stavové nekatoličtí všecky statky klášteřa prodali Alžbětě Kotvrdovské z Olešnička, paní na Buchlově, za 10.000 dukátů s tou povinností, aby tři řeholníky v klášteře tehdaž žijící vydržovala.

Avšak tyto statky po bitvě bělohorské navraceny byly r. 1622. opět klášteřu. Tím, zvláště pak řádným hospodářstvím nového opata Jana Greifelfelsa z Pilsenburgu (r. 1628.—1650.) zmohl se klášteř tak, že nejenom klášteřní budovy, praelaturu a konvent r. 1630. nově vystavěl, nýbrž i přikoupil r. 1629. několik statků. I přes velké škody, které klášteř utrpěl r. 1663. vpádem Turků

do země na statcích svých, potom r. 1681. požárem na kostele a staveních klášterních, zlepšily se poměry jeho tak, že nejenom klášterní budovy opět upravil, nýbrž i r. 1694. za 205.000 zl. rýn. koupil panství Velké Heraldice v kraji Opavském, které však r. 1767. za 280.000 zl. prodal, a místo něho pak r. 1770. panství *Wiesenberg* za 322.200 zl. rýn. koupil. K tomu získal klášter od císaře Leopolda I. a Karla VI. *dvě opatství v Uhrách, Paczto a Pilis*, které nákladem 30.000 zl. zlepšil; potom r. 1717. koupil statek *Ořechové malé* s dvorem svobodným za 45.500 zl. — Mimo to vystavěna byla r. 1770. praelatura a r. 1721. dostavěn kostel klášterní Nanebevzetí P. Marie, který předtím r. 1719. podruhé shořel. (Wolný, Topogr. I. 2. 256.) Přes veškerá vydání vytčená měl klášter také mnoho jistin, mezi nimi 9000 zl. klášteru sedleckému v Čechách r. 1770. půjčených. (Desk. Z. král. Česk. 538, E. 21.) Neboť r. 1777. obnášely roční příjmy kláštera velehradského 40.026 zl. 23 kr., vydání však jenom 26.562 zl. 10 kr. Toho času bylo v klášteře 44 kněží se 16 klériky a frátery.

R. 1784. dne 27. září opatství Cisterciáků ve Velehradě bylo zrušeno a z něho s výslužným byli propuštěni řeholníci, z nichž mnozí do správy duchovní přestoupili. Kostel klášterní Nanebevzetí P. Marie stal se farním; klášterní budovy připadly fondu náboženskému a v jedné části konventu ubytován farář a učitel, v druhé pak umístěna r. 1805. vojenská nemocnice a r. 1850. vojsko: praelatura proměněna v zámek. (Wolný, Topogr. I. 2. 243.—258.)

Veškero jmění kláštera zrušeného (značné summy hotových peněz a jistin, stkvosty, velká zásoba vína a jiných věcí) jakož i statky ujaty byly k fondu náboženskému. K těmto statkům náležely: 1. *Panství Velehrad* (kr. Hradišť.), při němž r. 1752. bylo 8 dvorů s 2977 měr rolí a zahrad, 45 měr pastvin, 83 měr vinic 1. třídy a 27 měr 2. třídy, louky na 1422 vozů, lesů 2. třídy 4773¹/₄ měr; od poddaných pak mimo robotu vycházelo úročních platů na penězích 1882 zl. 26 kr., mimo to ročně přediva 2800 liber, 2257 slepic, 7811 vajec, 250 lib., loje, 514 zl. na penězích, 268 měr pšenice, 1062¹/₄ měr žita, 335 měr ječmene, 18³/₄ míry ovsa, 11³/₄ mír. prosa a 178³/₄ m. prachu mlýnského; potom desátku 603¹/₂ vědra vína 1. třídy,

a 201 $\frac{1}{4}$ vědra vína 2. třídy, 438 $\frac{7}{8}$ měr pšenice, 1019 měr žita, 379 m. ječmene, 244 m. ovsa a 59 m. prosa. Toto panství prodáno bylo veřejnou dražbou r. 1837. Šimonovi Jiřímu sv. pánu z Sina. (Wolný, Top. I. 2. 257.— Maehr. IV. 436.) — 2. *Panství Wiesenberga* (kr. Olom.), r. 1784. za 319.102 zl. 20 kr. odhadnuté, prodáno bylo r. 1833. Antonínu Fridrichovi hraběti Mitrovskému z Mitrovic za 216.050 zl. stř. a 60.000 zl. stř. náhrady komornímu úřadu a nájemcům železných hutí. (Maehr. V. 838.) — 3. *Statek Vejvanovice* (Nennowitz, kr. Brn.) koupil od fondu náboženského r. 1790. Jan Reindl, měšťan brněnský, za 32.500 zl. (Maehr. II. 2. 174.) — 4. *Statek Bolevice* v Slezsku pruském s proboštstvím kláštera velehradského prodán 21. prosince 1784. od státu za 41.000 dolarův Eugenovi a Aloisovi bratřím Hennům sv. pánům z Hennebergu. (Prasek, Vlastiv. slez. II. 44.) — 5. *Statky k opatstvím Paczto a Pilis* (Pleis) v Uhrách náležející. (Maehr. IV. 453.) Veškeré jmění opatství velehradského páčilo se na 2 miliony zlatých.

8. Klášter (opatství) jeptišek řádu Cisterciáků »*Maria Porta coeli*« v Tišnově (Tišnov Předklášteří) založila r. 123 $\frac{3}{8}$ královna česká Konstancie se synem svým Přemyslem markrabětem moravským, jenž k nadání kláštera r. 1234. daroval ves trhovou (městys) *Tišnov*; potom za statek *Třebovou*, který otec jeho král Otakar k vystavění téhož kláštera byl ustanovil, postoupil klášteru výměnou města Jihlavy (statek jihlavský) s clem a 9 vesnicemi a statek Brtnice s 8 vesnicemi, přidav k tomu statek Vyhnanov (Únánov) s příslušenstvím, též vsi Výmyslice a Lukov; zároveň darovala královna Konstancie klášteru vsi Kapanice (zanikla), Čejč a Kněhnice (Knínice). Mimo to dostal klášter r. 1235. od Přemysla vsi Lomnice (Lomničky) a Železnou, potom r. 1238. vsi Drásov, Čakovice, Těšov a Nalučany (Naloučany).

R. 1238. daroval klášteru Jimran (Emeran) z Medlova desátky z dolů na stříbro a jiné kovy v horách svých u hradu Kamene (Zuberstein). — R. 1240. dal král Václav klášteru tišnovskému, v jehož kostele pochován byl bratr jeho markrabě Přemysl a matka jeho královna Konstancie, újezd Krnov v Holešicku (Opavsku) ležící, zároveň pak potvrdil klášteru všecky statky jeho, totiž: Tišnov ves trhovou, u níž ležel klášter

»*Porta coeli*«; vsi Lomnice, Železnou, Všechnovice, Jamné (Jemné), Humence, Rohošť, Zhoř (Nazhore, půl), Skrbimír (půl), Moštiště, Vlčňovice, Drahnice (půl), Knínice, Tečice, Věmyslice (Výmyslice), Lukov, Vyhnanov (újezd s vesnicemi), Naloužany, Čejč, Kapanice a Hohendorf (Bohuchvalovice v okolí Opavy), jak tyto statky všecky darem připadly klášteru; pak vsi Drásov, Svatoslav a Panov s příslušenstvím, které král Václav klášteru dal směnou za statky *brtnický* a *jihlavský*, za kteréž klášter dostal též od královny Konstancie ves Komin, za 280 hřiven stříbra od ní koupenou. Mimo to postoupil král Václav klášteru *právo patronátní* kostela sv. Petra v Brně a kostelů v Budějovicích a Bitěši (Heinrychs) s desátky. — Konečně odevzdal týž král r. 1249. klášteru vsi Selib (Selpe) a Balyarad v král. Uherském v diecesi Ostřihomské blíže Trnavy ležící. (Erben, Reg. 403, 416, 437, 446, 458, 470 a 577.)

R. 1259. potvrdil král Přemysl (Otakar) listinu základní kláštera tišnovského poněkud změněnou. (Emler, Reg. II. 82.) — R. 1281. koupil klášter od Hartleba z Dubna ves Újezd v kraji Znojenském u Pohořelice za 130 hřiven stříbra. (Emler, Reg. II. 537.) R. 1293. postoupil Tas z Lomnic klášteru za ves Ivany výměnou dva lány a 4 dvorce v Zerkovicích. (Emler, Reg. II. 699.) — R. 1296. když kostel sv. Petra na vrchu v Brně se stal proboštským a kollegiátním, ponecháno bylo klášteru tišnovskému právo patronátní téhož chrámu i statky jeho, totiž ves Bosonohy (Barfuss) a desátek v Kuřimi. (Emler, Reg. II. 763.) — R. 1303. koupila abatyše kláštera tišnovského od probošta olomouckého dům pod vřehem sv. Petra. (Emler, Reg. II. 851.) — R. 1309. postoupil klášter ves Václavice Vojslavovi z Křížanova na čas života jeho k užívání za 500 hřiven stříbra. (Emler, Reg. II. 948.) — R. 1319. postoupil klášter vesnice své Bosonohy a Bohuchvalovice biskupství Olomouckému za desátek v Čejči a Kapanicích témuž biskupství náležející. (Emler, Reg. III. 208.) — R. 1333. prodal klášter dům pod vřehem sv. Petra v Brně, r. 1303. od probošta kostela olomouckého koupený, opět témuž proboštovi za 10 hřiven gr. praž. (Emler, Reg. III. 797.) — R. 1336. potvrdil markrabě Karel opatství v Tišnově všecka práva a udělil obyvatelům městyse Čejče a vesnic Výmyslic a Knínic právo varečné. (Wolný, Top. II. 1. 346.)

R. 1425. opatství tišnovské od Husitů bylo vydrancováno a zpuštěno, statky jeho pak rozebrány a větší díl jich postoupen bratřím Bavoru a Janu z Pernšteina. Jeptišky zachránily se útekem a teprve r. 1437. navrátily se do spustlého kláštera tišnovského, který i s kostelem až do r. 1454. opět upravily. Ačkoliv markrabě Albrecht r. 1437. klášteru všecka práva a spravedlnosti potvrdil, zůstaly přece mnohé statky jeho v cizích rukou, zvláště pak statek Tišnov drželi ještě r. 1545. páni z Pernšteina. I některé statečky klášteru pozůstalé musily jeptišky pro velkou nouzi od r. 1458.—1558. buď zastaviti aneb prodati. (Wolný, Top. II. 1. 347.—349.)

R. 1587. dosazena byla za abatyši kláštera tišnovského dosavadní abatyše kláštera Benediktinek v Pustiměři, r. 1341. založeného a bohatě nadaného, který biskup olomoucký Stanislav Pavlovský právě zrušil, statky jeho k biskupskému statku Víškovu přivtělil a r. 1588. poslední 3 Benediktinky do kláštera tišnovského přeložil. (Emler, Reg. IV. 393. — Wolný, Top. II. 1. 349.) Po smrti této abatyše r. 1588. obnoveny byly spory předešlé mezi biskupem olomouckým a novou abatyši z rozličných příčin povstalé a neblahé tyto poměry ukončeny byly teprve r. 1599. sesazením abatyše.

R. 1592. postoupilo opatství patronát fary v Budějovicích Moravských, též vesnice Jackov a Lukov, 2 mlýny a vápenné lomy nejvyššímu komorníkovi moravskému Hynkovi Brtnickému z Waldšteina za jeho vesnice Drahonín s dvorem, pivovarem a mlýnem, Boráč, Štěpánovice, Zahradku, Oujezd s farou a pustým hradem »Hrádek« řečeným, Olší s farou, Střítež a Skryje.

R. 1619. opatství v Tišnově bylo zpuštěno a od stavů odbojných zrušeno a statky jeho rozprodány. Ale po bitvě bělohorské jeptiškám z hradu Pernšteina r. 1625. se navrátilším opět odevzdán byl klášter i se všemi statky, k nimž v letech následujících i některé jiné byly přikoupeny, totiž: R. 1628. dvůr svobodný ve vsi Bosonohách za 6000 zl.; r. 1707. dvůr Železná za 3000 zl.; r. 1748. statky Žďárec a Loučky za 52.000 zl. Naproti tomu pozbyl klášter r. 1688. vesnice Selpe a Balyarad v Uhrách od Turků zpuštěné a ujaté, utrpěl r. 1741. od Průšáků škody na 55.000 zl. na statcích svých, z nichž r. 1750. statek Výmyslice za 12.000 zl. musil prodati.

Přece však r. 1748. dostavěna byla budova klášterní (konvent) a upraven kostel Nanebevzetí P. Marie, čímž dluhy kláštera, v němž r. 1754. bylo 60 jeptišek, na 64.000 zl. vzrostly. (Wolný, Topogr. II. 1. 349—352.)

R. 1782. dne 19. března opatství tišnovské bylo zrušeno, kaple sv. Kateřiny při klášteře zavřena, stkvosty kostelní (stříbro a peníze za 4665 zl. odhadnuté) a roucha mešní na 5730 zl. 20 kr. odhadnutá prodána k ruce fondu náboženského, z něhož 45 jeptiškám a 7 sestrám do stavu světského propuštěným jakož i proboštovi a 2 kněžím řádu cisterciáckého, při klášteře správu duchovní majícím. placeno bylo výslužné. *Kostel klášterní* Nanebevzetí P. Marie stal se farním v Tišnově Předklášteří a zřízena při něm r. 1782. fara z fondu náboženského. Tomuto fondu připadlo *panství Tišnov* (kr. Brn.), totiž město Tišnov a vesnice Újezd, Bosonohy, Bělč, Boráč, Březina, Drahonín, Drásov, Hájek, Hradčany, Jamné, Jilmové, Komín, Knínice (Německé), Loučka Dolní a Horní, Lomnička, Lubny, Nová Ves, Olší, Ochoz, Rohosec, Řikonín, Šerkovice, Skryje, Štěpanovice, Štřemchov, Svatoslava, Víška, Vratislávka, Všechnovice, Předklášter (Vorkloster), Zahrádka, Žďárec a Železná se vším příslušenstvím — kteréž za 286.609 zl. 15 kr. odhadnuté, r. 1798. Vilémovi sv. p. z Mundy, továrníkovi v Brně, za roční činži 15.302 zl. 25 kr. dědičně bylo pronajato a potom r. 1799. za 277.179 zl. 35 kr. prodáno mimo *dvůr poplužní* při klášteře ležící, který již r. 1798. témuž továrníkovi za 3477 zl. 13 kr. a roční činži 1936 zl. 39 kr. jakožto zvláštní zemanství (Junkerei) byl postoupen. Bývalé proboštství proměnil majitel v zámek a v stavení klášterním zřídil továrnu na sukna. (Wolný, Top. II. 1. 339—353. — Mähr. II. 2. 510.) Mimo to odevzdáno bylo fondu náboženskému 26.000 zl. jistin u kláštera žďárského uložených. (Arch. místodrž. česk. 145/21.)

Zrušením opatství tišnovského získal fond náboženský úhrnem 352.387 zl.

9. Klášter (opatství) Cisterciánek řečený »Králové klášter« (Aula St. Mariae, Maria-Saal) v Starém Brně založila r. 1322. ovdovělá králová česká Alžběta a darovala k nadání jeho r. 1323. městyse Měnin (Mönitz) a Hustopeč (Auspitz), též vsi Starovice (Starovičky) a Nestarovice, pak

práva patronátní kaple sv. Václava v Brně a kaple sv. Prokopa v Starém Brně. (Emler, Reg. III. 332, 345, 346 a 360.) Mimo to postoupila zakladatelka s povolením krále Jana k opatství dosavadní kostel farní Nanebevzetí P. Marie bez fary, který později odevzdala k špitálu při klášteře založenému, pro opatství však nový kostel P. Marie stavěti počala. Nadání toto potvrdil král Jan, vykážav klášteřu také potřebné dříví z blízkých lesů královských a osvobodiv statky i poddané klášteřa od soudu zemského i od všech dávek zeměpanských, vyjma daň zemskou. (Wolný, Top. II. 1. 152.)

R. 1324. daroval klášteřu Jindřich z Lípy dva lesy ležící u statků Obřan a Jehnic, potom r. 1325. odkázal klášteřu vsi Hlubočany, Maloměřice a díl Husovic s dvorem svobodným, pak r. 1326. dal mu též právo patronátní a důchody kostela farního v Olbramovicích, k němuž náležel desátek ze vsí Kubčie, Želovic, Lidměřic, Polkovic a Babic. (Emler, Reg. III. 396, 403 a 456. — Wolný, Topogr. II. 2. 153.) — R. 1326. odkázala vdova po Vítkovi ze Švábenic Berchta klášteřu věno své 350 hřiven grošů pražských na vsi Moravanech pojištěných. (Emler, Reg. III. 460.) — R. 1327. daroval král Jan klášteřu vsi Vomice s tvrzí a Bukovany, od královny Alžběty summou 200 hřiven jménem klášteřa vyplacené, potom právo patronátní kostela v Kralicích. Téhož roku obdržel klášteř ves Stanovice (Stanoviště) směnou za ves Nasedlovice. (Emler, Reg. III. 515, 516 a 531.)

R. 1329. koupila králová Alžběta klášteřu ves Frainšpice za 500 hřiven stříbra a odevzdala mu r. 1330. listinou základní všecky statky své, totiž Hustopeč, Starovice obojí, Žarošice, Měnin, Leskov (Liskovec), Vravice, Velatice, Rudku (Ruda), Stanovice (Stanoviště), Ořešín, Kladrún, Hajany, Frainšpice, mlýn u sv. Benedikta a dvůr v Starém Brně. (Emler, Reg. III. 598. a 650.) — R. 1331. založila králová Alžběta při klášteře též špitál s 8 kněžími světskými pro 8 chudých, k jehož nadání darovala dvůr svobodný u Brna, pak 10 hřiven roční činže a desátek z vína s právem horním na vinicích »Rybník« zvaných, potom ves Roštěnice a všecko stříbrné náčiní. K tomu postoupil král Jan jakožto spoluzakladatel klášteřa patronát kaple hradu svého Spielbergu i s důchody, zvláště dvůr svobodný v Řečko-

vicích. (Wolný, Top. II. 1. 155. — Emler, Reg. III. 723 a 758.) — R. 1337. dostal klášter od bratří z Lípy ves Vazanice s dvorem svobodným v Tvarožné (Bosenitz) za polovici vsi Kurdějova od jejich bratra Henricha klášteru odkázanou; potom obdržel darem r. 1339. díl vsi Hajan. (Emler, Reg. IV. 199. a 275.) — R. 1341. koupil klášter 4 lány a pustý mlýn ve vsi trhové Zbrazlavi, k čemuž r. 1343. ještě 4 lány přikoupil. (Emler, Reg. IV. 337 a 497.) — R. 1342. dostal klášter odkazem od Zbinka z Bukovin dvůr v Nosalovicích a koupil tam r. 1345. také podíl Zdislava z Weitmile za 62 $\frac{1}{2}$ hřivny grošů pražských (Emler, Reg. IV. 469 a 646.)

Téhož roku obdržel klášter darem od Stříbka (Příbka) z Tachova, »Holub« řečeného, ves *Komořany* s tvrzí a podacím kostelním; potom převzal od opatství velehradského dva mlýny, domy, zahrady a vinice v Starém Brně za roční činži 11 hřiven a 2 mety (60 měr) pšenice a ječmene. — R. 1346. odkázal klášteru Bertold z Lípy 200 hřiven. — R. 1395. papež Bonifác IX. přivtělil kostel farní v Hustopeči s kaplí sv. Prokopa v Starém Brně, pak r. 1397. kostel sv. Václava tamže klášteru, jehož roční příjem r. 1397. obnášel na 130 hřiven zlata, z čehož vydržováno bylo na 140 osob, jeptišek s lidem služebným. — R. 1396. postoupil klášter městys *Měnín* s příslušenstvím za 1200 hřiven stříbra markraběti Jodokovi na čas jeho života, takže po jeho smrti opět připadnutí měl klášteru i s velkým rybníkem od markraběte založeným. Ale i potom podržel Měnín ještě král Václav na dobu života svého.

R. 1421. klášter s i kostelem od Husitů byl vypleněn a zpustošen, statky pak jeho od krále Sigmunda byly zastaveny, takže jeptišky ještě r. 1426. ve velké nouzi žily, ačkoliv jim r. 1424. některé statky, totiž vesnice Hlubočany, Maloměřice a Husovice s dvory a příslušenstvím od bratří Jindřicha, Čenka a Bertolda z Lípy na žádost abatyše, dotčených bratří příbuzné, byly navraceny, a ves Tvarožná (Bosenitz) proti zaplacení 200 hřiven byla ponechána. Přece však klášter přinucen byl k upravení zpustošených stavení a kostela prodati na čas života jistým osobám některé statečky, zvláště ves Žarošice. R. 1443. připadl klášteru po jeptišce Anně její podíl na vsi Černčíně, čímž se poněkud zmohl klášter tak, že mohl koupiti

všecky činže v Starém Brně opatství velehradskému náležející za 100 kop gr. malých a 77 dukátův uherských. K povznešení kláštera přispělo též zrušení zástavy statků klášterních r. 1456. od krále Ladislava nařízené.

Avšak již 28. července r. 1467. klášter i s kostelem opět vydrancován a vypálen byl od pikarditů a teprve 13. srpna r. 1470. opět upraven byl tak, že do něho navrátiti se mohly jeptišky, zachovavší útekem jenom život svůj. K opětnému povznešení kláštera přispěla jeho abatyše Berta z Boskovic, která r. 1478. z jmění svého zděděného koupila opět statek Hustopeče, pak její sestra Barbora, vdova po Václavu z Vlašimi, která r. 1477. na opravu kostela 100 dukátů darovala, a mnoho jiných dobrodinců četnými dary na penězích i statech. Velkým štěstím pro opatství bylo také, že král Vladislav r. 1493. sobě zůstavil správcovnictví jeho, takže nemohlo utlačováno býti jako jiné kláštery od svých ochránců. Tím zmohl se klášter tak, že r. 1517. koupil za 1300 dukátů díl vsi Žebětína a r. 1523. obdržel díl vsi Tištína za Eyvanovicemi. — Avšak již r. 1562. povstal v opatství nepořádek a špatné hospodářství, a »pro tyto neřády a rozpustilosti v král. klášteře« r. 1566. k rozkazu císaře Maxmiliána II. odňata byla na čas správa statků abatyši, která potom byla sesazena. — R. 1588. odňato bylo klášteru město Hustopeče s dvojím podacím kostelním a předměstím, pak vsi Starovice Velké a Malé s farami a domem abatyše v Hustopeči, což vše císař Rudolf z nedostatku peněz na válku tureckou zastavil a r. 1599. prodal Karlovi z Lichtenšteina, jenž dle rozsudku r. 1617. klášteru musil postoupiti farní patronáty a za statek Hustopeče pojistiti 5153 zl. a 4 bílé groše mor. roční činže, za níž kníže Karel Eusebius z Lichtenšteina dle smlouvy r. 1636. klášteru složil summu 52.550 zl. mor. (Wolný, Topogr. II. 1. 156—161.)

R. 1619. od stavův odbojných zrušeno bylo král. opatství v Starém Brně a statky jeho rozprodány, avšak po bitvě bělohorské opět navraceny opatství, jehož poměry napotom se zlepšily tak, že r. 1687. koupilo vsi Jezeřany a Lidměřice od opatství strahovského v Praze za 130.000 zl., a r. 1712. od hraběte Petra z Mollart za 130.000 zl. rýn. panství Oslavany, totiž zámek a městys Oslavany a vsi Novou Ves, Řežnovice,

Ledkovice, Němčice, Padochov a Zbešov s dvory poplužními a vším příslušenstvím. (Wolný, Topogr. II. 1. 162. — Mähr. II. 2. 251.) — K zaplacení summy tržové prodati musilo opatství některé statky své, totiž: r. 1688. dvůr v Bytěši Velké za 2000 zl.; dvory v Černčíně, Nosalovicích a Zvonovicích za 6390 zl.; r. 1691. vsi Tvarožnou (Bosenitz) s dvorem poplužním a Velatice za 28.000 zl.; r. 1714. vsi Telnice a Hajany s dílem vsi Syrovic za 10.000 zl. a r. 1716. také statek Hlubočany (Hobitschau) za 25.000 zl. rýn. — R. 1756. měl klášter také na jistinách 24.000 zl. a důchody jeho roční obnášely 35.069 zl. (Wolný, Topogr. II. 1. 162.)

R. 1782. dne 18. března král. klášter v Starém Brně, v němž tehdaž žilo 39 řeholních panen, 10 sester a 3 novicky, byl zrušen a jmění jeho uято k fondu náboženskému, totiž: jistiny r. 1756. na 24.000 zl. obnášející, k nimž náleželo také 3000 zl. rýn. na statku Pečkách v Čechách pojištěných (Desky Z. král. Česk. 536, K. 9); kostelní věci a stkvosty za 6032 zl. 48 kr., pak statky za 353.973 zl. odhadnuté. Budova klášterní i s kostelem Nanebevzetí Panny Marie, jenž se stal farním, postoupena byla r. 1783. Augustiánům od sv. Tomáše z města Brna dle cis. resoluce sem přeloženým, jejichž stavení klášterní v Brně upraveno bylo pro zemské a stavovské úřady, kostel pak sv. Tomáše stal se farním. (Wolný, Topogr. II. 1. 152 —162. a 131.)

K statkům kláštera náležely: 1. *Panství Staré Brno*, od něhož odprodáno bylo r. 1789. hospodářství (Junkerei) v Starém Brně nově zřízené s 238 mír. polí Janovi Topolanskému za 4603 zl.; před tím již r. 1783. hospoda »u Modrého lva« v Starém Brně Tomášovi Pataničkovi za 2351 zl. 45 kr., a r. 1782. dům vedle této hospody ležící za 203 zl. Potom r. 1825. prodáno bylo *panství Staré Brno* a statky k němu připojené *Komořany, Koštěnice, Stanovice, Čáčovice* a *Ořeštn* Františkovi ryt. z Heintl za 138.001 zl. stříbra. (Wolný, Mähren. II. 1. 113.) -- 2. *Statek Frainspice* (Frainspitz, kr. Znoj.), který r. 1807. od fondu náboženského prodán byl Karlovi Josefu knížeti z Liechtenšteina za 240.000 zl. (Wolný, Mähr. III. 309 & 312.) — 3. *Panství Oslavany* prodáno bylo r. 1800. za 200.402 zl. 42 kr. Janovi Nep. sv. p. z Scharff; jemuž již

r. 1789. dědičně bylo pronajato. (Wolný, Mähr. II. 2. 250.) — Veškeré jmění opatství Cisterciánek v Starém Brně obnášelo 612.594 zl. 35 kr., z čehož však fond náboženský platil výslužné 39 jeptiškám a 10 sestrám řeholním z kláštera propuštěným a převzal také povinnost zcela vydržovati 8 chudých žen z bývalého špitála od kláštera vydržovaného, jehož statky s panstvím Starým Brnem ujal a potom prodal. (Dle listiny fundační téhož špitálu změněné 21. prosince r. 1783. a 1. června r. 1810. Wolný, Topogr. II. 163.)

10. Klášter Dominikánů v Brně založen byl mezi r. 1219. a 1227. při kostele sv. Michala, jenž náležel jakožto kostel filiální k hlavnímu chrámu. Za postoupení tohoto kostela sv. Michala ke klášteru daroval r. 1230. markrabě Přemysl hlavnímu chrámu velký pozemek v předměstí Zeile. R. 1247. klášter i s kostelem zcela byl upraven a obdržel k nadání svému na mše od r. 1262. až do 1450. některé statečky, zvláště r. 1380. od markraběte Jodoka les »Krásný« na 80 jiter široký u Žebětína, k nimž r. 1453. přikoupil 7½ lánu ve vsi Těšanech a r. 1499. vinici v »Šumberku« u Židlichovic za 130 kop grošů. Ale v letech následujících zhoršil se stav kláštera, jenž z nouze prodati neb zastaviti musil některé statečky, zvláště i statek Těšany. Teprve r. 1640. zmohl se opět klášter mnohými dary a nadáními na mše. Mimo to r. 1655. nejvyšší sudí zemský hrabě Lev z Kounic přislíbil vystavěti nákladem svým starý kostel klášterní, r. 1641. zbořený. Znenáhla rozmnožilo se potom jmění kláštera tak, že r. 1756. obsahovalo celý statek Těšany, les u Žebětína, zahradu před brněnskou branou Židovskou, 3 vinice u Židlichovic a na jistinách fundačních 79.666 zl., kdežto dluhy kláštera obnášely 11.400 zl. (Wolný, Topogr. II. 1. 53—58.) R. 1784. klášter byl zrušen, a propuštěno z něho 45 řeholníků do jiných klášterů dominikánských. Klášterní budova postoupena dílem pro seminář biskupský, dílem k vojenským potřebám. Ostatní jmění kláštera zrušeného, totiž jistiny fundační 79.666 zl., pak dům v Brně odhadnutý za 16.000 zl., vinice u Nasylavi odhadnutá za 240 zl. stříbra a statek Těšany za 296.915 zl. 43 kr. víd. čísla odhadnutý, připadlo fondu náboženskému, od něhož *statek Těšany* r. 1807. Antonínovi sv. pánu z Mayern byl prodán a r. 1812. za 534.735 zl. 22 kr.

soudně odhadnut. (Wolný, Top. II. 1. 58. — Mähr. II. 2. 528.) Kostel sv. Michala po zrušení kláštera byl zavřen, potom však dle cis. nařízení ze dne 7. září r. 1786. opět za kostel filiální hlavního chrámu prohlášen a vysvěcen k službám Božím. (Wolný, Top. II. 1. 48.) — Veškeré jmění kláštera dominikánského v Brně obnášelo při jeho zrušení 392.821 zl., nepočítajíc v to budovy klášterní.

11. Klášter dominikánský u sv. Kříže v Jihlavě založen byl r. 1227. od krále Přemysla Otakara I., jenž Dominikánům k stavbě kláštera vykázal místo v král. zámku se zahradou. Brzy nabyl klášter mnohými dary dosti dobrého zaopatření; k tomu dostal r. 1495. odkazem od vdovy po jihlavském rychtáři Prokopu z Pelhřimova (Piigram), Markety, ves *Fussdorf*, nad níž však právo ochranní mělo míti město Jihlava. Ale r. 1604. ujala se nekatolická městská rada majetku kláštera, zvláště statku *Fussdorfu*, a Dominikáni musili opustiti i klášter, do něhož teprve r. 1625. opět se navrátili a statky své nazpět obdrželi. R. 1781. odevzdán byl klášter i s kostelem sv. Kříže c. k. vojenské kommissi hospodářské, a Dominikánům vykázána byla k obývání zrušená kollej jesuitská. Avšak 3. srpna r. 1784. následovalo také zrušení jejich kláštera, z něhož 20 řeholníků do jiných klášterů téhož řádu bylo rozděleno. Jmění kláštera, v jehož budově nyní jsou kasárny vojenské, ujato bylo od fondu náboženského, od něhožto statek klášterní, ves *Fussdorf* r. 1798. dědičně pronajat byl Marii Eleonoře sv. paní Göldlinové z Tiefenau za roční činži 1596 zl. 36 kr., potom však r. 1800. téže paní a jejímu manželu Fridrichovi Göldlinovi z Tiefenau prodán byl za 31.932 zl. 5 kr. (Wolný, Top. II. 3. 10. — Mähr. VI. 177.)

12. Klášter Dominikánů v Šumberku (Schönberg) založil r. 1293. pro 40 řeholníků probošt vyšehradský a napotomní biskup olomoucký Jan Holý z Waldšteina. K nadání jeho náležela od r. 1297. polovice důchodů ze vsi Kožušan, klášteru Dominikánek u sv. Kateřiny v Olomouci postoupené, a mimo to ročně 8 měr pšenice, 22 měr žita, po 1 míře ječmene a hrachu, též 6 $\frac{1}{2}$ hřiven na penězích k ošacení řeholníků. R. 1513. vyhořel klášter s celým městem, byl však přispěním Žerotínů, tehdy ještě katolických opět opraven. Ale r. 1553.

vyhnáni byli Dominikáni od měšťanstva nekatolického, kteréž v klášteře zřídilo mytníci (celníci) pro kožešiny a na hřbitově solnici. Teprve r. 1623. zaujali Dominikáni opět budovu klášterní, od knížete Karla z Liechtenšteina i s kostelem upravenou, a převzali také správu duchovní při farním kostele v Šumberku jakož i při kostelích farních v Kopřivově a v Rapotíně, jim od konsistoře r. 1631. svěřených. Avšak r. 1669. klášter s kostelem i s celým městem požárem byl zničen. Nová stavba kláštera a kostela provedena byla teprve r. 1686. z příspěvků dobrodinců, zvláště knížete Karla z Liechtenšteina. R. 1695. bylo v klášteře 10 kněží a 2 fráteri, kteří se živili sbírkami peněz a potravin. R. 1756. měl klášter, v němž již 21 řeholníků žilo, mimo 1 louku a 1 role také na jistinách 29.513 zl., kteréžto jmění po zrušení jeho r. 1784. ujal fond náboženský. Řeholníci pak přeloženi byli do jiných klášterů a budova klášterní i s kostelem ponechána byla městu, kteréž bývalý klášter přestavělo v kasárny; kostel však jakožto filiální přivtělen byl k chrámu farnímu. (Wolný, Topogr. I. 4. 147.)

13. Klášter dominikánský v Boskovicích (kraj Brn.) založen byl r. 1682. od Jana Bohuslava Václava ze Zastřízel a jeho manželky Susanny Kateřiny s jistinou 10.000 zl. na statku Malenovicích pojištěnou pro 2 Dominikány, kteří z úroků této jistiny žítí a také vystavěti měli kostel s kryptou pro zakladatele. R. 1784. klášter byl zrušen a zbořen i s kostelem a na místě jeho vystavěn zámek. Jistiny kláštera, r. 1756. na 23.900 zl. obnášející, připadly fondu náboženskému. (Wolný, Topogr. I. 2. 361.)

14. Klášter jeptišek řádu sv. Dominika u svaté Anny v Starém Brně založil r. 1312. král Jan v Královské zahradě u Brna, vykazav k tomu účelu dotčenou zahradu, věž s dvorem a pozemky až k špitálu se rozprostírající, pod jménem »Královská zahrada« (Hortus regis), paní Kateřině vdově po Tasovi z Lomnic, kteráž tam r. 1317. vystavěla klášter ke cti sv. Anny, pod hradem Spielbergem ležící, a k nadání jeho darovala statky své, totiž podací kostelní v Ořechově Velkém a Šitbořicích a vsi Syvice a Blažovice (Velké i Malé) s lesy, mlýny a vším příslušenstvím, potom ves Ořehovičko se štěpnicí. K tomu přidala vdova po jejím synovi pozůstalá Markéta, když

do téhož kláštera vstoupila, ves Hvozdec a tři lány v Otnici koupené. (Emler, Reg. III. 35, 143 a 171.)

R. 1336. odkázala sestra zakladatelky Gertruda klášteru $\frac{1}{4}$ lesa, $\frac{1}{4}$ práva horního a mlýn ve vsi Žilošicích, též ze svého podílu ve vsi Sýrovicích 10 hřiven roční činže. — R. 1339. dostal klášter odkazem od paní Znaty z Lomnic ves Moutnice; potom darem od sestry jeptišky Gertrudy, Peršly z Brna, 18 lánů, 6 větších a 3 menší dvorce, 1 dvůr s 2 poli a $\frac{1}{2}$ práva vinohradního ve vsi Žilošicích, též $8\frac{1}{4}$ lánů v Sýrovicích. K tomu koupil klášter od Jenče z Lomnic r. 1346. v Ořechově Velkém 5 lánů s 5 osedlými ročně 7 hřiven činže platícími a r. 1369. od téhož Jenče polovici vsi Ořechova Velkého s dvorem selským, mlýnem a lesy za 400 hřiven jakož i 7 lánů s roční činží 10 hřiven tamže za 100 hřiven; potom r. 1370. ves Kohoutovice. — R. 1381. dostal klášter od vdovy po Matoušovi ze Šternberga, Bolky, 10 lánů činžovních ve vsi Jiřkovicích; potom r. 1390. od Jenče z Lomnic 20 hřiven roční činže ve vsi Šitbořicích, jejíž část Kateřina z Lomnic již r. 1380. klášteru darovala. (Wolný, Topogr. II. 1. 168.)

Z těchto statků však některé klášter v letech následujících z nouze musil zastaviti. Teprve od r. 1650. zmohl se znenáhla tak, že r. 1756. ze statků svrchu vytčených a z jistin 37.193 zl. měl ročních příjmů 3644 zl. pro 39 jeptišek s převorkou. Ale r. 1782. dne 2. května klášter byl zrušen, a propuštěno z něho s výslužným 41 jeptišek (mezi nimi převorka, 3 sestry řeholní, 1 kapitulanka a 3 novicky), kteréž, nechtíce přestoupiti do řádu Uršulinek, vystoupili z řádu svého do světa. Budova klášterní i s kostelem zrušeným upravena byla pro c. k. všeobecnou nemocnici u sv. Anny. Jmění kláštera, obnášející úhrnem 310.996 zl., připadlo fondu náboženskému, totiž: na jistinách kostela 1940 zl., na hotových penězích (po srážce dluhů 13.933 zl.) 28.685 zl. 40 kr., stříbra stolního 256 lotů, věci kostelní a stkvosty za 5304 zl. odhadnuté, 1532 vědra vína, dům u sv. Anny v Brně s roční činží 169 zl. a statky za 246.255 zl. odhadnuté. K těmto statkům náležely: 1. *Panství sv. Anny*, též *Blažovice* řečené — zámek a ves Blažovice s dvorem poplužním, vsi Syvice, Kohoutovice, Ořechovičko s dvorem poplužním, brněnské předměstí Svatá Anna a dílem vsi Jiřkovic, Žilošice, Ořechové Velké

a Sýrovice s příslušenstvím — kteréž r. 1822. prodáno bylo Františkovi hraběti z Dietrichštejn-Proska. (Wolný, Top. II. 1. 170. — Mähr. II. 2. 458 & 468.) — 2. *Statek Šitbořice* (Jestbořice, kr. Brn.) — vsi Šitbořice a Moutnice s dvory poplužními, r. 1784. zrušenými, z nichž nová osada Rožarov (Rosalienfeld) povstala — prodán byl r. 1824. bratřím Augustinu a Ignáci ryt. z Neuwall za 41.050 zl. stříbra. (Wolný, Mähr. II. 2. 2.) — 3. *Statek Hvozdec*, ves s příslušenstvím, odprodán byl r. 1802. od panství blažovického Vilémovi sv. pánu z Mundi za 20.310 zl. (Wolný, Mähr. II. 1. 296.)

15. Klášter jeptišek sv. Dominika u sv. Kateřiny v Olomouci, před r. 1287. založený, dostal r. 1287. od Vojslavy vdovy po šlechtici Jenči z Dublína právo patronátní kostela sv. Bartoloměje *ve Vážanech* i s důchody jeho. (Emler, Reg. II. 600, 878 a 956.) Předtím již koupil klášter dvůr svobodný *v Olšanech* i s pozemky a 1 $\frac{1}{2}$ lánů činžovního. Potom r. 1297. daroval král Václav klášteru ves *Kožušany* se vším příslušenstvím, avšak s tou výminkou, aby klášter Dominikánům v Šumperku odváděl ročně 8 měr pšenice, 22 měr žita, 1 míru ovsa, 1 míru hrachu a 5 $\frac{1}{2}$ hřivny stříbra. (Emler, Reg. II. 746.) — R. 1305. obdržel klášter za statky své Čechy, Služín a ve Všebořicích 4 $\frac{1}{2}$ lánů, též polovici vsi Ohrozimi směnou od Milíče z Citova statky jeho *Brod, Milíčov* a *Citov* se vším příslušenstvím. (Emler, Reg. II. 889.) — V letech následujících darovali někteří dobrodinci klášteru 24 $\frac{1}{2}$ hřivny roční činže. — R. 1373. koupil klášter pozemky ve vsi Olšanech. — R. 1390. daroval klášteru Frank z Olšan dvůr a krčmu s polem ve vsi Kožušanech. — R. 1420. koupil klášter ves *Vážany* za 110 hřiven, musil však r. 1458. pro znamenitou škodu ohněm r. 1455. utrpěnou prodati některé pozemky v Kožušanech a v Topolanech. — R. 1513. potvrdil král Vladislav klášteru statky jeho, totiž: vsi Brodek, Citov, Nesovec a Kožušany, též 24 sedláků a 12 lánů v Olšanech, 5 sedláků v Žešově a 3 v Posluhově s lesem. K tomu obdržel klášter r. 1557. od proboštství hradištského ves *Tazal* a $\frac{1}{2}$ *Štětovic* směnou za majetek svůj v Olšanech.

V druhé polovici 16. století klesla v tomto klášteře, jako v mnohých jiných, kázeň a mravnost, takže r. 1563. a r. 1570.

i dvě jeptišky z kláštera utekly, z nichž jedna se provdala, druhá i k jednomu vražedníkovi se přidružila. Mimo to nehospodářstvím klášter prodati musil ves *Lysovice*, kterou Dominik Ondřej hrabě z Kounic za 10.000 zl. koupil.

R. 1756. žilo v klášteře 39 jeptišek z ročního příjmu 5461 zl. rýn., vycházejícího klášteru z jeho statků, vsí Kožušan, Štětovic, Brodku, Tazal a Citova, pak 6 chalupníků v Posluchově a 6 sedláků v Žešově; potom z jistin 48.482 zl.; proti tomu měl klášter 7000 zl. dluhů. (Wolný, Topogr. I. 1. 255.—258.)

R. 1782. dne 23. března klášter byl zrušen a postoupen i s kostelem Uršulinkám. Jmění jeho připadlo fondu náboženskému, totiž: jistiny na 48.482 zl. obnášející, stkvosty r. 1782. za 4398 zl. 7 kr. odhadnuté a statky r. 1790. v summě odhadní 185.221 zl. 20 kr. dotčenému fondu do desk vložené. K statkům těmto náležely: *a)* Statek *Kožušany* (kr. Olom.) — ves Kožušany s dvorem poplužním, ves Tazal s dvorem poplužním a dílem vsi Posluchov, Štětovice a Žešov — který r. 1825. koupil Filip Ludvík hrabě z Saint-Genois za 23.610 zl. stříbra. (Wolný, Topogr. I. 1. 258. — Maehr. V. 385 & 439.) — *b)* Statek *Citov* (kr. Přer.) — vsi Citov s dvorem poplužním, též osada Císařov (Kaiserswerth) z pozemků vrchnostenských r. 1785. nově založená — prodán byl r. 1827. bratřím Janovi a Františkovi Pauspertlum, šlecht. z Drachenthalu. (Wolný, Maehr. I. 469.)

Veškeré jmění kláštera Dominikánek v Olomouci vyneslo fondu náboženskému 238.101 zl. 27 kr., z čehož však placena byla pense 36 jeptiškám z kláštera propuštěným.

16. Klášter jeptišek řádu sv. Františka v Brně založila r. 1484. vdova Markéta Goldschmidtová, která podrobivši se řádu sv. Františka s některými dívkami a vdovami žila dle tohoto řádu v domech měšťanských, až r. 1487. koupila zvláštní dům blíž kláštera Františkánů, v němž pak jeptišky pod zvláštní představenou a pod správou duchovní Františkánův až do r. 1606. zůstávaly. Tento dům upravil kardinál František z Dietrichšteina r. 1606. na klášter a vystavěl při něm r. 1606. též nákladem svým kostel. K nadání kláštera vykázal kardinál listinou základní z dne 23. dubna 1617. jistinu 10.000 zl. mor., vykupitelnou ročním poplatkem 300 zl.

mor. a ročním deputátem 3 sudů desetivěderních vína, po 90 měř žita a pšenice z panství mikulovského, kteréžto roční poplatky složením dotčených 10.000 zl. mohly býti vykoupeny. Za toto nadání zakladatel a každý budoucí katolický držitel statku Mikulova uznáván býti měl za ochranního pána kláštera a na důkaz toho měl mu klášter každoročně odevzdati jedno-liberní svíci voskovou. Mimo to vykázal zakladatel klášteru na mlýně v Modřici od něho prodaném, ročně 30 měř pšenice, a přispěl také k tomu, že císař Matyáš r. 1615. a 1616. nařídil, aby jeptiškám z panství židlichovického ročně se dodávalo 5 centů kaprů, 2 centy štik a 20 věder vína mladého; pak aby jim město Hradiště Uherské platilo ročně 30 dukátů, které místo zeměpanské daně ročně odváděti mělo zeměpánu. R. 1627. darovala klášteru Alžběta Bergerová z Bergu dům v Brně za 4000 zl. koupený a 270 zl. roční činže vynášející, pak polovici léna Tuřan s jedním dvorem. R. 1629. nekatolický držitel panství Kunštatu, Štěpán Schmidt z Freihofen, dceři své Anně Marii (Viktorii), do kláštera Františkánek přijaté, již před tím pro náklonost k víře katolické trýznil, pojistiti musil deskami zemskými na panství kunštatském věno 84.400 zl., kteréž potom klášteru připadlo. Ale r. 1643. před obléháním města Brna skrze Švédy klášterní stavení před bývalou branou Židovskou pro obranu města bylo strženo, jeptišky pak bydlely v domě knížete z Liechtenšteina v městě až do jeho obležení; potom však odebraly se do Vídeňského Nového Města. Navrátivše se pak 11. května 1647. do Brna, bydlely tam v domě svém, k němuž ještě 4 jiné za 14.291 zl. koupily, z nichž r. 1656. novou budovu klášterní a před tím již r. 1653. i kostel sv. Josefa vystavěly. R. 1672. přisouzeno bylo klášteru panství *Kunštát* pro summu jeptiškám na něm pojištěnou; klášter pak r. 1673. od téhož panství prodal statek *Drnovice* hraběti Jiřímu z Vrbna za 14.000 zl. 20 kr., a potom r. 1678. prodal také panství *Kunštát* Janu hraběti z Lamberga za 115.000 zl. — R. 1756. měl klášter na jistinách 156.733 zl. a roční jeho příjem obnášel 8905 zl. R. 1782. dne 18. ledna klášter byl zrušen a jmění jeho uято k fondu náboženskému. Toho času bylo v klášteře 34 jeptišek, z nichž 7 s pensí roční 200 zl. vstoupilo do stavu světského, 21 však odhodlalo se přestoupiti do řádu Uršulinek,

jimž ponechána byla budova klášterní, kostel pak sv. Josefa přidělen byl jako filiální k farnímu chrámu Minoritů. (Wolný, Topogr. II. 1. 110.)

17. Klášter Františkánů (Bernardinů) při kostele sv. Máří Magdaleny v Brně, původně založen a vystavěn byl s kostelem sv. Bernarda r. 1451. za hradbami města z příspěvků měšťanů katolických, zvláště pak k stavbě jeho daroval cech řeznický jatky své a masné krámy na řece Švarcavě; Františkáni do něho uvedení žili pouze z almužen od příznivců jim poskytovaných. Ale r. 1643. tento klášter i s kostelem stržen a rozbourán byl k rozkazu generála ze Souches, protože překážel obraně města proti Švédům. Františkáni odebrali se buď do jiných klášterů nebo žili u svých dobrodinců v Brně, kde jim městská rada k službám Božím vykážala kostel sv. Máří Magdaleny, k němuž dle smlouvy z dne 8. října r. 1646. obdrželi také 4 blízké domy, v nichž 20 Františkánů bydlelo, až stavba konventu r. 1654. počatá r. 1671. od dobrodinců částečně byla provedena a starý kostel sv. Máří Magdaleny od r. 1651.—1654. nově byl vystavěn. R. 1756. žilo v tomto konventu 55 mnichů dílem z almužen a darů od mnohých dobrodinců jim udílených, dílem z četných nadání na mše, k nimž 12 větších fundací od r. 1700.—1773. založených s jistinami 16.300 zl. náleželo. Mimo to dostával klášter darem ročně od biskupa olomouckého ze statku chrlického 6 sudů piva, 15 měř žita a 1 cent kaprů; od stavů moravských ročně 20 zl.; od obce brněnské několik beček soli, 10 měř žita a j. za správu duchovní v trestnici; od jeptišek u sv. Josefa ročně 300 zl. za konání služeb Božích v kostele klášterním; od jeptišek u sv. Anny 25 sudů piva za nejlevnější poplatek. R. 1786. dne 31. května klášter byl zrušen a stavení jeho postoupeno dílem pro obydlí faráře, dílem pro potřeby vojenské. Kostel sv. Máří Magdaleny stal se farním. Jmění kláštera, zvláště jistiny fundační nad 16.300 zl. obnášející, ujal fond náboženský, z něhož však placeno bylo výslužné 55 mnichům do jiných klášterů přeloženým. (Wolný, Topogr. II. 1. 140—143.)

18. Klášter Františkánů v Znojmě založen a vystavěn byl r. 1484. z příspěvků některých dobrodinců v dolejší předměstí blíže u kostela sv. Alžběty na místě od obce

k tomu darovaném. Ale r. 1534. přeloženi byli Františkáni do opuštěného kláštera Minoritů v městě a dosavadní jejich klášter převzala obec. V tomto novém sídle žilo r. 1680. mnichů 18, a r. 1756. již 33 z darův, almužen a z fundací na mše, k nimž zvláště náleželo nadání, které r. 1736. založila paní Anna Kreytová s jistinou 4000 zl. R. 1784. dne 21. srpna zrušen byl klášter, z něhož 33 mnichů do jiných klášterů bylo přeloženo. Kostel Nanebevzetí Panny Marie stal se skladištěm vojenským a r. 1840. byl stržen a dílem prodán. Klášterní stavení upraveno bylo pro vychovatelnu vojenskou. Jmění kláštera připadlo fondu náboženskému, k jehož rukoum odevdány byly paramenty a stříbro kostelní do Brna, taktéž jistiny 6000 zl. a na 900 věder vína. (Wolný, Topogr. II. 4. 116.)

19. Klášter františkánský u Nejsv. Trojice v Kroměříži r. 1606. založen a r. 1620. vystavěn byl od kardinála z Dietrichšteina pro 7 Františkánů, kteří všecky potraviny dostávali z biskupských statkův, a mimo to obdrželi od příznivců svých mnohé dary a nadání na mše. — R. 1785. klášter, v němž bylo r. 1756. mnichů 34, byl zrušen a stavení klášterní prodáno osobám soukromým. Nadání mešní připadla fondu náboženskému. Z mnichů propuštěných vypomáhalo 5 na farách ve správě duchovní, ostatní vřadění byli do jiných klášterů františkánských. (Wolný, Top. I. 1. 119.)

20. Klášter Kapucínů v Mikulově r. 1611. vystavěn od kardinála Františka z Dietrichšteina s malým kostelem těsně u kostela sv. Anny. Řeholníci, jichž zde bývalo 30—40, vydržováni byli od každého knížete, a svěřena jim byla ochrana komory stkvostů a kostela až do 14. září r. 1784., když zničen byl velikým požárem s městem též klášter i s kostelem. Opuštěné zdi klášterní se zahradou prodány byly ke stavbě domů. (Wolný, Top. II. 2. 45.)

21. Klášter kapucínský ve Víškově (kr. Brn.) r. 1617. založen a vystavěn byl i s kostelem Matky Boží a sv. Františka blíže zámku od kardinála Františka z Dietrichšteina, jenž klášter pro 25 mnichů vším potřebným nadal. R. 1784. dne 12. prosince klášter byl zrušen a postoupen za solnici, potom r. 1857. zbořen; zahrada klášterní r. 1788. pro-

dána byla obci, kteráž z ní zřídila hřbitov vedle kostela, jenž jako filiálka farního kostela ponechán byl. (Wolný, Top. II. 3. 421.)

22. Klášter kapucínský v Jihlavě r. 1628. založil František sv. pán z Magni, jenž k tomu účelu několik domů od král. fisku koupených věnoval a r. 1630. započal stavbu kláštera, kterou r. 1632. hraběnka Bianka z Collalto i s kostelem sv. Františka dokončila. R. 1787. klášter, v němž tehdy 21 mnichů žilo z almužen a darů, zrušen a prodán byl i s kostelem osobám soukromým. (Wolný, Topogr. II. 3. 14.)

23. Klášter kapucínský v Kyjově (kr. Hradišť.), r. 1708. od knížete Jana Adama z Lichtenšteina s jistinou 30.000 zl. založený, vystavěn byl s kostelem Nanebevzetí P. Marie r. 1719. a 1721. od obce, která k tomu účelu dostala dům pustý s pozemky po rytíři Jiřím Pogarelovi z Kočeborovic konfiskovaný, za který klášteru ročně 15 sudů piva a 30 sáhů dříví dávala. R. 1784. klášter, v němž obyčejně 22 mnichů žilo, byl zrušen a prodán obci kyjovské, která v něm školu dívčí a špitál sv. Martina umístila. Kostel klášterní Nanebevzetí Panny Marie stal se farním. (Wolný, Top. I. 2. 172.)

24. Sídlo (residence) Kapucínů v Prostějově (kr. Olom.), na předměstí Viškovském r. 1756. z příspěvků rozličných založené a r. 1784. zrušené, postoupeno bylo c. k. vojsku za skladistě. (Wolný, Topogr. I. 2. 17.)

25. Klášter kapucínský (hospic) v Náměstí (kr. Znoj.), r. 1759. od hraběte Fridricha z Haugwitz při tamějším zámku založený a s kostelíčkem vystavěný, nadán byl pro 5 páterů a 3 frátery od zakladatele r. 1761. tak, že ročně mu vykázano bylo 200 zl. na penězích a značný deputát. R. 1784. klášter byl zrušen a prodán od fondu náboženského r. 1789. za 489 zl. 30 kr. Jindřichu hraběti z Haugwitz, který potom r. 1797. založil při kostele zámeckém pro zvláštního kaplana fundaci 200 zl. ročně. (Wolný, Top. II. 3. 355.)

26. Klášter kartusiánský v Olomouci v tak zvaném předhradí v osadě kostela sv. Václava založen byl původně pod jménem »Maria v údolí Josafat« v *Trčkově* u Litomyšle v Čechách r. 1379. od biskupa litomyšlského Alberta ze Šternberka, který k nadání jeho daroval statky na Moravě

ležící vsi *Dolany*, *Tověř*, *Moravičany* s dvorem svobodným a *Palonín*. Proto přesídlili se Kartusiáni s povolením biskupa olomouckého r. 1389. do Kartouz u vsi *Dolan* (blíže Olomouce) vystavěných. R. 1398. přikoupili Kartusiáni k statkům vytčeným ještě ves *Loučany* s dvorem svobodným, 6 lány, 2 mlýny a příslušenstvím od Erharda z Lesnic za 600 hřiven. K tomu dostali r. 1405. od markraběte Prokopa jeho díl právního okresu hradu Tepence; pak od markraběte Jodoka všecky lesy louky a pastviny, náležející ke vsi Jibavě a k hradu Tepenci. a mimo to 200 hřiven k úplnému vystavění kláštera. I mnohých výhod dostalo se klášteru od markraběte Jodoka na přimluvu převora *Stefana*, pověstného to protivníka Wikleffova a Husova (řečeného »Malleus Husitarum«). Právě proto klášter Kartusiánův u Dolan r. 1425. od Husitů byl přepaden a vydrancován a r. 1437. zcela zbořen. Kartusiáni zachránili se útekem do *Olomouce*, kde delší dobu bydleli ve dvou domech svých, které r. 1442. směnili za dům vikární v předhradí blíže kostela farního kapitole náležející. Na místě tohoto domu, k němuž od města dostali ještě blízký pozemek, vystavěli od r. 1443. poznenáhla nové stavení klášterní a vzdali se dosavadního sídla svého u Dolan. V letech následujících zlepšil se stav *nového kláštera Kartusiánů v Olomouci*, takže r. 1669. od paní Mathildy z Pachta koupili statek *Doubřavice*, k němuž r. 1717. od bratří ryt. z Bukovka za 37.000 zl. rýn. přikoupili vesnice Lechovice, Pavlov a Radnice. Mimo to dostavěn byl od převora Bernarda Gelbharda, jenž se stal prelátem a členem stavů moravských, klášter i kostel. Avšak r. 1782. dne 19. ledna zrušen byl klášter kartusiánský v Olomouci a propuštěno z něho s výslužným 16 řeholníků s prelátem a převorem. Budova klášterní, v níž zřízena byla pekárna vojenská, i s kostelem r. 1809. byla zbořena a na jejím místě vystavěny jsou kasárny. Četná knihovna klášterní odevzdána byla c. k. knihovně v Olomouci. (Wolný, Topogr. I. 286—291.) Veškeré jmění kláštera úhrnem 279.984 zl. 53 kr. připadlo fondu náboženskému, totiž: jistiny r. 1756. na 21900 zl. vynášející, kostelní věci a stkvosty za 5718 zl. 8 kr. odhadnuté, pak statky v summě odhadní 253.266 zl. 45 kr. dotčenému fondu do desk vložené. K těmto statkům náležely:

a) Panství *Dolany* (Dolein, kr. Olom.) — městys Jibava (Gibau), vsi Dolany a Toveř s dvorem poplužním, z něhož r. 1786. nové osady (Neudörfel) a Jeblov (Geblersdorf) povstaly, — kteréž r. 1825. prodáno bylo Filipovi Ludvíkovi hraběti z *Saint-Genois* za 85.050 zl. stříbra. (Wolný, Top. I. 1. 291. — Mähr. V. 385.)

b) Panství *Doubravice* (kr. Olom.) — tvrz (zámek) a ves Doubravice s dvorem poplužním, vsi Moravičany, Palonín (Polein), Lechovice, Pavlov a Radnice, pak nové osady r. 1786. z dvorů zrušených povstalé, totiž Mitrovce, Švagrov nebo Krčma horní a dolní a Tkanovice — kteréž r. 1807. koupil landkrabě Jindřich z Fürstenbergu a r. 1816. jeho dědicové za 146.510 zl. rýn. (Wolný, Mähr. V. 250.)

27. Klášter kartusiánský v Králově Poli (Königsfeld, blíže Nové Vsi u Brna) r. 1375. založen a vystavěn od markraběte Jana ke cti Nejsv. Trojice pro 1 převora a 12 bratří, jimž markrabě daroval ves a tvrz Královo Pole s příslušenstvím a kostelem sv. Víta, mlýn za 450 hřiven koupený na předměstní ulici »Dörrössel« v Brně s polností a lukami; vinice, právo vinohradní a desátek ve vsi Obřanech, ves Střelice s lesem a ves Černovice; zároveň přijal klášter pod svou ochranu a osvobodil jej od světské moci soudní. K tomu koupil klášter r. 1395. ves *Obřany* s 2 dvory svobodnými, vinicemi a příslušenstvím za 190 kop gr. pražských, potom r. 1415. ves *Vážany* u Rousinova s tvrzí a podacím kostelním. Ale r. 1421. utrpěli Kartusiáni velkou škodu vydrancováním kláštera od Husitů, potom i ztrátu některých statkův od krále Sigmunda zastavených, takže i mnohé pozemky a statky musili odprodati nebo zastaviti. Brzy potom zlepšil se stav kláštera tím, že dostal r. 1468. od synů a dědiců měšťana brněnského Štěpána Lange k fundací na mše pivovar v Kaprově ulici v Brně, lázně v předměstí Cejlu (Zeile), zahradu v předměstí Dörrössel a 5 kop gr. činže ze vsi Žabobřek, kterou i se vsí Manicí dotčení synové potom klášteru postoupili. R. 1622. obdržel klášter náhradou za škodu od stavů odbojných mu způsobenou statek Vilému Munkovi z Eibenschitz konfiskovaný, totiž dům svobodný »Radlas« řečený s mlýnem, hospodou, masným krámem a vinicemi s několika poddanými v předměstích Cejlu (Zeile) a Nové ulici

(Neugasse) v Brně. Ačkoliv pak klášter r. 1642. od Švédů byl vydrancován a potom r. 1742. od Sasů zcela zpuštěn, přece neměl r. 1756. žádných dluhů, nýbrž 18.000 zl. jistin a mohl r. 1765. také přestavěti sešlé klášterní stavení i s kostelem. R. 1782. dne 18. ledna klášter byl zrušen a propuštěno z něho 12 kněží s pensí po 300 zl., prelát-převor s 800 zl. a 3 fráteri po 150 zl. Kostel klášterní Nejsv. Trojice stal se farním a fara umístěna byla r. 1785. v bývalé bednárně klášterní. Naproti tomu kostel sv. Víta byl zbořen. Klášterní budova odevzdána byla c. k. vojsku za kasárny. Jmění kláštera připadlo fondu náboženskému, totiž 34.590 na jistinách a hotových penězích, věci a stkvosty kostelní za 5485 zl. odhadnuté, 4947³/₄ věder vína a statky, k nimž náleželo panství *Královo Pole* (Königsfeld), zejména vsi Nová Ves (u Králova Pole), Černovice, Obřany, Žabobřeky (Sebrowitz), Střelice a Važany s 3 dvory poplužními (v Nové Vsi, v Žabobřekách a Střelici), též předměstní ulice v Brně, Dörnrössel, Dornich a Radlass řečené; pak vinice v Blatnici, dům na předměstí v Hustopeči (Auspitz) s lisem a vinicí a dům v Brně, který prodán byl hned r. 1782. za 14.610 zl. Panství *Královo Pole* (Königsfeld) koupil r. 1825. za 55.560 zl. stříbra bývalý inspektor téhož panství Josef Schindler; jemuž též statek *Vážany* za 8100 zl. stříbra byl prodán; Schindler pak odprodal hned r. 1825. od panství Králova Pole ves *Střelici* Jindřichovi ryt. ze Smetany za 23.500 zl. stříbra (Wolný, Top. II. 1. 206—210. — Wolný, Mähr. II. 2. 9 & II. 1. 491.) — Zrušením kláštera v Králově Poli obdržel fond náboženský úhrnem 167.815 zl.

28. Klášter Klarisek (řádu sv. Františka) u sv. Kláry v Olomouci, r. 1242. založený, obdržel r. 1298. od krále Václava darem komorní ostrov *Lazec* (Láska) v řece u Olomouce ležící s loukou a mlýnem o dvojím složení, s 8 zahradníky a 4 rybáři, úroky platícími. (Emler, Reg. II. 772.) — R. 1329. odkázal Diviš ze Šternberka klášteru dvůr s příslušenstvím ve vsi Křelově u Olomouce ležící. (Emler, Reg. III. 619.) — R. 1386. zapsala klášteru vdova po Matouši ze Šternberka, Bolka, na 2 dílech svých ve vsi Pačlavici 5¹/₂ hřivny a na Skoronici 4 hřivny roční činže, k čemuž r. 1392. Jan ze Šternberka ještě 6 hřiven činže vykázal. — K tomu koupil klášter

r. 1411. svobodný *dvůr v Moravské Huzové* za 175 hřiven; potom r. 1498. ves *Čelechovice* s dvorem, tvrzí a příslušenstvím od Jiřího Noska z Hostěhrádku, jemuž klášter dal závdavku 150 dukátů. — R. 1515. přijal král Vladislav klášter pod svou ochranu a potvrdil mu statky jeho, vsi Trepčín, Dubany, Lásku a Štarnov. — R. 1516. dostal klášter od Václava z Ludenic 15 hřiven roční činže ze vsi Nemojan a r. 1523. od Jana Kuny z Kunštátu darem 200 hřiven z městyse Krásna. Od r. 1552.—1643. postižen byl klášter, v němž i kázeň klesla, mnohými pohromami, morem a válkou mu způsobenými. R. 1743. musil klášter postoupiti c. k. fortifikací díl svého předměstí Lásky, kde již před tím mlýn obci prodal. R. 1756. bylo 28 jeptišek v klášteře, jemuž z četných statků ještě náležely vsi Dubany s dvorem a ovčínem, Čelechovice s dvorem a pivovarem, Trepčín s dvorem, díl Lásky, 10 sedláků v Křelově a 33.800 zl. jistin, z čehož vycházelo ročních příjmů 3400 zl. — K tomu koupila abatyše r. 1757. statek *Ptín*, totiž vesnice Ptín, Zdětín, Sukdoly a Hrochov s příslušenstvím, od sv. paní Maximiliany z Bretton za 148.500 zl.; potom r. 1760. od kr. krajského úřadu statek Lásku s 8 poddanými za 3184 zl. 50 kr. — Tím jakož i novou stavbou kláštera a kostela (r. 1772.) zabředlo opatství do velkých dluhů. (Wolný, Top. I. 1. 293—296.) Avšak již 29. ledna r. 1782. zrušeno bylo opatství, z něhož propuštěno s pensí 28 jeptišek s abatyší. Klášterní stavení postoupeno bylo za obydlí pro chovance semináře duchovního, potom však pro kasárny dělostřelecké; kostel pak upraven pro knihovnu lycea (universitní). Veškeré jmění kláštera obnášelo úhrnem 186.997 zl. 54 kr., totiž: kostelní věci a stkvosty, odhadnuté za 4159 zl. 54 kr., jistiny, r. 1756. na 33.800 zl. vynášející, a statky za 149.038 zl. odhadnuté, připadly fondu náboženskému, od něhož pak statky prodány byly, totiž: a) Statek *Čelechovice* (kr. Olom.) — ves Čelechovice s dvorem poplužním r. 1789. zrušeným, z něhož nová osada *Rittberg* povstala; ves *Duhany* s dvorem poplužním, z něhož r. 1786. nová obec *Margelíkov* byla založena, ves *Trepčín* s dvorem poplužním, jehož polnosti r. 1789. přiděleny byly osadě *Henneberg* nově založené; vsi *Láska* (Lásky) a *Křelov* (Krönau) s příslušenstvím — kterýž r. 1825. hrabě Filip Ludvík z Saint-Genois za 60.250 zl.

stříbra koupil. (Wolný, Mähr. V. 385. — Top I. 1. 296.) —
b) Statek *Ptín*, k němuž náležely vsi *Ptín*, *Zdětín*, *Sukdoly*
 a *Hrochov* s dvory poplužními, z jichž polností r. 1785. nově
 osady Ptín Nový, Holubice, Nechutín, Klárek, Jednov a La-
 budice byly založeny, koupil r. 1825. hrabě Filip Ludvík z Saint-
 Genois za 64.030 zl. stříbra. (Wolný, Mähr. V. 696.)

29. Klášter (opatství) Klarisek, jeptišek sv. Kláry
 »u Matky Boží« řečený, v Znojmě r. 1274. založen
 a dílem vystavěn byl od krále Otakara II. a zároveň nadán
 od první abatyše Alžběty dědictvím jejím ve vsi Černíně, kteréž
 však klášter pro velikou chudobu svou již r. 1295. prodal za
 40 hřiven stříbra ryzího Alžbětě z Wartenberga, po jejíž smrti
 opět připadnouti mělo klášteru. Potom r. 1299. daroval král
 Václav klášteru vsi *Tasovice* a *Hodenice* (Hodonice) pro spasení
 duše otce svého Otakara, též ves *Vejrovice* pro spásu duše
 sestry své Anežky, vévodkyně rakouské, a zároveň přijal lid
 na statech kláštera usedlý pod svou zvláštní ochranu a soud.
 K tomuto nadání dostal klášter r. 1317. od pána z Přimyslova
 právo patronátní kostela farního v Lechovicích, a r. 1320. od
 krále Jana také patronát kostela sv. Michala v Znojmě. Mimo
 to koupil klášter r. 1330. od Anežky z Maidenburgu, vdovy po
 Hynkovi z Dubé, na ten čas sestry téhož kláštera, ves trhovou
Vrbice za 340 hřiven, potom r. 1336. koupil ves *Probice*, k čemuž
 dostal od Smila a Čeňka z Lichtenburgu 60 hřiven. (Emler,
 Reg. II. 721 a 787; III. 153. 289 a 634; IV. 128.) Mimo to
 obdržel klášter, r. 1357. pod ochranu markraběte Jana přijatý,
 od příznivců svých některé statečky a dary, zvláště r. 1368
 od faráře z Ořechové Petra dvůr s příslušenstvím v městysi
 Ořechové Velkém, pak r. 1402. od bratří Petra a Ondřeje
 z Kunštátu roční činži 200 grošů na statku jejich Unánově
 a 1 hřivnu 56 gr. na jiných pozemcích. Ale v letech následu-
 jících klášter postižen byl mnohými pohromami. Tak r. 1421.
 zpustošeny byly statky jeho od Husitů; r. 1480. odvedl z klá-
 štera Jan z Lichtenburgu sestru svou Dorotu, tehdejší abatyši,
 která s sebou vzala na 300 dukátů, též jistiny a stkvosty klá-
 šterní; potom r. 1494. vyhořela také stavení klášterní. Těmito
 nehodami stav kláštera zhoršen byl tak, že r. 1551. musil po-
 stoupiti podací kostela sv. Michala v Znojmě tamější městské

radě, a r. 1561. patronát fary v Jiřicích tamějšímu faráři na čas života jeho za to, že faru svým nákladem upravil. Potom r. 1577. zastavil klášter ves Stupešice městu Znojmu na 3 léta v summě 300 zl., kterou pro císaře potřeboval. A tak upadl klášter do dluhů a do bídy takové, že tam r. 1580. abatyše a dvě jeptišky někdy ani chleba neměly. K zapravení dluhů prodal klášter r. 1609. městys Jiřice i s patronátem (který mu r. 1500. papež Alexander VI. potvrdil) Jachymovi Španovskému z Lipova za 5000 kop gr. — R. 1619. musily jeptišky opustiti klášter, jehož statky od stavů povstalých byly ujaty, ale po bitvě bělohorské opět navráceny klášteru. — R. 1623. a r. 1630. klášterní stavení požárem byla zničena, brzy však přispěním císaře Ferdinanda II. (2000 zl.) a Ferdinanda III. (1200 zl.), taktéž knížete Maximiliana z Liechtenšteina (500 zl.) opět upravena. Od r. 1632. počal se zmáhati klášter zvláště mnohými dary a fundacemi na mše, které do r. 1765. v jedné summě 34.787 zl. obnášely, k nimž náležely zvláště: Fundace 3000 zl od knížete Max. z Liechtenšteina r. 1632. založená; fundace 4000 zl. od kněžny Doroty Anny z Liechtenšteina r. 1666. založená; fundace 6000 zl. založená r. 1694. od hraběte Jana Pavla z Walderode, jenž před tím klášteru také 6000 zl. daroval a proto jeho spoluzakladatelem byl nazván; konečně fundace 10.000 zl. od svobodné paní z Taverat r. 1730. založená. — R. 1756. obnášely jistiny kláštera 32.000 zl., dluhy však ještě 17.600 zl.; roční příjem páčil se na 9833 zl. R. 1782. dne 22. května klášter byl zrušen a připadl fondu náboženskému s věcmi kostelními za 3544 zl. odhadnutými, s jistinami vyřčenými a se statky, k nimž náležely vsi Tasovice, Stupešice, Vejrovce a Hodenice. Budova klášterní postoupena byla pro vychovatelnu vojenskou, potom r. 1829. upravena dílem pro gymnasium a hlavní školu, dílem pro trestnici. (Wolný, Top. II. 4. 117.—122.) — Statek *Tasovice* a vsi *Stupešice* a *Vejrovce* spojeny byly r. 1796. s panstvím Louka (Bruck), bývalému opatství praemonstrátskému náležejícím, kteréž r. 1827. prodáno bylo vídeňským bankéřům bratřím Emanuelovi a Leopoldovi z Liebenbergu de Zsittin za 223.000 zl. stříbra. Statek *Hodenice*, za 40.000 zl. odhadnutý, koupil se statkem bývalého opatství v Louce Milframem (Mühlfrauen) r. 1789. měšťan znojemský

Jan Jiří Scherz za 79.675 zl. 20 kr. (Wolný, Mähr. III. 105 & 395.) — Zrušením kláštera Klarisek v Znojmě obdržel fond náboženský úhrnem 118.541 zl., z čehož však placeno bylo výslužné 33 jeptiškám, z kláštera propuštěným, z nichž poslední teprve r. 1833. v Znojmě zemřela.

30. Klášter Minoritů v Olomouci s kostelem Matky Boží založil a vystavěl prý Jaroslav ze Šternberka před r. 1250. z vděčnosti za vítězství r. 1241. nad Mongoly u Olomouce dobyté. Při kostele Matky Boží, k němuž r. 1383. z darů přistavěna byla loď, měli Dominikáni také správu duchovní. Když však r. 1567. klášter na mizinu přišel tak, že v něm jediný fráter žil, odevzdán byl i s kostelem od biskupa Viléma Prusinovského z Víčkova Jesuitům do Olomouce povolaným, a Minoritům náhradou za to postoupeno bylo opuštěné a sešlé stavení kláštera jeptišek Augustiánek u sv. Jakuba v předhradí, r. 1524. zrušeného, které dotčený biskup řádně upravil a k tomu ročně 24 zl. mor. Minoritům pojistil. Mimo to podrželi Minorité všecky své věci kostelní, stkvosty a dřívější důchody. Náhradou za škodu r. 1619. a 1620. od povstalců klášteru na stavení způsobenou Minoritům vykázáno bylo 1000 zl. z pokut rebellům uložených. Ale r. 1642. odňali Švédové klášteru všecky stkvosty kostelní. Brzy však mnohými dary a fundacemi zmohl se klášter tak, že zvláště přispěním biskupa Karla hraběte z Lichtenšteina r. 1680. stavení klášterní i s kostelem bylo zcela obnoveno a rozšířeno a r. 1734. podniknuta i stavba nového konventu nákladem 16.000 zl. Přes to všecko měl klášter r. 1756. na jistinách 19.159 zl. ačkoliv v něm toho času 27 řeholníků žilo. — Avšak r. 1785. dne 18. října klášter byl zrušen a řeholníci do jiných klášterů přeloženi s výslužným jim vykázaným. Klášterní stavení i s kostelem upraveno bylo pro c. k. nemocnici; jmění kláštera, zvláště vytčené jistiny 19.159 zl. připadly fondu náboženskému. (Wolný, Top. I. 1. 208. a 302.)

31. Klášter Minoritů v Uničově (Mährisch-Neustadt), založený r. 1330. od manželky Henricha ze Sovinec (Eulenburg), obdržel r. 1381. a 1450. několik nadání na mše od pánů ze Sovinec založených. Avšak když r. 1595. i s městem vyhořel, opuštěn byl od Minoritů a teprve r. 1620. opět postoupen některým řeholníkům téhož řádu, kteří též ve správě duchovní

kněžstvu světskému vypomáhali. R. 1756. žilo v klášteře tom 22 mnichů z jistin 16.760 zl. obnášejících. Ke kostelu klášternímu. r. 1767. posvěcenému ke cti sv. Kříže, odkázal r. 1730. Rudolf sv. pán z Witten 4500 zl. na mše. R. 1784. bylo v klášteře 25 řeholníků, ale počet jich klesl r. 1812. až na dva, kteří z příjmů finančním patentem r. 1811. značně zmenšených nemohli žítí a proto do kláštera brněnského byli přeloženi. Klášterní stavení postoupeno bylo až do r. 1831. c. k. vojenskému ústavu vychovávacímu; nyní jest v něm umístěna škola reální. Kostel sv. Kříže převzal fond náboženský, jemuž připadly též jistiny kláštera; potom r. 1844. dle cís. resoluce 19. dubna kostel postoupen byl měšťanstvu, kteréž jej pro služby Boží mládeže školní upravilo. (Wolný, Top. I. 1. 419.)

32. Klášter Paulanů (Ordinis Minimi S. Francisci de Paula) v *Brtnici* (kr. Jihlav.), od Rombalda hraběte z Colalto pro 12 kněží a 2 frátery r. 1624. při kostele zámeckém založený a nadaný, měl r. 1756. na jistinách 25.350 zl., potom r. 1784. byl zrušen a tamější vrchností pro hospodářský úřad postoupen. (Wolný, Top. II. 3. 30.)

33. Klášter Paulanů ve Vranově (kr. Brn.) vystavěl kníže Maximilián z Liechtenšteina r. 1626. při kostele Narození P. Marie, před tím r. 1622. od téhož knížete nově vystavěném, a r. 1633. odevzdal jej 12 Paulanům z Burgundu povolaným, k jichž vydržování daroval r. 1633. statek *Mořice*. K tomu obdržel klášter r. 1642. od knížete Karla Eusebia z Liechtenšteina 35.000 zl., které již r. 1621. kněžna Anna Alžběta z Liechtenšteina, roz. Černoorská z Boskovic, k témuž klášteru odkázala. — R. 1694. koupil klášter dvůr svobodný ve vsi *Fehnicích* za 3500 zl. a r. 1751. dvůr svobodný v *Šlapanicích* za 12.050 zl. — Mimo to dostal klášter mnohá nadání na mše, z nichž 17 větších, od r. 1666.—1763. založených obnášelo 33.860 zl. — R. 1756. vynášely roční důchody kláštera pro 32 řeholníky 8035 zl., ze statků vytčených a z jistin 53.800 zl. — R. 1784. dne 12. října klášter byl zrušen a propuštěno z něho 32 řeholníků s výslužným. Kostel klášterní, při němž r. 1784. zřízena byla z fondu náboženského fara, stal se farním. Stavení klášterní prodáno bylo za 2800 zl. měšťanům brněnským, tesaři Pretznerovi a pekaři Geisterovi,

kteří je zbořili. Jméni kláštera, totiž kostelní stkvosty a na 9 centů stříbra, jistiny r. 1756. na 53.800 zl. vynášející, též statek Mořice a dvůr svobodný v Šlapanicích připadly fondu náboženskému. Statek *Mořice* (kr. Olom.), kterýž klášteru r. 1633. od knížete Maximiliána z Liechtenšteina v ceně 60.360 zl. byl darován, r. 1812. prodán byl od fondu náboženského arcivodovi rakouskému Ferdinandovi Karlovi z Este. (Wolný, Top. II. 1. 323—326. — Mähr. V. 468.) — *Dvůr svobodný v Šlapanicích* (kr. Brněn.), který Paulani r. 1751. za 12.050 zl. koupili, prodán byl r. 1824. s panstvím blažovickým Františkovi hraběti z Dietrichšteina. (Wolný, Mähr. II. 1. 231.) — Veškeré jmění kláštera ve Vranově páčilo se na 186.610 zl.

34. Klášter Paulinů poustevníků (Fratrum Eremitarum Ordinis S. Pauli I. Eremitae) v *Krumlově* (kr. Znoj.) r. 1658. založen byl od knížete Ferdinanda z Liechtenšteina v bývalém klášteře Augustiánů, který r. 1355. Čeněk z Lípy s kostelem sv. Bartoloměje založil. Tento klášter však r. 1500. byl opuštěn a r. 1634. od Augustiánů v Brně za 1000 zl. prodán knížeti Gundakarovi z Liechtenšteina, jenž v něm r. 1641. zřídil residenci piaristickou s nižšími školami latinskými, kterou však i Piaristé pro nedostatek učitelů již r. 1646. opustili. A tak tento klášter postoupen byl r. 1658. Paulinům, jimž zakladatel k nadání dal ves *Maršovice* v ceně 6000 zl. a k tomu 2000 zl., k čemuž rytíř Melchior Ledenický 4000 zl. přidal. Mimo to pojistil zakladatel pro 12 Paulinů na panství krumlovském ročně 100 dolarů mor., 12 sudů piva a 12 provazců dříví. R. 1664. daroval zakladatel klášteru ještě dvůr svobodný v *Dobřensku* s mlýnem u Ivančic, a manželka jeho Dorota, roz. hraběnka z Ledron, dvůr v *Rakšici*; potom r. 1664. postoupil zakladatel Paulinům také 30.000 zl. mor., které měl za král. komorou, a klášteru 1300 zl. k upravení stavení, kostela a školy. — R. 1688. odkázal klášteru František Karel hrabě Libšteinský z Kolovrat 2000 zl. na statku Lišeni pojištěných; potom r. 1748. darovala kněžna Antonie z Liechtenšteina jistinu 500 zl. na věčné světlo pro kostel. Avšak klášter, v němž obyčejně bylo 15 řeholníků, kteří až do konce r. 1777. ve 4 prvních školách vyučovali, 17. března r. 1786. byl zrušen a stavení jeho prodáno osobě soukromé k zařízení továrny.

Kostel klášterní sv. Bartoloměje stal se filiálním. Statky Paulinů připadly fondu náboženskému, který statek *Maršovice* (kr. Znojmo.) r. 1789. Janovi Topolanskému dědičně pronajal, pak *dvůr svobodný* ve vsi *Dobřensku* (panství krumlovské) v ceně 10.137 zl. 15 kr. r. 1790. Janovi z Ritteršteina za roční činži 506 zl. v nájem dědičný postoupil, též *dvůr svobodný v Rakšici* k panství krumlovskému prodal. (Wolný, Top. II. 1. 279. — Mähr. III. 95, 333, 346 & 350.) — Zrušením kláštera krumlovského obdržel fond náboženský úhrnem 58.637 zl.

35. Klášter Praemonstrátů (opatství Norbertinů, řeholních kanovníků) v *Louce* (Louka Klášter, Bruck) založil r. 1190. Otto, kníže český, bývalý markrabě moravský, se svou matkou Marií ke cti boží a P. Marie i sv. Václava, vykázav k nadání jeho statky tyto: *kapli sv. Mikuláše* (v Znojmě) se vším příslušenstvím, desátky a vesnice Dobšice (Tupešice ?), Popovice, Oleksovice a po jedné usedlosti ve vsích Pračích, Kvasicích a Mramotičích; *kapli sv. Jiří v Strachotičích* a vesnice Čejkovice, Popovice a Chřepice (Křepice); *kapli sv. Jana v Rokytne* a ves Popovice; *kapli sv. Ondřeje v Hobzí* s touž vsí, krčmou a mlýnem; dědinu *Ceulchow* (Culchov) u Znojma, s dvěma krčmami; vsi Čehošť (Chegost), Sedlešovice, Braňsudice, Opatovice (Opoyovice), Odřenovice, Němčice, Byšice, Chyšky, Rokytne (Rokytnice), Březová, Litohoř, Příluší (Příluky), Třeboňkovice, Domamil, Lodenice a Kravsko, též jednu usedlost v Lišenovicích. (Erben, Reg. 184.) — K tomu daroval r. 1195. Henrych, kníže český a markrabě moravský, klášteru ves *Louku* (Luka) při téměř klášteru ležící s clem, též ves Bohumilice s mlýnem, řekou a lesem, »Palice« řečeným. (Erben, Reg. 190.) — Toto nadání kláštera, do něhož 12 Praemonstrátů s opatem Jiřím z kláštera strahovského z Prahy bylo povoláno, potvrdil r. 1196. papež Celestin III. Potom r. 1200. kostel slavně byl posvěcen.

V letech následujících značně rozmnoženy byly statky kláštera.

R. 1213. dostal klášter od rytíře Rüdigra darem desátky z vinic na vrchu u vsi Havraníku (Kaidling) ležících. (Erben, Regest. 249.) — R. 1220. postoupil Jimram, kastelán (hradní) v Znojmě, klášteru právo patronátní kostela ve vsi *Přímětích*,

k němuž náležela též jedna usedlost v téže vsi a druhá usedlost ve vsi Kuchařovicích a díl lesa v Mašovicích. Téhož roku potvrdil biskup olomoucký jakož i r. 1224. papež Honorius III. klášteru právo patronátní některých kostelů s desátky, totiž v Šatově, v Ďákovcích, v Hobzí, v Rokyteni (Roketné), v Olešovicích (Olešovice), v Domamilu, v Loděnicích a v Znojmě. (Erben, Reg. 296, 297 a 314.) — R. 1222. koupil klášter ves *Mramotice* za 170 hřiven stříbra. (Erben, Reg. 304, 313.) — R. 1225. obdržel klášter kostel v *Křídlovicích* s desátky ze vsí Křídlovic, Borotic, Rakvic, Držikrajovic, Božic a Petrovic. (Erben, Reg. 320 a 560.) — R. 1226. postoupil klášter králi Otakarovi k novému založení města Znojma dědinu svou »*Culchov*« řečenou, avšak bez vesnice »*Újezdec*« zvané, okolo kostela sv. Mikuláše ležící a k nadání téhož kostela ponechané; náhradou za tuto dědinu obdržel klášter od krále kostel v *Prostoměřicích* s nadáním jeho a právem patronátním jakož i pole k popluží a vsi Sadovou (Zadovou) náležející, též desátek z dvou vinic. (Erben, Reg. 328.) — R. 1227. koupil klášter újezd »*Lovětín*« řečený a obdržel od krále Otakara povolení, na tamějších řekách Jihlavě a Krupě mlýny a rybníky zakládati. (Erben, Reg. 333.) — R. 1228. přisouzeny byly klášteru desátky a některá práva fary rohatecké ve vsích Jezovčí, Slubicích, Mašovicích a Braňsudicích. (Erben, Reg. 339.) — R. 123³/₄ potvrdil markrabě moravský Přemysl klášteru právo patronátní kostelů v Příměticích a Jasovicích, též udělil klášteru mnohých svobod a výsad. (Erben, Reg. 379, 395 a 402.) — R. 1260. daroval Henrich z Dobelic klášteru dvůr svůj v *Těšetvicích*. (Emler, Reg. II. 93.) — R. 1269. postoupil klášter Alšíkovi z Koverniku na čas života jeho desátek svůj z vinic na vrchu u *Havraník* (Kaidling) tak, že za něj ročně deset sudů vína klášteru odváděti měl. (Emler, Reg. II. 256, 357 a 638.) — R. 1278. postoupil Branislav klášteru právo patronátní kostela v *Křtěnicích* (Stiegnitz). (Emler, Reg. II. 471.) — R. 1283. prodali synové Theodorika z Dobronic klášteru statky své dědičné v *Mulfraně* (Mühlfraun) s právem patronátním kostela téže vsi za 40 hřiven stříbra. (Emler, Reg. II. 556.) — R. 1294. koupil klášter ves *Oblaze* se vším příslušenstvím. (Emler, Reg. II. 709.) — R. 1324. postoupil Konrád z Mošvic klášteru právo

své ke dvoru *Oleksovicích*. (Emler, Reg. III. 386.) — R. 1327. obdržel klášter za vsi své Rokytnu a Pokojovice směnou ves *Našeratice*. (Emler, Reg. III. 527.) — R. 1334. koupil klášter ves Troskotovice za 300 hřiven od kláštera Praemonstrátek v Kounici. (Emler, Reg. IV. 7.) — R. 1336. udělil král Jan vsi klášterské *Oleksovicům* právo městyse k odbývání týdenního trhu každou středu; potom postoupil klášteru soud města Znojma s právem hrdelním. (Emler, Reg. IV. 115, 196 a 201.)

R. 1336. daroval král Jan klášteru 4 lány pozemků, z nich dva v *Oleksovicích* a dva v *Cenkovicích*. (Emler, Reg. IV. 138.)

Potom koupil klášter r. 1343. ves *Havraník* (Kaidling) s dvorem, rychtou, vinicemi a jiným příslušenstvím za 330 kop 40 gr.; r. 1357. ves *Smolín* (Mohleis) za 15½ hřivny; r. 1370. v *Křídlově* dvůr s pozemky a 6 dverci za 60 hřiven; r. 1371. ves *Lupanovice* u Hostěradic za 170 hřiven; r. 1379. dvůr s 3 lány v *Kalendorfu* za 33 kop grošů, a mimo to několik menších pozemků. Mimo to r. 1358. dostal klášter ves *Pandice*, směnou za svou ves Lukov markraběti Janovi k vystavění zámečku loveckého »*Neuhäusel*« postoupenou. (Wolný, Top. II. 4. 135 a 136.)

Ale r. 1425. klášter, vojskem arcivévody Albrechta proti Husitům město Znojmo obléhající r. 1421. osazený, dne 12. listopadu od Táboritů útokem byl vzat, spálen i s některými řeholníky a zcela zpusťošen; jenom opat a několik řeholníků zachránili život útekem na hrad Vranov. Po návratu svém podnikl opat stavbu kláštera zpustlého, která r. 1447. byla provedena; avšak nová stavba kostela teprve r. 1498. byla ukončena. — Zatím v letech 1444.—1540. získal klášter k statkům svým ještě některé statečky koupí nebo směnou; naproti tomu mnohé jiné zase zastavil, zvláště r. 1540. vesnice *Litohoř*, *Domamil*, *Rokytné* (Rokytnice) a *Pokojovice* za 1600 kop gr. — Mnoho statků klášterních opat *Methud Hruža* od r. 1543.—1572. promrhal hejřivostí svou, čímž v klášteře nastaly poměry tak neutěšené, že i mnozí řeholníci utekli a k nekatolíkům přestoupili.

Takto když klášter ke zkáze se schyloval, dosazen byl dle přání císaře Maximiliána II. na místo opata *Šebestian Freytag z Čepiroh*, rozený Čech, bývalý vychovatel arcivévody Rudolfa (II.),

rytíř řádu Melitenského (Johanitů), jenž se proslavil v bitvě s Turky u Lepanta r. 1572. svedené, a téhož ještě roku vstoupil do řehole praemonstrátské v klášteře louckém. Tento vysoce vzdělaný opat přihlížel až do své smrti, r. 1584., *k zvelebení kláštera*, vyplatil statky zastavené, přikoupil nové pozemky, obnovil stavení, založil knihovnu, knihtiskárnu a seminář pro 30 chlapců při klášteře svém a rozmnožil konvent jeho muži nábožnými a učenými tak, že vším právem zasluhuje nazván býti druhým zakladatelem tohoto kláštera.

Za doby jeho nástupců zhoršil se opět stav kláštera, zvláště četnými příspěvky válečnými a r. 1595. zpustošením statků kláštera cí. vojskem na nich ubytovaným. Potom utrpěl klášter r. 1619. od povstalých stavů nekatolických sebráním klášterních statků, které však po bitvě bělohorské klášteru byly navráceny. Brzy však povznesl se klášter k bývalému rozkvětu, takže nejenom sešlá stavení byla opravena, nýbrž i statky jeho rozmnoženy koupí mnohých statků, totiž: r. 1660. koupěn statek *Lechovice* se vsí Boroticí a dva dvory za 11.000 zl. rýn.; r. 1662. statek *Budč* (Buč) za 12.000 zl.; r. 1663. *Štěpkov* za 7300 zl.; r. 1668. *svobodný mlýn v Tasovicích* s domem, pivovarem a příslušenstvím za 10.000 zl. rýn.; r. 1692. panství *Míroslav* (Mislic) za 35.300 zl. — Naproti tomu prodal klášter některé statky, zvláště r. 1663. vsi Rokytnice a Pokojovice; r. 1693. ves Chlupice za 10.000 zl. a r. 1694. Hobzí starou za 10.000 zl. Za to zřídili opatové zašlá opatství v Uhrách Jaszo, Leleš a Velký Varadín jakožto proboštví ke klášteru náležející a vystavěli velkým nákladem nové nádherné budovy klášterní i s kostelem. Přes veškerá vydání obnášelo jmění kláštera r. 1756. na jistinách 161.550 zl. proti 68.000 zl. dluhů. (Wolný, Top. II. 4. 132—143.)

R. 1784. dne 29. července klášter byl zrušen a připadl fondu náboženskému moravskému se všemi statky a jiným jměním, kteréž obnášelo 349.451 zl. v státních úpisech a 61.000 zl. na jistinách.

K těmto jistinám náleželo 10.000 zl. rýn. na panství Pečkách v Čechách uložených (D. Z. 526, J. 10 & 768, M.22); pak 5000 zl. za konventem kláštera strahovského (D. Z. 574, F. 28.); 9000 zl. na statku Krnsku u hraběte Vrbný a 10.000 zl.

na panství Dobříčanech. (D. Z. 536, B. 8 & G. 29.) Statky opatství náležející od fondu prodány byly, totiž:

a) *Panství Louka* (Bruck, Kloster-Bruck, kr. Znoj.), který se statky *Tasovicemi* (bývalého kláštera eptišek sv. Kláry v Znojmě) a Šaldorfem Starým (Schallersdorf, bývalé kolleje jezuitské v Znojmě) r. 1827. koupili bankéři vídeňští bratří Karel Emanuel a Leopold František šlechtici z Liebenbergu de Zsittin za 223.000 zl. stříbra. (Wolný, Top. II. 4. 132. — Mähr. III. 105.)

b) *Panství Lechvice* (kr. Znoj.), které r. 1824. koupil Josef Lang, měšťan vídeňský, za 249.300 zl. stříbra. (Wolný, Mähr. III. 352.)

c) *Panství Buč* (kr. Znoj.), které r. 1802. prodáno bylo Josefu hraběti z Wallis za 99.564 zl. rýn. (Wolný, Mähr. III. 159.)

d) *Statek Kravsko* (kr. Znoj.) — zámek a ves Kravsko, vsi Mramotice, Suchohrdly (Zuckerhandl) a Podmole (Baumöhl) s příslušenstvím — koupil r. 1798. se statkem *Přímětickým* (Brenditz) hrabě Alojs z Ugarte, postoupil však hned ves *Podmole* za 45.000 zl. fondu náboženskému, který ji k statku Louka připojil. (Wolný, Mähr. III. 100.)

e) *Panství Miroslav* (Mislitz, kr. Znoj.), r. 1790. odhadnuté za 159.987 zl. 20 kr., a statek *Lodenice*, za 52.057 zl. 5 kr. odhadnutý, prodány r. 1824. Josefu šlechtici z Hopfen za 130.000 zl. stříbra. (Wolný, Mähr. III. 383.)

f) *Statek Milfram* (Mühlfrauen), odhadnutý za 39.675 zl. 20 kr., prodán byl se statkem Hodenickým kláštera Klarisek v Znojmě r. 1789. za 79.675 zl. 20 kr.

Kostel klášterní Nanebevzetí Panny Marie stal se farním. *Budovy klášterní* byly po 18 let kasárny, potom tam byla c. k. továrna na tabák, pak upraveny pro zámek a konečně pro c. k. akademii stavitelstva vojenského. — *Knihovna* klášterní (10.536 svazků čítající) odevzdána dílem c. k. knihovnám v Olomouci a ve Vídni, dílem byla prodána; nábytek její ořechový prodán byl klášteru strahovskému v Praze za 1730 zl. 54 kr. — Konečně obdržel fond náboženský nadání semináře a fundace mešní jakož i stržené peníze za stkvosty a nábytek kostelní a klášterní. — Veškeré jmění kláštera v Louce páčilo se na 1,500.000 zl.

36. Klášter (opatství) Praemonstrátův u sv. Štěpána v Hradišti blíže Olomouce umístěn byl r. 1151. v bývalém klášteře benediktinském, který Otto kníže moravský s chotí svou Eufemií r. 1077. v hradě svém u Olomouce založil a r. 1078. nadal mnohými statky, kteréž po vypuzení Benediktinů biskupem olomouckým Jindřichem Zdikem z téhož kláštera Praemonstrátům tam uvedeným r. 1151. byly ponechány a r. 1155. od papeže Hadriána IV., zvláště pak od krále Vladislava listem daným dne 16. června r. 1160. potvrzeny. Dle této listiny dal zakladatel klášteru hradištskému vsi Kyselovice, Rošcín (Roštín), Hajcín (Hejcín) a Újezd; dvůr Úsobrno (Vsobren), les »Luboška« řečený a vesnice: Újezd, Lažany, Liboš, Popovice. Želechovice, Žadlovice, Hradčany, Zlobice, Bezměrov, Obidkovice, Bohuňovice a Tasalce; též dílem vsi Úštěn, Stichovice, Žarovice, Čelčice, Prusy, Sušice, Žirovice a Únětice; ze cla na řece Olšavě šestý peníz (denár), z mostu města Břetislavi (Břeclav) šestý peníz, z cesty vedle města Hradce do Polska vedoucí šestý peníz a z mincovny desátý denár; dva rybníky »Vidoma« a »Tekálec« řečené; též četnou čeled (54 osob), 10 krav, 100 prasat 200 ovcí a 40 kobyl. K tomu přidala choť zakladatelova Eufemia ve vsi u dvora Úsobrna nově založené dědinu na 4 popluží s lesem rozsáhlým a potom ves Kněhnice s kostelem sv. Marka. Mimo to dostal klášter r. 1078. od knížete a krále českého Vratislava ves Újezdec a desátky ze dvou vsí v Čechách, které král Vratislav dal kostelu, Úhersko (Úherce), Nedamiřice a Nakle; r. 1095. od knížete moravského Svatopluka ves Těšetice (Tužetice); r. 1107. dvůr v Topolanech s dědinou na 2 popluží a dědinu v Hněvotíně na 1 popluží; r. 1126. od Václava knížete moravského ves trhovou Kyjov s příslušenstvím; od knížete Ottý mladšího vsi *Rusko* a *Vřesovice*. (Erben, Reg. 69, 70, 77, 84, 86, 88, 93, 130, 134.) — Dle svědectví biskupa olomouckého Dětleba r. 1179. darovali kníže český Soběslav a bratr jeho Oldřich, kníže moravský, klášteru hradištskému ves *Bukovany* a lesy u Nakel, též hospodu a dědinu na 2 popluží ve vsi Naklech; k tomu dal šlechtic Sedlek ze Skrbeň dědinu svou v *Cholině*. (Erben, Reg. 164.) R. 1195. a 1198. postoupil klášteru kníže olomoucký Vladimír ves Bojanovice, les v Holešicku

(Opavsku), půl dvora v Oldřichově a díl na řece Opavě; jeho bratr Břetislav, kníže moravský, ves Žirákovice a les u Oldřichova. (Erben, Reg. 191, 192 & 199.)

R. 1201. daroval král český Přemysl klášteru ves Štěpánovice a potvrdil mu zároveň vsi Sudoměřice, Bukovany, Veletín, Žirákovice, Opatovice a Žirovice, též hospody v Olomouci, v Těšeticích, v Naklech, v Bohuňovicích a v Opavě. (Erben, Reg. 206.) — R. 1203. daroval markrabě moravský Henrych (jinak Vladislav) klášteru rozsáhlý les »Střelná« (Střelný) řečený, mezi řekami Odrou a Moravou ležící. (Erben, Reg. 212.) — R. 1215. potvrdil Vladislav markrabě moravský klášteru opět dvůr a ves trhovou Kněhnice s právem patronátním farního kostela tamějšího a vesnicemi Šebetovem, Četkovicemi a Úherci i s lesem rozsáhlým: též ves trhovou Hranice v župě Přerovské s právem patronátním a trhem, vesnice Heřmanice, Lúčky, Polom, Bělotín, Hory (na Horách) a Jesenice s jich příslušenstvím a lesem rozsáhlým; ves trhovou Kyjov v župě Břetislavské s právem patronátním a trhovým i clem, jak ji předešle kníže Václav klášteru daroval; také ves trhovou Svitavu v župě Usobrněnské s právem patronátním předešle od krále českého Vratislava klášteru darovanou, s vesnicemi Michovem a Lbunovem, trhem týdnním, clem a právy trhovými. (Erben, Reg. 260 a 261.) — R. 1215. přisoudil a odevzdal markrabě Vladislav klášteru les rozsáhlý u vsi Lažan a Domašova s horami, v nichž se železo dolovalo a kameny mlýnské lámaly, i s potůčky zlatonosnými. (Erben, Reg. 263. — Emler, Reg. II. 261.) — R. 1225. navrátil král český Otakar klášteru hospodu v Přerově, od zlých lidí klášteru odňatou a zbořenou. (Erben, Reg. 323.) — R. 1238. udělil markrabě moravský Přemysl klášteru mnoho práv a výsad, zvláště sprostil všecky statky a vsi klášterní všech berní, poplatků a cel zemských. (Erben, Reg. 435.)

Vytčenými dary nabyt klášter značného bohatství, avšak r. 1241. postižen byl pohromou velikou; neboť Tataři, obléhající Olomouc, dobyli po třetím útoku kláštera dobře opevněného, dříve ho zapálivše. Po tomto zpusťování klášter jen znenáhla se zotavoval. R. 1247. obdržel od markraběte Přemysla darem důchody, které z polovice vsi klášterní Hajčína a ze vsi Valna

v Opavsku ležící do komory markrabské vycházely. (Erben, Reg. 547.) R. 1250. potvrdil král Václav všecka práva, výsady a svobody, od knížat moravských klášteru předešle udělené, a rozmnožil je mnohými novými; zvláště udělil městům klášterním *Kněhnicí, Svitavě, Kyjovu, Hranici* a *Střelné* týchž práv a svobod, jichž požívala města markrabská, a dal výsady hospodám klášterním blíže měst svých Olomouce, Jevíčka, Litovle, Unčova a Opavy i ve všech klášterních Četkovicích, Naklech, Liboši (Libhošti), Bohuňovicích, Lažanech, Roštíně, Zlobicích, Vřesovicích a Bědihosti. (Erben, Reg. 463 & 580.)

Takto podporován klášter r. 1255. vystavěl zpustošené stavení své a r. 1257. dostavěl nový kostel; potom oboje oběhnal hlubokým příkopem a hradbami. Také statky jeho v letech následujících byly rozmnoženy. R. 1266. daroval Robert, opat kláštera hradištského, konventu téhož kláštera ves *Bystročice* (Bystrovice), kterou od měšťanů olomouckých za peníze bratra svého byl koupil. (Emler, Reg. II. 199, 413 & 424) — R. 1272. obdržel klášter polovici vsi *Tověře*, kterou Sabina vdova po purkrabím olomouckém Nezamyslu již před tím klášteru odkázala. (Emler, Reg. II. 322.)

R. 1273. postoupil opat a konvent kláštera hradištského soudci ze Štěpánova a jeho synům k dědičnému užívání novou osadu *Štěpánov* řečenou a les při ní ležící na 50 lánů rozsáhlý k vyrocení a osazení tak, aby z každého lánů jistý roční plat (úroky) klášteru se odváděl. (Emler, Reg. II. 335.) — Podobným způsobem postoupeno bylo od kláštera r. 1276. město *Hranice* (Alba ecclesia, Weisskirchen) s lesem na 50 lánů rozsáhlým k vyrocení a k založení vesnic soudci Thamovi a jeho dědicům, potom r. 1292. soudci Gerlachovi a 1296. proboštovi kostela vyšehradského na čas jeho života. (Emler, Reg. II. 419, 672 a 732.)

R. 1276. koupil klášter od Časty z Křelova dva lesy mezi vesnicemi klášterními Chomoutovem a Březím ležící za 26 hřiven stříbra. (Emler, Reg. II. 429.) — R. 1278. přisouzena byla klášteru polovice vsi *Těšetice*, potom r. 1286. také druhý díl téže vsi, který klášteru Časta z Křelova odkázal. (Emler, Reg. II. 468, 550 & 592.)

R. 1284. povolil král Václav klášteru hradištskému, aby

svá města *Kněžnice, Kyjov, Svitavu, Hranice* a *Střelnou* hradbami obehnal a jinak opevnil. (Emler, Reg. II. 572.)

R. 1287. daroval Pardus z Horky klášteru právo patronátní kostela v Horce (Horka). (Emler, Reg. II. 608.) — R. 1289. postoupil klášteru Beneš z Branic a Lobenšteinu právo patronátní kostelů v *Branicích* a *Úvalně* (Lobenstein) v provincii opavské s veškerým nadáním těchto kostelů, zvláště s desátky ze vsi Bobolusk ke kostelu branickému náležející, pak vsi Býkov a obojí Dubnice, kostelu v Úvalně náležející. (Emler, Reg. II. 635.) R. 1314. postoupil klášter vsi své Týneček, Těšíkovou Lhotu, Štěpanov a polovici Loděnic Hořejších Divišovi ze Sternberka, purkrabímu olomouckému, k užívání na čas jeho života. (Emler, Reg. III. 75.) — R. 1326. daroval Adam z Konic (Chonic) klášteru právo patronátní kostela v Cholině. (Emler, Reg. III. 456 & 772.) — R. 1335. postoupili bratří z Nasile klášteru právo patronátní kostela ve vsi Nasili, ležící v kraji Opavském. (Emler, Reg. IV. 50.) — R. 1336. koupil klášter za 30 hřiven dva lány ve vsi Senicích v kraji Olomouckém ležící s úroky tří hřiven gr. (Emler, Reg. IV. 105.)

R. 1421. odevzdal král Sigmund klášter Hradiště i se statky jeho k správě biskupovi olomouckému. Potom ve válkách husitských 2. května r. 1432. opatství hradištské bylo vydrancováno a 22. června t. r. od měšťanů olomouckých vypáleno. K vystavění pak nové budovy klášterní r. 1461. přispěl valně král Jiří Poděbradský. Proto zachovalo opatství hradištské králi Jiříkovi věrnost ve válce s králem uherským Matyášem a přijalo do kláštera svého posádku českou, kteráž útoky olomouckých na toto místo opevněné po mnohá léta odrážela a teprve r. 1481. se vzdala. Za to byla všecka stavení klášterní od Olomouckých pobořena a statky klášterní od krále Matyáše na delší dobu zastaveny. Teprve r. 1498. navrátili se Praemonstráti do kláštera hradištského opět upraveného a obdrželi od krále Vladislava některé ze statků zastavených, z nichž jiné r. 1499. opat vyplatil summou, kterou za statek *Hranice* Vilémovi z Pernšteina postoupený obdržel. — Avšak v století XVI. zadlužen byl klášter nehospodářstvím a marnotratností opatů, zvláště Jana Poniatovského z Poniatova (1576—1587) a Pavla Grünwalda z Grünwaldu (1587—1593) tak, že mnohé statky musil prodati a mnohé

opět zastaviti. — Ale ledva klášter z dluhů na 136.000 zl. vzrostlých přičiněním opata strahovského z Questenberka r. 1617. poněkud vyhledl, utrpěl opět r. 1619. od povstalých stavů škodu značnou na statecích i staveních klášterních, král. kommissí na 100.000 zl. odhadnutou. K tomu r. 1642. klášterní stavení od Švédů bylo vypáleno a požárem tím zničen i archiv kláštera.

Znenáhla však vzmáhalo se opatství hradištské; neboť již r. 1659. koupilo půl vsi *Přemyslovic* s lesem a příslušenstvím za 10.000 zl.; potom r. 1661. ves *Pivín* se statkem svobodným a vesničkou Skalickou (Skalka) za 11.000 zl. a v *Hajčíně* dvůr s pozemky za 1100 hřiven. Mimo to vystavěn byl již r. 1659. kostel klášterní, zvláště pak opat Norbert Želecký z Počenic (1679—1709) dokončil nádhernou stavbu budovy klášterní, vystavěl farní stavení v Kněhnicích, ve Zvítavce, v Těšeticích, v Křelově, v Bohuňovicích a v Březovicích; též kostely v Konicích, ve Zvítavce, ve Vážanech, v Naklech, v Četkovicích a v Šebetově; potom residence v Šebetově a Březovicích. Týž opat vystavěl r. 1684. *residenci na Svatém Kopečku* (Heiligenberg), kde na místě kaple ke cti Matky Boží, od měšťana olomouckého Jana Andriska r. 1632. vystavěné a r. 1636. opatství hradištskému postoupené, zbudován byl r. 1669.—1732. *vyhlášený kostel poutnický Navštívení P. Marie*, k jehož vydržování jakož i 16 kněží z kláštera tam dosazených r. 1699. koupil opat dva statky *Konice* a *Stražisko* za 61.500 zl. rýn. a vystavěl residence v Konici. Mimo to odkázal opatství hradištskému r. 1705. *Jan Václav Zeller z Rosenthalu* statky *Hrochův Týnec* a *Trojovice* v Čechách, z jejichž důchodů opatství vydržovati mělo kostel poutnický na Svatém Kopečku a při něm tolik kněží, kolik by jich k potřebám poutníků stačilo, též zaplatiti kostelníky a 8 hudebníků stravou, šatstvem a ročním platem. Dle toho ustanovení při tomto kostele vystavěno bylo r. 1721. *převorství* s byty pro převora a 20 kněží z opatství hradištského a také residence pro opata r. 1720. byla zvětšena. (Wolný, Topogr. I. 5. 21 & 22.)

Potom r. 1715. opět lehla popelem budova klášterní v Hradišti, byla však r. 1722.—1741. znova velkým nákladem stkvostně a nádherně vystavěna. R. 1710. a 1747. koupilo opatství hradištské od kláštera dolnorakouského Berneggu uherská

opatství *Czorna* v Šoproňské stolici a *Turien* v stolici Szaladské; potom r. 1762. moravský statek *Hradisko* od Leopolda hraběte z Dietrichšteina za 21.000 zl. rýn. a 100 dukátů klíčného; konečně r. 1782. stateček *Radikov*, bývalé kolleji jezuitské v Olomouci náležející, od c. k. fondu studijního za 11 200 zl. (Wolný, Top. I 1. 338—347.)

R. 1784. dne 18. srpna *opatství v Hradišti s převorstvím na Svatém Kopečku* bylo zrušeno a propuštěno z nich 90 řeholníků, mnozí však zůstali na farách ve správě duchovní. R. 1785. stavení opatství v Hradišti postoupeno bylo generálnímu semináři duchovnímu, kterýž tam s bohosloveckou fakultou olomouckou až do zrušení svého r. 1790. byl umístěn; potom r. 1802. zřízena v něm c. k. vojenská nemocnice pro posádku olomouckou. Při kostele bývalého opatství a někdejší kapli prelátské u sv. Štěpána založena byla r. 1785. lokální fara. Taktéž zřízena byla fara při kostele poutnickém na Svatém Kopečku a pro faráře vykázána za obydlí bývalá residence; část stavení bývalého převorství prodána byla r. 1792. za 783 zl. a potom stržena jest; v druhé části bydleli kněží výpomocní. Rozsáhlé statky tohoto opatství, na 160.000 zl. zadlužené, se všemi stkvosty, stříbrem (13 centů) a nábytkem ujaty byly k fondu náboženskému, totiž: *a) Statky na Moravě v kraji Olomouckém ležící*, v jedné summě za 1.431.824 zl. 21 kr. odhadnuté, z nichž *panství Hradisko* (klášter Hradiště. Kloster-Hradisch) se statečkem *Luběnice*, bývalé kolleji jezuitské v Olomouci náležejícím, r. 1826. veřejnou dražbou koupil Filip Ludvík hrabě z Saint-Genois za 410.100 zl. stříbra; potom *statek Hradisko Malé*, který r. 1825. koupil znojemský obchodník Ignác Wahlmüller za 12.540 zl. stříbra; pak *panství Březovice*, kteréž r. 1825. prodáno bylo knížeti Klimentovi Václavu Lotharu z Metternich-Winneburgu-Ochsenhausen; též *panství Konice*, kteréž r. 1825. koupil brněnský továrník Karel Příza za 149.075 zl. stříbra, konečně *panství Šebetov* (Schebetau), které r. 1825. veřejnou dražbou prodáno bylo Karlovi hraběti z Strachwitz za 381.000 zl. stříbra. (Wolný, Kirchl. Topogr. I. 1. 347. — Wolný, Mähren V. 384, 443, 506, 517 & 703.) — *b) Statky v Čechách ležící* a od moravského fondu náboženského ujaté, *panství Hrochův Týnec* a statek *Trojovice* (kr. Chrudim.), které r. 1705. klášteru hra-

dištskému Jan Václav sv. p. Zeller z Rosenthalu k vydržování kostela poutnického na Svatém Kopečku odkázal, vynášely fondu náboženskému r. 1788. 10.382 zl. 29 kr. a r. 1824. veřejnou dražbou prodány byly Jiřímu Prokopovi ryt. z Lilienwaldu za 83.110 zl. stř. (Wolný, Kirchl. Topogr. I. 1. 347. — Desky Z. král. Česk. Quat. 274, G. 4 & 1131, F. 8.) — *c) Probošství (opatství) v Uhrách ležící, Czorna a Turien*, které opatství hradištskému r. 1710. a 1747. klášter dolnorakouský Bernegg prodal, jehož cena není vytčena. (Wolný, Mähren V. 403.) — Veškeré jmění opatství hradištského bez probošství v Uhrách vyneslo fondu náboženskému po srážce dluhů 160.000 zl. úhrnem 1,405.717 zl.

Ale r. 1834. dne 30. srpna k žádosti kardinála a arcivévody Rudolfa, arcibiskupa olomouckého, nařídil císař František I., aby bývalé nadání sv. pána Václava Zellera z Rosenthalu opět bylo obnoveno a k tomu účelu summa trhová za dotčené 2 statky v Čechách z fondu náboženského navrácena. Po dlouhém vyjednávání na žádost opata kláštera strahovského v Praze odevzdáno bylo tomuto opatství k správě (administrativo nomine) jmění dotčeného nadání 83.100 zl. stř., a k tomu ještě 5000 zl. stříbra k zapravení výloh stavebních z fondu náboženského. Do stavení bývalého převorství nově upraveného uvedeno bylo r. 1846. 8 kněží s proboštem z kláštera strahovského. (Wolný, Topogr. I. 5. 23 a 24.)

37. Klášter (opatství) Praemonstrátů v Zábřdovicích u Brna založil r. 1200. baron Lev z Klobouk s povolením markraběte moravského Vladislava a daroval k nadání jeho dvůr *Zábřdovice* s příslušenstvím; farní kostel Panny Marie na hradě brněnském s jeho příslušenstvím; vsi Svinošice, Přibislavice, Kohútovice, Čankovice (Šenkovice) a Borkovany. K tomu přidala jeho manželka Richza r. 1205. vsi Žerabice a Býšov (Zbejšov), 25 koní, 40 krav a 240 ovcí. R. 1210. dal klášteru markrabě Vladislav dvůr ve *Svitavě* s dvojím popluzím a řekou Svitavou, též lesy Skalice, Žiza a Obecna Ochoz řečené jakož i ves Maloměřice s příslušenstvím. Téhož roku ustanovil zakladatel kláštera, aby ostatní statky jeho, totiž vesnice: Klobouky, Divaky, Přestavky, Kámen (u Kamene), Jezero (u Jezera), Kovalovice, Drahoněvice, Část-

kovice (Seskovice), Hostěradice (Hostěradky), Bohumělice, Mezi-lesice, Utěšenice (u Těšenic) a Maloměřice s dvorem v Zábrdovicích, též připadly klášteru po jeho smrti, když by neza- nechal žádného syna, avšak aby jich užívala druhá manželka jeho Žofie až do smrti své, když by zůstala vdovou. A tak i tyto statky dostaly se klášteru, jak o tom svědčí listina z dne 24. září r. 1237., kterou papež Řehoř IX. klášteru stvrzuje vytčené statky všecky a k tomu ještě vsi Bohunice, Podolí, Zábrdovice, Ochoz, Křtiny (Křtina), Kochy a Levice. — R. 1237. potvrdil markrabě moravský Přemysl klášteru všecky statky jeho a osvobodil je od všech berní kontribucí, cel a jiných břemen zemských. R. 1240. daroval král Václav klášteru mlýn blíže něho ležící se vším příslušenstvím. (Erben, Regesta 240, 242. 412, 430, 458 a 621.) — R. 1262. prodal klášter zábrdovický ves Divaky klášteru panenskému (Cella S. Mariae) v Brně, od něhož obdržel pozemek u hradeb města Brna na řece Švarcavě ležící. (Emler, Reg. II. 149 a 607.) — Dle listiny z dne 28. června 1264. náležely klášteru zábrdovickému též desátky z dvora v Husicích (Husovicích) a z některých rolí u něho ležících. (Emler, Reg. II. 178.)

R. 1283. daroval Hartman z Holenšteina klášteru ves Bukovany s kostelem, lesy a vším příslušenstvím. (Emler, Reg. II. 562.) — R. 1286. koupil klášter dva lány ve vsi Kurdějově na vrchu vinic ležící s příslušenstvím za 25 hřiven ryzího stříbra od Lva z Polehradie, jenž r. 1289. klášteru daroval také vrch s vinicemi v Kurdějově, řečený Lippina Juvenis. (Emler, Reg. II. 593. a 636.)

R. 1298. povolil král Václav klášteru, aby jeho ves *Klobouky* byla místem trhovým, v němž by každého týdne ve čtvrtek trh se odbýval; zároveň osvobodil též král vsi klášterní Klobouky, Žeratice (Saratice), Nikolčice, Zbejšov (Býšov), Šenkovice, Borkovany, Kámen, Seskovice, Bohumělice a Přestavky od právomocnosti světské. (Emler, Reg. II. 775.) — R. 1321. daroval Henrich z Lípy, nejvyšší maršálek království Českého, kostelu v Křtinách náležejícímu ke klášteru zábrdovskému, mlýn u téhož kostela ležící s příslušenstvím. (Emler, Reg. III. 301.)

Z těchto četných statků zastavil klášter v letech násle-

dujících některé vesnice, zejména r. 1359. ves Částkovice a r. 1413 ves Zbejšov. Ale ohromná škoda způsobena byla klášteru ve válkách husitských; neboť r. 1422. zpustošili Husité stavení a statky klášterní, které pak všecky od krále Sigmunda byly zastaveny. Teprve r. 1440. klášter opět byl upraven a navráceny mu některé ze statků zastavených. Tím však nezlepšil se valně stav kláštera, v němž mimo nedostatek od r. 1577. až 1618. byl život nevázaný, od opatů samých podporovaný. Za těchto poměrů neutěšených klášter r. 1619. od stavův odbojných byl pobořen a statky jeho spustošeny tak, že škoda tím způsobená na 24.000 zl. se páčila. Teprv r. 1628. počal se klášter opět zmáhati; neboť téhož roku koupil dvůr svobodný v *Židenici* za 4000 zl. Ale r. 1636. požárem zničena byla stavení klášterní, a ledva poněkud se upravila, opustili řeholníci r. 1643. ze strachu před Švédy klášter, do něhož teprve r. 1646. se navrátili a obnovivše jej, i novou budovu kostelní od r. 1661.—1669. vystavěli.

R. 1687. Susana Liboria hraběnka z Dietrichšteina, roz. ze Zastřizel, darovala klášteru zábrdovskému k jeho kostelu v Křtinách statek *Jesenec* k vydržování dvou kněží při kostele v Jesenci. Z důchodů tohoto statku vystavěl klášter od r. 1728 do r. 1750. nový kostel poutnický Panny Marie ve vsi Křtinách. Před tím obdržel klášter od císaře Leopolda *proboštsví sv. Jana a u sv. Kříže* v Uhrách.

Avšak tento stkvělý stav kláštera v Zábrdovicích netrval dlouho; neboť r. 1784. dne 24. července klášter byl zrušen a propustěno z něho 40 řeholníků. Stavení klášterní postoupeno bylo c. k. vojenské nemocnici pro posádku brněnskou, a kostel Nanebevzetí Panny Marie stal se farním. Statky klášterní i s jiným jměním (kteréž r. 1756. obnášelo na jistinách 50.700 zl., avšak na 22.900 zl. dluhů) připadly fondu náboženskému totiž :

a) Městys *Klobouky* a vsi Bohumělice, Borkovany, *Zábrdovice* (Obrawitz), Bukovina Hrubá, Bukovina Malá, Křtiny, Ochoz, Proseč, Žeratice, Židenice a Zbejšov s dvory poplužními a 71 lány pozemků, též Olomoucká ulice na předměstí v Brně, kteréž potom za 464.417 zl. odhadnuté rozděleny byly na dvě panství, Klobouky a Zábrdovice, z nichž *panství Klobouky*

(kr. Brněn.), městyš Klobouky a vsi Bohumělice a Borkovany s příslušenstvím, r. 1820. koupili bratří Augustin a Ignác ryt. z Neuwallu za 204 200 zl. stříbra; *panství pak Zábřdovice* (kr. Brněn.), k němuž všechny ostatní vesnice -svrchu vytčené byly připojeny, prodáno bylo veřejnou dražbou r. 1830. Františkovi Xav. hraběti z Dietrichšteina-Proskau za 222.000 zl. stříbra. (Wolný, Kirchl. Top. II. 1. 187 — 194. — Wolný, Mähren, II. 2. S. 1 & 232.)

b) Statek Jesenec (kr. Olom.), který r. 1789. za 44.309 zl. 15 kr. odhadnutý, Františkovi šlechtici z Dietrich za roční činži 2215 zl. 27 kr. dědičně byl pronajat a potom r. 1801. za 48.909 zl. 36 kr. prodán. (Wolný, Mähren V. 468.)

c) Proboštví sv. Jana a u sv. Kříže v Uhrách, která opatství zábrdovickému od císaře Leopolda byla postoupena; není však vytčeno, komu a zač byla prodána. (Wolný, Kirchl. Top. II. 1. 193.) — Veškeré jmění kláštera v Zábřdovicích, avšak bez klášterního stavení a bez proboštví v Uhrách, jichž cena není vytčena, obnášelo úhrnem 559.426 zl.

38. Klášter Servitů u Matky Boží Loretánské v Jaroměřicích (kr. Znoj.) založen a vystavěn byl r. 1675. od hraběte Jana Antonína z Questenbergu při kapli loretánské v předměstí Lhotě, od téhož hraběte r. 1673. vystavěné, pro 4 kněze (Servity), k jichž vydržování ročně 32 sudů piva, 30 sáhů dříví a 400 zl. z důchodů vrchnostenských vykázal a k tomuto nadání ještě 10.000 zl. k vydržování 12 mnichů v klášteře na 10 příštích let pojistil. Nadání toto potvrzeno bylo dne 25. dubna 1680. od císaře Leopolda I.; potom r. 1734., když počet mnichů přes 12 rozmnožiti bylo dovoleno, přidal klášteru hrabě Jan Adam z Questenbergu ještě jistinu 4000 zl., z níž místo úroků z pivovaru vrchnostenského ročně 100 sudů piva klášteru bylo dáváno. S fundacemi na mše od mnohých dobrodinců založenými vzrostly jistiny kláštera do r. 1756. na 19.700 zl., a z ročního příjmu 2006 zl. žilo tehdaž v klášteře 15 kněží. — R. 1785. dne 17. března byl klášter i s kaplí P. Marie zrušen a stavení jeho postoupeno bylo vrchnosti, ale jistiny jeho, 19.700 zl. obnášející, připadly fondu náboženskému. (Wolný, Kirchl. Topogr. II. 3. 210.)

39. Klášter Servitů u města Veselí (kr. Hradišť.)

založili a vystavěli r. 1714. Maximilián Želecký z Počenic a manželka jeho Max. Rosalie, roz. sv. paní z Löwenthurmu, s kostelem sv. Andělů Strážců k rozmnožení víry katolické pro 12 Servitů, jazyka moravského znalých, s jistinou 30.000 zl. Toto nadání rozmnožil kanovník olomoucký arciděkan Jan Felix Želecký sv. p. z Počenic jistinou 12.000 zl., k čemuž dotčená spoluzakladatelka r. 1730. ještě 40.000 zl. odkázala. R. 1756. měl klášter ročních příjmů 4310 zl., z nichž 20 kněží žilo. Ale již r. 1784. klášter Servitů ve Veselí byl zrušen a potom dvorním dekretem z dne 14. listopadu 1785. nařízeno, aby všickni Servité z ostatních klášterů redukovanych tam žijící přestoupili do stavu kněží světských. — Klášterní stavení postoupeno bylo r. 1785. dílem k obydlí faráře, dílem k potřebám vojenským, ale nadání kláštera, na 82.000 zl. obnášející, ujato bylo k fondu náboženskému, od něhož však 10.000 zl. na vydržování kostela klášterního, jakožto filiálního chrámu farního, bylo ponecháno. (Wolný, Topogr. I. 2. 315.)

40. Klášter Trinitářů u Nejsv. Trojice (řádu bosích Nejsv. Trojice pro vykoupení zajatých) v *Žašově* (kr. Přerov.) založen a vystavěn byl r. 1725. s kostelem Nejsv. Trojice od Františka Ludvíka hraběte ze Žerotína, jenž k vydržování 13 řeholníků jazyka moravského znalých vykázal z důchodů statku svého ročně 20 měr pšenice, 60 měr žita, 12 měr vařiva, 4 centy ryb, 3 centy másla, 40 sudů piva a 200 sáhů dříví. K tomu dostal klášter (r. 1726.—1765.) od příznivců svých rozdílná nadání s jistinami 15.050 zl., takže již r. 1756. měl na jistinách 21.000 zl. a ročních příjmů na 850 zl. — R. 1784. klášter byl zrušen, a někteří z řeholníků propuštěných zůstali ve správě duchovní při faře nově tam zřízené, k níž postoupen byl díl klášterního stavení, kdežto druhá část jeho s velkou zahradou prodána byla osobě soukromé. Jistiny kláštera na 21.000 zl. obnášející připadly fondu náboženskému. (Wolný, Top. I. 3. 93. — Wolný, Maehr. I. 320.)

41. Klášter Trinitářů v *Holešově* (kr. Hradišť.). Tuto residenci (hospic) pro 5 kněží téhož řádu založil r. 1746. František Antonín hrabě z Rotal s jistinou 15 000 zl. při filiálním kostele sv. Anny, jemuž r. 1753. věnoval k nadání na mše jistinu 4000 zl. a pro 2 kostelníky jistinu 1000 zl. —

Mimo to dostal klášter r. 1764. odkazem od vdovy Marie Teresie hraběnky z Rotal-Zborovic 400 zl. — R. 1783. klášter byl zrušen, a stavení jeho postoupeno k ubytování chudých vrchnostenských; jmění pak jeho, základní jistina 15.000 zl. a nadání mešní 4000 zl., ujato bylo k fondu náboženskému. (Wolný, Top. I. 3. 263.)

Zrušením vytčených klášterů na Moravě dostal moravský fond náboženský úhrnem 10,141.628 zl. 17 kr. Z této summy, v níž obsaženy nejsou některé statky, budovy klášterní a jistiny, náleželo :

1.	klášteru	Augustiánů	v Olomouci . . .	209.089	zl. 25	kr.
2.	»	»	v Šternberku . . .	294.053	» 25	»
3.	»	»	ve Fulneku . . .	22.000	» —	»
4.	»	»	v Jevíčku . . .	61.718	» 03	»
5.	»	»	ve Vratěnině . . .	12.450	» —	»
6.	»	Cisterciáků	ve Žďáře . . .	659.852	» —	»
7.	»	»	ve Velehradě . . .	2,000.000	» —	»
8.	»	Cisterciánek	v Tišnově . . .	352.387	» —	»
9.	»	»	v Starém Brně . . .	612.594	» 35	»
10.	»	Dominikánů	v Brně . . .	392.821	» —	»
11.	»	»	v Jihlavě . . .	31.932	» 05	»
12.	»	»	v Šumberku . . .	29.513	» —	»
13.	»	»	v Boskovicích . . .	23.900	» —	»
14.	»	Dominikánek	v Starém Brně . . .	310.996	» —	»
15.	»	»	v Olomouci . . .	238.101	» 27	»
16.	»	Františkánek	v Brně . . .	156.733	» —	»
17.	»	Františkánů	v Brně . . .	16.300	» —	»
18.	»	»	v Znojmě . . .	15.000	» —	»
19.	»	»	v Kroměříži . . .	—	» —	»
20.	»	Kapucínů	v Mikulově . . .	—	» —	»
21.	»	»	ve Víškově . . .	—	» —	»
22.	»	»	v Jihlavě . . .	—	» —	»
23.	»	»	v Kyjově . . .	30.000	» —	»
24.	»	»	v Prostějově . . .	—	» —	»
25.	»	»	v Náměstí . . .	5.489	» 30	»
26.	»	Kartusiánů	v Olomouci . . .	279.984	» 53	»
27.	»	»	v Králově Poli . . .	167.815	» —	»

28.	klášteru Klarisek v Olomouci	186.997 zl. 54 kr.
29.	» » v Znojmě	118.541 » — »
30.	» Minoritů v Olomouci	19.159 » — »
31.	» » v Uničově	16.760 » — »
32.	» Paulánů v Brtnici	25.350 » — »
33.	» » ve Vranově	186.610 » — »
34.	» Paulinů v Krumlově	58.637 » — »
35.	» Praemonstrátů v Louce	1,500.000 » — »
36.	» » v Hradišti	1,405.717 » — »
37.	» » v Zábrdovicích	559.426 » — »
38.	» Servitů v Jaroměřicích	19.700 » — »
39.	» » u Veselí	82.000 » — »
40.	» Trinitářů v Žašově	21.000 » — »
41.	» » v Holešově	19.000 » — »
	Úhrnem	10,141.628 zl. 17 kr.

C. Kláštery v Slezsku.

1. Klášter jeptišek u sv. Kláry (panen Klárek) v Opavě založen a vystavěn byl mezi r. 1290. a 1307. blíže kláštera Minoritů na jeho pozemku z almužen ke cti sv. Anny a Všech Svatých. R. 1330. bratři Jan a Drslav, potom Henrich a jeho bratři z Kravař darovali klášteru ves *Štěpánkovice* s podacím farním a příslušenstvím. K tomu koupil klášter r. 1349. statek *Turkov* (Turkau) s dvěma lány ve vsi *Jarkovicích* a r. 1355. dvůr svobodný *Vodku* (Hochkretscham). R. 1365. získal klášter od knížete Mikuláše II. hřivnu ročního platu a několik poddaných v Malých Hošticích, kde již před tím nabyt statku po nějakém Vítu; r. 1437. od kláštera velehradského dvůr v Malých Hošticích a druhý dvůr v Turkově za 45 hřiven gr. pražských. Potom koupil klášter r. 1507. ves *Babice* za 186 dukátů, r. 1531. dvůr v *Chabičově* za 460 zl. a r. 1555. úroční plat 8 dukátů ve vsi *Hrušově* (kr. Těšín.). Mimo to dostal klášter darem některé desátky a úroční platy; potom r. 1500. ves *Chabičov* od abatyše Iduly, markraběnky z Brandenburgu; r. 1507. několik poddaných ve vsi *Milostovicích* a r. 1508. od Petra z Kravař ves *Milešov*. — Ale v letech následujících,

zvláště r. 1571. utrpěl klášter mnohé ztráty na statcích a r. 1617 zchudnul tak, že abatyše k opravě klášterního stavení za několik povozů vápna kardinála Františka z Dietrichšteina prosila takto: »já ubohá zákoníčka s tím ochuzeným a na nejvýš opuštěným a ve velikých dluzích postaveným klášteřem svým zarmouceně postavena jsem« etc. — Avšak po r. 1625. zotavil se opět klášter; ale již r. 1692. prodal ves *Vodku*, pak tamější dvůr za 2000 zl. — Nejvíce však poškozen byl klášter r. 1742., když mírem vratislavským některé statky jeho Prusku byly postoupeny. Od té doby žily jeptišky bídne až do r. 1782., když klášter jejich byl zrušen. *Stavení klášterní* s kostelem koupil sv. pán Skrbenský a postoupil je hraběti Max. ze Sobek-Skornic, jenž je v pěknou budovu upravil. Statky a úroční platy kláštera ujaty byly pro fond náboženský. Z těchto statků, správě státní odevzdaných, prodán byl *dvůr v Kateřinkách* (Kathrein) v obci řečené »Panenské« nebo »Štitinské« Arnoštovi Čejkovi z Badenfeldu, jenž také koupil zboží kláštera 2 lány v *Farkovicích* a dvůr a ves *Chabičov*. (Wolný, Topog. I. 4. 210. — Ens. Oppaland III. 140. — Prasek, Vlastivěda slez. II. 230, 295 a 401.)

2. Klášter Dominikánů u sv. Václava v Opavě vystavěl a nadal r. 1291. opavský vévoda Mikuláš I. R. 1336. olomoucký biskup Jan klášteru potvrdil pozemky od vévody dotčeného mu darované. Mimo to dostal klášter r. 1440. od vévody Viléma darem mnoho zahradníků před branou Ratibořskou. K statkům svým získal ještě dvůr u Opavy před branou Jak-tarskou (nynější c. k. potravní zásobna); pak pozemky a les ve vsi Mokrolázcech (Mokrolázce Nové) s kostelem, patronátem a platy úročnými; louky mezi Opavou a Malými Hořticemi; louky a lesy mezi Hrabínem a Velkou Polomou; platy úroční z domů v Kateřinkách. Mimo to dostal klášter od mnohých šlechticů značné jistiny k 53 nadáním na 78 mší výročních a na 1522 mší zádušních. — Ale r. 1568. od nekatolíků byl vydrancován, potom r. 1626., r. 1651. a r. 1758. utrpěl škody požárem, byl však r. 1723. nově vystavěn a rozšířen až k Solní ulici. R. 1783. klášter byl zrušen; budova klášterní postoupena dílem pro vojenskou nemocnici, dílem pro školu hlavní a kostel sv. Václava vojsku za skladiště; stavení hospodářská i s věží

prodána byla soukromým osobám. Statky kláštera ujal fond náboženský. (Wolný, Topogr. I. 4. 212. — Ens, Oppaland III. 133 a 141.)

3. Klášter františkánský u sv. Barbory v Opavě vystavěn a nadán byl r. 1450.—1453. u kaple sv. Barbory od opavského vévody Viléma. Ale r. 1574. s císařským povolením postoupen byl klášter se zahradou, úročními platy a vším příslušenstvím nekatolické obci opavské k zařízení špitálu. Teprve r. 1655. založil znova klášter františkánský Jiří Štěpán hrabě z Vrba, jenž daroval k stavbě jeho místo u zámku svého, pak jistinu 4000 zl. a 500 zl. úročního platu z mlýna u Letovic potud, až by tento plat vzrostl na summu 8000 zl., k nadání na mše ustanovenou. Do tohoto kláštera i s novým kostelem sv. Barbory r. 1672. dostavěného uvedl zakladatel r. 1673. dne 24. ledna Františkány, zatím v domech 2 soukromých žijící, a vykázal jim ročně ze statku Heraltic Velkých 52 sudy piva, 4 vědra vína mešního a 2 vědra oleje pro věčné světlo; k tomu ze statku Oldřova (Oldřišova) masa pro 20 bratří, z Dobroslavic 10 kop kaprů a 2 kopy štik a z Bravantic 20 kamenů vlny. Ale r. 1689. dne 24. května klášter, v němž bylo 23 mnichů, vyhořel i s kostelem a teprv r. 1715. dostavěný r. 1758. dne 25. srpna lehl opět popelem, z něhož teprve r. 1772. povstal zvláště přispěním hraběte z Vrba. Mimo nadání svrchu vytčené dostával klášter roční činže 35 zl. z domů, na jeho pozemku v Nové ulici a na klášterské zahradě stojících, pak ze zámku knížecího ročně 20 vozů a 2 mandele žita, které král Vladislav klášteru byl daroval. Když však r. 1797. počet mnichů klesl až na 2 kněze a 1 frátera, klášter byl zrušen a stavení jeho i s kostelem postoupeno pro všeobecnou nemocnici měšťanskou. Nadání kláštera připadlo fondu náboženskému, zvláště pak roční deputát r. 1800. od hraběte Eugena z Vrba vykoupen byl 4% jistinou 2000 zl., která byla postoupena jakožto nadání na 150 mší k faře v Heralticích Velkých. (Wolný, Topogr. I. 4. 213 a 219.) Zrušením tohoto kláštera získal fond náboženský úhrnem 14.875 zl.

4. Klášter dominikánský v Těšíně s kostelem Matky Boží r. 1225 od knížete těšínského Kazimíra byl založen a nadán dvorem »*Mniši*« (Mönichhof, Münchhof), v ny-

nější dědině *Mnišstvo* u Těšína ležícím. Potom obdržel od vévody těšínského Přemysla listem z dne 14. února r. 1408. k fundaci své důchody takové, že vydržovati mohl 20 kněží a 8 kleriků; neboť měl značné platy úroční z měšťanských domů v Těšíně jakož i od poddaných v Kocebeni (Kotzebendz), Krásné (Schöndorf), Bobrku a Puncově (Punzau), též od 7 šlechticů v Těšíně a od městské rady těšínské. K tomu postoupena byla klášteru r. 1439. od vévodů Vladislava a Přemysla rychta v Krásné (Schöndorf). Od r. 1516.—1541. prodali Dominikáni větší díl rozsáhlé zahrady a místa pohřebního měšťanům k vystavění domů (nynějšího Nového města). Ale r. 1544. Dominikáni přinuceni byli od obyvatelstva již protestantského opustiti klášter svůj, jehož kostela se ujali kazatelé protestantští; statky pak klášterní, dvůr *Mniší* (Mönnichhof) a *Krásnou* postoupil vévoda Václav r. 1545. osobám soukromým, od nichž je však r. 1565. nazpět koupil za 2600 dolarů; dům »Jaegerhaus« řečený, klášteru náležitý, jakož i pivovar klášterní s místem stavebním daroval vévoda r. 1546. obci města Těšína.

Teprve r. 1611. povoláni byli nazpět Dominikáni od vévody katolického Adama Václava, který jim listinou danou dne 20. ledna r. 1613. navrátil s klášterem a kostelem též dvory *Mniší* (Mönnichhof) a *Krásnu* se vším příslušenstvím a robotou z obcí Gutty a Oldřichovic a mimo to udělil klášteru právo bráti dříví potřebné z lesů vévodských. Ale r. 1776. nestačilo nadání kláštera k vydržování 12 kněží a 4 laiků; r. 1780. obnášely roční příjmy kláštera jenom 1470 zl., z nichž po srážce vydání 947 zl. 57 kr. pro klášter a kostel potřebného, k vydržování 20 osob v klášteře žijících zůstalo toliko 522 zl. 3 kr., tedy na 1 osobu jenom 26 zl. 6 kr. 2 den. Když však r. 1789. stavení klášterní i s pivovarem a myslivnou (Jaegerhaus) vyhořelo a k vystavění jeho žádných nebylo prostředků, klášter dekretem z dne 27. ledna r. 1790. zrušen byl dne 2. března t. r. a jmění jeho připadlo fondu náboženskému. K tomuto jmění náležely jistiny fundační 8783 zl., potom stříbro a stkvosty mající cenu 1874 zl. Roucha kostelní (paramenty) s prýmký zlatými a stříbrnými byla prodána; ostatní paramenty a nábytky kostelní odevzdány byly 12 kostelům lokálním v Těšínsku nově zřízeným. *Siatek Mniší* (Mönnichhof) s dvorem

Krásna (207 jiter rolí, 26 jiter luk a 40 jiter pastvin), za 13.270 zl. odhadnutý, odevzdán byl k správě říditelství statků státních v Brně a r. 1791. prodán za 17.000 zl. arcivévodkyni Marii Kristině a arcivévodovi Albertovi Sasko-Těšínskému. — *Stavení klášterní* postoupeno bylo za 413 zl. patronu kostela s tou povinností, aby v něm zřídil obydlí pro faráře při kostele klášterním, který po požáru byl obnoven a zůstal jediným chrámem farním, když starý městský kostel farní požárem zničený r. 1789. byl stržen a farní stavení spálené městu k stavbě kasáren bylo postoupeno.

Veškeré jmění kláštera vyneslo po srážce dluhů fondu náboženskému 25.800 zl., z čehož však placeno bylo výslužné po 200 zl. pro 9 kněží a 3 laiky, z kláštera dne 31. května r. 1790. propuštěné. (Peter, Gesch. der Stadt Teschen 121—134.)

III.

Kostely a kaple.

S kolleji a kláštery předešle výtčenými zrušeny byly k rozkazu císaře Josefa II. též mnohé kostely a kaple, k těmto ústavům náležející, jakož i jiné kostely farní a kaple, jichž počet viděl se císaři přílišný, a zavedeno nové rozdělení na farní osady. Dle dvorního rozkazu ze dne 25. ledna r. 1783. zrušeny a zavřeny byly také všechny kaple, v nichž se nekonaly veřejné služby Boží. — Fundace kostelů a kaplí zrušených dle dvorn. dekretu ze dne 13. září r. 1786. ponechány byly farám místním k jejich nadání a přeneseny ke kostelům farním. (Arch. místodrž. 145/46.)

A. Kostely a kaple v Čechách.

I. V Starém městě pražském:

1. Kostel sv. Františka s kaplí sv. Barbory při klášteře Klarisek blah. Anežky.

2. Kostel sv. Kříže Většího při klášteře Křížovníků s červeným srdcem (Cyriáků).

3. Kaple zrcadlová »Zvěstování Panny Marie«, v kolleji klementinské od šlechtických členů Marianské kongregace latinské r. 1724. založená, zavřena byla r. 1784. po zrušení Marianského družstva tří set členů vznešeného bratrstva Pozdravení Panny Marie. Teprve r. 1816. tato kaple opět upravena byla k službám Božím pro gymnasium Akademické.

4. Kaple sv. Eligia v klementinské kolleji blíže hvězdárny od Jesuitů nově vystavěna byla na místě starobylého

kostelíčka sv. Eligia, který Karel IV. založil pro cech zlatníků, jemuž zároveň daroval biskupskou mitru a infuli sv. Eligia.*) Tento starobylý kostelíček sv. Eligia s domem vedlejším daroval kolleji jesuitské r. 1593. král. místodržící Jiří z Lobkovic. Po zrušení řádu jesuitského odevzdána byla jistina fundační této kaple 50 zl. rýn. fondu náboženskému. (D. Z. 735, D. 24.)

5. Kaple v radnici staroměstské, v arkýři pod věží r. 1381. vystavěná a ke cti sv. patronů českých Víta, Václava, Vojtěcha, Zikmunda a Ludmily posvěcená, zrušena byla r. 1787. a teprve r. 1857. opět jest obnovena a ke cti Panny Marie nově posvěcena. (Eckert, Posvátná místa v Praze, I. 324.)

6. Kostel sv. Valentina v ulici Valentinské blíže Rejdiště při domě č. p. 56-I. (575 staré) stávající, který s prostranstvím u něho ležícím a se vsí *Ěesenicí* r. 1253. šlechtici Dobrohost, Albert a Držek špitálu Křížovníků u sv. Františka v Praze i s právem patronátním darovali, byl od r. 1268. kostelem farním. (Borový, Lib. Erect. II. 162. — Erben, Reg. I. 610. — Emler, Reg. II. 53 & 242.) — Za doby válek husitských ujali se kostela sv. Valentina osadníci pod obojí a dosazovali tam faráře kališnické. Teprve r. 1629. odevzdán byl kostel opět Křížovníkům, kteří r. 1768. právo patronátní obci staroměstské postoupili s tou podmínkou, aby farář byl vždy z řádu křížovníckého. — Na hřbitově při tomto kostele pochovávali se kati staroměstští a jich čeled, pohodní a biřící, kteří, pokládáni jsouce na onen čas za lidi nepočetné, také nesměli navštěvovati kostel jiný než u sv. Valentina, jenž se proto nazýval kostelem katů a biřičů. — R. 1784. kostel byl zrušen a s hřbitovem (93[]^o), s depositorym, sakristií a kostnicí r. 1794. jménem fondu náboženského veřejnou dražbou prodán Antonínu Helfertovi za 881 zl. rýn., a potom byl zbořen. Fara přeložena byla do kláštera křížovníckého. (D. Z. Knih. měst praž. Lib. contract. ruber 29. fol. 78 p. v.) — Osada téhož kostela měla jistinu 2050 zl. rýn. na domě č. p. 594 (staré) v Starém městě pražském na Rejdišti ležícím. (Lib. contract. ruber 21. fol. 11.)

*) Tyto klenoty sv. Eligia, patrona zlatníků, které Karel IV. od krále francouzského darem obdržel, darovali zlatníci pražští r. 1876. Museu českému.

7. Kostel Matky Boží na Louži na nynějším náměstí Mariánském byl již r. 1268. kostelem farním a potom prvním kostelem pořádku malířského, při němž od r. 1359. až 1388. několik nadání na mše bylo uloženo. (Borový, Lib. Erect. I. 5; II. 160 a 195. III. 289.) Od r. 1420—1620. byl kostel tento v rukou utrakvistů, býval však někdy pro nedostatek kněžstva bez faráře a r. 1593. stal se kostelem filiálním sousední fary u sv. Mikuláše. R. 1622. odevzdán byl katolíkům, avšak teprve r. 1643. dosazen na faru tamější od staroměstské rady katolický farář. R. 1784. zrušen byl farní kostel Matky Boží na Louži a fara přeložena ke kostelu sv. Klimenta v Klementinu, potom však r. 1786. k chrámu Matky Boží Sněžné u kláštera Františkánů. Stavení farní, škola a zvonice č. p. 566, 567 a 577 prodány byly r. 1788. od magistrátu Starého města Františku Ringhofferovi za 3100 zl., kteráž summa obrácena byla na stavbu farní budovy u Matky Boží Sněžné. Část hřbitova prodána za 1000 zl. k rozšíření náměstí; kostel pak r. 1791. byl zbořen a na jeho místě a stavení vytčených vystavěn dům nárožní č. p. 102. na Mariánském náměstí, jehož název jedině upomíná na bývalý kostel Matky Boží na Louži. (Lib. contract. ruber 22., fol. 134.) — Fondu náboženskému připadly jistiny kostela fundační, zvláště 1000 zl. rýn. r. 1733. u Bernarda Věžníka uložených. (D. Z. 353, H. 11.)

8. Kostelík sv. Linharta, z 12. století pocházející, byl kostelem farním, jehož právo podací od vdovy po Jaroši z Fuchsberga r. 1298. klášteru Dominikánek u sv. Anny v Praze bylo postoupeno. (Emler, Reg. II. 242 a 774.) Při téměř kostele založena byla od r. 1363.—1383. též některá nadání na mše pro oltářníky. (Borový, Lib. Erect. I. 43; II. 154, 163, 174, 190, 192, 238 a 239.) Za válek husitských ujali se osadníci pod obojí tohoto kostela a dosazovali k němu za faráře kněze kališnické. R. 1628. postoupen byl kostel sv. Linharta od císaře bratrstvu Francouzů v Praze usedlých (kongregaci sv. Ludvíka), kteří v něm mívali až do r. 1777. služby Boží každou neděli i každý svátek, od kněze dominikánského z kláštera sv. Jiljí konané. R. 1784. kostel ten, jenž slul také *kostelem sv. Ludvíka*, byl zrušen a prodán od fondu náboženského za 250 zl. rýn. Janu Antlovi, který jej r. 1787.

přestavěl na dům č. p. 128, ležící mezi domy JUDra Wernharda a Jana Rösslera z jedné a domem »u černého orla« z druhé strany. (D. Z. Lib. Obligat. coerul. 47, fol. 177. p. v.) Fondu náboženskému odevzdány byly též roční platy 59 zl. 31 kr. rýn. kostelu sv. Linharta náležející, jichž klášter u sv. Anny až do zrušení svého užíval, totiž: 30 zl. z pole v Nuslích, 7 zl. 31 kr. z některých polí, 20 zl. z krámu ke kostelu přistavěného a 2 zl. od Wagnera, což vše rovnalo se jistně 1200 zl. rýn. (D. Z. 731, F. 26.)

9. Kostel sv. Mikuláše, založený r. 1273. od některých měšťanů, byl již před r. 1329. kostelem farním a toho času opatřen dostatečnými důchody od sousedů staroměstských, zejména Olbrama a jeho syna Menharta, jimž také právo patronátní téhož kostela náleželo. Kromě oltáře sv. Mikuláše bylo v něm ještě 14 oltářů, od r. 1346.—1415. založených a nadaných. R. 1420. postoupen byl tento největší z farních kostelů pražských utrakvistům, kteří jej po dvě stě let podrželi. Teprve r. 1628. odevzdán byl opět Praemonstrátům strahovským, jimž před tím náležel, od nichž však r. 1635. postoupen byl Benediktinům ze Slovan (Emauz.) (Ostatní viz při klášteře Benediktinů slovanských u téhož kostela.)

10. Kostel sv. Salvátora viz při klášteře Paulánů.

11. Kostel sv. Pavla viz při špitále u Templu.

12. Kostel sv. Benedikta a Nôrberta viz při semináři kolleje Praemonstrátů.

13. Kostel sv. Vojtěcha u Prašné brány viz seminář arcibiskupský.

14. Kaple sv. Bernarda viz seminář Cisterciáků.

15. Kostel sv. Michala byl již r. 1311. kostelem farním, při němž právo podací r. 1334. král Jan daroval klášteru zderazskému. V tomto kostele, v němž bylo do r. 1407. založeno 10 oltářů, jal se r. 1414. farář mistr Křišťan z Prachatic rozdávatí večeri Páně pod obojí spůsobou. Od tohoto času zůstal kostel sv. Michala, v němž tehda mistr Jakoubek ze Stříbra častěji kázával, v rukou utrakvistů až do vypovězení kněží pod obojí po bitvě bělohorské. R. 1631. odevzdán byl od císaře Servitům, kteří si vystavěli při něm klášter. (Ostatní viz při tomto klášteře.)

16. Kostel sv. Anny a sv. Vavřince viz při klášteře Dominikánek.

17. Kostel románský sv. Jana Křtitele na Zábřadlí blíže staroměstských mlýnů v Poštovské ulici. byl již r. 1320. kostelem farním a stal se r. 1625. kostelem filiálním chrámu sv. Jiljí. (Borový, Lib. Erect. IV. 424.) Po zrušení svém r. 1784. prodán byl od fondu náboženského r. 1789. veřejnou dražbou za 301 zl. rýn. pražskému mešťanu Josefu Daunovi. (Lib. contract. ruber 31, fol. 196.) Na jeho místě jest nyní dům v Anenské uličce č. p. 205. s dvorečkem, při němž se zachovala románská absida dotčeného kostela.

18. Kostel farní sv. Ondřeje v Betlémské ulici blíže ulice Poštovské vedle domu kláštera zbraslavského vystavěn byl r. 1165. od Petra, opata kláštera sv. Jana na Ostrově. Od kláštera ostrovského postoupen byl kostel s právem podacím r. 1288. klášteru milevskému, potom r. 1310. klášteru zbraslavskému, který jej dal r. 1337. obnoviti, když roku předešlého byl vyhořel. Od r. 1420.—1621. byl kostel sv. Ondřeje se hřbitovem v rukou kališníků, od nichž r. 1596. byl zklenut a obnoven, jak o tom svědčil český nápis na dvou deskách mramorových nad vchodem do kostela zazděných, které po zboření kostela r. 1874. zasazeny byly v průčelí severním domu zbraslavského. R. 1625. odevzdán byl kostel ten správě Dominikánů u sv. Jiljí, potom však opět navrácen klášteru zbraslavskému, který i sousední dům svůj znovu vystavěl. Po zrušení kláštera zbraslavského připadl tento kostel zrušený fondu náboženskému, od něhož r. 1786. s domem zbraslavským byl prodán a konečně r. 1874. k rozšíření ulice Betlémské zbořen. (Viz při klášteře zbraslavském »Dům zbraslavský« v Praze.)

19. Kaple sv. Kříže Menšího při domě č. p. 299. v Poštovské ulici na rohu ulice Konviktské, rotunda to románská z 11. století pocházející, o níž se r. 1369. děje zmínka, že při ní býval vlastní farář, náležela od r. 1626. ke kostelu sv. Jiljí. R. 1784. byla zrušena a od fondu náboženského prodána s kostelem sv. Štěpána Menšího za 1300 zl. Václavovi Michalu Budinovi, jehož děti a dědicové ji r. 1799. prodali za 250 zl. 38 kr. rýn. Janu Markusovi. (Arch. místodrž. 145/51. — Knihy grunt. Lib. contract. ruber 30, fol. 62.) R. 1862. koupila tuto

kapli se zahrádkou (60□^o) obec pražská k naléhání historického malíře Josefa Manesa za 6400 zl. r. m. a dala ji bezplatným příspěvím »Umělecké besedy« důstojně obnoviti a r. 1869. slavnostně posvětiti. (D. Z. Sběrka listin r. 1862. No. 1017. svaz. 48, fol. 209.)

20. Kostel sv. Bartoloměje, při bývalém konviktu jesuitském v Bartolomějské ulici mezi domy č. p. 291. a 308. stojící, vystavěn byl r. 1726.—1731. od Jesuitů. R. 1784. byl zrušen a zůstal zamčený od r. 1785. až do r. 1853., kteréhož roku prodán byl od finanční prokuratury k ruce fondu škol normálních za 4736 zl. stříbra Gabriele sv. paní Thysebaertové s tou podmínkou, aby k účelu katol. církve byl obrácen. R. 1860. darován byl kongregací Šedých sester III. řádu sv. Františka k opatrování nemocných. (D. Z. Knih. hlav. G. XIV. 241.)

21. Kostelík sv. Štěpána Menšího ve zdi v Poštovské ulici, na bývalém Štěpánském plácku při samé hradbě staroměstské okolo r. 1300. vystavěný, proti domu č. p. 406. a proti stavení c. k. policejního ředitelství stávající, byl kostelem farním, který dle cis. nařízení z dne 29. října r. 1624. postoupen byl Paulánům zatím, než jim upraven byl bývalý evangelický kostel u sv. Salvatora, potom r. 1626. odevzdán i s hřbitovem byl Dominikánům u sv. Jiljí za kostel filiální. R. 1784. byl kostel i s hřbitovem zrušen, s kaplí sv. Kříže za 1300 zl. prodán a r. 1789. zcela zbořen. (Arch. míst. 145/51.)

22. Kostel farní sv. Martina ve zdi, podle domu Platejsu při někdejší městské zdi v ulici Martinské stávající, uvádí se již r. 1178. mezi kostely pražskými. Neboť téhož roku daroval kníže Soběslav II. kapitule vyšehradské *újezd* (okršlek) *sv. Martina* (Erben, Reg. 162 a 179.). V tomto kostele farář Jan z Hradce r. 1414. z návodu Jakoubka ze Stříbra počal první udělovati večeři Páně pod obojí spůsobou. Po bitvě bělohorské byl kostel sv. Martina delší dobu bez faráře a osazen teprve opět r. 1640. Po svém zrušení prodán byl kostel sv. Martina se hřbitovem r. 1785. od obce pražské, již náležel, za 2630 zl. rýn. Antonínu Helferovi a změněn na skladiště. (Lib. contract. rub. 20, fol. 158.) Fara u sv. Martina s fundacemi na mše vedle cis. poručení z dne 24. června r. 1785. přeložena byla ke kostelu sv. Trojice, při zrušeném klášteře Trinitářů

na Spálené ulici stojícímu. — *Farní dům* č. p. 340., mezi kostelem sv. Martina a domem »u tří zlatých koulí« ležící, koupil od obce pražské r. 1785. Jan Drda za 1670 zl. rýn. (Lib. contr. rub. 22, fol. 2.) — *Školu* pak u sv. Martina, pod č. p. 339. k Platejsu přistavěnou, prodala obec pražská r. 1785. paní Kateřině Šabasové za 1336 zl. rýn. (Lib. contr. rub. 20, fol. 157.) Též *pole* (3 korc. 2 m.) mezi branou Žitnou a Slepou ležící, k záduší kostela sv. Martina, potom sv. Trojice, náležející, prodala obec pražská r. 1790. k ruce záduší za 562 zl. rýn. Jakubovi Čubertovi. (Vinohrad. kn. Lib. contr. 32, fol. 279 p. v.)

23. Kaple Betlemská sv. Neviňátek (Nemluvnátek v Betlemě) založena byla r. 1391. blíže farního kostela sv. Filipa a Jakuba, brzy potom zaniklého, na místě (staveništi), které měšťan Kříž k tomu účelu daroval, od Jana z Mühlheimu s ročním nadáním 20 kop gr. praž. pro kněze, jenž lidu obecnému měl kázati českým jazykem, toho času velmi zanedbávaným v kostelech pražských lhostejností duchovenstva a pýchou německého měšťanstva. Dotčený měšťan Kříž založil v této kapli oltář s ročním nadáním 20 kop gr. praž. pro oltářníka a daroval r. 1414. také dům svůj (nyní č. p. 256.) blíže kaple Betlemské ležící k obývání pro dotčené kněze a chudé studenty, z něhož později kollej Nazaretská (*Collegium Nazarenum*) povstala. (Borový, Lib. Erect. IV. 366 a 430. — Arch. c. k. university pražské No. 34.) — Tato kaple, při níž byl kazatelem pro český lid též Jan Hus (r. 1402.—1412.), náležela právem podacím akademii Karlově, od níž postoupěna byla r. 1609. (1612.) na krátkou dobu Českým bratřím, potom však r. 1622. odevzdána s akademií Karlovou od Ferdinanda II. Jesuitům, od nichž r. 1638. opět navracena akademii, která ji r. 1667. prodala Jesuitům u sv. Klimenta s kollejí nazaretskou a Laudanovou (*Collegium Nazarenum et Laudanum*) a jinými domy k ní náležitými za 3200 zl. rýn. (Lib. contract. rub. 2. fol. 370—376.) — Po zrušení řádu jesuitského r. 1773. připadla kaple Betlemská fondu náboženskému; potom však na poručení císaře Josefa II. 24. května r. 1785. byla zavřena a r. 1786. dle dvorního rozkazu z dne 22. června zbořena, takže z ní nezbylo nic než prázdné místo, které r. 1802. k ruce fondu náboženského za 4201 zl. bylo prodáno a konečně zastavěno

velikým domem na Betlemském plácku pod č. p. 255. stojícím. (Viz kollej v Klementinu. — Lib. contr. rub. 41, fol. 108.) — Fondu náboženskému připadly též jistiny 12.234 zl. (Arch. míst. F. II. 87.) a jistina fundační 2055 zl. rýn. kostelu Betlemskému náležející. (D. Z. 735, D. 22.—24; 572, E. 5.)

II. V Novém městě pražském:

1. Kostel sv. Klimenta na Poříčí (nad Tůněmi), prastarého založení, připomíná se poprvé r. 1226., když se tam usadili Dominikáni, kteří však již r. 1232. se přesídlili k druhému kostelu sv. Klimenta blíže mostu v nynějším Klementinu. Kostel sv. Klimenta na Poříčí stal se pak kostelem farním, při němž r. 1378.—1385. několik nadání na mše pro faráře bylo založeno. (Borový, Lib. Erect. II. 162, 178 a 222.) Od r. 1420.—1621. byl tento kostel ve správě farářů pod obojí; potom spravován byl od farářů u sv. Petra. K záduší jeho náležel dvůr bohunecký ve vsi Vysočanech, který od purkmistra a obce Nového města pražského jakožto kollatorů záduší chrámu sv. Klimenta r. 1549. byl koupen a r. 1692. (mimo vinice pod placení záduší zůstavené) prodán za 1280 zl. rýn. vdově Marii Polyxeně Řasné, měšťenině Starého města pražského. (D. Z. 9, B. 6; 402, A. 1.) — K záduší téhož kostela koupeny byly r. 1654. *dvě vinice* pusté v jedno spojené nad Vysočany ležící za 97 zl. 49 kr. (Knihy vinohrad. libri contr. 22, fol. 45.) R. 1784. byl kostel zrušen a r. 1850. prodán *české obci evangelické helvetského vyznání* k službám Božím za 27.500 zl. stříb. od Václava Karla Michaloviče, jehož otec Václav též kostel se hřbitovem a spáleništěm r. 1793. od fondu náboženského veřejnou dražbou za 715 zl. rýn. koupil a od něho pak odprodal zahradu (díl hřbitova) přes cestu ležící se spáleništěm, na jehož místě dům č. p. 1237-II. jest vystavěn. (Lib. contr. rub. 125, fol. 246; 68, fol. 42; 89, fol. 221; 92, fol. 225.) Fondu náboženskému připadly také jistiny nadační 3650 zl. a zádušní jmění 2242 zl. kostelu tomu náležející.

2. Kaple sv. Máří Magdaleny viz při chudobinci měst pražských.

3. Kostel sv. Ambrože viz při klášteře Františkánů Hyberských.

4. Kostel Bolestné P. Marie viz při klášteře Celestinek v Bredovské ulici.

5. Kaple loretánské P. Marie při klášteře františkánském uprostřed nádvoří před kostelem Matky Boží Sněžné vystavěna byla od r. 1692. od hraběte Bertolda z Ungeršic na místě kaple r. 1670. tamže založené a potom zbořené. Zrušena byla k rozkazu císaře Josefa II. a sloužíc za kolnu teprve r. 1878. byla zbořena. — Zároveň s touto kaplí zrušeny byly také *kaple sv. Brikcí a sv. Hedviky*, které zřízeny byly v ochozu křídla klášterního na místě nynější budovy farní, pro jejíž stavbu r. 1788. i s ochozem klášterním byly zbořeny. (Ekert, Posvátná místa II. 461.)

6. Kaple blah. Anežky viz při novém špitále Křížovníků blíže bývalé solnice a kláštera Uršulinek.

7. Kostel sv. Michala Archanděla v Opatovické ulici (č. p. 153.—II.) stál již r. 1115., když při něm založena byla ves Opatovice na pozemcích klášteru kladrubskému darovaných, a byl od té doby až do r. 1420. katolickým kostelem farním, při němž r. 1387.—1390. nadání pro 3 oltářníky byla založena. (Borový, Lib. Erect. III. 265 a 331.) Po r. 1420. ujali se Husité tohoto kostela, při němž pak až do r. 1589. byli faráři podobojí, potom až do r. 1621. lutheranští. Po vypovědění posledního faráře nekatolického u sv. Michala, Matěje Jandy Čechtického, týž kostel přidělen byl k osadě fary u sv. Vojtěcha, až konečně r. 1787. byl zrušen a veškeré jeho jmění postoupeno farnímu kostelu sv. Vojtěcha. *Kostel zrušený* se sakristií, věží, deponitorium a nádvořím koupil od c. k. správy statků státních r. 1788. dražbou veřejnou za 880 zl. rýn. František Kehrer, od něhož r. 1790. prodán byl německým evangelíkům vyznání augsburského k jich bohoslužbě. Taktéž prodala c. k. správa statků státních jménem fondu náboženského r. 1788. Florianovi (Františku) Šebelkovi veřejnou dražbou *stavení farní* (č. p. 152.—II.) s nádvořím a 2 zahradami, ke kostelu sv. Michala náležející, za 1668 zl. rýn.; potom *stavení školní* s nádvořím vedle fary ležící Tomáši Vodičkovi za 1233 zl. rýn. (Lib. contract. 69, fol. 13 a 14.); konečně *hřbitov* při téměř kostele s kaplí, zahrádkou a ohradou na dříví (458□⁰) hraběti Janu Josefu Kinskému za 1322 zl. (Vinohrad. kn. pozem. Lib. conduct. 9, fol. 53—61.) — Mimo to připadly fondu náboženskému také jistiny 53.898 zl., nadání 5750 zl. a pozemky za

8100 zl., úhrnem 67.748 zl. k záduší kostela sv. Michala náležející. (Lib. contract. 69, fol. 337. — Ekert, Posv. místa.)

8. Kaple sv. Lazara při starodávném špitále pro bídne choré blíže novoměstské radnice a rohu do Špálené ulice již r. 1281. stávající, při níž býval kaplan z kláštera zderazského, zpusťošena byla ve válkách husitských i se špitálem, který potom zanikl. Kapli sv. Lazara obdrželi řezníci novoměstští, kteří ji odevzdali správě duchovního podobojí, pro jehož stálé obydlí koupili r. 1561. dům sousední. Po bitvě bělohorské zůstala kaple sv. Lazara i na dále v držení novoměstských řezníků, kteří při ní r. 1641. zřídili českou kongregaci Zvěstování P. Marie a r. 1704. v ní každodenní mši sv. založili. — R. 1788. kaple sv. Lazara byla zrušena a r. 1791. prodána s pozemkem 393□" a obytným stavením č. p. 7.—II. společenstvu řezníků novoměstských, kteréž ji se vším příslušenstvím r. 1886. prodalo c. k. aeraru za 84.700 zl. r. m. k rozšíření stavení soudu trestního, bývalé to radnice novoměstské. (Kniha gruntovní, Správa špitálu sv. Pavla z r. 1797, fol. 85. — D. Z. Sbírká listin r. 1886 No. 22.832.)

9. Kostel sv. Petra a Pavla na Zderaze viz při klášteře Křížovníků strážců Božího hrobu.

10. Kostel sv. Václava viz při klášteře Augustiánů.

11. Kostel sv. Karla Boromejského viz při ústavě pro vysloužilé kněžstvo v Hurťově ulici.

12. Kostel Božího Těla uprostřed Dobytčího trhu (Karlova náměstí) r. 1382. od představených jistého bratrstva (se znakem obruče a kladívka), Ješka Ocasá ze Zásady, Ždimíra ze Sedlce a Bucka z Heroltic, založen a vystavěn byl z kamene čtvercového v podobě hvězdy osmihranné, tvořené z osmi kaplí menších a r. 1403. národu českému na akademii Karlově odevzdán. (Schmidl, Hist. Soc. Jesu III. 362.) Okolo kostela byl hřbitov okrouhlou zdí s cimbuřím ohražený a čtyřmi vchody opatřený. R. 1437. dne 12. dubna vyhlášeny byly zde slavně kompaktaty od sboru basilejského stvrzené a do desk kamenných česky a latinsky vyryté zazděny nade dveřmi kostela. R. 1622. darován a postoupen byl tento kostel od císaře Ferdinanda II. Jesuitům u sv. Klimenta, jimž po založení kolleje novoměstské r. 1630. od obce pražské povoleno bylo rozšíření a prodloužení

dle vůle své kostel Božího Těla až ke kašně a z jiných stran tak daleko, jak tehdy byl hřbitov. (D. Z. 303, K. 28.) — Po zrušení řádu jesuitského kostel Božího Těla k rozkazu císaře Josefa II. r. 1784. byl zavřen, potom r. 1788. od správy c. k. statků komorních jménem fondu náboženského prodán dražbou za 902 zl. rýn. Václavu Lieberovi, po jehož smrti r. 1790. zbytek summy tržové nezaplacený 625 zl. pojištěn byl na jeho vinici, a kostel novou dražbou prodán pánu z Eisenšteina za 275 zl. (Vinohrad. knihy, Lib. conduct. 3, fol. 60 a 86.) R. 1791. kostel zcela byl pobořen tak, že po něm nezůstalo žádné památky mimo dotčené desky s kompakty, které pak zazděny byly na schodišti Musea českého na Příkopech.

13. Kostel sv. Františka Xaveria, na konci kolleje jesuitské sv. Ignáce při Lípové ulici r. 1690. vystavěný a k jesuitskému semináři sv. Františka náležející, zrušen byl r. 1773. s dotčenou kollejí, s kterou potom pro nemocnici vojenskou byl upraven. (Viz jesuitskou kollej novoměstskou.)

14. Kaple sv. Longina, nejstarší z tří okrouhlých románských kaplí v Praze zachovalých, při ulici na Rybníčku u zdi v zahradě fary u sv. Štěpána podnes stojící, vystavěna byla bezpochyby v 12. století od kláštera břevnovského, jemuž již koncem 10. století dědiny ve vsi Rybníčku náležely. Při této kapli zřídil si v 17. století hrobku novoměstský radní Ludvík Fleišman z Thumpachu a založil tu také fundaci na mše zádušní. R. 1784. kaple ta byla zrušena a zavřena. (Ekert, Posvátná místa II. 491.)

15. Kaple Vše ch Svat ý ch, na bývalém hřbitově u sv. Štěpána ve východní části stávající, připomíná se poprvé r. 1406. Tato kaple vůbec, kaplí rasů (Schindercapelle) zvaná, zrušena byla r. 1784. a teprve r. 1822. od magistrátu pražského jakožto patrona prodána veřejnou dražbou za 700 zl. víd. čísl. měšťanu Františku Žákovi, potom r. 1844. zbořena a na jejím místě vystavěn dům č. p. 1268—II. (Lib. contract. 97, fol. 179, p. v.)

16. Kaple Jerusalemská na bývalém hřbitově u sv. Štěpána stávající, vystavěna byla od jakéhosi Divišovského z Prošovic. R. 1844. zároveň s kaplí Vše ch Svat ý ch byla zbořena. (Ekert, Posv. místa II. 492.)

17. Kostel sv. Kateřiny viz při klášteře Augustiánů obutých u téhož kostela.

18. Kaple sv. Jana Nepomuckého, v zahradě domu č. p. 437—II. při Viničné ulici podnes stojící, kterou staroměstský radní Markus Joaneli vystavěl na vinici r. 1714. koupené s domem dotčeným, dle rozkazu císaře Josefa II. jest zrušena. (Lib. contract. Jurisdic. Decanatus St. Apollinarii, I. fol. 3. & 4. — Ekert, Posvát. místa II. 493.)

19. Kostel sv. Bartoloměje viz při špitále novoměstském pro chudé u sv. Bartoloměje.

20. Kostel Zvěstování P. Marie viz při klášteře Servitů v Slupech.

21. Kostel sv. Vojtěcha Menšího v Podskalí, blíže mostu přes Botič stávající, byl již r. 1362. kostelem farním, jehož právo podací od r. 1362.—1416. náleželo pánům ze Šternberka a na Konopišti. R. 1420. byl vypálen a zůstal dlouho bez faráře; potom od r. 1523.—1621. byl ve správě farářů nekatolických. R. 1630. daroval císař Ferdinand II. kostel i faru sv. Vojtěcha Menšího v Podskalí se vším příslušenstvím k založení klášteřa Benediktinům Ambrosiánům, kteří však, nejsouce mocni jazyka českého, fary této hned se vzdali. Potom r. 1635. ustanoven byl od arcibiskupa kardinála Harracha farář u sv. Vojtěcha Menšího, jemuž i kostely a osady sv. Mikuláše a Nejsv. Trojice v Podskalí byly přiděleny; r. 1640. však tyto všechny kostely odevzány byly správě faráře sv. Vojtěcha Většího v Jirchářích. Kostel sv. Vojtěcha v Podskalí, jenž měl jmění 5029 zl., ročních důchodů 299 zl. a vydání 296 zl., r. 1784. byl zrušen a s bývalým hřbitovem r. 1789. od fondu náboženského za 300 zl. veřejnou dražbou prodán Vojtěchovi Špetlovi. (Lib. contr. 69, fol. 162.) Zároveň od administrace c. k. státních statků jménem fondu náboženského prodány byly r. 1789. *dva domy* ke kostelu sv. Vojtěcha v Podskalí náležející, totiž: *a)* Dům nedostavěný č. p. 418—II. (373 star.) s dvorečkem vedle kostela sv. Vojtěcha ležící, který koupil Vojtěch Špetl za 262 zl. (Lib. contr. 64, fol. 277.) *b)* Dům řečený »Prasatkovský« č. p. 397 nové (383 staré) se zahradou a příslušenstvím, který koupil Mates Preisler za 1213 zl., z čehož dáno bylo od fondu náboženského 283 zl. 27 kr. nájemníku zahrady náhradou za stromky v ní vysázené. (Lib. contr. 67, fol. 14. p. v.)

22. Kostel sv. Mikuláše v Podskalí v hlavní ulici Podskalské připomíná se r. 1348. jakožto kostel farní, jehož právo patronátní Karel IV. daroval Benediktinům slovan-ským, když kostel sv. Kosma a Damiana stal se chrámem klá-šterním. Ve válkách husitských zanikla fara u sv. Mikuláše a podřízena byla kališnickým opatům benediktinského kláštera slovanského, jimž však později nekatoličtí osadníci u sv. Mi-kuláše nechtěli se podrobiti. Benediktini slovanští r. 1635. k sv. Mikuláši v Starém městě pražském přeloženi, postoupili r. 1676. dotčené právo podací kostela sv. Mikuláše v Podskalí za 300 kop grošů obci novoměstské, která kostel ten jakožto filiálku ke kostelu sv. Vojtěcha Většího v Jirchářích připojila. Kostel sv. Mikuláše v Podskalí, jenž měl r. 1781. jmění 1673 zl., příjmů ročních 77 zl. 50 kr., vydání však 112 zl. 39 kr., r. 1784. byl zrušen, r. 1789. za 161 zl. prodán a přestavěn v dům č. p. 383.-II. (350. staré), spolku plavců náležející, který obec pražská za 1500 zl. prodala. (Lib. contract. 64, fol. 298.) Týž dům (nyní »Podskalská radnice« řečený) koupil r. 1805. Václav Viktora za 11.180 zl. (Lib. contr 79, fol. 239. p. v.) — Obširnější zprávu o tomto kostele podává Ekert, Posvátná místa II. 497.

III. Na Vyšehradě :

1. Kaple sv. Martina starobylého založení (r. 1130.) jest posud zachovaná ve své staré okrouhlé stavbě románské a náleží mezi nejstarší památky stavitelské. Za války třicetileté bylo v ní vojenské skladiště prachu, potom r. 1710. byla opět obnovena, od císaře Josefa II. však zrušena a postoupena vo-jenskému aeráru. jenž jí užíval za skladiště a později pronajímal ji za obydlí chudině, čímž značně byla poškozena. R. 1841. měla býti zbořena pro založení nové silnice Vyšehradem vedoucí, ale přispěním nejvyššího purkrabího hraběte Karla Chotka za-chována jest. R. 1875. koupila kapitola vyšehradská tuto kapli s pozemkem okolním 60 □^o za 500 zl. a r. 1878.—1880. dal ji důstojně obnoviti kanovník František Kočí nákladem 2000 zl. (Ekert, Posvátná místa v Praze II. 277.)

2. Kaple Panny Marie s poustevnou opodál předešlé kaple na hradbách v letech 1749.—1760. vystavěná, r. 1784. byla zrušena, aeráru vojenskému odevzdána a proměněna v byt

a konečně v chlév. Nadání této kaple 1000 zl. na mše, od kanovníka Václava Mrázka založené. přiděleno bylo k chrámu kapitolnímu. Teprv nedávno koupila od aeráru kapitola vyšehradská tuto kapli zpustlou a dala ji obnoviti (Ekert, Posv. místa II. 502.)

IV. V Menším městě pražském:

1. Kostel sv. Vavřince na Petříně, kde již r. 1135. stála kaple téhož svatého, kterou kníže Soběslav I. ke kapitole vyšehradské přivtělil s nadáním její u, k němuž náleželo 6 osadníků v Trávnice pod Petřínem, pak ves *Choleč* (Koleč v Rakovnicku), 12 hřiven daně ze župy Rokytenské a jiné příjmy. V bouřích husitských ves Koleč kapli byla odcizena a r. 1436. od císaře Sigmunda zapsána Václavu Cardovi. Teprv od r. 1735. až 1770. vystavěn byl kostel sv. Vavřince v nynější podobě, brzy potom však r. 1784. zrušen a zamčen, ale r. 1840. opět jest obnoven a otevřen, správě obce pražské odevzdán a jako filiální kostel k sv. Mikuláši přivtělen.

2. Kostel sv. Jana Křtitele, u špitála malostranského na Újezdě pod Petřínem u Vltavy na rohu ulice Říční a Všehrdovy stojící, připomíná se již r. 1142., když se k němu utekly jeptišky svatojiřské po splnění hradu pražského knížetem Konradem Znejemským. K tomuto kostelu, jenž byl původně farním kostelem ve vesnici Újezdě pod Petřínem a jehož právo podací náleželo proboštství pražskému a od r. 1507. obci malostranské, přeložen byl r. 1620. malostranský městský špitál (chudobinec) od kostelíka Jana Husi. R. 1784. zrušen byl kostel sv. Jana, náležející mezi nejstarší gotické budovy pražské, i se špitálem a proměněn v prádelnu, o čemž při špitále dotčeném bližší zpráva jest podána. Fundace mešní přiděleny byly k farnímu kostelu sv. Mikuláše.

3. Kostel sv. Maří Magdaleny a kaple téže svaté viz při klášteře dominikánském na Újezdě.

4. Kaple Bolestné Panny Marie v Karmelitánské ulici v domě č. p. 460-III., v němž se usadily r. 1747. Anglické panny a dotčenou kapli si tam zřídily. Když pak r. 1782. zrušený klášter Karmelitek u sv. Josefa jim byl darován, dosavadní dům jejich s kaplí upraven byl pro gymnasium malostranské a školy normální, které pak r. 1839. přeloženy byly

do nových budov na místě zrušeného kláštera karmelitánského vystavěných. (Viz tento klášter.)

5. Kostel sv. Vavřince pod Petřínem na Újezdě byl odedávna farním kostelem v bývalé vsi Nebovidech a náležel s částí Újezda klášteru svatojiřskému. R. 1625. připojena býti měla dle návrhu Jesuitů fara mikulášská k tomuto kostelu, který však pro obmezenost svou nelíbil se měšťanům a od té doby byl filiálním kostelem fary u sv. Mikuláše a sv. Václava R. 1784. kostel sv. Vavřince byl zrušen a r. 1793. i se hřbitovem prodán za 450 zl. k ruce fondu náboženského. (Jurisdict. St. Georgi. Knihy pozem. 8. fol. 326. s. v.) Mešní fundace jeho přiděleny byly k farnímu kostelu sv. Mikuláše, osada však spojena byla s farou Matky Boží Vítězné. Budova jeho stojí podnes ve dvoře domu č. p. 390 »u Popelků« řečeného, jenom věž jest snesena a v budově kostelní jest dílna truhlářská.

6. Kostel sv. Prokopa, při samých zdích Nového města malostranského (v Prokopské ulici) stojící, byl od svého založení (r. 1213.) až do r. 1420. kostelem farním, jehož právo patronátní náleželo klášteru Johanitů. Po vypálení Menšího města pražského Husity r. 1420. zanedbán byl kostelík ten, takže v něm pouze kaplan z kláštera maltézského přísluhoval. R. 1689. dal velkopřevor Ferdinand hrabě Kolovrat zbořiti starou budovu gotickou a vystavěl na témž místě do r. 1693. kostel nový v slohu renaissančním s okrouhlým presbiteriem, které se dosud spatřuje na budově domu »U zlatého pštrosa« (č. p. 376-III.), k němuž kostel r. 1784. zrušený i s dvorečkem přikoupila r. 1790. hraběnka Maria Anna Kolovratová za 735 zl. k fondu náboženskému zaplacených. (Jurisdict. Maltes. Lib. fundor. C. fol. 118.)

7. Kostel sv. Petra a Pavla zvaný »na Rybářích,« blíže přívozu dolejšího pod hradem pražským u Vltavy (v místech nynějšího vojenského skladiště u Řetězové lávky) stávající, byl již r. 1273. kostelem farním. R. 1549. kostel ten již spustlý daroval Ferdinand I. Janu Kolskému z Kolovsi, jenž jej opravil, u hřbitova pak farní dům vystavěl a k záduší kostela předešlé náležející vsi Mokropsy a Svémyslice opět získal, které však později byly prodány. Od pozdějších majitelů zanedbán byl kostel sv. Petra a Pavla, a jenom rybáři sousední o něj pečo-

vali. R. 1622. zabaven byl se hřbitovem, s domem, zahradou a jiným příslušenstvím Ferdinandovi Karlovi Švihovskému z Ryzmberka pro účastenství jeho ve zpouře a darován od císaře Jesuitům pro seminář sv. Václava v summě odhadní 3000 kop. (Dějiny konfiskací, str. 666. — D. Z. 152, M. 4.) Po zrušení řádu jesuitského postoupen byl kostel za 764 zl. i s bývalou budovou farní (nynější domek č. p. 129., pod nímž jest průchod do úzké uličky sv. Pavelské) správě vojenské, která na místě stavení kostelního r. 1775. zbořeného vystavěla pekárny a skladiště. Zahrada na Rybářích s domem dvoupatrovým v ulici sv. Petra a Pavla č. p. 125. nové (246 a 248 staré) připadla dle nařízení 9. ledna r. 1779. a 21. září r. 1782. c. k. fondu normálních škol, od něhož s cís. povolením 21. září r. 1839. prodána byla r. 1845. za 17.700 zl. c. m. c. k. aeraru vojenskému. (D. Z. 1338, J. 7.)

8. Kostelík sv. Michala Archanděla v bývalé jesuitské zahradě u Vltavy stojící, r. 1786. s dotčenou zahradou prodán byl od fondu náboženského za 6170 zl. rýn. pražskému měšťanu Františkovi Bertoniinu a potom zbořen. (Knihy pozemk. vinohr., Lib. contract. 32, fol. 153. — Ostatní viz při kolleji klementinské.)

9. Kaple Panny Marie Pomocné na hradbách Mariánských u Písecké (Karlovy) brány (v Brusce) v l. 1757. až 1761. vystavěna byla od kapitoly u sv. Víta na pozemku čísl. top. 900 $\frac{1}{2}$ obsahující 712 \square^o , který kapitola koupila r. 1756. od c. k. fortifikace za 1000 zl. rýn. K tomu účelu odkázala kapitole vdova Klára Sparcová veškeré jmění své. Na mše a jiné pobožnosti v této kapli odkázala r. 1762. vdova Františka Becková 3000 zl. z podílu svého 6000 zl. na panství Hostinném. Mimo to náležela této kapli jistina fundační 5000 zl. rýn. na statech Auerspergových, kterou hrabě Karel z Auerspergu r. 1770. kapitole sv. Víta postoupil. (D. Z. 596, K. 5 & Q. 23.) Rozkazem dvorním kaple ta r. 1789. byla zrušena a potom r. 1791. prodána a zbořena tak, že jenom jméno Mariánských hradeb na ni připomíná. Pozemek, kde kaple tato stála, náleží podnes kapitole u sv. Víta, kteréž také fundační jistina 5000 zl. teprve r. 1891. byla vyplacena. Jiná jistina 1500 zl. rýn. kapli náležející, na statech Waldšteinských uložená, připadla fondu

náboženskému. (D. Z. 881, M. 19.) — Na místě této kaple zbořené stojí nyní domek č. p. 523-III. kapitole náležející. (D. Z. 1295, K. 1.)

10. Kaple sv. Máří Magdaleny, rotunda pod Letnou na břehu Vltavy podnes stojící, náležela klášteru Křížovníků s červeným srdcem (Cyriáků) u sv. Kříže Většího na protějším břehu v Starém městě, od jehož převora P. Trembského r. 1635. byla vystavěna a r. 1783. zároveň s klášterem dotčeným zrušena a prodána s letohrádkem, klášteru náležejícím.

11. Kaple domácí sv. Michala pod hradem pražským v ulici Pětikostelské v zadní části nynějšího domu č. p. 171-III. na místě bývalého kostela farního sv. Michala, který za válek husitských zanikl a okolo r. 1700. byl zbořen, r. 1704. vystavěna byla od hraběta Arnošta Bohumíra z Schützen a Leypoltsheimu. Tato kaple nádherně upravená, v níž sloužití mše sv. bylo dovoleno, r. 1784. jest zrušena.

12. Kostel farní sv. Václava, který r. 1686. zcela nově vystavěn byl v severozápadním rohu *jesuitského domu professního* na témž místě, kde stál až do té doby kostel farní sv. Václava r. 1629. od Jesuitů vystavěný na místě původní kaple sv. Václava (rotunda translationis St. Venceslai), kterou vystavěl vévoda Boleslav Pobožný na památku divu, jenž se stal na témž místě za Boleslava Ukutného, když ostatky sv. Václava z Boleslavi na hrad pražský byly vezeny. Po zrušení řádu jesuitského zrušen byl r. 1783. dekretem císaře Josefa II. tento kostel a postoupen s domem professním k užívání c. k. úřadům, takže se v něm od r. 1784. do r. 1849. chovaly desky zemské. Fara pak přenesena byla ke kostelu sv. Mikuláše. — Fondu náboženskému připadla fundace na mše 750 zl. rýn. při kostele sv. Václava r. 1706. od Adama Fürchgotta z Wendlingen založená. (D. Z. 468, O. 14.) Témuž fondu odevzdána byla fundace 3080 zl. rýn. k slavnému doprovázení Pána Boha pod nebesy při zaopatřování nemocných od bratří hrabat Kinských r. 1740. založená, na jejich statech pojištěná a r. 1761. arcibiskupské konsistoři pražské vyplacená. (D. Z. 472, J. 14; 814, J. 29. — Viz též jesuitskou kolej malostranskou.)

13. Kostel sv. Jana Křtitele s kaplí sv. Matěje

na jeho hřbitově, pod schody janskými (vrškem sv. Janským) blíže špitálu vlaského, již před r. 1281. ve vsi Oboře stojící, v bouřích husitských r. 1420. byl rozbořen, potom r. 1546. od královny Anny znovu vystavěn slohem gotickým i s kaplí sv. Matěje a konečně r. 1784. zrušen; zvony pak s věže jeho přeneseny byly na věž kostela kajetánského, k němuž také nadační mše byly přeloženy. Kostel sv. Jana (v němž bylo pohřbeno několik vynikajících umělců doby Rudolfské, zejména Bartoloměj Spranger, Jiljí Sadeler jakož i mnohé osoby šlechtické z farního okrsku tamního) prodán byl s kaplí sv. Matěje a s hřbitovem r. 1792. od správy státních statků jménem fondu náboženského veřejnou dražbou za 1730 zl. rýn. pražskému měšťanu Josefovi Peyznachovi, jenž z něho vystavěl dům č. p. 322-III., který od jeho dědiců r. 1810. koupil Jan Reiser za 13.125 zl. víd. měny. (Lib. contr. 26, S. 6 & 34, L. 13.)

14. Kostel sv. Karla Boromejského viz při špitále vlaském.

15. Kostel P. Marie viz při klášteře Kajetánů.

V. Na Hradčanech :

1. Kostel sv. Jiří na hradě pražském při klášteře Benediktinek.

2. Kostelík Panny Marie Einsiedelské při klášteře Kajetánů.

3. Kostel sv. Benedikta při klášteře Barnabitů.

4. Kostel sv. Jana Nepomuckého při klášteře Uršulinek.

5. Kaple sv. Antonína při cís. špitále pro duchovenstvo.

6. Kaple sv. Matouše na náměstí Loretánském před bývalým palácem hrabat Černínů (nynější kasárny) vystavěna byla r. 1737. s cís. dovolením od Františka Josefa hraběte Černína na pozemku bývalého domu »u zlaté koule«, který k tomu účelu již r. 1703. Heřman Jakub Černín koupil a po-bořil. R. 1784. tato kaple byla zrušena a r. 1791. za 264 zl. prodána a zbořena. (Schaller, Topogr. Prahy I. 318. — Ekert, Posvátná místa II. 330.)

7. Kaple sv. Alžběty při špitále strahovském.

8. Kostel sv. Rocha na předdvorí kláštera strahovského stojící založen byl r. 1603. od císaře Rudolfa, ale teprv

r. 1624. úplně dostavěn a r. 1628. od císaře Ferdinanda II. třemi oltáři opatřen, byl kostelem farním až do r. 1784., když byl zrušen. Od té doby vydán byl zkáze a sloužil rozličným účelům, až teprv r. 1882. přičiněním a nákladem opata strahovského P. Sigmunda Starého jest opět obnoven a k službám Božím upraven.

VI. V okolí Prahy a v krajích země:

1. Kostel Obrácení sv. Pavla na Špitálsku před branou Poříčskou v nynějším Karlíně, na břehu Vltavy blíže bývalého mlýna »na Buriance« řečeného za viaduktem dráhy drážďanské stávající, r. 1504. založen byl od obce staroměstské zároveň se špitálem pro chudé choré, který však r. 1639. od cís. vojska, obávajícího se obléhání Prahy vojskem švédským, byl pobořen a potom k špitálu »u Templu« na Staré město přeložen. Také kostel sv. Pavla i dvůr se všemi ostatními domy na Špitálsku při obléhání Prahy od Švédů r. 1648. k rozkazu cís. velitele tvrze vyšehradské docela byl zničen. Avšak r. 1657. kostel tento od obce staroměstské opět byl vystavěn a zůstal jen kostelem hřbitovním. R. 1787. kostel sv. Pavla byl zrušen a s rozsáhlým hřbitovem, na němž r. 1680. ze Starého města pohřbeno bylo denně 30—40 morem zemřelých, prodán soukromníkům, jimž sloužil za skladiště; teprve r. 1861. byl zbořen a na místo jeho tovární stavení č. p. 224. vystavěno.

2. Kaple sv. D a m a s a (Dismasa), obyčejně kaple »Ubohých Dušiček« zvaná, za bývalou Novou branou na popravšti na úpatí vrchu Žižkova proti domu »na Křenovce« stávající, vystavěna byla místo dřívější kapličky na témž místě od hraběte z Kuperwaldu, jenž při ní založil dvě mše sv. za duše odpravených. R. 1786. tato kaple, do osady sv. Jindřicha, potom k faře sv. Kříže (u Volšan) náležející, byla zrušena a prodána s pozemky okolními od fondu náboženského k potřebám svěským Antonínu Janu Doušovi za 85 zl. rýn., avšak s tím břemenem, že se měly vykonávati i budoucně na tom místě popravy. (Knihy vinohr. lib. contr. 36, fol. 246.)

3. Kaple P. Marie Etinské na bývalé usedlosti kláštera kajetánského před branou Strahovskou stávající, o níž zpráva podána jest při klášteře Kajetánů v Praze.

4. Kostel Vítězné Panny Marie na Bílé hoře,

původně kaple P. Marie r. 1628. na památku vítězství císařského vojska blíže nového kláštera servitského téže doby od šlechty katolické tamže založeného, brzy však opuštěného, vystavěná, která r. 1706. připojena byla jakožto loď k stavbě kostela poutnického »Sancta Maria de Victoria« nazvaného. Tomuto kostelu odkázal r. 1700. Jan Křt. Camel všecko jmění své, zvláště *vinici* »*Hřebenka*« řečenou s domem a štěpnicí za branou Újezdskou v Košířích na Srpových horách ležící, která však r. 1710. od správce téhož kostela, superiora residence jezuitské na Bílé hoře, za 1200 zl. rýn. byla prodána. (Vinohr. knihy pozem., Lib. contr. 24. fol. 629. a 25, fol. 14.) — R. 1714. vystavěny byly okolo kostela Vítězné P. Marie křížové chodby se čtyřmi kaplemi, též budova pro duchovní z příspěvků soukromníků čteně tam putujících k obrazu Narození Páně, jenž byl kopií onoho obrazu, kterým prý v den bitvy bělohorské pověstný Karmelitán Dominik de Jesu Maria k udatnosti povzbuzoval vojsko císařské. — R. 1785. kostel ten dle nařízení císaře Josefa II. byl zavřen a fundační jeho jistiny úhrnem 9380 zl. rýn. případly fondu náboženskému, totiž: jistina 2000 zl. na statku tachlovickém r. 1726. uložená (D. Z. 342, B. 21.); 1500 zl. na statku Merklíně (D. Z. 525, A. 8); 1000 zl. na vinici Bekové (D. Z. 525, J. 16); 1500 zl. u hraběte Karla z Morzin (D. Z. 528, F. 16); 1000 zl. na statku Klecanech a 500 zl. na statku Lemberku (D. Z. 533, E. 28 & L. 2.) a jistina 1880 zl. od Václava sv. p. z Heningar r. 1797. fondu náboženskému zaplacená. (D. Z. 768, G. 22.) — R. 1812. kostel bělohorský opět otevřen byl k poutím, a správa jeho odevzdána Benediktinům kláštera břevnovského.

5. Kostel sv. Anny v předměstí města Mostu stávající, jemuž r. 1667. Martin Mainer, probošt při kapitole sv. Víta v Praze, odkázal statky své *Paředly* a *Svinčice* (kr. Žatec.), které r. 1655. za 6000 kop míš koupil. (D. Z. 94, E. 9: 310, C. 13; 264, A. 11.) Po zrušení tohoto kostela připadly statky dotčené fondu náboženskému, jemuž dosavad náležejí. (D. Z. 1116, F. 16.)

6. Kostel Panny Marie při klášteře Benediktinů v Kladrubech.

7. Kostel a kaple Panny Marie při klášteře Benediktinů na vrchu Bezdězí.

8. Kostel Nanebevzetí Panny Marie při klášteře Cisterciáků v Sedleci.

9. Kostel sv. Jana Křtitele při klášteře Cisterciáků v Zbraslavě.

10. Kostel sv. Vavřince při klášteře Dominikánů v Klatovech.

11. Kostel sv. Vojtěcha při klášteře Dominikánů v Ústí nad Labem.

12. Kostely sv. Ducha a sv. Markéty při klášteře Dominikánů v Plzni.

13. Kostel sv. Anny při hospicu kláštera Františkánů v Chebu na vrchu sv. Anny.

14. Kostel při klášteře Kapucínů v Brodě Českém.

15. Kostel sv. Václava při klášteře Karmelitánů v Pacově.

16. Kostel Nanebevzetí Panny Marie při klášteře kartusiánském ve Valdicích u Jičína.

17. Kostel sv. Michala Archang. při klášteře Minoritů v Horažďovicích.

18. Kostel sv. Maří Magdaleny při klášteře Minoritů ve Střibře.

19. Kostel sv. Michala při klášteře Minoritů v Kadani.

20. Kostel Čtrnácti pomocníků v nouzi při klášteře Paulánů v Tachově, též kostel sv. Wolfganga tamže, který v sýpku byl proměněn.

21. Kostel na návrší u vsi »Sv. Barbora« na Plzeňsku v okrese Rokycanském r. 1786. zrušený.

22. Kostely sv. Jana Nepomuckého a sv. Víta u farní vsi Čachrova na Klatovsku r. 1786. zrušené.

23. Kaple sv. Rosalie u Čížkrajic na panství Nových Hradech v Budějovicu r. 1786. zavřená později byla zbořena.

24. Kaple sv. Václava u Dešenic na Plzeňsku r. 1786. zrušena.

25. Kostel sv. Barbory v Lysé s hřbitovem, kostnicí a prostorem 490[]⁰ r. 1786. byl zrušen a r. 1807. od vrchního úřadu panství Lysé veřejnou dražbou prodán c. k. aeraru vojenskému za 1512 zl. rýn. (D. Z. 1323, C. 9.)

Zrušením vytčených kostelův obdržel fond náboženský statky Paředly a Svinčice, pak 158.553 zl. za několik budov kostelních, zvláště pak na jistinách kostelům zrušeným náležejících.

B. Kostely a kaple na Moravě.

I. V diecesi Olomoucké:

1. Kostel farní sv. Petra a Pavla v Olomouci v předhradí na místě, kde nyní stojí c. k. zbrojnice, r. 863. vystavěný a od sv. Cyrilla posvěcený, byl původně chrámem biskupským bohatě nadaným, potom kollegiatním a konečně farním až do r. 1785., když byl zrušen a rozbourán. Kostelní paramenty a stkvosty odevzdány byly chrámu metropolitánskému u sv. Václava, k němuž také přenesena byla práva fary. (Wolný, Topogr. I. 1. 266.)

2. Kostel farní Panny Marie v Olomouci, těsně u bývalého předhradí na nynějším náměstí mezi kasárnami jezuitskými a novými stávající, byl již r. 1253. chrámem farním, jehož patronát král Otakar daroval špitálu olomouckému. R. 1784. dne 31. prosince byl zrušen a za skladiště vojsku postoupen, potom však 26. července r. 1839. zcela zbořen. Důchody jeho, nadání a práva farní přenesena byla ke kostelu sv. Michala. (Wolný, Topogr. I. 1. 271.)

3. Kostel farní sv. Blažeje, dle pověsti nejstarší kostel v Olomouci, z pohanského chrámu od sv. Methoděje na křesťanský posvěcený, stával již před r. 1223. blíže nynější brány Kateřinské a byl kostelem filiální chrámu farního sv. Morice, až r. 1785. byl zrušen a r. 1839. zcela zbořen. (Wolný, Topogr. I. 1. 276.)

4. Kostel Vše ch Svatých v Olomouci při zrušeném klášteře Augustiánů.

5. Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Olomouci při zrušeném klášteře Kartusiánů.

6. Kostel sv. Františka v Olomouci při zrušeném klášteře Klarisek.

7. Kostel Matky Boží v Olomouci při zrušeném klášteře Minoritů.

8. Kostel v Prostějově při zrušené residenci Kapucínů.

9. Kostel Nejsv. Trojice v Kroměříži při zrušeném klášteře Františkánů.

10. Kostelíček sv. Michala v Kroměříži, při němž již r. 1539. bylo bratrstvo angelské, od Jana ze Šternberka 300 zl. mor. nadané, a potom bratrstvo Matky Boží, kteréž kardinál z Dietrichšteina spojil v jedno bratrstvo sv. Michala, jemuž r. 1604. Lukáš Dembinský z Dembin půl vsi Hrutie a 200 zl. odkázal. R. 1783. zrušeno bylo bratrstvo sv. Michala a jistiny jeho 1550 zl. ujaty byly k fondu náboženskému. Zároveň kostelík sv. Michala r. 1785. byl zrušen a potom zbořen. (Wolný, Topogr. I. 2. 102.)

11. Kostel sv. Jiří v Hradišti Uherském již před r. 1257. podřízen byl kostelu farnímu u sv. Michala jakožto farní kaple, jejíž patronát r. 1257. udělen byl od krále Otakara II. opatství velehradskému. Potom od r. 1420. byl kostelem farním, až r. 1778. dle cíř. rozkazu byl zrušen a potom zbořen; jeho právo farní dne 16. ledna r. 1778. přeneseno bylo ke kostelu sv. Františka Xaveria při bývalé kolleji jesuitské. (Wolný, Topogr. I. 2. 202.)

12. Kostel poutnický sv. Kříže a Bolestné Matky Boží u Krňova (v Slezsku) na vrchu Hradisku r. 1727. nově vystavěn byl od kláštera Minoritů v Krnově z příspěvků na místě bývalé kaple dřevěné tamže r. 1681. od Minoritů zbudované. Tento kostel, při němž Minorité služby Boží konali, r. 1786. byl zrušen, a obraz zázračný přenesen do kostela farního; hlavní oltář, varhany a velký zvon darován kostelu Minoritů, ostatní nábytek kostelní prodán venkovským kostelům, stavení pak r. 1791. koupili měřtané za 406 zl. — Avšak již r. 1795. dekretem dvorním z dne 8. září k žádosti obce povoleno bylo bývalý kostel opět k službám Božím upravit. (Wolný, Topogr. I. 4. 354.)

II. V diecesi Brněnské;

1. Kostelík sv. Cyrilla a Methoděje v Brně prastarého založení posvěcen byl r. 1297. ke cti Matky Boží a dostal darem desátek ze vsi Pozořic a z dvoru v Tvarožné od krále Václava, který tento kostel postoupil královně Alžbětě,

od níž r. 1322. odevzdán byl i s důchody svými klášteru jeptišek v Starém Brně. R. 1784. kostel ten byl zrušen dle dekretu dvorního z dne 20. listopadu r. 1783. a postoupen za skladiště e. k. kommissí hospodářské. (Wolný, Topogr. II. 1. 62.)

2. Kaple sv. Barbory v Brně, na vrchu sv. Petra r. 1723. přistavěná těsně k domu vikářskému od děkana kapitolního Františka Löfflera, r. 1733. nadána byla jistinou 300 zl. od měštana Jana Kavanka. R. 1783. byla zrušena a teprve nedávno zcela zbořena (Wolný, Topogr. II. 1. 62.)

3. Kostel sv. Václava v Starém Brně (původně kaple r. 1303. vystavěná) byl již r. 1314. kostelem farním, jehož patronát r. 1323. odevzdán byl klášteru Cisterciánek v Starém Brně, po jehož zrušení r. 1782. postoupen byl Augustiánům. Avšak r. 1783. tento kostel, jehož fara ke kostelu Augustiánů přeložena, byl zavřen, r. 1790. vojenské kommissí za skladiště postoupen a brzy potom prodán za 200 zl. obci starobrněnské, která jej k rozšíření hřbitova zbořila. (Wolný Topogr. II. 1. 176.)

4. Kaple sv. Prokopa v Starém Brně, filiálka kostela farního sv. Václava, na nynějším tržišti (náměstí) již před r. 1243. vystavěná, postoupena byla r. 1323. klášteru Cisterciánek v Starém Brně, od něhož r. 1760. (1770.) byla obnovena. Po zrušení tohoto kláštera kaple sv. Prokopa byla zavřena, za 700 zl. prodána a potom zcela zbořena. (Wolný, Topogr. II. 1. 177.)

5. Kostel sv. Anny v Starém Brně při klášteře Dominikánek.

6. Kaple sv. Kříže nad Chučici v lese v prvních dobách zavedení křesťanství na Moravě založená, potom od Uhrů zbořená a opět vystavěná, byla v 17. století poutnickým místem, kteréž r. 1784. bylo zrušeno. (Wolný, Topogr. II. 1. 295.)

7. Kostel sv. Mikuláše ve Vratěnině při klášteře Augustiánů.

8. Kostel sv. Kříže v Jihlavě při klášteře Dominikánů.

9. Kostel sv. Františka z Assisi v Jihlavě při klášteře Kapucínů.

10. Kostel sv. Ignáce v Jihlavě při koleji jezuitské po zrušení řádu r. 1773. byl zavřen, potom r. 1784. zřízena při něm z fondu náboženského fara, která však r. 1794. dvorním dekretem z dne 27. dubna byla zrušena, a kostel stal se kostelem vojenským, při němž služby Boží konají 3 kaplani řádu praemonstrátského z kláštera strahovského. (Wolný, Topogr. II. 3. 5.)

11. Kostel v Boskovicích při klášteře Dominikánů.

12. Kostel sv. Víta v Jemnicích, při klášteře františkánském r. 1673 opuštěném sešlý a r. 1774. od dobrodinců obnovený, r. 1785. byl zrušen, potom r. 1788. prodán hraběnce Antonii z Daun, která jej však r. 1790. obci jemnické postoupila, od níž opět k službám Božím byl upraven (Wolný, Topogr. II. 3. 301.)

13. Kaple Panny Marie Loretanské v Jaroměřicích při klášteře servitském.

14. Kostel sv. Víta v Králově Poli při klášteře kartusiánském.

15. Kaple sv. Mikuláše u Klentic blíže zřícenin hradu Rosenšteina byla již před r. 1446. kaplí hradní; r. 1782. jest zrušena a zbořena. (Wolný, Topogr. II. 2. 86.)

16. Kostel sv. Šebestiána v Mikulově od kardinála Františka z Dietrichšteina byl vystavěn u nynější kapitoly na tak zvaném Sv. vrchu, ale r. 1786. jest zrušen a zavřen. (Wolný, Topogr. II. 2. 47.)

17. Kostelíček v Mikulově při klášteře Kapucínů.

18. Kostelík Nalezení sv. Kříže u vsi Soběšic na pahorku »Ostrá horka« řečeném r. 1716. od jezuitské koleje brněnské vystavěný, po zrušení řádu zpustlý, r. 1784. byl zrušen a prodán; jmění jeho 200 zl. přikázáno bylo farnímu kostelu v Řečkovících, k němuž tento kostelík od svého založení náležel. (Wolný, Topogr. II. 1. 229.)

19. Kostelíček u sv. Ducha v Telči od královny Alžběty r. 1329. vystavěný, potom r. 1655. požárem (bleskem) zničený, obnoven byl od Ferdinanda Viléma Slavaty z Hradce Jindřichova. Avšak r. 1785. byl zrušen a i s obydlím pro kaplana při něm r. 1492. od Jindřicha z Hradce vystavěným, prodán byl obci, již nyní slouží za skladiště. Nadání pro kaplana ročních

100 kop grošů a k vydržování služeb Božích též 100 kop gr., r. 1492. založené, připadlo fondu náboženskému. (Wolný, Topogr. II. 3. 106.)

20. Kaple Panny Marie v Telči na předměstí »Štěpnice« řečeném r. 1719. od měšťana Ondřeje Hanušíka vystavěná a 50 zl., pak 130 zl. na 3 mše roč. nadaná, r. 1786. zrušena a prodána byla jednomu měšťanu, jenž ji daroval předměstí, od něhož jest nyní vydržována. — Zároveň zrušeny byly v Telči *kaple U Smrtné úzkosti Krista* a *kaple U Matky Boží*. (Wolný, Topogr. II. 1. 106. a 107.)

21. Kaple sv. Kateřiny v Tišnově při zrušeném klášteře Cisterciánek.

22. Kaple Nejsv. Trojice u Bítova na úpatí vrchu, na němž stojí zříceniny hradu Coršteina (Zornstein), v nejstarší době založená, o níž se první zmínka r. 1403. činí, r. 1784. byla zrušena a prodána za 32 zl. (Wolný, Topogr. II. 4. 211.)

23. Kaple sv. Barbory u Víškova blíže bývalého popraviště, r. 1735. od měšťana Jiřího Seidlitze vystavěná a r. 1738. nadaná 200 zl. na roční 2 mše, po r. 1780. byla zrušena a zbořena. (Wolný, Topogr. II. 3. 422.)

24. Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Znojmě při zrušeném klášteře františkánském.

25. Kostelíček u sv. Bernarda v Znojmě u kostela farního sv. Mikuláše na starém hřbitově, zřízen byl r. 1455. ze staré školy židovské, potom r. 1585. od nekatolické rady městské ujat a v sladovnu proměněn, ale od kláštera louckého opět obnoven, avšak r. 1784. zrušen a za skladiště vojenské postoupen byl. (Wolný, Topogr. II. 4. 85.)

26. Kaple sv. Martina a sv. Anny v Znojmě, též na starém hřbitově u farního kostela nad sebou vystavěné, z nichž dolejší dřívější to kostnice r. 1500. od měšťanky znojemské Kateřiny Bučické s povolením opatství louckého byla opravena. hořejší však vystavěna a obě nadáním na mše ročními 25 a 30 dukáty opatřeny, z jistiny 1200 dukátů, které však r. 1580. se ujala nekatolická rada městská. Tyto kaple, v nichž služby Boží (kázání) v 16. století v řeči moravské se konaly, r. 1785. byly zrušeny, pro skladiště vojenské postoupeny a r. 1860. nekatolíkům za modlitebnu přenechány. Krásný oltář křídlový (dřevořezba) představující utrpení Páně

po zrušení kaplí dostal se (r. 1825.) do cís. letohradu Laxen-
burgu. (Wolný, Topogr. II. 4. 87.)

27. Kostelíček sv. Jana Křtitele v Znojmě na
dolejším náměstí z 13. století zrušen byl r. 1786. a jest nyní
obecní obilnicí. (Wolný, Topogr. II. 4. 125.)

28. Kostelíček sv. Petra a Pavla v Znojmě,
nedaleko bývalého kláštera u sv. Kláry na nynějším náměstí
sv. Petra stávající, r. 1782. byl zrušen, potom za solnici a za
skladiště používán a konečně zbořen. (Wolný, Topogr. II.
4. 125.)

Poznámka. *Kostely v Slezsku zrušené* vytčeny jsou při
klášteřích v Slezsku zrušených.

IV.

Bratrstva a jiné ústavy.

Zároveň s kláštery zrušil císař Josef II. také ústavy soukromé pro vzdělání a zaopatření kněžstva, zvláště biskupské a klášterní semináře a kolleje, a z jmění jejich, správě státní odevzdaného, zřídil semináře císařské čili generální, v nichž vzdělán býti měl dostatečný počet duchovních světských pro fary nově zřízené.

Taktéž k rozkazu císaře Josefa zrušeny byly všecky soukromé špitály (chudobince) a jiné ústavy dobročinné, z jmění pak jejich, které nadačnímu fondu světskému bylo přikázáno, zřízeny byly zemské ústavy zaopatřovací a dobročinné.

Mimo to zrušil císař Josef všecka bratrstva náboženská v Praze a jinde se nacházející.

Konečně dle rozkazu císaře Josefa II. r. 1784. také všecky kollegiální kapitoly měly býti zrušeny a v pouhé fary proměněny. Tento osud zastihl již poněkud *kapitolu vyšehradskou*, jejíž statek proboštský, Žitenice, císař ponechal proboštovi Kindermannovi, jakožto jmenovanému biskupu litoměřickému, takže tento statek při téměř biskupství měl zůstatí. Avšak po smrti císaře Josefa navrácen byl statek žitenický opět k proboštví vyšehradskému. Neboť rozkaz císaře Josefa, týkající se zrušení kapitol kollegiálních, nebyl proveden, a r. 1794. dle dvorského nařízení ustanoveno bylo na Vyšehradě vedle probošta a děkana 6 kanovníků sídelních a 6 nesídelních. — Taktéž nebylo provedeno nařízení císaře Josefa, kterým byly zakázány veškeré pouti a průvody církevní, i mnohé jiné opravy císaře Josefa ve věcech církevních zcela přišly na zmar.

Také kapitole kollegiátní při kollegiátním kostele u sv. Morice v *Kroměříži* dekretem dvorním z dne 17. srpna 1784. nařízeno bylo, aby při témž kostele zřízena byla fara, při níž správu duchovní měl míti probošt kapitoly s duchovenstvem kollegiátním. Nařízení toto provedeno bylo teprve na sklonku r. 1785. úřadem krajským z Přerova, a od té doby jest každý probošt kapitoly zároveň farářem u sv. Morice. (Wolný, Top. I. 2. 91.)

Zprávy o vytčených ústavech zrušených, čerpané hlavně z desk zemských a z archivu místodržitelského, podány jsou v seznamech následujících.

A. Ustavy soukromé pro vzdělání a zaopatření kněžstva.

I. V Praze:

1. Seminář sv. Václava a konvikt sv. Bartoloměje, o nichž zpráva již podána jest při kolleji jezuitské u sv. Klimenta v Starém městě pražském.

2. Seminář arcibiskupský se školami bohosloví a filosofie, který založil arcibiskup pražský kardinál Arnošt Albrecht hrabě Harrach, aby u vychování kněžstva nezávisel na Jesuitech, v jichž semináři sv. Václava a v konviktu sv. Bartoloměje dosavad byli vychováváni a na akademii Karlově jim postoupené filosofii a bohosloví vyučováni všickni kněží nastávající. K zařízení tohoto semináře odkázal již r. 1627. Petr Fuchs z Wranholze *statek Sovínky*, který r. 1623. od král. komory za 21.800 kop míš. byl koupil. (D. Z. 153, J. 6.) K témuž účelu koupil r. 1647. arcibiskup Harrach stavení bývalého *dvora králova* *) u Prašné brány, totiž dva díly od Polyxeny z Lobkovic, roz. z Pernšteina, za 15.428 kop a 40 gr. míš., k němuž r. 1659. ještě přikoupil za 200 zl. rýn. od Jana Gottfrida Sytta z Arnova díl téhož dvora královského, totiž stavení s věží a pozemky v Příkopech Starého města naproti kostelu sv. Benedikta, fortny a rohu ležící, které Zdeněk

*) Tento dvůr od krále Václava vystavěný, v němž králové Václav IV., Sigmund, Ladislav, Jiří Poděbradský a Vladislav II. až do r. 1484. sídlili, daroval r. 1559. Ferdinand I. nejvyššímu maršálku dvornímu Ladislavu Popelovi z Lobkovic. Díl tohoto dvora daroval r. 1597. Zdeněk z Lobkovic Janu Ferdinandovi z Frankenšteina.

z Lobkovic r. 1597. Janu Fridrichovi z Frankenšteinu daroval. (D. Z. 304, C. 2. & 313, C. 18.) — V upraveném dvoře královském zřídil arcibiskup Harrach samostatný seminář, k jehož vydržování odkázal 20.000 zl. rýn. — V sousedství tohoto semináře dle přání arcibiskupova zřídili opatové klášterů cisterciáckých r. 1638. také seminář sv. Bernarda pro své kleriky, a jich příkladu následoval opat strahovský r. 1640. založením semináře (kolleje) sv. Norberta. Dle smlouvy r. 1652. a r. 1692. učiněné zřízeno bylo v kolleji sv. Norberta gymnasium pro studující všech tří seminářů, v arcibiskupském pak semináři byly přednášky o filosofii a bohosloví pro kleriky světské i řeholní ze všech tří seminářů, v nichž se professoři, světší kněží a řeholníci praemonstrátské a cisterciácké, jistým řádem střídali. K tomu účelu rozšířena byla budova semináře arcibiskupského r. 1673. vystavěním nového křídla od arcibiskupa Matouše Sobka z Bílenberka a od jeho nástupce Jana Fridricha hraběte z Waldšteina, který na místě od arcibiskupa Harracha ke dvoru královskému přikoupeném v nynější ulici Kralodvorské dlouhé křídlo zbudoval a r. 1676. založil pro seminář *kostel sv. Vojtěcha* u Prašné brány, jenž od jeho nástupce hraběte Jana Breunera r. 1697. byl dostavěn. Týž arcibiskup vymohl na vydržování alumnů semináře arcibiskupského, jichž počet z 30 na 45 rozmnožil, roční plat z pokladny solní.

Po zrušení řádu jezuitského přeložen byl r. 1777. arcibiskupský seminář do předního dílu bývalé kolleje klementinské (viz tuto), a dosavadní stavení jeho č. p. 654—I. i s kostelem sv. Vojtěcha přešlo r. 1787. na c. k. aerar a proměněno v kasárny řečené kralodvorské. (D. Z. Vložka 177.) Kostel sv. Vojtěcha byl zrušen a používáno ho za skladiště vojenské až do r. 1804., kdy opět otevřen a od císaře ustanoven jest za vojenský kostel pro posádku pražskou. Jistiny kostela náležející k 14 fundacím na 1709 mší zádušních a 1 výroční, obnášející úhrnem 10.001 zl. rýn. přiděleny byly k fondu alumnatu generálního semináře v Klimentinu. (Arch. místodrž. Lit. D. 21/1.)

Neboť r. 1783. zrušen byl k rozkazu císaře Josefa II. seminář arcibiskupský jakož i seminář (kolleje) Praemonstrátů při kostele sv. Norberta a kolleje Cisterciáků sv. Bernarda, a místo nich zřízen v Klimentinu jeden *seminář císařský čili*

generální pro celé království České dne 13. září 1783., čímž péče o vzdělání duchovenstva katolického do rukou státu přešla. Správě nadačního fondu generálního semináře odevzdáno bylo jmění arcibiskupského semináře, totiž: *a) Statek Sovinky*, svrchu dotčený. (D. Z. 735, F. 8 & K. 24.) — *b) Zahrada alumnů* (nynější zahrada Kinských) před branou Oujezdskou, 10 korců polí a 5 $\frac{1}{2}$ kor. vinice obsahující, s dvěma staveními, stodolou a lisem, která však r. 1787. od c. k. administrace statků komorních k ruce fondu náboženského prodána byla veřejnou dražbou za 4700 zl. rýn. paní Rozíně z Rubner, jejíž dcera Josefa z Rubner ji r. 1799. prodala za 12.800 zl. rýn. Rose kněžně Kinské z Vchynic a Tettova, roz. hraběnce Harrachové. (Vinohrad. knihy pozem. Lib. contr. 31, fol. 311. p. v. & Lib. conduct. 9, fol. 220. p. v.) — *c) Fistiny*, totiž: 6750 zl. rýn. u hraběnky Teresie Lažanské a 12.000 zl. rýn. u hraběnky Hartigové r. 1784. do desk zem. vložené. (D. Z. 574, B. 7. & 26.); jistiny kostelu sv. Vojtěcha náležející 10.001 zl. rýn. svrchu vytčené. K tomu přiděleny byly semináři: jistiny kostela sv. Salvátora 69.045 zl., kostela sv. Klimenta 8350 zl., též nadání při konviktu sv. Bartoloměje vytčená. — Avšak generální seminář již r. 1790. od císaře Leopolda II. byl zrušen, a místo jeho v Klementinu zaujal kníž. arcibiskupský seminář duchovenský pro arcidieceši Pražskou.

3. Seminář (kollej) Cisterciáků s kaplí sv. Bernarda v Starém městě pražském. Kollej sv. Bernarda původně zřízena byla v ulici Benátské (nyní Bartolomějské) od všech klášterů řádu cisterciáckého r. 1375. v bývalém ústavu v *Ferusalemě* zvaném, který r. 1372. od kanovníka pražského Jana Miliče z Kroměříže pro kající ženštiny s kaplí sv. Maří Magdaleny byl založen, avšak již r. 1374. zrušen a od císaře Karla IV. řádu cisterciáckému darován k zařízení kolleje tohoto řádu pro mistry i studující na fakultě bohoslovecké. Tato kollej však již r. 1420. zničena byla od Husitů a nemohla obnovena býti od klášterů zároveň zpustošených. Teprve r. 1638. založili opět kollej a seminář sv. Bernarda opatové všech klášterů cisterciáckých v Čechách a na Moravě k vychování a vzdělání svých kleriků dle přání arcibiskupa kardinála Harracha, který k tomu účelu věnoval 2000 kop míš. ze solní pokladny. K za-

řízení semináře koupili Cisterciáci dvůr (nynější č. p. 586-I.) v Celetné ulici se zahradou, kterou r. 1725. rozšířili přikoupením dvou domků sousedních, za jichž osvobození od platů obecních 1700 zl. rýn. zaplatili. (Lib. contr. rub. 6, fol. 32.) R. 1783. seminář sv. Bernarda i s kaplí byl zrušen a klerikové cisterciáctí přestěhovali se do generálního semináře v Klementinu. *Stavení semináře cisterciáckého* (č. p. 586 nové, 45 staré) připadlo fondu náboženskému v summě odhadní 12.942 zl. 10 kr. stř. a prodáno bylo teprve r. 1832. za 25.510 zl. stř. pražskému velkoobchodníku Karlovi Singerovi, od něhož je koupil r. 1836. Ignác Glasersfeld za 40.000 zl. stř. (D. Z. 1186, B. 7 a C. 3; 1228, G. 14.) — *Zahrada k semináři náležející* rozdělena byla na čtyry díly, kteréž od fondu náboženského byly prodány, totiž: *Díl první* (Nr. Top. 61.) o 260□^0 , který se zahradou k domu opatskému kláštera sedleckého náležející spojený, obsahoval $334\frac{2}{3}\text{□}^0$ a v průčelní šířce na Příkopech $16\frac{1}{2}$ sáhů, r. 1838. za 3395 zl. 22 kr. stř. odhadnut a prodán byl za 3405 zl. stř. Ignáci Glasersfeldovi, jenž na tom místě dům pod č. p. 988-I. vystavěl. — *Díl druhý* (Nr. Top. $61\frac{3}{6}$) o $251\frac{2}{6}\text{□}^0$ na Příkopech v průčelní šířce 17 sáhů, za 3048 zl. 24 kr. stř. odhadnutý, koupil r. 1836. za 3053 zl. 24 kr. stř. Jiří Vrba a vystavěl tam dům č. p. 990-I. — *Díl třetí* (Nro. Top. $61\frac{4}{6}$) o $333\frac{3}{6}\text{□}^0$, v průčelní šířce na Příkopech 16 sáhů, k Prašné bráně 14 sáhů a k Celetné ulici $11\frac{1}{4}$ sáhů obsahující a za 4078 zl. stř. odhadnutý, koupil r. 1835. za 4100 zl. stř. Jiří Vrba, jenž tam vystavěl dům č. p. 969-I. — *Díl čtvrtý* (Nro. Top. $61\frac{5}{6}$) o 263□^0 , v průčelní šířce k Celetné ulici $17\frac{1}{2}$ sáhů obsahující, r. 1833. za 2133 zl. stř. odhadnut a za 2200 zl. stř. prodán byl Karlovi Singerovi a od tohoto r. 1836. za 6500 zl. stř. Ignáci Glasersfeldovi, jenž na tom místě dům č. p. 982-I. vystavěl. (D. Z. knih. hlav. G. XVII., 211, 241, 273 a 297; kvat. 340, M. 24. & kvat. 1186, M. 10.) — Zrušením semináře Cisterciáků sv. Bernarda obdržel fond náboženský za stavení a zahradu úhrnem 40.268 zl. 24 kr. stříbra.

4. Seminář praemonstrátský sv. Benedikta a sv. Norberta na konci ulice Kralodvorské v Trubní ulici (nyní Eliščina třída) při kostele sv. Benedikta v někdejší kom-

mendě řádu Německých rytířů. Tuto kommandu od Německých rytířů již r. 1420. opuštěnou s prastarým kostelem farním sv. *Benedikta*, jenž od doby krále Václava IV. až od bitvy bělohorské utrakvistům odevzdán byl k jich bohoslužbě, obdržel r. 1635. opat kláštera strahovského Kašpar z Questenberga od krále Ferdinanda III. náhradou za kostel sv. Mikuláše s kollejí Praemonstrátů postoupený Benediktinům slovanským. (Viz klášter Benediktinů u sv. Mikuláše.) K stavbě semináře a kolleje sv. Norberta věnoval opat Questenberg 48.570 zl. a na vychování 10 kleriků kláštera strahovského a 10 světských studujících uložil jistiny 52.000 zl. a potom 16.000 zl. rýn. Do této kolleje sv. Norberta, v níž zřízeno bylo gymnasium pod správou rektora, kněze strahovského, posílali později (r. 1658.—1669.) opatové všech klášterů praemonstrátských v Čechách a na Moravě svoje kleriky a studující. R. 1676. zbořen byl prastarý kostel sv. Benedikta a na místě jeho vystavěn r. 1676.—1682.) nový kostel sv. Norberta. V jakém poměru byla kolleje sv. Norberta k semináři arcibiskupskému, při tomto jest již povědino. R. 1783. zrušen byl seminář i s kostelem sv. Norberta a dne 4. ledna r. 1787. aeraru postoupen pro vojsko. Kostel pak r. 1792. byl zbořen a na místě jeho zřízena zahrada při budově bývalého semináře, r. 1793. od aeraru přestavěné. Nová tato budova č. p. 655. na Eliščině třídě se zahradou (711□^o) r. 1795. postoupena byla za 29.961 zl. rýn. *Novoměstskému ústavu pro šlechtičny u sv. Andělů* směnou za jeho dům, který v summě odhadní 28.619 zl. cí. král. všeobecné nemocnici byl odevzdán. (D. Z. 550, E. 3. — Lib. contract. ruber 25, fol. 210.) — K semináři sv. Norberta (Collegium Norbertinum) náležela též *vinice*, od starodávna řečená »*Marvanka*« (nyní Švihanka) za Novou branou ležící, s domem, lisem, věží červenou a zahradou, jak to seminář r. 1719. (s cí. povolením 5. prosince r. 1718.) od panny Anny Dvorské za 2550 zl. rýn. koupil, a k tomu téhož roku $\frac{2}{4}$ vinice vedle předešlé ležící od Tomáše Hlavy za 450 zl. přikoupil. Po zrušení semináře podržel klášter strahovský tuto vinici a prodal ji r. 1828. s cí. povolením Vavřinci Hankemu za 12.000 zl. víd. čísl., kteréž jakožto základní jistina uloženy jsou pro klášter. (Knihy vinohrad., Lib. contr. 25, fol. 325 a 359; 36, fol. 324.)

5. Ústav pro vysloužilé kněžstvo církevní, zvláště z vlastenského národa českého pocházející, při kostele sv. Karla Boromejského v Hurtově ulici blíže Zderaze. Tento ústav s fundací a zádušním nadáním založil r. 1695. dne 7. listopadu Jan Hynek *Dlouhoveský z Dlouhé Vsi*, biskup milevitánský, suffragan a probošt hlavního kostela sv. Víta na hradě pražském, vykázav k vychování kněží chudých a zasloužilých *jistinu 10.000 zl. rýn.* a darovav jim k bydle (obydlí) *dům* svůj v Novém městě pražském pod sv. Apollinářem ležící se vším nábytkem a knihovnou, s kaplou založení Matičky Boží Bolestné se všemi kostelními potřebami a jinou kaplí založení sv. Jana Evangelisty, též *vinici* (4 korce) »*Šmukířka*« řečenou, při téměř domě se vším příslušenstvím, jak to Dlouhoveský r. 1687. za 2450 zl. rýn. koupil. Správu a ochranu nad touto fundací měl míti každý arcibiskup pražský, kněží pak na tu fundaci přijatí (emeriti) povinni byli při mši sv. každodenně učiniti zvláštní memento za duši zakladatelovu. (D. Z. 468, A. 16. — Knihy vinohrad. lib. contract. 23, fol. 407, 24, fol. 340.) — R. 1705. koupil arcibiskup Jan hrabě Breuner z fundace dlouhoveské pro ústav emeritní jinou budovu se zahradou při klášteře zderazském a postoupil dům dlouhoveský Trinitárům k zařízení jejich kláštera, který však již r. 1707. na Spálenou ulici byl přeložen. Dům dlouhoveský se vším příslušenstvím r. 1707. prodal k ruce dotčené fundace arcibiskup pražský s povolením papeže za 4000 zl. rýn. klášteru Servitů v Slupech, který pak tento dům r. 1722. k zařízení kláštera Alžbětinek v Slupech za 6100 zl. rýn. postoupil. (Knihy vinohrad. lib. contract. 24, fol. 657 & 25, fol. 475 a 478.) — K obydlí kněží fundace dlouhoveské ústavu emeritního koupen byl z fundace této r. 1730. s cís. povolením: z dne 15. prosince r. 1729. *dům* (č. p. 307-II.) se zahradou v Hurtově ulici od Františka Antonína z Talmberka za 7000 zl. rýn. (D. Z. 471, B. 24 & 502, D. 13.) a vedle tohoto domu vystavěn r. 1732. *kostel sv. Karla Boromejského*.

Avšak ústav emeritní dne 12. ledna r. 1783. byl zrušen a kněží z něho propuštěni s výslužným. Jméni ústavu připadlo fondu náboženskému, od něhož *dům* č. p. 307-II. postoupen byl dle dvorního dekretu z dne 6. července r. 1785. za mírné

nájemné k ubytování vojska (kasárna sv. Karlovská). Druhá pak část téhož domu s nádvořím (729□^o) i s kostelem sv. Karla prodána byla teprve r. 1873. za 36.000 zl. rýn. od fondu náboženského král. fondu českému pro budovu král. zemské polytechniky. (D. Z. hlavní kniha G. XVIII. 225.) Zahrada ústavu (100 loket délky a 60 loket šířky) prodána byla již r. 1785. pražské měšťance Tobiašovské. (D. Z. 1023, G. 6.) — Mimo to odevzdány byly fondu náboženskému *jistiny* dotčeného ústavu 16.000 zl. rýn. na panstvích Waldšteinských uložené a r. 1806. zaplacené, též *jistiny* 13.665 zl. rýn. náležející k 33 fundacím na mše, které některým správcům duchovním byly přiděleny. (Arch. místodržít. 145,69.) Veškeré jmění ústavu dlouhoveského vyneslo fondu náboženskému úhrnem 65.665 zl. rýn.

Zrušením semináře cisterciáckého a praemonstrátského, pak ústavu dlouhoveského, svrchu uvedených, získal fond náboženský úhrnem 203.894 zl. 24 kr. (D. Z. 881, M. 19.)

II. Na Moravě:

1. Seminář duchovenský (Seminarium Clericorum) při konviktu kolleje jezuitské v Olomouci, o němž již zpráva byla podána.

2. Seminář biskupský v Olomouci, k jehož založení pro 80 alumnů již biskup Leopold Friedrich hrabě z Engkh (1758—1760) *jistinu* 80.000 zl. z důhodů panství biskupských vykázal, zřízen byl teprve r. 1775. dvorním dekretem z dne 10. listopadu tak, že k nadání jeho ustanovena byla *jistina* vyčtená 80.000 zl. rýn., pak roční plat pro 6 kněží po 200 zl., k tomu z nadání císaře Ferdinanda II. při bývalém konviktu jezuitském roční důchod 5000 zl., též statek Řimnice (Rymnice) a dvůr v Hejčíně (viz statky olomoucké kolleje jezuitské pod čísly 5. a 9.) s ročními důchody 4000 zl. a 438 zl., potom z fondu jezuitského ročně 3000 zl.; mimo to z téhož fondu 8000 zl. k zařizení semináře vynaloženo býti mělo, k tomu úroky 12.000 zl. z *jistiny* základní nastřádané. K umístění semináře dvorním dekretem z dne 8. března r. 1776. odevzdána byla biskupovi bývalá kollej jezuitská, statek pak Rymnice s dvorem v Hejčíně postoupen byl semináři, který pak s universitou přeložen byl r. 1778. do Brna, ale r. 1782. opět do Olomouce. Hned na to r. 1783. k rozkazu císaře Josefa II.

zrušen byl seminář arcibiskupský v Olomouci a místo něho zřízen *seminář generální*, který dle cis. nařízení z dne 3. září r. 1784. přeložen byl do zrušeného kláštera hradištského u Olomouce, veškeré pak důchody jeho postoupeny byly fondu náboženskému. Avšak již r. 1790. generální seminář k rozkazu císaře Leopolda II. stal se opět ústavem arcibiskupským a přeložen byl do Olomouce, kdež mu vykázan byl klášter dominikánský na vrchu »Julius« řečeném, a Dominikánům náhradou odevzdán zrušený klášter františkánský. (Wolný, Topogr. I. 1. 262.)

3. Ústav pro vysloužilé kněžstvo v Kroměříži založil r. 1687. dne 16. června olomoucký biskup Karel hrabě z Lichtenšteina a nadal ústav tento ročním příspěvkem 119 zl., který od rektorátu kaple sv. Anny v Olomouci ke kostelu katedrálmu pro špitál kněžský sv. Jana v Kroměříži, od Švédů zcela zpustošený a od téhož biskupa nově vystavěný, vycházel, jakož i jistinou 3000 zl. z počátku pro 3, potom pro 6 vysloužilých farářů, kteří v jedné části piaristické kolleje bydlet a tam vydržování býti měli. K tomu nadání připojeno bylo s papežským svolením veškeré jmění, které farář a děkan ve Víškově Václav Alexander Neupaur r. 1718. odkázal k zařízení domu pro zaopatření kněží vysloužilých v Prostějově. Z této pozůstalosti r. 1737. a 1751. vynaloženo bylo 13.000 zl. k vystavění a zařízení zvláštního domu na místě staré fary a části farní zahrady; zbytek však dotčené pozůstalosti, obnášející 24.491 zl., a k tomu 2500 zl. od Jana Jetřicha Peterswaldského z Peterwaldu odkázaných, vydán byl k správě děkanu kroměřížskému. R. 1752. náleželo tomuto ústavu na jistinách 37.011 zl. 14 kr. a vydržováno tam bylo 6 kněží vysloužilých (Emeriti) ročními 900 zl. a mimo dům ještě 3 Emeriti z nadání Lichtenšteinského svrchu vytčeného až do 12. února r. 1785., když cis. dekretem také všecky ústavy zaopatřovací pro kněžstvo vysloužilé byly zrušeny. Nadání ústavu v Kroměříži, zvláště jistiny vytčené, připadly fondu náboženskému, jemuž náleží též bývalý dům emeritní, v němž jest mimo kapli sv. Jana Nepomuckého r. 1785. zrušenou a r. 1838. opět posvěcenou, také obydlí farní. (Wolný, Topogr. I. 2. 104.)

B. Soukromé ústavy dobročinné.

I. Špitály a chudobince v Praze :

1. Měšťanský špitál staroměstský založen byl původně od rytířského řádu Templářů a proto nazván templářský (v Templu); později postoupen byl k správě obci staroměstské, která po zničení *špitálu sv. Pavla* před branou Poříčskou r. 1646. (1639) veškeré jeho jmění, statek Hrdlořezy a špitálský dvůr ve Vysočanech r. 1663. přivtělila špitálu u Templu. A tak spojen byl špitál v Templu s bývalým špitálem sv. Pavla. Kostel špitální nově byl přestavěn, ale r. 1689. i se špitálem rozsáhlým zničen požárem, francouzskými paliči založeným. Brzy však povstal *špitál sv. Pavla v Templu* ze ssutin a jmění jeho značnými dary jest rozmnoženo. Neboť r. 1738. odkázal špitálu sv. Pavla *Findřich Kopp*, vysloužilý cís. rytmistr kyrysníků a měšťan Nového města pražského, k udržování 18 chudých měšťanů jistinu 27.000 zl. rýn. (D. Z. 473, J. 13.) — R. 1762. odkázal František Adam hrabě z Trautmannsdorfu k nadání špitálu sv. Pavla 3000 zl. rýn. (D. Z. 377, L. 21.) R. 1784. dle nařízení císaře Josefa zrušen byl špitál sv. Pavla v Templu i s kostelem, a jmění jeho připadlo c. k. světskému fondu nadačnímu. *Stavení špitálu a kostel* s dvěma dvorečky koupil od fondu r. 1787. veřejnou dražbou za 1830 zl. rýn. Ignác Binder, jenž na tom místě vystavěl dům č. p. 54-I. staré (589. nové) v Celetné ulici ležící »u Templu« řečený. (Lib. contract. ruber 21, fol. 324 a 326.) Statky bývalého špitálu sv. Pavla, *Hrdlořezy a dvůr špitálský ve Vysočanech*, světskému fondu nadačnímu připadlé a r. 1815. za 43.993 zl. 40 kr. víd. čísla odhadnuté, přivtěleny byly r. 1868. nadačnímu fondu obce pražské pro zaopatřování chudých. (D. Z. 978, F. 18. H. XIV. 329.) — Ves *Dlažím* (Blazím, Ploscha, kr. Žatec.), kterou měšťanka staroměstská Kateřina Dřílská z Janovic s platy dědičnými ve vsi Zeměších a v Hlavně (4 kopy) r. 1514. k záduší špitálu sv. Pavla za branou Poříčskou k podporování chudých Starého města pražského odkázala (D. Z. 2, K. 13.), postoupena byla r. 1806. od světského fondu nadačního k statku Velemyšlovsi (Welmschloss). náležejícímu k fondu studijnímu, tak aby z důchodů téhož statku světskému fondu nadačnímu ročně

o sv. Havlu se odvádělo 83 zl. 6 $\frac{1}{2}$ kr. rýn. (D. Z. 1086, L. 22.) — Ves *Buděhostice* (kr. Rakov.) prodána byla k rukoum nadačního fondu světského r. 1797. od administrace c. k. statků státních za 7250 zl. rýn. poddaným buděhostickým. (D. Z. 1275, L. 22.) Mimo statky vytčené připadly nadačnímu fondu světskému též fundační *jistiny* špitála sv. Pavla v Templu, totiž 27.000 zl. rýn. od Jindřicha Koppa a 3000 zl. rýn. od Trautmannsdorfa odkázané, jak již předešle vytčeno; potom *jistiny* špitálu Obrácení sv. Pavla náležející v summě 3500 zl. rýn. (D. Z. 735, D. 11.) Veškeré jmění špitálu sv. Pavla vyneslo fondu pro zaopatřování chudých úhrnem 88.673 zl.

2. Špitál (chudobinec) novoměstský u sv. Bartoloměje v Podskalí založen byl r. 1505. pro schudlé sousedy od obce Novoměstské v domě pod Slovany na rozcestí od Jana Hrona koupeném, k němuž obec r. 1514. a 1515. ještě dva domy sousední od Václava Komínka a Ondřeje Chrtu přikoupila. K tomuto špitálu, při němž kaple sv. Bartoloměje byla vystavěna, daroval král Vladislav II. *zboží špitálu sv. Alžběty pod Vyšehradem*, který r. 1364. arcibiskup Jan založil na místě, kde nyní stojí pivovar kapitoly vyšehradské. Značné statky špitální r. 1547. od Ferdinanda I. se statky obecními byly pobrány, avšak zase navraceny obci novoměstské bez vrchního majitelství, které teprve Rudolf II. obci opět postoupil. R. 1773. špitál i s kostelem nově byl přestavěn a z ročních příjmů jeho 2571 zl. vydržováno bylo 48 chudých. Avšak r. 1784. z nařízení císaře Josefa II. špitál i s kostelem sv. Bartoloměje byl zrušen a stavení jeho upraveno zatím pro choromyslné. Chudým pak ze špitálu propuštěným vykázáno bylo denně po 8 kr. na výživu z jmění špitálu ujatého k fondu světskému pro zaopatření chudých. Témuž fondu připadl také statek špitálu náležející, *Krč Horní s Hodkovičkami a Herinky*, který teprve r. 1844. prodán byl Karlu Pulpánovi rytíři z Feldšteina za 120.000 zl. stříbra. (D. Z. 1310, A. 22.) — V stavení bývalého špitálu založen byl r. 1808. od hraběte Františka z Kolovrat u kostela sv. Bartoloměje, pro služby Boží opět upraveného, *nový městský chudobinec*, jemuž z fondu světského pro zaopatřování chudých vykázáno bylo od státu 3127 zl. k opravám na stavení potřebných a 10.000 zl. k za-

ložení důchodu. Mimo to přispívala obec pražská ročně 1200 zl. k podporování tohoto ústavu, jenž r. 1809. měl aktivního jmění 34.630 zl. a zaopatřoval toho času již 213 chudých. Tento ústav, o jehož povznesení obec pražská stále se při činovala, rozšířen byl r. 1834. větším dvoupatrovým stavením a po r. 1860. odevzdán byl úplně do správy obce, kteráž jej r. 1880.—1885. rozsáhlými budovami opatřila. K účelu tomu i dosavadní kostel sv. Bartoloměje byl zbořen.

3. Chudobinec městský s kaplí sv. Maří Magdaleny v Novém městě pražském ve čtvrti sv. Petrské. K zařízení tohoto chudobince koupili primátoři a inšpektoři chudinství všech tří měst pražských r. 1733. s cíš. povolením z dne 18. září r. 1732. pozemek náležející obci novoměstské »na Tůních Babáčekových« řečený s dvěma domky a zahrádkami za 2500 zl., pak sousední dům od měšťana Loreie za 300 zl. (Lib. contract. 37, fol. 292.) V chudobinci tom byla též domácí *kaple sv. Maří Magdaleny*, v níž denně mši sv. sloužili Kapucíni z kláštera sv. Josefa. Jmění chudobince vzrostlo později tak, že stačilo k ošetřování 641 chudých lidí a mimo to ještě 154 osoby byly podporovány. Za císaře Josefa II. ústav ten byl zrušen a chudobinec odstoupen c. k. správě statků státních, od níž stavení jeho, totiž domy č. p. 1225 a 1226 staré (1235 a 1236 nové) v ulici Barvířské, k ruce c. k. světského fondu nadačního byly pronajaty a r. 1802. za 11.220 zl. rýn. veřejnou dražbou prodány Václavu Janu Gottlasovi. (Lib. contract. 75, fol. 306.)

4. Špitál křížovnický nový s kaplí blahoslav. Anežky v Novém městě pražském nedaleko nového domu solního (nyní Národní divadlo) a proti klášteru Uršulek založený. K zařízení tohoto špitálu koupil převor Křížovníků s červenou hvězdou Jiří Ignác Pospíchal dne 6. července r. 1689. od obce novoměstské starou a tehdy již zašlou lázeň »Písanou« či Malovanou řečenou, na jejímž místě budovu špitální s kaplí blah. Anežky r. 1693. vystavěl. Tomuto špitálu od Křížovníků vydržovanému, jehož správcem až do r. 1725. byl křížovník a spisovatel český Jan Beckovský, odkázal r. 1710. Adam Bernard Unruher z Chodova horního (Ober-Chodau) na 3 mše týdně v kapli blah. Anežky a na opatření dvou starých vojínů

vysloužilých v špitále 4000 zl., kterážto summa i s úroky 6% od 12. července r. 1715. zaplacená byla klášteru křížovnickému dne 24. listopadu r. 1721. (D. Z. 276, E. 10 & Q. 6.) Potom r. 1716. odkázala témuž špitálu Anna Teresie Sapientia z Mayern, roz. z Nicolai 3000 zl., aby se chudí téhož špitálu za ní modlili denně růženec. (D. Z. 278, K. 2.) R. 1784. i tento špitál k rozkazu císaře Josefa II. byl zrušen, stavení však zůstalo majetkem Křížovníků a prodáno r. 1840. k stavbě nábřeží od velmistra Jakuba Beera, jenž summu trhovou za něj r. 1747. vynaložil k zvýšení domu velmistrův o jedno patro. (Ekert, Posvátná místa Prahy, II. 412.) Jistiny špitálu a kaple blah. Anežky připadly dílem k fondu náboženskému, dílem světskému fondu nadačnímu pro zaopatřování chudých.

5. Špitál kongregace vlaské sv. Karla Boromejského v Menším městě pražském, který založili r. 1602. Vlaši v Praze usedlí a vystavěli při něm v l. 1613.—1617. kostel sv. Karla Boromejského. Tento špitál koupil r. 1679. od kláštera Dominikánů v Menším městě pražském *vinice* s domem v Košířích za 1925 zl. rýn. (Vinohrad. knihy, lib. contr. 23, fol. 419.) Potom daroval témuž špitálu Jan ryt. z Minetti statky *Jeřikov Větrný* a *Branšov*; pak odkázal r. 1753. Jan Josef Jeřabin sv. pán z Beklersbachu, hejtman kraje Čáslavského, statky *Viklantice* a *Petrovsko*; konečně mu odevzdány byly r. 1778. statky *Hořepník* a *Loutkov*, jakož i jistiny francouzské kongregace sv. Ludvíka, kteráž špitál a nalezenec svůj r. 1777. s vlaským špitálem spojila, jak při špitále kongregace sv. Ludvíka jest vytčeno. Po zrušení vlaského špitála r. 1789. připadlo všecko jmění jeho c. k. světskému fondu nadačnímu pro zaopatřování chudých a sirotků, totiž: *a)* Statky *Viklantice* a *Petrovsko* (kr. Čáslav.), které r. 1789. od fondu koupil Jan Josef Strecker za 18.997 zl. 15 kr. rýn. (D. Z. 688, H. 8.) *b)* Statky *Jeřikov Větrný* a *Branšov* (kr. Čásl.), kteréž r. 1838. prodány byly hraběti Karlu z Rummerskirchu za 187.100 zl. stří. (D. Z. 1249, K. 8.) *c)* Statky *Hořepník* a *Loutkov* (kr. Tábor.) bývalé kongregaci sv. Ludvíka náležející, kteréž koupil r. 1790. Václav Bechyně ryt. z Lažan za 78.744 zl. 40 kr. rýn., od téhož pak r. 1803. Jan Josef Erben za 220.000 zl. víd. čís. (D. Z. 765, J. 30; 852, H. 14.) *d)* Stavení špitální (č. p.

335—III.) s kostelem sv. Karla Boromejského, zahrádkou, hřbitovem a místem pustým prodáno bylo r. 1792. Františku Müllerovi za 3000 zl. rýn. k ruce nadačního fondu pro zaopatření chudých. (Lib. contract. 26, H. 13.) *e) Dům špitálu sv. Ludvíka* v Novém městě pražském (č. p. 978—II. nové. 924 staré) v osadě sv. Jindřicha prodán byl r. 1787. od představených vlaského špitálu Michalovi arch. Marsaňo za 2610 zl., z kteréž summy světskému fondu nadačnímu pro zaopatřovací ústavy 900 zl. připadlo. (Lib. contract. 63, fol. 237. p. v. — Lib. obligat. 42, fol. 53.) Mimo statky vytčené připadly světskému fondu pro zaopatření chudých a sirotků též *jistiny* bývalého ústavu francouzského sv. Ludvíka v summě 54.986 zl. 59 kr., pak *jistiny* špitálu vlaskému náležející v summě 29.000 zl. rýn., z nichž uloženo bylo 10.000 zl. fundace od Fitznera z Fitzburgu na panství Sádové a 19.000 zl. na panstvích Waldšteinských. (D. Z. 735, C. 21 a 30; 806, F. 25 a 881, M. 19.)

6. Špitál kongregace francouzské sv. Ludvíka v Praze obdržel r. 1623. darem od Ferdinanda II. k bohoslužbě v rodném jazyku svém bývalý kostelík sv. Jana Křtitele, též kaplí Jana Husi zvaný (za domem č. p. 378-III. stojící), jenž od téhož bratrstva byl přestavěn i znova vysvěcen ke cti sv. Ludvíka krále. Avšak již r. 1628. přestěhovalo se odtud dotčené bratrstvo ke kostelu sv. Linharta, který mu císař daroval, na Staré město, a kostelík sv. Ludvíka postoupen byl Karmelitánům u Panny Marie Vítězné, kteří jej r. 1654. k rozšíření zahrady klášterní zbořili. *Špitál a nalezenec, který kongregace sv. Ludvíka* v domě k tomu účelu darovaném (č. p. 978-II.) v osadě sv. Jindřicha r. 1633. zřídila. spojen byl r. 1777. se *špitálem vlaským* sv. Karla Boromejského v Menším městě pražském tak, že tomuto r. 1778. odevzdány byly též statky *Hořepník* a *Loutkov* (kr. Tábor.), které francouzská kongregace sv. Ludvíka r. 1757. od hraběte Josefa z Martinic za 68 311 zl. 6 kr. rýn. pro špitál koupila, jakož i *jistiny* této kongregace na statech zemských uložené, v jedné summě 54.986 zl. 59 kr. obnášející. (D. Z. 730, F. 13 a O. 1.) Toto jmění veškeré připadlo po zrušení špitála vlaského a bratrstva francouzského světskému fondu nadačnímu pro zaopatřování chudých a sirotků. (Viz vlaský špitál.)

7. Měšťanský špitál v Menším městě pražském, při kostele sv. Jana Křtitele u Vltavy na Újezdě na rohu ulice Říční a Všehrdovy ležící, přeložen byl k tomuto kostelu r. 1620. od zrušeného kostelíka Jana Husi (předešle kostela sv. Jana Křtitele pod Petřínem blíže nynějšího chrámu Panny Marie Vítězné se nacházejícího). R. 1661. přestavěn byl dům špitální (č. p. 440) slohem renaissančním. Při tomto špitále založil r. 1711. Jan Kašpar z *Ickling*, nejvyšší správce pošty v království Českém, ve zvláštním domě za 1000 zl. rýn. koupeném nadání pro 12 schudlých měšťanských kramářů s jistinou 21.000 zl. rýn., na statech Františka Václava hraběte z Trautmannsdorfu uloženou. (D. Z. 469, G. 3. & 275, P. 15.) — Mimo to založeno bylo při témž špitále r. 1738. od Henricha *Koppa*, cís. rytmistra kyrysnického pluku a měšťana novoměstského, nadání s jistinou 27.000 zl. rýn. pro zaopatření 18 vojáků ve válce poraněných a zmrzačených, aneb kdyby jich nebylo, pro 18 schudlých měšťanů pražských. Tato fundace však přenesena byla cís. resolucí z dne 2. června r. 1751. do cís. kr. invalidovny pražské. (D. Z. 473, J. 22; 802, A. 18.) Špitál pak r. 1784. byl zrušen i s kostelem sv. Jana Křtitele, a jmění jeho na jistinách 5925 zl. rýn. obnášející jakož i nadání Icklingovo 21.000 zl. rýn. připadlo fondu světskému pro ústavy chudé. (D. Z. 735, D. 11; 881, M. 19.) *Budova špitální* (č. p. 440 s kostelem, věží a zahradou) prodána byla též k ruce fondu světského pro zaopatřování chudých r. 1787. od obce pražské, jakožto patrona veřejnou dražbou za 4700 zl. rýn. Františku Vogelovi s tou podmínkou, aby hřbitov, v nádvoří špitálu až do r. 1784. se nacházející, k rozšíření ulice postoupil a zeď na své útraty odstranil. R. 1789. dotčená budova odhadnuta byla za 10 700 zl. (Lib. contract. 24, M. 11 & 25, A. 5.)

8. Špitál sv. Alžběty při klášteře strahovském v Praze r. 1622. založen a vystavěn byl s kaplí sv. Alžběty od opata Kaspara z Questenberga pro 12 starců a 4 stařeny chudé v místech nynější brány strahovské nákladem 16.101 zl. a opatřen nadáním 28.000 zl., k čemuž zvláště bratří opatovi, Gerhard, Heřman a Jan z Questenberga 26.000 zl. věnovali. Tento špitál sbořen byl r. 1664., když nynější brána Strahovská byla

zakládána, a přeložen do nového špitálu na Pohořelci, který opat strahovský Vincenc Frank r. 1668. s kaplí sv. Alžběty vystavěl, k čemuž od eráru 6000 zl. náhradou za špitál zbořený obdržel. R. 1787. špitál i s kaplí vedle cís. resoluce z dne 18. dubna byl zrušen a pro farní školy postoupen. Veškeré jeho jmění pak dle dekretu král. kommisie světských nadání z dne 6. dubna 1792. odevzdáno bylo světskému fondu nadačnímu. K tomuto jmění náležely *jistiny* úhrnem 30.870 zl. rýn., totiž: 4500 zl. r. 1728. na statku těchlovickém; 3000 zl. r. 1741. na panství Kácově; 10.000 zl. r. 1721. na panství Zelči a Plané; 1000 zl. r. 1734. na panství bilinském; 1500 zl. r. 1742. u hrab. Jos. Schaffgotsche; 1500 zl. r. 1771. na panství bilinském; 4000 zl. r. 1773. na panství bělohradském; 2500 zl. r. 1765. na panství Wartenberku; 870 zl. r. 1733. na Male Černoci; 2000 zl. r. 1761. na panství kříneckém. (D. Z. 735, D. 26.) Avšak r. 1808. navráceno bylo klášteru strahovskému vytčené jmění špitálu a zřízen z něho nový ústav pro 22 chudých.

9. Špitál pro nemocné a chudé duchovní s kaplí sv. Antonína a sv. Alžběty na Hradčanech blíže kostela sv. Jana Nepomuckého, založen byl r. 1370. od arcibiskupa Jana Očka z Vlašimi, zanikl však ve válkách husitských. Císař Ferdinand I. špitál i s kaplí znova pozdvihl a pro 18 chudých mužů i žen a pro 12 služebníků chrámu svatého Víta nadal tak, že po něm sloul špitálem císařským, ale r. 1787. k rozkazu císaře Josefa II. opět byl zrušen a odevzdán i s kaplí k vojenským potřebám zároveň s budovou zrušeného kláštera Uršulinek. Jmění jeho připadlo světskému fondu nadačnímu pro všeobecný ústav chudých.

10. Špitál pro chudé při faře sv. Tomáše v Menším městě pražském, jehož tři fundační *jistiny* úhrnem 1875 zl. rýn. připadly r. 1792. světskému fondu nadačnímu pro všeobecný ústav chudých. Témuž fondu odevzdána byla též fundace Kahabekova 600 zl. rýn. (D. Z. 735, C. 28)

Mimojmění špitálů vytčených odevzdány byly r. 1791. *nadačnímu fondu světskému* dle nejvyšš. nařízení (dvor. dekret. 18. září 1788.) též *jistiny některých světských nadání pro chudé* v jedné summě 141.954 zl. 42 kr., z nichž přikázáno bylo: 1. *Ústavu pro zaopatřování chudých vůbec* 129.485 zl. 38 kr., totiž: a)

Jistiny 95.000 zl. nadání od Františka Antonína hraběte Šporka založeného, z něhož ustanoveno bylo pro vykoupení křesťanů v Turecku zajatých 66.666 zl. 40 kr., pro zapravení dluhův uvězněných dlužníků 20.000 zl. a pro chudobinec staroměstský 8333 zl. 20 kr. (D. Z. 472, F. 17; 575, C. 1; 735, D. 8 & F. 10.) — *b)* Jistina 3000 zl. rýn. nadání od Vithy založeného na panství Svijanech uložená. (D. Z. 575, C. 23.) — *c)* Jistina 7500 zl. rýn. nadání od hraběte Šlika r. 1695. založeného. (D. Z. 735, D. 12.) — *d)* Jistina 4000 zl. nadání založeného od Strolze pro vykoupení křesťanů zajatých. (D. Z. 735, D. 21.) — *e)* Jistiny 6811 zl. rýn., z nichž náleželo 800 zl. k nadání Talmberga, 2644 zl. k nadání Pleského, 1267 zl. k nadání Píseckého a 2100 zl. k nadání Vratislava. (D. Z. 735, D. 20, 22—24.) — *f)* Jistiny 3174 zl. 38 kr. náležité k rozdílným nadáním pro chudé při chrámu sv. Víta na hradě pražském. (D. Z. 735, E. 3—11.) — *g)* Jistiny 10.000 zl. rýn., z nichž náleželo k fundacím Kanevala 150 zl., Ringera 1350 zl., Schwarzenfelda 500 zl., Neschwitze 2850 zl., Michny 4000 zl., Molitora 1000 zl. a Brandla 150 zl. (D. Z. 735, C. 21—27.) — 2. *Ústavu pro ošetřování nemocných* připadlo 12.469 zl. 4 kr. jistin, z nichž náleželo 1000 zl. k fundaci Hibla, 7000 zl. k fundacím Berky a 4469 zl. 4 kr. k jiným nadáním. (735, C. 21—27 & F. 17.)

Veškero jmění zrušením špitálův a některých nadání pro chudé v Praze, světskému fondu nadačnímu připadlé, vyneslo úhrnem 759.631 zl. 57 kr.; do této summy však pojaty nejsou statky *Hrdlořezy* a *dvůr špitálský ve Vysočanech* za 13.993 zl. odhadnuté a dotčenému fondu zůstavené, které r. 1868. nadačnímu fondu obce pražské pro zaopatřování chudých jsou přivtěleny.

Jmění vytčené vynaloženo bylo k zařízení větších ústavův opatrovacích a dobročinných. Tak k rozkazu císaře Josefa II. zřízen byl v Praze r. 1784. *všeobecný ústav pro chudé*, z jehož důchodů r. 1808. založen byl opět městský chudobinec u sv. Bartoloměje, pak 150 nadání pro schudlé měšťany z důchodu obročnického, k němuž náleží dvůr ve Vysočanech a na jistinách 350.000 zl. — R. 1789. zřízen byl *porodní ústav* na Větrově u sv. Apollináře v bývalém domě kajícím (Exercitienhaus).

kolleji jesuitské u sv. Klimenta náležejícím. Tento ústav r. 1861. přešel ze správy státní ve správu zemskou, která pro něj v týchže místech vystavěla po r. 1867. novou budovu velikolepou. — Roku 1789. zařízen byl *chorobinec na Karlově* v budově bývalého kláštera Augustiánů, která k tomu účelu i s kostelem a zahradami od fondu náboženského byla postoupena. Tento ústav pro ošetřování chorobných a nevyhojitelných osob chudých odevzdán byl dle dekretu c. k. místodržitelství z dne 26. července r. 1862. i s fondem svým (na 40.000 zl.) a s kostelem do správy obce pražské. (D. Z. XIX. fol. 215. & Koat. 1160, K. 17. — Kniha práva karlovského IV. fol. 17.) — R. 1790. zřízen byl *ústav pro choromyslné (blázinec)* o stavení zrušeného špitálu městského u sv. Bartoloměje; r. 1822. však postoupen byl bývalý klášter Augustiánů u sv. Kateřiny k zařízení filiálky blázince, která již r. 1823. proměněna byla v samostatný ústav (*nynější blázinec zemský v Kateřinkách č. p. 468.*), jehož fondu vedle cí. resoluce ze dne 14. ledna 1823. dotčené stavení i s kostelem sv. Kateřiny od fondu náboženského za 37.373 zl. 20 kr. bylo postoupeno. (D. Z. 1104, A. 30. & 1245, L. 13.) Tento ústav ze správy státní do správy zemské odevzdaný rozšířen byl r. 1858. filiálkou v bývalém klášteře servitském v Slupech, který i s kostelem téhož roku od fondu náboženského českému fondu zemskému za 50.000 zl. stříbra byl prodán. — R. 1790. zřízena byla *c. k. všeobecná nemocnice* v bývalém *novoměstském* ústavu šlechtičen u sv. Andělů, který r. 1787. na Staré město do bývalého semináře praemonstrátského u sv. Norberta v Trubní ulici byl přeložen. (Viz při seminářích zrušených.)

II. *Na Moravě a v Slezsku* podobným způsobem zrušeny byly ošetřovací a dobročinné ústavy soukromé, k nimž mimo jiné náležel *v Opavě sirotčinec* u sv. Michala, který r. 1707. založen byl od vdovy Justiny Thomasové s jistinou 10.000 zl. pro 16 sirotek obojího pohlaví. Tento sirotčinec, jehož nadání r. 1728. Antonín Kurz, rada knížete z Liechtenšteina, rozmnožil 3 kusy rolí, dvorcem, domkem, stodolou, sadem a prádelnou ještě pro 4 sirotky, byl pod správou děkana a měl r. 1771. na jistinách 25.008 zl. 31 kr., které po zrušení jeho r. 1787. i s domem za 1560 zl. prodaným odevzdány byly *všeobecnému*

fondu pro chudé v Brně zřízenému. (Wolný, Top. I. 4. 191.) — Taktéž zřízena byla r. 1785. *c. k. nemocnice v Starém Brně* v budově zrušeného kláštera Dominikánek u sv. Anny a téhož roku upraveno *v Olomouci* stavení zrušeného kláštera Minoritů i s kostelem *pro c. k. nemocnici*. (Wolný, Mähren II. 1. 63. — Topogr I. 1. 208.)

C. Bratrstva náboženská v Čechách.

K těmto bratrstvům náležela:

1. Kongregace bratří poustevníků blahosla-
veného Ivana. Toto bratrstvo českých poustevníků »*Ivanitů*«
zvaných pod ochranou blahosl. Ivana založil r. 1725. Dominik
Antonín Stey, bývalý měšťan a učitel v Jablonném. Pravidla
bratrstva od Steye z rozličných řeholí sepsaná schválil r. 1732.
arcibiskup pražský Daniel Josef Mayer, jenž Ivanitům udělil
též právo nositi šat řeholní. Bratrstvu poustevníků Ivanitů ná-
ležel *v Praze dům* s kaplí sv. Jana Zlatoústého, stojící na
místě někdejšího kostela sv. Jana na Bojišti, který Ivanitům
daroval Josef Ludvík hrabě Hrzan, aby poustevníci do Prahy
přicházející nemusili přebývati v hospodách. Po zrušení bratrstva
poustevníků připadl dům dotčený c. k. světskému fondu na-
dačnímu pro zaopatřování chudých. Poustevníků Ivanitů bylo
při zrušení jejich bratrstva 83, z nichž 17 požívalo nadání
z jistin 9448 zl. 40 kr. obnášejících a z ročních příjmů 150 zl.,
kterézto summy připadly fondu náboženskému. Ostatních 66 pou-
stevníků nemělo žádných příjmů stálých, takže byli poukázáni
buď na deputát od vrchností a obcí jim poskytovaný nebo na
almužnu aneb na výdělek prací ručních.

Poustevníci nadace mající byli: Poustevník na *Vyšehradě*
při kapli Mariánské na hradbách, vydržován z jistiny zádušní
2180 zl.; — poustevník při kapli sv. Rodiny *blíže Nuslí* dostával
ročně 4 zl. dle fundace od Karla Leopolda Bexta r. 1771. za-
ložené, která po zrušení této poustevny připadla chudým (Vinohr.
knihy pozem. lib. contr. 35, fol. 96.); — poustevník u města *Be-
rouna* na vrchu Kalvarii při kapli Matky Boží, jenž dostával
ročně 40 zl. (D. Z. 475, J. 22.) z fundace r. 1759. od vdovy
Marie Josefy Fellnerové z Feldeka jistinou 1000 zl. založené

a něco deputátu od města Berouna; — poustevník na panství *vličickém* (kr. Bydžov.) v lese valdovském, vydržován z jistiny nadační 450 zl.; — poustevník na panství *mimoňském* (kr. Bolesl.) ve Wildthalu, jenž měl ročně 16 zl. a něco deputátu; — poustevník na panství *zákupském* na vrchu Kalvarii u Cvikova vydržován byl z jistiny nadační 367 zl.; — poustevník na panství *litomyšlském* v Opatově žil z jistiny nadační 1300 zl.; — v městě *Přelouči* na sv. poli z jistiny nadační 200 zl. a špitální porce; — na panství *lukavickém* v Chlumčanech (kr. Plzeň.) vydržován z fundace r. 1767. od Karla hraběte z Morzin založené jistinou nadační 1641 zl. 40 kr. a deputátem (D. Z. 476, E. 9.); — na statku *Teplíčích dolejších* (kr. Hrad.) dva poustevníci, mající nadaci ročních 100 zl. od Jana Maximiliána z Peitersbergu, založenou; — v městě *Chabařovicích* (kr. Litom.) při kapli sv. Jana vydržován z jistiny 260 zl. a užítku některých polí; — v *České Lípě* při kapli Nejsv. Trojice z jistiny 300 zl.; — při městě *Kamenici České* (kr. Litom.) na Kahlenbergu z jistiny 300 zl.; — na panství *polickém* v Polici (Palič, kr. Litom.) vydržován nadací ročních 15 zl. z důchodů a 15 zl. z pokladnice zádušní; — v *Rokycanech* z jistiny 500 zl.; — v *Lounech* u 14 pomocníků z jistiny 150 zl.; — na vrchu *Křemešníku* (u Pelhřimova, kr. Tábor.) při kostele Nejsv. Trojice vydržován poustevník z jistiny 800 zl.

Poustevníci bez nadání byli: U Václava Tupy (Pražský úřad Vinohrady), živil se almužnou; ve *Volšanech* při kostele sv. Kříže*) na sv. poli novoměstském, r. 1787. zrušeném, placen byl poustevník za službu kostelnickou od obce Nového města pražského; v *Chuchlech Malých* na panství zbraslavském, živil se almužnou; v *Hostinném* na Katharinaberku, měl od vrchnosti z milosti deputát čeládky; v *Fičíně*, živil se prací; na panství *lomnickém* (kr. Jič.) na hoře Tábor, dostával od vrchnosti almužnu; na panství *poděbradském* na Woškovrchu (Oskobrhy); v *Budějovicích* žili tři poustevníci almužnou; na panství *Nových Hradech* v *Soběnově* (kr. Buděj.), živil se almužnou a v *Hojné Vodě* (Heilbrunn) měl od vrchnosti deputát; v *Krumlově*, na

*) Kostel sv. Kříže u Volšan. vedle hřbitova židovského podnes stojící, byl od r. 1787. až do svého zrušení r. 1842. kostelem farním pod patronátem obce pražské.

vrchu Kalvarii, udržován od obce; v *Třeboni*, živil se prací; v *Mělníku* dva poustevníci, udržováni od obce; v *Navarově* (kr. Bolesl.), udržován od obce; na panství *zákupském* na vrchu Kamenickém (Kamnitzberg), udržován od vrchností; v *Kuřích Vodách* (kr. Bol.) při kapli sv. Jana dva poustevníci udržováni z milosti od vrchnosti; v *Senilech* (kr. Bol.) živil se almužnou; ve *Vysokém Mýtě* (kr. Chrud.) při kostele sv. Mikuláše, podporován z důchodů městských; na panství *leřmanovo-městeckém* (kr. Chrud.) nade vsí Podolí, živil se almužnou; na panství *landškronském* čtyři poustevníci, živil se prací; v městě *Chebu* při kapli sv. Kříže, udržován od vrchnosti; na panství *kinšperském* (kr. Lohet.) při kapli 14 pomocníků, živil se předemím; v *Lukách* (kr. Lohet.), živil se prací; na panství *chudenickém* (kr. Klat.) při sv. Wolfgangu na vrchu, měl od vrchnosti deputát; u města *Klatov*, měl plat kostelníka; na panství *týneckém* (kr. Klatov.) při kostele sv. Jana Nep. na vrchu, udržován z milosti od vrchnosti; u *Hradce Králové* na vršku sv. Janském, živil se prací; v *Králíkách* (kr. Hradec.) udržován z milosti od vrchnosti; v *Fanských Lázních* (kr. Hradec.), udržován od špitálu; na panství *náchodském* (kr. Hrad.) ve *Svatoňovicích* měl od vrchnosti deputát; na panství *novoměstském* (kr. Hrad.) v lese »*Rezek*« řečeném (u Blažkova), dostával z pokladnice zádušní ročně 13 zl.; na panství *pošteinském* (kr. Hrad.) na zámeckém vrchu, měl od vrchnosti ročně 50 zl.; v *Žamberku* (kr. Hrad.), měl od vrchnosti deputát; na panství *trutnovském* (kr. Hrad.) v Johannesbergu, dostával porci špitálskou; v *Starově* (kr. Hrad.), živil se prací a almužnou; na panství *pírkšteinském* v Sloupě (kr. Litom.) udržován z milosti od vrchnosti; na panství *libčevském* v Řisutech od obce udržován za vyučování mládeže; v *Faegersdorfu* (kr. Litom. panství Libchova Horní), dva poustevníci měli od vrchnosti deputát; v *Morgendorfu* (kr. Litom. panství palič.), živil se knihařstvím; v *Rozbělesích* (kr. Litom. panst. děčín.), měl od vrchnosti deputát; na panství *chotěšovském* (kr. Plz.) na vrchu Strabina, udržován od vrchnosti; u sv. *Apolonie* (dom. Dvorce Velké), živil se almužnou; u sv. *Anny* (dom. Planá), živil se almužnou; na panství *radnickém* (kr. Plz.) na hoře Kalvarii, měl od vrchnosti deputát; u *Einsiedel* (dom. Teplá) udržován od vrchnosti; v městě *Ne-*

tolicích (kr. Prachin.), vydržován od obce; v městě *Písku* dva poustevníci vydržování od obce; v *Radomyšli* (dom. Strakonice) vydržován od vrchnosti; v *Něhošovicích* (dom. Volyn.) živil se almužnou; v městě *Budyni* (kr. Rakovn.) při kostele P. Marie Sněžné na hřbitově, dostával něco z městského špitálu; v *Kounově* (kr. Rakovn.), dostával almužnu od vrchnosti; v *Rakovníku*, měl od obce deputát; ve *Velvarech* a v *Olešné* (kr. Rakovn.), živil se almužnou; v *Čouši* (kr. Žat.), živil se almužnou; na panství *krásnodvorském* (kr. Žat.) při kostele sv. Václava, měl od vrchnosti deputát; poustevník v *Dřeviči* (kr. Žat., dom. Citolib.) vydržován od vrchnosti a poustevník na panství *bechyňském* (kr. Táb.) dostával od vrchnosti almužny.

2. Bratrstva nebo spolky osob světských při kostelech a kaplích zřízená ke konání zvláštních pobožností a dobrých skutků. Jména jejich připadlo fondu bratrskému, statky pak odevzdány byly r. 1790 administraci statků státních a později k ruce fondu bratrského prodány. (D. Z. 735, K. 25. — Arch. míst. 145, 71.) Jenom jmění bratrstva *Terciáriů* (3. řádu) dle dekretu dvorního 23. září 1782. uято bylo k ruce fondu náboženského. Z mnohých bratrstev vytkneme jenom ta, která měla jmění deskami zemskými pojištěné, v jedné summě 169.337 zl. 20 kr. rýn. vynášející, totiž: 50.662 zl. 25 kr. za statky a na jistinách 118.674 zl. 55 kr., z nichž připadlo fondu náboženskému 32.071 zl. 48 kr.

K těmto bratrstvům náležela:

V Menším městě pražském: »*Bratrstvo Božího Těla*« u sv. *Tomáše* s jistinou 6000 zl. na panství Jindřichův Hradec hraběti Černínovi r. 1731. půjčenou. (D. Z. 352, C. 5.) — *Bratrstvo* »sv. *Šebestiána*« u sv. *Tomáše* mělo na jistinách 6000 zl., z nichž bylo uloženo r. 1734. na statku Lišné 400 zl., u kláštera sv. *Tomáše* 1100 zl., u hraběnky *Markety Šlikové* 500 zl., r. 1763. na statku *Ronově Novém* 3000 zl., r. 1767. na statku *Dražickém* 500 zl. a r. 1773. na statku *Citolibském* 500 zl. rýn. (D. Z. 574, E. 30; 431, E. 11; 524, K. 5; 528, L. 22; 530, H. 15.) — *Bratrstvo* »*Smrtelných úzkostí Kristových*«, při kostele sv. *Mikuláše* r. 1678. zřízené, mělo fundaci 28.300 zl. rýn., od král. kommisie fundální r. 1777. na statky hraběte *Harracha* půjčenou, která po zrušení bratrstva

r. 1785. k rukoum fondu náboženského byla odvedena. (D. Z. 537, G. 28; 829, B. 10; 830, E. 7; 831, C. 6; 777, J. 14 a 785, H. 23.) — *Bratrstvo »sv. Barbory«* při téměř kostele mělo jistinu 1700 zl. — *Bratrstvo »Božské Prozřetelnosti«* při kostele Panny Marie u kláštera Kajetánů r. 1786. bylo rozpuštěno. — *Bratrstvo (congregace) Francouzů u sv. Ludvíka* v Starém městě pražském, potom při špitále vlaském, mělo jistin 26.000 zl. rýn., z nichž uloženo bylo r. 1711. na panství Šternberské 6000 zl., r. 1730. na statky hraběte Františka Josefa Černína Kbely a Cvrčovice 9000 zl. a r. 1725. na statek Slavíkov 11.000 zl. rýn. (D. Z. 349, E. 27; 351, B. 24 a 27.) — *Bratrstvo »Navštívení Panny Marie« u sv. Jana* pod Kopečkem mělo jistinu 1260 zl. rýn. u knížete Josefa z Löwenšteina. (D. Z. 239, A. 3; 529, K. 5.) — Německé *Bratrstvo Mariánské* při kostele *Johannitů* mělo v téměř chrámě oltář Panny Marie ustavičné pomoci. — *Bratrstvo sv. Anny* při kostele kláštera dominikánského u sv. Maří Magdaleny založila r. 1688. Johanna Maria z Obern, roz. hraběnka z Zeil, jistinou 1500 zl. rýn. dotčenému klášteru postoupenou. (D. Z. 469, H. 6.) Při téměř kostele bylo též bratrstvo »sv. růžence« a »sv. Maří Magdaleny«. — *Bratrstvo »sv. Vavřince«* při kostele sv. Vavřince na Petříně mělo jistinu 300 zl. na na statech kláštera u sv. Jiří na hradě pražském. (Arch. míst. 7./21.)

V Starém městě pražském: *Bratrstvo »Zvěstování Panny Marie«* při kapli zrcadlové v *Klementinum* s jistinou 150 zl. rýn. od Jana Rudolfa hraběte Šporka r. 1758. odkázanou. (D. Z. 376, J. 2.) — *Bratrstvo »Dušiček«* při kostele sv. Ducha mělo jistinu 200 zl. na statech kláštera u sv. Jiří na hradě pražském. (Arch. míst. 7. 21.) — *Bratrstvo »sv. Apolliny«* při kostele *sv. Kříže u kláštera Cyriaků*, jemuž r. 1753. Antonín František Ering 500 zl. rýn. na mše odkázal. — *Bratrstvo »Srdce Ježíše«* při klášteře *sv. Anežky* mělo na hotovosti 67 zl. 55 kr. (Arch. míst. 126/48.) — *Bratrstvo »Růžence«* při kostele *sv. Filjí* u kláštera dominikánského s jistinou 1400 zl. rýn., již měl dotčený klášter r. 1786. složiti k fondu bratrskému. (D. Z. 574, F. 15.) Mimo to připadly stkvosty a nářadí téhož bratrstva za 1500 zl. odhadnuté jakož i některé fundace úhrnem

1775 zl. fondu náboženskému. (Arch. míst. 145/61.) — *Arcibratrstvo »sv. škapulíře Matky Boží karmelské a bratrstvo »sv. Josefa«* při kostele sv. Havla u kláštera Karmelitánů. — *Arcibratrstvo »Bolestné Panny Marie«* při kostele sv. Michala kláštera Servitů mělo r. 1786. jistinu 200 zl. rýn. (D. Z. 574, F. 2.) — *Bratrstvo »sv. Michala«* (Anděla Strážce) při kostele kláštera Paulánů r. 1637. založené s jistinou 1100 zl. rýn. na statek Chodovu Planou r. 1785. do desk vloženu. (D. Z. 574, E. 25.) Při témž kostele bylo ještě *bratrstvo »Nejsv. Trojice«* sv. Filipa Nerejského, r. 1691. založené.

V Novém městě pražském: *Bratrstvo »Marie Pomocné«* při kostele *Panny Marie Sněžné* mělo r. 1733. jistinu 1000 zl. rýn. na statku Pravoníně. (D. Z. 432, H. 19.) — *Bratrstva »14 sv. Pomocníků«* a *»sv. Opásku«* v kostele sv. Kateřiny kláštera Augustiánů. — *Arcibratrstvo »sv. Škapulíře«* pod ochranou Nejsv. Trojice k vykupování zajatých křesťanů z Turecka při kostele kláštera Trinitárů. — *Bratrstvo »sv. Anny«* při klášteři Augustiánů u sv. Václava s jistinou 1100 zl. rýn., která r. 1785. připadla fondu bratrskému. (D. Z. 574, F. 18.) — *Bratrstvo (kongregace česká) »Zvěstování Panny Marie«*, které r. 1641. pořádek řezníků novoměstských si zřídil ve své kapli sv. Lazara. — *Bratrstvo »Srdce Panny Marie«* při klášteři na Karlově mělo jistinu 100 zl. za klášterem Augustiánů (Arch. místodrž. 145/20) a jistinu 500 zl. rýn. na statku Labuti. (D. Z. 598, A. 1. 574, E. 10.) — *Bratrstvo »sv. Jana Nepomuckého«* na Skalce s jistinami 1300 zl. rýn., z nichž mu 1000 zl. Marie Anna Františka velkovévodkyně toskánská odkázala. (D. Z. 530, D. 16: 668, B. 3.) — *Bratrstvo »Jména Panny Marie«* při klášteři Alžbětinek s jistinou 500 zl. rýn., kterou dotčený klášter r. 1786. měl složit. (D. Z. 574, F. 13.) — *Arcibratrstvo »Sedmibolestí Panny Marie«* z černým Škapulířem, vlastně třetí řád Servitů při jejich kostele v Slupech.

V Benešově (kr. Táb.) bratrstvo »sv. Růžence« mělo jistinu 2500 zl. rýn. na panství Švijanech r. 1787. do desk zemských vloženu (D. Z. 574, J. 4.);

v Blatné bratrstvo »sv. Růžence«, r. 1728. založené od Josefa hraběte ze Sereni s jistinou 700 zl. (D. Z. 335, N. 3; 470, N. 23.)

v Bohumělicích bratrstvo »sv. Barbory« s jistinou 520 zl. rýn. na dvorci Těšově horním vězíci a r. 1787. do desk zem. vloženu (D. Z. 574, H. 30.);

v Broumově bratrstvo latinské mělo jistinu 400 zl. rýn. klášteru broumovskému r. 1777. půjčenu (D. Z. 537, M. 13: 752, H. 10.);

v Budějovicích bratrstvo »Terciárů« (3. řádu) při klášteře Kapucínů s jistinou od Antonína Höniga odkázanou 750 zl., z jichž úroků po zrušení kláštera obráceno bylo pro ústav chudých 21 zl. a za mše fundační 9 zl. (Arch. místodrž. 145/144.);

v Budislavi (kr. Táb.) bratrstvo »sv. Růžence« s jistinou 850 zl. rýn. na statku Budislavi a Záluží r. 1786. do desk vloženu (D. Z. 574, H. 19.);

v Bystřici Nové bratrstvo »sv. Růžence« mělo jistinu 500 zl. rýn. na panství bystřickém r. 1777. pojištěnou (D. Z. 574, G. 22.);

v Hradci Králové bratrstvo »Božího Těla« při kostele sv. Ducha s jistinou 1000 zl. rýn., od kanovníka Eliáše Vyskočila r. 1739. odkázanou (D. Z. 447, J. 11.);

v Chebu bratrstvo »Růžence«, jehož jistina 700 zl. rýn. od tamějšího kláštera Dominikánů r. 1786. fondu byla zaplacená (D. Z. 574, F. 12.);

v Chýších bratrstvo »sv. Škapulíře« při klášteře Karmelitánů nemělo žádného jmění (Arch. místodrž. 145/57.);

v Fablonném bratrstvo »Růžence« s jistinou 600 zl. rýn. (D. Z. 239, A. 4.);

v Fičíně bratrstvo »Smrtných Úzkostí« při jesuitském kostele sv. Ignáce s jistinou 250 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.);

v Fáchymově bratrstvo »sv. Trojice« mělo jistinu 400 zl. rýn. u Karla Perglera r. 1776. uloženou (D. Z. 537, G. 1: 575, B. 10.);

v Kadani bratrstvo Růžencové mělo statky *Lužice* (kr. Žat.), *Hřivínov* (Makowitz, kr. Cheb.) a *Pokutice* (Pokatitz, kr. Žat.), které připadly fondu bratrskému a za 31.500 zl. rýn. odhadnuté prodány byly r. 1787. hraběti Františkovi z Auerspergu. (D. Z. 735, K. 24). Statky tyto (zejména Lužice) byly

šosovní a náležely k právomocnosti města Kadaně a proto r. 1822. z desk zemských jsou vymazány (D. Z. 1044, E. 24.);

v Kalichu bratrstvo »sv. Škapulíře«, jehož jistiny 664 zl. 32 kr. na panství rychnovském uložené r. 1786. fondu byly odevzdány (D. Z. 574, G. 21 a H. 28.);

v Latni bratrstvo sv. Jana Nepomuckého při kostele sv. Petra a Pavla založeno bylo r. 1735. od vdovy Marie Susanny hraběnky Vratislavové z Mitrovic s jistinou 250 zl. rýn. (D. Z. 471, H. 22.);

v Litoměřicích bratrstvo »Růžence« mělo jistinu 660 zl. rýn., která r. 1786. od tamějšího kláštera dominikánského fondu byla vyplacena (D. Z. 574, G. 2 & 7.);

v Litomyšli bratrstvo Mariánské, jehož jistinu 1000 zl. rýn. rektor tamější kolleje piaristické r. 1786. fondu složil (D. Z. 574, F. 14 & G. 19; 602, K. 21.);

v Manětíně bratrstvo sv. Barbory mělo jistinu 400 zl. rýn. u hraběte Prokopa Lažanského (D. Z. 532, E. 7.);

v Merklíně (kr. Plzeň.) bratrstvo sv. Jana Nep. s jistinou 100 zl. rýn. u Karla hraběte z Morzin r. 1770. uloženou (D. Z. 528, C. 4.);

v Mostu (Brüx) bratrstvo Božího Těla, jehož statek *Slatinice* (Deutsch-Zlatnik, kr. Žatec.) k ruce fondu bratrského dle dvor. dekretu z dne 18. listopadu r. 1789. od král. česk. gubernia prodán byl Alexandru Nagy-de Galantha za 19.162 zl. 25 kr. (D. Z. 758, K. 7.) Mimo to případly témuž fondu jistiny bratrstva 2500 zl. rýn. (D. Z. 527, N. 4 a 5.);

v Myškovicích (kr. Táb.) bratrstvo Vzývání Nejsv. Trojice založeno r. 1736. s jistinou 150 zl. rýn. od Marie Anny hraběnky Vratislavové z Mitrovic roz. Kinské (D. Z. 471, K. 14.);

v Nových Dvorech (u Kutné Hory) bratrstvo »Růžence« při tamějším klášteře dominikánském mělo jistinu 1250 zl. s úroky až do r. 1783. zadržalými 531 zl. rýn. za konventem kláštera Dominikánův u sv. Máří Magdaleny v Menším městě pražském, kteráž r. 1783. na vinicích a polích téhož kláštera byla pojištěna (Vinohrad. knihy, Lib. conduct. 8, fol. 212. p. v.);

v Nymburku bratrstvo Matky Boží Růžencové při tamějším klášteře dominikánském mělo jistinu 400 zl. rýn. r. 1723. hraběti z Morzin na statek Kounice půjčenou (D. Z. 437, E. 11.);

v Ojprnicích (Weipernic, kr. Plz.) bratrstvo sv. Jana Nep. s jistinou 350 zl. rýn. na panství křimickém uloženu, která r. 1787. c. k. fiskálnímu úřadu byla zaplácena (D. Z. 830, H. 10.);

v Peruci (kr. Žat.) bratrstvo při kostele farním sv. Petra a Pavla mělo jistinu 1500 zl. u Jana z Weinberga r. 1776. uloženu (D. Z. 537, H. 24.);

v Polné bratrstvo »Bolestné Matky Boží pod černým škapulířem« s jistinou 500 zl. rýn. r. 1741. hraběti Adolfovi z Pöttingu půjčenu (D. Z. 440, D. 24.);

v Popovicích (kr. Jičín) bratrstvo »Smrtných úzkostí« s jistinou 200 zl. (Arch. místodrž. F. II. 87.);

v Rožďalovicích (kr. Jičín.) bratrstvo při kostele sv. Havla mělo jistinu 1000 zl. rýn. na panství rožďalovickém pojištěnou. (D. Z. 533, E. 4.);

v Sedlci (Zettlitz, kr. Cheb) bratrstvo sv. Anny, jehož jistina 350 zl. rýn. u Wolfganga z Schönau r. 1785. fondu připadla (D. Z. 574, E. 19.);

v Sedleci při klášteře bratrstvo 14 sv. Pomocníků, jemuž r. 1757. Anna Maria ovdovělá Klusáková z Kostelce jistinu 700 zl. rýn. odkázala (D. Z. 806, K. 7.);

v Skryšově bratrstvo sv. Jana Nep. založeno bylo r. 1766. od Norberta Kfellerera ze Sachsengrünü jistinou 200 zl. rýn. (D. Z. 475, M. 18.);

v Smiřicích bratrstvo Mariánské sv. Růžence založila r. 1755. Marie Teresie hraběnka z Gastheimu s jistinou 10.000 zl. rýn. (474, F. 10.);

v Soběsukách bratrstvo »Sedmibolestné P. Marie« s jistinou 99 zl. 40 kr. r. 1785. do desk zemských zapsanou (D. Z. 574, E. 8.);

v Stáleci arcibratrstvo Růžencové při tamější kapli zámecké, r. 1715. založené s jistinou 1000 zl. rýn. od Jana Norberta hraběte z Pöttingu (D. Z. 238, M. 9; 469, K. 26.);

v Stříbře bratrstvo sv. Jana mělo r. 1783. jistinu 500 zl. rýn. u kláštera v Teplé (D. Z. 542, A. 8.);

v Tučapech (kr. Táb.) bratrstvo sv. Prokopa s fundací na mše 500 zl. rýn. (D. Z. 476, F. 23.);

v Týnci Panenském bratrstvo »Růžence« mělo jistinu 300 zl. (Arch. místodrž. 126 48.);

ve Vělimově bratrstvo Růžencové mělo jistinu 300 zl. rýn. za hrabětem Josefem z Millesimo r. 1785. do desk zemských vloženu (D. Z. 574, E. 5.);

ve Volšanech bratrstvo pohřební při kostele sv. Kříže r. 1787. zároveň se hřbitovem tamějším zrušeno;

v Záboří arcibratrstvo Bolestné Matky Boží pod černým škapulířem mělo r. 1726. jistinu 300 zl. rýn. u Jana Enise (D. Z. 449, H. 8.);

v Zákupcech (Reichstadt) bratrstvo *sv. Viatika*, jehož jistina 200 zl. rýn. r. 1785. na panství zákupském byla pojištěna. (D. Z. 574, E. 15.) — Tamtéž bylo zrušeno bratrstvo *Terciárů* (3. řádu) u Kapucínů, jehož jistina 460 zl. i s úroky zadržalými 36 zl. 48 kr. odevzdána byla fondu náboženskému (Arch. místodržít. 145/71.).

Dodatek k str. 121. Jesuitská kolleje v Opavě nabyta r. 1742. *panství Albrechtického*, ke kolleji v Nisé náležejícího, výměnou za Šilheřovice k Prusku přivtělené. Panství Albrechtice po zrušení řádu r. 1773. připadlo státu. v jehož správě zůstalo až do r. 1824., když prodáno bylo Karlovi Traugottovi Skobenskému z Hříště na Hošťálkovicích. (Prasek, Vlastivěda slez. II. 5.)

Chyby tisku. Str. 53. v posledním řádku vynecháno: straně.

Str. 121. Malé Hošice místo M. Hošice.

» » v Katharein vynecháno: (v Kateřinkách).

» 265. v 1. řádku r. 1744 místo 1766.

» 304. Lašek a Laška místo Lacek a Lacka.

» » Bělou místo Bílov.

» » Gerlachovicích místo Jerlochovicích.

» 305. Bělov místo Bílov.

Jiné chyby jsou opraveny v »Ukazovateli«.

Ukazovatel.

Sestavil nakladatel tohoto spisu.

A.

- Abtsdorf 298.
Adelheide 285.
Adlar 215.
Adlersheim 234, 270.
Adlerstein 61.
Adlersturm 241, 291.
Admont 56.
Aehrenthal 279.
Ahorn viz Záhorková.
Albatzdorf 123.
Albendorf viz Bělá a Valbeřice.
Albert 371.
Albrecht J. 113.
Albrechtice(Albrechtsdorf.Albrechts-
ried) 129, 209, 297, 424.
Alexandr VI. 261, 299, 344.
Allesch V. B. 256.
Albatzdorf 128.
Althaide 124, 127, 128.
Althan M. 112, 114, 271.
Althof 61.
Althütten 302.
Althura viz Ostromíř a Vostroměřice.
Altrandstadt 137.
Altstadt 304, 305.
Altwilmsdorf 128.
Alzone 218.
Alžbětinky 285, 286, 297, 403, 420.
Ambrosiáni 228, 381.
Andersek viz Andrisek.
Andree J. 208.
Andrisek (Andřišek) J. 103, 357.
Angela viz Panny.
Anneschau 83.
Annunciátky viz Benediktinky.
Antheim 246.
Antl J. 372.
Anton J. 257.
Arkadiewitsch 178.
Arnoldová B. 188.
z Arnova 398.
Arnsdorf (Arnultovice) 207.
Artleb 305.
Au . . . viz i Ú . . .
Auerschitz viz Uherčice.
Auersperk A. 251; F. 421; K. 385.
Augustiáni 56, 124, 140, 144, 146 až
165, 169, 191, 215, 286, 294, 298
až 308, 328, 347, 364, 379, 380,
391, 393, 414, 420.
Augustinky (Augustiánky) 107, 150,
297, 345.
Aulík P. 18, 19, 84.
Aurach 108.
Auscha viz Úšf.
Auspitz viz Hustopeč.
Austerlitz viz Slavkov.
Autonic 226.

B.

- Babice 115, 193, 301—303, 316, 318,
325, 365.
Babičky 224.
Babín 312, 313.
Babina 198.
Baden 8.
Badenfeld 366.
Bahno 72, 75.
Balatice 317, 318.
Balkov 89.
Balyarad 322, 323.
Bambole M. 28.
Banín 208, 210.
Barbora Sv. 390.

- Barfuss viz Bosonohy.
 Barchov 191.
 Barjon J. 73.
 Barnabitky 245.
 Barnabité 142, 144, 165, 166, 245.
 294, 387.
 Bartodeiská 306.
 Bartodějský V. 104.
 Bartolomějová B. 38.
 Bartošov 193.
 Bartoušov 213.
 Bařice 316.
 Bassew J. 50.
 Baškov 98.
 Bašt 215.
 Bašta 13.
 Baště 276.
 Baštěk 215.
 Batzdorf 127.
 Baumgarten 66.
 Baumöhl via Podmole.
 Bavorov 205.
 Bavorovice 168.
 Bavorovský A. 175.
 Bayersberg via Payerová.
 Bdeněvice 182.
 Beck K. 36; viz i Beková.
 Beckovský J. 408.
 Bečkov 95.
 Bědihošť 355.
 Beer J. 409.
 Běchovice 150, 167.
 Bechyně 12, 15, 51, 56, 91, 168
 177, 274, 275, 409, 418.
 Beilstein 83.
 Beklersbach 409.
 Beková D. 151; F. 270, 385, 389.
 Bělá 81. 146, 192, 193, 202, 203,
 208, 210, 277, 292, 304—309.
 Bělč 324.
 Bělčice 91.
 Bělina 274.
 Bělohrad 162, 272, 412.
 Běloky 17, 225, 226.
 Bělotín 354.
 Bělov viz Bílov.
 Benátky N. 254.
 Benedikt XII. 260.
 Benediktini 140, 144, 174—190, 218,
 228, 278, 295, 373, 381, 382, 389,
 402.
 Benediktinky 29, 107, 140, 144, 294,
 323, 387.
 Benek 262.
 Beneš 188.
 Benešov 184, 318, 420.
 Benešovice 183, 184.
 Beník J. 13, 16.
 Beňov 168, 169.
 Benovice 168, 169.
 Benšice 252.
 Beran Š. 42.
 Beranová A. 110.
 Berbisdorf 13.
 Berdenberg 251.
 Berg J. 26, 132.
 Berger K. 109, 241.
 Bergerová A. 335.
 Bergmeistersdorf 193.
 Berchtold F. B. 307, 378; Berch-
 toldová U. B. F. 234.
 Berchtoldsdorf 309.
 Berka 109, 110, 160, 165, 175, 177,
 220, 302, 413.
 Berková F. 233.
 Bernardini 336.
 Bernartice 12, 15, 29, 95, 259.
 Bernatice 23.
 Bernegg 357, 359.
 Bernsdorf viz Bernartice.
 Bernstadt 11.
 Beroun 114, 179, 212, 273, 415,
 416.
 Bertholdsdorf 209.
 Bertold viz Berchtold.
 Bertoldsdorf 311.
 Bertoni F. 30, 385.
 Beřkovic 245.
 Beřkovská A. 203.
 Běšice 61, 62.
 Běšín P. 87, 91.
 Beškov 8.
 Bethania 131.
 Bethil 310.
 Betlemská kaple 21, 32, 376.
 Bettengl J. 51.
 Beust L. 83.
 Beuthen 138.
 Bext K. L. 415.
 Bezdědovice 182.
 Bezděkov 200, 260.
 Bezdězí 146, 189, 295, 389.
 Bezdružický 225, 229.
 Bezemín 181.
 Bezměrov 353.
 Bielau 305.
 Bijedly 181, 182.
 Bílek (šlechtic) 182.
 Bilenberk viz Sobek.
 Bílina 8, 163, 274, 279, 412.
 Billuny R. 201.
 Bílov 199, 202, 304, 305, 424.
 z Bilova A. 226.
 Binder Ig. 406.

- Birko J. 51.
 Birnbaum viz Hrušky.
 Biron P. 138.
 Birkov O. 282.
 Bising 155.
 Biskupice 104, 106, 316.
 Bistovice 209.
 Bitěš 309, 322.
 Bitič viz Bytíž.
 Bitov 280, 395.
 Blankenburg 84.
 Blankovská K. 270.
 Blansko 58.
 Blatnice 283, 341.
 Blatná 86, 420.
 Blažím viz Dlačím.
 Blažovice 331, 332, 347.
 Bleileben 60, 62.
 Bleileblová A. 226, 255.
 Bliživo 36, 86.
 Bližná 205.
 Blšany 168, 279.
 Blučina 310, 311.
 Blud 318.
 Blumendorf 193.
 Bněšice 168.
 Bobolusky 356.
 Bobrk 368.
 Bobrová 309, 313.
 Bobrová H. 311.
 Bobrůvka 313.
 Boček 38, 308—310.
 Bohdalec 313.
 Bohdalice 101, 102.
 Bohdanovice 318.
 Bohnice 167, 168.
 Bohuchvalovice 322.
 Bohumělice 360—362, 421.
 Bohumilice 348.
 Bohunice 360.
 z Bohunovic M. 194.
 Bohuňovice 353—355, 357.
 Bohusodov 5, 4, 59, 62, 98.
 Bohutice 114, 115.
 Bohutín 92.
 Bohy 167.
 Bochdalice 102.
 Bochna 318.
 Bochoř 318.
 Bochov 284.
 Bochtice 114.
 Bojanovice 353.
 Bojenice 274.
 Bolehradice viz Bohnice.
 Bolehradice 108.
 Boleslav (město) 4, 5, 7, 25, 34,
 160, 162, 167, 172, 220, 264, 287,
 288, 296, 386, 416, 417.
 Boleslav II. 166, 179.
 Bolešovice 156, 164.
 Boletice 204, 321.
 Bonatice 181.
 Bonifác VIII. 253, 258; IX. 159, 311,
 326.
 Boosová Ž. 180.
 Bor 192, 199, 217, 260, 276, 282.
 Boráč 323, 324.
 Borek 55, 59, 167, 209, 222, 266.
 Boreň D. 173.
 Borkovany 359—362.
 Borotice 247, 349, 351.
 Borová 137.
 Borované (Borové) 181.
 Borovanský O. 23.
 Borovany 14, 23, 29, 145, 156, 207,
 294.
 Borš F. 221.
 Boršice 315—317, 319.
 Bory 313, 314.
 Bořanovice 167, 168, 170, 171.
 Bosáci 228, 229.
 Bosenitz viz Tvarožná
 Boskovice 120, 327, 331, 346, 364,
 394.
 Bosonohy 322—324.
 Boušovice 276.
 Bouquoy 251.
 Bovoz 209.
 Boye A. 37.
 Bozen 168, 169, 274.
 Božetín 274.
 Božice 184, 349.
 Božtěšice 170.
 Bramberk 206.
 Brandenburg 365.
 Brandl 413.
 Brandlín 206, 208.
 Brandýs 12, 148, 272, 284, 299.
 Branice 356.
 Braník 49, 50, 153, 288.
 Branná 157.
 Branšov 312, 313, 409.
 Branšovice 252.
 Branšudice 348, 349.
 Brany 59.
 Braslav 309.
 Bratronice 167, 168.
 Bratrošov 317.
 Bratřejov 274.
 Bratří Čeští 65, 73, 242, 264, 304,
 376; Milosrdní 25, 257.
 Bratříkovic 317, 318.
 Braun H. 266.
 Braum J. 88.
 Braunberk 75.
 Braunschmid J. 215.

- Bravantice 367.
 Bredan J. 76.
 Brenditz 115, 352.
 Brenná 147.
 Brenner J. 291.
 Bretton 342.
 Breuner J. F. 101, 113, 115, 399, 403; Breunerová M. 286.
 Brieg viz Břeh.
 Brixen 129.
 Brjesily 167.
 Brňany 276, 277, 278.
 Brničko 306.
 Brnky 52, 167.
 Brno 3—5, 101, 102, 107—111, 117 až 119, 140, 197, 297, 298, 306, 307, 311, 314, 316, 321, 322, 324, 325, 328—337, 340, 341, 346, 347, 358, 360—362, 364, 369, 392, 393, 404, 415.
 Brocno 278, 279.
 Brod 107, 333; Čes. 235, 295, 390; Něm. 68, 146, 164—166, 192, 214, 294, 309; Uh. 318; Vyš. 56.
 Brodek 333, 334.
 Brodnice 281.
 Broumov 189, 421.
 Broumová A. L. 283; K. 152.
 Brtnice 321, 322, 346, 365.
 Brtnický H. 323.
 Bruck viz Louka.
 Brugger F. 42.
 Brüssel F. 94.
 Brux viz Most.
 Brumovice 117.
 Brunner J. 222.
 Brunšvik 84.
 Brusnice 258.
 Brusy 61, 62.
 Břeclav viz Břetislav (město).
 Břeh 5, 134, 138.
 Břehory (Břehoryje) 276.
 Břešť 316, 317.
 Břešťany 316.
 Břetislav (město) 353, 354.
 Břetislav (kníže) 159, 179, 187, 354.
 Břevnov 175, 186, 187, 278, 380, 389.
 Břeží 200, 278, 355.
 Březina 75, 324.
 Březka 69.
 Březnice 4, 5, 39, 40, 90—93, 98, 99, 156, 162, 241, 271.
 Březno 59, 262, 276, 278, 279.
 Březová 279, 348.
 Březovice 316, 357, 358.
 Břežany 29, 167, 168, 172, 192, 194.
 Brilice 157.
 Bubák F. A. 98.
 z Bubna 149, 185, 293, 318.
 Bubny 258.
 Bubovice 90.
 Buč (Budč) 351, 352.
 Bučická K. 395.
 Budečko 299, 300.
 Buděhostice 407.
 Budějovice 57, 65, 146, 156, 207, 208, 217, 218, 235, 243, 268, 295, 322, 323, 390, 416, 421.
 Budětice 277.
 Budětín viz Budečko.
 Budigsdorf viz Krasýkov.
 Budikovice 257.
 Budín J. 237; V. M. 374.
 Budislav 162, 421.
 Budy 78.
 Budyň 56, 279, 418.
 Budynic J. 170.
 Bucheius J. 133.
 Buchlov 319.
 Buk 104.
 Bukau viz Buková.
 Bukavsko 339.
 Bukolí 25, 29, 172.
 Buková 71, 114, 181, 182, 203.
 Buková D. 17.
 Bukovany 325, 353, 354, 360.
 Bukovice 132.
 Bukovina 182, 259, 361.
 Bukoviny 326.
 Bukovský J. 67, 70, 78.
 Buky St. 241, 272.
 Bulík J. 65.
 Burgholz 115, 116.
 Burgund 346.
 Buřenice 26.
 Buše 208, 209.
 Bušovice (Buškovice) 181, 276, 277.
 Butov 181.
 Butovec 70.
 Buttistová M. 119.
 Buttler V. 229.
 Byčice 167.
 Býčkovice 170.
 Bydžov 272, 416.
 Bykán 74.
 Bykaneč 72, 74.
 Býkov 356.
 Bylany 76, 192.
 Byňoves 83.
 Bystřé 158, 209.
 Bystročice 355.
 Bystřice 108, 145, 268, 296, 299, 421.
 Bystřická A. 152.
 Bystřický J. 46.

Byšice 348.
 Byšov 359, 360.
 Byteš 328.
 Bythonia 131.

Bytíz 177.
 Bytom 130, 131.
 Bzenec 117.
 Bziň 181.

C.

Cajo 148.
 Camel J. 389.
 Canal 155.
 Championová V. 42.
 Caraffa H. 191.
 Carda V. 383.
 Cardian Ig. 237.
 Caretto K. L. 176.
 Carchesiová F. 214.
 Carmes 246.
 Casa Nova 42.
 Cejl 340; viz i Zejl.
 Celestin III. 348.
 Celestinky 144, 190, 191, 295, 377.
 Cenkovice 350.
 Cerhovský P. 35.
 Cetechovice 316.
 Cetovice 183.
 Cettperger J. 59.
 Ceulchov viz Culchov.
 Cibotín 213.
 Cidlina 69.
 Cikán 55, 58.
 z Cimburka A. 264; C. 298.
 Cinadrový 199.
 Cipin 252.
 Cirkvice 183.
 Císařov 334.
 Cisterciáci 140, 144, 191—214, 275,
 295, 297, 298, 308—329, 364, 373,
 390, 399—401, 404.

Cisterciánky 193, 245, 295, 297, 298,
 324—329, 364, 393, 394.
 Citoliby 418.
 Citov 160, 333, 334.
 Clary K. 142; L. 155.
 Clemens VIII. 313.
 Clement A. J. 96, 97.
 Cloet A. F. 216.
 Coenens viz Cornelius.
 Collalto 112, 338, 346.
 Colloredo 273.
 Commoy J. 104.
 Cornelius J. 96, 239.
 Coronius V. 67, 68.
 Corstein 395.
 Croce de Is. 147.
 Ctibořice 316, 318.
 Ctiněves (Ctinoves) 8, 23, 24.
 Cucevius J. 255.
 Cukr V. 60.
 Culchov 348, 349.
 Cvikov 416.
 Cvikrová 154.
 Cvrčoves 87.
 Cvrčovice 118, 419.
 Cyner J. 261.
 Cyriakové 141, 142, 144, 145, 253,
 až 257, 271, 296, 370, 386, 419.
 Czorna 358, 359.
 Czunkendorf 209.

Č.

Čabelická 93.
 Čačovice 328.
 Čadek F. 256.
 Čachrov 390.
 Čákov 53, 148.
 Čankovice 174, 176, 321.
 Čankovice 359.
 Čanovice 171.
 Čapek F. 52.
 Časkov 260.
 Čáslav 26, 41, 72, 75, 76, 167, 188,
 192, 194, 214, 297, 313, 409.
 Časta 355.
 Častalovice 77.

Částkovice 359, 361.
 Častolar J. 92.
 Čbanov 208.
 Čečelice 171.
 Čečevice 13.
 Čečín 199.
 Čečkovice 42.
 Čečov 184.
 Čečovice 182, 200.
 Čehošť 348.
 Čechorod 273.
 Čechosovský M. 102.
 Čechovice 208, 209.
 Čechtický viz Janda.

- Čechy 333.
 Čejč (Čejčov) 316, 321, 322.
 Čejka A. 366; K. L. 147.
 Čejkov 57.
 Čejková A. 226; B. 180.
 Čejkovice 4. 101, 168, 348.
 Čejkovský M. 57.
 Čekanice 243.
 Čekovice 199.
 Čelakovice 12, 192.
 Čelčice 258, 353.
 Čelechovice 342.
 Čelivo 181.
 Čelovice viz Čekovice.
 Čeminy 185.
 Čenětice 171.
 Čeňkovice 209.
 Čepiroh 350.
 Čeradice 181.
 Čermák J. 213; O. 45.
 Čermná 71, 209.
 Černčín 326, 328.
 Černešice viz Černošice.
 Černice 205.
 Černín 60, 66, 72, 88, 237, 246, 255,
 256, 343, 387, 418, 419; Černinová
 160, 163, 285.
 Černíny 75.
 Černiště 28, 265.
 Černkov 167.
 Černoc 412.
 Černoňat 199.
 Černoňorská 346.
 Černoňoch 274.
 Černošice 181, 208, 209.
 Černotín 280.
 Černovice 78, 149, 277, 340, 341.
 Černuce 277.
 Černůtky 80.
 Červenka V. 221.
 Českovice 181.
 Český J. 117.
 Česlice 23.
 Čestlice 23.
 Češ J. 122.
 Češovice viz Cetovice.
 Četkovice 354, 355, 357.
 Čičkovice 42.
 Čičov 280.
 Čičovice 13, 29.
 Čimelice 292.
 Čiměř 66.
 Čirský 57.
 Čislkóvský J. 244.
 Čížice 181.
 Čížkov 150, 183.
 Čížkovice 171, 173.
 Čížkrajice 390.
 Čouš 418.
 Čubert J. 376.

D.

- Ďákovice 349.
 Damice 277.
 Damirov 196.
 Damnice viz Damice.
 Damník 209, 299.
 Damnov 183.
 Daníkov 299.
 Danner V. 218.
 Daňoves 147.
 Darkovice (Darkendorf) 317, 318.
 Darmyšl 184.
 Darov 200.
 Daun J. 374; z Daun A. 394.
 Davle 179, 212.
 Debrné 258, 259.
 Děčany 276.
 Děčín 198, 199, 417.
 Dědice 299.
 Dědictví sv. Václava 52, 53.
 Defours viz Desfours.
 Degen 287.
 Dechtary 13, 147, 148, 284, 286.
 Dechtín 88.
 Dechtino 87, 222.
 Dembinská A. 102; Dembinský L.
 392.
 Demuth J. 95.
 Denětice 60.
 Děrné 304, 305.
 Desfours 162, 228, 270.
 Deschau 83.
 Deskovice 182.
 Dešenice 390.
 Dětanovice 260.
 Dětenice 155.
 Dětochov 205.
 Dětrichovice 318.
 Děvčice 125.
 Devitová A. 22.
 Deym V. 221.
 Dienzenhofer K. 40, 177, 189, 294.
 Dietrich F. 362; J. 23.
 Dietrichsdorf 318.
 Dietrichshof 127, 128.
 Dietrichštejn 100, 101, 105, 108,
 109, 111, 122, 115, 116, 120, 125,

- 313, 314, 333, 334, 337, 347, 358,
361, 362, 366, 392, 394.
- Dirné 155.
- Dittersbach 209.
- Diváky 107, 111, 359, 360.
- Divice 125.
- Diviš 356.
- Divišovský 380.
- Divoky 118.
- Dížčerpy 14.
- Dlažím 62, 406.
- Dlažiště 55.
- Dlouhoveský J. H. 403.
- Dluhoňovice 78.
- Dněšice 181, 183.
- Dobelice 349.
- Dobev 221.
- Dobravice 279.
- Dobrodzinski A. 106.
- Dobrohost 371.
- Dobroluk 7.
- Dobronice 26, 29, 349.
- Dobroslav 62.
- Dobroslavice 367.
- Dobrošovice 274.
- Dobrotěšice 274.
- Dobrotice 260.
- Dobrotivá 145, 158, 294.
- Dobrouč 209.
- Dobrovce 244, 245, 257.
- Dobrovíz 17.
- Dobrš 86, 227.
- Dobřany 122, 280, 281.
- Dobřejevce 49.
- Dobřeničky 234.
- Dobřensko 347, 348.
- Dobřenský 95.
- Dobříč 179.
- Dobříčany 352.
- Dobříš 213, 273.
- Dobšice 348.
- Doczy 104, 117.
- Doerfel 102, 198.
- Doerfler 117, 213.
- Doernroessel 340, 341.
- Dohalice 245.
- Dohalská D. 198.
- Dohalský 50, 245.
- Doksany 140, 145, 275—279, 296.
- Doksy 178, 190.
- Dol viz Suchodol.
- Dolany (Dolein) 88, 89, 197, 198,
277, 282, 339, 340.
- Doloplazy 104, 316, 318.
- Domamil 348—350.
- Domanice 80, 81.
- Domanín 317.
- Domankovice 316.
- Domašov 354.
- Domažlice 43, 168, 169, 181, 182,
280, 281.
- Dominikáni 7, 140, 144, 145, 214 až
222, 249, 265, 295, 302, 329—334,
345, 364, 366—369, 374, 375, 377,
390, 393, 394, 405, 409, 419, 421,
422.
- Dominikánky 144, 145, 171, 216,
223—228, 295, 297, 298, 364, 372,
374, 393, 415.
- Domousnice 149, 156, 163.
- Donat J. 213.
- Donín 93, 122, 130, 131.
- Dornich 341
- Dotna 64.
- Doubek F. 154.
- Doubraer J. 62.
- Doubrava 182.
- Doubravice 69, 199, 339, 340.
- Doubravnice 110.
- Doučice 169.
- Doudlebece 167, 168.
- Doudlenovice 181, 182.
- Doupov 4, 5, 96—98, 156.
- Douša A. J. 388.
- Drahenice 168.
- Drahnice 322.
- Draholčice 181.
- Drahomyšl 181.
- Drahoněvice 359.
- Drahonín 323, 324.
- Drahonovice 299.
- Drachenthal 334.
- Drachkov 257.
- Drásov 321, 322, 324.
- Drast (Drastí) 255, 257.
- Dráždany 5, 31, 138.
- Dražetice 247.
- Dražice 284, 418.
- Dražovice 318.
- Drda J. 376.
- Drhotín 42.
- Drmal 59.
- Drnopolé 114.
- Drnovice 335.
- Drochy (Drochersdorf) 252.
- Drosen 252.
- Drouchavec 277.
- Drslavice 218.
- Drštka Z. 283.
- Druženice 60.
- Družkovice 59.
- Držek 371.
- Držikrajovice 349.
- Držislava 204.

- Dřevíč 418.
 Dřilská K. 406.
 Dřínov 24.
 Dub 77, 297; A. 213.
 Dubany 342.
 Dubčany 301.
 z Dubé H. 192, 230, 343; viz i Berka.
 Dubenec 94.
 Dublin 333.
 Dubnice 356.
 Dubno 322.
 Dubravice viz Doubravice.
 Dubská 195.
 Dubský V. 108.
 Ducecius S. 263.
 Důdlebce 167, 168.
 Duhany 342.
 Dürgau viz Gebauer.
 Dürr-Kunzendorf 125.
 Důl 98, 158.
 Duppau viz Doupov.
 Duražov 226.
 Durych F. 272.
 Dušníky 167, 276, 277, 278.
 Dvorce (Dvorec) 153, 206, 208, 417.
 Dvorská A. 402.
 Dvory Krásné 318, 418; Nové 145,
 166, 210, 214, 220, 230, 295, 422.
 Dvořák J. 24.
 Dvořecká M. 45, 47.
 Dvořecký P. 173.
 Dvůr Král. 30; N. 293, 294; St. 61,
 62.
 Dymokury 192, 260.
 Dýšina 280.

E.

- Ebbee 285.
 Ebersdorf 125, 127.
 Eckersdorf 126, 133.
 Eckersfeld 49.
 Eckstein 173.
 Eggenberg 57, 58, 165, 206, 225.
 Ehrenberg 237.
 Ehrenreich 226.
 Eibenschitz 340.
 Eidlitz 59.
 Eichenau M. 191.
 Einsiedel 417.
 Eisenberg 149, 206.
 Eisenstein 180, 380.
 Eisersdorf 123, 125—128.
 Eisner Ig. 180.
 Ekhardtsdorf 317, 318.
 Elhot 282.
 Elhuta 309.
 Elsheim K. 153.
 Emeran viz Jimran.
 Encovany 282, 283.
 Endsmann K. 315.
 Engelfluss S. 177, 211.
 Englk L. F. 404.
 Enis J. 424.
 Ensenbruck 251.
 Erben J. J. 186, 409.
 Erdödy 103.
 Eremité 141.
 Ering A. F. 419.
 Eringer J. 65.
 Erpovice 198, 199.
 Eschaide 37, 211.
 Este F. K. 303, 347.
 Ettlová A. 172.
 Eulenberg (Eulenburg) viz Sovinec
 Eusebius F. 231.
 Evanovice 107.
 Eylowitz viz Jilovec.
 Eyvanovice 327.

F.

- Fabriciová A. 94.
 Falkenberg 49.
 Falkenovský A. 251.
 Faltin 156.
 Fatigat F. K. 76.
 Feigl J. 19, 20.
 Feistmantl 111.
 Feiteisenová A. 155.
 Feldek 415.
 Feldstein viz Pulpán
 Fellnerová M. J. 415.
 Felzov 215.
 Ferdinand I. 3, 7, 10, 72, 195, 202,
 249, 261, 384, 388, 398, 404, 407,
 412; II. 18, 21, 32, 33, 36, 56, 69,
 102, 105, 108, 125, 126, 159, 165,
 202, 206, 214, 249, 254, 263, 275,
 284, 344, 376, 379, 381, 410; III. 69,
 92, 94, 122, 125, 126, 136, 147,
 156, 157, 174, 189, 225, 229, 244,
 344, 402; IV. 136.
 Fibik J. 9.

- Fidlerová H. 41.
 Fischer J. 27.
 Fischerová A. 237, 250; M. 237.
 Fitzner z Fitzburgu 410.
 Flanderka O. 26.
 Flandern 305.
 Fleischerová E. 114.
 Fleišman L. 380.
 Fliessenbach 211.
 Foges R. 288.
 Forbes viz Borovany.
 Forgatsch 117.
 Forn H. 134.
 Fours F. 256.
 Frainšpice 325, 328.
 Frank J. 46, 49, 412.
 Frankenbusch 287.
 Frankstein 259, 398, 399.
 František I. 154, 359; II. 308.
 Františkáni 128, 133, 144, 146, 228
 až 231, 295, 313, 314, 335—337,
 364, 367, 372, 377, 378, 390, 392,
 394, 395, 405.
 Františkánky 20, 297, 334, 364.
 Fratting viz Vratenin.
 Frauenthal viz Pohled.
 Freiberg 318.
 Freienfeld 226.
 Freihofen 335.
 Freistadt 113, 114.
 Fremdar J. 92.
 Freudenthal 205.
 Freytag Š. 350.
 Fridštein 77, 297.
 Friedenthal J. M. 307.
 Fritsch V. 262.
 Fryčer A. 45, 46.
 Fryšava 316.
 Frýštát 122.
 Fuchs P. 398.
 Fuchsberk J. 224.
 Fügner F. 173.
 Fünfkircher 136.
 Fürchgott A. 386.
 Fürstenberg 148, 197, 287, 340.
 z Fuchsberga J. 372.
 Fulnek 304, 305, 364.
 Fussdorf 330.
 Fux B. 42.

G.

- Gabel viz Jablonné.
 Gabersdorf 258.
 Gabrielová A. 37.
 Galantha 422.
 Gallas 149.
 Gally 313.
 Ganss J. Š. 237.
 Gastheim 423.
 Gašin 125.
 Gašínský M. 302.
 Gayer J. 237.
 Gebauer K. 130; P. 135, 136.
 Geblersdorf viz Jablon.
 Geister 346.
 Gelbhard B. 339.
 Gelenau 125.
 Genois 103, 104, 300, 303, 334, 340,
 342, 343, 358.
 Gens V. 37, 38.
 Gerhartsdorf 208, 209.
 Gerlach 355.
 Gerlachovice 304.
 Gerlichov 304.
 Gerlsdorf 304.
 Gerspitz 108.
 Gerstorf 24, 84.
 Gibau viz Jibava.
 Giesshübel 97.
 Girsdorf 14.
 Glaserová A. 250.
 Glasersfeld J. 173, 196, 401.
 Glauchov V. 190.
 Gnoitz viz Hnojice.
 Gobar J. 106.
 Göding 102.
 Göldlinová M. E. 330.
 Görgau 59.
 Götz J. 215.
 Golč 73, 81, 176, 213, 233, 270, 287.
 Goldberg 112, 114.
 Goldschmidtová M. 334.
 Golejov 121.
 Goleniszczev P. 178.
 Gortzer R. 270.
 Gottlas V. J. 408.
 Gradlitz viz Hradiště.
 Graef J. 25.
 Graff J. 42.
 Grambe K. 15, 16, 78.
 Granov 13.
 Greifendorf 102.
 Greifenfels J. 314, 319.
 Greiffenthal K. 100, 105, 106.
 Grillendorf 87.
 Grodecký J. 107.
 Grodek 107.

Grössau 96.
 Grohmannová A. 233.
 Gromaling 252.
 Grossherrndorf viz Kněževes.
 Grosspetersdorf viz Petersdorf.
 Gruberová 244.
 Grün 112.
 Grünberg 131.
 Grünlas (Grünlins) 277.
 Grünthal 98, 216
 Grünwald P. 356.

Grysbek (Gryspach, Gryspek) 202,
 238, 271.
 Gudenu 243.
 Gundakar 347.
 Gurre J. 56.
 Gutek 305.
 Gutlis 310.
 Gutštein 159, 289.
 Gutta 368.
 Guttenstein 242.
 Guttmannová 42.

H.

Haase 227, 228.
 Habartice 88, 125, 126.
 Habelová R. 121.
 Habrkovice 195, 196.
 Habrovany 116, 118.
 Habry 218.
 Habřinec 84.
 Hacky 169.
 Haderburg 213.
 Hadová A. 238.
 Hadrián IV. 353.
 Haecker A. 154.
 Haelderle M. 57.
 Haerring 118.
 Hafnern 252.
 Hagengrün 251.
 Hagensdorf 118.
 Haid viz Bor.
 Haidler J. 114.
 Hajany 325, 326, 328.
 Hajčín 353, 354, 357.
 Háje 88; D. 42.
 Hájek 146, 231, 324; V. 225.
 Halánek V. 70.
 Halbendorf 125, 127.
 Hals 273.
 Hambach K. 237.
 Hamerník V. 175.
 Hamilton O. 229.
 Hammerle 57, 58.
 Hamry 314.
 Hanke V. 402.
 Hanušík O. 395.
 Harasov viz Hrzan.
 Haring J. 11.
 Harrach 34, 215, 381, 398—400.
 418; Harrachová 134, 137.
 Harras viz Hrzan.
 Hartessenreuth E. 251.
 Hartig L. 97, 151; Hartigová 400.
 Hartlieb J. 188.
 Hartmann 134, 135, 164, 178, 360.

Hasenburk viz Zajíc.
 Hass (Hassaeus) P. 106, 122, 130.
 Hat 317.
 Hatě 9. 16
 Hatschein 103.
 Hatzfeld M. 82.
 Hauf P. 244.
 Haugwitz (Haugvic) 100, 104, 106,
 127, 234, 338.
 Hausenštejn 277.
 Hausman F. 273.
 Hauskovská 18.
 Havránek J. 21.
 Havraník 348—350.
 Hayda 124.
 Heberštejn T. 250.
 Hecht 299.
 Heilberk 49.
 Heilbrunn 416.
 Heiligenberg 357.
 Heinriches 309.
 Heinrichsdorf 310.
 Hejnrychs 322.
 Heintl F. 328.
 Heisler D. 307.
 Heister J. 46.
 Heitersheim 307.
 Hejčín 103, 105, 353, 404.
 Hejnice 78.
 Hejrov 55.
 Helderle M. 57.
 Helfenburk 195.
 Helfendorf 207.
 Helfenštejn 302
 Helfer A. 178, 371, 375.
 Helhut 309.
 Helmfeld 252.
 Helvik J. 215.
 Helvíkov 209.
 Helvíkovský 18, 28.
 Hempfling J. 237.
 Hendrich 11, 17, 51.

- Henikovský 18, 28.
 Heningar V. 389.
 Henneberg 321, 342.
 Hennesdorf 12, 20.
 Hennet J. M. 233.
 Henrich kníže 13, 276; fackrabě 281.
 Heracleus V. 86.
 Heralec 164, 193.
 Heraltice 320, 367.
 Herbich A. 149.
 Herbortice 209.
 Herinky 407.
 Hermann K. 113; Hermannová M. 241, 244.
 Hermansdorf 277, 317, 318.
 Hermosejfy 207.
 Hermsdorf viz Hermansdorf.
 z Heroltic Bucek 44, 379.
 Herotice 102.
 Hertersdorf 209.
 Hertlová T. S. 42.
 Hertrichsdorf viz Houževce.
 Herwigsdorf viz Helvíkov.
 Heřmanice 36, 69, 209, 259, 354.
 Hesov viz Schönbrunn.
 Hess K. 96.
 Hetov 279.
 Hetzer V. 108.
 Heyssenštr in M. 54.
 Hibl 413.
 Hibliňovský 250.
 Hieserlová E. 80.
 Hilner M. 126.
 Hindovice 280.
 Hirschberg 5.
 Hiršfeld 211.
 Hiršov 205, 243.
 Hlava T. 402.
 Hlaváček J. 255
 Hlavěnice 317.
 Hlavná 78, 406.
 Hlíná (Hlíné) 181, 183, 209, 313.
 Hlízov 192.
 Hlohov 4, 5, 99, 130—133.
 Hlošek K. 24.
 Hloupětín 247.
 Hložek A. 26.
 Hložková M. 48.
 Hlubetín viz Hloupětín.
 Hlubočany 325, 326, 328.
 Hlubočepy 18, 33.
 Hluboká 64, 80, 81, 156, 199.
 Hluboš 191, 218, 220.
 Hlupenov 180.
 Hnátnice 78.
 Hněvín 192.
 Hněvnice 181, 184.
 Hněvotín 353.
 Hnidousy 280.
 Hnojice 302.
 Hobitschau viz Hlubočany.
 Hobšovice 168.
 Hobzí 348, 349, 351.
 Hoda T. 119.
 Hodějovský B. 275.
 Hodenice 344, 352, 343.
 Hořice 109, 121.
 Hodina 200, 202.
 Hodině viz Hodyně.
 Hodiškov 313.
 Hodkovice 297.
 Hodkovičky 407.
 Hodonín 102.
 Hodyně 200.
 Hoeff-Huerta viz Huerta.
 Hoenig A. 421.
 Hoffmann V. 26.
 Hoffmistr F. 212.
 Hohendorf viz Bohuchvalovice.
 Hohenzollern 9, 36, 48, 58, 65.
 Hoch 154.
 Hochauz J. 215.
 Hochberg 8.
 Hochhaus J. 215.
 Hochkretscham 365.
 Hochtánov 193.
 Hola 22.
 Hohenstein 360.
 Holešicko 321, 353.
 Holešov 101, 103, 363, 365.
 Holešovice 28, 255, 284.
 Holišov 280, 282.
 Holkov 157, 206, 207.
 Hollenštein 15
 Holostřevy 180, 184
 Holovousy 167, 168, 265.
 Holubice 343.
 Holý J. 330.
 Honešovice 181, 182.
 Honorius III. 349.
 Honosice 184
 Hopf J. 61.
 Hopfen J. 352.
 Hopfenstock 288.
 Hora Doubr. 72, 75; Kam. 182; Kut. 4, 5, 72—77, 98, 99, 192—195, 205, 210, 220, 230, 245, 422; Sv. 4, 5, 40, 90—93, 98.
 Horáček J. 236.
 Horaždovice 146, 263, 296, 390.
 Horde V. 112.
 Horecký M 50.

- Horka (Horky, Hůrka) 42, 50, 168, 169, 181, 183, 200, 356.
 Horesedly 274.
 Horštein 17, 32.
 Horušany 257.
 Horušice 195, 196.
 Hory 354; Bílé 50; Srp. 49, 50.
 Horyčabsko 158.
 Hořany 194.
 Hořecký F. 81.
 Hořečansko 158.
 Hořejší L. 19.
 Hořelice 167, 171.
 Hořeněves 67, 178.
 Hořepník 409, 410.
 Hořešovice 168.
 Hořikovice 280.
 Hořovice 118, 249.
 Hosenslok (Hossenschlag) 57.
 Hostěhrádek 342.
 Hostěradice 350, 360.
 Hostěradky 360.
 Hostětice viz Hoštice.
 Hostimice 276, 277.
 Hostinná (Hostinné) 207, 254, 279, 385, 416.
 Hostivary 187.
 Hostivař 176, 216.
 Hostkovice 301.
 Hostouň 215, 259, 293, 294.
 Hošťálkovice 424.
 Hoštice 39, 44, 89, 121, 164, 182, 260, 316, 318, 365, 366, 424.
 Houska 277.
 Houškovská 28.
 Houževce viz Sifridsdorf.
 Hoyerswerd 7.
 Hozlaur A. 79.
 Hraběšín 195, 196.
 Hrabín 366.
 Hrabíš 192.
 Hradčany 145, 165, 235, 245, 293, 296, 324, 353, 387, 412.
 Hradec 63, 182, 224, 281, 282, 353; Jindř. 3—5, 23, 63—67, 98, 99, 157, 191, 394, 418; Král. 4, 5, 20, 71, 77—82, 93, 95, 98, 99, 146, 173, 176, 194, 241, 246, 252, 264, 362, 416, 417, 421.
 Hrádek 39, 91, 92, 167, 188, 202, 255, 263, 266.
 Hradíkov 101.
 Hradisko 70, 103, 104, 358, 392.
 Hradištany 184.
 Hradiště 4, 5, 103, 103, 116—119, 140, 168, 192, 202, 245, 297, 317, 319, 338, 353—359, 363, 365, 405; Chust. 36, 69, 190; Mn. 101, 151, 164, 202, 246, 292; Uh. 335, 392.
 Hradiškany 85, 195, 245, 246.
 Hradý Nové 164, 390, 416.
 Hrachov (Hrachoviště) 171.
 Hranice 354, 355, 356.
 Hraštice 274.
 Hrdlořezy 212, 406, 413.
 Hrnčíře 176, 177.
 Hrobčice 202.
 Hrobčany 69.
 Hroby 162, 224.
 Hrodkov 129.
 Hrochov 14, 342, 343.
 Hromice 201.
 Hron J. 407.
 Hroznata 187, 280.
 Hrubovice 81.
 Hrušky 310, 311, 313.
 Hrušov 465.
 Hrušovany 281, 309, 314.
 Hrutice 392.
 Hrutovice D. 315.
 Hruža M. 350.
 Hrzan 62, 226, 415.
 Hrzek 204.
 Hřevnice viz Řevnice.
 Hřibojedy 94.
 Hříště 424.
 Hřivínov 421.
 Hubálov 70.
 Hubojedy 70.
 Huerta 85, 86, 93, 221, 229, 238.
 Hübner J. 116; M. 131.
 Hüntzgut M. 185.
 Hukvald 304.
 Humence 247, 322.
 Humpolecký J. 109, 111.
 Hunčín 62.
 Hundstein 62.
 Hůrka (Hůrky) viz Horka.
 Hus Jan 238, 376, 383, 410, 411; viz i Husité.
 Husice 360.
 Husinec 55, 167, 168.
 Husité 147, 150, 171, 179, 187, 190, 198, 202, 205, 211, 212, 218 až 221, 224, 225, 228, 249, 254, 265, 263, 264, 267, 268, 275, 283, 284, 299, 301, 306, 311, 319, 323, 326, 339, 340, 343, 350, 361, 371, 372, 378, 379, 382—384, 386, 387, 400, 412.
 Husmann 274.
 Husovice 110, 111, 325, 326, 360.
 Hustiřany 16, 78, 79; viz i Záruba.

Hustopec 324—327, 341.
 Huzová Mor. 342.
 Hvozdec 332, 333.

Hyberňáci 229.
 Hylzová A. 9.

Ch.

Chabařovice 416.
 Chabičov 365, 366.
 Chalibeašová A. 152.
 Chambe 281.
 Chanovský A. 86.
 Cheb 4, 5, 26, 82, 83, 97, 98, 230,
 242, 251, 252, 295, 296, 390, 417,
 421, 423.
 Chegost 348.
 Chejnov 17, 86.
 Chejnovský M. 47.
 Chejstovice 26.
 Chirlice 107, 110.
 Chlebešov (Chlebičkov, Chlebičov)
 317, 318.
 Chlubínek 253.
 Chlumčanský A. 287.
 Chlumčany 287.
 Chlum 13, 166, 173, 181, 205, 209.
 Chlumčany 416.
 Chlumec 8, 50, 218, 228, 241.
 Chlumeček 206, 207.
 Chlumeck 4, 80—82, 253.
 Chlupice 351.
 Chobolice 25, 28.
 Choceň 209, 254.
 Chocence 181, 229.
 Chodov 176, 177, 260, 408.
 Choleč 383.
 Cholíň 353, 356.
 Choltice 121, 193.
 Chomout 355.
 Chomútov 3, 4, 5, 35, 59—63, 98, 99.
 Chomútovice 23.
 Chonice 356.
 Chorušice 167, 277.
 Chorušky 167.
 Chotěboř 309—311.
 Choteč 272, 258.
 Chotečí 246.
 Chotějovice 277.
 Chotek 24, 160, 216, 382.
 Chotěnice 254.

Chotěšice 260.
 Chotěšov (Chotěšovice) 140, 145, 159,
 181, 223, 262, 276, 277, 280—284,
 296, 417.
 Chotinoves 25.
 Chotomír 255.
 Chotoves 25.
 Chotovice viz Chotvice.
 Chotoviny 62, 98.
 Chotvice 192, 194, 277.
 Chrámy 208.
 Chrást 72, 74, 182, 280.
 Chrastno 192.
 Chrástany 167.
 Chrástice 274.
 Chrazna 274.
 Chrčice 260.
 Chrlice 336.
 Chropyn 313.
 Chrt O. 407.
 Chrudim 194, 297, 358, 417.
 Chrutěnice 311.
 Chřepice 348.
 Chučice 393.
 Chuděnice 88, 163, 417.
 Chudeřín 61.
 Chudoba (hrad) 78.
 Chudolazy 276.
 Chuchel (Chuchle, Chuchly) 41, 42,
 88, 208, 209, 211, 416.
 Chval 222.
 Chvalin 276, 277.
 Chvalkovice 299—303, 316—318.
 Chvalšiny 204.
 Chvaly 18, 24, 33.
 Chvostary 193.
 Chynice 276.
 Chýnovice 276, 277.
 Chynský 48, 50.
 Chýš (Chýše) 145, 237, 242, 296, 421
 Chýška 199.
 Chýšky 348.
 Chyšná 26.

I.

Icking J. K. 166, 234, 411.
 Iburk V. 72, 173.
 Illové M. 252.

Ingelheim 147.
 Ingrisch J. 119.
 Innocenc IV. 198, 317; VIII. 261.

Insell E. 56.
Isenburg 201.
Isolano R. 297.

Ivančice 347.
Ivanité 415.
Ivany 322.

J.

Jablonné 145, 209, 210, 220, 279,
295, 415, 421.
Jackov 323.
Jaegersdorf 417.
Jáchymov 31, 421.
Jakobinky 297.
Jakobsdorf viz Jakubovice.
Jakordovská M. 110, 111.
Jaktar 366.
Jakub Sv. 195.
Jakubčovice 304.
Jakuberová 41
Jakubov 276, 277.
Jakubovice 209.
Jaluby 318.
Jamné (Jamny) 112, 113, 257, 322,
324.
Janny 309, 313.
Jan biskup 310, 366: král 210, 275,
277, 325, 343, 373; Nep. 256;
XIII. 166.
Janda M. 378.
Janesdorf 277.
Jankov 180, 191, 205.
Janov 277, 280.
Janovice 87, 88, 406.
Jansdorf viz Johnsorf.
Jarkovice 365, 366.
Jaroměřice 194, 362, 365, 394.
Jaroslavice 309, 310.
Jarošov 66, 315, 318.
Jarpice 210.
Jasovice 349.
Jaszo 351.
Javor 137.
Javorník 170, 207.
Jeblov 340.
Jeclov 112, 113.
Jedlina 15.
Jednov 343.
Jelmědí 209.
Jelmice 325, 346.
Jelen J. 154.
Jelínková 85, 165.
Jelito P. 298.
Jelitovský M. 108.
Jemetice 5, 6, 119—121.
Jemné viz Jamné.
Jemnice 168, 194, 317, 318, 394.
Jemníky viz Jemnice.

Jeník 106.
Jeníkov 4, 5, 72—77, 98, 193, 196,
409.
Jeníšek A. (P.) z Újezda 85, 86, 87,
90, 222.
Jeňoves 160.
Jens V. 37—38.
Jenštejn 13, 254.
Jerčany 181.
Jerlochovice 304, 424.
Jeronym 238.
Jerspice 108.
Jerusalém 223.
Jeryšno 42.
Jeřabin J. 409.
Jeřábková K. 198.
Jeseň 267.
Jesenec 354, 361, 362.
Jesenice 371.
Jeschke K. 129.
Jesuité 3—139, 370, 375, 376, 379,
384—386, 389, 392, 394, 398, 399,
404, 414, 421, 424.
Ješím 168.
Ješke K. 126.
Ješková A. 46.
Ješkovice 317, 318.
Ještětice 95.
Jetřichovice 234.
Jevičko 169, 305, 355, 364.
Jeviněves 160.
Jezero 359.
Jezeřany 327.
Jezovčí 349.
Ježovský F. 89.
Jibava 339, 340.
Jičín 3, 4, 5, 67—72, 94, 98, 99, 102,
105, 110, 170, 245, 259, 390, 416,
421, 423.
Jihlava 4, 5, 65, 112—114, 119,
297, 315, 321, 322, 330, 338, 346,
349, 364, 393, 394.
Jilemnik 213.
Jilmové 324.
Jilové 201, 264, 296.
Jilovec 304, 305.
Jimram 321, 348.
Jinonice 256.
Jirny 226, 227, 228.
Jiřice 344.

Jiří Poděbr. 228, 254, 299, 311, 356, 398.
 Jiříkovice 309, 313, 332.
 Jiřín V. 255.
 Jiřínovice viz Juřínovice.
 Jištrpy (Jištěrpy) 14.
 Jivany (Jivian, Jivijany) 168, 181, 184, 185.
 Jivina 158.
 Jizbice 153.
 Joanelli M. 381.

Johannesberg 417.
 Johannesdorf (Johnsdorf) 209, 277.
 Johannité 124, 183, 223, 261, 351, 384, 419.
 Josef II. 5, 21, 43, 102, 140, 170, 297, 370, 376, 380, 397, 399—412.
 Judendorf 107.
 Jucharce 280.
 Julišová 255
 Juřínovice 257.

K.

Kaceřov 202, 203.
 Kácov 166, 412.
 Kačerov viz Kaceřov.
 Kačiny 192.
 Kadaň 264, 266, 296, 390, 421.
 Kakabek 412.
 Kaidling viz Havraník.
 Kaiserswalde 78.
 Kaiserswerth 334.
 Kaiserstein 195.
 Kajetáni 140, 142, 144, 231—234, 295, 387, 388, 419.
 Kalec 202, 203.
 Kalenda J. 173.
 Kalendorf 313, 314, 350.
 Kalenice 89.
 Kalcher V. 113.
 Kalich 28, 422.
 Kaliště 182.
 Kaltenstein 126.
 Kamberský J. 73.
 Kamejk viz Kamýk.
 Kameldulenští 141.
 Kamen 162, 321, 356, 360.
 Kamenice 37, 181, 272, 279, 416.
 Kamenický V. 47.
 Kamýk 167, 171, 172, 181, 208, 274, 275.
 Kaneval 413.
 Kanín 167.
 Kapanice 321, 322.
 Kaper Z. z Kaperšteina 9, 10, 18.
 Kaplír 36, 47, 72, 73, 173, 225.
 Kapříková A. 23.
 Kapucíni 144, 234, 235, 295, 337, 338, 364, 390, 392—394, 408, 420, 424.
 Kapucínky 141.
 Karel arciv. 56, 125, 128, 129; IV. 146, 150, 174, 197, 198, 228, 284, 371, 382, 400; VI. 261, 267, 320; XII. 137.

Karlín 18, 255, 388.
 Karlovice 168.
 Karlštejn 24.
 Karmel 264.
 Karmelitáni 34 140, 142, 144, 146, 147, 236—244, 264, 289, 295, 296, 390, 410, 420, 421.
 Karmelitánky 141, 144, 166, 244, 245, 383.
 Karolaty 130.
 Kartousy 246.
 Kartusiáni 141—143, 245—247, 296, 338—341, 364, 390, 391, 394.
 Karvinská A. K. z Karvína 232.
 Kařez O. 201.
 Kaschnitz 118.
 Kasolar K. 65.
 Kastnerová M. 196, 197.
 Kateřina Sv. 195.
 Kateřinky (Katharein, Kathrein) 121, 366, 424.
 Kavanek J. 393.
 Kavka viz z Řičan.
 Kazkov 188
 Kaznějoves 202.
 Kázňov 198.
 Kběla 419.
 Kbelnice 70.
 Kděšice 274.
 Keblany 206, 207, 252.
 Kehrer F. 378.
 Kechel J. 15.
 Kekule A. 46, 62.
 Kelch 28.
 Kelchberg 28.
 Kestřany 221.
 Kezhut V. 165.
 Kfeller 423; Kfelerová 206.
 Kholbach 73.
 Kindermann 397.
 Kinsberg 83.

- Kinská 270, 314, 422; Kinský 27,
 166, 234, 279, 378, 386, 400.
 Kinšperk 102, 277, 417.
 Kirchner P. 48, 86.
 Kirmiser K. 123.
 Kladno 231.
 Kladoruby 316.
 Kladruby 89, 140, 144, 180—187,
 199, 200, 248, 280, 295, 301, 302,
 378, 389.
 Kladrún 325.
 Kladsko 3, 5, 123—128.
 Klanz J. 224.
 Klára Sv. 252; viz i Panny.
 Klárek 343.
 Klarenburk 19.
 Klarisky (Klárky) 141, 144, 247—253,
 296, 341—345, 352, 365, 370, 391.
 Klášter 145, 268, 309.
 Klatovy 4, 5, 36, 39, 85—90, 98,
 99, 159, 169, 218, 219, 295, 390,
 417.
 Klavary 192.
 Klebersberg 26, 148, 178, 291.
 Kleeblatt J. 38, 56.
 Klecany 389.
 Kleinebersdorf 128.
 Klement V. 80.
 Klementinum 10, 11, 30.
 Klemná 15.
 Klenov 204.
 Klenové 65, 86, 87, 88.
 Klenovice 83, 181, 205.
 Klentice 394.
 Kletice 158.
 Klettendorf 136.
 Klíčany 260.
 Klíčín 276, 277.
 Klier M. 98.
 Klinštein 8, 20.
 Klobouky 276, 317, 359, 360—362.
 Klokoty 161.
 Klomínek V. 288.
 Kloster viz Klášter.
 Kloučkovice 9.
 Klukovice 18, 33.
 Kluky 36, 287, 288.
 Klusáková A. M. 423.
 Kmetinaves 277.
 Knapoves 209.
 Kněhnice 321, 353—357.
 Kněnice 168, 170.
 Knězeves viz Kněžives.
 Kněžice 168.
 Kněžípole 316, 318.
 Kněžives (Kněžoves) 17, 27, 28, 32,
 167, 168.
 Knínice 321, 322, 324.
 Knotek J. 225.
 Knovíz 167—169.
 Kobilka M. 104.
 Kobsa K. 164.
 Kobyli (Kobyly) 102, 309, 310, 313,
 314.
 Kobylnice 168.
 Kobyly 28, 255.
 Kobyly viz Kobyli.
 Kocber 181.
 Kocebenec 368.
 Koclířov 95.
 Kocová R. 88; T. 227.
 Kočeborovice 338.
 Kočí F. 382.
 Kočín viz Kozčín.
 Köchel J. 15.
 Königsberg 277.
 Königsfeld viz Pole Král. a Kunš-
 wald.
 Königshain 125, 127.
 Königshan 95.
 Königshofen 50.
 Königsmark 239.
 Kötzelsdorf 95.
 Kohoutovice 332, 359.
 Koch K. 59.
 Kochanov 261.
 Kochy 360.
 Kojetice 175, 195, 257.
 Kojetín 274.
 Kojice 194.
 Kokory 104.
 Kokořov 36, 287.
 Kokořovcová K. 40.
 Kokořovec A. 36.
 Kokošín (Kokšín) 182.
 Kolář F. 300.
 Koleč 383.
 Koleč 13, 287.
 Kolidius V. 47.
 Kolín 68, 192, 194, 195
 Kolišov 13, 29.
 Kollredo viz Colloredo
 Koloveč 276—278.
 Koloves 384.
 Kolovrat 17, 37, 39, 40, 74—76, 87,
 89, 91, 132, 148, 165, 171, 172,
 178, 202, 220, 225, 226, 229,
 237—239, 287, 347, 384, 407.
 Kolsiniusová A. 45.
 Kolský F. 384.
 Komárov 13, 107.
 Komín 108, 111, 322, 324.
 Komínek V. 407.
 Komořany 208, 210, 211, 326, 328.

- Komotov 282.
 Komthurhof 126—128.
 Konice 356—358.
 Konín 277.
 Konojedy 145, 290, 296.
 Konopiště 156, 381.
 Konrad M. 126.
 Kopanina 7, 11, 16, 23, 29.
 Kopeček Sv. 357, 358.
 Kopice 129.
 Kopidlo 199.
 Kopysty 257, 277.
 Kopp 237, 406, 407, 411.
 Kopriva F. 21.
 Koprivov 331.
 Korálek D. 86.
 Koráلكov 87.
 Koranda J. 70, 211.
 Korb 212.
 Korkyně 211, 212.
 Korana Zl. 56, 144, 145, 197, 204, 295.
 Koryto 182, 200.
 Kořanský K. 161.
 Kos J. K. 250.
 Kosenfels 172.
 Kosmonosy 264.
 Kosořín 209.
 Kosov 183.
 Kost 162.
 Kostajnovice 228.
 Kostek 194.
 Kostelany 315—319.
 Kostelec 15, 16, 78, 84, 200, 203, 209, 260, 423.
 Kostomlaty 123, 265.
 Kostrčany 97.
 Košetice 26, 83, 181, 184, 280.
 Košice 36.
 Košire 148, 154, 165, 167, 199, 200, 215, 224, 389, 409.
 Košťalov 173.
 Koštěnice 328.
 Košumberk 4, 5, 80, 81, 98.
 Kotáلكová K. 196.
 Kotigov 201.
 Kotlasy 311—313.
 Kotovice 280.
 Kotva T. 84.
 Kotvic O. 23.
 Kotvin 276, 277.
 Kotvrdovská A. 319.
 Kotzebendz 368.
 Kounice 155, 203, 219, 329, 334, 350, 422.
 Kounov 418.
 Kouřim 22, 28, 50, 52, 146, 147, 172, 178, 188, 192—195, 197, 237, 258, 284, 287.
 Koušický J. 149.
 Kovalovice 299, 300, 359.
 Kovaly viz Kobyli.
 Kocaň 213.
 Kovanec 286, 288.
 Kovařovice 224.
 Koverník 349.
 Kozčín 199.
 Kozejedy 203.
 Kozinec 17.
 Kozínoha 209.
 Kozlany 200.
 Koznic A. 150.
 Kozobudy 51.
 Kozolupy 182.
 Kožušany 330, 333, 334.
 Krabčice 276, 277.
 Krabošov 280.
 Krainburk 71.
 Kraisl L. 201.
 Krajčovice 274.
 Krajek 268.
 Krajíř K. 268.
 Krajštánová F. 79.
 Krakov 254, 267.
 Krakovany 194, 195.
 Krakovský 74, 165, 178.
 Král 71, 178, 217, 227.
 Kralice 325.
 Králíky 417.
 Kralovice 75, 167, 199, 201—203.
 Kralupy 274.
 Kramer B. 300.
 Kramulín 252.
 Krámy viz Chrámy.
 Kranigstein 266.
 Krasejovka 252.
 Kraseňovice viz Krasoňovice.
 Krásná 274, 342, 368, 369.
 Krasoňovičky 72, 75.
 Krasoňovice 75, 76.
 Krassan 252.
 Krastno viz Chrastno.
 Krasýkov 305—307.
 Krašavce viz Krašovice.
 Krašeňovice 72, 75.
 Krašín 276.
 Krašlovice 168, 170.
 Krašov 182, 203.
 Krašovice 51, 53, 91, 183.
 Kratonohy 94.
 Kratošín 55.
 Krausová D. 38.
 Kravarský A. 47, 77.
 Kravař 276, 277, 299, 301, 304, 365.

- Kravsko 348, 352.
 Krč 153, 236, 237, 407.
 Krčma 340.
 Krejčovice 274.
 Kremž 205.
 Kresel F. 28.
 Kretschmer 148.
 Kreyssinger M. 49.
 Kreytová A. 337.
 Krchleby 195, 196.
 Kriegelstein 149, 157, 271.
 Kriegsfeld 50.
 Kríma 59.
 Krinsdorf 96.
 Kristelius D. 106.
 Kritschen 107.
 Krňany 167.
 Krnov 321, 392.
 Krnsko 351.
 Kroczer Š. 102.
 Krönau viz Křelov.
 Kroměříž 4, 116—119, 313, 337, 364,
 398, 400, 405
 Kronfeld 298.
 Kropp J. 116.
 Krottenful 298, 299.
 Krottensee 83.
 Krsice 168, 169.
 Krsovice 237.
 Krsovský T. 237.
 Krtek J. 51.
 Krteš 183.
 Kruh 189.
 Krüglstein viz Kriegelstein.
 Krumlov 3—5, 54—59, 98, 99, 205,
 207, 208, 225, 252, 296, 347, 348,
 365, 416.
 Krupá 72, 74, 349.
 Krupka 61, 62.
 Krušec 260.
 Krušina 311.
 Krutišová L. 152.
 Křečkovice 195.
 Křečov 198.
 Křelov 341, 355, 357.
 Křemeň 317.
 Křemešín 259.
 Křemešník 416.
 Křenice 282.
 Křepice 348.
 Křesetice 72, 74—76.
 Křeslice 23, 224, 228.
 Křešov 96.
 Křídlov 350.
 Křídlovce 349.
 Křídlovičky 309.
 Křimice 149, 186, 223, 423.
 Křimov 59.
 Křinec 412.
 Křivousy 25.
 Křivsoudov 193.
 Kříž 376.
 Křížanov 308, 310, 314, 315, 322.
 Křížany viz Křížmany.
 Křížinkov 313, 314.
 Křížmany 201.
 Křížovníci 9, 128, 134—136, 142,
 145, 152, 247, 248, 253—262, 267,
 296, 370, 371, 378, 379, 386, 408.
 Křtěníce 119, 349.
 Křtina (Křtiny) 360, 361.
 Kšeničky 282.
 Kubčice 325.
 Kučerov 101, 102, 309, 313, 314.
 Kuhrov 45.
 Kuchařík M. 211.
 Kuchařovice 349.
 Kühlwein K. 250.
 Kühnburd 285.
 Kukleny 145, 264, 265, 296.
 Kuklice 168.
 Kuklík 76.
 Kulm viz Chlum a Chlumeč.
 Kumburk 36, 68, 69, 86, 226, 266.
 Kumrowitz 107.
 Kuna J. 342.
 Kunaš J. 206.
 Kunčínava 209.
 Kundratice 156.
 Kuni 51.
 Kunice 271.
 Kuničko 51.
 Kuningberk 277.
 Kuňovice 110, 317.
 Kunštát 305, 306, 312, 335, 342,
 343.
 Kunšwald 209.
 Kunzendorf viz Kunčínava.
 z Kuperwaldu 388.
 Kupfer A. 38.
 Kurdějov 326, 360.
 Kurland viz Biron
 Kurojedy 182.
 Kurz A. 414.
 Kuřím 110, 322.
 Kustošová 216.
 Kusý S. 114.
 Kufálková 197.
 Kuteřín 61.
 Kvasejovice 206, 208.
 Kvasice 348.
 Kvasiny 239, 241.
 Kvilice 249.
 Kvinov 62.

Kvítkov 22.
 Kvítková M. 45.
 Kyjov 338, 353—356, 364.
 Kylehov 183.
 Kynice 112, 113, 119.

Kyprenský 133.
 Kyselovice 301, 303, 353.
 Kysibel 178, 186
 Kyšperský V. 278.

L.

Laaden 220.
 Labětín 194.
 Labouň 69, 70.
 Labudice 343.
 Labuť 149.
 Lacek 424.
 Ladron 110.
 Laet L. 312.
 Lahovice 181, 208, 209.
 Laing L. 81.
 Lamberg E. 118, 335.
 Lamboy S. 242, 292.
 Lamingen K. 293.
 Lammormain 47, 77, 84, 114.
 Lampertice (Lampersdorf) 95.
 Landškroun 209, 210, 298, 417.
 Landštein 198.
 Lang 58, 352.
 Lange Š. 340.
 Langenbruk M. 13.
 Langendorf 57, 58.
 Langendonc 111.
 Lanšperk 210.
 Lapáčková 88.
 Lar 12.
 Lariš 122.
 Laschkles 252.
 Láška viz Lazec.
 Lašice 200.
 Laškov 299, 300.
 Lauterbach V. 224.
 Lauterburg 278.
 Lautschitz 310.
 Laz viz Poněbuzlaz.
 Lazec 341, 342.
 Lazišťe 55.
 Lázně Janské 417.
 Lažanská 30, 42, 400; Lažanský
 203, 234, 293, 422.
 Lažany 12, 15, 91, 164, 177, 184,
 280, 353—355, 409.
 Lbunov 354.
 Lečanská L. 255.
 Lečice 208.
 Ledce 201.
 Ledcká 77.
 Ledčice 276, 277.
 Ledebour A. 29, 172.

Ledecký J. 13.
 Ledeč 286.
 Ledenický M. 347.
 Ledkovice 328.
 Lednice 202.
 Ledron 347.
 Ledvice 276.
 Lehnice 5, 99, 127, 137.
 Lechovice 339, 340, 343, 351.
 Lechvice 352.
 Leidacker 58.
 Leischner V. 256.
 Leleš 251.
 Lelovo 280.
 Lemberg 389.
 Lemhus M. 131, 132.
 Lemúsy 257.
 Lenešice 263, 276, 277.
 Lení 181.
 Leny viz Hlinná.
 Leopold biskup 105; císař 39, 40,
 43, 56, 81, 92, 135, 226, 245, 320,
 361, 362, 400, 405.
 Leopoldsdorf 277.
 Leskoscová L. 150.
 Leskov 325.
 Leskovec 318.
 Leslie 265.
 Lesnice 23, 339.
 Lesnická A. 23.
 Lešany 299, 300.
 Lešovice 200.
 Lešfany (Leština) 181, 187, 282,
 283.
 Leštno 287.
 Lethendorf 213.
 Letky 22, 29.
 Letovice 367.
 Lety 167, 208, 209.
 Leuckersdorf 71.
 Leux A. 38.
 Levenast 38.
 Lewenau L. 104.
 Leví (Levin) 14, 84, 127, 280.
 Levice 360
 Levín viz Leví.
 Lexa J. A. 279.
 Leypoltshaim 386.

- Leytersdorf 42.
 Lhota (u Hradiště) 118; (u Kladrub) 183, 184; (u Zbraslavi) 208, 209; (u Doksan) 282; (u Šternberku) 302; (u Žďáru) 309, 312; (u Jevíčka) 306; Červ. 24; Dl. 155, 177; Hlaváč. 188; Horák. 305, 307; Jenič. 243; Labouň. 69; N. 195. 196; Mark. 252; Mil. 174; Prostř. 259; Pustá 195; Sej. (Staj.) 174, 177; Sloy. 174, 177; Těš. 356; Zaj. 177; Žal 15, 16; Žand. 74; Žel. 70.
 ze Lhoty viz Bozeň.
 Lhotky 283, 313.
 Libava 106, 122, 130.
 Libakonice 281.
 Libčoves 87, 417.
 Liboc 258, 259.
 Libědice 61, 239, 241, 276.
 Liběchovičky 22.
 Libeň 181; viz i Luben.
 Libenice 192.
 Liberec 191.
 Liběšice 4, 5, 7, 14, 18, 20, 21, 25, 28, 29, 265.
 Liběšov 167.
 Libětice 260.
 Libevice 182, 183.
 Libezice 17.
 Libhoš viz Liboš.
 Libchova 417.
 Libice 167, 170, 317, 318.
 Liblín 167.
 Libná 54.
 Libočany 98, 225, 276.
 Libochovany 181.
 Libochovičky 22, 29.
 Liboš 353, 355.
 Libotěnice 276, 277.
 Libouň 150.
 Libšice 210.
 Libšteinský viz Kolovrat.
 Licov 97.
 Ličkov 220, 230.
 Lidice 224, 226.
 Lidlice 226.
 Lidměřice 325, 327.
 Lidmovice 168, 170.
 Liebenau 297.
 Liebenberg 116, 344, 352.
 Liebenthal 209.
 Lieber V. 233, 380.
 Liebotic 61.
 Liegnitz viz Lehnice.
 Liechtenstein 14, 33, 39, 57, 110, 115, 119, 120, 126, 218, 266, 267, 307, 327, 328, 331, 335, 338, 344, 345, 347, 405, 414.
 Lichceves 167.
 Lichtenburk 192—194, 219, 309 až 316, 343.
 Lichtenstein viz Liechtenstein.
 Likavec J. 19.
 Lilč 118.
 Lillenthal 22, 36.
 Lilienwald 359.
 Limbek J. 71.
 Lindava 137.
 Linden 156.
 Linec 242.
 Link J. 302.
 Linkert J. 17.
 Lípa Č. 203, 416; z Lipy 299, 325, 326, 360.
 Lipany 181, 208, 209.
 z Lipé 252; viz i Berka.
 Lipenec 208, 209.
 Lipětín 257.
 Lípnice 164, 279.
 Lípnič 106.
 Lipno 224, 225, 234.
 Lipov 344.
 Lipská 197.
 z Lípy viz Lípa.
 Lisice 201.
 Liskovec 325.
 Lisov 177, 226, 280.
 Lisovice 158.
 Lisson 203.
 Lišeň 347.
 Lišenovice 348.
 Lišina 282.
 Lišna 287, 418.
 Lišov 64.
 Lité viz Lity.
 Liteň 422.
 Lítice 94, 200.
 Lítický H. 94.
 Litohoř 348, 350.
 Litochleby 260.
 Litochovice 281.
 Litoměřice 4, 5, 14, 16, 18, 20—22, 25, 28, 34, 43, 62, 71, 84, 85, 98, 99, 146, 167, 169, 170, 173, 203, 215, 255, 265, 276, 278, 290, 296, 397, 417, 422.
 Litomyšl 12, 106, 296, 298, 338, 416, 422.
 Litovice 174.
 Litovle 355.
 Litvín J. 64.
 Lity 198.
 Litzau 97.

- Lnář 163, 165, 244.
 Lobenštejn 356.
 Lobkovic 8, 10, 11, 23, 24, 29, 37,
 52, 59, 60, 87, 100, 101, 123, 133,
 158, 160, 185, 191, 215, 220, 238,
 241, 265, 279, 293, 371, 398, 399.
 Lobzy 182.
 Lodenice 348, 349, 356, 358.
 Lohéřov 66.
 Löbl J. 71.
 Löffler F. 393.
 Löwenstein 164, 186, 287, 419.
 Löwenturm 38, 363.
 Lohov 198, 199, 201.
 Lohr J. 130.
 Lohyniče 276.
 Lochkov (Lochov) 211.
 Lochovice 237, 251.
 Loket 277, 417.
 Lomany 199.
 Lomnice 182, 198, 302, 312, 321,
 322, 331, 332, 416.
 Lomnička 324; viz i Lomnice.
 Lopatné 252.
 Loreie 408.
 Losina 280.
 Lothar K. 83.
 Lotuš 168.
 Loubí 203.
 Loučany 339.
 Loučka 316, 323, 324, 354.
 Louka 116, 140, 297, 344, 348, 352,
 365, 395, 417.
 Loukov 101.
 Loukovec 263.
 Louny 181, 416.
 Loutka 58.
 Loutkov 409, 410.
 Lovětín 349.
 Lstín 184.
 Luben 158.
 Lubenec 242.
 Luběnice 103, 107, 358.
 Lubny 324.
 Lubotice 276.
 Luby 89.
 Lučenice 160.
 Lúčka viz Loučka.
 Ludenice 342.
 Ludmirsdorf 209.
 Ludvig V. 237.
 Lugov viz Lohov.
 Luh 171.
 Luhov viz Lohov.
 Lützov 287.
 Luk viz Lukavec.
 Luka viz Louka.
 Lukava 104.
 Lukavec (Lukavice) 223, 304, 305,
 416.
 Lukavecká K. 73; Lukavecký P. 75,
 195.
 Lukavice 186, 283.
 Lukavský K. 222.
 Lukov 84, 167, 181, 321—323, 350.
 Luková 209.
 Lunet J. 148, 149.
 Lúny 181.
 Lupanovice 350.
 Lurag K. 11.
 Lustenek 41, 61, 291.
 Luškovice viz Lužkovice.
 Luthochonice 281.
 Lutska 209.
 Lutych 293.
 Lutzenbergová 111.
 Lužany 186.
 Luže 80, 81.
 Lužec 169, 170.
 Lužice 421.
 Lužkovice 168.
 Lužná 168, 181.
 Lysá 146, 147, 162, 164, 165, 294,
 390.
 Lysovice 334.

M.

- Magdalénky 262, 281, 296.
 Magni F. 338.
 Magnis J. 229.
 Mach 171.
 Machovice 52, 206.
 Maidelberg 125.
 Maidenburg 343.
 Mainer M. 389.
 Mairitz 252.
 Maiteny S. 104.
 Makařov 168.
 Makowitz 421.
 Malabaila J. 155.
 Maleč 89.
 Malejovice 75, 192.
 Malenovice 331.
 Malesice 83, 168, 183, 223, 284.
 Malešov 76, 162, 163.
 Malevice 181.
 Malíkovice 171.

- Malín 192, 195, 310.
 Maliny 209.
 Málkovice 182.
 Maloměřice 110, 111, 325, 326, 359, 360.
 Malovec J. 57, 86.
 Maltezáci 124, 125, 240, 384.
 Manes J. 375.
 Manětín 203, 422.
 Manice 340.
 Mauner R. 102, 176.
 Mansfeld 120, 273.
 Mantov 280.
 Manriquez 12.
 Marcel J. 233.
 Mariaschein 62.
 Marie Terezie 62, 74, 97, 102, 104, 105, 127.
 Margelíkov 342.
 Markus J. 374.
 Markvart D. 202.
 Markvartice 207, 252.
 Marradas 41.
 Marsano M. 410.
 Marschalek 106, 130.
 Marschen 62.
 Marstad J. 82.
 Maršov 62, 241.
 Maršovice 347, 348.
 Martiněves 276, 277.
 Martinic 8, 12, 16, 17, 37, 39, 40, 71, 87, 118, 149, 231—234, 238, 270, 286, 410.
 Mařatice 316, 318.
 Masojedy 197, 198.
 Mašice 316.
 Mašovice 181, 349.
 Maštov 61, 241.
 Mathaeides Š. 110.
 Matyáš 8, 11, 12, 33, 55, 72, 219, 311, 313, 319, 335, 356.
 Maximin J. 106.
 Maxmilián II. 7, 72, 100, 123, 150, 327, 350.
 Mayer F. J. 415.
 z Mayern 111, 329, 409.
 Mayteny S. 117.
 Mazánek D. 261.
 Mechov 181, 184.
 Mečíř D. 263.
 Medlov 108, 310, 321.
 Meggan 118.
 Meisler J. 217.
 Měkovice 184.
 Melč 121.
 Melitáni 125, 351.
 Mělník 33, 160, 167, 177, 191, 201, 224, 225, 246, 280, 417.
 Melsingová 111.
 Měnín 324—326.
 Menšík J. 9.
 Menštein 9.
 Merklín 88, 222, 223, 241, 389, 422.
 Merode 84.
 Mertzdorf 136.
 Městec Heřm. 156, 163, 228, 417; Voj. 297, 311, 313, 315.
 Město N. 41, 417.
 Metelsko 181.
 Metternich 83, 203, 358.
 Metzinger J. 126.
 Mezeříč 310, 311.
 Mezeříčko 112, 113.
 Mezholezy viz Mezoles.
 Mezihoří 51.
 Mezilesice 265, 360.
 Meziříčí 259.
 Mezoles 76, 77, 188.
 Mičan H. 8, 20.
 Midlovary 181.
 Miedek M. 152.
 Miegwitz 124, 126, 127.
 Miggazi K. 98.
 Migvice viz Miegwitz.
 z Michalovic B. a J. 264.
 Michalovič V. K. 377.
 Michelsdorf 147, 209, 310; viz i Ves Vel.
 Michna 11, 18, 23, 37, 50, 84, 242, 250, 287, 292, 413.
 Michov 354.
 Mikuláš Sv. 195.
 Mikulčice 121.
 Mikulov 335, 337, 364, 394.
 Milán 228.
 Milčeves 67—70.
 Milčovský J. F. 75.
 Milešov 365.
 Miletice 170.
 Miletínko 195.
 Milevo 181.
 Milevsko 145, 212, 274, 275, 296, 374.
 Milfram 344, 349, 352.
 Milhostovice 309.
 Milič J. 400.
 M líčov 333.
 Milčovský J. 206.
 Milíkov 181.
 Milíkovice 252, 313.
 Milkov 181.
 Milkovice 131, 132.
 Millesimo 176, 215, 286, 424.
 Milner V. 188.
 Milobuzý 187.

- Miloňovice 274.
 Milostín 181.
 Milostovice 365.
 Miltigau 83.
 Mimoň 416.
 Mimoňovice 274.
 Minetová J. 226.
 Minetti J. 409.
 Minice 62, 181.
 Minichová A. 255.
 Minorité 146, 248, 249, 251, 252,
 262—268, 296, 298, 336, 337, 345
 až 346, 365, 390—392, 415.
 Mínych J. 10.
 Mirbach 243.
 Miroslav 182, 191, 351, 352.
 Mirošov 313.
 Mirovský A. 153.
 Mířetice 88, 266.
 Miseron N. 203.
 Mislice 351, 352.
 Mistřín 316, 317.
 Mitlecherová 113.
 Mitrov 75, 76.
 Mitrovce 16, 24, 89, 91, 93, 222,
 226, 251, 315, 340, 422.
 Mitrovský A. 321.
 Mittelsteine 126, 128.
 Mláče viz Mladotice.
 Mladoňov 205.
 Mladota 52, 81, 191, 225, 241.
 Mladotice 181, 199, 201, 202, 317, 318
 Mlavín 201.
 Mlékojedy 84, 85, 274.
 Mlinoha viz Mlýnec.
 Mlýnec 181.
 Mlýnský J. 50.
 Mnětěš 276.
 Mniší 367, 368.
 Mnišovský R. 16, 86.
 Mnišstvo 368.
 Močerady 181.
 Močidlce 199.
 Model 131.
 Modlany 62.
 Modlov 111.
 Modřice 335.
 Mönitz 324.
 Mönlichhof 367, 368.
 Mohleis viz Smolín.
 Mohlna 209.
 Mohren viz Javorník.
 Mohuřice 252.
 Moissetschlag 252.
 Mojnë 205.
 Mokrý 205.
 Mokrolázce 366.
 Mokropsy 9, 167, 211, 212, 384.
 Molartina A. 130.
 Molitoris 110, 413.
 Mollart 327.
 Monte Albano 52.
 Montfort 65.
 Morák J. 83.
 Moravany 259, 260, 325.
 Moravičany 339, 340.
 Morenfels 83.
 Morgendorf 417.
 Morkovice 299.
 Morkuvky 109.
 Morschen 62.
 Mory 8.
 Morzin 151, 217, 219, 231, 272, 287,
 389, 416, 422.
 Mořice 346, 347.
 Mořkov 102.
 Mosetstift 252.
 Moschenhof 128.
 Most 14, 192, 257, 259, 262, 263,
 296, 389, 422.
 Mostice 310.
 Moštiště 322.
 Mošvic 349.
 Motoly 12, 167, 198, 200.
 Motte Fouque 127.
 Moutnice 332, 333.
 Mradice 170.
 Mramotice 348, 349, 352.
 Mratín 52.
 Mrázek V. 383.
 Mrhlice M. 159.
 Mrchojedy 150, 187.
 Mstětice 12.
 Mšeno 286.
 Muckov 84.
 Mühlfrauen viz Milfram.
 Mühlheim J. 376
 Mühlwenzel E. 177.
 Müller F. 410.
 Münsterberg K. 302, 312.
 Mukařov viz Makařov.
 Mukoděly 114.
 Munda v. 324.
 Mundi 333.
 Munk V. 340.
 Murstetten 112, 114.
 Mury 276, 277.
 Mutius 85.
 Myslík 243.
 Myslina 183.
 Mysliveček J. 213.
 Myškovice 174, 178, 197, 422.
 Mýto 205, 208, 209, 259, 417.
 Mže 32.

N.

- Načeradec 254.
 Načeratice 309.
 Načetín 222.
 Nádasdy F. 37.
 Nádherný J. 208.
 Nadlešice 244.
 Nadrybí 200.
 Nagaroli 46.
 Nagl J. 50.
 Nagy 422.
 Nahořánky 89.
 Nahořečice 292.
 Nahošice 181.
 Náchod 41, 115, 417.
 Naklo 353—355, 357.
 Nakonice viz Nedakonice.
 Naloužany 321, 322.
 Nameda 273.
 Náměstí 338, 364.
 Napěkov (Napěrov) 260.
 Naryserov (Narysov) 92.
 Nasedlovice 325.
 Nasile 356.
 Nasylava 329.
 Našerace 309, 310.
 Našeratice 350.
 Natshrati 222.
 Natterman V. 76.
 Nazblaz 276.
 Názhoře viz Zhoř.
 Nebovidy 214, 384.
 Nebřemov 83.
 Nebřeň 83.
 Nebřenice 22.
 Nebřeziny 198.
 Nebušice 11.
 Nebužely 167, 172.
 Nečeratice 309.
 Nedabylice 25.
 Nedakonice 316, 317, 319.
 Nedamiřice 353.
 Nedělišťe 164.
 Nedětovice 168.
 Nedražice 186.
 Nedvědice 170.
 Nedvídek J. 304.
 Negronin T. 60.
 Něhošovice 418.
 Nechanice 181.
 Nechutín 343.
 Nelahozeves 171.
 Nelcl J. 38.
 Nelešovice 103, 104, 107.
 Němčice 182, 276, 316, 317, 328, 348.
 Němíčoves 69.
 Nemojany 118, 342.
 Nenkersdorf 131, 132.
 Nennowitz 321.
 Nepolisy 170, 171.
 Nepomuk 309.
 Neprobylice viz Neprovice.
 Neprovice 200.
 Nerad M. 237.
 Neradice (Neratovice) 167.
 Neřestce 168.
 Nesablicz 59.
 Neschwitz 413.
 Nesovec 333.
 Nestarovice 324.
 Neškaredice 72, 75.
 Netolice 168, 169, 204, 417, 418.
 Netolický V. 206.
 Netvorská 278.
 Neuburg 156; viz i Nymburk.
 Neudek 186.
 Neudörfel 340.
 Neudorf 87.
 Neuhof 210.
 Neumeyer J. 112.
 Neuměřice 220.
 Neupaur V. A. 405.
 Neusattel 61.
 Neustadt 345.
 Neustadt 137.
 Neutomice 167.
 Neuwall 333, 362.
 Neveklov 258.
 Nevid 167.
 Nevitkov 52.
 Neymar D. 112.
 Nezabudice 209.
 Nezabylice 59.
 Nezamyslice 299, 300.
 Nicolai 409.
 Nidošice 247.
 Niederschwedeldorf 128.
 Nikolčice 360.
 Nimburk viz Nymburk.
 Ninečko 167.
 Ninonice 199, 200.
 Nisá 3—5, 99, 128, 129, 259, 260,
 424.
 Nistl V. 20.
 Nižburk 8.
 Noha Kozí 299.
 Nonnenhof 252.
 Nonner J. 83.
 Norbert viz Panny.
 Norbertini 348.
 Nořín 209

Nosalov 189.
 Nosalovice 326, 328.
 Nosek J. 342.
 Nostic 52, 89, 162, 178, 215, 234,
 270.
 Nothaft 251.
 Noutonice 226.
 Novák B. 155; P. 283.

Novákovice 168, 169.
 Novohradský J. 172.
 Novotný J. 257.
 Nučnice (Nučnický) 21, 22, 28, 277.
 Nusle 148, 155, 373, 415.
 Nussbaum J. 113.
 Nymburk 192, 219, 258, 295, 422.
 Nýřany 280.

O.

Oberdorf 251.
 z Obern J. M. 419.
 Obersteine 126, 128.
 Obidkovic 353.
 Obitecký J. 223.
 Oblajovice 186.
 Oblaz 349.
 Obojchnice 181.
 Obora 8, 198, 203, 387.
 Obořiště 273.
 Obrawitz viz Zábřdovice.
 Obrovice 239, 241.
 Obřanberk T. 299.
 Obrány 308, 310, 325, 340, 341.
 Obřic 210.
 Obřiství 296.
 Obst E. 44.
 Obyčtov 313.
 Obytce 168, 233.
 Ocas J. 44, 379.
 Oček J. 412.
 Očihov 276.
 Odkolek A. 94.
 Odlezy viz Otlech.
 Odoleny 192.
 Odřenovice 348.
 Odřepsy 167, 170.
 Oehlhütten viz Lhota.
 Oels 259, 312.
 Oettingen 212.
 Ohnišovice 182, 184.
 Ohrozim 333.
 Ohučov 280, 282.
 Ochoz 324, 359—361.
 Ochsenhausen 358.
 Ojbín 7.
 Ojprnice 280, 422.
 Ojvín 7.
 Okoř 16, 17, 29, 167.
 Okrouhlá 205.
 Okrouhlí 174.
 Olbersdorf 129.
 Olbram 373.
 Olbramovice 45, 47, 173, 180, 325.
 Oldřichov 167, 208, 209, 354.

Oldřichovice 368.
 Oldřiš viz Oldřichov.
 Oldřišov (Oldřov) 367.
 Oleksovice 348—350.
 Oleš 287.
 Olešek (Oleško) 276, 277.
 Olešinky 313.
 Olešná 182, 418.
 Olešnice 11.
 Olešničko 319.
 Olešno 259.
 Olešovice 349.
 Olomouc 3—5, 100—107, 113, 117,
 119, 160, 192, 194, 210, 224, 251,
 297, 298—301, 305, 309, 310,
 313, 314, 316—318, 321, 330,
 333, 334, 338—341, 345, 347,
 349, 352, 353—359, 362—365,
 391, 404.
 Olšany 195, 196, 333, 388, 416,
 424.
 Olší 323, 324.
 Olšov 200.
 Olšovice 183.
 Onšovice viz Honešovice.
 Opařany viz Opořany.
 Opatov 298, 416.
 Opatovice 305, 306, 348, 354, 378.
 Opava 4, 5, 99, 119—122, 305, 309,
 316, 318, 321, 322, 354—356,
 365—367, 414, 424.
 Opavský G. 35.
 Opelský 134.
 Oplová 89, 234.
 Opolany (Opoleny) 167, 170.
 Opole 5, 121, 138, 305.
 Opolt 244.
 Opořany 4, 5, 7, 13, 14, 23, 26, 29,
 31, 65.
 Opoyovice 348.
 Oppel B. 47.
 Opperštorf 77, 78, 130—132.
 Opsinnigová 73.
 Orasin 276.
 Orlice 78.

- Orlík 253, 254.
 Orlov 260.
 Ořechov V. 107, 331, 332, 343.
 Ořechová 320.
 Ořehovičko 331, 332.
 Ořešín 325, 328.
 Osek 167, 170, 309.
 Osičany 299, 300.
 Osík 299.
 Oslavany 193, 327, 328.
 Oslnice 167, 224.
 Oslon 276.
 Osluchov 168.
 Osovět 103.
 Ossburg V. 154.
 Ostašovice 224.
 Ostein 163.
 Ostrašany 257.
 Ostrašín 156.
 Ostein L. F. 76.
 Ostré 84.
 Ostromír (Ostroměř) 245, 246.
 Ostrov 117, 145, 158, 176, 179, 181,
 183, 209, 212, 374.
 Ostředek 52, 53.
 Ostřihom 322.
 Ošelín 186, 266.
 Otakar I. 114, 167, 189, 199, 202,
 247, 248, 274, 276, 315, 317, 321,
 330, 349, 354; II. 160, 169, 192,
 201, 202, 204, 212, 217, 219, 250,
 251, 253, 280, 343, 391, 392.
 Otěšice 168, 182.
 Otlech 201.
 Otměky 167.
 Otnice 332.
 Otov 159.
 Otradice 316.
 Ottengrün 83.
 Ottersdorf 13.
 Ottík V. 122.
 Ottopach 50.
 Otvice 59.
 Otvojice 167.
 Ou... viz Ú...
 Ovenec 108, 166, 167, 168, 170, 171,
 281.
 Ovny 158.
 Ozlov (Oztlov) 276.

P.

- Paar K. 29, 154.
 Paběnice 72, 75, 76.
 Pable F. 113
 Pacov 146, 243, 296, 390.
 Paczto 320, 321.
 Pačislavice 316.
 Pačlavice 341.
 Padochov 328.
 Pacht D. 22.
 Pachta 51, 214, 220, 230, 233, 239,
 270, 288, 339
 Paka N. 71, 246, 272, 296.
 Palč (Palič) 276—278; viz i Police.
 Palm 111.
 Palonín 339, 340.
 Panatz 101.
 Pandice 350.
 Pankrác 155.
 Panny Anglické 166, 240, 245, 383;
 řádu sv. Angely viz Uršulinky;
 sv. Kláry viz Klarisky; sv. Nor-
 berta 275, 279—384.
 Panov 322.
 Paradice 37.
 Paradis 37, 51, 211, 286.
 Paravičín J. 284.
 Pardubice 78, 123, 214, 253, 254,
 264, 267, 296.
 Pardus 356.
 Parešovice 316.
 Parník 209.
 Paředly 389, 391.
 Paseka 161.
 Pašejov 168, 169.
 Pataníček F. 328.
 Pauláni 140, 142, 144, 246, 268 až
 274, 296, 346—348, 365, 373, 375,
 390, 420.
 Pauspertlum 334.
 Pavel IV. 249
 Pavlov 339, 340.
 Pavlovice 102, 309—311, 313, 314.
 Pavlovský 100, 155, 178, 312, 323.
 Payerová D. K. z Payersbergu
 (Bayersbergu) 25.
 Pazmany M. 101.
 Pecelius F. 61, 234, 270.
 Peck K. 36.
 Pecka 245, 246, 272.
 Pečky 328, 351.
 Peitersberg J. M. 416.
 Pěkar 138.
 Peklo 69.
 Peldřimovský J. 13.
 Peleš viz Palič.
 Pelhřimov 330, 416.

- Pěná 66.
 Pěnčín 299, 300.
 Penischek V. 62.
 Pergen 241.
 Perger viz Berger.
 Pergler K. 421.
 Pergner J. 59.
 Perchtoldsdorf 209.
 Perkov 276.
 Permesgrün 277.
 Pernfurová 113.
 Pernštejn 106, 225, 238, 267, 305,
 310, 321, 356, 398.
 Pernštejnec 72, 74.
 Pernštejnská M. 12.
 Pertoltice 183, 209.
 Peruc 423.
 Pesvice 59.
 Pešík P. 13.
 Pešíková L. 255.
 Pešina 273.
 Peška K. 125.
 Petersdorf 13, 16, 46, 89, 133, 234;
 viz i Petrovice.
 z Peterswaldu 162, 270, 405.
 Pětipsy 276.
 Petráčková M. 19.
 Petrasch M. 109.
 Petrovice 51, 90, 91, 221, 277, 292,
 304, 313, 349; viz i Petersdorf
 a Pustějov.
 Petrovsko 409.
 Petržilková D. 13.
 Petřín 11, 34, 167, 169, 200, 201,
 223, 224, 281, 383, 384, 411,
 419.
 Peyznach J. 287.
 Pfaffendorf 193.
 Pfister J. 135.
 Pchery 168.
 Piaristé 97, 217, 231, 264, 347, 422.
 Piccolomini 82.
 Pieroni F. 94; V. 174.
 Pichelberg 60, 62, 226, 255.
 Pilgram viz Pelhřimov.
 Pilis 320, 321.
 Pilmersreuth 251.
 Pilsenberg 314, 319.
 Pipiusová E. 226.
 Pirkau 138.
 Pirkov 276.
 Pirkštejn 417.
 Pírník 301, 302.
 Pisečná 78.
 Písecký 413.
 Písek 91, 168, 170, 221, 295, 418.
 Pišany 293.
 Pišely 292.
 Pišť 316, 318.
 Pivín 357.
 Pivoň 145, 159, 294.
 Pizzini J. 288.
 Planá 162, 203, 412, 417, 420.
 Plasná 65.
 Plasy 21, 26, 140, 144, 145, 167,
 169, 182, 197—204, 295.
 Platejs J 47, 153, 154.
 Pleis viz Pilis.
 Pleský 413.
 Plesná 309.
 Plezony 182.
 Plochov 168.
 Plichta J. 250.
 Ploschka viz Dlačím.
 Ploskovic 228
 Plotiště 71, 79, 80.
 Plumlov 106.
 Plzeň 8, 83, 86, 88, 168, 181, 183,
 185, 201, 203, 221, 222, 259, 273,
 280—284, 289, 292, 295, 390, 416,
 417, 422.
 Pnětluky 181.
 Poběžice 92.
 Poboří 192, 194.
 Počary 304.
 Počátky 64, 314.
 Počenice 357, 363.
 Počepice 274.
 Počernice 224, 259.
 Počitek 313.
 Poděbrady 169—171, 192, 214, 219,
 260, 416.
 Poděšy 181, 183.
 Podhorský J. 9.
 Podhoří 167, 170.
 Podivín 316.
 Podlešín 170.
 Podmokly 83, 169—171, 181, 200,
 245.
 Podmole 352.
 Podolí 12, 15, 154, 281, 313, 360, 417.
 Podolská A. 46.
 Podolšany 192.
 Podoly 107.
 Podpuš K. 61.
 Podruhlí 168.
 Podskalí 13, 174, 176, 381, 382, 407.
 Pösch A. 255.
 Pöschwitz 59.
 Pötting 52, 230, 250, 285, 289, 292,
 423
 Pogarel J. 338.
 Pohled 145, 166, 193, 213, 214, 245,
 295.

- Pohorsko 89.
 Pohoř 65.
 Pohořelice 322.
 Pohořovice 168.
 Pohoří 91.
 Pokatitz 421.
 Pokojov 312, 313.
 Pokojovice 350, 351.
 Pokorný J. 119.
 Pokratice 15, 18, 28, 215.
 Pokutice 421.
 Poláčková B. 257.
 Poláky 241.
 Pole 168; Král. 340, 341, 364, 394;
 Zl. 261.
 Polehradice 108, 111, 360.
 Polein viz Palonín.
 Polepy 168.
 Polešovice 319.
 Police 145, 189, 295, 416; viz i Paleč.
 Polička 208
 Polišovice 316, 317, 319.
 Polkim 192.
 Polkovice 325.
 Polná 309, 423.
 Polnička 313.
 Polom 354, 366.
 Polyxena A. 102.
 z Polžic 270.
 z Pomuka Jan 184.
 Poněbuzlaz 92, 167, 180.
 Poniatovský J. 356.
 Popel 59, 87, 100.
 Popelín 65, 67.
 Popelová K. 293.
 Popov 282.
 Popovice 69, 70, 79, 80, 176—178,
 316—318, 348, 353, 423.
 Popovský T. 188.
 Popper O. 172.
 Pořešín 205.
 Poříčí 183, 186, 218, 219, 220, 223,
 228, 230.
 Posadov 79, 95.
 Posluchov 333, 334.
 Posobice 260.
 Pospíchal J. I. 408.
 Postoloprty 183.
 Postřižín 168, 170.
 z Postupic A. 302.
 Pošiměřice 260.
 Potenštein 15, 254, 259, 282, 417.
 Potok 182
 Potschendorf 95.
 Potštein viz Potenštein.
 Pottenštein viz Potenštein.
 Potting viz Poetting.
 Potušán K. 288.
 Potvorov 199, 200, 203, 259.
 Potvorovice 316, 317.
 Pouček Š. 261.
 Povejšil 47.
 Povolilová R. 166, 180, 219, 237, 270.
 Povolný J. 250.
 Pozadí 248.
 Poznaň 305.
 Pozořice 392.
 Pozřetín 274.
 Prače 215, 217, 348.
 Prádlo 161.
 Praemonstráti 126, 140, 174, 176,
 274—283, 296, 297, 348—362, 365,
 373, 394, 399, 401, 402, 404, 414.
 Praemonstrátky 140, 275—284, 296.
 Praha 3—54, 65, 77, 78, 89, 91, 93,
 98, 99, 140, 144—156, 159, 160,
 165—179, 190, 191, 196—201, 204,
 214—217, 222—235, 244, 247 až
 251, 257—262, 268—272, 281, 284
 až 289, 291—296, 327, 348, 352,
 359, 370—388, 398—404, 406—416.
 Prachatice 55, 168, 169, 373.
 Pracheň 86, 89, 168, 169, 180, 297,
 418.
 Prachová 281.
 Pravonín 420.
 Prčice 274.
 Preidar J. 49.
 Preisler M. 381.
 Pretzner 346.
 Priesen viz Březno.
 Priessnitz viz Březnice.
 Primkenov 132.
 Prinzenštein 134, 137.
 Pritschapel 59.
 Probice 343.
 Probluz 79.
 Procházka F. F. 272.
 Prokop Veliký 301; markr. 305;
 J. 359.
 Promnic H. 7.
 Pron D. 45.
 Proseč 361.
 Prosiměřice 260.
 Proskau 333, 362.
 Prostějov 338, 364, 392, 405.
 Prostiboř 184.
 Prostoměřice 349.
 Prostranná 106.
 z Prošovic 380.
 Protivec 58.
 Průhonice 16, 22, 23.
 Pruk 92.
 Prukner 306.

- Prunersdorf 118.
 Prusinovský J. 101, 108; V. 100, 345.
 Pruskovská J. 36, 47, 48, 72; Pruskovský 121.
 Pruss 61.
 Prusy 353.
 Prušánek 101.
 Pruškovská J. 53.
 Přebozy 192.
 Přečapel 59.
 Předbořice 72, 75, 169.
 Předenice 183.
 Předklášteří viz Tišnov.
 Prehejšov 280.
 Prehořov 206, 208.
 Přelouč 416.
 Přemysl viz Otakar.
 Přemyslovice 357.
 Přerov 102—104, 162, 303, 334, 354, 363, 398.
 Přestanice 277.
 Přestavlice 209.
 Přestavky 103, 104, 167, 208, 209, 234, 283, 287, 359, 360.
 Přestice 183—185, 248
 Přetín 88, 280, 282.
 Převorovská A. 250.
 Přežleb 121.
 Příbek 326.
 Příbenice 242.
 Příbíková S. 309.
 Příbislavice 359.
 Příbor 318.
 Příbram 4, 90—93, 210.
 Příbyslav 192, 309.
 Příčov 171.
 Příhoda A. 43.
 Přichovice 186, 213, 223, 257.
 Přichovský L. 293.
 Příkluky viz Přítluky.
 Přílepy 168.
 Příluší (Přiluky) 348.
 Přím 79, 80.
 Přimda 259.
 Přímětice 115, 116, 348, 349, 352.
 Přimyslov 343.
 Přítluky 316, 317.
 Přítoky 76, 192.
 Přitulenov 183.
 Příza K. 358.
 Psáry 167, 168.
 Pšovka viz Šopka.
 Pták 179.
 Ptenín (Pteyn) 88, 168.
 Ptín 342, 343.
 Puchér 72, 75, 76.
 Puchfelderová A. 12.
 Puleč 309.
 Pulpán K. 96, 407.
 Puncov 368.
 Pustějovo 304, 305.
 Pustiměř (Pustoměř) 100, 107, 323.
 Puš M. 224.
 Puteanová S. 52.
 Putice 282.
 Putsche 309.
 Putz Ig. 291.
 Putzová K. 241.
 Puzdřany 309, 310, 313, 314.

Q.

- Qualtenberg 28.
 Questenberg 234, 275, 357, 362, 402, 411.
 Quinau 62.
 Quntanová D. 215.
 Quinqueretz P. 257.

R.

- Rabenhaupt F. 195, 196.
 Rabenstein (Rabstein) 145, 191, 289, 296.
 Račice 313.
 Račín A. 49, 180.
 Račinoves 215.
 Radboř 181.
 Radčedice 200.
 Radčice 168.
 Radecký V. 235.
 Radějovice 167, 224.
 Radenfeld 305.
 Radenín 162.
 Radestínek 312.
 Radešín 314, 315.
 Radhostice 192.
 Radíkov 101, 358.
 Radim 177, 226, 228, 245—247, 272, 282.
 Radimil 299
 Radimovice 313.
 Radkovic 112, 317.

- Radlass 341.
 Radlice 18, 216, 217, 224, 225, 227, 228.
 Radnice 156, 245, 339, 340, 417.
 Radňovice 309, 313.
 Radočkov 183.
 Radochov 183.
 Radomyšl 418.
 Radonín 312, 313.
 Radoňovská Z. 10.
 Radostice 277.
 Radostínek 314.
 Radostovice viz Radostice.
 Radotín 208, 209.
 Raichtoňan 306.
 Raj 84.
 Rajhrad 175.
 Rájov 22, 51, 205, 270.
 Rakov 15.
 Rakova 300.
 Rakovice 181.
 Rakovník 172, 226, 242, 279, 294,
 383, 407, 418.
 Rakšice 347, 348.
 Rakvice 349.
 Rapotín 331.
 Rastely 92.
 Rašínová E. 246.
 Rašov 210.
 Rašovice 74.
 Rataj 118.
 Ratiborský J. 61.
 Ratiboř 121, 259, 366.
 Ratkov 305.
 Ratzenberg G. 278.
 Raučka viz Roučka.
 Rauffová B. 79.
 Rauch M. 106.
 Rauchstein 213.
 Rauschaw 210.
 Rausnitz 107.
 Rauss 234.
 Rauštain 213.
 Rayman A. 217; viz i Reiman.
 Regenstein 84.
 Regersdorf 126, 128.
 Regniers A. 60, 62.
 Rechenberg 137.
 Reichenbach 259.
 Reichersdorf 82.
 Reichlovna 15.
 Reichstadt viz Zákupy.
 Reiman N. 113; viz i Rayman.
 Rein 84.
 Reindl J. 300, 321.
 Reindler P. 113.
 Reinfeld viz Berg.
 Reinlich 102.
 Reinprechtsdorf 209.
 Reiser J. 387.
 Reith 58.
 Reithmann A. 28.
 Rengersdorf 125—127.
 Renner V. 250.
 Reutt 58.
 Reže 167.
 Rheinstein 84, 175.
 Rhinek 52.
 Riedl J. 80.
 Riegersschlag 66.
 Riese M. 29.
 Riesenberk 185, 311.
 Riesenburk 91, 221, 232, 257, 317.
 Richenburk 27.
 Richza 359.
 Ringer 413.
 Ringhoffer P. 372.
 Riolburg 273.
 Rise-Stallburg M. 172.
 Risenbach 60.
 Risenburk viz Riesenburk.
 Rittberg 342.
 Ritterstein 348.
 Rittová (Rittyová) 237, 256.
 Robce (Robčice) 181.
 Roe M. 73.
 Rössler J. 273.
 Rohace 276.
 Rohan K. 288, 297; L. 172.
 Rohatec 276, 277.
 Rohosec 270, 324.
 Rohošť 322.
 Roche 14.
 Rochefort 172, 297.
 Rochov 14, 276.
 Roketná viz Rokytná.
 Roketnice viz Rokytnice.
 Rokošín 159.
 z Rokyc viz Střela.
 Rokycany 222, 390, 416.
 Rokytná 348—350, 383.
 Rokytnice 103, 104, 310, 348, 351.
 Rokytník 13.
 Ronne 15.
 Ronov 155, 163, 314, 418.
 Ronšperk 32, 237.
 Rorbach 309.
 Rosa A 154.
 Rosalienfeld 333.
 Rosenau 252.
 Rosenberk 56, 125.
 Rosenfeld M. 278.
 Rosenstein 394.
 Rosenthal 25, 357, 359.
 Rosenwald L. 255.

- Rosice 299.
 Rosnice 79, 80.
 Rosochatec 214.
 Rosovka 177.
 Rossau 272.
 Rostejné 42.
 Rostele viz Roztyly.
 Rostoky viz Roztoky.
 Roščin viz Roštín.
 Roštěnice 325.
 Roštěny 301, 302.
 Roštín 118, 317, 353, 355.
 z Rotal (Rothal) 8, 109, 363, 364.
 Rothburg 310.
 Rothenhaus viz Hrádek Červ.
 Rothwasser 129, 209.
 Rottenberger 51.
 Rottenburg 190.
 Roubanín 305.
 Roubovice 81.
 Roučka M. 176.
 Roudka 305—307.
 Roudnice 24, 29.
 Roupov 115, 223.
 Rousinov 150, 340.
 Rousmirov 313.
 Rozbělesy 417.
 Rozín K. 46; J. 47.
 Rozteyney 42.
 Roztoky 8, 20.
 Roztyly 50, 53.
 Rozvadov 181.
 Rozvařilová B. 315.
 Rožarov 333.
 Rožďalovice 155, 278, 423.
 Rožinka 313.
 Rožmberk 34, 55, 156, 157, 206,
 252, 258, 275.

- Rožnov 252.
 Rřpety 181.
 Rubna 400.
 Rudka (Ruda) 305, 325.
 Rudolf II. 78, 56, 64, 72, 107, 126,
 187, 205, 306, 313, 327, 387, 407.
 Rudoltice (Rudolfsdorf) 183, 209.
 Ruchvany 210.
 Rüdiger 318.
 Rüngel 84.
 Ruland V. 56.
 z Rummerskirchu 23, 409.
 Ruppersdorf (Ruprechtice) 209.
 Rusinov 107.
 Rusko (ves) 353.
 Ruthard M. 194.
 Růže 55.
 Růžené 36, 46.
 Růžová 50.
 Rybensko 109.
 Rybná 112, 209.
 Rybnice 38, 202.
 Rybník 209.
 Rybý 102.
 Rydingrová M. 38.
 Rygr O. 215.
 Rychnov 95, 252, 287, 422.
 Rychnovský A. 95.
 Rymaně 174.
 Rymnice viz Řimnice.
 Rytov 208, 209.
 Rytter M. 9.
 Ryttersřicová z Ryttersfeldu A. 46.
 Ryvolovský 19.
 Ryzmberk viz Švihov a Švihovský.
 Rzavé 49, 88, 162, 286.

Ř.

- Řád Německý 129, 402.
 Řasná P. 377.
 Řečěnany 194.
 Řečice 64, 313.
 Řečická M. 47, 49; Řečický J. 51.
 Řečkovice 108, 111, 311, 325, 394.
 Ředhořt 278.
 Řehly 167.
 Řehoř IX. 167, 360; X. 277, 280;
 XIII. 32, 100, 104, 107.
 Řehořov 112.
 Řeka Čer. 205.
 Řemeřín 259.
 Řenec 222.
 Řepa 102, 258.

- Řepčice 167.
 Řepeřín 55.
 Řepík J. 9.
 Řepín 98, 172, 217.
 Řepnice 182.
 Řepory 16, 23, 29.
 Řeporyje 23, 201.
 Řeřiřno 42.
 Řeteč 168.
 Řevnětice 168.
 Řevnice 208, 209, 211.
 Řezno 254, 281.
 Řežnovice 327.
 z Řičan 37, 117, 184, 224, 232, 283.
 Řičky 213.

Řikonín 324.
 Řím 3, 5, 141, 253
 Řimnice 103, 404.

Řimov 54, 56—59, 98.
 Říp 215.
 Řisuty 417.

S.

Saalhaushof 127, 128.
 Saar viz Žďár.
 Sádek 317, 318.
 Sadeler J. 387.
 Sádová 265, 349, 410.
 Sadoví 168.
 Sadská 193.
 Saga viz Paradis.
 Sachsengrün 206, 423.
 Saint-Genois viz Genois.
 Sakraza 305.
 Saladín 55.
 Salazar B. 52.
 Salice 209.
 Saller M. 86.
 Salm-Neuburg S. 103, 118.
 Salney 95.
 Salzberg 180, 294.
 Samotín 213.
 Sarabice 88.
 Saras 262
 Saratice 360.
 Satalice (Satelice) 25, 33, 224, 225.
 Sattenwolf V. 108.
 Sawersdorf 102.
 Savoi L. 227.
 Saxová A. 237.
 Sázava 144, 145, 187, 188, 209, 255,
 295.
 Sázané 160, 278, 279.
 Sazomin 312, 313.
 Sbuinic (Sbuncz) viz Zbýnice.
 Sebnitz 96.
 Sebrowitz viz Žabobřeky.
 Sebuzín 16.
 Seč 73.
 Sedčice 24.
 Sedlák A. 260.
 Sedlčany 171.
 Sedlec (Sedlice) 44, 140, 144, 162,
 191—197, 199, 213, 259, 276, 280,
 281, 282, 295, 315, 320, 379, 390,
 401, 423.
 Sedlek 353.
 Sedlešovice 348.
 Sedlice viz Sedlec.
 Sedlišť 182, 186, 276.
 Sedlnický H. 121.
 Sedlo N. 61; St. 26, 39, 91—93, 183,
 221.

Sedm vesnic 297.
 Segmiller A. 37.
 Segür A. 300.
 Sehrbuz 213.
 Seibersdorf 209.
 Seidl H. 150.
 Seidlitz J. 395; ze Seidlic M. A. 135.
 Seidowitz 263.
 Seiffersdorf 126.
 Sekerka L. 24.
 Sekyřany 183, 280.
 Selib 322.
 Selpe 322, 323.
 Selovice 111, 114.
 Semanín 9.
 Semany 57.
 Semetice 121.
 Semily 417.
 Sendec M. 121.
 Senec 201.
 Senftleben 102.
 Senice 303, 356.
 ze Sereni J. 420.
 Seretice 70.
 Servité 140, 141, 144, 284—290, 296,
 361, 362, 365, 373, 381, 389, 394,
 403, 414, 420.
 Servitius M. 122.
 Seskovice 360.
 Severin J. 50.
 Sezemice 75, 181, 192; viz i Vladi-
 slavice.
 Sezemin 310.
 Sezima J. 14.
 Sferin J. 47.
 Schaabner 71.
 Schaffgotsch 135, 191, 243, 412.
 Schallersdorf 115, 116, 352.
 Schammers 66.
 Scharff J. 328.
 Schattenberg 57.
 Schatzlar viz Šaclíř.
 Schebetau 358.
 Scheiner P. 128.
 Schellendorf 134.
 Schemersdorf 252.
 Scherschnik L. 123.
 Scherz J. J. 345.
 Schifner J. K. 180.
 Schillersdorf 121.

- Schilling 115.
 Schimberger J. 304.
 Schina 62.
 Schindler F. 59; J. 111, 341.
 Schirnitz 251.
 Schlegel 124, 127.
 Schlegelsdorf 126.
 Schmelwitz 136.
 Schmidel (Schmiden) S. 155, 176.
 Schmidgräbner 61, 291.
 Schmidl viz Schmidel.
 Schmidt A. 227, 228; Š. 335.
 Schmiedburg F 178.
 Schmilauer P. 112.
 Schmit V. 59
 Schmoltz 135.
 Schneider F. 315.
 Schöffler A. 106.
 Schönaich J. 130—132.
 Schönau 28, 423.
 Schönbach 255.
 Schönbar 71.
 Schönberg viz Šumberk.
 Schönborn 84, 185.
 Schönbrunn 223, 318.
 Schöndorf 368.
 Schönfeld 73, 83, 227.
 Schönficht 83.
 Schönhof 318.
 Schönkirch 110.
 Schönkirchen K. 285.
 Schönflug 148.
 z Schönsbergu viz Kroczer.
 Schönwald 277.
 Schönweisová A. 173.
 Schössel 59.
 Scholtis J. 117.
 Scholz 127.
 Schossenreuth 252.
 Schramm 194.
 Schreiter Ig. 148.
 Schrenk 180.
 Schroll 59.
 Schrollenberk 98.
 Schubert J. 113.
 z Schützen A. B. 386.
 Schützendorf 213, 299
 Schultz J. 125, 126.
 Schurz 93.
 Schutznert A. 241.
 Schwalbenfeld 314.
 Schwarz J. 113.
 Schwarzenberg 58, 156—158, 165,
 196, 207, 227, 253.
 Schwarzenfeld 413.
 Schwatz viz Světec.
 Schwedeldorf 123, 124, 127.
 Sibertová A. 226.
 Sickingen 233.
 Siebendörfel 297.
 Siebenthan 213.
 Siebert K. 237; Th. 157.
 Sifridsdorf 209, 318.
 Sigburg 256.
 Sigmund císař 171, 192, 202, 211,
 260, 275, 278, 283, 340, 361, 383.
 Sichart J. 109.
 Sichelsdorf (Sichlingsdorf) viz Zi-
 chlínek.
 Silberfluss 306.
 z Sina Š. J. 321.
 Singer K. 401.
 Sirakovice 74.
 Sirotky 316.
 Sirejovice 168.
 Sixt A. 13.
 Skala 145, 176, 179; Skála Hr. 218.
 Skala M. 51.
 Skalice 197, 198, 209, 276, 295,
 309, 359.
 Skalická (Skalka) 81, 82, 279, 357,
 420.
 Skálová L. 155.
 Skalsko 286, 288.
 Skapce 181, 183.
 Sklené 313.
 Skobenský 424.
 Skočice 183, 278.
 Skornic 366.
 Skornov 187.
 Skoronice 341.
 Skramníky 187.
 Skrbeň 353.
 Skrbenský J. 304, 366.
 Skrbiměř 322.
 Skryje 323, 324.
 Skryšov 423.
 Skřidel 205.
 Skřišovský J. 195.
 Skřivan J. 49.
 Skřivany 166, 291.
 Skuhrov 45, 209, 225, 254.
 Skurek J. 117.
 Skvrňov 188.
 Slaný 17, 23, 146, 158, 168, 231,
 278.
 Slapy 180, 208—212.
 Slatina 181, 182, 209.
 Slatinice 422.
 Slavata 268, 394.
 Slavatová 65, 118.
 Slavče 252.
 Slavek 274.
 Slavíkov 419.

- Slavkov 108.
 Slavkovice 309, 313.
 Slavonice 318.
 Slíchov viz Zlíchov.
 Slivenský V. 80.
 Slivice 181, 241.
 Slivka A. 241.
 Sloupnice 209, 259.
 Sloupno 277.
 Sloveč 260, 310.
 Slubice 349.
 Sluhy 13, 258.
 Slupy 284, 288, 291, 296, 403, 414,
 420.
 Služetín 182.
 Služín 333.
 Služský S. 13, 173.
 Smečno 17, 171.
 Smetana J. 341.
 Smíchov 154, 155.
 Smil 187.
 Smilkov 149, 292.
 Smilov 193.
 Smiřice 423.
 Smiřická K. 147.
 Smola Z. 170.
 Smolín 350.
 Smrčková D. 278.
 Smrkovice 67.
 Smrtka 36.
 Smyslovská M. 239.
 Snědovice 22.
 Snopoušev 183.
 Sobčice 445, 246.
 Soběchleby 61, 62.
 Sobek 175, 366, 399.
 Soběkuřská 110.
 Soběnov 416.
 Soběraň 247.
 Soběslav I. 383; II. 182, 198.
 Soběslavský J. 51.
 Soběsuky 117, 118, 286, 292, 423.
 Soběšice 107, 394.
 Sobín 150.
 Sokolov P. 174.
 Solnice 192, 239, 241, 254, 259, 260.
 Sopolisky 52, 81, 167, 198, 225,
 241.
 Somssich J. 29, 172.
 Sorič (Soritsch) 125, 127.
 Souches 336.
 Soukup V. 45.
 Souňov 195, 196.
 Soutice 93, 191.
 Sovinec 129, 345.
 Sovinky 398, 400
 Spachendorf 318.
 Sparcová K. 385.
 Spielberg 325, 331.
 Spitice 74.
 Spitzberg 242.
 Spitzenberg 194.
 Sporck viz Špork.
 Sporitz viz Spořice.
 Špork viz Špork.
 Spořice 61, 62.
 Spranger B. 387.
 Springerová 154.
 Srbece (Srbeč) 80.
 Srbecký P. 9.
 Srstice 276—278.
 Srlín 15, 26.
 Srubny (Sruby) 199.
 Staađl 301, 302.
 Stadnicki F. 121.
 Staenglová E. 33, 149.
 Stahremberg 39, 136.
 Stálec 158, 423.
 Stanke J. 127.
 Staňkov 280, 282.
 Stanětice 184.
 Stanlík J. 36, 46.
 Stanovice (Stanoviště) 325, 328.
 Stark J. 186.
 Starkov 189, 417.
 Stašov 282.
 Starovice 324, 325, 327.
 Starovičky 324.
 Starý S. 388.
 Stařechovice 305.
 Statenice 171—173.
 Stativnice 167, 168, 172.
 Štěbikuvce 201.
 Steidlová M. 241.
 Stein D. 113, 114.
 Steinbach J. 266.
 Steinkirchen 252.
 Stěnovice 145.
 Stentz R. 177.
 Sternberk viz Šternberk.
 Sternfeld 149, 157, 271.
 Stešov (Stěžov) 168.
 Stey A. 415.
 Stiegnitz viz Křtěníce.
 Stielová M. 227.
 Stichovice 353.
 Stínava 126.
 Stinky 25.
 Stírín 287.
 Stockau viz Pivoň.
 Stody 280, 282.
 Stöhr L. 159.
 Stophani J. 224.
 Storbegg T. 43.

- Stossová 15.
 Stradenice (Stradonice) 46, 60, 62, 167.
 Stradouň 208.
 Stradov 252.
 Strahl M. 18.
 Strahov 40, 171, 175, 176, 275, 276, 280, 327, 348, 351, 352, 357, 359, 373, 387, 388, 394, 399, 402, 411, 412.
 Strachotice 348.
 Strachwitz 358.
 Straka P. 25, 30.
 Strakonice 418.
 Straňany 252.
 Stranná 274.
 Stranov 177, 178.
 Stránský M. 237; P. 84.
 Strasoldo 126.
 Strassburg 281.
 Straškov 215.
 Stráž 64, 245, 259, 260.
 Stražisko 357.
 Stražiště 199.
 Stražkov 24.
 Stražkovice 252.
 Strážnice B. 195.
 Strčanov 313.
 Strecker J. 409.
 Stredonius P. 84.
 Strech S. 117.
 Strejčkov 39, 91—93.
 Strnouvice 187.
 Strojický J. 60.
 Strolz 413.
 Strouhal M. 303.
 Struhaře 242.
 Strunkovice 168.
 Střebichovice viz Štébikovice.
 Střeblenice 134.
 Středokluky 17, 27, 28, 32.
 Střela 39, 44, 89.
 Střela R. V. 76; V. O. 273.
 Střelice 280, 340, 341.
 Střelná 355, 356.
 Střemchov 324.
 Střemy 160.
 Střezov 181.
 Stríbek 326.
 Stríbro 246, 266, 280, 296, 373, 390, 423.
 Strimelice 169.
 Strítěž 298, 299, 323.
 Střízov 209.
 Strížkov 167.
 Stürzenberg 112.
 Stupešice 344.
 Sturmthal 216.
 Subati A. 53.
 Suckau 132.
 Sudice 110, 111.
 Sudoměř 354.
 ze Suché viz Rabenhaupt.
 Suchodol 167.
 Suchohrdly 352.
 Suchomasty 287.
 Sukdoly 342, 343.
 Sukov 132.
 Sukovice 316—318.
 Sulek 305.
 Suletice 225.
 Sulevice viz Kaplíř.
 Sulislav 201.
 Sušany 198.
 Sušice 260, 272, 319, 353.
 Svárov 88, 91, 219.
 Swarow K. 110.
 Svačnice 281.
 Svatoňovice 417.
 Svatoslav 322.
 Svatoslava 324.
 Svatozla 209.
 Sweerts viz Špork.
 Svémyslice 167, 171, 384.
 Světec 258, 261.
 Světí 79.
 Světňov 314.
 Svidnice 4, 5, 99, 136.
 Svijany 218, 413, 420.
 Svinaře 158.
 Svince 205, 206.
 Svinčice 389, 391.
 Svinná 182.
 Svinošice 359.
 Svitava 354—356, 359.
 Svoboda J. F. 76.
 Svojsín 287.
 Swol viz Zvole.
 Svratka 313.
 Svrčeves 87—89.
 Sylva-Tarouca 214.
 Syrovce 328, 332, 333.
 Sytná 182, 183.
 Sytt J. G. 398.
 Syvice 331, 332.

S.

- Šabasová K. 376.
 Šachů 93—96, 98.
 Šarfenbach 188.
 Šafranov 215.
 Šaldorf 352.
 Šárky 12, 177, 213.
 Šatov 349.
 Šebelka F. 378.
 Šeberov 176, 177.
 Šebetov 317, 354, 357, 358.
 Šejnov viz Bohusodov.
 Šelakovice viz Čelakovice.
 Šemanské hory 57.
 Šemberová A. 120.
 Šemeřice 252.
 Šenfeld 283.
 Šenkovice 359, 360.
 Šenpach 255.
 Šerkovice 324.
 Šestajovice 24, 33, 257.
 Šestary 265.
 Šestlice 167.
 Šetějovice 72, 75.
 Ševitinsko 168.
 Šic F. 88.
 Šilheřovice 424
 Šitboř 159.
 Šitbořice 331—333.
 Škerlovice viz Škrlovice.
 Škreta 37.
 Škrlovice 312, 314.
 Šlapanice 192, 309, 346, 347.
 Šlapníky 181.
 Šlayerová D. 51.
 Šleglov 126.
 Šlechtín J. 75.
 Šleinic M. 85.
 Šlik 82, 413, 418.
 Šlosárek J. 111.
 Šlovice 282.
 Šmelvice 136.
 Šoff J. 216.
 Šonov 94.
 Šonwald 251.
 Šopka 145, 160, 246, 294.
 Špalek J. 21; Špalková M. 38.
 Španovský J. 344.
 Špetla V. 381.
 Špork 162, 163, 173, 179, 190, 230,
 285, 290, 291, 413, 419.
 Špringerová viz Springerová.
 Šrepl J. 153.
 Štáhlavy 183, 281, 282.
 Štajrovice 108.
 Štampach 186.
 Štarnov 342.
 Štastný F. 195.
 Štaufenbergová 88.
 Štěchovice 162, 283.
 Šteinkeller 122.
 Šteinsdorf V. 184.
 Štěněc 80.
 Štěnice 80.
 Štěnovice 186, 222, 287, 292, 296.
 Štěpánkovice 365.
 Štěpánov 355, 356.
 Štěpánovice 87, 88, 181, 323, 324,
 354.
 Štěpkov 351.
 Šternberk 9, 36, 37, 48, 54, 56, 65,
 112, 166, 204, 232, 245, 251, 272,
 279, 298, 299, 300, 301, 332, 338,
 341, 345, 356, 364, 381, 392, 419
 Štětovice 299, 333, 334.
 Šteyer M. 52.
 Štibořice 316, 318.
 Štířín 176.
 Štramberk 102.
 Šturm J. 211.
 Šturmfeld 25.
 Štúrovice 109.
 Šumberk 330, 333, 364.
 Šumlazy 181.
 Švábenice 258, 259, 325.
 Švagrov 340.
 Švamberg 266, 275.
 Švaňkov 58.
 Švec J. 49.
 Švible K. 49.
 Švihov 55, 221, 222, 230.
 Švihovská 91, 220; Švihovský 14,
 263, 385.
 Šviková M. 153.

T.

- Tábor 13, 14, 23, 26, 51, 65, 91,
 146, 161, 165, 243, 294, 409, 410,
 416, 418, 420—423.
 Táhl S. 17, 32.
 Tachlovice 191, 219, 234, 389.
 Tachov 181, 237, 273, 296, 326, 390.

- Tachovice 158.
 Talackú 95.
 Talmberk 90, 93, 173, 274, 284, 403, 413.
 Tamfeld 60.
 Tamischsdorf 209.
 Tanner J. 82, 83.
 Tanzman J. 174.
 Tarnovice 5, 138.
 Tas 322, 331.
 Tasalce 353.
 Taschberg L. 206.
 Tasovice 343, 344, 351, 352.
 Tatec 187.
 Taverat 344.
 Taxis 81, 283.
 Tazaly 333, 334.
 Tečice 322.
 Tečíněves 14.
 Těchlovice 412.
 Tejnice 200.
 Tejničky 104.
 Telč 4, 5, 65, 66, 112, 113, 118, 119, 181, 394, 395.
 Telčna 181.
 Telice 184.
 Telnice 107, 328.
 Templáři 223, 406.
 Tenczin J. 121, 122.
 Tenetitz 60.
 Tepenec 339.
 Teplá 280, 417, 423.
 Teplice 233, 416.
 Teplišovice 150.
 Terciáři 418, 420, 424.
 Terešov 161, 287.
 Terežín 279.
 Termanka 177.
 Termesify (Termeshof) 213, 214.
 Teschau 83.
 Teschner P. 172.
 Těšanky 118.
 Těšany 310, 329.
 Těšenice 360.
 Těšetice 349, 353—355, 357.
 Těšice 303.
 Těšín 5, 6, 70, 86, 122, 123, 365, 367—369.
 Těškov 198—200.
 Těšov 83, 321, 421.
 Těšovice 55.
 Tětětice 89, 299, 300.
 Tetín 281.
 Tetov 16, 48, 50.
 Tetschendorf 14.
 Tettaurová A. 48.
 Teuffenbach 54, 272.
 Textor U. 56.
 Tham F. 98, 355.
 Theatini viz Kajetáni.
 Theodorici villa 318.
 Ther J. F. 207.
 Thomasová J. 414.
 Thomigsdorf 209.
 Thumburg 291.
 z Thumpachu 380.
 Thun 285.
 Thurn 81, 113, 283.
 Thysebartová G. 20, 375.
 Tiefenau 330.
 Tiefenbach 37.
 Tiegel V. 188.
 Tichá M. 152; Tichý J. 28, 227.
 Tírpings 209.
 Tisov 92.
 Tisová 182—184, 283.
 Tisovice 278.
 Tišnov 197, 297, 298, 314, 321—324, 364, 394.
 Tišová 186.
 Tištín 327.
 Tišvic F. 103.
 Titschein 102.
 Tkanovice 340.
 Tkaný F. 303.
 Tloskov 220, 288.
 Tloskovský 258.
 Tluksa J. 218.
 Tlustousy (Tlustovýsy) 257.
 Tobiaschhof 128.
 Tobiašovská 404.
 Točník 10.
 Tochovice 90.
 Tolentino 307.
 Topolanský J. 115, 328, 348.
 Topolany 333, 353.
 Torstensohn 117, 137.
 Toušice 174.
 Touškov 181—185, 282, 283.
 Tovačov 106.
 Tovary 109, 110.
 Tověř 339, 340, 355.
 Tragenberk 50.
 Trantusch 241.
 Traplice 316, 318.
 Traugott 424.
 Trautenthalová A. 283.
 Trautmannsdorf 36, 74, 180, 222, 226, 232, 246, 271, 284, 293, 311, 406, 407, 411.
 Trávník 383.
 Trčka 36, 41, 42, 69, 73, 93, 96.
 Trčkov 338.
 Trčková M. 173.

- Trebnitz viz Třebnice.
 Trejevice 251.
 Trembský P. 253, 386.
 Trenker J. 110.
 Trennitz 251.
 Trepčín 342.
 Treuburg J. 147.
 Treuenwald 62.
 Treunberg 50.
 Trevisiusová A. 38.
 Triesenhof 251.
 Trinitáři 142, 144, 291, 296, 363 až
 365, 375, 403, 420.
 Trmal M. 174.
 Trnava 322.
 Trně L. 18.
 Trnová 182, 184, 186, 194, 280, 281.
 Trnovnice viz Strnouchice.
 Trojovice 297, 357, 358.
 Troskotovice 350.
 Troubky 118.
 Troyerová K. 237.
 Trpík 209, 299.
 z Tručové L. 22.
 Truns K. S. z Trunu 22.
 Trusenz 60.
 Trutnov 96, 258, 259, 417.
 Truzenice 60.
 Třebaň 24.
 Třebenice 84, 169, 171, 173.
 Třebešice 166.
 Třebnice (Třebiš) 134, 249; viz
 i Aulík.
 Třebomyslice 108.
 Třeboň 55, 56, 145, 157, 158, 207,
 294, 417.
 Třebonín 195, 196.
 Třeboňkovice 348.
 Třebotov 211, 212.
 Třebov 106.
 Třebová 209, 210, 321.
 Třebovice 299.
 Třebovle 188, 198.
 Třebošice 168, 276.
 Třebošín 28.
 Třemošná 201.
 Třemošnice 201.
 Třeskolupy 274.
 Třešňovec 209.
 Třídvoř 195.
 Třítěž 221.
 Tschern 59.
 Tučapy 423.
 Tuhošť 182.
 Tuchoměřice 4, 5, 7, 11, 13, 16, 17,
 22—24, 29.
 Türmaul 59.
 Türnberg J. 288.
 Túrpes 209.
 Tulichov 73.
 Tuma V. 416.
 Tuněchovský J. 92.
 Tunkl J. 306.
 Tupadly 164, 225.
 Tupěšice 348.
 Tupice 316, 317.
 Tureč 239, 241.
 Turek H. 170.
 Turien 358, 359.
 Turkov 316, 365.
 Turková D. 25.
 Turov 280.
 Tuřany 5, 107—111, 119, 181, 183,
 335.
 Tuří 4, 70, 71.
 Tuskany J. 250.
 Tužetice 353.
 Tužetín 167.
 Tužín 247.
 Tvarožná 326, 328, 392.
 Tvorovice 301, 303.
 Tyglová M. 38.
 Týn 189.
 Týnčany 51, 274.
 Týnec 167, 168, 194, 195, 200, 248
 až 250, 280, 297, 357, 358, 117,
 423.
 Týneček 356.
 Týnečko 248.
 Týnice 203.
 Týniště 72, 74, 77.
 Tyralla J. 147.
 Týrn viz Děrné.

U.

- Ubeli L. 256.
 Údlice 59.
 Udražka 199.
 Údražský 221.
 Údrcký A. 202; V. 61.
 Údrč 32, 61, 202, 223.
 Ugarte 116, 352.
 Úherce 205, 280, 353.
 Uherčice 73, 307, 316.
 Uherec 181, 182, 354.
 Úhersko viz Úherce.
 Uhrov 222, 265.

- Uhřice 249.
 Uhřiněves 167.
 Újezd 22, 32, 86, 87, 107, 158, 167,
 170, 175, 181, 198, 200, 222, 231,
 245, 246, 252, 260, 282, 283, 299,
 316, 318, 322—324, 353, 383, 411.
 Újezdec 88, 94, 170, 171, 176, 178,
 200, 224, 226, 280, 349, 353.
 Ulfeld F. 36.
 Ulrichsdorf 208, 209.
 Úlík viz Aulík.
 Úmonín 76.
 Unánov 343; viz i Vyhnanov.
 Uncín 62.
 Unčov 316, 355.
 Uněklasy viz Vonoklasy.
 Uněšov 83.
 Uněšovice 316.
 Unětice 353.
 Ungarschitz viz Uherčice.
 z Ungerschitz viz Berchtold.
 Unhošť 170.
 Uničov 298, 345, 365.
 Uničovský J. 65.
 Unruhe 250.
 Unruher A. B. 408.
 Unwerth 214.
 Unzeitig K. 307.
 Úpa 258, 259.
 Úplev (Úplevice) 199.
 Upohlavy 170.
 Urbair 115, 116.
 Urban IV. 309; VI. 157; VIII. 32,
 105.
 Urhau 107.
 Ursin V. 54.
 Uršulinky 144, 145, 263, 292, 296,
 297, 332, 334, 335, 378, 387, 408,
 412.
 Úsilov 88.
 Úsobrno 353, 354.
 Úsov 258.
 Ústí 167, 169, 208, 209, 210, 219,
 295, 390.
 Úševice 181.
 Úšť 14, 16, 25, 84.
 Ústěk 14, 28, 29, 84.
 Úštěn 353.
 Úštěnovice 315, 316, 318.
 Ústí viz Úšť.
 Utěšenice 360.
 Uttwitz 59.
 Úvalna 356.
 Uzdarská A. 10.

V.

- Vacek J. 35, 46.
 Vacinov viz Michna.
 Václav král 10, 150, 157, 158, 169,
 184, 185, 202, 208, 210, 211, 223,
 228, 218, 247, 248, 250, 256, 258,
 259, 262, 274, 280, 281, 310, 318,
 321, 333, 343, 355, 360, 398, 402.
 Václavice 322.
 Vacov 282.
 Wagner 95, 373; Wagnerová V. 113.
 Wahlmüller Ig. 358.
 Valberice 259.
 Valčmanice 209.
 Valdek 158.
 Walderode A. 241; F. 98; J. P. 344
 Walderová A. 22.
 Valdice 245, 246, 296, 390.
 Valdická 247.
 Valdov 272.
 Waldstein 8, 12, 33—35, 40, 67—70,
 84, 101, 120, 129, 130, 133, 147,
 151, 156, 164, 178, 186, 187, 190,
 196, 217, 234, 241, 244—246, 255,
 256, 262, 270, 285, 287, 323, 330,
 385; 399, 404, 410.
 Valcha 70.
 Valkoun 215.
 Wallerstein 212.
 Wallis 113, 242, 287, 352.
 Valno 354.
 Walsee 252
 Valtěrice (Waltersdorf) 209, 317.
 Valtěfov (Valtiřov) 159, 182.
 Wamberk 15.
 Varadín 299, 351.
 Warensbach A. 173.
 Wartenberg 5, 13, 137, 171, 220,
 259, 343, 412.
 Wasserthal 38.
 Vatenice 181.
 Vatětice 218.
 Vatin 310, 312, 313.
 Vazanice 326.
 Važany 107, 111, 316, 318, 333,
 340, 341, 357.
 Včelnice 228.
 Věcov 183.
 Vedlice 20, 28.
 Vedrovice 114.
 Weghuber J. 116.
 Weibl F. 154.
 Weidenheim K. 180, 212.

- Weichseln 252.
 Weinberg 423.
 Weinsberg 293.
 Weipernic viz Ojprnice.
 Weiss A. 217, 227.
 Weisskirchen 355.
 Weissová M. 237.
 Weitersfeld J. 300.
 Veith J. 279, 288, 297.
 Weitmile 118, 161, 326.
 Vejrov 55. 70.
 Vejrovice 343, 344.
 Vejtoň 55.
 Vejvanovice 265. 321.
 Velatice 325, 328.
 Velehrad 140, 202, 298. 314—321.
 326, 364, 392.
 Velenický M. 92.
 Velemyšloves 60—63, 92.
 Velenice 169.
 Velenov 168. 169.
 Velenovice 316, 317.
 Veletín 354.
 Veletov 193.
 Velichov 276, 277.
 Velík I. 7.
 Veliká 316, 317.
 Velimov 424.
 Veliš 68, 70.
 Welmschloss viz Velemyšloves.
 Velprdy 276.
 Veltěže 168.
 Veltrusy 276, 277.
 Velvarský M. 152, 153.
 Velvary 25, 170, 418.
 Welzpurk J. 310.
 Věmyslice viz Výmýsllice.
 Vencelíková 88.
 Wencelius J. 211, 284.
 z Wendlingen 386.
 Wendlinger J. 42, 211, 215.
 Wentschitz 252.
 Werdek 125, 127.
 Verdugo 147.
 Vernerová 233, 237.
 Wernersdorf 135, 209.
 Verneřice 14, 25.
 Verneřovice 209.
 Wernhard Fr. 373.
 Wernstadt 14.
 Veronika J. 250.
 Werthenfeld 244.
 Ves Dl. 57, 92, 193, 194, 213, 403;
 Nová 16, 23, 29, 192, 193, 208,
 246, 309, 313, 324, 327, 340;
 Hoř. 251; Křivá 167; St. 305;
 sv. Václava 257; Vel. 147, 148.
 Vesce (Vesec) 8, 20, 79, 94, 164
 168, 188, 213, 252.
 Veselé (Veselí) 314—316, 362, 365.
 Veseličko 156, 162.
 Veselý M. 47.
 Weschitz 61.
 Vestec viz Vesce.
 Vesterloo 163.
 Věstonovice 316.
 Věšice 61.
 Věštany 276.
 Vetla 312, 313.
 Větrovský M. 26.
 Vetrín 57.
 Weys V. 152.
 Věžnice 112.
 Věžník B. 372; z Věžníka B. 220.
 Vchynský z Vchynic 16, 50, 109,
 270, 279.
 Vicenice 87, 88, 222.
 Víckov viz Prusinovský.
 Vídeň 5, 94, 95, 98, 297, 335, 352.
 Widerspergar F. 89.
 Vidim 181, 208, 209.
 Vidník 316.
 Vidovice 177.
 Wiesenberg 320, 321.
 Viherov viz Výrov.
 Viklantice 409.
 Wikleff 339.
 Viklešice 317.
 Vikletice 292.
 Viktora V. 382.
 Wildenstein T. 54.
 Wildštejn E. 251.
 Wildthal 416.
 Wilhelmswerd 208, 209.
 Vilhošť 70.
 Wilmsdorf 123—125, 127.
 Wimmer 154, 278, 279, 288.
 Vinary 104.
 Vinař 104.
 Vinařce 167.
 Vinaře 194.
 Windberg 297.
 Windischgraetz 103, 185, 273.
 Vinná 181.
 Winneburg 83, 358.
 Vinoř 79, 284.
 Winterberk 86, 112.
 Winterfeldová J. 250.
 Wiprechtzdorf viz Výprachtice.
 Wisew 316
 Wischau viz Viškov.
 Víška 324.
 Viškov 100, 299, 323, 337, 364,
 395, 405.

- Višna J. 57.
 Višně 205, 252.
 Vitanovice 98.
 Vitějovice 205.
 Vítek 180, 271, 294, 310.
 Vitha M. 49, 162, 286, 413; Vithová K. 213.
 Vitice 168.
 Vitíně 51.
 Vitiněves 69.
 Vitonice 301, 302.
 Vitoslavice 276.
 Vítová D. 9.
 Witten 346.
 Vladiměřice 199.
 Vladislav 147, 167, 181, 185, 191, 195, 198, 199, 202, 206, 213, 229, 261, 275, 327, 333, 342, 353, 367, 398, 407.
 Vladislavice 181, 183.
 Vlachovka 54.
 Vlázky 252.
 Vlašim 254, 302, 327, 412.
 Vlaverýn V. 49.
 Vlček ryt. 201.
 Vlčice 207, 416.
 Vlčkov 209.
 Vlčkovice 168.
 Vlčnov 117.
 Vlčnovice 322.
 Vlk Z. 22.
 Vlkánov 79, 239.
 Vlkošov 182.
 Vlkova 225, 226.
 Vlkovice 317.
 Vlkýš 181.
 Vlna F. 287.
 Voda Dobrá 71, 309, 313, 314; Hojná 416; Kuří 417; Odolena 23, 24, 25, 29; Stará 158.
 Voděraďy 187, 209.
 Vodička J. 10; M. 117; T. 378.
 Vodka 365, 366.
 Vodňany 155, 218, 221, 228.
 Vodochody 16, 23, 29.
 Vodokrty 183, 281.
 Vodolka 172; viz i Voda Odolena.
 Vogel F. 411.
 Vogelsang viz Lhotka.
 Vohančice 109.
 Voitersreuth 251.
 Voitsdorf 209.
 Vojice 246, 247.
 Vojický J. 246.
 Vojír Ct. 58.
 Vojkovice 276, 277.
 Vojnice 191, 276, 277.
 z Vojslavic J. 198.
 Vojžnišovský Š. 78.
 Vok P. 55, 56.
 Vokáč S. 46, 47.
 Vokáčová A. 49.
 Vokoř viz Okoř.
 Vokoun A. 190.
 Vokřice 51.
 Vokšice 219, 251.
 Volanice 149, 237.
 Volčinská K. 104.
 Volešek viz Olešek.
 Voletice 80.
 Wolfiusová A. 38.
 Volfř 114.
 Wolfrang A. 59.
 Wolfsberg V. 256.
 Wolfsgersten 114.
 Volková A. 148.
 Volkovice 316.
 Volmer 193.
 Volšany viz Olšany.
 Volyň 418.
 Vomice 325.
 Vonoklasy 9, 211, 212.
 Vopěcha 226.
 Vopořany viz Opořany.
 Vorkloster viz Předklášter.
 Vorlík 252.
 Vosek 156.
 Vostroměřice 246.
 Vostromířský B. 13.
 Vostronický 246.
 Vostrovský J. 9.
 Vošklaud P. 36, 47.
 Vošlanoda 36.
 Vočice 287.
 Vožice Ml. 156.
 Vrabí 218.
 Vrabina 280.
 Vrabský J. 218.
 Wran 59.
 Vraňany 168.
 z Wranholze 398.
 Vranov 182, 346, 347, 350, 365.
 Vranovice 181.
 Vráškov 215, 276, 277.
 Vratěnín 307, 364, 393.
 Vratislav (město) 5, 99, 105, 123 až 130, 134—136, 366; (hrabě) 70; (kníže) 166; (král) 353; viz i Mitrovice.
 Vratislávka 324.
 Vratislavská L. 10.
 Vratislavová viz Mitrovice.
 Vrativojovice 182.
 Vravice 325.

- Vrba J. 196, 401.
 Vrbatky 299, 300.
 Vrbice 14, 36, 51, 69, 98, 101, 180,
 251, 343.
 Vrbičany 276, 277.
 Vrbna J. 51; hrabě 351.
 Vrbno 102, 167, 169, 248, 335, 367.
 Vrcov 55, 57, 58.
 Vrchoslavice 276.
 Vrochně T. 237.
 Vroutek 257.
 Vršany 316.
 Vršovice 8, 148, 154.
 Vršovci 276.
 z Vrtby 40, 52, 54, 83, 201, 274, 287.
 Vrutek viz Vroutek.
 Vrutěnin 307.
 Vrutec 167, 168, 281, 282.
 Wrzau 55.
 Vřesovcová M. F. 83.
 Vřesovice 25, 72, 73, 75, 173, 184,
 278, 353, 355.
 Vsobren 353.
 Vstiš 280.
 Všebořice 333.
 Všehrd 59, 200, 203.
 Všeclap 170.
 Všechovice 322, 324.
 Všechromy 225, 226.
 Všeruby 201.
 Všetary 265.
 Všestudy 59.
 Všetaly 103.
 Všetary 184.
 Všetuly 301.
 Všetuhy 302.
 Wüllersdorf 115, 116.
 Wunsch F. A. 78.
 Würben St. 121.
 Wunderbaldinger 273.
 Vydří 112.
 Vyhnanov 321, 322; viz i Unánov.
 Výmyslice 321—323.
 Výprachtice 209.
 Výrov 184, 199.
 Vyskočil E. 421.
 Vysočany 60, 377, 406, 413.
 Vysoká 18, 84, 313.
 Vyšehrad 50, 187, 197, 200, 212,
 223, 224, 275, 281, 330, 375, 382,
 388, 397, 407, 415.
 Vyšín V. 19.
 Vyšínovský A. 256.
 Výškořice 13.
 Výškov viz Víškov.
 Výškovice 301.
 Výšovice 301—303.
 Vyzovice 117.

Z.

- Zaběhllice (Zabilic) 167, 203, 209.
 Zabití 70.
 Zablafany 316, 317.
 Záblatí 55.
 Záboří 169, 194, 195, 424.
 Zabovřesky 209.
 Zábrdí 55.
 Zabrdovice 109, 114, 140, 359—365.
 Zabrašany 194.
 Zábřech 306.
 Zádek 318.
 Zaden 183.
 Zadová 349.
 Zahaň 4, 5, 133, 312.
 Zahlinná 205.
 Záhon 255.
 Záhorkov 205.
 Zahořany 184.
 Záhořčice 224.
 Záhoří 98, 168.
 Zahrádka 323, 324.
 Zahrádka C. 152.
 Zahražany 262.
 Zachrašťany 171.
 Zaječí 309, 310, 313, 314.
 Zájezd 17.
 Zajíc 158, 179, 232.
 Zákupy 191, 416, 417, 424.
 Zakšov 276.
 Zalešany 197.
 Zálezla 209, 276, 277.
 Zalezlice 169.
 Zálezly viz Zálezla.
 Zalizla viz Zálezla.
 Zaloňov 95.
 Zalší 259.
 Zaltice 205.
 Zalužany 158.
 Záluží 280, 421.
 Zamělič 159.
 Zámezí 69.
 Zamlyní 168.
 Zamlyšany viz Zamlyní.
 Zapský O. 225.
 Zapy 225.
 Záruba 79, 176, 257.
 ze Zásady viz Ocas.
 Zásmyky 251.

- Zasow viz Sázava.
 Zastrízel 299, 331, 361.
 Zavadilka 300.
 Zavišice 102.
 Závořice 305, 306.
 Zbejšov 359—361.
 Zbenice 180, 224, 226.
 Zběř 70, 71.
 Zběšice 26, 274.
 Zbešov 328.
 Zbina 146.
 Zbiroh (Zbirov) 158, 214.
 Zborovice 364.
 Zbraslav 208—213, 374, 390, 416.
 Zbraslavice 360.
 Zbudov 274.
 Zbuch 280.
 Zbýnice 276, 277.
 Zděbrady 224.
 Zdebudice 192.
 Zděnice 55.
 Zderaz 147, 151, 153, 154, 181, 257
 až 262, 296, 373, 379, 403.
 Zděrec 213.
 Zděslav 80.
 Zdětín 116, 305, 342, 343.
 Zdik J. 353.
 Zdislav 80.
 Zdounky 116, 118.
 Zedlisch viz Sedlec.
 Zehender J. 110.
 Zeil 107, 419; viz i Cejl.
 Zelingerová A. 12.
 Zelč 412.
 Zeller 357.
 Zeměšice 406.
 Zemetice 121.
 Zippendorf 252.
 Zerkovice 322.
 Zettlitz 423.
 Zhoř 155, 184, 209, 322.
 Ziegelhals 128.
 Ziegenfuss 209.
 Zichlinek 209.
 Zimmermann A. 217.
 Zimoř 84.
 Zink 25.
 Zlakovice 180.
 Zlamanka 118.
 Zlatníky 317, 422.
 Zlechov 315, 317.
 Zlíchov 16, 23, 24, 29.
 Zlobice 353, 355.
 Zlupnice 209.
 Zmínná 192.
 Zniov 31.
 Znojmo 5, 4, 114—117, 119, 297,
 307, 316, 322, 328, 336, 338,
 343—345, 347—349, 352, 358,
 362, 364, 365, 395, 396.
 Zobl K. 226.
 Zohse viz Sázava.
 Zornštein 395.
 Zoubková A. 116.
 Zruč 76, 260.
 Zsittin 344, 352.
 Zub V. 198.
 Zuberstein viz Kámen.
 Zubří 216.
 Zuckerhandel viz Suchohrdly.
 Zuklín 44, 89.
 Zunovský P. 225.
 Zvanovice 169, 224.
 Zwickau 252.
 Zvíkov 204, 252, 274.
 Zvitavka 357.
 Zvole 210, 312—314.
 Zvonovice 107, 328.

Ž.

- Žabilice 298.
 Žabovřeský 181, 208.
 Žabobřeky 340, 341.
 Žadlovice 353.
 Žák F. 380.
 Žákov 184.
 Žákovec J. 184.
 Žáky 36.
 Žalkovský V. 306.
 Žamberk 417.
 Žampach 4, 24, 26, 77, 78, 254.
 Žandov 74.
 Žarošice 316, 325, 326.
 Žarovice 353.
 Žašov 363, 365.
 Žatec 36, 60, 61, 96, 147, 167, 194,
 241, 258, 262, 263, 274, 389, 406,
 418, 421—423.
 Ždanice 193, 197.
 Ždanov 182.
 Žďár 8, 70, 80, 140, 189, 192, 197,
 214, 231, 343, 297, 308—315,
 364.
 Žďárec 323, 324.
 Žďárská K. 110; Žďárský F. 231.
 Žebětín 327, 329.
 Žebnice 202, 203.
 Žehušice 209.

- Žehutice 198, 199.
Želecký 257, 363.
Želeč 279.
Želechovice 353.
Želevčice 168.
Železná 322—324.
Železnice 70, 170, 201.
Želiv 165.
Želivec 76.
Želovice 114, 325.
Želunice 167, 169.
Ženklov 102.
Žerabice 359.
Žeratice 360, 361.
Žerník 121.
Žernoseky 277.
Žerotín 73, 102, 134, 248—250, 301
až 303, 330, 363.
Žerovice 185, 282.
Žestoky 181.
Žešov 333.
Žetryš J. 102.
Žezulka 177.
Židé 33, 50, 145, 255, 395, 416.
Židenice 107, 361.
Židlichovice 329, 335.
Židovice 262, 263.
Žihle 200, 201.
Žichlice 201, 202.
Žichov 260.
Žilošice 332.
Žinkov 200.
Žinkovice 168.
Žirákovice 354.
Žireč 93—96, 98.
Žirotín viz Žerotín.
Žirovnice 353, 354.
Žirůtky 316.
Žišov 75, 76.
Žitava 7, 106, 130.
Žitenice 397.
Živanice 276.
Žiža 359.
Žižka 225, 283.
Žižkov 212, 255, 388.
Žiznice 251.
Žižov 75.
Žleby 218, 244.
Žlutice 182, 287.
Žmigrod 121.
Županovice 247.
-

OBSAH.

I. Kolleje jezuitské.

Úvod. Přehled kollejí jezuitských v Čechách, na Moravě a v Slezsku založených a zrušených. Str. 3.

A. Jesuitská sídla v Čechách. Kollej u sv. Klimenta v Starém městě pražském a residence její v Liběšicích v Tuchoměřicích, v Opařanech a v Staré Boleslavi. 7. — Seminář sv. Václava a konvikt sv. Bartoloměje. 31. — Dům professní s kollejí u sv. Mikuláše v Menším městě pražském. 34. — Kollej u sv. Ignáce v Novém městě pražském. 44. — Kollej v Krumlově a missie její v Římově. 54. — Kollej v Chomútově s residencí v Bohosudově. 59. — Kollej v Hradci Jindřichově. 63. — Kollej v Jičíně. 67. — Kollej v Kutné Hoře a residence v Jenikově. 72. — Kollej v Hradci Králové a residence košumberská na Chlumku. 77. — Kollej v Chebě. 82. — Kollej v Litoměřicích. 84. — Kollej v Klatovech. 85. — Kollej v Březnici a residence na Sv. Hoře. 90. — Residence v Žirci a Šaclíři. 93. — Residence v Doupově. 96. — Summární přehled jmění jezuitských kollejí a residencí v Čechách. 97.

B. Jesuitská sídla na Moravě. Kollej v Olomouci. 100. — Kollej a domus probationis v Brně a residence v Tuřanech. 107. — Kollej v Jihlavě. 112. — Kollej v Znojmě. 114. — Kollej v Kroměříži, potom přeložená do Hradiště. 116. — Kollej v Telči. 118.

C. Jesuitská sídla v Slezsku. Kollej v Opavě a residence v Jemeticích. 119. — Residence v Těšíně. 122.

D. Jesuitské kolleje v Slezsku, které mírem Vratislavským od jezuitské provincie České odpadly. Kollej v Kladsku. 123. — Kollej v Nisé. 128. — Kollej v Hlohově. 130. — Kollej v Zahani. 133. — Kollej ve Vratislavě. 134. — Kollej ve Svídnicích. 136. — Residence wartenberská a kollej lehnická. 137. — Jesuitská sídla v knížetství Opolském a Březském. 138.

II. Kláštery.

Úvod. Příčiny zrušení klášterův a způsob, jakým zrušení jich bylo provedeno; k čemu bylo obráceno jejich jmění, budovy a kostely; zaopatření řeholníkův a jeptišek. 140.

A. Kláštery v Čechách. Počet klášterů zrušených a řeholníkův i jeptišek z nich propuštěných. Zřízení českého fondu náboženského z jmění a statků klášterů zrušených 144. — Klášter Augustiánů na Karlově v Praze. 146. — Klášter Augustiánův u sv. Kateřiny v Praze. 150. Klášter Augustiánův u sv. Václava v Praze. 151. — Klášter Augustiánů v Borovanech. 156. — Klášter Augustiánů v Třeboni. 157. — Klášter Augustiánů na Ostrově u sv. Dobrotivé. 158. — Klášter Augustiánů v Pivoni. 159. — Klášter Augustiánů v Šopce. 160. — Klášter Augustiánů v Táboře. 161. — Klášter Augustiánů v Lysé. 162. — Klášter Augustiánů v Německám Brodě. 164. — Klášter Barnabitů v Praze. 165. — Klášter Benediktinek u sv. Jiří v Praze. 166. — Klášter Benediktinů Slovanských u sv. Mikuláše v Praze. 174. — Klášter Benediktinů u sv. Jana pod Skalou. 179. — Klášter Benediktinů v Kladrubech. 180. — Klášter Benediktinů v Sazavě. 187. — Klášter Benediktinů v Polici. 189. — Klášter Benediktinů na Bezdězí. 189. — Klášter Celestinek v Praze. 190. — Klášter Cisterciáků v Sedleci. 191. — Klášter Cisterciáků v Skalici Klášterské 197. — Klášter Cisterciáků v Plasech. 198. — Klášter Cisterciáků v Koruně Zlaté. 204. — Klášter Cisterciáků v Zbraslavi. 208. — Klášter Cisterciánek v Pohledě. 213. — Klášter Dominikánů u sv. Maří Magdaleny v Praze. 214. — Klášter Dominikánů v Budějovicích Českých. 217. — Klášter Dominikánů v Klatovech. 218. — Klášter Dominikánů v Nymburku. 219. — Klášter Dominikánů v Ústí nad Labem. 219. — Klášter Dominikánů v Jablonném. 220. — Klášter Dominikánů v Nových Dvůřích. 220. — Klášter Dominikánů v Pisku. 221. — Klášter Dominikánů v Plzni. 221. — Klášter Dominikánek v Plzni. 222. — Klášter Dominikánek u sv. Anny v Praze. 223. — Klášter Františkánův irských v Praze. 228. — Klášter Františkánů v Chebu a jejich hospic na vrchu sv. Anny. 230. — Klášter Františkánů v Hájku. 231. — Klášter Františkánů v Slaném. 231. — Klášter Kajetánů (Theatinů) v Praze. 231. — Klášter Kapucínův u sv. Josefa v Praze. 234. — Klášter Kapucínů v Českém Brodě. 235. — Klášter Kapucínů v Budějovicích Českých. 235. — Klášter Karmelitánův u sv. Havla v Praze. 236. — Klášter Karmelitánů u P. Marie Vítězné v Praze. 237. — Klášter Karmelitánů v Chyších. 242. — Klášter Karmelitánů v Pacově. 243. — Klášter Karmelitek u sv. Josefa v Praze. 244. — Klášter Kartusiánů ve Valdicích u Jičína. 245. — Klášter Klarisek u sv. Františka (sv. Anežky) v Praze. 247. — Klášter Klarisek v Chebě. 251. — Klášter Klarisek v Krumlově. 252. — Klášter Křižovníků bílých (Cyriáků) u sv. Kříže Velikého v Praze. 253. — Klášter Křižovníků strážců Božího hrobu na Zderaze v Praze. 257. — Klášter Magdalének v Zahražanech u Mostu. 262. — Klášter Minoritů v Horažďovicích. 263. — Klášter Minoritů v Jílovém. 264. — Klášter Minoritů v Boleslavi Mladé. 264. — Klášter Minoritů v Kuklenách u Hradce Králové. 264. — Klášter Minoritů v Litoměřicích. 265. — Klášter Minoritů ve Stříbře. 266. — Klášter Minoritů v Kodani. 266. — Klášter Minoritů v Pardubicích. 267. — Klášter Paulánů v Klášteře u Nové Bystřice. 268. — Klášter Paulánů u sv. Salva-

tora v Praze. 269. — Klášter Paulánů v Nové Pace. 272. — Klášter Paulánů v Obořišti. 273. — Klášter Paulánův u Tachova. 273. — Klášter Praemonstrátů v Milevsku. 274. — Klášter Praemonstrátek v Doksanech. 275. — Klášter Praemonstrátek v Chotěšově. 279. — Klášter Servitů v Slupech v Praze. 284. — Klášter Servitů u sv. Michala v Praze. 286. — Klášter Servitů v Rabenšteině. 289. — Klášter Servitů v Konojedech. 290. — Klášter Trinitářů v Praze. 291. — Klášter Trinitářů v Štěnovicích. 292. — Klášter Uršuliněk na Hradčanech v Praze. 292. — Summární přehled jmění všech klášterů v Čechách zrušených, náboženskému fondu Českému připadlého. 294. — Statky klášterů v Čechách, připadlé náboženskému fondu dolno-rakouskému a moravskému. 297.

B. Kláštery na Moravě. Počet klášterů zrušených a řeholníkův i jeptisek z nich propuštěných. Zřízení moravského fondu náboženského. 297. — Klášter Augustiánů v Olomouci. 298. — Klášter Augustiánů v Šternberku. 301. — Klášter Augustiánů ve Fulneku. 304. — Klášter Augustiánů v Jevíčku. 305. — Klášter Augustiánů ve Vratěnině. 307. — Klášter Cisterciáků ve Žďáře. 308. — Klášter Cisterciáků ve Velehradě. 315. — Klášter Cisterciánek v Tišnově. 321. — Klášter Cisterciánek v Starém Brně. 324. — Klášter Dominikánů v Brně. 329. — Klášter Dominikánů v Jihlavě. 330. — Klášter Dominikánů v Šumperku. 330. — Klášter Dominikánů v Boskovicích. 331. — Klášter Dominikánek v Starém Brně. 331. — Klášter Dominikánek v Olomouci. 333. — Klášter Františkánek v Brně. 334. — Klášter Františkánů (Bernardinů) v Brně. 336. — Klášter Františkánů v Znojmě. 336. — Klášter Františkánů v Kroměříži. 337. — Klášter Kapucínů v Mikulově. 337. — Klášter Kapucínů ve Víškově. 337. — Klášter Kapucínů v Jihlavě. 338. — Klášter Kapucínů v Kyjově. 338. — Klášter Kapucínů v Prostějově. 338. — Klášter Kapucínů v Náměstí. 338. — Klášter Kartusiánů v Olomouci. 338. — Klášter Kartusiánů v Králově Poli. 340. — Klášter Klarisek v Olomouci. 341. — Klášter Klarisek v Znojmě. 343. — Klášter Minoritů v Olomouci. 345. — Klášter Minoritů v Uničově. 345. — Klášter Paulánů v Brtnici. 346. — Klášter Paulánů ve Vranově. 346. — Klášter Paulinů v Krumlově. 347. — Klášter Praemonstrátů v Louce. 348. — Klášter Praemonstrátů v Hradišti u Olomouce. 353. — Klášter Praemonstrátů v Zábrdovicích. 359. — Klášter Servitů v Jaroměřicích. 362. — Klášter Servitů u města Veselí. 362. — Klášter Trinitářů v Žašově. 363. — Klášter Trinitářů v Holešově. 363. — Summární přehled jmění všech klášterů na Moravě zrušených. 364.

C. Kláštery v Slezsku. Klášter Klarisek v Opavě. 365. — Klášter Dominikánů v Opavě. 366. — Klášter Františkánů v Opavě. 367. — Klášter Dominikánů v Těšíně. 367.

III. Kostely a kaple.

A. V Čechách. V Starém městě pražském. 370. — V Novém městě pražském. 377. — Na Vyšehradě. 382. — V Menším městě pražském

383. — Na Hradčanech. 387. — V okolí Prahy a v krajích země. 388. —
 B. Na Moravě. V diecesi Olomoucké 391. — V diecesi Brněnské. 392. —
 C. V Slezsku. 396.

IV. Bratrstva a jiné ústavy.

A. Ústavy pro vzdělání a zaopatření kněžstva. 398.

I. V Praze. Seminář sv. Václava a konvikt sv. Bartoloměje při
 jezuitské koleji sv. Klimenta v Praze. 31. — Seminář arcibiskupský. 398. —
 Seminář (kolej) Cisterciáků sv. Bernarda. 400. — Seminář praemon-
 strátský sv. Benedikta a sv. Norberta. 401. — Ústav pro vysloužilé kněžstvo
 při kostele sv. Karla Boromejského v Praze. 403.

II. Na Moravě. Seminář duchovenský při konviktu koleje jezuitské
 v Olomouci. 100. — Seminář biskupský v Olomouci. 404. — Ústav pro
 vysloužilé kněžstvo v Kroměříži. 405.

B. Soukromé ústavy dobročinné.

I. Špitály a chudobince v Praze. Měšťanský špitál staro-
 městský sv. Pavla v Templu. 406. — Špitál (chudobinec) novoměstský
 u sv. Bartoloměje v Podskalí. 407. — Chudobinec městský s kaplí sv. Maří
 Magdaleny v Novém Městě ve čtvrti sv. Petra. 408. — Špitál křížovnický
 nový s kaplí blah. Anežky v Novém Městě pražském. 408. — Špitál kon-
 gregace vlaské sv. Karla Boromejského. 409. — Špitál kongregace fran-
 couzské sv. Ludvíka. 410. — Měšťanský špitál v Menším městě pražském
 při kostele sv. Jana Křtitele na Újezdě. 411. — Špitál sv. Alžběty při
 klášteře strahovském. 411. — Špitál pro nemocné a chudé duchovní na
 Hradčanech. 412. — Špitál pro chudé při faře sv. Tomáše. 412. — Světská
 nadání pro chudé vůbec. 412. — Zřízení nových ústavů zaopatřovacích
 a dobročinných 413.

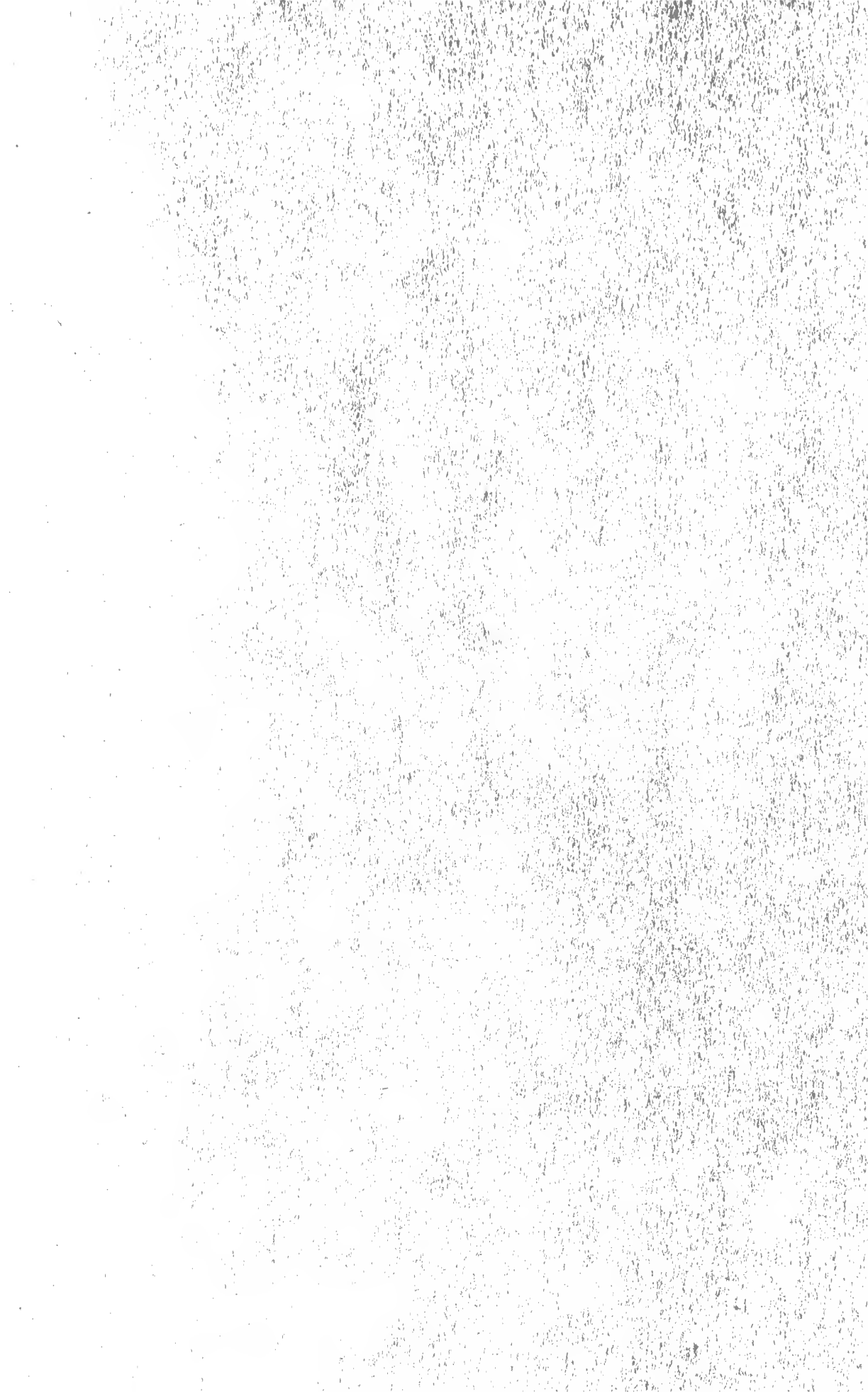
II. Ústavy dobročinné na Moravě a v Slezsku. 414.

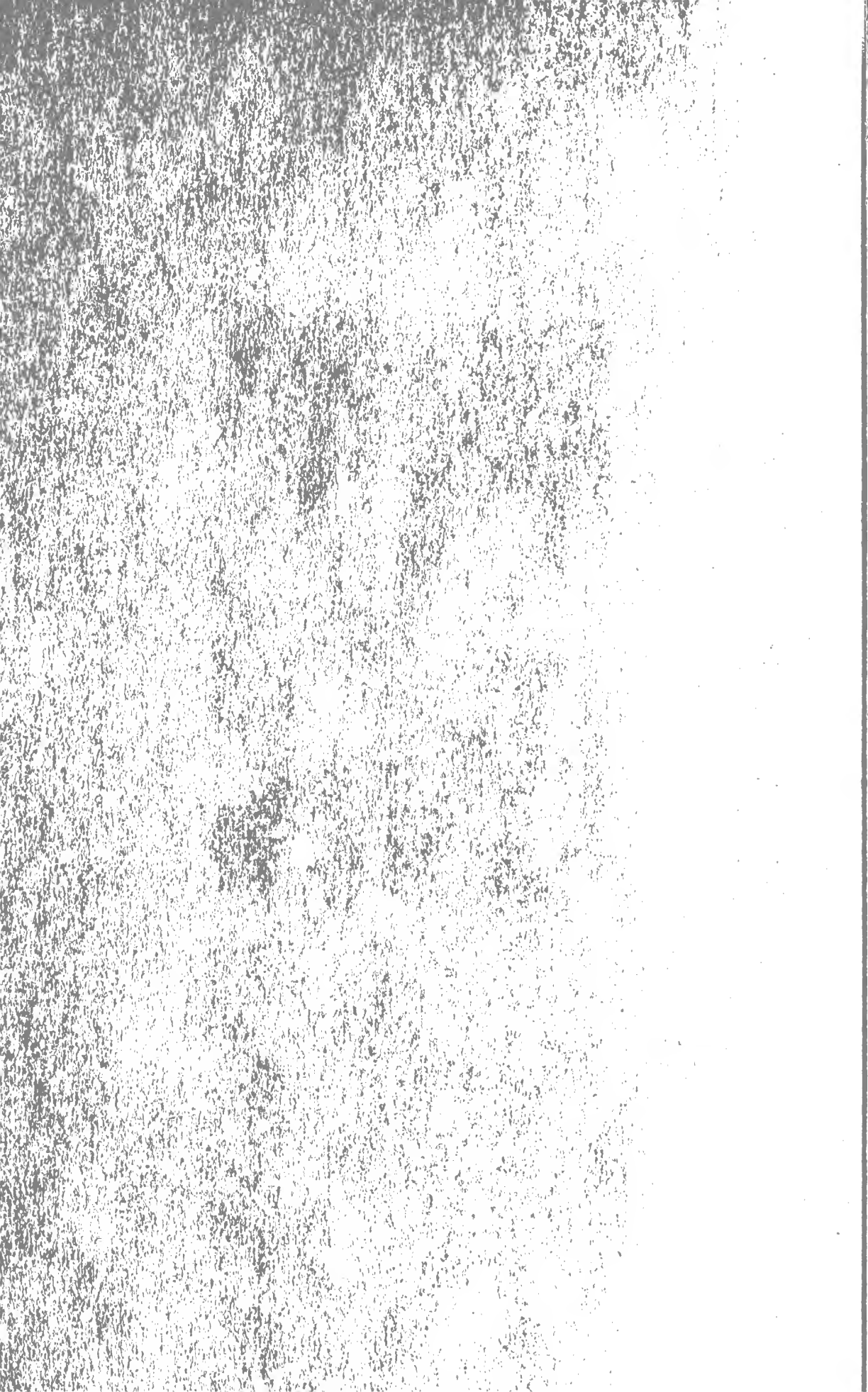
C. Bratrstva náboženská v Čechách. Kongregace bratří
 poustevníků blahoslaveného Ivana. 415. — Bratrstva při kostelech a kaplich
 v Menším městě pražském 418; v Starém městě pražském 419; v Novém
 městě pražském 420; v městech venkovských a ve vesnicích 420—424.

Dodatek a chyby tiskové. 424.

Ukazovatel 425.

BX Bilek, Tomas Vaclav
1516 Statky a a jmeni kolleji
B5

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 18 12 08 005 4